

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק ג'

וְהוּא קִבְּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנוֹבֵעַ
מִקּוּר חֲכָמָה יְסֻדָתָם, עֲנִינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְחַזְקוֹת וְהַתְעוּרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְרָגָה
וּדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

* * *

בְּנוֵי וּמִיֻּסַד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּזִי וְהַצָּפוֹן
בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנֵנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנֵנוּ
הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבִּי נֵתָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים, וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְרָשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
יְבִנְאֵל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגָלִיל
שְׁנַת תשע"ו

סֵפֶר
אֲשֶׁר בִּנְחָל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קרן הדפסה והפצה
חסידות ברסלב"
יבנאל
טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
יצחק ישראל יוקר
054-6554554
כריכה
הרב אברהם אוחיון

פֶּתַח דְּבָר

הַנְּהַ חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חֵיוֹתָם וְהִתְמַדְּתָם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הֵיא רַק עַל יָדָם, וַיְמָה גַּם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹאֲקַחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהַנְּהַ סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֹדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מִכְּתָבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מִכְּתָבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֹדֵר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", מִהַמְּכַתָּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפַּס עַד עַתָּה, דְּבָר הַמְּסַתֵּכֵם בְּיֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלְף מִכְּתָבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים עַל-פִּי סֹדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְּתָבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי-כֵן מִכְּתָב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכִמוֹ-כֵן עָרַכְנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִלְפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל הַ"מְרָאֵי מְקוּמוֹת" מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים וְ"ל, בְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה, וְכֵן הוֹסַפְנוּ תַרְגוּמֵם לְשֵׁפֶת הָאִיִּדִישׁ, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֵנִינִים עַל כָּל מִכְּתָב

וּמִכְתָּב, הַמְּבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שֶׁמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עֵמֶל וַיִּגִּיעַה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיִּסִים עֵתָה אֶת הַכָּרֶךְ
הַשְּׁלִישִׁי, וּמִקּוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים
כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כָּרֶךְ אַחַר כָּרֶךְ, וּבִלְבָנוּ תִקְוָה, שֶׁכָּל מִי
שִׁיקְרָא בְּזָה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים
אֵלוֹ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, וּפּוֹתְחִים דֶּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְעַל מֵאֲמָרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְגַלְוִיִּים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אִפְלוּ הִירוּד וְהַנְּמֻךְ בְּיֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאִפְסָן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן
לְשִׁכְל תַּחְתּוֹן, מִעִלְיָה לְעֻלּוֹל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שֶׁרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם יַעֲצוּת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעֵמֶד עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים יַעֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזָה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּתְמַיֵּד בָּהֶם, וְאִזּוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אָמְתִי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בָּלִים נִפְלוּ
לָנוּ בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא
רָאִתָּה אֱלֻלִקִּים ז'וֹלְתֵיךְ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָּה',
אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הקדמה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים — החפצים לשמוע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת

משגֵּעוֹנוֹ וּמִשְׁטִיּוֹתָיו, שֶׁנִּדְבְּקוּ בוֹ עַל-יְדֵי עוֹנוֹתָיו (עַיֵן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן סז), כִּי הַצְדִּיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחִדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מִגְדוֹל וְעַד קֶטֶן, דְּרִי מַעְלָה וְדְרִי מִטָּה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַצְדִּיק כְּפִשּׁוּטָם וּלְהַלְבִּישָׁם בְּכֵלִים מְכֻלָּים שׁוֹנִים לְכָל הַשּׂוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לוֹמַר וּלְהַמְצִיא סְבָרוֹת פְּרִסְיוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֵלּוּ הַחֻלְקִים עַל הַצְדִּיק, לַמּוֹדֵם הוּא מִמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשֵּׁם יוֹצֵא מִשְׁפֵּט מַעְקֵל, וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יְכוּלִים אֶפְלוּ לְהַנְהִיג אֶת עַצְמָן, מִכָּל שֶׁבֶן שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהַנְהִיג אֶת אַחֵרִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוֹב עַל פָּגַם אָמוּנַת חֲכָמִים, וְכִשְׂאָחַד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבַר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהַשִּׁיב דְּבָרֵי הַצְדִּיק הָאֲמֵת, וְעַל-יְדֵי שְׂזָה מִקְשָׁה וְשׁוֹאֵל, זֶה מְשִׁיב וּמְתַרְץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה סֵפֶר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סְפָרִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַרְבֵּה הָאֲמֵת, שֶׁהוּא שָׂכַל הַכּוֹלָל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ כַּמָּה סְפָרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לִהְיוֹת עוֹד כַּמָּה סְפָרִים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאֶסוּר לְלַעַג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם (עַיֵן לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסְּפָרִים הַמְדַבְּרִים מִחֻקֵּי הַצְדִּיקִים לְהַרְחִיקָם מִמִּטְחָוֵי קִשְׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֶמֶץ וְשֶׂאֵוֹ וְיִוְתֵר וְיִוְתֵר וְכוּ', וְרֵאשִׁי לְגִזֹר שְׂאֵל לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסְּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, בְּדֶרֶךְ אֲבוֹתֵינוּ, בְּדֶרֶךְ הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, בְּיָדָיו מִצְוֶה גְדוֹלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סְפָרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מִעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדֶרֶךְ פֶּשֶׁט, אוֹ דְרוֹשׁ, אוֹ רִמְזוֹ, אוֹ סוּד, אוֹ פְרוּשׁ, אוֹ בְּאוּר, אוֹ סְפָרֵי הַפּוֹסְקִים וְשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוֹ סְפָרֵי מוֹסֵר וְאֲגָדוֹת וְכוּ' יוֹצֵא בָהֶם, כָּלֵם נְכוּחִים לַמְבִּיֵן, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם, כָּלֵם אֲהוּבִים, כָּלֵם קְדוּשִׁים, כִּי כָּלֵם מְדַבְּרִים מִרְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, הַנֶּעְלָם בַּתּוֹרָה וּבַמִּצְוֹת, וּבְיָדָיו אֶסוּר לְקוֹץ בְּרַבּוּי סְפָרִים, כְּמוֹ שֶׁנִּמְצְאִים קִצָּת, אֲשֶׁר עֵינָם צָרָה בְּשְׂרוּאִים שֶׁנִּתְחַדְּשׁ עוֹד אֵיזָה סֵפֶר חֲדָשׁ, וְעַתָּה יוֹצֵא מִפִּיהֶם כְּאֵלּוּ מִצְטַעְרִים עַל הָרֵאשׁוֹנִים, שֶׁכָּבַר יֵשׁ הַרְבֵּה סְפָרִים, וְלָמָּה

לָהֶם עוֹד; וּבִאֲמַת לֹא בִדְעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חִפְץ" (קִהְלֹת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתָם לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנָאֵי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלוּ יַמֵּיהֶם בְּסִפְרִים שְׂיִישׁ מִכְּבָר, מִי יִמְחָה בְיָדָם, וּמָה אִכְפַּת לָהֶם, שְׂיִישׁ עוֹד סִפְרִים בְּעוֹלָם, אוֹלֵי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֻסְגָּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דּוֹקָא, כְּמוֹ שְׂרוּאִים בַּחוּשׁ, שְׂיִישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂיִישׁ לָהֶם חַיּוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֻחִיָּה אוֹתָם סִפֵּר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעֶצְמוֹ יֵישׁ שְׂנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לְפַעְמִים מִתְעוֹרֵר לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי דְבָר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלְפַעְמִים אֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל-יְדֵי דְבָרֵי תוֹרָה וּמוֹסָר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ חֲשָׁקָה בַּתוֹרָה, וּמִבְּלָה יָמָיו עָלֶיהָ כְּרָאוּי כִּי לִכְךָ נּוֹצֵר, יֵישׁ פְּנָאֵי בִימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה לְעִין וְלִהְבִּיט בְּסִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שְׂרָאִינוּ כְּמָה גְדוֹלִים, שְׁהִיוּ בְּקִיָּאִים בְּכֵמָה סִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וְחֹמֶר מֵהַגּוֹיִם, שְׁלֹא קָבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל עוֹנֵי חֲכָמָתָם בְּעֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וְרִיק, צַל עוֹבֵר, וְאִתְּעַל-פִּי-כֵן יֵישׁ לָהֶם הַרְבֵּה סִפְרִים בְּאַרְיִכוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֲצֵלָם סִפְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכַמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קָצִים בְּרַבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמִדּוּעַ נִבְגַּד אֲנַחְנוּ, חַס וְשָׁלוֹם, לְהַקְפִּיד, חַס וְשָׁלוֹם, עַל רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיֵּינוּ וְאַרְךָ יַמֵּינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שֶׁכָּלוּ אַרְךָ וְטוֹב לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְחַ נְצַחִים?! וְהִלֵּא כְּמָה תַּחְבּוּלוֹת עוֹשִׂים וְכֵמָה סִפְרִים לְאֲלָפִים וְלִרְבּוּבוֹת מְחַבְּרִים בְּשִׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כְּמָה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוּבוֹת רַבּוּבוֹת וְכוּ' סִפְרִים עַד אֵין קֵץ, אֲנִי צְרִיכִים לְחַבֵּר וְלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכַלִּית הָאַחֲרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֲנִי צְרִיכִים לְהִכִּין לְעֶצְמִנוּ צִידָה לְדַרְכֵּנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבְּרָנִי לְפָדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בַּתְּאֵוּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבִלּוֹ וּבְטַעֲוִיתּוֹ וְכוּ', וְכֵמָה סִפְרִים וְתַחְבּוּלוֹת אֵין מִסֵּפֶר אֲנִי צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדִי לְמַצֵּא עֶצֶה וְתַחְבּוּלָה לְהִצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהִתְלוּיִים בְּנוֹ לְהִצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וְלִהְיוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבְּעַל-שָׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, כִּי "תּוֹרַת ה' תְּמִימָה", כִּי

לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שונלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרואה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה

יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקהו בעונה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות פאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, פי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, פי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, פי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנסקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקנות כל הדורות ותקנות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן

בנחל

הקדמה

אשר

י

של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת
שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד,
שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמת ונצח, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר
עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה **שלמה**,
אמן בן יהי רצון!

סֵפֶר

אֲשֶׁר בַּנְחַל

חֵלֶק ג'

שנג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות, ראש חודש כסלו ה'תש"ל.

ששון ושמחה ישיגו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי
מאד מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, שותה ממיי הנחל
הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד יהיה איך שיהיה, אף שעבר עליך
כבר מה שעבר, כל זה למען נסותך איך תתחזק גם בתקף הקטנות
והדחקות, כי לפעמים לוקחים מהאדם כל מדרגתו והמחין שלו,
ואז עובר עליו מה שעובר — גלים ומשברים, והאדם אז בסכנה
גדולה שלא יאבד שני העולמות כאחד, חס ושלום, מגדל מרירות
לבבו וקטנות דעתו, ובאמת יש בזה כמה וכמה בחינות, כי ברישא

חֲשׂוֹכָא וְהָדָר נְהוּרָא^א (שְׁבַת עז:), עֲנִינָן זֶה נַעֲשֶׂה בְּכָל יוֹם, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרַאשִׁית א, ה): "וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר", כִּי תַעֲנוּג תְּמִידֵי אֵינוֹ תַעֲנוּג, עַל-כֵּן כְּדֵי שְׂיִתְחַדֵּשׁ מִחוּ בְּכָל פַּעַם בְּתוֹסֶפֶת קִדְשָׁה וְדַעַת, צָרִיף לִפְלֵ קָדָם, בְּחִינַת יְרִידָה שְׁקָדָם הַעֲלִיָּה, וְעַל-כֵּן נִתְחַשֵּׁף אֲצִלוֹ אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִזּוֹ מָר לוֹ מְאֹד, וְנִדְמָה לוֹ כִּי אֲבָד נִצְחוֹ וְתוֹחַלְתוֹ מֵה', וְצָרָה כְּזוֹ עֲדִינָן לֹא הִיָּתָה לוֹ, אִף שֶׁכָּבַר עֲבַר עָלָיו עַד עַכְשָׁו מֵה שֶׁעֲבַר, אֲבָל בְּאַמַּת כָּל זֶה לְמַעַן נְסוּתָךְ לְרֵאוֹת אֵיךְ תוּכַל לַעֲמֹד עַל עֲמֻדָךְ, אִזּוֹ "יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָנוּן" (תְּהִלִּים צב י), וַיִּתְחַדֵּשׁ מִחֻף בְּתוֹסֶפֶת קִדְשָׁה וְדַעַת וְתִתְגַּדֵּל אֲמוּנָתְךָ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (אֵיכָה ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבִקְרִים רַבָּה אֲמוּנָתְךָ", הֵינּוּ אַחַר הַחֲשֵׁף וְהַלִּילָה בָּא בֹקֶר וְאוֹר, וְאִזּוֹ נִתְחַדֵּשׁ אֲצִלוֹ מִחוּ וְדַעַתוֹ, וְנִתְרַבֵּית אֲמוּנָתוֹ, וְעֵינַי לְקוּיֵי-מוֹהָרִין (חֵלֶק א', סִימָן לה), מִעֲנִינָן חֲדוּשׁ הָאֲמוּנָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּכָל יוֹם, עֵינַי שָׁם.

אֲבָל יֵשׁ עוֹד בְּחִינָה, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁמְקַרְבִּים רְחוּקִים לַעֲבוּדָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמְגַלִּים לָהֶם אֲמוּנָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְאַחֲדוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ שֶׁזֶה עֲנִינָן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, כְּמוֹכָא בְּזוּהַר הַקְּדוּשׁ (תְּרוּמָה קכח:): וַיִּפְּאֵה מֵאֵן דְּאַחִיד בְּיָדָא דְחִיבָא^ב, וְאִיתָא בְּדְבָרֵי רַבְּנֵי וִ"ל (לְקוּיֵי-מוֹהָרִין, חֵלֶק א', סִימָן נג), שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְוַסַּף מִחוּ וְדַעַתוֹ וּמִשְׁלִים שְׁכָלוֹ, וְזוֹ כָּל עֲבוּדַת הַצְּדִיקִים בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׂרוּדְפִים אַחֲרֵי בְּנֵי-אָדָם לְהַחֲזִירָם אֶל הַקְּדוּשָׁה, כְּדֵי שֶׁתִּתְרַבֶּה וְתִתְגַּדֵּל דַּעַתָּם, עֵינַי שָׁם.

וְזֶה "וּמִתְלַמְּדֵי יוֹתֵר מִכְּלָן" (תַּעֲנִית ז.) — שֶׁעַל-יְדֵי שֶׁקָּרַב תְּלַמִּידִים הַרְבֵּה, אִזּוֹ נִתְגַּדֵּל מִחוּ בְּיוֹתֵר, כִּי כָּל אֶחָד בָּא עִם קִשְׁתּוֹ, וְעַל-יְדֵי שֶׁקָּרַב מִתְאַמֵּץ לְתַרְץ לָהֶם וּלְהַשִּׁיב לָהֶם עֲצוֹת עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְחַדֵּשׁ מִחוּ וְנַעֲשֶׂה כְּמַעֲיָן הַמִּתְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם, וְנוֹבֵעַ מִים חֲדָשִׁים חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, כִּי כֵּן דְרָף מַעֲיָן — כָּל מֵה שֶׁתִּשְׂאֵב מִמֶּנּוּ, יְבוֹאוּ מִים חֲדָשִׁים וְנִקְיִים בְּיוֹתֵר כִּידוּעַ, וְהִנֵּה עַל הָרֵב הַמְקָרַב נִפְשׁוֹת, יֵשׁ עָלָיו כְּמֵה סְכָנוֹת, קָדָם מֵהֶסֶם-דְּמֵ"ם בְּעֲצָמוֹ, שֶׁמְגַרָה עָלָיו מִחֻלְקָת, כִּי הָרֵב נִכְנָס בְּגִבּוּלוֹ וּמוֹצֵיא נִפְשׁוֹת,

א) בְּהִתְחַלָּה חֲשָׁף, וְלֹא אַחַר מִכֵּן אוֹר.

ב) אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאוּחוֹ בְּיַדֵּי הַחוּטָא [לְהַחֲזִירוֹ בְּתִשׁוּבָה].

על-פֶּן אֹרֵב מְאֹד עַל הָרֵב וְהָאִישׁ שֶׁיִּכּוֹל לְקָרֵב נְפֹשׁוֹת, וּמְעוֹרָר עָלָיו מַחְלָקֶת גְּדוּלָּה, עוֹד יֵשׁ פְּנֵה עֲלִיּוֹנָה שְׁעוֹבֶרֶת מַחְלָקֶת עַל הַצְּדִיק וְהָרֵב הַמְּקָרֵב נְפֹשׁוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רַכַּח), כְּשֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתְּפֵל בְּנִשְׁמָה שְׁתוּכֵל לְהַחְזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה וְלַעֲשׂוֹת גְּרִים, אָזִי הוּא כְּכִיכּוֹל מִבְּקֵשׁ שֶׁתְּהֵא עָלָיו מַחְלָקֶת, כִּי אֵין מְקַבְּלִים גְּרִים לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ, וְעַל-כֵּן הִתְכַּרַח שֶׁתְּהִיָּה עָלָיו מַחְלָקֶת, עַל מִי שֶׁמַּחְזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, כְּדִי שְׁלֹא תִהְיֶה לוֹ שְׁלֹוה, כִּי אָזִי הַמַּתְקָרֵב הוּא בְּאֵמֶת, עֵינֵי שָׁם, אֲבָל יֵשׁ עוֹד בְּחִינָה מֵהַ שְׁעוֹבֵר עַל הָרֵב וְהַצְּדִיק הַמְּקָרֵב נְפֹשׁוֹת, זֶה בְּשִׁבְלֵי תַלְמִידָיו בְּעֶצְמוֹ, כַּמּוּבָא (שָׁם, סִימָן נט), כִּי לְפַעְעִים הֵרַע שְׁבָאֵלוֹ הַמְּקַרְבִּים נֶאֱחָז אֲצֵלוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהוֹרִידוֹ מִמְדַּרְגָּתוֹ וְיַפֵּל, חֵס וְשָׁלוֹם, לְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה, וְהַעֲצָה עַל זֶה מוּבָאֵת שָׁם, הָעֵקֶר — תַּפְּלָה וְהַתְּבוּדוּת — לְשַׁפֵּךְ נִפְשׁוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁיִּצְיֵלְהוּ מִכָּל זֶה, וְכְמוֹ שְׁמוּבָא בְּ"לְקוּטֵי-תַפְּלוּת" עַל תּוֹרָה זוֹ, כִּי הֲלֹא מְחִיבִים אֲנַחְנוּ לְקָרֵב נְפֹשׁוֹת, וּמֵאִידֶךָ גִּיסָא גְּדֹל הַסְּכָנָה שֶׁיֵּשׁ בְּכָל פַּעַם עַל הַמְּקָרֵב אוֹתָם, כִּי יְכוּל לַפֵּל, וְצָרִיךְ עַל זֶה חֲזוּק גְּדוּל וּבְקִשָּׁה יוֹמָם וְלַיְלָה לְבַל יַפֵּל.

וְהִנֵּה אֵיתָא (בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נג), שֶׁכָּל עֲבוּדַת אַבְרָהָם וְשָׂרָה הִיְתָה לְגִיר גְּרִים וְלְקָרֵב אַחֲרֵים לְעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּשִׁבְלֵי לְהַגְדִּיל וְלְהַשְׁלִים דַּעְתָּם, עוֹד אֵיתָא (שָׁם, סִימָן ח), כִּי הַצְּדִיק הַגְּדוּל הַמְּפֹלֵג בְּמַעְלָה, יְכוּל לִירֵד בְּצַנוּר הַרְשָׁע שֶׁהַמְּשִׁיךְ עַל עֶצְמוֹ, עַל-יְדֵי מַדּוּת רַעוּת וְלִבְטָלוֹ, אִךְ מִי שֶׁאֵינוֹ מְפֹלֵג בְּמַעְלָה, עֲדִין יִשְׁמַר עֶצְמוֹ שְׁלֹא יִלְכַד בְּמַצּוּדַת הַרְעָה, חֵס וְשָׁלוֹם, וְכָל זֶה מוֹרָה לָנוּ, כִּי מִי שֶׁעֲדִין לֹא תִקֵּן פְּגָמוֹ, יֵשׁ עָלָיו סְכָנָה לְבַל יִלְכַד בְּרַע שֶׁל אֱלוֹ הַמְּקַרְבִּים.

וְעַל-פִּי זֶה נִרְאֶה דְבַר נִפְלָא, כַּאֲשֶׁר יָרְדוּ אַבְרָהָם וְשָׂרָה, אֲשֶׁר עֶסְקוּ לְקָרֵב גְּרִים וּרְחוּקִים כַּנֵּ"ל, לְמַצְרִים, לְלַקֵּט נְצוּצוֹת קְדוּשִׁים כַּמּוּבָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, נִלְכְּדָה שָׂרָה כְּפִדּוּעַ, כִּי אַבְרָהָם — מְדַרְגָּה גְּבוּהָה, וְשָׂרָה — מְדַרְגָּה קְטַנָּה, וְאֵל אַבְרָהָם הַצְּדִיק הַמְּפֹלֵג בְּמַעְלָה,

לא היתה להם שליטה, כי אם אצל שרה, שהיא בחינת מלכות — מדרגה קטנה, תפסוה במצודתם שתי פעמים — אצל פרעה ואצל אבימלך.

ויש לרמז על-פי כל הנ"ל, כי מי שעדין במדרגה קטנה, ורוצה לקרב רחוקים, צריך לשמר עצמו משני פגמים: א. לשמר מאד את הדבור לבלי לדבר שום דבור בטל. ב. וכן להשמר מאד מגאונה ונגלות. וכל זה מרמז במה שעבר על שרה, שמרמזת על הבחינה הקטנה קדם שנלפדה אל פרעה, שהוא פיה ריע, הינו על-ידי דבורים רעים: לשון הרע, רכילות, ליצנות, קללות וכו' וכו', נלפדים במצודתם, וכן על-ידי גאונה שהיא "אבי מלך", לשון רצון להיות מלך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י, שפרש בן), על-ידי-זה נלפדים, רחמנא לצלן, לכן איעצף ויהיה אלקים עמך, היות שרבנו ז"ל גלה לנו (שם, סימן יד), שעל-ידי שמקרבם רחוקים להשם יתברך, על-ידי-זה נתקן פגם קרי"י "אם תוציא יקר מזולל" (ירמיה טו, יח), אתון דדין פאתון דדין, וכן הזהיר הרבה מאד לדבר עם בני-אדם מהתכלית הנצחית, ולכל נהיה עצים יבשים, רק לעורר ולקרב נפשות אליו יתברך, וגם גלה לנו הספור מהגביר שהלנה להרבה אנשים מעות, ולא שלמו לו, ורק אחד בא להתחנן אליו כי אין לו מה לשלם, וענה לו הגביר: "מה יהיה לי כבד פשתחזיר את חובך, נגד מה שחייבים לי אלפים ורכבות, הלא פשוש נחשב, אף זאת איעצף, אתה לך וגבה את חובי מבני-אדם, ועל-ידי-זה אמחל גם על חובך" (עין חיי-מוהר"ן, סימן תמוז), והנמשל מוכן.

על-כן אף שאתה פגום, היוצא מכל הנ"ל, צריך אתה להזהר מאד לשמר את הדבור, לבלי לדבר שום דבור בטל, מכל שפן שום דבור אסור, חס ושלום: לשון הרע, רכילות וליצנות, כי על-ידי-זה יכולים הרע והסטרא אחרא להתאחו בך ולהפילך, וכן להזהר מאד מגאונה ונגלות, רק לזכור את שפלותו ומה שפגם נגדו יתברך, ואדרבה מה שמקרב רחוקים, לא מחמת שהוא במדרגה יותר עליונה

ממנו, רק על ידו יהיה לו תקון ודו"ק, כי הן עצות נוראות להחפץ לקרב רחוקים ולבלי להלכד במצודתם, לשמר את הדבור ולהשמר מגאונה ונגדלות, והשם יתברך ישמרנו לבל יאמר פינו דברים שאינם צריכים.

ועל-פי זה התפרש גם סמיכת הדברים, שאחר-כך יסתמו הפלשתיים את בארות המים עם עפר, וכן היה אצל יצחק ורבקה גם-כן, נגד שתי המדרגות הנ"ל, ובמדרגה הקטנה "רבקה" נלכדה במצודתן נאמר, שנסתמו הבארות, כי על-ידי שנופלים ממדרגתם על-ידי הרע של המקרבים, על-ידי-זה נסתמים מעינות החכמה שזכו, הם הבארות מים חיים חדושי תורה שמגלים, כי על-ידי גדל חלישות הדעת נסתם הכל, ועובר עליו מה שעובר, אף עקר העצה כנ"ל — לשמר את הדבור ולהשמר מגאונה, ועל-ידי-זה לא יוכלו להרע לה, חס ושלום, והשם יתברך יאיר עינינו במאור תורתו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

שנד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר, שוטה בצמא ממי הנחל הגובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי לנכון, מה אמר לה, אחי היקר, חזק ואמץ מאד מאד, לחטף בכל יום מה שתוכל — תורה ותפלה, מצוות ומעשים טובים, מחשבות טובות ורצונות וכסופים טובים, פמוכא בזהר הקדוש: (תרומה רנ:) "לית רעותא טבא דאיתאבידא, וצריך לידע, שכנגד כל יום בזה העולם, יש נגדו יום למעלה בעולמות העליונים,

וְכָל מַעֲשֵׂיךָ בַּסֵּפֶר נִכְתָּבִים שֶׁהוּא הַיּוֹם דִּלְעִילָא, וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׁכַתּוּב בַּסֵּפֶר יְצִיגָה, שְׁיֵשׁ סֵפֶר, סוֹפֵר וְסוֹפּוֹר, הַכֹּל כַּנִּל, מִכָּל זֶה יִתְעוֹרֵר הָאָדָם מְאֹד לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר עֲצָמוֹ, וְ"בְּאֵתְעָרוּתָא דְלִתְתָּא אֲתַעֵר דִּלְעִילָא" (זהר לך פח.), וְיִהְיֶה סוֹר מְרַע בְּכָל — מַחֲשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה.

וְעַל כֵּלָם — יִחַזַּק אֶת עֲצָמוֹ לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה רַבָּה וְעֲצוּמָה, וְעַל-יְדֵי כֹל נִקְדָּה טוֹבָה שְׁיֵשׁ לוֹ יִשְׂמַח וְיִרְקַד מִחֲמַת שִׁמְחָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֲבוּ הַמַּחֲיִין שְׁלוֹ, וְאַף אִם נִפְּל כָמוֹ שְׁנִפְּל, מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה, וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הוּא בְּיָדֵי דְּבָרִים וְהַתְּבוּדוֹת, וּבְפָרֵט בְּכִכְיָה רַבָּה, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹחָה אֶת פְּשָׁעָיו מֵהַיּוֹם דִּלְעִילָא וְהֵבֵן.

וְעַקֵּר מַעֲלַת הַבְּכִיָּה, אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל, כְּשֶׁהִיא בְּשִׁמְחָה, כִּי מַצּוֹת הַשִּׁמְחָה — לְשִׂמְחָה בְּנַעַם זִיו אֹר הַשְּׂכִינָה, זֶה עַקֵּר וּכְלָלִיּוֹת כֹּל הַמַּצּוֹת, כִּי שִׁמְחָה וְאַמוּנָה תְּלוּיּוֹת זֹ בְּזוֹ, וְכָל מַה שְּׁמַתְחִיז בְּאַמוּנָה — שְׁמַלְא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, יוֹתֵר מִחִזְק עֲצָמוֹ בְּשִׁמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְּכַפְּרוּ עוֹנוֹתָיו, וּמוֹהֲרֵנָּת ז"ל אָמַר פַּעַם לְאַחַד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ: אִם הִיִּית תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, לֹא הִיִּית רוּאָה פְּנֵי גִיּהֲנוּם, וְיֵשׁ לוֹמַר אֶת כָּל זֶה בַּפְּסוּק (תהלים קד, לד-לה): "אֲנֹכִי אֲשִׂימַח בָּהּ", "יִתְמוּ חַטָּאִים מִן הָאֲרֶץ", וְדו"ק, כִּי מַעֲלַת הַשִּׁמְחָה גְּבוּהָה מְאֹד, וְהַעֲקֵר מַה שְּׂאִין אָדָם עוֹשֶׂה אֶפְלוֹ מַה שְׁיֵשׁ בִּיכְלָתוֹ לַעֲשׂוֹת, הַכֹּל מִמְּרָה שְׁחוּרָה וְעֲצָבוֹת (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב), וּבְזֶה שְׁהָאָדָם תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, נִפְּר שְׂאֵמוּנָתוֹ בְּשִׁלְמוֹת, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל בְּהַשְּׂגָחָה פְּרִטֵי פְּרִטֵי, וְאִין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מְלִמְטָה, אֲלֵא אִם מְכַרִּיזִין עָלָיו מְלִמְעָלָה (חֶלֶין ז'), וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו, מְכַרֵּף הַטוֹב וְהַמִּיטִיב, וְאוֹמֵר: "גַּם זֹ לְטוֹבָה" (עֵין תַּעֲנִית כ"א. סְנֵהֲדָרִין קח: כ"ט), כִּי יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל נִסְתַּבֵּב מֵהַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עָלָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא מִתְּכַפְּרִים עוֹנוֹתָיו. כִּי עַקֵּר הַעוֹנוֹת הֵם הַפְּפִירוֹת וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת, כִּי אִם הִיָּה יוֹדֵעַ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עוֹמֵד עַל יְדוֹ, לֹא הִיָּה חוֹטָא, אִף מִחֲמַת שְׁנִסְתָּם מִמְּנוֹ חֲזוֹן הָאֲמוּנָה, אֲזִי בָּא לְחַטָּאִים, וְכֵן אִיתָא בַּסֵּפֶר הַמִּדּוֹת (אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מְכַנֵּס כְּפִירָה לְאָדָם, וְעַקֵּר הַעֲצָה

הוא — שְׁמִחָה, לְחֻטֵּף בְּכָל פֶּעַם אֵיזָה רְקוּד, וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד וּבְכַפְנִים שׁוֹחֲקוֹת, וְלִשְׂפֹף נִפְשׁוֹ אֵלָיו כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וַיִּתְנַדֵּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל מָה שֶׁעָבַר וּפָגַם עַד עַכְשָׁיו, וְאֵל יִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, אֲפֹלוּ נִפְלֵ אֲלֵפִים וְרִבְבוֹת פְּעָמִים, יַעֲשֶׂה בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְעַיִן בְּסִפְרֵ הַמִּדּוֹת (אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן פֵּא): תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשִׂמְחָה — עֲרֵבָה וּמְתַקָּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שְׁנָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִזְרֵ לְיוֹם רְבִיעִי לְסִדְרֵ תּוֹלְדוֹת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְאַבְרָהָם הַיְקָר, שׁוֹתֵה וּמְשַׁקָּה מִיָּמֵם חַיִּים הַיּוֹצְאִים מִהָאֵי נִחָלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא, נִחָל נּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, ר' ... שְׁיַחֲיָה נִצַּח.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר קִבְּלֵתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְשִׁמְעַ מְשְׁלוֹמָךְ הַטּוֹב.

אֲחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּתוֹרָה וּבְתְּפִלָּה וְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם בְּפִרְט בְּשִׂיחָה בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֵךְ שְׁיַהֲיֶה בְּקִבְיָעוֹת, וְאִז טוֹב לָךְ לְנִצַּח.

מָה נִשְׁמַע אֶצְלָךְ, הָאֵם כָּבֵר זְכִיתָ לְהַדְפִּיס וּלְכַרֵּךְ אֶת ה"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן" הַקְּדוֹשׁ אוֹ ה"לְקוּטִי-עֲצוֹת הַמְּשַׁלֵּשׁ" כְּאֲשֶׁר הִיָּה בְּרִצּוֹנָךְ? אֲבַקְשֶׁךָ כְּשִׁיֶּצְאוּ מִהַכּוֹרֵךְ ה"לְקוּטִי-עֲצוֹת" וְה"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", שֶׁתְּשַׁלַּח לִי אֶחָד.

עוֹד אֲבַקְשֶׁךָ שֶׁתְּכַתֵּב לִי מָה נִתְחַדֵּשׁ בֵּין אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, וּמִמֶּשׁ חַיִּים תִּתֵּן לִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

אֲבָקֶשׁךָ שְׁתַּפְּלֵל עָלַי, שְׁאֲזַכֶּה לְהִתְיַשֵּׁב בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשָׁה,
וְנִזְכֶּה לְנִסְעַ בְּקָרוֹב עוֹד פַּעַם אֶל צִיוֵנו הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן
יִצ"ו.

אָמַר הַחֶכֶם: פֶּתַח הָאָדָם מוֹרָה עַל שְׂכָלוֹ, כִּי כָּבֵד אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קעג): הַפֶּתַח הוּא נֶפֶשׁ הָאָדָם, בְּסוּד אֲנֹכִי
אֲנֵא נֶפֶשׁ פְּתִיחַת יְהִיבִית, וְעַל-פֶּן עַל-יְדֵי הַפֶּתַח יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת
הַנֶּפֶשׁ וּפְנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל הַפֶּתַח וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וַיֵּשׁ לֹמַר שְׁזוּהִי מַעֲלַת הַפְּלִגַּת לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי
הֲלֹא לֹמַד שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ יִתְבַּרֵךְ מִמֶּשׁ, כִּי הַפֶּתַח הוּא הַנֶּפֶשׁ,
וְעַל-פֶּן פֶּתַח אֶת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת אֲנִי כִי, בְּסוּד אֲנֵא נֶפֶשׁ פְּתִיחַת
יְהִיבִית, כִּי בְּלִמּוּד תּוֹרָה תִּתְדַבֵּק בִּי, וְכִמְאֲמָרֵם ז"ל (קְדוּשֵׁין ל'): אָמַר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרֵאתִי יֵצֵר הָרַע, בְּרֵאתִי תּוֹרָה תְּבַלִּין כְּנַגְדּוֹ.

שְׁנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ב' כֶּסֶל ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לִיְדִידֵי הַיָּקָר, שׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבָךְ קִבְּלֵתִי לְנֶחֱוֹן.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ
יְהִיֶּה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַשֵּׁם
יִתְבַּרֵךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵּי
יִתְבַּרֵךְ, וְהַעֲקָר שֶׁבְּכָל הַעֲקָרִים — לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, שְׁזֶה עֲקָר
הַכְּלִי לְהַמְשִׁכַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכִמּוֹ שְׁאֲמָרוּ חֻכְמֵינוּ ז"ל (שִׁבְת
ל'): אִין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה אֵלָא מִתּוֹךְ שִׂמְחָה שֶׁל מְצוּנָה, וְהַפְּנֹנָה יֵשׁ
לֹמַר עַל-פִּי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב),

לחפש אֲצֵלוֹ הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בוֹ מִנְקֻדַת יְהוּדוֹתוֹ וּלְהַחֲזִיחַ עֲצָמוֹ
עַל-יְדֵי-זֶה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב מִחוּ, וַיִּזְכֶּה לְזַמֵּר וּלְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם
יִתְבָּרֵךְ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיכִים אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי עָקֵר צָנוּר
הַמְּשַׁכֵּת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ הוּא הַדְּבֹר — לְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ בְּשִׂיחָה
זוֹ תִּפְלֶה וְהַתְּבוּדָדוֹת, שֶׁזֶה עָקֵר הַתְּכֵלִית בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁצָּרִיף לְהַגִּיעַ
לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּדַבְּקוֹת וּלְהַפִּירוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁאֵיִתָּא בְּזֶה־
הַקְּדוּשׁ (בֵּא מ.ב.): בְּגִין דִּישְׁתַּמּוּדְעִין לִיהֵא, וּמְכַל זֶה יְכוּלִים לְהַבִּין
מִרְחוֹק גְּדֹל הָעֲנֵשׁ וְהַפְּגָם לְמַטְמָא אֶת הַצָּנוּר הַזֶּה שֶׁהוּא הַדְּבֹר,
וּמְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, הַפֶּךָ הַקְּדוּשָׁה, וּמִמְשִׁיף עַל
עֲצָמוֹ עַל-יְדֵי-זֶה כָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וַיּוֹרֵד בְּגָלוֹת גְּדוּלָּה (עֵין
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לח), וְזֶה פְּרוּשׁ: "וַיֵּרֵד מִצְרַיִמָּה" (דְּבָרִים
כו, ה), וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל: אָנוּס עַל-פִּי הַדְּבֹר (הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח), כִּי
עַל-יְדֵי הַדְּבֹרִים הַרְעִים יוֹרְדִים לְגָלוֹת מִצְרַיִם, שֶׁנִּתְקַטְּן מִחוּ
וְדַעְתּוֹ הַנִּקְרָא יָם הַחֲכָמָה. וְכָל הַגְּלוּת אֵינָן אֶלָּא בְּשִׁבִיל חֲסָרוֹן
הָאֱמוּנָה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז), כִּי אִם הֵיִתָּה לְאָדָם אֱמוּנָה
אֲמִתִּית, שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ, וְכָל הָעוֹלָם — דּוּמָם,
צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
הֵיזֵה נוֹטֵר מְאֹד אֶת הַדְּבֹר, וְאֵף אִם הֵיזֵה מְדַבֵּר, הֵיזֵה מְכוֹן לְדַבֵּר
רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּהִתְלַבְּשׁוֹת אֵל זֶה הָאָדָם, וְאֵז הֵיזֵה זוֹכֵה לְמַדְרָגוֹת
גְּבוּהוֹת, וּלְהַפֶּךָ, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּשֶׁמְרַבֵּה לְדַבֵּר בְּלִי הַדַּעַת הַנִּל, אֵז
גּוֹבְרוֹת עָלָיו הַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵן הַכְּפִירוֹת וּפְגָם הָאֱמוּנָה, וְאֵז הָאָדָם
בְּצָרָה גְּדוּלָּה, כִּי עָקֵר הַגְּאֻלָּה וְהַחֲרוּת הוּא — כְּשֶׁזּוֹכֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק
בוֹ יִתְבָּרֵךְ וְלַעֲסֹק בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (אָבוֹת ו,
ב): "אֵין לָךְ בֶּן חוֹרִין אֶלָּא מִי שֶׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה", וְכָל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה
מִתְעַלֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

מוֹהַרְנ"ת ז"ל מְסַבֵּיר (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, עֲדוּת, הַלְכָה ב, אוֹת ג): מֵהֵ
קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל, כִּי הִנֵּה אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה א, ה): "יִשְׂרָאֵל

א) בְּשִׁבִיל שִׁכִּירוֹ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

עלו במחשבה, נמצא שישראל הם מחשבה דקדשא בריה הוא, אשר אז היה עדין קדם הבריאה, והיה רק עצם עצמיות אלקותו יתברך, ועל-כן נצטמצמה בהם עצמיות אלקותו, גלוי של קדם הבריאה, ועל-כן יש בכחם גם אחר-כך כשכבר באו אל זה העולם שהוא אחר הבריאה, לחזור ולהכליל בו יתברך, ולקשר ולחבר ולחדד בין אחר הבריאה לקדם הבריאה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נא), כי הם נמשכים לשרשם שהוא מחשבה דקדשא בריה הוא, ועל-כן אמרו חכמינו ז"ל (גטין נו.): הנוגע בהם [בישראל] כאלו נוגע בבכת עינו, כי הרי הוא כאלו נוגע בו יתברך, וכן אמרו חכמינו ז"ל (תענית ג.): אי אפשר לעולם בלי ישראל, כי בשבילם נברא העולם, כדי שתחזור ותכליל בו כל הבריאה אל קדם הבריאה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב).

שְׁנֵי.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תולדות, ג' בסלו ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ידידי היקר, החפץ ומשתוקק להתקרב לעבודת השם יתברך על-פי דרך התם והפשוט של הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בעבודת השם יתברך, ותזהר להתפלל בכל יום את התפלות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, בכונה גדולה, ועל-כל-פנים להבין פרוש המלות. וידוע מכתבי האריז"ל גדל התקונים שנעשים מכל תפלה למעלה בעולמות העליונים, מכל מזמור נעשה מה שנעשה, ומרמז למקום מיחד בעולמות העליונים.

על-כֵּן תִּזְהַר מְאֹד לְבָלִי לַחֲטֹף הַדְּבֹר אוֹ לְהַחֲסִיר, חֵס וְשָׁלוֹם, אֵיזָה מְזֻמּוֹר, כִּי תִדַע כִּי כָל הָעוֹלָמוֹת תְּלוּיִים בָּךְ, כִּי כָל אֶחָד עוֹלָם בְּפָנָי עֲצָמוּ, וְכָל מָה שֵׁיִשׁ בְּכָלֵל יֵשׁ בְּפָרֵט וְדוּ"ק מְאֹד, וְעַל-פִּי דִרְךָ זֶה תּוּכַל לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמְךָ דִרְךָ בְּכַתְּבֵי הָאָרֶץ"ל, שְׁסוֹבְבוֹת כָּל הַכְּפוֹנוֹת גַּם עָלֶיךָ, וְהַכֵּל תְּלוּי בָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

כְּשֶׁאָדָם דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֵינּוּ רוֹאֶה וְאֵינּוּ שׁוֹמֵעַ וְאֵינּוּ מְרַגֵּשׁ מִשׁוֹם דְּבַר רַק אֹרֹו יִתְבַּרְךָ, הַמְּמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, אֲזִי יָכוֹל לְקַבֵּל רְמָזִים מְכֹל דְּבַר מְפָרְטֵי הַבְּרִיאָה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוּ מֵאֵין סוֹף וְעַד אֵין תְּכֵלִית בְּכָל יוֹם וְיוֹם וּבְכָל מְקוֹם וּבְכָל מַחְשֶׁבֶה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה שֶׁל כָּל בְּרִיָּה וּבְרִיָּה, לְרַמֵּז רְמָזִים לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שֵׁיִשׁוּב וְיִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), כִּי מְכֹל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְאֶפְלוּ מִסְּפוּרֵי הַגּוֹיִם צוֹעֵק הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְקוֹרֵא לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שֵׁיִשׁוּב וְיִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ וְהוּא יִקְרָבֵנוּ אֵלָיו בְּרַחֲמִים רַבִּים (עֵינִי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נב).

שֵׁנַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשִׁי - עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת תּוֹלְדוֹת, ד' כְּסֵלוֹ ה'תש"ל.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגוּ וְיִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיִּקָּר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

אַחֵי הַיִּקָּר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד יִהְיֶה אִיךָ שֵׁיִהְיֶה, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים חֲזוּק גְּדוֹל לַעֲמֹד עַל עֲמָדוֹ בְּשִׁקְיַת הַתּוֹרָה, וּבְפָרֵט לְשִׁקּוֹד בְּגִמְרָא, שֶׁעַל זֶה מְנִיחַ עֲצָמוּ הַסֵּמ"ך-מ"ם לְאַרְכוֹ וּלְרַחְבוֹ לְבַטֵּל מִלְמוּד גְּמְרָא, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ריד): תְּלַמּוּד בְּגִימְטְרִיָּה שְׁמָה (לִילִית) עֵינִי שָׁם, שֶׁעַל-יְדֵי לְמוּד גְּמְרָא

מבטלים אותה, בפרט בלמוד עיון שבא לאסוקי שמעתא אליבא דהילכתא^א, להוציא ההלכה מכל מה שלומד, ומוכא בספרים, שזה למוד לשמה — ללמד על מנת לשמר, לעשות ולקיים, ובספר החיים (מאחי-המהר"ל מפראג) מביא, שגמרא ראשי-תבות של שמות ארבעת המלאכים המשמרים את האדם: גבריאל, מיכאל, רפאל, אוריאל, ועל-ידי למוד גמרא ממשיך על עצמו אלו ארבעת המלאכים וישמרו אותו, ועין דברים נפלאים בספר "ארחות צדיקים", אות תורה, סדר למוד גמרא, ללמד הרבה בפשיטות ובלי פלפולים, ואם יהיה השם יתברך עמדי, אסדר ספר מיחד, בו תבאר באריכות עצת רבנו ז"ל בענין למוד התורה הקדושה כסדרן^ג כמוכא באריכות בשיחות-ה"ר^ז, סימן ע"ו, עין שם.

הדורש שלומד...

ה"חפץ חיים" ז"ל הקפיד מאד בשיבתו, שלא יהיו ערים יותר מדי, והרבה פעמים כשנכנס לבית מדרשו, ומצא את תלמידיו לומדים, כבה את הנרות ואמר להם: לכו לישן, והסביר כי האדם צריך ללמד כל ימי חייו לא רק אלו חמש השנים שהוא בשיבה, ועל-כן צריך לשמר מאד על בריאות גופו, כי אם יעשה דברים יותר מכחו, אז לבסוף יחלש לגמרי, ולא יעשה כבר כלום, על-כן טוב להיות מצמצם עם כל עניניו ולבלי להרס יותר מדי, וספר שפעם בצעירותו היה אצל גאון אחד, ודברו הרבה מעניני תורה ויראת שמים, והוא נהנה מאד מדברי הגאון, אף כשהגיעה השעה עשו ונחצי, אמר לו הגאון: לילה טוב, וכשהוא התעקש: הלא אני נהנה מאד מדבוריכם, ענה לו הגאון: "מארגן איז אויף א טאג"^ב, והלך לו, וספר ה"חפץ חיים", אף שאז היה קשה לו ענין זה, אף עכשו הוא מבינו, כי האדם צריך להיות מסדר, ולשמר בריאות גופו, ועל-כן היה יכול הגאון הנ"ל ללמד חמשים שנה, כי היה מסדר לבלי להכביד עליו.

א) לסכם את הנלמד לפי ההלכה.

ב) מחר הוא גם יום.

ג) בשנת תשל"ד זכינו לקונטרס "סדר-דרך-הלמוד" - קחהו משם.

ואני זוכר, שפעם בהיותי בארץ ישראל דברתי הרבה עם ר' לוי יצחק (נרו זאיר) [נ"ל] אחר מעריב, וממש החזיה אותי, וכל דבור שלו היה כמים קרים על נפש עיפה, ולויתתי אותו עד פתח ביתו, ותקף-ומיד אמר לי "א גוטע נאכט", והלך לו, ואף שהייתי יכול לשמע ממנו כל הלילה, אף פידוע הוא איש מסדר מאוד, ועל-כן הוא מישב מאוד, ובדבר זה הוא חדוש נפלא פידוע לכל מקרו.

ובאמת הנהגה זו — להיות מצמצם ולשמר מאוד על זמנו, מביאה תועלת גדולה ברוחניות ובגשמיות, וכמה פעמים מתלבש הפעל-דבר במצוות, ועל-ידי-זה תופסו במקום אחר, כי אינו קם לתפלה, ועובר זמן קריאת שמע ותפלה, ולפעמים בא לקלוקלים יותר גדולים.

שנט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר, החפץ ומשתוקק אל הקדשה על-פי דרך האמת שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו זאיר ויזרח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד להתחיל בכל פעם מחדש בעבודת השם יתברך כמו שהזהירנו רבנו ז"ל, לעשות בכל פעם התחלה חדשה, כי ממה נפשך, אם עד עכשו לא היה טוב, בנדאי צריכים להתחיל להתחדש להיות טוב על-כל-פנים מעכשו, ואם היה טוב עד עכשו, על-כל-פנים מעכשו ישתדל להיות יותר טוב, "הן במחשבה" — לקדש ביותר את המחשבה, ולהכניס במח רק מחשבות קדושות של תורה, ולחשב עצות למלט נפשו מהשאל תחתיות, כי עקר

הָאָדָם הוּא הַמֵּחַ מַחְשָׁבָה, וּבְמִקּוֹם שְׂאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁם כָּל הָאָדָם (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), וְהוּא גַם הָאָדָם, וְכִמוּ בְּבֵית כְּשֶׁאֵין גַּם, אֲזַי נִכְנָסִים בְּבֵית כָּל הַגְּשָׁמִים, וְהַרוּחוֹת מְבִיאוֹת כָּל הַפְּסֻלֹת, כְּמוֹ-כֵן כְּשֶׁאֵין אָדָם שׁוֹמֵר עַל מַחְשַׁבְתּוֹ שֶׁהִיא גַּם, אֲזַי נִכְנָסֶת בּוֹ כָּל הַגְּשָׁמִיּוֹת וְהַפְּסֻלֹת מִהֶבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה (וְעַיֵן בְּדַבְרֵי מוֹהַר"ן ת"ו לְ בְרַמְזֵי מִצְוַת מַעֲקָה, "וְעֲשִׂיתָ מַעֲקָה לְגַגְךָ" [דְּבָרִים כ"ב, ח], שְׁגִים-כֵּן מִפָּרֶשׁ כִּנ"ל), וְהַעֲקָר לְהַכְנִיס בְּמַחוּ אֲמוֹנָתוֹ וְאַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵין מְלַבְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַכֹּל — דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִתְמִיד בְּזֶה מְאֹד לְחֹשֵׁב מַחְשָׁבָה זֶה שֶׁהִיא: "שְׁוִיתִי הַרְגָּה לְגַגְדֵי תְּמִיד" (תְּהִלִּים טו, ח), וְאֵין תְּנוּעָה שְׁלֵא תְהִיָּה בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִם יִזְכֶּה לְצִיר לְפָנָי עֵינַי שְׁכָלוֹ שְׁמוֹת קְדוּשִׁים וְיַחְדוּדִים, מַה טוֹב וּמַה נְעִים, וְיִתְמִיד בְּזֶה מְאֹד, וְאֵז תְּשֻׁרָה עָלָיו קְדָשָׁה וְדַעַת וּמַחֲזִין חֲדָשִׁים בְּכָל פַּעַם.

"הֵן בְּדַבּוּר" — לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הַדְּבָוּר לְבָלֵי לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים שְׁעַל-פִּי חֲכָמֵינוּ ז"ל עוֹבְרִים עַל עֲשֵׂה שֶׁל "וְדַבַּרְתָּ בָּם" (דְּבָרִים ו, ז), וְדָרְשׁוּ (יִמָּא יט): "וְלֹא בְּדַבְרִים אַחֲרִים", דְּבָרִים שֶׁל מַה בְּכַף, כִּי הַדְּבָוּר הוּא גְבוּהָ מְאֹד, וְעוֹשֵׂה רֶשֶׁם לְמַעֲלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים לְטוֹב אוֹ לְהַפָּךְ, חַס וְשָׁלוֹם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁמְדַבֵּר דְּבָרִים אֲסוּרִים: לְשׁוֹן-הֶרֶע, רְכִילוֹת, נְבוּלָה פֶּה, קָלָלוֹת וְכוּ', עוֹקֵר עֲצָמוֹ, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, מְשַׁרְשׁוֹ הָעֲלִיוֹן וְנוֹפֵל לְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וְאֵין לוֹ, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, תְּקֵנָה, כִּי אִם בְּתַשׁוּבָה גְדוּלָה, וּבְפָרִט בְּהַתְמַדַּת הַלְמוּד, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בְּעָרְכִין טו:), וְעַיֵן בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת מְגִדֵּל הַפְּלָגַת מַעֲלַת שְׁמִירַת וּקְדָשַׁת הַדְּבָוּר, שְׁבִזָּה תְלוּי כָּל הַמֵּחַ, (וְעַיֵן בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"ט) מְעַנְּנֵן בְּגִדִים לְבָנִים, שְׁפָרֶשׁ שֶׁם שֶׁהַדְּבָוּר צָרִיף לְהִיּוֹת לְכֵן בְּלֵי כְּתָמִים, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִתְרוּמָם הַמֵּחַ וְהַדַּעַת, (וְעַיֵן שָׁם, סִימָנִים ל"ח, מ"ח).

"וְהֵן בְּמַעֲשֵׂה" — לְהַרְבוֹת בְּעִבּוּדוֹת טוֹבוֹת בְּכָל יוֹם — לְתַת צְדָקָה לְעֲנִיִּים מְהֻלָּלִים, וְלַעֲשׂוֹת גְּמִילוּת חֶסֶד בְּכָל יוֹם, וּבְאַתְעָרוּתָא

דלתתא אתער הכי נמי דלעילאא (ח"א קפד), כי זה כלל גדול בעבודת השם ותברך, כמו שפרש הבעל-שם-טוב הקדוש (אבות ג): דע מה למעלה ממך, כי הכל תלוי בך, וכמו שאמר רבנו ז"ל: וואס איז שיף א מענטש טיט ער אזוי אמאך מיט דער האנט ווערט אזוי אין די עולמות, טיט ער ווידער אזוי אמאך מיט דער האנט ווערט אזוי אין די עולמות, עוד אמר: "ווען מקען איבער קערין אמענטשי, הינו לראות פנימיותו, היו רואים איך שבכל גיד תלויים עולמות עליונים, לכן צריך להזהר מאד להתנהג בקדשה ובטהרה, כי תדע, כי בך תלויים כל העולמות, וכמו שאמרו חכמינו ז"ל (סנהדרין לו): חיב אדם לומר בשבילי נברא העולם, (ועמדי פעם על הדקדוק, למה נקט רבנו ז"ל הלשון "צריך כל אדם לומר בשבילי נברא העולם", ולא כלשון הגמרא, והארבתי בכמה אפנים, ואין פאן מקום להאריך), ולכן צריך להזהר לעשות ולקיים בכל יום מצוות רבות, ומה טוב ומה נעים ללמד בספר החרדים, שמסדרות שם כל המצוות לפי סדר איברי האדם, ומה שיכולים לקיים בכל יום ויום, עין שם.

וגם טוב ללמד בכל יום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר ותקונים, כתבי האריוז"ל, ספרי רבנו ז"ל, וספרי מוסר, ויסוד כל הלמודים הוא שלחן ערוך, ללמד על מנת לשמר ולעשות ולקיים, באשר הזהירנו רבנו ז"ל, ללמד בכל יום שלחן ערוך, ולילך בכל יום למקוה, שמעלת הטהרה במקוה עולה על הכל.

הדורש שלומך...

(א) כמו שמעוררים למטה בך מתעורר למעלה.

(ב) מה שיף "אדם"? ! עושה הוא תנועה כזאת בידו, נעשה בך בעולמות, ואלו עושה הוא תנועה אחרת בידו נעשה אחרת בעולמות.

(ג) אלו היטה אפשרות להפך אדם.

ש.ס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב עַרְכ־שִׁבְת־חֲנֻכָּה, וַיֵּשֶׁב ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל יְדִידִי, אֶהוּבִי, מִחֲמַד נַפְשִׁי, נֵר לְצַדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הֵיָקָר קִבְּלָתִּי, וְשִׂמְחָתִּי לְשִׂמְעַה הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׂאִתָּה זוֹכָה לְחֻטֶּף בְּכָל יוֹם נִקְדוֹת טוֹבוֹת — תּוֹרָה, תְּפִלָּה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, שְׂזָה הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי "יִמִּינוּ כָּצֵל עוֹבֵר" (תהלים קמד, ד), וְלֹא יִשָּׂאֵר כִּי אִם הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה שֶׁנִּחְטָף בְּכָל יוֹם, וְהָעֵקֶר הוּא הַתְּבוּדוֹת — לְשִׁפְף נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִקְשֶׁר עֲצָמוֹ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכָל מָה שְׂעוֹבֵר עָלָיו בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה, הַכֹּל לְכָל יִסְפָּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַנֵּן שִׂיחָה זוֹ עוֹלָה עַל הַכֹּל, כְּמוֹ שְׂגִלָּה לָנוּ רַבָּנוּ ז"ל, וְאָמַר, שְׁפֹל הַצַּדִּיקִים לֹא בָּאוּ לְמַדְרַגְתָּם כִּי אִם עַל־יְדִי־זָה, וְגַם הוּא ז"ל בְּעֲצָמוֹ זָכָה לְמָה שְׂזָכָה רַק עַל־יְדִי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְצָרִיף לְעוֹרֵר גַּם אַחֲרַיִם שְׂיִדְבְּרוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה תְּקוּן גְּדוֹל לְפָנֵים הַבְּרִית, כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יד, "אִם תּוֹצִיא יְקָר' מְזוּלָל" (יְרֵמְיָה טו, יח) אֲתוֹנוֹן אֶ קָר'י, שְׂעֵקֶר הוֹצֵאת הַנֶּפֶשׁ מִהַקְּלָפָה הוּא עַל־יְדִי הַדְּבוּר, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (שִׁיר הַשִּׁירִים ה, ו): "נַפְשִׁי יִצְאָה בְּדְבָרוֹ", וְעַל־יְדִי הַתְּבוּדוֹת נִתְקַשֶּׁר הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְשִׁזּוֹכִים יְכוּלִים לְהַדְּבִיק נַשְׂמָתוֹ לְשִׁרְשָׁה הָעֲלִיּוֹן לְרוּם הַמַּעְלֹת, וּמְכַל שְׁפָן כְּשִׁזּוֹכִים לְהַכְּנִיס הַנְּהֻגָה זוֹ אֶצֶל אַחַר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וּבְזָכוֹת זוֹ יִמְחַל לָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל מָה שְׂפָגְמָתָ, כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, כְּמוֹ שְׂאָמַר הַנְּבִיא (הוֹשֵׁעַ יד, ג): "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים, וְשׁוּבוּ אֶל ה'", וְכְמוֹ שְׂמוֹבָא בְּמַדְרַשׁ (שְׁמוֹת רַבָּה לַח, ד): אֵינִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם אֶלָּא דְּבָרִים, וּמְכַל שְׁפָן כְּשִׁיֵּאִיר הַדְּעַת הַזֹּו בְּאַחַר, אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שסא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל מַעֲלַת הָאֲבָרָה הַיְקָר, הַחֲפִיץ וּמִשְׁתַּוְּקֵק מְאֹד
לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי הָעֲצוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְהִנֵּה, אַחֵי הַיְקָר, חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד
מְאֹד יְהִי אִיךָ שְׂיִהְיֶה, אֵל תּוֹפֵל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי
הַכֹּלל הוּא, שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל מַה הִיא עֲלֵיהָ וְכוּ', עַל-כֵּן צָרִיךְ
לְהִתְחִיל בְּכָל פַּעַם, אִף שֶׁבִּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ נוֹפֵל בִּירִידוֹת עֲצוּמוֹת,
אֵל יִסְתַּכֵּל עַל זֶה כָּלֵל, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ גְדוֹל רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
שֶׁיֵשׁ עֲנִין שְׁנַתְּהֵפֵךְ הַכֹּל לְטוֹבָה (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מַח),
וְהַעֲקָר כְּשֶׁנוֹפְלִין לְתוֹךְ רֶפֶשׁ צוֹעֲקִין עַד שְׂיוּצָאִים וְכוּ', כִּידוּעַ שְׂיַחֲה
זוֹ מִרְבָּנוּ ז"ל, כִּי הַעֲקָר לְהִיּוֹת חֲזוּק בְּצַעֲקוֹת וּבִקְשׁוֹת אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ,
שְׂיִרְחַם עָלֵינוּ וַיּוֹצִיאֵנוּ מִהַשָּׂאוֹל תַּחֲתִית שֶׁנִּפְּלָ לְשָׁם.

אַחֵי הַיְקָר! אִם תִּרְגִּיל עֲצָמְךָ בַּעֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה, לִיַּחַד לַעֲצָמְךָ
מְקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִשְׁיַח וְתִסַּפֵּר אֶת כָּל לְבַבְךָ וְכָל אֲשֶׁר
עוֹבֵר עָלֶיךָ אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ, אֲזוּ בּוֹדָאֵי יִתְקַן הַכֹּל, כֵּן גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל;
אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ, שְׂזַכִּינוּ לִידַע מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה, הַמְּלַמְּדֵנוּ עֲצוֹת
נִפְלְאוֹת אִיךָ לְצִאת מִמָּה שֶׁצָּרִיכִין לְצִאת, וְלְהַכְּנִס לְמְקוֹם שֶׁצָּרִיךְ
לְהַכְּנִס, טוֹב לְהוֹדוֹת לַה' עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְעַקָּר
הַכֹּל לְהִתְמַיֵד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלְהַשְׁתַּוְּקֵק לְקִים מַה שְׂיִוָּכַל, וּבִפְרָט
קִדְשַׁת הַשְּׁבָעָה גְרוֹת: הָעֵינִים — לְבָלִי לְהִסְתַּכֵּל בְּשׁוּם דְּבָר הַמְּכִיֵּא
הִרְהוֹר עֲבָרָה, חֵס וְשְׁלוֹם, וַיִּקְדַּשׁ בְּיוֹתֵר אֶת הָאֲזָנִים שֶׁלְּבַל יִכְנִיס
בְּמַחוֹ וְדַעְתּוֹ, וְאֵל יִשְׁמִיעַ בְּאֲזָנָיו דְּבָרִים בְּטָלִים, שֶׁהֵן נִכוּוֹת תַּחֲלָה,
כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (פְּתוּבוֹת ה:), בְּפָרֵט קְלַפֵּת ה"רַע דִּיו" שֶׁקוֹרִין
רְדִיו, שֶׁזֶה כָּלִי הַמְּטַמֵּא אֶת הָאָדָם כִּידוּעַ, וְאֲשֶׁרִי הַמְּתַרַחֵק מִזֶּה, וְאֲזוּ
יְרוּיַח הַרְבֵּה זְמַן לְתוֹרָה וְתַפְלָה, וַיִּשְׁמַר וַיִּקְדַּשׁ מְאֹד אֶת הַחֲטָם לְבַל
יְהִי לּוֹ שׁוּם פַּעַם וּקְפִידוֹת יְהִי אִיךָ שְׂיִהְיֶה, דְּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן

הכל לא יהיה אכפת לו, כלל וכלל לא, וביותר צריך לקדש ולטהר את הדבור, כי זה כל האדם, כי מותר האדם מן הבהמה אין, כי אם הדבור, ודע שהפה הוא צנור המשפיע השפעות לאדם, אם לטוב אם להפך, אם מקדש דבורו בתורה ותפלה אז נטהר מחו, וזוכה לדבק עצמו בו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך, ואם חס ושלום, מטמא דבורו בלשון-הרע, רכילות, ליצנות, נבול פה וכו' וכו', אז נמשך עליו בלבול הדעת ודינים רבים וענשים קשים ומרים, רחמנא לצלן, ועל-פירב תראה בני-אדם שעובר עליהם מה שעובר, והם אינם יודעים מפני מה, ואם תסתכל בעין האמת, תראה שנגרם להם מרובי דברים בטלים ודבורים אסורים, שעל-ידי-זה עוקרים עצמם לגמרי ממנו יתברך, מה שאין בן כששומרים את הדבור, אז נשפעת עליו הארה מהדעת העליון, ותתרגל לבלי להתחיל לדבר עם שום בריה, כי אם המכרח לך מאד מטעם פרנסתך, אבל העצה היעוצה, וכך ראיתי אצל גדולי אנשי שלומנו, שזכו למדרגות גבוהות מאד בעבודת השם יתברך, נהגו כך — שלא התחילו לדבר עם שום בריה, רק אם שואלים אותם אז עונים, ודו"ק.

הדורש שלומך...

שסב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, ותיק וחסיד, שותה בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, והנני להשיבך.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד בעבודת השם יתברך, ויסוד ועקר הכל הוא תמימות — לסלק דעתו לגמרי ולילך בתמימות כאשר קבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, ולעשות מצוות רבות בכל יום בפשיטות, ולהרבות בלמוד התורה הקדושה, וישקד מאד בתורה הקדושה בכל יום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, זהר הקדוש ותקונים וכו' וכו' חק ולא יעבר, ואיתא בתנא דבי אליהו: אשרי מי שעושה עצמו כשור לעל וכחמור למשא בלמוד התורה הקדושה, עין שם, כי אף כשפר בתחלה מאד, אף-על-פי-כן, איתא בזהר הקדוש (תקוני-זהר, דף קלו.), כשפובל את המרירות, אז מתגלה אליו אור גנוז מאור התורה שמאיר מאד בכל העולמות, פי על-ידי שנתקשרת הנו"ן שהיא המלכות — כלליות נשמות ישראל, אל החי"ת, שהיא פתח החכמה העליונה, סוד: "פי הנה המלכים נועדו יחדו" (תהלים מח, ה) פידוע, עלמא תתאה לעלמא עלאה, שיהיה אור הלכנה כאור החמה, פי כל אחד הוא בחינת מלכות, שעל-ידי-זה נתגלית מלכותו יתברך, פי הוא חלק מהשכינה, פי כלליות ישראל היא השכינה, שהשם יתברך השנה שכינת אלקותו יתברך בינינו, וכשמבטל עצמו לגמרי אליו יתברך, ומחזק עצמו באמונה, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, דומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך — אז נמשך עליו אור השם יתברך, ונתקשר להשם יתברך.

ולכל זה זוכים על-ידי למוד התורה הקדושה בשקידה רבה, ובפרט בלמוד שלחן ערוך, שביותר הזהיר על זה רבנו ז"ל יותר מכל הלמודים, וגם אשרי מי שזוכה ללמד בכל יום ח"י [שמונה-עשר] פרקים משניות, שהוא תקון נפלא ונורא מאד לפגם הברית, ומקשר את האדם לשרשו העליון, ושמעתי מאנשי שלומינו כי מה שמביא רבנו ז"ל (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א), שהתורה נקראת וא"ו, היא צורת מקל, ומכנעת את היצר הרע שרוצה לעשות את האדם משגע משש, פי בעל עברה הוא משגע, וצריך להכותו עם המקל לבל

(א) עולם התחתון לעולם העליון.

יַעֲשֶׂה בְּזֶדוֹן, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְכֵן צָרִיף לְשִׁים עָלָיו שְׁמוֹת וּקְמִיעוֹת
עַל שְׁנַתְּבַלְבַּל מַחוּ, וְאָמְרוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהוּא"ו מְרַמְזֵת עַל שֵׁשׁ
סְדְרֵי מִשְׁנָה, כִּי אֲשֶׁרֵי הַזֹּכָה לְשִׁקֵּד בְּמִשְׁנֵיּוֹת, וַיֵּאִירוּ עָלָיו אוֹרוֹת
נִשְׁגָּבִים, וְאָפְלוּ הָאֲמִירָה לְבַד בְּמִשְׁנֵיּוֹת, הִיא סִגְלָה נִפְלְאָה מְאֹד —
לוֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְתַכְנִיס כָּל מַחֲךָ בְּלַמּוּד, אָז
תִּזְכָּה לְהִבִּין מַה שֶּׁאַתָּה לוֹמֵד, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר פַּעַם (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן,
סִימָן כג), אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאוֹכֵל בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקֵי מִשְׁנֵיּוֹת, וְשׁוֹתֶה
אֲחֵר-כֶּף כַּמָּה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, וּמִתְלַבֵּשׁ בְּמַצּוֹת, עַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי
שֶׁזֹּכָה לוֹמֵר בְּכָל יוֹם יוֹם שְׁלָם שֶׁל תְּהִלִּים, שֶׁמְסַגֵּלֵת מְאֹד אֲמִירַת
תְּהִלִּים לְתִשְׁבּוּכָה (עֵינֵי לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג), וְלִלְמַד ח"י פְּרָקִים
מִשְׁנֵיּוֹת, שֶׁהֵם תְּקוּנִים נִפְלְאִים, וַיִּתְלַבֵּשׁ בְּמַצּוֹת — צִיצִית תְּפִלִּין
וְכוּי וְכוּי, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקְנוּ, שֶׁזִּכְנוּ לִידַע מְרַבֵּי אֲמֵת כְּזֶה, טוֹב
לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

שסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיִּגַּשׁ ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נִפְשֵׁי, וְתִיק וְחִסִּיד, עוֹסֵק בְּצַרְכֵי
צָבוּר בְּאֲמוּנָה, שׁוֹתֶה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן
עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהִנֵּה בְּמָה שֶׁאַתָּה עוֹסֵק לְהַדְפִּיס סִפְרֵי
רַבְּנֵנוּ ז"ל, תִּדַּע שֶׁמַּעֲלַת זֶה הָעִנְיָן עוֹלָה עַל הַכָּל, וְהוּא הָעֵקֶר לְעִנְיָן
עֵסְקֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, כִּי כָּל הַשְּׁאֲרַת רַבְּנֵנוּ ז"ל הוּא רַק עַל-יְדֵי סִפְרֵיו
הַקְּדוּשִׁים, שֶׁשָּׁם פָּנְיוֹ, שֶׁכָּלוּ וְחִכְמָתוֹ כִּידוּעַ (עֵינֵי לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק
א', סִימָן קצב), וּמְאֹד שֶׁמְחַתְּנֵי בְּמָה שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב עַל עֵסְקֵי הַהַדְפָּסָה
שֶׁאַתָּה עוֹסֵק, וְהִנֵּה מֵאֵת ה' הִיָּתֶה זֹאת, שֶׁנִּזְדַּמְּן לִי לְדַבֵּר עִם כַּמָּה

מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מֵהַעֶסֶק הַנוֹרָא שֶׁל הַדְּפֶסָה, וּבִפְרֵט שְׁבִסוֹף שְׁבוּעָה זֶה יִהְיֶה הַיְאָרְצִיט שֶׁל מוֹרְנוּ מוֹהֲרֵנִי"ת, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, וַיְדוּעָה צְנֹאָתוֹ: ... "זֶאֱג אִיף אִיף אֵן, דָּאס אַייער עוּבְדָא זַאל זַיִן אִיהֶר זַאלט דְרוֹקֶען דִּי סְפָרִים"א, וְדַבְרָנוּ שְׁבַאֲמַת הַחַיִּיב שֶׁל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ לְהַדְפִּיס כָּל סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי כָּל אֶחָד בְּכֻלָּל אֲזַהְרָה זו, אֵף לֹא כָּל אֶחָד יָכוֹל לְזַכּוֹת לְזֶה מִפְּאֵת טְרִדוּתֵיו וְדַחְקוֹת הַפְּרִנְסָה בְּעֵתִים הַלְלוּ, עַל-כָּל-פְּנִים אִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ חָגַר מִתְּנִיּוֹ לְהַדְפִּיס, אֲזִי צָרִיף וּמִחֻיב כָּל אֶחָד לְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ וּלְעֶזֶר לוֹ בְּמָה שְׁיֻכַּל, כִּי מוֹהֲרֵנִי"ת ז"ל אָמַר: אִיהֶר זַאלט זַיִן שְׁטאַרְק אִין רְצוֹן אִין טְרַחָה און אִין גַּעְלֵדִי, [נְעַנֵּן טְרַחָה רְצוֹן וּמְמוֹן יֵשׁ לְבָאָר, דִּהְנֶה רְצוֹן, טְרַחָה מְמוֹן הֵם רֵאשֵׁי תְבוֹת מְט'ר', שְׁכָל חַיּוֹת הָאָרֶץ הִיא עַל-יַדֵּי מְטָר כַּיְדוּעַ, וְאָרֶץ הִיא בְּחִינַת אֲמוּנָה, בְּחִינַת תְּפִלָּה (עַיֵן לְקוּטִי-מוֹהֲרֵנִי, חֵלֶק א', סִימָן ז, וּבְעוֹד מְקוּמוֹת)], וְכָל עַנְיָן רַבְּנוּ ז"ל הוּא תְּפִלָּה, בְּחִינַת אֲמוּנָה, בְּחִינַת אָרֶץ כְּנָ"ל, וְלִזְאֵת צְרִיכִים אֶת הַמְט'ר', דִּהְיִנוּ רֵאשֵׁי תְבוֹת: מְמוֹן, טְרַחָה, רְצוֹן, שְׁזֶה הַמְטָר הוּא עֶקֶר חַיּוֹת הָאָרֶץ כְּנָ"ל — לְהַפִּיץ וּלְפָרְסֵם אֶת עַנְיָן רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת אָרֶץ, בְּחִינַת אֲמוּנָה, בְּחִינַת תְּפִלָּה, וְעַיֵן (שֵׁם, סִימָן עט), בְּמָה שְׁמַבִּיא רַבְּנוּ ז"ל, שְׁלֵהִיּוֹת רַעֲיָא מְהֵימְנָא, דִּהְיִנוּ שְׁיֻכּוֹל לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ בְּעַד יִשְׂרָאֵל, יָכוֹל לְהִיּוֹת רַק עַל-יַדֵּי בְּחִינַת אָרֶץ, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (תְּהִלִּים לו, ג): "שְׁכֵן אָרֶץ וּרְעָה אֲמוּנָה", וַיְדוּעַ שְׁרַבְּנוּ ז"ל הוּא רַעֲיָא מְהֵימְנָא שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל, וְהוּא בְּעַל הַשְׂדֵה (עַיֵן לְקוּטִי-מוֹהֲרֵנִי, חֵלֶק א', סִימָן סה), וְצָרִיף לְעֶזֶר לְמַשְׁתַּדֵּל בְּהַדְפָּסָה בְּאֶחָד מֵהַשְּׁלֵשָׁה אֲפָנִים, כִּי אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְתַן חֵלֶק יָפֵה מִמְּמוֹנוֹ לְהַדְפָּסָה, וְאִם אִין לוֹ עַל-כָּל-פְּנִים יִקַּח חֵלֶק בְּטְרַחָה, כַּיְדוּעַ גְּדֹל הַטְּרַחָה שְׁיֵשׁ בְּהַדְפָּסָה — לְלַכֵּת אֶל הַמְדַּפִּיס בְּכָל פְּעַם וְכֵן לְכוּרֵף, וְאַחַר-כֵּף לְעֶזֶר לְמַכּוֹר וּלְהַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים בְּרַבִּים, וְאִם גַּם אֶת זֶה לֹא יָכוֹל מַחְמַת מְנִיעוֹת, עַל-כָּל-פְּנִים יִהְיֶה חֲזַק בְּרְצוֹן — שְׁיִחְזַק אֶת הַמַּשְׁתַּדֵּל בְּהַדְפָּסָה בְּכָל מִינֵי דְבָרֵי הַתְּחַזְקוֹת, וַיֵּאמֶץ אוֹתוֹ, כַּיְדוּעַ מַה שְׁעוֹבֵר עַל הַמַּשְׁתַּדֵּל בְּזֶה, כְּמָה מִינֵי צְרוּת וְיִסוּרִים

(א) אֲנִי אוֹמֵר לָכֵם שֶׁהַעֲבָדָה שֶׁלָּכֶם תִּהְיֶה — לְהַדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים.

(ב) שְׁתִּהְיוּ חֲזַקִּים בְּרְצוֹן, בְּטְרַחָה וּבְמְמוֹן.

(ג) רִוּעָה נֶאֱמָן.

ובלבולים, אֲשֶׁר לא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֵּר, וְעַל-כָּל-פָּנִים לְהִזְהַר מְאֹד לְבָלִי
 לְחַלֵּק עֲלָיו, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כִּי גַם זֶה יֵשׁ, בְּעִוּוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים, כִּי לֹא דִי
 שְׁלֹא מִדְּפִיסִים בְּעֶצְמָם, עוֹד חוֹלְקִים וּמְרַבִּים לְבִזּוֹת אֶת הַמִּדְּפִיס —
 מִי שֶׁמָּדָה לְאִישׁ, וְגוֹרְמִים לוֹ הַרְבֵּה צַעַר וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, אוֹי לְהֵם
 וְאוֹי לְנַפְשָׁם, וְחֻטָּא הַרְבֵּים תְּלוּי בְּצוּאָרָם, וְכָל זֶה נִסִּיתִי בְּעֶצְמִי,
 כִּידוּעַ לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, מֵהַ שֶׁעָבַר עָלַי בְּעֶסֶק הַהַדְּפָסָה, וְאֶפְשָׁר
 לְחַבֵּר עַל זֶה סֵפֶר מִיַּחַד, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, זְכִיתִי לְהַדְּפִיס בְּשָׁנָה וַחֲצִי
 שְׁמוֹנִים וַחֲמֵשֶׁה אֲלֶף סֵפָרִים מִסֵּפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְנִתְפָּשְׁטוּ בְּכָל רַחְבֵי
 תְּבֵל, בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, בְּאַנְגְּלִיָּה, בְּצַרְפַּת וּבְשׁוֹיֵץ, וּבְפָרֵט בְּאַמְרִיקָה
 וּבְקַנְדָּה הוֹפְצוּ מְאֹד מְאֹד בְּכָל בֵּית-מִדְּרָשׁ, מְכַרְנוּ אֲלֵפֵי סֵפָרִים בְּלִי
 שׁוֹם גְּזָמָה, כִּי הִלְכְנוּ כְּשָׁנֵי מִנְיָנִים מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ עִם שׁוֹקִים שֶׁל
 סֵפָרִים, וּבְכָל בֵּית-מִדְּרָשׁ נִכְנסוּ אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם עִם שׁוֹק סֵפָרִים, וְנִמְכְּרוּ
 הַכֹּל, וְעַל-פִּי-רֹב בְּ"בֵין מְנַחֵה לְמַעְרִיב" אֶחָד נִמְכְּרוּ כְּאַלְפֵי סֵפָרִים,
 וְזִכִּיתִי לְהַדְּפִיס שְׁלֹשֶׁת אֲלֵפִים "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, וְנִמְכְּרוּ כֻלָּם בְּמִשְׁךָ
 חֲצִי שָׁנָה, וְכֵן שְׁנֵי אֲלֵפִים "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" נִמְכְּרוּ בְּמִשְׁךָ אַרְבָּעָה
 חֲדָשִׁים, וְכֵן הָיָה בְּכָל הַסֵּפָרִים, וְלוֹלֵא עָבַר עָלַי מֵהַ שֶׁעָבַר בְּמַחְלָקַת
 וְקִטְרוּגִים הֵייתִי עוֹסֵק בְּזֶה בְּתוֹסֶפֶת גְּדוּלָּה, אִךְ כָּבֵר עָבַר עָלַי מֵהַ
 שֶׁעָבַר, מִמֶּשׁ הַסֵּמ"ך-מ"ם לְקַח עֶצְמוֹ עָלַי, וּבְלִבָּל אֶת כָּל הָעֵנִיָּז, אִךְ
 טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּדִי עַד עַכְשָׁו,
 וּמַחֲמַת שֶׁבְּקָרוֹב אֶתְרָאָה עִמָּךְ פָּנִים אֶל פָּנִים, נֶאֱרִיךְ אֲזוּ, בְּעִזְרַת
 הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

אֶקְוֶה לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ עוֹד לְהַדְּפִיס וּלְהַפִּיץ דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם,
 לַעֲת עֵתָה עוֹרְרֵתִי הַרְבֵּה אֶת ... שִׁידְפִיס, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, זְכִיתִי
 לְקַרְבוֹ אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וּתִהְיֶה לְאֵל, דְּבִרְתִּי עִמוֹ הַרְבֵּה מֵהַדְּפָסָה
 יוֹתֵר מֵהַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שֹׁד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר וַיִּגַּשׁ ה'תש"ל.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעַלְת יָדִיד נַפְשִׁי, וְתִיק וְחִסִּיד,
הָאֲבִירָה הַחֶפֶץ וּמִשְׁתוֹקֵק מְאֹד לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי הַדְרָךְ,
הָאֲמִתִּית שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הִיָּקַר קִבְּלָתִּי, וְשִׂמְחָתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ כִּי אָתָּה
מִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, וְזֶה הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל,
לְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת,
רֵאשׁ חֻדָּשׁ, הַלְכָה ו'), שֶׁבְּשִׁבְלִיל זֶה יִשְׂרָאֵל נִמְשְׁלוּ לְלִבְנָה (שְׁמוֹת רַבָּה
טו, כו), כִּי הַלִּבְנָה מִתְחַדֵּשֶׁת בְּכָל פֶּעַם, כִּי אֵף שֶׁבָּאָה בְּכָל פֶּעַם
לְתַכְלִית הַמְּעוּט, אֵף-עַל-פִּי-כֵן מִתְחַלֵּת לְהַזְרִיחַ מִחֻדָּשׁ, וְזֶה רֵאשׁ
חֻדָּשׁ שֶׁמִּתְחִיל לְהַזְרִיחַ וּלְהֵאִיר מִחֻדָּשׁ וּמִתְחִיל מֵרֵאשׁ, וְכֵן צָרִיף כָּל
אֶחָד לִידַע, אֵף שֶׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שֶׁעוֹבֵר, וְכִבֵּר יוֹרֵד לְתַכְלִית הַמְּעוּט,
אֵל יֵיֵאֵשׁ עֲצָמוֹ, רַק יִתְחִיל מִחֻדָּשׁ כְּאֵלוֹ עֲדִין לֹא הִתְחִיל, וַיִּתְחִיל
לְהֵאִיר וּלְהַזְרִיחַ וּלְהִתְמַלֵּא בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, וּבִין כֶּף וּבִין כֶּף יִפֹּל
וַיַּעֲבֹר עָלָיו מֵה שֶׁיַּעֲבֹר, וַיִּתְחִיל לְהִתְמַעֵט כְּדֶרֶךְ הַלִּבְנָה, עַד שֶׁיִּגִּיעַ
לְתַכְלִית הִירִידָה, אֵף-עַל-פִּי-כֵן אֵל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ וַיִּתְחִיל מִחֻדָּשׁ, וְזֶה
סוֹד הָעֵבּוֹר (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), שֶׁכָּל זֶה סוֹד גִּנוּז מְאֹד,
וְאֵינָם יוֹדְעִים אוֹתוֹ כִּי אִם גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים, מְבַחְרֵי הַדּוּרוֹת, שֶׁרַק הֵם
יוֹדְעִים סוֹד זֶה, וּמְגַלִּים לָנוּ בְּכָל פֶּעַם לְבָלִי לְהִתְיַאֵשׁ, אֵף אִם עֹבֵר,
חֵס וְשָׁלוֹם, עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה אֶלְפֵי וְרַבּוֹת פְּעָמִים, יִתְחִיל מִחֻדָּשׁ,
כִּי יֵשׁ עֲנָן שִׁיתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה, וְאֵנוּ צָרִיכִים רַק לְסַלֵּק שְׁכָלְנוּ
וְדַעְתָּנוּ הַפְּגוּמָה, וְכָל מֵה שֶׁהַצְּדִיק מְגַלָּה לָנוּ צָרִיף לִידַע שֶׁכֶּף הִיא
הָאֲמִת.

וְזֶה מֵה שֶׁרַבְּנוּ ז"ל מִתְחִיל אֶת הַתּוֹרָה הַנִּ"ל: עַל-יְדֵי אֲמוּנַת
חֲכָמִים יְכוּלִין לְהוֹצִיא מִשְׁפֹּטְנוּ לְאוֹר, כִּי בְּתוֹרָה זוֹ רַבְּנוּ ז"ל מְגַלָּה
לָנוּ גְדֹל מַעַלְת הַצְּדִיק הָאֲמִת, מְבַחֵר הַדּוּרוֹת, שֶׁהוּא הַשֶּׁכֶל הַכּוֹלֵל

שָׁל כָּל הָעוֹלָם, וְכַל מִי שֶׁרַק רוֹצֵה לְקַבֵּל אֵיזָה שְׂכָל, צָרִיף לְקַבֵּל מִזֶּה הַצְּדִיק, כִּי לְכָל אֶחָד יֵשׁ שְׂכָל פְּרָטִי, וּכְדִי לְהַמְתִּיק צְמֻצוּמוֹ וְכַל מִה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו — צָרוֹת וְדִינִים, הָעֶקֶר הוּא עַל-יַדֵּי בְטוֹל דַּעְתּוֹ, צְמֻצוּמוֹ וְשִׁכְלוֹ אֶל זֶה הַשְּׂכָל הַכּוֹלֵל, וְאִזּוֹ נִמְתַּק הַכֹּל, כִּי הָעֶקֶר לְהֶאֱמִין בַּצְּדִיק הָאֵמֶת, וְעַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּהוּא זֶה יִקְיִים (עִי' שֵׁם, סִימָן קכג), וְאָמַר: אִם אַתָּה מֵאֲמִין שְׂיִכּוֹלִין לְקַלְקֵל תֵּאֲמִין שְׂיִכּוֹלִין לְתַקֵּן (עִי' שֵׁם, חֶלֶק ב', סִימָן קיב): "וְאִף שֶׁלְּפִי דַּעְתִּי וְשִׁכְלִי נִדְמָה לִי שֶׁאֲנִי הַגְּרוּעַ שֶׁבְּגְרוּעִים, וְאִין לִי כֶּבֶד שׁוֹם תִּקְוָה, וּכְבֹד נֶאֱבַדְתִּי מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת מִגְּדֵל חֲטָאִי, עוֹוֹנוֹתִי וּפְשָׁעִי, שְׁחָטָאתִי, עוֹיְתִי וּפְשָׁעֵתִי זֶה יָמִים וְשָׁנִים", אֶף-עַל-פִּי-כֵן כִּשְׂמֵבֶטֶל שְׂכָלוֹ לְגַמְרִי, וּמִקַּבֵּל מִזֶּה הַשְּׂכָל הַכּוֹלֵל, שֶׁאִין שׁוֹם יֹאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אִזּוֹ עַל-יַדֵּי אֲמוּנַת חַכְמִים זֹו יוֹצֵא מִשְׁפָּטְנוֹ לְאוֹר, כִּי בְּאֵמֶת אֲצֵל כָּל אֶחָד מִנְּחַ נִצּוֹץ מִהַשְּׂכִינָה, כִּי נִשְׁמָתוֹ הִיא חֶלֶק אֵלּוֹק מִמַּעַל, וְזוֹ כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל-יַדֵּי תוֹרָה וְתַפְלָה, מִצְּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים לְקַשֵּׁר נִשְׁמָתוֹ אֶל שָׁרְשׁוֹ, וְיִזְכֶּה לְהָאִיר עָלָיו אֶת נִשְׁמָתוֹ, אֶף מִחַמַּת הַחֲטָאִים וְהָעוֹוֹנוֹת וּבְכַפָּרֵט בְּפָגַם הַבְּרִית, פָּגַם הַמַּח, מוֹרִיד אֶת נִשְׁמָתוֹ לְתַכְלִית הַדְּיוּטָא הַתַּחְתּוֹנָה, וְאִזּוֹ חֲשֵׁף לוֹ, וּכְשֶׁנִּחְשָׁף שְׂכָלוֹ וְהָאוֹר, אִזּוֹ עוֹבֵר עָלָיו מִה שֶׁעוֹבֵר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קד, כ): "כּוֹ תִרְמַשׁ כָּל חֵיתוֹ יַעַר", כִּי דִּוְעַ שְׁזָה כָּלֵל הַדִּינִים, הַצְּמֻצוּמִים וְהַצְּרוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, כִּי נִתְקַלְקְלוּ אֲצֵלוֹ הַשְּׁעָרִים וְהַפְּתָחִים שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁף אֵלָיו הָאוֹר, וְנִתְעַקַּם לְבָבוֹ לְגַמְרִי מִהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאִזּוֹ מַחוּ מִבְּלִבֵּל מָאד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאִין לוֹ שׁוֹם עֲצָה שְׁלֵמָה לְתַת לְנַפְשׁוֹ, וְיֹוצֵא לוֹ מִשְׁפָּט מְעַקֵּל בְּכָל דְּבָר, הֵן לְעֲצָמוֹ — כִּי נִדְמָה לוֹ שֶׁכְּבֹד אֲבָד נִצְחוֹ וְתוֹחֲלָתוֹ, וּכְאֵלוֹ, חַס וְשְׁלוֹם, הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּרוּגְזוֹ עָלָיו, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִתְרַחַק עוֹד יוֹתֵר, וּבְכֹאֵמֶת זֹו שְׁטוּת גְּדוּלָּה, כִּי אִם, חַס וְשְׁלוֹם, הִיָּה הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּרוּגְזוֹ עָלָיו, אִזּוֹ הִיָּה לוֹקַח מִמֶּנּוּ חֵיווֹתוֹ לְגַמְרִי, וְאֵתָה רוֹאֶה שֶׁאִיף שֶׁהוּא, עֲדִין גְּדֵל רַחֲמָיו יִתְבַּרֵּךְ עָלֶיךָ, וּמַחֲיָה אוֹתְךָ, וְזֵן וּמְפָרְנֵס אוֹתְךָ בְּהַרְחָבָה, וְנוֹתֵן לְךָ כָּל צְרָכֶיךָ, וְלִמָּה תַחֲשֹׁב כָּךְ, וְכָל זֶה עַל-יַדֵּי הַחֲטָאִים וְהָעוֹוֹנוֹת, שֶׁנִּתְעַקַּם הַמַּח וְיֹוצֵא לוֹ מִשְׁפָּט מְעַקֵּל, וְכֵן עַל חֲבֵרוֹ דֵּן אוֹתוֹ לְכַף חוֹבָה, כִּי יוֹצֵא לוֹ

אֲשֶׁר שׁוֹד בְּנַחֵל לֵה

מִשְׁפָּט מְעַקֵּל כְּאֵלוֹ חֲבָרוֹ הַגְּרוּעַ בְּיֹתֵר בְּעוֹלָם, וְאֶפְלוּ אִם אַתָּה
 אוֹמֵר שְׂרָאִית אוֹתוֹ עוֹבֵר עֲבֹרוֹת בְּרָבִים, וְהוּא הַגְּרוּעַ בְּיֹתֵר, תִּדְעַ
 שְׁכָל זֶה יוֹצֵא מִמִּשְׁפָּט מְעַקֵּל, (וְדַעַת לְנִבּוֹן שְׁכָל זֶה סוֹכֵב עַל הָאִישׁ
 הַיִּשְׂרָאֵלִי הַמֵּאֲמִין בְּהֵשֵׁם יְתָבְרָךְ וּמְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, שְׂאִסוּר
 לְדוֹנוֹ לְכַף חוֹב, אֲבָל הָאֶפְיִקוֹרְסִים הַכּוֹפְרִים לְגַמְרִי, עֲלֵיהֶם אֵין שׁוֹם
 לְמוֹד זְכוּת).

וְזֶה אֲשֶׁר אִתָּא בְּסִפְרִים, אֲשֶׁר מְעַקֵּל אוֹתִיּוֹת עֲמֶלֶק, כִּי כָּל
 זֶה מַעֲשֵׂה עֲמֶלֶק, לְהַכְנִיס סִפְקוֹת בְּאָדָם, כִּי עֲמֶלֶק בְּגִמְטְרִיָּה סִפְק
 כִּידוּעַ, שְׁזֶה כָּלֵל חִלּוּקַת הָעֲצוֹת שֵׁישׁ בְּאָדָם, וְכֵל זֶה בָּא מִהַחֲטָאִים
 וְהַעוֹנוֹת, אֲבָל עַל-יְדֵי אֲמוֹנַת חֲכָמִים, עַל-יְדֵי-זֶה יוֹצֵא מִשְׁפָּטֵנוּ
 לְאוֹר, שֶׁהַצְּדִיק הָאֵמֵת מְגַלֵּה שֵׁהֵשֵׁם הוּא הָאֱלֹקִים, הֵן חֹסֵד —
 יְמִין, הֵן דִּין — שְׁמַאל, הַכֹּל מֵאֵתוֹ יְתָבְרָךְ, כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת
 בְּלַעֲדֵי יְתָבְרָךְ, דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל עֲצָם עֲצָמִיוֹת חֵי
 אֱלֹקוֹתוֹ יְתָבְרָךְ, וְעַל-יְדֵי אֲמוֹנָה בְּהֵשֵׁם יְתָבְרָךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַּטְּלִים
 כָּל הַדִּינִים וְהַצְּמֻזוּמִים וְהַצְּרוּת וְהַיִּסּוּרִים, וְשׁוֹפֵעַ עֲלָיו אוֹר, וְנַעֲשֵׂה
 אוֹר הַלְּבָנָה — אוֹר נִשְׁמָתוֹ, כְּאוֹר הַחֲמָה — הַחֲכָמָה הַעֲלִיּוֹנָה,
 אוֹר הֵשֵׁם יְתָבְרָךְ, וְאִזּוֹ "לֹא תִסּוּר מִן הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ יְמִין
 וּשְׁמַאל" (דְּבָרִים ב, כז), כִּי תִדְעַ כִּי הֵשֵׁם הוּא אֱלֹקִים, כִּי תִכָּלֵל
 בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְשֵׁם הַכֹּל אֶחָד, וְשֵׁם יִכְפְּרוּ כָּל עוֹנוֹתֶיךָ,
 וּמִשֵׁם נִשְׁתַּלְּשֵׁלֵת אֶהְבָּה וְאֶחָד עִם חֲבָרוֹ, כִּי נִתְגַּלֶּה גְּדֵל
 יְחִידוֹ יְתָבְרָךְ וְאֶחָדוֹתוֹ בְּעוֹלָם עַל-יְדֵי הַמְּשַׁכַּת הַשְּׁכָל הַכּוֹלֵל, דַּעַת
 הַצְּדִיק הָאֵמֵת, בְּכָל הָעוֹלָם, וְהַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה, "אֵין
 אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְּמִטָּה אֶלָּא אִם-כֵּן מִכְרִיזִין עֲלָיו מִלְּמַעְלָה" (חֵלִין
 ז), וּמְכַל שְׁפָן מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלָיו עַל-יְדֵי בַּעַל בְּחִירָה, הַכֹּל מִהֵשֵׁם
 יְתָבְרָךְ, וְאִזּוֹ אֵינוֹ קוֹפֵץ עַל חֲבָרוֹ לְהִיּוֹת בְּכַעַס, כִּי יוֹדַע שֶׁהַכֹּל
 מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵאִיר לוֹ, וּמוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל אָמַר שְׁנֵי יָמִים
 לְפָנַי הִסְתַּלְּקוֹתוֹ תּוֹרָה עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת (עֵין לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת, רֹאשׁ
 חֹדֶשׁ, הַלְּכָה ז), כִּי הַמְּנוֹרָה הֵיטָה מְאֹרְבָּעִים וְתִשְׁעָה חֲלָקִים: קָנִים,
 גְּבִיעִים, פְּרָחִים וְכַפְתּוֹרִים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הֵיטָה מַעֲשֵׂת אַחַת שֶׁל
 זֶה, לְהוֹרוֹת כִּי אֶף שֶׁהֵיטָה מְאֹרְבָּעִים וְתִשְׁעָה חֲלָקִים כְּנֹגֵד אוֹתִיּוֹת

של שמות שנים-עשר השבטים שהם כלל ישראל, שאף שכל אחד מחלק מחברו בדתו, במראהו ובהתנהגותו, אף-על-פי-כן העקר שיהיו כלולים ביחד ביצקב, כמו המנורה שהיא מעשת אחת, כי העקר הוא אהבה בין התלמידים, שעל-ידי-זה מאירים דעת הצדיק בעולם, וכמו שאמר רבי שמעון בר יוחאי: אֲנִי בְּחִיבוֹתָא תְּלִיאָא (זהר נשא קכח), וזה היה עקר עבודת יצקב, שהיה עמודא דאמצעייתא בחינת משפט, לגלות ולפרסם אלקותו ותברך ואחדותו, וזה אשר בניו פתחו ואמרו: "שמע ישראל", והוא ענה אחריהם: "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" (פסחים נו), שבשני הפסוקים האלו יש ארבעים ותשע אותיות כמנין אותיות שמויתיהם, להורות שכלם ביחד כלולים ביחד אצל יצקב, אכן שתיה אשר ממנה השתת העולם (יומא נג:) וכו', כי העקר היה אהבה, אחנה ורעות, ועל-ידי-זה זוכים שמאיר עלינו אור הצדיק האמת, וכן איתא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז), שלזכות לשמע קול הצדיק הוא על-ידי אור הנח והנף, שאז נשמע קול הצדיק אף לרחוקים והנפולים ביותר, "וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי" (אסתר ו, ב), ואיך זוכים לעשות אור הנח והנף? על-ידי צדקה, שעל-ידי-זה כוללם אחד בחברו, וזו היתה עבודת רבי שמעון בר יוחאי — לגלות ולפרסם אלקותו ותברך, כמו שכל הזהר הקדוש מלא מזה בהתגלות נפלאה ונוראה מאד מאד, ועל-כן הזהיר רבי שמעון בר יוחאי ביותר על אהבת חברים, כי כל תלמידי רבי יצקבא מתו מסבת שנאת חנם, אבל רבי שמעון היה התקון שלהם, וגלה: אֲנִי בְּחִיבוֹתָא תְּלִיאָא, ועל-כן נסתלק בספירת הוד שבהוד רגלין שברגלין, כי דיקא על-ידי שזוכים להיות ביחד באהבה, אחנה ורעות, אז יכולים להאיר אפלו לנפולים ולירודים בתכלית הדיוטא התחתונה רגלין שברגלין, כי השם ותברך עמם, אתם ואצלם, וזה היה פאשר יצאו ממצרים שמרמזת על כלליות הצרות והגליות, אז צריכים לספר ארבעים ותשעה ימים עד שזוכים לקבלת התורה שהיא כלליות המחין והדעת וההשגות, כי בימים

(א) הענין שלנו תלוי באהבה שבינינו.

(ב) עמוד האמצעי.

אלו צָרִיכִים לְתַקֵּן פָּנִים שְׁנֵאת חָנֹם, וְצָרִיכִים לְהַפְלִיל בְּאַרְבָּעִים וְתִשְׁעַ
אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה קְנֵי הַמְנוּחָה וּפְרָחֶיהָ
וְכָל חֲלָקֶיהָ, כִּי עַל-יְדֵי אֲהָבָה וְאַחֻוּהַ נִמְשָׁךְ עַל הָאָדָם חֶשֶׁק בְּלִמּוּד,
וְזוֹכָה לְכָל הַהַשְׁגוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שֶׁסָה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְגַשׁ ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת הַבְּחוּר הַיָּקָר מְאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, הַשׁוֹתֶה בְּצִמָּא מִמִּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן
עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְהִנֵּה, אַחֵי הַיָּקָר, חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד
בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְהַעֲקֹר לְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנַת
חֲכָמִים, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מִתְבָּרַר הַמַּחַ וְהַדְּעַת, וְזוֹכָה לְמַח נְקִי וְלַעֲצוֹת
קְדוּשׁוֹת, וְחֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד לְלַכֵּת בְּכָל יוֹם לְמַקְוֶה, וְלִשְׁפֹּךְ שִׂיחַ
וְתַפְלָה לְפָנֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְתַקְיִים (אֵיכָה ב, יט): "שִׁפְכֵי כַּמִּים לְבָבְךָ נִכַח
פָּנֵי ה'", שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִטְהַר מַחְךָ וְתִזְכֶּה לְהַמְתַּקֵּת כָּל הַדִּינִים, כִּי
מַעֲלַת הַתַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר בְּשִׁכְלֵ אָנוּשִׁי, וְאִם הָיָה
הָאָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת זֶה הָעֲגִיב, הָיָה עוֹסֵק בָּזֶה כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שָׁמוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵד, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ ה'תש"ל.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעְלַת יְדִיד נְפָשִׁי, וְתִיק וְחִסִּיד,
 הַחֲפִיץ וּמִשְׁתוֹקֵק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵד עַל-פִּי דְרָף הָאֲמַת וְהַתָּם
 שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר
 וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הִיָּקֵר קִבְּלָתִי לְנִכוּן.

אָחִי הִיָּקֵר! חֲזוֹק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים חֲזוֹק
 גְּדוֹל וְנוֹרָא, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, וְלוֹא אֲשֶׁר
 זְכִינוּ לִידַע מִהַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, לֹא הִיָּה לָנוּ קִיוֹם כָּלֵל.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ שֶׁזְּכִינוּ לִידַע מְאֹר גְּנוּז וְנוֹרָא כְּזֶה, טוֹב
 לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְפָּרֵד עַל כָּל הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, אֲשֶׁר זְכִינוּ לִידַע
 מִמָּנוּ, וְהַעֲקֵר לְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנַת חֲכָמִים, וְלִידַע וּלְהֶאֱמִין בְּדַבְרֵי
 הַצְּדִיק, שֶׁעֲדִין יֵשׁ לוֹ גַּם-כֵּן תִּקְוָה טוֹבָה יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, וְאִין
 שׁוֹם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְדַּבֵּר מֵחֹו וְדַעְתּוֹ, וַיִּזְכֶּה לְעִצּוֹת
 טוֹבוֹת, כִּי זֶה הָעֵקֶר — לְזָכוּת לְתַת עִצּוֹת בְּנִפְשׁוֹ בְּכָל דְּבָר, כִּי עֵקֶר
 צְרוּת הָאָדָם הוּא כְּשֶׁאִינוּ יְכוֹל לְתַת עֲצָה לְנִפְשׁוֹ, וְאִז מֵר לוֹ מְאֹד,
 וְעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, וּכְשֶׁזְּזָכָה לְעֲצָה, אִז הוּא בְּעוֹלָם הַחֲרוּת, כִּי
 בְּכָל מֵה שֶׁרַק יַעֲבֹר עָלָיו תִּהְיֶה לוֹ עֲצָה נְכוֹנָה עַל כָּל דְּבָר, וְעֵקֶר
 הָעֲצָה שֶׁבְּכָל דְּבָר הוּא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
 לְיַחַד לְעִצּוֹ חֲדָר מִיַּחַד בְּמִקוֹם שֶׁאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וַיִּשְׁפֹּף לְבוֹ
 וּנְפִשׁוֹ אֵלָיו יִתְפָּרֵד כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ, וַיִּתְּנֶה עַל מַחְשְׁבוֹתָיו
 וְדַבְּרוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו, וַיִּבְקֶשׁ מִחִילָה סְלִיחָה וְכִפְרָה מִמָּנוּ יִתְפָּרֵד, וַיִּגְלֶה
 לְפָנָיו אֶת כָּל כְּסוּפָיו וְרִצּוֹנוֹתָיו שֶׁיֵּשׁ לוֹ זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וּמֵה שְׁעוֹבֵר
 עָלָיו בְּכָל יוֹם — יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, וַיִּרְחִיב מְאֹד אֶת הַדְּבֹר, וַיִּשְׁפֹּף
 נִפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְפָּרֵד בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ: "הֵיכֵן אֲנִי בְּעוֹלָם", וְעַל-יְדֵי כָּל
 זֶה יִטְהַר מֵחֹו, וַיִּזְכֶּה לְקַבֵּל אֶת דַּעַת הָאֲמַת מִהַצְּדִיק, וְרַק זֶה עֵקֶר

הַעֲצָה, כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, כִּי מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ, מִמֵּלֵא כָּל עַלְמֵין וְסוֹבֵב כָּל עַלְמֵין, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר,
 הַכֵּל לְכֹל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְכֹל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה
 שֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְדַע כִּי עַל-יָדֵי תַפְלָה מִמְּשִׁיכִים עָלָיו אִוְרוֹ
 יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יָדִיד נַפְשִׁי, וְחֵיק וְחֶסֶד,
 הַחֲפִיץ וּמִשְׁתוֹקֵק לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת, דְּרָךְ
 הַתֵּם, הֵלֵא הוּא הַנְּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ
 יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר הַיּוֹם קִבַּלְתִּי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד עַל אֲשֶׁר אַתָּה מִתְחַזֵּק
 מְאֹד לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם סְפָרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, אֲשֶׁרִיד וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָךְ, וּמָה שֶׁאַתָּה
 רוֹצֵה שְׁאֲכַתֵּב לְךָ חֲדוּשֵׁי אוֹרֵיתָא, הֵלֵא כָּל סְפָרֵי רַבְּנוֹ ז"ל בְּיָדֶיךָ, אִף
 מִחֲמַת שְׁבָלִילָה זֶה יִהְיֶה הַיֵּאֲרָצִיִּט שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,
 עַל-פֶּן אֲכַתֵּב לְךָ קִצַּת הַתּוֹרָה "חֲדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן" (בְּלֻקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ן,
 חֲלֵק א', סִימָן סא) וְתִמְצִית הַחֲדוּשִׁים שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,
 שְׁחַדֵּשׁ בְּסוֹף יָמָיו בְּשִׁבּוּעוֹת הָאֲחֵרוֹנִים עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת הַמּוֹבָאָת
 בְּלֻקוּטֵי-הֵלְכוֹת, רֵאשׁ חֲדָשׁ, הֵלְכָה ז', עֵין שֵׁם.

רַבְּנוֹ ז"ל מִתְחִיל אֶת הַתּוֹרָה: "עַל-יָדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים יְכוּלִים
 לְהוֹצִיא אֶת מִשְׁפָּטֵנוּ לְאוֹר", כִּי עָקֵר יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
 הוּא לְהֵאֱמִין בְּחֲכָמִים הָאֱמֵתִיִּים, וְעַל כָּל מָה שֶׁאוֹמְרִים צָרִיךְ לְשַׁמַּעַ
 וּלְקַיֵּם, כִּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוֹ ז"ל (לֻקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ן, חֲלֵק א', סִימָן כג) עַל הַפְּסוּק
 (דְּבָרִים ל.ב, ו): "עַם נִבָּל וְלֹא חָכָם", מְפָרֵשׁ הַתְּרַגּוּם: עֲמָא דְקַבִּילוּ

אורייתא וְלֹא חֲכִימוּא, כִּי הִשְׁלִיכוּ חֲכָמְתָם לְגַמְרִי, כִּי הֶעֱקַר מַה שְּׁאָנוּ מִקְבָּלִים מֵהַצְדִּיקִים הוּא הָאֲמוּנָה, כִּי הֵם מְגַלִּים לָנוּ אַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהֵם מוֹדִיעִים לָנוּ, שְׁאֶפְלוּ בְּמָקוֹם שְׁאָנוּ עוֹמְדִים, גַּם שֵׁם יֵשׁ אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהֵם מְגַלִּים לָנוּ שְׁכֵמוֹ שְׁאָנוּ מְאֲמִינִים שְׂיִכּוּלִים לְקַלְקֵל בֶּן נְאֻמִּין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן (שֵׁם, חֶלֶק ב', סִימָן קיב), וְעַל-יְדֵי תַקֵּף הָאֲמוּנָה יוֹצֵא מִשְׁפָּטָנוּ לְאוֹר, וְנִזְכָּה לְשִׁפְט עֲצָמָנוּ תְּמִיד בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, עַד שְׁנִזְכָּה לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים (חֶסֶר).

שֶׁסַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי - עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְגַשׁ ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נִפְשִׁי, שׁוֹתֵה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר אֶתְמוּל קִבְּלָתִי כְּשֶׁהֲלַכְתִּי לְסַעֲדַת הַהִילוּא שֶׁל מוֹרְנוּ מוֹהֲרַנְ"ת, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וַתְּהַלֵּה לְאֵל הָיָה קִבּוּץ גְּדוֹל שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, וְדַבְּרוּ הַרְבֵּה שִׁיחוֹת יְקָרוֹת מְגִדְּלוֹת מוֹהֲרַנְ"ת, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וְאֶמְרָתִי אֶת הַתּוֹרָה: "חֲדִי רַבִּי שְׁמַעוֹן" (לְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), כִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֶמְרָה רַבְּנוּ ז"ל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה תִּקְס"ח^א, וְאַחֲרֵי זֶה נִתֵּן רְשׁוּת לְהַדְפִּיס סְפָרוֹ, שְׁזָה עֵקֶר הַשְּׂאֲרָתוֹ לְדוֹרוֹת, וְכֵן הוֹצִיא הַהוֹסֵט^ב הָרֵאשׁוֹן, וְאָמַר שְׂיִסְתַּלֵּק, וְאָמַר שְׂרַצוֹנוֹ לְהַשְּׂאֵר בֵּינֵינוּ, וּמוֹכָא בְּ"פִרְפְּרָאוֹת לְחֲכָמָה", שְׁבִזוּ הַתּוֹרָה נִתֵּן רַבְּנוּ ז"ל סְמִיכָה לְמוֹהֲרַנְ"ת, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שְׁזָה בְּחִינַת יְדִי הַסְּמִיכָה וַיְדִי הַכְּתִיבָה, עַיִן שֵׁם, וְכֵן מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל קָדָם שְׁנִסְתַּלֵּק עִסַּק בְּתוֹרָה זוֹ, וְאָמַר בְּחִנְכָה תּוֹרָה עַל-פִּי הַמְּאָמֵר הַזֶּה, וְכֵן בְּפִרְשַׁת מְקָץ וּבְפִרְשַׁת וַיְגַשׁ (עַיִן בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, רֵאשׁ חֲדָשׁ, הַלְכָה ז).

א) עִם שְׁקִבְל אֶת הַתּוֹרָה וְלֹא יֵהֱתַחֲכֵם.

א) עַיִן בְּסֵפֶר פְּעֻלַת הַצְדִּיק אוֹת תְּשִׁי"ז.

ב) הַשְּׂעוּל — מַחֲלַת הַשְּׂעוּל הַקָּשָׁה שֶׁפִּקְדָה אוֹתוֹ, וְאֲשֶׁר מִמֶּנָּה נִסְתַּלֵּק.

וְעַקֵּר דְּבוּרָנוּ הִיָּה עַל אַמוּנַת חֲכָמִים, שְׁנֵה הָעֵקֶר וְהִסּוּד שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁנַמְסְרָה לְיַד הַחֲכָמִים, וּמֵזֶה רוֹאִים מַעֲלַת גְּדֻלַּת אַמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בִּידֵיהֶם, וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (וַיִּקְרָא כג, ד): "אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה'... אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם", וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל: אֵל תִּקְרָא אוֹתָם אֲלֵא אֹתָם (ראש השנה כד. סנהדרין צט:), וְדַבְּרָנוּ מֵעַנְיָן רֵאשׁ חֲדָשׁ שְׁקוֹבְעִים הַחֲכָמִים, כִּי הַלְּבָנָה נִעְלַמַת בְּכָל חֲדָשׁ, וְהַחֲכָמִים מִתְּחִילִים לַחֲפֹשׁ נִקְדָּה עַד שְׁמוֹצָאִים, וְאִזּוֹ אוֹמְרִים "מְקַדָּשׁ מְקַדָּשׁ" (עין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, הַשְּׂמַת הַבְּקָר, הַלְכָה א), שְׁמַרְמֹז עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׁנַמְשָׁלָה לַלְּבָנָה בְּיָדוּעַ (שְׁמוֹת רַבָּה טו, כו), וּמְחַפְּשִׁים נִקְדָּה טוֹבָה אֲצֵל כָּל אֶחָד עַד שְׁמוֹצָאִין, וּמְקַדָּשִׁים אֶת הָאָדָם, וְזֶה סוּד גְּנוּז שֶׁלֹּא יוֹדְעִים אוֹתוֹ רַק גְּדוּלֵי מַבְחָרֵי הַחֲכָמִים, שְׁיִכּוּלִים לְהַעֲלוֹת אֶת כָּל אֶחָד לְשָׂרְשׁוֹ, וְאֵף לְמִי שֶׁעֵבֶר אֶלְפֵי וּרְכֻבוֹת פְּעָמִים עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, הֵם מְגַלִּים וּמְפָרְסְמִים כִּי אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהָעֵקֶר לְהַתְּחַדָּשׁ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל פַּעַם, אֵף שְׁבִין כֶּף עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר, יִחַדָּשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל פַּעַם, כְּמוֹ שְׂרוּאִים שֶׁהַלְּבָנָה מִתְּמַלֵּאת (הָאָדָם מִתְּמַלֵּא בַתּוֹרָה וְעִבּוּדָה וּמֵאִיר לוֹ), וְאַחֲרֵי-כֵן נִתְחַשְׁכַת (נִחְשָׁף לוֹ וְנוֹפֵל, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, לְמָקוֹם שְׁנוּפֵל) בְּיָדוּעַ, הָעֵקֶר הוּא — לְהַתְּחַדָּשׁ בְּכָל יוֹם יְהִיָּה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה וְכוּ' וְכוּ', וְהִיָּתָה, תְּהִלָּה לְאֵל, אֲרִיכוֹת גְּדוּלָה בְּזֶה.

גַּם דְּבַרְנוּ מֵאַחַדוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁמְכַרְחָה מְאֹד, בְּחִינַת "אוֹר צְדִיקִים יִשְׁמַח" (מְשַׁלֵּי יג, ט), אֲנִן בְּחִבְיבּוֹתָא תְּלִיא (זֶהר נְשֵׂא קַחַח), וְעַל-יְדֵי-זֶה מֵאִיר אוֹר הַצְּדִיק וּמְשַׁמֵּחַ, וַיֵּשׁ לְרַמֵּז כִּי חֲדָשׁ אוֹתִיּוֹת יַח"ד, כִּי דִיקָא כְּשִׂאוּחִים בֵּינָהּ, אִזּוֹ חֲדָשׁ — יֵשׁ שְׂמִחָה בְּבְחִינַת אוֹר צְדִיקִים יִשְׁמַח, וְגַם זֶה אוֹתִיּוֹת דְּח"י, כִּי אִם אוּחִזִּים בְּיַחַד יְכוּלִים לְהוֹצִיא אֶת הַנְּשִׂמוֹת שֶׁנִּפְלוּ וַיִּרְדּוּ אֶל דְּח"י וְכוּ', עוֹד דְּבַרְנוּ וְעוֹרְרָנוּ הַרְבֵּה עַל הַהִדְפָּסָה שֶׁמְכַרְחָה מְאֹד, בְּפֶרֶט הַ"לְקוּטִי-הַלְכוֹת" שֶׁמֵּאֵד מְכַרְחַח, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שְׁזִכִּיתִי לְקַרְבוֹ אֶל דְּרָכֵי רַבְּנוּ ו"ל, זוֹכָה עֲכָשׁוּ וּמְדַפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּבְפֶרֶט

ה"לקוטי-הלכות", ומאד מאד צריכים להחזיק בידו ולסיעו בממון, ברצון ובטרחתה, לכן אבקשך שתראה לעזור לו בכל האפנים.

הדורש שלומך...

שסט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה לאהובי, ידידי היקר, החפץ ומשתוקק לעבודת השם יתברך על-פי דרך האמת שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד בכל שעה ובכל רגע, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, רק מכל מקום שאתה שם, מכל מדרגה שאתה אוחו, דבק עצמך אליו יתברך, אל החיות אלקות שיש בזה הדבר, ושמע את הקול הפנימי המחיה אותו הדבר, ותוציא לעצמך רמזים להתקרב אליו יתברך, כמובא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד), שהשם יתברך מצמצם עצמו בכל יום במחשבה, דבור ומעשה, לעורר ולקרב את האדם, ומרמז לו רמזים בכל דבר: דומם, צומח, חי, מדבר, ועין (שם בסימן א), כי האיש הישראלי צריך להסתפל בשכל שיש בכל דבר.

הדורש שלומך...

שע.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, ותיק וחסיד, החפץ ומשתוקק מאד לעבודת השם יתברך שזוה העקר, כמו שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

אחי, אהובי! דע לך שהעקר הוא הרצון שיהיה רצונו חזק, אמיץ ותקיף מאד בכל יום על-כל-פנים איך שהוא, אפלו אם נפל ויירד למקומות המגנים והירודים ביותר, יפתח את פיו ויבקש: "רבונו של עולם, אף שירדתי ונפלתי למקומות מגנים כאלו אשר לא נתן להזכיר, אף על-כל-פנים עדין רצוני חזק ותקיף מאד אליך בכלות הנפש, פי רצוני להפלל בך לגמרי", ויגלה את הפסופים הטובים והרצונות הטובים שלו להשם יתברך בפה מלא, שזוה עולה על הכל, ועל-ידי-זה יזכה לצאת מהמקום שנפל לשם, כי הרצון הוא עולם החרות, בחינת פתח, ויזכה שיאיר עליו תר"ך [שש מאות ועשרים] אורות העליונים פמוכא בכתבי האריז"ל.

והעקר לקדש ולטהר עצמו בשבעה גרות: העינים — לבלי להסתפל על נשים וכו' וכו', והאזנים לקדש ביותר — לבלי להשמיע לאזניו דברים בטלים רק קול התורה וקול הצדיק והחכמים האמתיים, והחטם — להזהר מאד מפעם ומקפידות אפלו כל שהוא, רק להיות סבלן גדול בכל דבר, ולהיות מעביר על מדותיו בכל דבר, וביותר צריך להזהר מאד לקדש ולטהר את הדבור, לבלי להתחיל לדבר עם שום בריה, ועל-ידי כל זה יתקדש מחו שהוא בחינת פתח, ויהיו לו רצונות וכסופים להשם יתברך.

ותלמד בכל יום שלחן ערוך פאשר הזהירנו רבנו ז"ל על זה ביותר, ולהזהר ללכת בכל יום למקוה, ואם יהיה חזק בזה, תהיה לו תקנה טובה לתקן הכל פאשר הבטיחנו מוהרנ"ת, זכותו יגן עלינו, ובכל לילה לומר חצות, ולצעק אליו יתברך על חרבן כל העולמות

שָׁגַרְם בְּעוֹנוֹתָיו הַרְבִּים, וַיִּתְבּוֹדַד אֱלֹיו יִתְבַּרְךָ בְּכָל יוֹם כַּאֲשֶׁר יִדְבֵר
 אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וַיִּשְׁפֹּף שִׁיחוֹ וַתְּפַלְתּוּ לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ שְׁזָה עוֹלָה עַל
 הַכֹּל, וְאִם תִּתְנַהֵג בְּזָה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, אִזּוּ בְּיָדַי תִּהְיֶה לְךָ אַחֲרֵית
 טוֹבָה, וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם
 רְקוּדִים מִחֲמַת שִׂמְחָה, וְלַעֲשׂוֹת כָּל הַפְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם שִׂיזְכֶּה לִהְיוֹת
 אִישׁ שֶׁמִּיחַ תָּמִיד וְעַל־יְדֵי־זָה תִּצְלִיחַ דְּרָבְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שעא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר וַיְחִי ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי, הַמְּשֻׁתָּקֵק לְעִבּוֹדַת
 הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ עַל־פִּי דְרָךְ הַתָּם וְהַאֲמַת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֲלָה נוֹבֵעַ מִקּוֹר
 חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיּוֹם קִבְּלָתִּי, וּמְאֹד נִשְׁפָּר לְבִי בְּקִרְבֵי מִמָּה שֶׁעוֹבֵר
 עָלֶיךָ, וְהִנְנִי לְחִזְקֶךָ, אַחֲרֵי הַיְקָר, חִזֹּק וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּפְּל
 בְּדַעְתְּךָ אֵף שֶׁנִּפְּלָתָ לְמָקוֹם שֶׁנִּפְּלָתָ, וְעִבְרָתָ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַל כָּל
 הַתּוֹרָה כְּלָה, חִזֹּק וְאַמֶּץ מְאֹד לְשׁוֹב אֱלֹיו יִתְבַּרְךָ, וְאֵל תִּירָא וְאֵל
 תַּחַת, כִּי עֲדִין יֵשׁ לְךָ תִּקְוָה לְתַקֵּן הַכֹּל, וְעַקֵּר הַכֹּל — שֶׁתִּרְגִּיל
 עֲצָמָךְ לְשִׁפְךָ נִפְשְׁךָ אֱלֹיו יִתְבַּרְךָ, לִיחַד לְעֲצָמָךְ מְקוֹם מִיחַד שֶׁאֵין
 שָׁם בְּגִי־אָדָם, וְתִפְּרֹשׁ שִׁיחַתְךָ אֱלֹיו יִתְבַּרְךָ כַּאֲשֶׁר יִדְבֵר אִישׁ עִם
 רֵעֵהוּ, וְתִתְנוּדָה עַל כָּל פְּשָׁעֶיךָ וְחַטָּאֶיךָ, וְתִגְלֶה פְּנִימִיּוֹת לְבָבְךָ אֱלֹיו
 יִתְבַּרְךָ, כִּי רְצוֹנְךָ לְעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ, אֵף הַבְּעַל־דְּבָר אֹרֵב עָלֶיךָ, וְתִרְחִיב
 אֶת הַדְּבוּר בְּזָה כְּפִי נִקְדַּת פְּנִימִיּוֹת לְבָבְךָ בְּאֲמַת, וְאִזּוּ "כְּשֵׁי־שׁ דִּין
 לְמִטָּה אֵין דִּין לְמַעְלָה" (דְּבָרִים רַבָּה ה. ה.; וְעַיֵן לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן

אֲשֶׁר שֶׁעַב בְּנַחֵל מֵה

טו), וַיִּמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, כִּי מַעַלְת הַהִתְבוּדוֹת עוֹלָה עַל הַכֹּל
כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו'ל (שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן כה).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שֶׁעַב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי הַיְחִת"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעַלְת יְדִידֵי הַיָּקָר, גֵּר לְצַדִּיק
נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הַבְּחוּר ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח
לְנֶצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ קִבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ הִיָּה רְאוּי לְהַעֲתִיק לְךָ כָּל סִפְרֵי
רַבְּנוּ ו'ל הַפֶּךָ בָּהֶם וְהַפֶּךָ בָּהֶם דְּכֻלָּא בָּהֶם — תּוֹרָה וּתְפִלָּה עֲצוֹת
וְהַתְחַזְּקוֹת לְכֹל מַדְרַגָּה וּמַדְרַגָּה מְהֻאָזָב אֲשֶׁר בְּקִיר עַד הָאָרֶז אֲשֶׁר
בְּלִבְנוֹן, וְהַעֲקֵר תַּתְּמִיד בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" שְׂאִין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי כָּל
מֵה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, הַכֹּל מִפְּנֵי שֶׁהוּא רְחוּק מֵה"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת",
וּמוֹהֲרֵנ"ת, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אָמַר פֶּעַם עַל סִפְרֵיו, שֶׁהֵם הַגִּנְעָדָן
שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי מְחַזְּקִים וּמְאַמְצִים אֶת כָּלֵם כִּידוּעַ לְכֹל הַהוֹגָה
בָּהֶם; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ.

וּמְחַמַּת שְׁבִקְרוּב אַדְבָּר עִמָּךְ פְּנִים אֶל פְּנִים — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שעג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויחי ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת יְדֵי הַיָּקָר, וְתִיק וְחָסִיד,
הַמְשִׁתוֹקֵק אֶל הָאֱמֶת, כְּפִי דְרָךְ הַתֵּם שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אָחִי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ יִהְיֶה אִיךָ
שְׂיִהְיֶה, כִּי ה' עִמָּךְ, אֶתְּךָ וְאַצְלָךְ, וְאַף שֶׁנִּפְלַת לְמִקְוֹמוֹת מְגִנִּים
כְּאֵלוֹ, אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת כִּי ה' עִמָּךְ, וְהַעֲקֵר לְבָלִי לִיֵּאֵשׁ עֲצָמוֹ
מִצְעָקָה וְתַפְלָה וּבִקְשָׁה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר הִזְהִיר עַל זֶה רַבְּנוּ ו"ל
בְּיוֹתֵר, כִּי לְשֹׁבֵר אֶת הַחֲרָפוֹת וְהַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁהֵם הַתְּאוּוֹת וְהַמַּדּוֹת
הַרְעוֹת הַמְּנַחֹת עַל לֵב הָאָדָם אֵי אֶפְשָׁר, כִּי אִם כְּשֶׁמְקַשֵּׁר פִּיו
לְלֵבוֹ (כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לֵד, עֵין שֵׁם), הַיֵּנוּ לְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ
אֶל הַנִּקְדָּה הַשְּׂיִכֵּת אֶל לְבוֹ בְּעֵת הַזֹּאת, וּמוֹהַר"ן ת"ו"ל דִּיק מְאֹד
בְּלִשׁוֹן: "בְּעֵת הַזֹּאת", כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד
יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, אֵף שֶׁנִּפְּל לְעֵשְׂרָה כְּתָרִין דְּמִסְאַבוּתָא, וּמִנַּח בְּכָל
הַטְּמָאוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וְעֵשָׂה קֹדֶם לְכֵן עֲבֹרוֹת הַגְּרוּעוֹת בְּיוֹתֵר, וַיִּרְד
יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת גְּדוּלוֹת, עַל-כָּל-פָּנִים בְּכָל רִגַע מִשְׁתַּנָּה כֹּל סֵדֵר מִצַּב
הָעוֹלָמוֹת, וּמָה שֶׁעֲשָׂה בְּרִגַע זֶה, הוּא עֲנִין אַחַר לְגַמְרֵי מָמָה שֶׁנִּעֲשָׂה
בְּרִגַע הַשְּׂנִי, עַל-כָּל-פָּנִים כְּשֶׁתִּזְכָּה לְקַשֵּׁר לְבָב וּפִיךָ אֶל הַנִּקְדָּה
הַמְּאִירָה בְּעֵת הַזֹּאת דִּיקָא, אֲזַ תִּזְכָּה לְצִאת מִמָּה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ לְצִאת,
כִּי בְּכָל רִגַע מְאִיר שֵׁם אַחַר מִשְׁמוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹבָא,
וּמְאִיר אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּהַתְּלַבְּשׁוֹת נִקְדָּה אַחֲרַת כְּפִדּוּעַ, עַל-כֵּן כֹּל זְמַן
שֶׁהַנֶּשְׁמָה בְּקִרְבָּךְ עֲדִין אַתָּה יְכוּל לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֵין שׁוּם
יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְרַק בְּשִׁבִיל זֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה, מְהוּה וּמְקִיָּם
אֶת הָאָדָם בְּכָל רִגַע מִחֲדָשׁ, כְּדִי שְׂיִתְעַלּוּ מִמֶּנּוּ שְׁעֵשׂוּעִים גְּדוּלִים,
וְדִיקָא אִם עוֹבֵר עָלָיו מָה שֶׁעוֹבֵר, וְהוּא מִתְחַזֵּק וְאֵינוֹ מְתִיאֵשׁ, וְאֵינוֹ
נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ בְּשׁוּם אֶפֶן שֶׁבְּעוֹלָם, אֲזַ זוֹכָה לְדְבָרִים גְּבוּהִים, וְהַעֲקֵר

להיות מאריך אף על כל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות, ולכלי לפל בדעתו משום דבר שבְּעוֹלָם יְהִיָּה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, ולהרבות בצדקה וחסד, ועל-ידי אתערותא דלתתא אתער דלעילא^ב (זהר לך-לך פח.).

ויש להלביש כל זה בפסוק (בראשית כד, מז): "וְאֶשְׂאֵל אוֹתָהּ וְאָמַר בַּת מִי אַתְּ, וְתֹאמַר בַּת בְּתוּאֵל בֶּן נַחוּר אֲשֶׁר יֵלְדָה לוֹ מִלְכָּה, וְאָשִׁים הַנָּזֶם עַל אַפָּה וְהַצְמִידִים עַל יְדֵיהָ", כי הצדיק האמת המנהיג הרחמן שואל את נשמת האדם: בת מי את, והיא אומרת: "בת בתואל" — בתו של אל (כמוכא בזהר הקדוש), כי נשמתי יורדת מרום גבהי מרומים, ועתה "בן נחור", שנלפדתי בח'ר'וין אף — הסטרא אחרא, ונפלתי וירדתי ונשלכתי בעמק הטמאה, והצדיק האמת מרחם עליו, ואומר: "אשר ילדה לו מלכה" — הנשמה הזאת שנולדה מהמלכות, ועתה תפל? על-כן עוסק בתקונה ומלביש אותה בנזם על אפה ובצמידים על ידיה, שהם כלליות התקונים — לסתם את החרון אף, ולהיות סבלן גדול על כל מה שעובר עליו, ולהאריך אף ברוחניות ובגשמיות, ולהזהר מאד מפעם ומקפידות, שזה ראשית הטמאה ועקר ירידת האדם, כי כל הפועס כאלו עובד עבודה זרה (זהר, בראשית כז:), כי הפעס בא מחמת חסרון האמונה, כי אם הייתה לו אמונה אמיתית שאין שום מציאות בלעדי השם יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והכל משגח בהשגחה נפלאה, אז לא היה פועס וקופץ על חברו, רק היה דן אותו לכף זכות, וכן מפל מה שעובר עליו, לא היה נופל בדעתו, והיה יודע כי הכל מלמעלה לקרבו בדרך זו, ודו"ק.

ונה "וְאָשִׁים אֶת הַנָּזֶם עַל אַפָּה" וכוונתו לעיל — שמאיר בו הצדיק אמונתו ואחדותו יתברך, ואז הוא זוכה לאריכות אפים (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה, עין שם), גם יש לומר נ'ז'ים' אותיות ז'מ'ן, כי הצדיק מאיר באדם שישמר את הזמן, וידע כי הזמן יקר מאד, ויכולים לקנות בו חיי עולם, מה שאין הפה יכול לדבר והלב

(ב) על-ידי התעוררות למטה נעשית התעוררות למעלה.

לשַׁעַר, וְצָרִיף לִידַע אֶת הַהִתְגַּלוּת שֶׁל (תְּהִלִּים צה, ז): "הַיּוֹם אִם בִּקְלוֹ תִשְׁמְעוּ" — אִם רוֹצִים לִשְׁמַע בְּקוֹלוֹ יִתְבָּרַךְ, הָעֶקֶר לִידַע כִּי אֵין לוֹ בְּעוֹלָמוֹ כִּי אִם הַיּוֹם, וַיִּקְנֶה בְּזֶה סְחוּרָה נְצֻחִית — תּוֹרָה וּתְפִלָּה, מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, שִׁיְצְלִיחַ עִם זֶה הַסְּחוּרָה לְנִצַּח נְצֻחִים, וְזֶה "וְהַצְּמִידִים עַל יְדִיהָ", שֶׁמְרַמֵּז עַל מְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, שֶׁצָּרִיף לְהִרְבּוֹת בְּפֶרֶט בְּצִדְקָה וְחֶסֶד, לְהִרְגִיל עֲצֻמוֹ לִהְיוֹת גּוֹמֵל חֶסֶד וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב עִם כָּל בְּרִיָּה, "וּבִאֲתָעֲרוּתָא דְלִתְמָא אֲתָעַר לְעִילָא", וַיִּשְׁפְּעוּ עָלָיו חֶסְדִּים וְרַחֲמִים רַבִּים.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים לְרוּץ בְּכָל יוֹם לְמִקְנֶה כְּמוּבָא בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל הַבְּעֲרָגָעַר (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה י'), שֶׁהִבִּית מִלֶּךְ הַתְּחִבְּאָה בְּזוֹ מִימּוֹת, הֶרְמֵז — לְהִתְחַבֵּא מִהַסְּטָרָא אַחֲרָא הָעֶקֶר הוּא מִקְנֶה, וּכְמוֹ שֶׁהִיָּה אֲצֵל אֶסְתֵּר (עַיֵן מַגֵּלָה יג:), שֶׁאֵף שֶׁנִּפְלָה בְּחִיקוֹ שֶׁל אַחְשָׁרוּשׁ, אַף-עַל-פִּי-כֵן לֹא נִתְיַאֲשָׁה, רַק טְבֵּלָה וְעִלְתָּה וַיִּשְׁכַּח בְּחִיקוֹ שֶׁל מְרִדְכִי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת וְדו"ק.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...

שַׁעַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי הַיְתָשׁ"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר, הַחֶפֶץ וּמִשְׁתּוֹקֵק לְהַפְּנֵס בְּתוֹף שְׁעָרֵי הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דְרָף הָאֵמֶת שֶׁקְּבִלְנוּ מִהַנְּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

בְּרֵאשׁוֹנָה צָרִיף שְׁתַּדַּע, שֶׁהָעֶקֶר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא הַרְצוֹן, שִׁיְהִיָּה רְצוֹנוֹ חֶזֶק מְאֹד לְהַפְּנֵס לְתוֹף שְׁעָרֵי הַקְּדוּשָׁה וּלְהַגִּיעַ לְמָה שֶׁצָּרִיף לְהַגִּיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר אֱלֹהֵינוּ, זְכוּר לַטּוֹב (תְּנָא דְבִי אֱלֹהֵינוּ רַבָּה, פָּרָק כה), שֶׁצָּרִיף לוֹמַר: "מִתִּי יִגִּיעוּ מַעֲשֵׂי לְמַעֲשֵׂי אֲבוֹתַי", וְרַבְּנוּ ז"ל גִּלָּה שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד אֶפְלוּ הַפְּחוּת שֶׁבְּפְחוּתִים

יכול להגיע בזה העולם לתכלית המעלה העליונה וכו' וכו', אף
העקר שיהיה רצונו חזק ואמין מאד מאד, וצריך לחגור מתניו,
ולידע כי תקום נגדו מלחמה כבדה מהבעל-דבר, ובפרט מי שפבר
היה במצונותם, ומכל שפן וכל שפן מי שפבר נשקע ביניהם ימים
ושנים בחטאים ועוונות ופשעים רבים ומרים, ובפרטיות בפגם
הברית, רחמנא לצלן, וכו' וכו', אם רוצה לצאת מביניהם, אז
מתעוררים כנגדו במלחמה כבדה ועצומה, ובאים ומתפשטים כנגדו
כל התאוות וההרהורים הרעים והמחשבות הזרות וכו', ועקר הכל
צריך התחזקות גדולה מאד מאד לבלי להניח רצונו וכסופיו, אף
שיעבר עליו מה שיעבר, ועל-ידי תקף רצונו וכסופו, ישבר הכל
וינצח במלחמה, ויפגס אל תוף הקדשה, והנה עקר שלמות הרצון
והכסופין הוא על-ידי שפא לתוף הדבור (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א',
סימן 10), וזה בחינת יחוד כל העולמות "פטר — מלכות", שהוא
הרצון והדבור פידוע, וזה כל הענין הנשגב והנורא שגלה רבנו
ז"ל בעולם, והוא — תפלה והתבודדות, שזה הדרך הישן והחדש
יתחדש בכל העולם פשיבוא משיח צדקנו במהרה בימינו אמן, וכמו
שכתוב (צפניה ג, ט): "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם
בשם ה'", כי רבנו ז"ל נשמתו מיחידה דעתיק, כמו שרמז בעצמו,
שזה רצון שברצונות, רעוא דרעוין, תכלית המדרגה העליונה, תורת
השם ותפלת השם וכו' וכו', ועל-פן יכול לקשר עצמו ולהוריד
עצמו אל הנשמות הירודות, הפגומות והגרועות ביותר שבעולם,
ויש להם תקון על ידו, שזה בעצמו התקשרות הרצון והדבור ודו"ק,
ומה שעובר על האדם ומה שנעשה במחשבה, דבור ומעשה וכל
רצונותיו וכסופיו, הכל לכל יוציא מפיו ויפרש שיחתו אליו יתברך,
ובכח הצדיק האמת בחינת משה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן 170)
יתעלה מתכלית המדרגה התחתונה מעצם השאול תחתית, בחינת
"שמד", יעלה עד תכלית המדרגה העליונה, רעוא דרעוין, "רצון"
שברצונות, בחינת עתיק, וכמו שאמר רבנו ז"ל (תני-מוהר"ן, סימן רל):

אני יכול לעשות מכם צדיקים כמוני ממש, והעקר לבלי להטעות
עצמו ולצית את רבנו ז"ל, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

שעה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, א' דשוכבי"ם ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה, ישועות והמתקת הדינים ימתקו
מראש אהובי, ידידי, ותיק וחסיד, השותה מהמעין היוצא מבית ה',
נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, הבחור ... גרו יאיר ויזרח.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להתחיל מחדש
בעבודת השם יתברך פֶּאֶשֶׁר קַבְּלָנוּ מִרְבָּנוּ ז"ל, להתחיל בכל
פעם מחדש, ולחדש פֶּנֶשֶׁר נְעוּרָיו וְזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה — לשוב
בכל פעם מחדש בתשובה, ולעשות תשובה על תשובה, כמוכא
ב"לקוטי-הלכות" בכמה מקומות על-פי התורה "קרא את יהושע"
(בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו) עיין שם, ועיין בלקוטי-מוהר"ן (חלק ב',
סימן פו), אֲשֶׁר מְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל מִתְקוֹן הַבְּרִית, וְאֲשֶׁר יֵשׁ לָזֶה קֶשֶׁר עִם
הַתּוֹרָה ו' כְּמוֹכָא בְּסוֹף הַתּוֹרָה, עֵינֵי שָׁם, שְׁעַל-יְדֵי כְּוִנַּת אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה
רְצוֹנָה אֱלֹהִים, שְׁזֶה הַסּוּד וְאִם לֹא "תֹּאכֶה הָאִשָּׁה" לְלֶכֶת אֶחָרִיף
(בראשית כד, ח), שְׁעַל-יְדֵי כְּוִנַּת אֱלֹהִים (המוכא בחלק א', סימן ו), עַל-יְדֵי-זֶה
תֹּאכֶה הָאִשָּׁה — יִהְיֶה לָּהּ רְצוֹן אֱלֹהִים, וְדו"ק; כִּי הֵם סוּדוֹת גְּבוּהִים
וְרִזִין נִסְתָּרִים מְאֹד, סוּד הַחֲזֵרֶת כְּנִסְתֵי יִשְׂרָאֵל לְקִדְשָׁא בְּרִיף
הוא, וְשִׁיחָהּ לָהּ רְצוֹן אֱלֹהִים יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ, שְׁזֶה בְּחִינַת יְחִוּד בֵּין חִמָּה
וּלְבָנָה, בֵּין שְׁנֵי הַשְּׂמוֹת הַקְּדוּשִׁים — הַיּוֹנָה אֲדָנִי, הַיּוֹד דְּלַעֲלָא
לַיּוֹד דְּלַתְתָּא, שְׁהֵם נִקְדָּה עֲלִיּוֹנָה שְׁעַל הָאֱלֹהִים, וְנִקְדָּה הַתְּחַתּוֹנָה
שְׂמַתַּח הָאֱלֹהִים, שְׁכָּל זֶה סוּד הַתְּשׁוּבָה — לְהַשִּׁיב אֶת נַשְׂמַתוֹ
לְשִׁרְשָׁה הָעֲלִיּוֹן וְלְהַדְּבִיקָהּ שָׁם, שְׁזוּהִי כָּל עֲבוּדָתָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם —

לתקן את אשר פגמנו ושחתנו בגלגול זה ובשאר הגלגולים, וצריך לעשות בכל יום ובכל שעה תשובה חדשה, כי בכל פעם כשזוכה להכיר אותו ותברך ביותר, אזי צריך לעשות תשובה על התשובה הראשונה (עין בפנים), והכלל היוצא מכל זה, לזכות לתשובה שיאיר עליו אורו האין סוף ברוך הוא ב"רצוא ושוב", ויזכה לכבוד אלקים, לזה זוכים כשממעט בכבוד עצמו, ומרבה בכבוד המקום, וישמע בזיונו וידם וישתק, הינו לחזק עצמו מאד מאד באמונה יתרה, שעל-ידי-זה יזכה לכל המעלות והמדרגות שבְעוֹלָם, כי הכל תלוי באמונה — להאמין כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והכל משגח בהשגחה נפלאה, והכל ברשות השם יתברך, ואפלו אם אחד יבנה אותך, תקבל באהבה, כי תדע שהשם יתברך שלח אותו כדי לבזותך.

ואז כשתקבל הכל באהבה, יאיר עליך כבוד אלקי, וזה פרוש שיִרְבֶּה כבוד המקום, שידע שמלא כל הארץ "כבודו", וזה שצריך למעט "בכבוד" עצמו, לבל יחשב ש"כחי ועצם ידי עשה את החיל הזה" (דברים ח, יז), רק ירבה ב"כבוד" המקום שמלא כל הארץ "כבודו", וכשבא לו בזיון, ידע שגה לכפרת עוונותיו, ולהכניע את הים הרע שבחלל השמאלי, וידם וישתק, ואז תהיה נכללת נשמתו בחינת הנקדה התחתונה אל הנקדה העליונה, ויאיר עליו אורו האין סוף ברוך הוא.

וצריך להיות חזק ואמיץ בדעתו לבל יפל בדעתו משום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה, שגה בחינת הבקיאות המובאת בתורה זו — להיות בקי ב"רצוא" ובקי ב"שוב", הן כשפבר הגיע לאיזו מדרגה צריך שידע, כי לגדלתו אין חקר, ועדין לא התחיל כלל כנגד גדלתו יתברך, מה שיש עוד להשיג ולזכות בזה העולם, וכן להפך — כשנופל, רחמנא לצלן, בירידות וקטנות, יהיה חזק מאד מאד יהיה איך שיהיה, כי אין שום יאוש בעולם כלל, וצריך לשני בקיאות אלו מאד, כי לפעמים זוכים כבר לאיזו הארה ואחר-כך נופלים,

וְצָרִיף לִידַע, שֶׁהִירִידָה הַיָּא תְּכָלִית הָעֲלִיָּה, וְעֲצָתוֹ — שִׁיתְחִיל עוֹד פַּעַם, וְרֵאִיתִי דְבַר נִפְלָא בְּתוֹלְדוֹת הַקְּדוּשָׁא עַל הַפְּסוּק: "וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִם אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ" (שְׁמוֹת א, א), וְהַקְּשָׁה: א. לָמָּה מִתְחִיל "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" וְאַחֲרֵיכֶּן "אֵת יַעֲקֹב"? ב. "הַבָּאִים מִצְרַיִם" לְשׁוֹן הִנֵּה וְהִרִי כָּבֵד בָּאוּ? ג. וְאַחֲרֵיכֶּן כְּתִיב "בָּאוּ מִצְרַיִם" וְהִרִי סִתְּרָה? וְתַרְץ, כִּי בְּאַמַּת עַקֵּר תְּכָלִית הָאָדָם לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יְתַבְּרֶךָ, אִךְ זֶה אִי אֶפְשָׁר בְּתַמִּידוֹת, וְנוֹפֵל לְקַטְנוֹת וְדַחְקוֹת וְיִוָּרֵד בִּירִידוֹת, וְאֵז מְלַקֵּט נְצוּצוֹת קְדוּשִׁים, וְאַחֲרֵיכֶּן שׁוֹב מִתְעַלָּה וְעוֹלָה מְעַלָּה מְעַלָּה, וְזֶה דְּבַר תְּמִידֵי שְׁעוֹלִים וְיִוָּרְדִים, וְלִידִיעָה זֶה זֹכִים רַק הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים בְּחִינַת יִשְׂרָאֵל כְּיָדוּעַ, וְזֶהוּ "הַבָּאִים מִצְרַיִם" לְשׁוֹן הִנֵּה, כִּי דְבַר זֶה הוֹלֵךְ בְּתַמִּידוֹת כְּנִ"ל, אֲבָל יַעֲקֹב — מְדַרְגַּת הַמוֹן-עַם, שְׁלֵא יוֹדְעִים מְזֶה, עֲלֵיהֶם נֹאמֵר "בָּאוּ מִצְרַיִם" שְׁנִשְׁאָרִים.

וְכֵל זֶה כְּלוּל בְּתוֹרָה הַנִּ"ל מְעַנֵּן הַבְּקִיאוֹת, שְׁצָרִיף בְּזֶה הָעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּקִי הַיֵּטֵב בְּהִלְכָּה, אִיךְ לִילֵךְ וְלַעֲבֹר בְּטוֹב בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי עוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, וַיֵּשׁ אֲשֶׁר כָּבֵד נִפְלוּ וְנִשְׁקָעוּ כָּל-כָּף בְּטִיט, עַד אֲשֶׁר אֵינָם מְרַגִּישִׁים מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, כְּעֵין שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (שְׁבַת יג): אֵין בְּשׂוֹר הַמַּת מְרַגִּישׁ בְּאִיזְמַל וְכוּ'; וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת חֲזָק וְאִמִּיץ מְאֹד מְאֹד יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה, אֶפְלוּ אִם בְּרַגַע הַקּוֹדֵם עֲבַרְתִּי מֵה שְׁעַבְרְתִּי, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַל-כָּל-פְּנִים יִרְאֶה שְׁבַרְגַע הַשְּׁנִי עַל-כָּל-פְּנִים יִבְעַר לְכַבּוֹ מְאֹד מְאֹד לְהַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ, וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רְגִילִים לוֹמְרִי, כִּי עַקֵּר כְּוֹנֵת הַיֵּצֵר הָרַע בְּעַבְרָה, זֶה לֹא הָעַבְרָה עֲצָמָה, כִּי אִם הִירִידָה אַחַר הָעַבְרָה, שְׁמִפִּילוּ בְּדַעְתוֹ: "רְאֵה אִיךְ אִתָּה בָּא לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ, אַחֲרֵי שִׁעֲשִׂיתָ מֵה שִׁעֲשִׂיתָ", וְקִלְפָּה זֶה קֶשֶׁה יוֹתֵר מֵהָעַבְרָה עֲצָמָה, וְר' אֶפְרַיִם מִפְּשַׁעַדְבוֹרֵז ז"ל פֵּרֵשׁ: "וְהִסֵּר שְׁטֵן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ"² — שְׁקָדִים מְבַקְּשִׁים שִׁסִּיר אֶת הַיֵּצֵר הָרַע "מִלְּפָנֵינוּ" — קָדָם שִׁעֲשִׂה אֶת הָעַבְרָה, שִׁיִּנְצֵל לְכָלִי לְעֲשׂוֹת שׁוֹם עַבְרָה, וְגַם מְבַקְּשִׁים "וּמֵאַחֲרֵינוּ" — שְׁאֵם, חֵס וְשְׁלוֹם,

א) סֵפֶר "תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף".

ב) מִתְפַּלֵּת עֲרֵבִית בְּכַרְפַּת "הַשְּׂכִיבֵנוּ".

עבר כָּבֵד עֲבָרָה, שְׁעַל-כָּל-פָּנִים יִנְצַל מֵהַבְּעַל-דָּבָר שְׁמִפִּילוּ בְּדַעְתּוֹ
 כְּאִלוֹ אֵין לוֹ כְּבֹד שׁוֹם תִּקְוָה כָּלֵל, וּבְאַמַּת רַבָּנוּ ו"ל לְמַד אוֹתָנוּ, שְׂאִין
 שׁוֹם יֵאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאֵין יְרִידָה שְׁבַעֲוֹלָם שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְהַפְכָּה
 לְעֲלִיָּה גְדוּלָה, וְרַבָּנוּ ו"ל פִּרְשׁ: "כָּא לְטַמָּא פּוֹתַחִין לוֹ" (שְׁבַת קד).
 — שְׁפּוֹתַחִין לוֹ תַכְּף-וּמִיד שְׁעָרִים חֲדָשִׁים, כְּדִי לְשׁוֹב שָׁם, כִּי הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ חֲפִץ חֲסֵד וְרוּצָה בְּתִשׁוּבָתָן שֶׁל רְשָׁעִים, וְאֵינוֹ חֲפִץ בְּמִיתָתָן
 וְכֹל מֵה שֶׁהָאָדָם נוֹפֵל בְּעַמְק הַטְּמָאָה יוֹתֵר, כְּשִׁזְזָה מִמְּקוֹם שֶׁהוּא
 שָׁם לְעֹלוֹת, אֲזַ נַעֲשִׂים יַחֲוּדִים גְּבוּהִים לְמַעְלָה, אֲשֶׁר לֹא עָלוּ יַחֲוּדִים
 כְּאִלוֹ מִימּוֹת עוֹלָם, כְּמוֹ שְׁמַצִּינוּ בְּיִתְרוֹ, שֶׁהִיָּה עוֹבֵד כָּל הָעַבּוּדוֹת
 זְרוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, וּכְשֶׁהוּא חוֹר — כְּדִין אֶתִּיקָר וְאֶתְעֲלָה שְׁמִיָּה דְקָדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְעִילָא וּלְעִילָאִי (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָנִים ט, י), וּבְכַפְרֵט
 מִי שְׁנַלְכַד בְּחֻטָּא פְּגָם הַבְּרִית — הוּצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָן,
 שְׁעַל-פִּי-רַב מִתְחִיל מִקְטָנוֹת הַדַּעַת כְּשֶׁהוּא עוֹד קָטָן בְּדַעְתּוֹ, וְאֵינוֹ
 יוֹדֵעַ מֵה שְׁעוֹשָׂה, וְאַחֲרֵי-כֵן הִתְרַגַּל נַעֲשֶׂה טָבַע, רַחֲמָנָא לְצִלָן, וְקָשָׁה
 לוֹ לְהַפְרֵד מֵהַחֻטָּא הַחֲמוּר וְהַנוֹרָא הַזֶּה, כְּאֲשֶׁר שְׁמַעְתִּי מִכְּפָה בְּגִי
 הַנְּעוּרִים אֲשֶׁר אֲנִי עוֹסֵק עִמָּהֶם וְכו', וְהַעֲצָה הַיְעוּצָה מִסְּפָרֵי רַבָּנוּ
 ו"ל הִיא — שְׁמַחָה, לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׁמַחָה "מְשׁוּנָה פְּרִיילֶעף", כִּי
 הַתְּאֵנָה הַזֹּאת בָּאָה מִחֻמַּת דְּאָגָה, מְרָה שְׁחוּרָה וְעַצְבוּת, וְכֵן חֻטָּא
 זֶה גוֹרֵם לְכָל זֶה — לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּדְאָגָה, בְּמְרָה שְׁחוּרָה, בְּעַצְבוּת
 וּבְמִרְרוּת, כִּי טוֹעֵם בְּכָל דָּבָר מְרִירוּת, כִּי עַל-יְדֵי פְּגָם הַבְּרִית בָּאִים
 עָלָיו מִיֵּין מְרִירִין^ה (עֵין שָׁם, סִימָן ג), וְאַחַד תְּלוּי בְּחִבְרוֹ, כִּי עַל-יְדֵי
 פְּגָם הַבְּרִית בָּאוֹת דְּאָגוֹת וְעַצְבוּת, וְלִהְפֹּף עַל-יְדֵי דְאָגוֹת וְעַצְבוּת
 וְכו', כָּא לְיוֹתֵר פְּגָמִים, רַחֲמָנָא לְצִלָן.

עַל-כֵּן עֲשֶׂה מֵה שֶׁתַּעֲשֶׂה כָּל הַפְּעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד
 בְּשְׁמַחָה, וּמוֹהַר"ן ת"ו לְאֵמֵר פַּעַם לְאַחַד: "אִם הִיִּית תָּמִיד בְּשְׁמַחָה,
 לֹא הִיִּית רוּאָה פְּנִי גִיְהֵנוּם כָּלֵל", אֶף שְׁמִי שֶׁהוּא בְּשְׁמַחָה נִרְאָה
 כְּשׁוֹטָה, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר לְקַח עֲצָמוֹ מְאֹד עַל מַדַּת הַשְׁמַחָה, כִּי שְׁמַחָה

ג) אֲזַ נִתְכַּבֵּד וְנִתְעַלָּה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמַעְלָה לְמַעְלָה.

ד) שְׂמַח בְּמִיחָד.

ה) מִיָּם מְרִים.

היא שרש הקדשה, שהיא תכלית ההפך של הסטרא אחרא הנקראת על שם יללה, וכמוכא כל זה בדברי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל בספרו "כוכבי-אור" בחלק "ששון ושמחה", כי על-ידי השמחה בהשם יתברך ובתורה, יכולין לזכות לכל המעלות שבעולם, והשמחה צריכה להגיע גם לרגלין, ועל-ידי השמחה זוכין שהשם יתברך בעצמו ישמר אותו מפגם הברית (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט), ורבנו ז"ל גלה לנו, שמצוה גדולה להיות בשמחה תמיד (עין שם, חלק ב', סימנים כג, כד, ותראה שם מעלת השמחה), והשמחה מעלתה גבוהה מאד, שיכולה להוציא את האדם מכל הנפילות והירידות שבעולם, וכמו שאמר מוהר"ן ת, זכותו יגן עלינו, בהלכות הודאה, הלכה ו', וכן בנפילת אפים, הלכה ג', על-פי התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ"ד: "אמצעייתא דעלמא", עין שם דברים נפלאים וסודות עד מאד, ומה שפרש מוהר"ן ת ז"ל על הפסוק: "לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך" (תהלים לד, א), שדוד שנה את טעמו, ועל-ידי-זה נצול מכל הקלפות והסטרא אחרא שרדפו אחריו, והם דברים אמתיים למי שמבין מה שעובר בזה העולם מפגעי הזמן, ומכל שפן מה שעובר על אלו שנפלו ונלכדו בזהמה הזאת של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, עקר העצה רק להיות תמיד בשמחה ובהרחבת הלב, ולעשות את עצמו כאלו שמח, ועל-ידי-זה יבוא אחר-כך לשמחה אמתית, ומי שעושה ליצנות מכל זה, עושה ליצנות מעצמו, וכמו שאמר החכם (משלי ט, יב): "אם חכמת חכמת לך, ולצת לבדך תשא", כי כמו שהשמחה משרה רוח קדשה ונבואה על האדם, כן להפך — רע לב ועצבות וכעס ממשיכים על האדם כל הסטרא אחרא והטמאות שבעולם, וצריך להרגיל עצמו להיות טוב לכל, שזה גם-כן נמשך ממדת השמחה והאהבה, לאהב את כל אחד ולעשות טובות וגמילות חסד לכל אחד, בין בגופו ובין במקומו, כי על-ידי פגם הברית נעשה רע כידוע, וכמו שפתוב (בראשית לח, ז): "ויהי ער... רע בעיני ה'", ופרש רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רמט), שעל-ידי חטא זה נעשה רע (בלע"ז ביזוי), והוא תמיד בכעס ובאכזריות, ואינו מיטיב לזולתו כלל,

אֲשֶׁר שְׁעו בְּנַחַל נה

שֶׁהוּא הַפֶּךְ הַשְׂמָחָה וְהַאֲהָבָה, (וַיֵּשׁ לְהֶאָרִיף בְּזֶה, כִּי רַע הוּא הַפֶּךְ הַדְּעָת, שְׂחִסְרָה לּוֹ הַדְּעָת, כִּי פָגַם בְּדַעַת, כִּי פָגַם בְּנִקְיָה שֶׁל הַדָּל"ת, שֶׁל "דַּע", שֶׁהוּא הָעֵד שֶׁל "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל", שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ שְׂמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מ"ט [אַרְבָּעִים וְחָשֵׁעַ] כְּמִנְיַן אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמַע, וַי"ב [שְׁתֵּים-עָשָׂר] תְּבוֹת שֶׁל י"ב שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יַדֵּי הַתְּקָרְבוֹת לְצַדִּיק, הַצַּדִּיק מְכַנֵּס בּוֹ נִקְיָה חֲדָשָׁה וְנִעְשָׂה אֶחָד, (וּבְמָקוֹם אַחֵר הֶאָרְכְּתִי בְּזֶה), וְכָל זֶה הוּא עֲצָה אַחַת.

וְהַעֲצָה הַשְּׂנִיָּה הִיא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת — לִיַּחַד לְעֲצָמוֹ מְקוֹם מִיַּחַד שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וּלְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהִבִּין עִם אָבִיו, וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיְךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת תְּדַבֵּר וְתִשְׁיַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְתִבְקֶשׁ רַחֲמִים, וְתִצְעַק בְּקוֹלוֹת לְהִתְחַנֵּן וּלְהַפְצִיר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְצֵאת מִמָּה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ לְצֵאת, וְצָרִיךְ לְהִתְמַיֵּד בְּזֶה מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם וְיוֹם חַק וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי אֵין שׁוֹם עֲצָה אַחֶרֶת לְהַנְצִל מִכָּל הִרְיָדוֹת, כִּי אִם עַל-יַדֵּי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת בְּכָל יוֹם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שְׁעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׂמוֹת הַיְתָש"ל.

אֵף טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, שׁוֹתֵה בְּצִמָּא מִים טְהוּרִים מִהַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָ.

אַחִי! חֲזֹק וְאַמֵץ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי, תִּהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ וַיֵּשׁ לָנוּ בְּמָה לְשִׂמְחָה, בְּנִקְיָוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁשׁ בָּנוּ, אִם אֲמַנְם שְׂגַם זֶה

מערב בפסלת, על-כל-פנים איך שיהיה הם נקדות טובות מקדשת יהדותנו, שרק זה יהיה נשאר לנו לעד ולנצח נצחים, וצריך להרבות בכל יום בכמה וכמה מצוות חדשות ובכמה למודים חדשים, באפן שכל יום יוסיף תוספת קדשה ודעת, תוספת למוד, כי כל יום בזה העולם יש כנגדו יום אחר למעלה (זהר ויקרא צב), ובאתערוותא דלתתא אתער דלעילא^א (שם לד-לד פח). כידוע; והעקר לשמור עצמו מאד לכלי לעשות הרע בעיניו יתברך, ולקדש ולטהר ביותר את השבעה גרות: העינים, האזנים, החטם והפה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), ולהיות בשמחה על כל דבור תורה שזוכה ללמוד, כי רק זה ישאר ממנו, וכן להיות בשמחה על כל נקדה ונקדה של "סור מרע" שזוכה לה, כי גם הסתכלות אחת פחות בזה העולם ושמיעה אחת פחות בזה העולם, גם יהיה לו רוח עצום שאין לשער, מכל שכן כעס וקפידה אחת פחות, יהיה לו רוח גדול ונורא מאד, ומכל שכן וכל שכן איך יהיה לו לרוח גדול ונורא מאד, רוח יקר ונפלא, עין לא ראתה, כשישמר את הדבור, לכלי לדבר שום דבור שאינו הכרחי, כי ירדת האדם היא על-ידי הדבור, בחינת: "נפשי יצאה בדבור" (שיר השירים ה, ו), כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל: דומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכל דבר מגלה רמזים להתקרב אליו יתברך, ויכולים להוציא רמזי דחכמתא מפל דבר, כי הכל נברא לכבודו יתברך, וצריך לכוון בשמדבר עם אחד, שמדבר עמו יתברך, ולהלביש בזה תפלות ובקשות כידוע, ואז מעלה הכל אליו יתברך, וצריך לידע שכל אחד יכול לזכות לזה, העקר להיות חזק ואמיץ בדעתו להתקרב תמיד אליו יתברך, וצריך לומר: "בשבילי נברא העולם" (סנהדרין לו.), וכל העולם עומד עלי, נמצא שאם, חס ושלום, אהטא, אזי אחריב את העולם, חס ושלום, וכן כשאזכה לעשות טוב, אזכה להמשיך אורו יתברך בכל העולמות, ולזכות לזה יכולים על-ידי תקף השמחה בהשם יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה), וצריך לנקות את המח מהרהורים רעים ומחשבות חיצוניות, ולזה זוכים

(א) בהתעוררות שלמטה נתעורר למעלה.

על-ידי תפלה בכח — להכניס כל כחו בתפלה, ולצַעַק אֵלָיו יתְבַרֵךְ הרבה, עד שִׁיזְכֶּה שִׁיזְדַכֶּה מִחוּ וְדַעְתּוֹ לְגַמְרִי, וְיִזְכֶּה לְחַזוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוֹ.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, לְטוֹבַתְךָ הַנְּצַחִית תִּרְאֶה לומר בְּכֹל לִילָה תִקְוֶן חַצוֹת, וּלְצַעַק וּלְזַעַק עַל חַרְבֵּן כָּל הָעוֹלָמוֹת, חַרְבֵּן הַמַּחַ וְהַדַּעַת וְחַרְבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ שִׁיבְנֶה בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

שַׁעֲז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת הַיְתוּשׁ"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְאַהוּבֵי, יָדִיד נַפְשִׁי, וְתִיק וְחֹסִיד, שׁוֹתֵה בְּצַמָּא מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְח.

אָחִי! חִזַּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, אַתָּה עֹשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה עַל-כָּל-פְּנִיִם מְעַכְשׁוֹ, כִּי אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְגַם מִמְּקוֹם שֶׁנִּפְלְטָה יְכוּלִים לְצַאֵת וְלִהְתַּקְרַב אֵלָיו יתְבַרֵךְ, וְהַעֲקֹר בְּמִקּוֹם שֶׁאַתָּה מְנַח תַּתְּחִיל לְפָרֵשׁ שִׁיחַתְךָ אֵלָיו יתְבַרֵךְ, וְתַסְפֵּר לְפָנָיו יתְבַרֵךְ אֵת כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ וּמָה שֶׁעֲבַרְתָּ, וּבְאִיזוֹ יְרִידָה נִפְלְטָה, הַכֹּל לְכֹל תַּסְפֵּר לְפָנָיו יתְבַרֵךְ, וְאַל תַּעֲלִים אֶף מִחֲשָׁבָה וְהַרְהוֹר אֶחָד, כִּי תַדַּע כִּי הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ יוֹדַע הַכֹּל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַזְהִירָנוּ לְהַתְּנוּדוֹת בְּפֶה מְלֵא, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יִהְיֶה עָלָיו שׁוֹם קְטָרוּג, כְּמוֹ שֶׁפָּרֵשׁ רַבֵּנוּ ז"ל (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן טו): כְּשֵׁישׁ דִּין לְמִטָּה אֵין דִּין לְמַעְלָה (עַל-פִּי דְבָרִים רַבָּה ה, ה), אִם אֵין שׁוֹפְטִין עֲצָמָן בְּזֶה הָעוֹלָם, אָז שׁוֹפְטִין לְמַעְלָה, וּכְשֶׁשׁוֹפְטִין לְמַעְלָה, יְכוּלֵי הַדִּין לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּדִין קָשָׁה שִׁינְקָם בּוֹ, חַס וְשְׁלוֹם, אָבֵל עַל-יְדֵי וְדוּי דְבָרִים וּלְפָרֵשׁ חֲטָאֵיו לְפָנֵי הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, אָז יִמְתַּק הַכֹּל מִמֶּנּוּ, אֶף שֶׁמִּתְבַּיֵּשׁ שֶׁעֹשֶׂה זֹאת — זֶה עַקֵּר

התשובה, וזה הבזיון מכניע את הרע שבחלל השמאלי (עין שם, סימן ו), ולמען השם אל תהיה בטלן, ואין לשער למה שתזכה על-ידי שתגלה אפלו כל מחשבה והרהור רע שיעלה על דעתך, ומכל שכן דבור רע או מעשה רע, חס ושלום, תתודה ותגלה לפניו יתברך, ואז יצאו הצרופים הרעים מעצמותיך (עין שם, סימן ד), וימתקו ממך כל הדינים.

הדורש שלומך...

שעה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר שמות ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת האברך היקר, שאר בשרי, ותיק וחסיד, שותה בצמא ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להיות חזק בעבודת השם יתברך, ואפלו עבר עליך כבר מה שעבר — אל תפל בדעתך כלל, אדרבה זכר מה שאמרו חכמינו ז"ל (בראשית רבה לד, ב): "הפשטני הנה בשעה שהוא יודע שהפשתן שלו יפה, כל שהוא כותשה היא משתבחת, כך אין הקדוש-ברוך-הוא מנסה אלא את הצדיקים" — כדי להגדיל שכם.

אל תפל בדעתך מכל מה שעובר עליך, רק תברח אליו יתברך ליחד לעצמך מקום מיחד ופנוי, ותפרש שיחתך אליו יתברך, ותתן לו תודה והודאה על החסדים והרחמים הגמורים שעשה עמך והצילך בחיים ואת אשתך, ואודות המטלטלים אל תדאג, כי השם יתברך

יִשְׁלַח לָךְ כְּפָלִים, וּכְמֵאֲמַר הָעוֹלָם: נֶאֱדָר אֶשְׁרְפָה וְנוֹעַרְט מֵעַן רִיידָא,
 כֵּן יִקְיָם בְּרָצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ — שְׂיִמְלֵא אֶת חֶסְרוֹנְךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת,
 וְצָרִיךָ לְהַגְיֵל עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת תְּמִיד מוֹדָה עַל הָעֵבֶר, וְלִצְעֵק עַל לְהַבָּא,
 כִּי אֵין שׁוּם עֲצָה אַחֲרֵת בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי אִם תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, כְּמוֹ
 שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ ז"ל (מְדַרְשׁ תְּנַחֲוּמָא, בְּשִׁלַּח ב): לְמָה נִמְשָׁלוּ יִשְׂרָאֵל
 לְתוֹלְעַת, מָה תוֹלְעַת אֵין לָהּ אֶלָּא פִיָּה, כִּי יִשְׂרָאֵל אֵין לָהּ אֶלָּא
 תְּפִלַּת הַפֶּה; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ שְׂזַכֵּינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֵה,
 נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, הַמְּחִיָּה אוֹתָנוּ בְּכָל מָה
 שְׂעוֹבֵר עֲלֵינוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם יִתְבַּרְךָ עַל כָּל הַחֹסֵד חָנּוּם שְׂעִשְׂהָ
 עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

שַׁעֲט.

בְּעֵזֶרֶת הֵשֶׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶרָא, ח' דְּשׁוּבָבִי"ם ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נְפִשִׁי, הַשּׁוֹתָה בְּצִמָּא
 מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ וְאִיר.

אֲחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד לְהִתְחִיל מְחֻדָּשׁ בְּעִבּוּדַת הֵשֶׁם
 יִתְבַּרְךָ, וְלְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עַל כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שְׁחוּטָף, וְאִף שְׂאִינוּ
 עוֹלָה יָפָה כְּפִי מַעֲשֵׂי הָרָעִים, וְהוּא בְּחִינַת מְנַעַל בְּשִׁלַּשׁ קְצוּוֹת
 כְּמוֹבָא בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל הַתֵּם, וְאִף־עַל־פִּי־כֵן הִיָּה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה,
 וְאָמַר: זֶה מַעֲשֵׂה שְׁלוֹ וְזֶה מַעֲשֵׂה שְׁלִי, עֵינִ שֵׁם (סְפָרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה
 ט), כִּי לְפַעְמִים מָה שְׂמִפִּיל אֶת הָאָדָם כְּשִׁרְוָאָה שְׁחַבְרִי עוֹבְדִים
 יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, וּכְבָר זְכוּ לְמָה שְׂזַכּוּ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, אֵל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, כִּי מָה
 לוֹ עִם אַחֵר, שְׂזֵה בְּחִינַת: "וּסְפָרְתֶם לָכֶם" (וַיִּקְרָא כג, טו), לָכֶם —
 לְעֲצָמְכֶם (תּוֹרַת כְּהֵנִים) הַנֶּאֱמָר בְּסִפְרֵת הָעֹמֵר (עֵינִ לְקוּטִי־הַלְכוֹת, פֶּסַח

א) אַחֲרֵי שְׁרָפָה מִתְעַשְׂרִים.

הַלְכָה ט), וּבְכַחֲנִית "אֶחָד הָיָה אֲבָרָהִם" (יחזקאל לג, כד), שְׁלֹא הִסְתַּפַּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם (כּמוֹכָא בְּהַשְׁמָטָה, תְּחִלַּת חֵלֶק ב' בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן), וְצָרִיף לְקַבֵּעַ יְדִיעָה זֹו הֵיטֵב בְּלִבּוֹ — לְבָלִי לְהִסְתַּפַּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, הֵן אִם הוּא יוֹתֵר טוֹב מִמֶּנּוּ, מִכָּל שֶׁפֶן כְּשֶׁהוּא לְמַטָּה מִמֶּנּוּ, בְּאִפְּן שְׁלִבֵּל יִתְבַּלְבַּל מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם, וַיִּסְתִּיר עֲצָמוֹ בְּצַל כְּנָפָיו יִתְבַּרֵּךְ עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוּת וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, וַיִּצְיֵר לְעֲצָמוֹ תְּמִיד שֵׁם הַנִּי"ה בְּרוּךְ הוּא, וּכְשִׁיזְכֶּה לְהִיּוֹת חֲזַק בְּאַמוּנָה אֲמִתִּית, שְׁאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָו יִתְבַּרֵּךְ, זֶה "וְאַמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ" (תהלים פט, ט), שִׁיְהִיָּה מְסַבֵּב בְּאַמוּנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ש.פ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וְאַרְא, ט' דְּשׁוּבָכִים ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְמַעַלְתַּי יְדִידֵי הַיָּקָר, הָאֲבָרָה הַמְּשִׁתַּקֵּק לְעַבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עַל-פִּי דְרָךְ הַתֵּם שְׁקַבְּלֵנוּ מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

יְדִידֵי הַיָּקָר, כְּכֹר דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה וְכַתְּבֵתִי לָךְ הַרְבֵּה, אֵךְ כְּפִי אֲשֶׁר עוֹבֵר בְּכָל יוֹם מֵהַ שְׁעוֹבֵר, צָרִיף לְדַבֵּר וּלְהַזְכִּיר עֲצָמוֹ לְחַדֵּשׁ אֶת כָּל הָעֲצוֹת שְׁלִמְדָנוּ מִרְבָּנוּ ז"ל בְּכָל מֵה שְׁיַעֲבֹר עָלָיו, כִּי אֵין שׁוֹם עֲנִין שְׁלֹא יְהִיָּה מְרָמֵז וּמְפָרֵשׁ הֵיטֵב עַל-יְדֵי דְבָרֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ, וְצָרִיף לְקַשֵּׁר כָּל עֲנִינּוֹ וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו אֶל תּוֹרַת רַבָּנוּ ז"ל, וְאַז תְּהִיֵּינָה לוֹ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבַר וְדָבָר.

למען השם, אל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, כי השם
יתברך אתך, עמך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו.

הדורש שלומך...

שפא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, ט' דשו"ב"ם ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל אהובי, חברי היקר מנעורי,
שיתה בצמא ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאר.

מכתבך הקצר קבלתי, ושמחתי לשמע הטוב ממך, אקנה שעדין
אתה מחזיק בתמך לשקד על ספרי רבנו ז"ל אשר אין למעלה מהם,
ובפרט לשקד על הדרך התם שגלה לנו רבנו ז"ל — לשפך שיח
ותפלה אליו יתברך במקום מיוחד, וכל אשר עם לבבו ישיח ויספר
לפניו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, ותתמיד בלמוד שלחן
ערוף, אשר מאד הזהירנו על זה רבנו ז"ל יותר מהפל.

ואודות הספרים, אם ירצה השם, היום אסע לשם, ואביא לו
את כל הספרים שבקש, ואבקש שיראה למסור דרישת שלום לאחיך
ולגיסך...

ידיך הדורש שלומך...

שֶׁכַּב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֹדֵר וְאָרָא ה'תש"ל.

הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם, יְשׁוּעוֹת וְהַמְתַּקַּת הַדֵּינִים וְכָל טוֹב סְלָה אֶל
מַעֲלַת יְדִידָנוּ מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, הַחֲסִיד הַמְפָאָר הָעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר
בְּאֻמוֹנָה, ר' ... שְׁיַחֲיָה נֶצַח.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
וּבְעִבּוּדַתְךָ הַקְדוּשָׁה שְׁאֵתָה עוֹסֵק — לְדָלוֹת וְלַהֲשָׁקוֹת מִמִּי הַנַּחֵל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, שְׁמַעְלַת עֲנִיָן זֶה אִי אֶפְשָׁר לְצִיר
בְּמַחְשָׁבָה כָּלֵל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְדַבֵּר מְזֵה, כִּי זוֹ הִיא לָנוּ זְכוּת גְּדוּלָה
וְשִׁמְחָה עֲצוּמָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כְּשֶׁאָנוּ זֹכִים לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר מִרְבֵּנוּ
ז"ל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁזֹּכִים לְפַרְסְמוֹ וּלְגַלּוֹתוֹ בְּכָל הָעוֹלָם, וְלַהֲפִיץ
תּוֹרַת הַצְּדִיק הָאֵמֶת, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָנוּ שְׂזַכִּינוּ
לִידַע מְאוֹר גְּנוּז וְנִעְלָם כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל
הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וּמַחֲמַת שְׁשִׁמְעָתִי דַבַּת אַנְשִׁים עַל הָעֵסֶק שְׁלָכֶם, עַל-כֵּן בָּאתִי
לְחַזֵּק יְדֵיכֶם, וְאֵל תִּפְּלוּ בְּדַעְתְּכֶם מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ
שְׁיִהְיֶה, וְלִמְעַן הַשֵּׁם, תְּחַזַּק עֲצָמְךָ מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִתְחִיל
בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְתִקְבַּע זְמַן מִיַּחַד וּמִקּוֹם פְּנוּי
לְהִתְבוֹדְדוֹת שְׁמָאֵד מְאֹד הַזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל עַל זֶה — לְשַׁפֵּף נַפְשׁוֹ
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבִגְשָׁמִיּוֹת —
הַכֵּל לְכָל לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהִבֵּן לְפָנָיו
אָבִיו חֵק וְלֹא יַעֲבֹר בְּקַבִּיעוֹת גְּדוּלָה בְּכָל יוֹם, וְרַק זֶה עֵקֶר הָעֲצָה
בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי אֵין שׁוֹם מְקוֹם לְבָרוּחַ וּלְנוֹס מִפְּגַעֵי הַזְּמַן וְטְרוֹדוֹתָיו
הָעֲצוּמִים רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל
עֲלָמִין, וְדוֹמֵם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר — הַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַכֵּל מְשַׁגַּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִי פְּרֻטִית, וְהַכֵּל בְּיָדוֹ שֶׁל
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, "אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה אֶלָּא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין
עָלָיו מִלְמַעְלָה" (חֵלִין ז:), וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם

— הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּתְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים מִירְאַת שְׁמַיִם, וְתִכְנְסֵם בְּהֵם נִקְדַּת הָאֱמֶת וְהָאֱמוּנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאֶרָא, י' דְּשׁוּבְכֵי"ם ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעְלַת הָאֲבִרָה הַיָּקָר, הַמְשִׁתַּוְּקָק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי, וְשִׂמְחָתִי לְרֵאוֹת אֶת תְּשׁוּבָת לְבָבְךָ אֶל הַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית, שְׁזָה הָעֵקֶר, כִּי הָעֵקֶר שִׁיְהִי רְצוֹנוֹתִי וְכִסּוּפִי חֲזָקִים תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְגַם שִׁיּוֹצִיא מִפִּי אֶת הַרְצוֹנוֹת שִׁישׁ לוֹ בְּהַתְּבוּדוֹת, שֶׁמַּעְלַת זֶה הָעֲנִין עוֹלָה לְמָקוֹם גְּבוּהָ מְאֹד, וְלִהְפֹּךְ — צָרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד לְבָלִי לְהוֹצִיא מִפִּי כְּסוּפִים רָעִים, חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִכְרִיחוּ אוֹתוֹ אַחֲר־כֵּן לְעֲשׂוֹת הָרַע, חֵס וְשְׁלוֹם (עֵין לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל), וְעֲנִין הַנְּהִיגָה זוֹ הוּא דְבָר נִפְלָא מְאֹד, כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא עַל-כָּל-פְּנִים רְצוֹנֵי חֲזָק מְאֹד מְאֹד לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיךְ יִתְבָּרַךְ, אֵף שֶׁאֲנִי כְּמוֹ שֶׁאֲנִי, עַל-כָּל-פְּנִים יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִי אֲנִי רוֹצֶה לְהַתְּקַרֵּב אֶל הַקִּדְשָׁה, וְתִתְמִיד בְּזֶה בְּכָל יוֹם וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעֵי לְסֹדֵר וְאַרְא הִ'תִּשְׁ"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת כְּבוֹד יְדִיד נַפְשִׁי, שׁוֹתָה
בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הִיָּקַר קִבְלָתִי, וְהִנֵּה לְחִזְקֶךָ — הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנוּ וַ"ל
בְּיָדְךָ, וְתִתְמִיד בְּהֵם מְאֹד, אִף מֵאַחַר שֶׁהִזְהִירְנוּ רַבְּנוּ וַ"ל עַל זֶה —
לְחִזֵּק אִישׁ אֶת רַעְהוּ, אֲמַרְתִּי אַרְוֹצָה דְּבָרֵי אֱלֹהֶיךָ.

אֲחִי הִיָּקַר! חִזֵּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ כְּאַשֶׁר
קִבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ וַ"ל, וְהַעֲקֵר לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַמַּחְשָׁבָה לְכָלִּי
לְחֹשֶׁב שׁוֹם מַחְשָׁבָה זָרָה וְהַרְהוּר רַע, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׁפוּגָמִים מְאֹד
כְּאַשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ וַ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיד), וְאַמַּר: "מִעַ
מוֹז זִיף פּוֹן אֵה הַרְהוּר וַיִּיעֵר הוּטָן"א, כִּי הַמַּחְשָׁבָה גְּבוּהָה מְאֹד
מְאֹד, וְעוֹלָה לְמִקּוֹם גְּבוּהָה מְאֹד בְּרוּם גְּבוּהֵי מְרוּמִים וְכוּ', מִי שְׁזוּכָה
לְזֶה.

וַיֵּשׁ לּוֹמֵר, כִּי כָּל עֶסֶק רַבְּנוּ וַ"ל הוּא לְבָנוֹת וְלִהְשָׁלִים אֶת
הַדַּעַת, שְׁזֵה מַה שְּׁמַתְחִילָה תוֹרְתוֹ בְּלִשׁוֹן "דַּע", וְכֵן כָּל עֶסְקוֹ הוּא
תִּקּוּן הַבְּרִית, שְׁזֵה גַם-בֵּן תִּקּוּן-הַדַּעַת, כִּי "סְלוּקָא דִּי־סוּדָא עַד אַבָּא
וְאַמָּא" (עֵינ לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו'), וְדַעַת קְנִייתָ מַה חֶסְרָתָ (בְּדָרִים
מ.א.), וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת הוּא אֲמוּנָה, לִידַע וְלִהְוִדַע כִּי אֵין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, דּוּמָם, צוּמָח,
חֵי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכָל
דְּבָר מוֹדִיעַ וּמְגַלֵּה רְמִזִּים לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אִם תִּשְׁמַע הֵיטֵב
אֶת הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל כָּל דְּבָר, וְעַקֵּר בְּנִין הַדַּעַת וְתִקּוּן הַבְּרִית הוּא
תְּפִלָּה — לְשַׁפֵּף שִׁיחַ וְתִפְלָה בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ כְּאַשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ

(א) צְרִיף לְשֹׁמֵר מְאֹד מִהַרְהוּר רַע.

עם רעהו, ולצעק ולהתחנן על כל מה שעובר עליו, ולבקש מאתו יתברך, שיזכה לצאת ממה שצריך לצאת ולהכניס לפניו הקדשה.

הדורש שלומך...

שִׁפָּה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא ה'תש"ל.

שלום וברכה לאהובי, ידידי היקר, שוטה בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי לנכון, והנה, אחי, חוק ואמץ מאד להיות חזק בנקודות הטובות שיש בך, ואל תניח את עצמך לפל, יהיה איך שיהיה אחז בקדשה בפה שתוכל, ותתחיל מחדש בכל יום:

א. ללכת למקנה.

ב. להתפלל שחרית, מנחה, ערבית וחסות, בחיות חדשה בכל יום ובכונת פרוש המלות ובשמחה עצומה, כי על-ידי סדר התפלות האלו בונים עולמות וכו', ונעשים מזה דברים גבוהים למעלה, כמובא בספרים הקדושים, ובפרטיות בכתבי האר"ל (עין בעז חיים, שער כו, פרק ב).

ג. חטף ואכל בכל יום שעורים קבועים בתורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, ואפלו מעט גם-כן טוב מאד מאד.

ד. תשתוק מאד אליו יתברך ברצונות ובכסופים חזקים ותוציאם מפיהך בשעת ההתבודדות, שנה עולה על הכל — ליחד לעצמך מקום פנוי שאין שם בני-אדם, ולפרש שיחתך אליו יתברך בלשון שרגיל בה כאשר ידבר איש עם רעהו, והכל מה שעובר עליך תשיח ותספר לפניו יתברך.

ה. תזוהר שְׁתֵּהִי תמיד בְּשִׂמְחָה, שְׂזוּהִי עֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי טֹבֵעַ הָאָדָם לְהַמְשִׁיךְ תָּמִיד אֶל הָעֲצָבוֹת וְהַמָּרָה שְׁחוּרָה, וְזֶה עֵקֶר הַטְּמָאָה שְׁמוֹרִידָה אֶת הָאָדָם מִמְּדַרְגָּתוֹ, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כג): שְׂמִיחָה - אֲנִפִּין נְהוּרִין^א, הִיא מְהַקְדְּשָׁה, וְלְהַפִּיךְ עֲצָבוֹת - אֲנִפִּין חֲשׂוּכִין^ב, הִיא מְהַטְמָאָה, וְכַפִּי שְׂאָדָם אוֹחֵז, כִּף מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ, יוֹם שֶׁהוּא בְּעֲצָבוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ טְמָאָה, וְאִם הוּא בְּשִׂמְחָה, מְמַשִּׁיף עָלָיו קִדְּשָׁה.

הדורש שלומך...

שפו.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאָרָא ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת כְּבוֹד אֱהוּבִי, יָדִיד נַפְשִׁי, שׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

אָחִי הַיְקָר! מְכַתְּבְךָ קִבְּלָתִי, וּמָה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכו', וְשִׂאֲכָתֵב לְךָ דְּבָרֵי הַתְּחִזְקוֹת, הֲלֹא כָּל סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל בְּיָדְךָ, הַפֶּה בָּהֶם דְּכֹלָא בָּהֶם — עֲצוֹת, הַתְּחִזְקוֹת וּדְרָכִים יִשְׁרוֹת, אֵיף לְהַגִּיעַ אֶל הַתְּכִלִּית הַנִּצְחִית, וְהַעֲקֵר הוּא הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", שְׁמוֹהֲרַנ"ת ז"ל בְּעֲצָמוֹ אָמַר פְּעַם: "דָּאס אִיז הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ סְגוּן-עֲדוּן"^א, וְלִדְעָתִי מָה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל הָאָדָם, הוּא רַק מְחַמַּת שֶׁהוּא רְחוּק מִהַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כִּי אֲשַׁרִּי מִי שְׂזוּכָה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וּמִבְּטָח הוּא שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא, כִּי עַל יְדֵיהֶם בּוֹדָאֵי יִזְכֶּה לְתִשׁוּבָה, כִּי אֵין גְּרוּעַ וְחָיֵב שְׂבָעוּלָם, שְׂאִין יָכוֹל לְמַצָּא עֲצָמוֹ בְּסִפְרַת הַזֶּה, וְר'

(א) פְּנִים מְאִירוֹת.

(ב) פְּנִים חֲשׂוּכוֹת.

(א) זֶהוּ הַגּוֹ-עֲדוּן שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

אֲבָרְהָם בְּר' נַחְמָן ז"ל אָמַר פְּעַם, שְׁעֵתִידִין לָתֵת אֶת הַדִּין עַל כָּל יוֹם שְׁעוֹבֵר שְׁלֹא לְמָדוּ בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת".

וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתָךְ הַנְּצַחִית, תִּתְחִיל לַעֲשׂוֹת לָךְ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּכָל יוֹם בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְאִם תִּזְכֶּה לְלַמֵּד הַלְכָה אַחַת בְּכָל יוֹם, אִז טוֹב לָךְ לְנִצְח, וְתַעֲשֶׂה בְּעֶצְמְךָ תִּפְלָה מִמֶּה שְׁלֵמְדָתָ בְּשַׁעַת הַתְּבוּדוֹת, וְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ רְגִילִים לוֹמַר, שְׁמָה שְׁאָמַר אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא: "כָּל הַשּׁוֹנֶה הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם מִבְּטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶן עוֹלָם הַבָּא" (נִדָּה עג), זֶה סוֹכֵב עַל מִי שְׁלוֹמֵד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" כַּנ"ל, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה בּוֹדְאֵי יִזְכֶּה לְהַחֲיוֹת עֶצְמוֹ וְלִהְיוֹת עוֹמֵד עַל מַדְרַגְתּוֹ וְלֹא יִפֹּל לְעוֹלָם, וְדַע לָךְ, שְׁעַכְשָׁו מְדַפְּסִים אֶת הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וּמֵהֵיֶשֶׁר שְׁתַּתֵּן גַּם-בֶּן מִשְׁהוֹ לְהַדְפָּסָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שפז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּשִׁלַּח ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְאַהוּבֵי, יְדִיד נַפְשִׁי, וְחֵיק וְחֹסֶיד, הַחֲפִיץ וּמִשְׁתוֹקֵק מְאֹד לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְפַּרֵּךְ עַל-פִּי הַדֶּרֶךְ הָאֵמֶת שְׁקִיבְלָנוּ מֵהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הֵיכָר לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד יְהִיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, שְׁזֶה יְסוֹד וְקִיּוּם כָּל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר — מִשְׁבָּרִים וְגִלְיָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְאֲשֶׁרִי הַזּוֹכֶה לְהִתְחַזֵּק וְלִבְלִי לִפְלַ בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעֵוֹלָם יְהִיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, אֲפִלּוּ אִם עָבַר עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה אֲלֵפִים וְרַבְבוֹת פְּעָמִים, יְהִיֶה חֲזַק בְּדַעְתּוֹ — "עַל-כָּל-פְּנִיִם אֲנִי רוֹצֶה לְשׁוֹב מֵעַכְשָׁו, וְאִף שְׁנִדְמָה לִי שְׁאֲבִדְתִי כְּבָר הַכָּל בְּרוּחַנִיּוֹת

ובגשמייות, ולא יהיה לי שום חלק בעולם הבא, אף-על-פי-כן מה בקך, רצוני חזק מאד מאד להתקרב אליו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ולית אתר דפנוי מניה, אשר בשביל דבקות אחת בו יתברך פדאי הכל", והעקר להיות "סור מרע ועשה טוב" (תהלים לד, טו) בכל יום — במחשבה, דבור ומעשה, ולהמשיך רק אל הטוב ולברוח מהרע, לכלי להרהר בהרהורים רעים, חס ושלום, ולכלי לדבר שום דבור שאינו הגון — לשון-הרע, רכילות, ליצנות, נבול פה ודברים בטלים, חס ושלום, ולכלי לעשות שום מעשה רע, חס ושלום, רק לעשות הטוב, לחשב בכל פעם מגדלתו יתברך, ולחשב עצות איה להתקרב אליו יתברך, ולדבר רק דבורי אמונה והשגחה פרטית ודבורי תורה ותפלה, ולעשות ולקיים את כל המצוות המעשיות דיקא, ואפלו מנהג ישראל צריך לקיים כידוע.

והנה כתיב (שם, פסוקים יג-טו): "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב, נצר לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה, סור מרע ועשה טוב", ואם תסתכל בעין אמת בזה הפסוק, תמצא רזים וסודות גדולים, וגם על-פי פשטות יכול לעבר עם זה הפסוק כל ימי חייו בטוב ובנעימים ברוחניות ובגשמייות, כי יסוד כל האדם הוא הדבור כידוע, שבו נפך שהוא אדם, כי מותר האדם מן הבהמה הוא הדבור, וכשאדם מפקיר את דבורו, ומדבר רק מה שעולה על מחו ודעתו, אז הוא מבלבל מאד, ועוברים עליו כל מיני צרות ויסורים, דחקות ועניות וענשים קשים ומרים, וממש הולך נע ונד בארץ, ואינו חפץ בחיים ושונא את ימיו, ובבקר אומר מי יתן ערב, שאוכל לחזר לביתי ולנוח, ובלילה אומר מי יתן בקר, שאוכל לילה לעסק בעסקי העולם הזה ולשכח מצרותי, כידוע זאת למי שמשים עינו על מה שנעשה בעולם, ואין לבני-אדם אלו שום עצה, ועל-פי-רב נתעוררים בכל יום ובכל פעם בעבודת השם יתברך, אבל אינם יודעים את הדרך, והשער והפתח נסתם לפניהם, ובאמת אחר ישוב הדעת אמתי קצת תראה, כי הכל תלוי באדם עצמו, ומי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב הגנוז בכל יום, העצה לזה —

”נִצַּר לְשׁוֹנֶךָ מֵרַע וּשְׁפָתֶיךָ מִדְּבַר מַרְמָה”, כִּי בְּזֶה תִּלְוִי הַכֹּל, כִּפִּי שֶׁהָאָדָם שׁוֹמֵר וְנוֹטֵר אֶת דְּבוּרוֹ בֶּן נִשְׁלָם מִחוּ וְדַעְתּוֹ, וְזוֹכָה שֶׁיֵּאִיר עָלָיו אוֹרוֹ הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאִיתָא בְּדַבְרֵי הַגָּר”א, שֵׁישׁ מְדַרְשׁ, שֶׁעַל כָּל רֵגַע שֶׁאָדָם שׁוֹתֵק, מֵאִיר עָלָיו אוֹר כְּזֶה, אֲשֶׁר מְלֹאכִים וּשְׂרָפִים אֵינָם יְכוּלִים לַעֲמֹד עַל יָדוֹ, כִּי עַל-יַדֵּי שְׁמִירַת הַדְּבוּר יִזְכֶּה לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וְיִוְתָר טוֹב לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ תַּעֲנִית הַדְּבוּר מִשָּׂאָר תַּעֲנִיּוֹת שֶׁמִּחְלִישׁוֹת אֶת הַכֹּחַ וְהַמַּחַ, וְזֶה אֵינּוּ מִחְלִישׁ כָּלוּם, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן מַעֲלָתוֹ גְּדוּלָה כָּל-כָּף, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר בְּשֶׁכַל אָנוּשִׁי, וְזֶה עֵקֶר הַבְּחִירָה — שֶׁאֵין הָאָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת שְׁמִירַת הַדְּבוּר, כִּי אִם הִיָּה זוֹכָה לִידַע, לֹא הִיָּה שׁוֹם לוֹ נְסִיוֹן כָּלֵל, וְהִיָּה שׁוֹמֵר אֶת פִּיו, וְעַל-יַדֵּי-זֶה הִיָּה נִשְׁמָר מִכָּל רַע, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב: ”שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ, שֹׁמֵר מִצְּרוֹת נַפְשׁוֹ” (מִשְׁלֵי כֹא, כג), וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז”ל (אָבוֹת ג, יג): ”וּסְיָג לְחֲכָמָה שְׁתִּיקָה”, וּמִחֲמַת טְרוֹדוֹתֵי עֲכָשׁוֹ — אֶקְצֹר.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ שְׁזָכֵינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, אֲשֶׁר מְטַהֵר מִכָּל הַכְּתָמִים לְכָל הָאוֹחֲזִים בּוֹ וְשׁוֹקְדִים בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלַּח ה'תש"ל.

הַחַיִּים, הַבְּרָכָה וְהַשְּׁלוֹם יִרְדְּפוּ וַיִּשְׁיגוּ אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי, וְתִיק וְחֲסִיד, הַיּוֹנֵק מֵהָאֵי נַחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אָחִי, אֶהוּבִי! מְכַתְּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהִנְנִי לְהַשִּׁיבְךָ כְּרִצּוֹנְךָ.

אחי היקר! אל תירא ואל תחת כי ה' אתך, עמך ואצלך, מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עֲלָמִין וְסוֹכְבֵי כָּל עֲלָמִין, ואין שום מציאות בלעדי השם יתברך, וצריך להכניס ידיעה זו היטב בתוך הדעת והלב, וכמו שכתוב (דברים ה, ט): "וַיְדַעְתָּ הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹתָ אֵל לְבָבְךָ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד", כי העקר הוא האמונה, כמו שכתוב (תהלים קיט, פו): "כָּל מַצּוֹתֶיךָ אֱמוּנָה", בא חֲבִקוּק וְהֵעֱמִידֵן עַל אַחַת, שֶׁנֶּאֱמַר (חֲבִקוּק ב, ד): "וְצַדִּיק בְּאֱמוּנָתוֹ יַחֲיֶה" (מכות כד), כי מה שהצדיק מחיה את עצמו, הוא רק על-ידי אמונה, שזה עקר החיות והשעשוע בכל העולמות, כי היא בחינת המלכות.

הדורש שלומך באהבה רבה...

שִׁפְט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב־שבת־קדש לסדר בשלח ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סְלָה אֵל מַעֲלַת יָדֶיךָ נִפְשִׁי, וְתִיק וְחָסִיד, שׁוֹתֶה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מכתבך לנכון קבלתי, והנה, אחי היקר, חזק ואמץ מאד מכל מה שעובר עליך, וראה לברוח רק אליו יתברך, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, כי כל מי שרוצה להכניס אל תוך הקדשה, נתעורר כנגדו הבעל־דבר, כמו שמצינו כשבא משה — הצדיק האמת, לפרעה — מקור הטמאה, שיניח לצאת לכלליות ישראל, מה עשה? אמר (שמות ה, ט): "תִּכְבַּד הָעֲבוֹדָה", כי כן דרך הסטרא אחרא — כשאחד רוצה לצאת מאתם ולהכניס אל תוך הקדשה, אז נתעוררים כנגדו מאד מאד, והאדם הוא בסכנה גדולה, לולא אשר חמל עלינו השם יתברך, ושלח לנו את הנחל נובע מקור חכמה,

זכותו יגן עלינו, אשר מי ששותה מהנחל הזה, יכול לעבר בשלום את העולם הזה.

כי צריכים לבקיאות גדולה ונוראה בכל יום ויום איך להתנהג בכל דבר, באפן שלא יתרחק ממנו יתברך, אדרבה מכל מה שעובר עליו, יפנה רק אליו יתברך, כי רק זה עקר העצה, וכל התורה והמצוות, הכל כדי שיזכה להיות דבוק בו יתברך, וצריך להשתדל לעשות ולקיים את כל המצוות הקדושות, שעל-ידי-זה ממשיך על עצמו נעם זיו שכינתו הקדושה, אשר מאיר ביותר, והעקר לקדש ולטהר את עצמו בשבעה גרות: העינים, האזנים, החטם והפה, שהם מרמזים על ארבעת השמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, כידוע בכתבי האריז"ל (עץ חיים, שער רביעי, פרק א'), ומה טוב ומה נעים כשזוכה לסתם עיניו מהאי עלמא^א כמה פעמים ביום, וליחד אלו השמות הקדושים, שאז יאיר עליו אור גדול ונורא, אשרי לו ואשרי לו ואשרי חלקו, ואיתא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סה), כי לפעמים עוברים על האדם יסורים וצרות, והעצה — לסתם עיניו לגמרי ולדחקם באצבעו, שלא יסתכל בחיזו דהאי עלמא^א זיך אין גאנצן מבטל זיין צו דעם אויבערשטן^ב, ואז כשסתם העינים, מה טוב ומה נעים ליחד יחודים קדושים וצרופי שמות, כמובא בכתבי האריז"ל, ועל כלם — לשפך שיחו ותפלתו אליו יתברך בדרך עקשנות גדולה, אף שכבר התחיל אלפי ורכבות פעמים זה ימים ושנים, ועדין נדמה לו שאינו רואה שום פעלה, על-כל-פנים אל תתיאש, רק תתחיל מחדש בכל רגע ממש, ותהיה בשמחה מאד על כל נקדה ונקדה טובה שאתה חוטף מהקדשה — תורה, תפלה, מצוות ומעשים טובים, שרק זה יהיה נשאר לך לעד ולנצח נצחים, ועל כלם — חזק מאד מאד להיות בשמחה רבה עד מאד, ולרקד בכל יום רקודים, אשר על-ידי-זה ימתקו ממך כל הדינים, ותזכה לצאת ממחין דקטנות, אשר זה עקר הצרה מכל הצרות שבעולם, וכל זה זוכים על-ידי רבוי תפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, אשר זה עולה על

(א) מזה העולם.

(ב) שלא יסתכל בהסתכלות של העולם הזה — יבטל את עצמו לגמרי להקדוש-ברוך-הוא.

הכל — ליחד לעצמו מקום פנוי, ולשפף שיחו וכל מה שעובר עליו אליו יתברך פֶּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן לְפָנָיו אָבִיו, כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשָּׁעַן, כִּי אִם עַל אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים.

הדורש שלומך...

שצ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו ה'תשל"ל.

אף טוב וחסד ירדפו אל אהובי, אחי היקר והחביב לי מאד, השוטה מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך היקר לנכון קבלתי והנני להשיבך כרצונך.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להתחיל על-כל-פנים מעכשו מחדש בעבודת השם יתברך, וללקט בכל יום תורה ותפלה, מצוות ומעשים טובים, כי איתא בזהר הקדוש (ויקרא צב), אֲשֶׁר כָּל יוֹם יֵשׁ לוֹ יוֹם כְּנִגְדּוֹ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן אַרְבֵּי מָאָד, וּפְרָשְׁנוּ עַל-פִּי מַה דְּאִיתָא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סו), כִּי יֵשׁ לְכָל אֶחָד רוּחַ דְּלַעֲיֵלָא וְרוּחַ דְּלַתְתָּא^א, וְהַרוּחָא דְּלַעֲיֵלָא גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְיֵשׁ לוֹמַר שְׁהַרוּחָא דְּלַעֲיֵלָא נִתְהוּתָה מֵהַתוֹרָה וְהַתְּפִלָּה וּמִצְוֹת וּמִמְעֻשִׁים טוֹבִים שְׁעוּשָׁה הָאָדָם, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְגַדִּיל אֶת שְׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ, וּמְצַחֵצְחוֹ וּמְזַכְכוֹ מְאֹד, וְכָל מַה שְׁמוֹסִיף תוֹרָה וְתְּפִלָּה וּמִצְוֹת מְעֻשִׁיּוֹת, מְאִירִים יוֹתֵר אוֹרוֹת נִשְׁגָּבִים בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, אֲשֶׁר זֶה שְׂכָרוֹ וְתַעֲנוּגוֹ לְעוֹלָמֵי-עַד וְלִנְצַח, אִף כָּל זְמַן שְׁהָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְעַמֵּד בְּמַדְרָגָה אַחַת, עַל-בֵּן נוֹפֵל בְּכָל פַּעַם, וְזֶה עֵקֶר הַבְּחִירָה שְׁנִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ הַכֹּל, וְאִז חוֹשֶׁף בְּעֵדוֹ, וְאִז רוּחַ נִפְשׁוֹ לְמַטָּה — רוּחָא דְּלַתְתָּא, וְהוּא בְּסַכְּנָה גְּדוּלָה, וְצָרִיף לְרֵאוֹת תְּמִיד וּלְקִשְׁר עֲצָמוֹ אֶל הַהָאָרֶה שְׁהָאִירָה עָלָיו

(א) רווח למעלה ורווח למטה.

כָּבֵר, וְעַל-יְדֵי כַח זֶה יִתְחַיֵּל עַל-כָּל-פָּנִים מֵעַכְשָׁו מִחֲדָשׁ, וְכִמוּ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שם, סימן רכב): כִּמוּ שֶׁעוֹר הוֹלֵךְ אַחַר מְקָלוֹ, בֵּן צָרִיף הָאָדָם לִילֵךְ עַל-כָּל-פָּנִים עִם הַהֶאֱרָה שֶׁהֵאִירָה לוֹ מִקֶּדֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהִתְחַיֵּל מִחֲדָשׁ בַּתּוֹסֶסֶף קִדְשָׁה וְטָהֳרָה, וּמוֹבָא שָׁם (בְּסִימָן סו), אֲשֶׁר אוֹר הַצְּדִיק גָּבַהּ מְאֹד, וְהִתְלַמְּדִים נִמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ כִּמוּ עֲנָפִים מֵאֵילָן, עֵינַי שָׁם; וַיֵּשׁ לוֹמַר, כִּי הַצְּדִיק בְּעֶצְמוֹ הוּא רוּחָא דְלַעֲיָלָא כְּנִגְדַּד הַתְּלַמְּדִים שֶׁהֵם הַרוּחָא דְלַתְתָּא שְׁלוֹ וְדו"ק, וְכִמוֹבָא (שָׁם בְּסִימָן כב), כִּי הַצְּדִיק הוּא בְּחִינַת נְשֻׁמָּה כְּנִגְדַּד הָעַם, עֵינַי שָׁם.

וְעַל-כֵּן עָקַר הַעֲצָה כְּשֶׁעוֹבֵר עָלֵינוּ מַה שֶׁעוֹבֵר, הָעָקַר לְקִשְׁרָה עֲצוּמוֹ אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֶת, הֵינּוּ הַרוּחָא דְלַתְתָּא שְׁלוֹ מְאִיזוּ בְּחִינָה שֶׁהוּא מְנַח, אֶל אוֹר הַגְּדוֹל שֶׁל הַצְּדִיק הָאֱמֶת, וְלִשְׁקֹד מְאֹד עַל דְּלַתוֹת סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, "וְאֲשָׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְשְׁקֹד בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, עַד שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר בְּעַל פֶּה", כַּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ עַל זֶה בְּיוֹתֵר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ, וְאָמַר, שֶׁזוֹהֵי מְצוּהַ גְּדוֹלָה לְשְׁקֹד עַל סִפְרוֹ, וְיִכּוֹל לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל תְּשׁוּבָה גָּמוּר וּבְעַל מִחַ גְּדוֹל (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָנִים שְׁמו - שְׁמַח), וּמוֹהַר"ן תָּ"ל אָמַר, שֶׁבְּגוֹף שִׁיְהִיָּה הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" הַתּוֹלְעִים שֶׁבְּקֶבֶר לֹא יִגָּשׁוּ אֵלָיו, וְרַבָּם מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְסִימִים אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" מִדֵּי חֲדָשׁ, אֲשָׁרֵי לָהֶם וְאֲשָׁרֵי חֲלָקָם, יְהִי חֲלָקֵי עִפְהֶם; אֲשָׁרֵינוּ וְאֲשָׁרֵי חֲלָקֵנוּ, שֶׁזְּכִינוּ לִידַע מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, הַמְעוֹרֵר אוֹתָנוּ לְחֻשְׁבַּע עַל תְּכַלִּיתָנוּ הַנִּצְחִית, וּלְכַל נִישָׁן יְמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ לְהִבָּל וְלָרִיק, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק לְשְׁקֹד בְּתוֹרָה, בְּתַפְלָה וּבְהַתְּבוּדוֹת שֶׁזֶה הָעָקַר בְּזֶה הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד...

שצא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר יתרו תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל הבחור היקר, שותה בצמא ממי
הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי לנכון.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להתחיל מחדש בעבודת
השם יתברך, והעקר להיות בשמחה עצומה בפרט בשעת תורה
ותפלה, כמו שהזהיר על זה האר"י ל מאד מאד (שער המצוות א.),
ואמר, שלכל מדרגתו זכה על-ידי עצם השמחה שהיתה לו באלקותו
יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל
עלמין, ואין שום מציאות בלעדי השם יתברך, עוד אמר: התנאי
הראשון להשגת החכמה הוא השתיקה, סיג לחכמה שתיקה —
שמירת הדבור, וישמור עצמו מדברים בטלים, שמאד עוקרים את
האדם מהקדשה (שער רוח הקדש י. יא.), עיני שם.

וכבר מלאים ספרי רבנו ז"ל ממעלת מדת השמחה ועצם
גנות העצבות, וכן מעלת שמירת הדבור וזהירות מדברים בטלים
ודבורים אסורים, חס ושלום, ועצם גדל מעלת קדשת הדבור בתפלה
והתבודדות לשפף שיחו ונפשו ורצונו וכסופיו אליו יתברך, אשר
דבר זה עולה על הכל, וזה עקר השער והפתח להכנס אליו יתברך
(עיני לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פד), וכן מעלת הדבור — לדבר עם
חברו בעבודת השם יתברך, ולעוררו ולחזקו ולאמצו לבל יפל
בדעתו, רק יתחיל מחדש, ויקים את עצות הצדיק, ובפרט להאיר
בחברו את ענין ההתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, אשר בזכות זה
יהיה גם לו תקון גדול, כי כשמעוררים אחרים לעבודתו יתברך, זה
ענין נורא מאד שמחזירים בנים למקום, כי עצם מעלת ההתבודדות
— מה שנעשה מזה בעולמות העליונים, אי אפשר לספור ולשער
כלל וכלל בעודינו בגוף הגשמי. ואם היית יודע, היית עוסק בזה

אֲשֶׁר שֶׁצַב בְּנַחֵל עֵה

כָּל הַיּוֹם כָּלוּ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּמוֹבָא גַם בְּדַבְרֵי הָאָרִיז"ל, שֶׁעָקַר הַתְּקַשְׁרוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת הוּא עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְעַל זֶה צָרִיךְ הַתְּחִיזָּה גְדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר אוֹרֵב עַל זֶה יוֹתֵר מִהַכֵּל, כִּי דִיָּקָא עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת מְבַטְלִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, כִּי עָקַר הַתְּהוּוֹת הַסְטָרָא אַחְרָא הוּא עַל-יְדֵי כְפִירוֹת הַפֶּה אֲמוּנָה - שֶׁהִיא תַפְלָה, וּבְתַקוּנַיִזְהַר קוֹרָא לְתַפְלָה - חֲצִים, כִּי כָּל דְּבוּר תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת הוּא כְּמוֹ חֵץ בְּעֵינֵי הַסְטָרָא אַחְרָא, כִּי מְגַלֶּה אֲשֶׁר יֵשׁ בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים הַמְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה נְפִלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד, וְהַכֵּל בְּיָדוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם - הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיךְ לְזַכֵּךְ אֶת עֲצָמוֹ עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְאֲמוּנָה בְּרָה וְנִקְיָה, שֶׁיִּזְכֶּה שִׁיְהִי מְסַבֵּב בְּאֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמִי שֶׁיּוֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ, וְזֶה "וְאֲמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ" (תהלים פט, ט) — שִׁיְהִי מְסַבֵּב בְּאֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ שְׁזָכִינוּ לֵידַע מְאֹד גָּנוּז בְּזֶה הַמְּאִיר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שֶׁצַב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תש"ל.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשִּׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי וְרַעֵי הַיָּקָר, הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבֵּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הָאֲבָרָה הַשּׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

יְדִידֵי, אֱהוֹבֵי! מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, וּבְעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּשֶׁאֶהֱיָה עַל צִיּוּנוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ וְ"ל בְּעִיר אוּמָן, אֲזַכִּיר אוֹתְךָ לְטוֹבָה, וְיִהְיֶה רְצוֹן שֶׁתִּתְקַבֵּל תַּפְלִתְנוּ בְּתוֹךְ כָּל תַּפְלוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְהַעֲקָר אֲבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, שֶׁתְּחַזֵּק עֲצָמְךָ מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה וּבְפָנִים שְׂמֵחוֹת, כִּי עַל-יְדֵי שִׂמְחָה תִּזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל הַגְּלוּת — הֵן

ברוחני והן בגשמי, וזהו: "כי בשמחה תצאו" (ישעיה נה, יב) כמוכא, וכל החולאת והיסורים והבלבולים שעוברים על האדם הם רק מחמת רחוק מהשמחה (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימנים כג, כד, עין שם), וידוע שהאר"י הקדוש, זכותו יגן עלינו, אמר, שהגיע למדרגתו רק על-ידי שמחה של מצוות (ועין שם, חלק א', סימן רפב), שהעקר למצא בעצמו נקודות טובות ולהיות תמיד בשמחה.

ומחמת טרדותי באישון לילה — אקצר.

הדורש שלומך...

שצג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר יתרו ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל מעלת ידידי היקר, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר קבלתי מזה יומים, והנני להשיבך דברי אמת והתחזקות.

מה אמר לך, אהובי, אחי היקר, חזק ואמץ מאד להתחיל בכל יום מחדש, כי כל יום הוא ענין אחר לגמרי ובריאה חדשה ממש, ונמשך מספירה עליונה גבוהה מאד מאד, כי כל שבוע הוא פרצוף בפני עצמו — חג"ת נהי"ם^א פידוע, וכל יום הוא ספירה בפני עצמה, ורבונו ז"ל הזהירנו מאד לשמר על הימים, לראות למלא את הימים בתורה ותפלה, במצוות ומעשים טובים, ואמר שעל יום אחד יכולים לקבל על עצמם כל העבודות הקשות והפכדות (שבחי-הר"ן, סימן יד), כי דרך הבעל-דבר לבלבל את האדם, שעל-כל-פנים זה

(א) חסד, גבורה ותפארת, נצח, הוד, יסוד ומלכות.

היום אינו מסגל לעבודת השם יתברך, כי מניח עליו כל הכבודות שבעולם, כי על כל יום מתפשטים הקלפות והדמיונות הנקראים בזהר הקדוש (נשא קכג): נחשים ועקרבים, פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פד), ואיך זוכים להרחיב את היום? במדת החסד, במה הרחבת ימים? ותרן הייתי בממוני (מגלה כח), כי כל יום בהתחלתו צר מאד (פמובא שם בסימן ס), ורבנו ז"ל מפרש שעל-ידי שהיה ותרן בממונו שהוא מדת החסד, נעשה מחו חורא ככספא (תקוני-זהר, דף קיח), שמחו ברור וצלול, וזה סובב הן בגשמיות — להיות איש חסד ולעשות חסדים עם בני-אדם, ולא להיות כילי וקמצן, חס ושלום, שזה גם מקמץ ומכוץ את המוח והדעת, רק להיות תמיד בהרחקה, ולעשות תמיד טובות לבני-אדם, והן ברוחניות — לדון את כל האדם לכף זכות אף הגרוע שבגרועים, כי הבעל-דבר מתגבר כל-כף בתאוות ובמדות רעות, וממש צריכים נסים להנצל ממנו כידוע, ומכל שכן על איש בשר, בנדאי צריך לדונו לכף זכות, כי מי יודע מה עובר עליו ואיזו מלחמה יש לו עם יצרו וכו', ועל-ידי כל זה נעשה מחו בהרחקה, וזוכה לראות את הטוב הגנוז שבכל יום ויום, ויזכה להיות דבוק בנעם אורו יתברך אשר מאיר בכל העולם, והעקר להיות תמיד בשמחה, אשר זה עקר הפלי לקבל אורו יתברך, כי אמרו חכמינו ז"ל (ערוכין ג): "יש אמות שוחקות ואמות עצבות זה מצמצמות ודו"ק, וכן הוא בלקוטי-הלכות (נפילת אפים ד), על התורה "אמצעייתא דעלמא היכא" (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כד), שלזכות להכניס בו אור אלקותו יתברך, זה תלוי על-ידי תקף השמחה, עין שם, ולכן כל הנביאים ובעלי רוח-הקדש היה לפניהם פלי זמר ושיר, וכמו שכתוב (מלכים-ב ג, טו): "והיה כנגן המנגן", כי על-ידי תקף השמחה בהשם יתברך, ואהבה עצומה לבטול אליו יתברך, וליחד יחודים קדושים, אזי נפתחת עליו הארה רבה ועצומה, ונמשכת עליו דעת חדשה, ובפרט אחר חצות לילה, שאז הזמן לזה, (פמובא בכתבי הארז"ל, ובשערי קדשה לרבי חיים ויטאל, ובלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים נד, נכ, ג, סה, כא), באשר מדבר מחצות

ובטול אֶל אור הָאֵין סוף בְּרוּךְ הוא וּנְבוּאָה וְרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ, שְׁכַל אָדָם יְכוּל לְזָכוֹת לְזֶה, רַק בְּתַנְאֵי שְׂיִהְיֶה טְהוֹר בְּכָל פְּעַם לְטַל יָדָיו עִם כְּלֵי מַיִם בְּשִׁפְעַע, וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים כד, ג-ד): "מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' וּמִי יָקוּם בְּמָקוֹם קָדְשׁוֹ, נָקִי כַפַּיִם וּכְרִי לִכְבֹּב", וַיֵּשׁ לוֹמֵר: אִם יִהְיֶה נָקִי כַפַּיִם בְּכָל פְּעַם עִם מַיִם בְּשִׁפְעַע, אָז יִהְיֶה בֵּר לִכְבֹּב, וַיִּזְכֶּה לְהַכְנִיֵס בְּלִבּוֹ אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרְךָ, (וַעֲזֵן בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת אַמּוּנָה, סִמְן כז).

וגם לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּהַתְּבוּדוֹת וּבַפְּרִישׁוֹת, וַיִּקְדֵּשׁ וַיִּטְהַר אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוֹת: הִפָּה — לְשִׁתֵּק בְּכָל פְּעַם, הַחֹטֵם — לְבָלִי לְהִיּוֹת בְּכַעַס וּבַקְּפִידוֹת, הָאֲזָנִים — לְהַטּוֹת רַק לְקוֹל הַתּוֹרָה וְהַצְּדִיקִים, וְהַעֵינַיִם — לְבָלִי לְהִסְתַּכֵּל חוּץ לְאַרְבַּע אֲמוּתָיו בְּרוּחַנִיּוֹת וּבַגְּשָׁמִיּוֹת, כִּי גַם בְּרוּחַנִיּוֹת אֵל יִסְתַּכֵּל עַל אַחַר, בְּאֲשֶׁר הוּא יוֹתֵר טוֹב מִמֶּנּוּ, כִּי לְפַעְמִים יִפֹּל מִזֶּה, אֲלָא צָרִיף לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל עֲצָמוֹ, וְכָל נִקְדָּה וּנְקָדָה תִּהְיֶה יִקְרָה אֲצִלוֹ מְאֹד מְאֹד, וּמִכָּל שְׂכָן בַּגְּשָׁמִיּוֹת, אֵל יִסְתַּכֵּל עַל אַחַר שְׂיֵשׁ לוֹ יוֹתֵר גְּשָׁמִיּוֹת מִמֶּנּוּ וּכְדוּמָה, וּכְכַר אֲמָרוֹ חֲכָמִינוּ וְ"ל (אָבוֹת ו, ד): "אֵל תִּתְאַוֶּה לְשִׁלְחָנָם שֶׁל מַלְכִים, שֶׁשִּׁלְחָנָךְ גָּדוֹל מִשִּׁלְחָנָם", וַיִּזְהַר לְבָלִי לְהִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים, שֶׁמְבִיא לְהַרְהוּרִים רְעִים וְחֻטְאִים וּפְגָמִים, הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַצִּילֵנוּ, וַיִּתְמִיד מְאֹד מְאֹד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בַּפְּשִׁיטוֹת, כִּי זֶה מְזוֹנָא דְנִשְׁמַתְאֵי, שֶׁרַק זֶה יִשְׁאֵר לוֹ לְעַד וּלְנִצְחַת נְצַחִים, וַיִּלְמַד עַל-כָּל-פְּנִיִם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרַשׁ, זֶהר וְתַקּוּנִים, סִפְרֵי קְבָלָה וְחֻסִּידוֹת, וְעַל כָּלֵם — לְמוֹד שִׁלְחָן עָרוּף הַעוֹלָה עַל הַכֹּל, וְאֵל יִטֵּה מִשׁוּם דְּבַר הַלְכָה אֲפִלוֹ כִּהוּא זֶה, וּמְאֹד הַזְהִיר רַבְּנוּ וְ"ל עַל זֶה יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים, מְלַבֵּד הַטְּעָמִים שֶׁבַּגְּלוּי — לְהִיּוֹת בְּקִי מְאֹד בְּהַלְכָה, וְלִידַע אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג עוֹד, יֵשׁ בְּזֶה פְּנּוֹת וְסוּדוֹת בְּרוּחַנִיּוֹת מִמַּעַלֶּת לְמוֹד שִׁלְחָן עָרוּף, כַּמּוּבָא (בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמְנִים ח, סב, רפד, עִין שֵׁם).

וְעַקֵּר הַכֹּל — לְהִיּוֹת חֲזָק מְאֹד מְאֹד וְלְבָלִי לְפַל בְּדַעְתּוֹ, אִף שְׁעוּבָר בֵּין כָּף וּבֵין כָּף יָמִים וְשָׁנִים, יַעֲבֹד עֲבוּדָתוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וַיִּהְיֶה כְּשׁוֹר לְעַל וְכַחֲמוֹר לְמִשְׁאָא, וּבְכַרְבוֹת

הימים יזכה להפגס לתוף הקדשה, והעקר לבל תהיה בטלן לברח תכף-ומיד כשעובר עליך מה שעובר, ועין באריכות נפלאה (שם, חלק ב', סימן מח), שאמר רבנו ז"ל, וצריך התחזקות ועקשנות גדולה מאוד מאוד אפלו יקח ימים ושנים בעבודה וגייעה גדולה מאוד מאוד, עין שם בדברי המתקים, הנעימים והמחזקים כל-כף, וכבר מספר אצלנו, שפעם דבר מוהרנ"ת ז"ל עם רבנו ז"ל אודות הצדיק ר' הירש ליב מאליק ז"ל, ואמר מוהרנ"ת ז"ל עליו לרבנו ז"ל: "ער האט זייער גוט געטהון אין אידישקייט", כאומר שזכה על-ידי עבודתו למדרגות גבוהות מאוד מאוד, ואמר רבנו ז"ל: "דער עקר וואס ער איז גיווען קלוג", כי זה עקר החכמה — לידע שאסור לפל בשום אפן שבעולם יהיה איך שיהיה, ורבנו ז"ל אמר על עצמו: פאר וואס איז ער געקומען צו זיין זאך, ווייל ער האט זיך דער האלטן, ותכניס את זה היטב היטב במחך, כי תצטרך לזה מאוד, כי לא תדע מה ילד יום מה שעוד יכול לעבר עליך, והעקר שתקשר עצמך בקשר אמיץ וחקק אליו יתברך, ותספר לפניך יתברך כל מה שעובר עליך בתמימות ובפשטות כאשר ידבר איש עם רעהו והבן לפני אביו, וצריך להתחנן ולהתנפל לפני יתברך, ולבקש רחמים ותחנונים, שיזכה גם הוא להשאר קיים בעבודתו יתברך, ועד הרגע האחרון בחייו יזכה להיות דבוק בו יתברך, ושגם אחר-כך יזכה תכף-ומיד להגיע אל המקום שצריך להגיע לשם, ואל יבלבלוהו שום סטרא אחרא, חס ושלום, ושום מלאכי חבלה שמטעים את האדם, ונדמה לו שהוא עוד בזה העולם מטריד בטרדות הבלי העולם הזה, השם יתברך יצילנו מענש זה, ובזהר הקדוש איתא (מקץ קצו): כפי שהאדם מדבק את עצמו בזה העולם, בן יזכה אחר הסתלקותו בעולם הבא, והעקר לצמצם עצמו מאוד מאוד לבלי לבער יותר מדי, כי גם זה לא טוב, וזה בכלל "פן יהרסו לעלות אל ה'" (שמות יט, כא), שגם זה הוא בכלל יצר הרע כמוכא (בלקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים מט, עב), ועל-ידי-זה לא יוכל אחרי-כן לעשות שום דבר,

ד) הוא עשה טוב מאד ביהדות.

ה) העקר זה שהוא היה חכם.

ו) למה הוא בא לענינו? כי הוא החזיק מעמד.

וגם זה לא טוב, כי צריך להיות מצמצם, ולעשות עבודות ומצוות מעשיות דיקא והנהגות ומדות טובות, כי גם לבער יותר מדי אינו טוב, כי לבסוף יתבטל לגמרי, ולזאת מה טוב ומה נעים לצמצם עצמו בהתלהבות לכבו, ואז ילך לבטח כל ימיו.

וצריך עוד להרבות תפלות ובקשות על זה בעצמו — שיזכה להיות מצמצם, כי רבים נפלו מרובי אור, ועקר הצמצום הוא הדבור, כי מלכות היא הצמצום (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א), אשר מאד מכרח לקיום השכל והחכמה, כמו שכתוב (תהלים עב, יז): "לפני שמש ינון שמו", פירש רש"י לשון מלכות, ובתקוננים (דף יז.) איתא: "מלכות פה", כי על-ידי תפלה יכולים לצמצם אורו ותברך, שיבוא וישפיע עליו בצמצום גדול, כי על-ידי תפלה נעשה כלי (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד) לקבל כל ההשפעות, "וימתן לה האלקים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירש" (בראשית כז, כח), 'לה' אותיות 'כל' — שזהו היסוד (עין עץ חיים, שער עח, פרק ה), וישפיע עליה האלקים — שהוא הדין, השפעות טובות — הינו שלא יהיה על-פי מתנת חנם 'נהמא דכסופא', רק בדין תקבל שכרך ממדת האלקים, וירד מטלא עלאה ויתרבה בארץ, "ורב דגן" — שהוא הדעת כידוע, "ותירש" — שיש בו בחירה — זכה נעשה ראש, לא זכה נעשה רש" (יומא עו:), כי יש בכל הנ"ל שתי בחינות, אם זכה ויעמד על עמדו, אז יהיה ראש — "לי ראש", שיזכה למח מישב בדבקות הבורא, ולהפך — יהיה בחינת רש ועקב, והנה באמת שתייהן נצרכות לעבודת השם ותברך, כי מצד אחד לידע בכל פעם שאינו יודע כלל, ועדין לא התחיל כלל, שזה בחינת "רש" "עקב", שעדין לא התחיל כלל, ואינו יודע כלום "איה מקום כבודו", ומצד שני לידע ש"מלא כל הארץ כבודו", זכה — נעשה ראש ישראל — לי ראש, שזה בעצמו "שמים" "וארץ", ידיעה והעדר הידיעה, שמים — הרוחניות היא הידיעה, והארץ — הגשמיות היא העדר הידיעה, שאינו יודע כלל, וצריכים את שניהם,

ז) לחם חסד — [בושה].

ח) מהטל העליון.

וּחְכְּמִינוּ וְ"ל אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת מ.): "אֵין הִתְיַוָּק יוֹדֵעַ לְדַבֵּר וְכוּ' עַד שְׂיִטְעֵם טַעַם דְּגָן"; וְעַקֵּר הַדַּעַת נִתְגַּלָּה עַל-יְדֵי הַדְּבֹר, "מִפְּיֹ דַעַת וּתְבוּנָה" (מְשָׁלִי ב, ו), וְהִנֵּה בַדְּבֹר יֵשׁ שְׁתֵּי בַחֲיִנוֹת: מַלְכוּת דְּקַדְשָׁה זֶהוּ דְּבוּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֶצְמוֹ נִתְעַלָּה הַמַּח וְהַדַּעַת, כִּי כִפִּי שְׁהָאֲדָם מְקַדֵּשׁ דְּבוּרוֹ, כֵּן נִמְשַׁכֵּת עָלָיו קַדְשָׁה עֲלִיוְנָה, וְלִהְפֹךְ יֵשׁ מַלְכוּת הַרְשָׁעָה — דְּבוּרִים טְמֵאִים: לְשׁוֹן-הַרְעָה, רְכִילוֹת, לִיצְנוּת, נְבוּל פֶּה וְקַלְלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְכוּ' וְכוּ', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מִמְשִׁיף עַל עֶצְמוֹ דִּינִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן.

וְהַעֲקָר לְאַחַז אֶת עֶצְמוֹ בְּצַדִּיק שְׁנִקְרָא "כֹּל", כִּי כָל עַקֵּר יִסּוּד הַצַּדִּיק הוּא שְׁמִירַת הַבְּרִית תְּקוּן הַדַּעַת, כִּי סְלוּקָא דִּיִּסּוּדָא עַד אֲבָא וְאָמָא, וּכְשֶׁאֲדָם מְקַרְבֵּי אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמָת, וְשׁוֹמֵר אֶת הַבְּרִית, אֲזַ נִכְלָל בְּמִדַּת "כֹּל", וְאֲזֹ זֹכָה לְהַלֵּל, וְיִתֵּן "לְךָ" — כְּשֶׁתְּזַכֶּה לְבַחֲיִנַת "כֹּל", אֲזַ וְיִתֵּן הָאֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם" — שְׁתְּזַכֶּה לְט"ל אִוְרוֹת, וְיִאִירוּ עָלֶיךָ כָּל הַמַּדְרָגוֹת הַגְּבוּהוֹת מְאֹד, וְגַם תְּזַכֶּה לְצַמְצוּם שֶׁהוּא הָאֲרִץ כְּנ"ל.

וְהִנֵּה יְדוּעַ, כִּי עַקֵּר הֵהֱתַקְרְבוֹת לְצַדִּיק הוּא אֱמוּנָה — אֱמוּנַת חֲכָמִים, חֲבוּר "כֹּל" לְ"מַלְכוּת" כִּיִּדוּעַ, אֲשֶׁר בְּלַעֲדֵי זֶה אֵינוֹ כְּלוּם — לְהֵאֱמִין בַּדְּבָרֵי הַצַּדִּיק אֲשֶׁר כָּל מַה שְׁאֹמֵר כִּהוּא זֶה (כְּמוּכָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג, עֵין שֵׁם) אֲשֶׁר זֶה עַקֵּר הֵהֱתַקְרְבוֹת אֵלָיו — לְצִיַּת אוֹתוֹ, וְיִזְכֶּה לְרַב דְּגָן — רַב דַּעַת, "דְּגָן" אוֹתִיּוֹת גִּזְ"ן דְּל"ת, כִּי גִזְ"ן הוּא הַסְּדָרִים שֶׁבַתְּוֹרָה שֶׁהִיא תְּפָאֲרַת, לְיַחַד אֶת הַדְּל"ת שֶׁהִיא הָאֱמוּנָה וְהַתְּפִלָּה, שְׁזֵה עַקֵּר הַדְּגָן — תוֹרָה וּתְפִלָּה, וְיִזְכֶּה לְתִירוּשׁ שֶׁהִיא רֵאשׁ, שְׁצָרִיכִים אֶת שְׁנֵיהֶם, מְצַד אֶחָד — שְׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ כָּלָל וְלֹא הִתְחִיל, וּמְצַד שְׁנֵי — לִידַע שְׁמַלְא כָּל הָאֲרִץ כְּבוֹדוֹ.

"וְלִקְחוּ בְּגָד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֶת מְנִרַת הַמָּאוֹר וְאֶת גִּרְתֵּיהֶּ וְאֶת מַלְקָחֶיהֶּ וְאֶת מַחְתָּתֵיהֶּ וְאֶת כָּל כְּלֵי שְׁמֵנָה אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּ לָהּ בָּהֶם"

(במדבר ד, ט), שְׁבֹזָה מְרֻמָּז כָּל הַנִּל, כִּי תִכְלֹת הוּא הַצְּמִצּוּם כּוּרְסִיא דְדִינָא^ט, וְלִזְכוֹת לְהַשְׁגַּת הַחֲכָמָה אִי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל-יְדֵי קִדְשַׁת הַמְּנוּרָה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), שֶׁהֵם שְׁבֻעָה גְרוּתִיָּה: שְׁתֵּי הָעֵינַיִם, שְׁתֵּי הָאָזְנַיִם, שְׁנֵי נִקְבֵי הַחֹטֶם וְהַפֶּה, מְלַקְחִיהָ וּמְחַתְּתִיהָ — זֶה בְּחִינַת הָעֵנָפִים וְהַבְּחִינָה שֵׁישׁ בְּכָל מִדָּה, כִּי בְּקִדְשַׁת הָעֵינַיִם תְּלוּיּוֹת הַרְבֵּה מְדַרְגּוֹת, וְכֵן הָאָזְנַיִם, הַחֹטֶם וְהַפֶּה, כִּי לְפָעַמִּים מִכְּרַח לְדַבֵּר וְגַם לְכַעַס עַל עוֹבְרֵי רְצוֹנוֹ, וְלִשְׁמַע לְקוֹל עֲנִיִּים וְלְהוֹשִׁיעֵם, וְלְהִסְתַּכֵּל בְּשֹׁכֵל שֵׁישׁ בְּכָל דְּבָר (עֵינֵי שֵׁם, סימן א'), שֶׁזֶה מְחַתְּתִיהָ וּמְלַקְחִיהָ — שֶׁהֵם הַמְּתַקְּנִים וּמְשַׁרְתִּים אֶת הַגְּרוּת וְהַבֶּן, וְכֵן כָּל כְּלֵי שְׁמֹנֶה — שֶׁזֶהוּ הַדַּעַת שֵׁישׁ בֶּה גַם-כֵּן אֲלֵפֵי בְּחִינּוֹת וּמְדַרְגּוֹת, כִּי יֵשׁ אֲלֵפֵי בְּחִינּוֹת בְּנִבּוּאָה וְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ כִּידוּעַ, וְעַל כָּלֵם צָרִיף לְקַחַת בְּגֹד תִּכְלֹת שֶׁהוּא הַצְּמִצּוּם, וְלְכַסּוֹת אֶת מְנוֹרַת הַמָּאוֹר הַמְּאִירָה בְּשֻׁבְעַת הַגְּרוּת שְׁלֵהָ, שֶׁזֶה בְּחִינַת הַצְּמִצּוּם שֶׁצָּרִיף בְּקִדְשָׁהּ לְכֵלֵי לְבַעַר יוֹתֵר מְדִי, רַק לְהִיּוֹת בְּצְמִצּוּם גְּדוֹל וּבְהַדְרָגָה נִפְלְאָה.

וְעוֹד יֵשׁ בְּחִינָה שְׂיִהְיֶה מְכֻסָּה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלֵי יא, ב): "וְאֵת צְנוּעִים חֲכָמָה" — לְהִיּוֹת צְנוּעַ בְּדַרְכֵי, וְלִבֵּל יוֹדִיעַ לְשׁוּם בְּרִיָּה, רַק לְהִיּוֹת סְתוּם וְגִנוּז בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיִהְיֶה הַצְּנֻעַ לְכַת מְאֹד, וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּסִפְרֵי הַמִּדּוֹת (אוֹת תְּשׁוּבָה, סימן עז): בְּזֶה יֵדַע הָאָדָם אִם חָפֵץ בְּאֵמֶת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — כְּשֶׁאֵינּוּ יַחְפֹּץ בְּפִרְסוּמוֹ, עֵינֵי שֵׁם; כִּי כָּל דְּבָר שֶׁמְסַתֵּר וְגִנוּז, יֵשׁ בּוֹ בְּרָכָה וְקִיּוּם תְּמִיד, שֶׁגַּם זֶה בְּכָלֵל הַצְּמִצּוּם הַמְּכָרַח מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְגַם צָרִיף צְמִצּוּם לְבַל יַעֲשֶׂה שׁוּם מַעֲשֶׂה מְגַנָּה, מַעֲשֶׂה בְּהֶמָּה, כִּי "אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה אֶלָּא אִם בֶּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת וְשִׁגְעוֹן" (סוֹטָה ג), עַל-כֵּן צָרִיף לַעֲשׂוֹת גְּדָרִים וּסְיָגִים שֶׁעַל-כָּל-פָּנִים לְבַל יַעֲשֶׂה שׁוּם מַעֲשִׂים מְגַנָּים, עֲבָרוֹת וּחֻטְאִים, שֶׁעַל-יְדֵי כָּל חֻטָּא וְעוֹן עוֹקֵר עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעוֹשֶׂה עַל עֲצָמוֹ צֶל, וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה חִסַּר לְאָדָם מַה שֶׁחִסַּר וְעוֹבֵר עָלָיו מַה שֶׁעוֹבֵר, כִּי עַקֵּר הַצְּרוּת וְהַדִּינָיִם וְהִירִידוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, הוּא רַק כְּשֶׁנִּסְתָּרַת מִמֶּנּוּ חִיּוֹת הַשֵּׁם

יתברך, שאז חשף בעדו לגמרי לגמרי, רחמנא לצלן, ומזה נתהוים כל הצרות והיסורים, כמו שכתוב (תהלים קד, כ"ב): "תשת חשף ויהי לילה בו תרמש כל חיתו יער, הכפירים שואגים לטרף ולבקש מאל אכלם, תזרח השמש יאספון ואל מעונתם ירצון", כי עקר האור שמאיר הוא רק אור השם יתברך, כמו שכתוב: "ה' אורי וישעי" (שם, כז, א), "ה' יגיה חשפי" (שמואל-ב כב, כט), שזה בחינת אור השמש, שאז האדם יושב במנוחה ורויץ ומתאסף במקום אחד, ואינו בפזור הנפש, כי מנח תחת השגחתו יתברך, אשר נאמר על זה (תהלים קלט, ז): "אנה אלף מרויחך ואנה מפניך אברח", כי גם במקום שאני, גם שם מאיר עלי אורך האין סוף ברובך הוא, בחינת אור השמש, אור חיות אלקותו יתברך, ולהפך, חס ושלום, כשנסתר ממנו השם יתברך, שזה בחינת לילה, אז מסבכות אותו הקלפות שהן הדמיונות, שהם חיתו יער, בחינת כפירות ואפיקורסות, שזה — הכפירים שואגים לטרף וכו', כי על-ידי חסרון הדעת, חסרון האמונה, "שטו העם ולקטו" (במדבר יא, ח) "בשטותא" (תקוני-זהר, דף קמ:), ומסבכים ורודפים אחרי הכלי העולם הזה, ויגעים ביגיעות עצומות, והולכים "נע ונד", כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז): עקר הגלות מחמת חסרון אמונה, וכשאדם זוכה לאמונה ברה ונקיה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך, אז זוכה שיתמלאו כל חסרונותיו, ובזה תפרש מה דאיתא (שם, סימן רמז), כי עכשו הוא תיקו חסרון, 'תיקון' אותיות 'קניות', נון כפופה, וכשיבא אליהו יהיה תקון השלם, עין שם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד...

חמדת לבבי, חטף ואכל בכל יום נהמא דאורייתאי, ותאכל בכל יום כמה פרקים משניות, ותשפה אחר-כך כמה מזמורי תהלים, ותתלבש במצוות פאשר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כג), וצריך שתדע, אהובי, אחי, כי זהו עקר התכלית בזה העולם, העקר תהיה

(א) בשטות.

(ב) לחמה של תורה.

בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, שִׁמְחָה אֵין סוּפִית, וְאֵל תְּנִיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת
אֶצְלֶךָ כְּרָגַע, כִּי סוּף כָּל סוּף בְּנֹדָאֵי תְנֹשֶׁע בְּלִי שׁוּם סִפְק, כִּי הַשִּׁמְחָה
מִמְשַׁכֶּת יְשׁוּעוֹת.

הַנ"ל...

שַׁצַד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֵר יִתְרוֹ הַיְהוּדִי.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיְקָר, הַחֲפֵץ
וּמְשִׁתְּוֹקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שׁוֹתֵה מִמִּי הַחֲסֵד, מִיָּם
הַמְטֵה־רִים אֶת הַטְּמָאִים, שֶׁהֵם מִיָּם מְתַקִּים הַיּוֹצְאִים וְנוֹבְעִים מֵהָאֵי
נַחֲלָא עֲמִיקָא וְטְמִירָא מְקוֹרָא דְחֻכְמָתָא עֲלָאָה, אֹר הָאוּרוֹת הַיּוֹצְאָ
מִשְׁלַשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ' ... גְרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי, וְמָה אֶכְתֹּב לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר, הֲלֵא סִפְרֵי
רַבְנֵנוּ ו"ל בְּיַדְךָ הַפֶּךָ בָּהֶם.

אֲחֵי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְאֵל תִּפְּל
בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַע־עוֹלָם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאֶצְלֶךָ, כִּי
מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם,
צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְכֹל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְהוּא יִתְבָּרַךְ הַשְּׂרָה שְׂכִינָתוֹ בְּעוֹלָם, וְכִמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (בְּכָא
בְּתָרָא כּה.) : "מִלְמַד שֶׁהַשְּׂכִינָה בְּכָל מְקוֹם", וְעַל־כֵּן יְכוֹלִים לְהִתְקַרֵּב
וְלְהִדְבֵּק אֵלָיו מִכָּל הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת, כִּי מֵאַחַר שְׁאֵין בְּלַעֲדֵיו
יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַעֲקָר
לְהִתְמִיד מְאֹד בְּכָל יוֹם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת
גְּמוּרָה לְהִיּוֹת פְּרָאסְטִיקָא מִמֶּשׁ לְקִיָּם אֶת כָּל הַמְצוּוֹת הַמְעַשִּׂיּוֹת

דִּיקָא, לְהִרְבּוֹת בְּמַצּוֹת בְּכָל יוֹם, כְּאֲשֶׁר הִתְנַהֵּג רַבְנּוּ ז"ל בְּהִיּוֹתוֹ
 יְלֵד קָטָן, שֶׁהִרְבֵּה בְּמַצּוֹת מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּכְבָר אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ ז"ל
 (אבות ד, יא): "הַעוֹשֶׂה מַצָּה אַחַת קוֹנֶה לוֹ פְּרָקְלִיט אֶחָד", וְאָמְרוּ
 (סוֹטָה ג:): "כָּל הַעוֹשֶׂה מַצָּה אַחַת בְּעוֹלָם הִזָּה מְקַדְּמָתוֹ וְהוֹלֵכֵת
 לְפָנָיו לְעוֹלָם הַבָּא", וּבַמְדָּרֶשׁ (שְׁמוֹת רַבָּה לֵב, ו) אֵיתָא: עוֹשֶׂה אֶדָם
 מַצָּה אַחַת, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לוֹ מִלְּאָף אֶחָד לְשִׁמְרוֹ, עוֹשֶׂה
 שְׁתֵּי מַצּוֹת, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לוֹ שְׁנֵי מִלְּאָכִים לְשִׁמְרוֹ, עוֹשֶׂה
 הִרְבֵּה מַצּוֹת, נוֹתֵן לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֻצֵי מַחְנֶהוּ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם;
 וְתִרְאֶה לְשִׁקֵּד הִרְבֵּה בְּכָל מֵינֵי לַמּוֹדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: "מְקַרָּא,
 מְשַׁנָּה, גְּמָרָא, מְדָרֶשׁ", וּבַפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת לְהִרְבּוֹת בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין
 קוֹנֵנוּ, וְהַכֹּל לְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת תְּסַפֵּר לְפָנָיו
 יִתְבָּרַךְ בְּפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְיוֹ וְהֵבֵן לְפָנָיו אָבִיו,
 וְתַכְּף-וּמִיד כְּשֶׁאֵתָה מְדַבֵּר וּמְפָרֵשׁ שִׂיחָתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּבָר אֵין
 אֵתָה צְרִיף לִירָא מְשׁוּם פִּגְעָה וְנִגְעָה וּמִלְּאָף וּמִשְׁחִית, כִּי אֵין עָלֶיךָ
 כְּבָר שׁוּם דִּינִים, כִּי כְּשֵׁישׁ דִּין לְמִטָּה כְּבָר אֵין דִּין לְמַעְלָה (עֵינֵי
 לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֵק א', סִימָן טו, וּבַדְּבָרִים רַבָּה ה, ה), וְעֵינֵי בַּמְדָּרֶשׁ (בַּמְדָּרֶשׁ
 רַבָּה כ, יג): כָּל מִי שְׁחוּטָא וְאוֹמֵר חֻטְאֵתִי, אֵין רְשׁוּת לְמִלְּאָף לִיגַע
 בוֹ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם, וְעַל-כֵּן אֵל תְּפַחֵד מְשׁוּם בְּרִיָּה וּמְשׁוּם פְּחָדִים
 שְׁמַפְחִידִים אוֹתְךָ, אֵתָה עֲשֶׂה אֵת שְׁלָךְ לְכַרְח תְּמִיד לְמַקּוּם מִיָּחָד,
 וְתִדְבֵר וְתִשְׁיַח עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל מֵה שְׁבִלְבְּכָךָ תִּגְלֶה לוֹ
 בְּאַמֶּת וּבְתַמִּים, וְעַל כָּלֵם תִּרְאֶה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד, שֵׁישׁ לָנוּ רַבֵּי
 כְּזֶה, רַבֵּי הַמַּחְזֵק אוֹתָנוּ, רַבֵּי הַנוֹשֵׂא אוֹתָנוּ, וְלִשְׂמַח עַל כָּל הַנְּקֻדּוֹת
 הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בָּנוּ, וְהַעֲקֵר לְהַזְהֵר מִ"פֶּן יִהְרָסוּ" (שְׁמוֹת יט, כא), וְזֶה
 זוֹכִים עַל-יְדֵי שְׁמִחָה שְׁמִחָה אֵת עֲצָמוֹ עִם מֵה שֵׁישׁ לוֹ, וְכָל נְקֻדָּה
 וּנְקֻדָּה בִּיְהוּדוֹת שְׁחוּטָף, יִהְיֶה יוֹתֵר בְּשִׁמְחָה, וְעֵינֵי בְּלְקוּטִי-מוֹהֲרָן
 (חֵלֵק א', סִימָן עו) סוֹדֵן שֶׁל דְּבָרִים, כָּל מֵה שְׁזוֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת
 אֵל הַצְּדִיק הָאֵמֵת, שִׁיְהִיָּה אֲצִלוֹ הַכֹּל בְּבַחֲיַנֵּת שְׁבַע וְרִאִיָּה וְכוּ', עֵינֵי
 שָׁם.

אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מרבנו הקדוש, זכותו יגן עלינו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, ההכרח לקצר ועוד חזון למועד, אם ירצה השם.

הדורש שלומך...

שצה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה לאהובי, ידידי היקר, האברך המצין במדות טובות, החפץ ומשתוקק לעבודת השם יתברך על-פי דרך האמת שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך האריך קבלתי אתמול, ושמתתי מאד לקראת החדושים היקרים שלך, אף מה שפכתה שעובר עליך מה שעובר וכו', ואתה צריך להתחזקות גדולה בפרט וכו'.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תירא ואל תחת, כי ה' עמך, איתך ואצלך, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך, ובכל המקומות - ממשלתו, והכל בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, ואין שום מקום להסתר ממנו יתברך, וצריך להכניס ידיעה זו היטב היטב בפנימיות לבבו, ולדעתו באמונה פשוטה בלי שום חקירות בשכל המגשם, ועל-ידי אמונה בתמימות ובפשיטות יכול לעבר על כל החכמות והשטיות של הבלי העולם הזה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סד), ובשכיל זה נקראים ישראל עברים, מפני שעוברים על-ידי אמונה על כל החכמות והחקירות, ובאמת באמונה פשוטה, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, יכולים לחיות חיים טובים, חיים נצחיים, כאשר גלה רבנו ז"ל פעמים אין מספר כמובא בספריו הקדושים, ועקר האמונה הוא

בתמימות ובפשיטות כְּדָרְךָ הַנְּשִׁים, ומי שֵׁישׁ לוֹ אַמוּנָה, חֲיֵיו חַיִּים, והכל בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, רק לְסַלֵּק חֲכָמְתוֹ וְשִׁכְלוֹ הַמְּגַשֵּׁם לְגַמְרִי, כִּי אַחֲרֵי כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת וְאַחֲרֵי כָּל הַחֲקִירוֹת — מָה אָנִי וּמָה חַיִּי? בְּשׂוֹר וְדָם גַּם וּמְגַשֵּׁם, וְאִיךָ יַעֲלֶה עַל דַּעְתִּי לַחֲקוֹר אַחֲרָיו יַתְּבַרְךָ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יַתְּבַרְךָ כָּלֵל, וְהוּא מְחִיָּה, מְהִיָּה וּמְקַיֵּם הַכֹּל — דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, כִּי הַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֶצְמִיּוֹת חַיּוֹת אֵלְקוּתוֹ יַתְּבַרְךָ.

וְהַעֲקָר תִּרְאֶה לְשִׁקֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ — מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדָרְשׁ, בְּשִׁקִּידָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה, וְלִבְלִי לְדַקְדַּק הַרְבֵּה (עֵינֵי שִׁחוֹת-הַרְ"ן, סִימָן עו), וְעַל-יְדֵי שִׁקִּידָה בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עוֹשֶׂה לְעֶצְמוֹ לְבוּשִׁים קְדוּשִׁים לְהַמְשִׁיף עָלָיו אֹר הַשֵּׁם יַתְּבַרְךָ, שֶׁתֵּאִיר עָלָיו הַחֲכָמָה הַעֲלִיּוֹנָה, כִּי עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה נוֹתֵן כֹּחַ לַמַּלְכוּת שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ, שֶׁתּוּכַל לְקַבֵּל מֵאֹר הַשֵּׁם יַתְּבַרְךָ אֶת הַשִּׁכְלֵי שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹתֵר-ר"ן, חֲלָק א', סִימָן א), וְכֵן עַל-יְדֵי שִׁקִּידָה בַּתְּפִלָּה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, הֵן הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחֶה, מְעֲרִיב, חֲצוֹת, וּבִפְרָט עַל-יְדֵי תְּפִלוֹת, תְּחִינּוֹת וּבִקְשׁוֹת שִׁיחַדֵּשׁ מִדַּעַתוֹ וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ בְּהַתְּבוּדוֹת, יִבְנֶה לְעֶצְמוֹ הַיְכָלוֹת דִּקְדוּשָׁה בְּעוֹלָמוֹת הַעֲלִיּוֹנִים, וְהֵם יֵאִירוּ לוֹ אַחֲרֵי-כֵן אֹר נוֹרָא וְנִפְלְאָ מְנוֹקְבָא דְּפִרְדֵּשְׁקָא, שֶׁהֵם הַשְּׁמוֹת מְאֻרְבָּעַת הָעוֹלָמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן (עֵינֵי ש"ס, סִימָן ב), וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת עֲקֻשָׁן גְּדוֹל מְאֹד עַל דָּבָר זֶה, וְאִף שֶׁעֲדִין אַתָּה מִנַּח בְּחֻשֶׁף גְּדוֹל, וְאִינְךָ יוֹדֵעַ בֵּין יְמִינְךָ לְשְׂמְאֵלְךָ וְכוּ', וְעוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שֶׁעוֹבֵר וְכוּ'.

אַחִי, אַחִי! אַל תִּסְתַּכֵּל עַל דָּבָר זֶה כָּלֵל, רַק בְּרַח לְךָ מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַקּוֹם פְּנוּי שֶׁאֵין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְתִשְׁפֹּף נִפְשֶׁךָ אֵלָיו יַתְּבַרְךָ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יַתְּבַרְךָ אֶת כָּל לִבְךָ וְאֶת כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל הַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְהַמַּחְשְׁבוֹת הַזְּרוֹת שֶׁבָּאוֹת עָלֶיךָ קִדְּם הַהַתְּבוּדוֹת וּבְאֻמְצַע וְכוּ', כִּי כָּל זֶה מְחַמֵּת חֲטָאִיךָ וְעוֹנוֹתֶיךָ הַקָּשִׁים, בְּפִרְט בְּפָגַם הַבְּרִית שֶׁהוּא פָּגַם הַמַּח, שֶׁמְשֵׁם מְסַבֵּב וּמְבַלְבֵּל מַחוּ, וְעֲצָתְךָ — שֶׁתִּרְבֶּה בְּצַדִּיקָה קִדְּם תְּפִלְתְּךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַתְּבַטְּלוּ

הַעֲנָנִים הַמְכַסִּים אֶת עֵינֶיךָ, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְהַתְגַּלּוֹת אֹרֶחַ הַעֲנָנִים בְּחִינַת (ישעיה נב, ח): "כִּי עֵינִי בְּעֵינֶיךָ יִרְאוּ בְּשׁוּב ה' צִיּוֹן", שֶׁהוּא עֲצָם הַתְגַּלּוֹת אֲלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִתְקַשֵּׁר תְּפִלָּתְךָ אֶל הַצַּדִּיק הַאֲמֵת, וְהוּא יִבְנֶה לְךָ אֶת הַבְּנֵינִים שֶׁאֵתָּה צְרִיף לְהַכְנִס לְשָׁם, כִּי הוּא בְּעַל כַּח גְּדוֹל, וְהוּא מְעַמֵּיד אֶת עֲצָמוֹ בְּבֵית הַבְּלִיעָה שֶׁל הַסְטָרָא אַחֲרָא (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח), וְיִהְיֶה לָּהּ הַהֲכָרַח לְהִקְיָא וּלְהוֹצִיא אֶת כָּל הַטּוֹב וְכָל הַקְּדָשׁוֹת שֶׁלְקָחָה מִמֶּךָ וְכוּ', וְהַעֲקָר לְכָלִי לְהַתִּיאֵשׁ, אִף שֶׁאֵתָּה רוֹאֶה שְׁבִין כֶּף עוֹבְרִים יָמִים וְשָׁנִים, וְעֲדִין לֹא פָעַלְתָּ כְּלוּם וְכוּ', כִּי כָל זֶה מְעַשֶׂה הַבְּעַל-דָּבָר שֶׁרוֹצֶה לְהִרְחִיקְךָ לְגַמְרֵי, חֵס וְשָׁלוֹם, וְלַעֲקָרְךָ לְנִצָּח, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַל-כֵּן, אַחֲרֵי הִקְרָא, תִּרְאֶה לְהִיּוֹת מֵאֲרִיף אִפְּךָ עַל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְיִתְקַבֵּל הַכָּל בְּאַהֲבָה, וְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִטֶּה אֲזַנְיָךָ לְשִׁמְעַת אֶת הַקּוֹל הָעֲלִיּוֹן הַיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ בְּכָל יוֹם, וְכִמּוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (אבות ו, ב): בְּכָל יוֹם וְיוֹם בֵּית קוֹל יוֹצֵאת וְכוּ', שֶׁזֶה בְּחִינַת הַרְמְזִים שֶׁמְרַמְזִים לוֹ, וּבְהִרְהוּרֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁנִּכְנָסִים בּוֹ וּמְעוֹרְרִים אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמִכָּל דָּבָר וְעֲנִין וּמֵאֲרַע שִׁיאֲרַע וְיַעֲבֹר עָלָיו, יַעֲשֶׂה מִזֶּה שִׁיחָה וְתִפְלָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְיִפְרֹשׁ וְיִסְפֹּר הַכָּל לְפָנֶי הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יִסְפֹּר וְיִדְבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְיִתְנַדֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל מַה שֶׁעָבַר, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה שֶׁתִּתְעַלֶּה הַמַּלְכוּת הֵינּוּ נִשְׁמָתוֹ מִבֵּין הַקְּלָפוֹת, וְיִצְאוּ כָּל הַצְּרוּפִים הַרְעִים מֵעֲצוּמוֹתָיו, וְיִזְכֶּה לְהַפְּלֵל בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּרִצּוֹא וְשׁוּב, וְיֵאִיר עָלָיו אֹרֶחַ הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּהַתְגַּלּוֹת נִפְלְאוֹהָ, וְתִתְגַּלֶּה לוֹ הַדְּעַת הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁיִּדְעַת שֶׁכָּלוּ טוֹב וְכָלוּ אַחֲדָא, וְיִבְרַךְ עַל הַכָּל "הַטּוֹב וְהַמְּטִיב" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים ג, ד).

וְעַקֵּר הַכָּל לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, בְּפִרְטִיּוֹת בְּשִׁעָה שֶׁמְקִים מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, וְגִלְהַ הָאֲרִיז"ל לְאִישׁ סוּדוֹ, שֶׁהַעֲקָר מַה שֶׁזָּכָה לְהַגִּיעַ אֶל מְדַרְגוֹתָיו הֵיחָה, שֶׁהֵיחָה שִׁמְחָה בְּשִׁמְחָה שֶׁאֵין לָּהּ קֶץ בְּשִׁעָה שֶׁקִּים אִיזוֹ מְצוּהָ מִמְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, וְשִׁמְחָה תְּלוּיָה בְּאַמוּנָה, כִּי אִם זוֹכָה שֶׁאֲמוּנָתוֹ בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, שֶׁאֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלִל, וְהַכָּל לְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת הַכָּל לְטוֹבָתוֹ, אִזּוֹ הוּא תָּמִיד שִׁמְחָה וְטוֹב לֵב (עֵין שָׁם, סִימָן ה), וְכִתְבַת הַרְמְב"ם ז"ל (הַלְכוּת

לולב, פָּרֵק ח, הַלְכָה טו): "הַשְּׂמֵחָה שִׁישְׂמַח הָאָדָם בְּעֲשִׂית הַמְצֹנָה וּבִאֲהַבַת הָאֵל שְׂצֻנָּה בָּהֶם, עֲבוּדָה גְדוּלָה הִיא, וְכָל הַמוֹנֵעַ אֶת עַצְמוֹ מִשְׂמֵחָה זוֹ, רָאוּי לְהַפְרֵעַ מִמֶּנּוּ, שְׂנַאֲמַר (דְּבָרִים כח, מז): 'תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת הַיְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מְרֹב כָּל', וְאִין הַגְדֵּלָה וְהַכְּבוֹד אֲלֵא לְשִׂמְחָה בְּהַשֵּׁם", עֵינֵי שָׁם; וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אָמַר פַּעַם אַחַת לְאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: "אִם הֵייתָ תְּמִיד בְּשִׂמְחָה לֹא הֵייתָ רוֹאֶה פְּנֵי גֵיֵהוּנוֹם"; אֲשֶׁרֵי הַזֹּכָה לֵהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה וְלֹא יִרְאֶה פְּנֵי גֵיֵהוּנוֹם.

וְאִף שְׂאֵנֵי יוֹדֵעַ וּמַבִּין, שְׂמֹרֵב צְרוּתִיךָ וְהִירִידוֹת שְׂעוּבֹרוֹת עֲלֶיךָ וְכוּ', קָשָׁה וְכָבֵד עֲלֶיךָ הַדְּבָר הַזֶּה מְאֹד מְאֹד יוֹתֵר מִכָּל הַעֲבוּדוֹת שְׂבָעוּלוֹם, כִּי טָבַע הָאָדָם שִׁיְהִיָּה נִמְשָׁף אַחַר הַעֲצָבוֹת, כִּי רַבּוֹ גִּלְקַח מִיִּסוּד הָעֶפֶר (עֵינֵי לְקוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קֶפֶט), עַל־כָּל־פְּנִיָּם, אַחֵי, אִם אִין אַתָּה רוֹצֵה לְהֵאָבֵד מִשְׂנֵי הַעוֹלָמוֹת, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׂבָעוּלוֹם, הֵן עַל־יְדֵי כָּלֵי זֶמֶר וְהֵן עַל־יְדֵי רְקוּדִין וְכוּ', וְתַכְרִיחַ אֶת עַצְמְךָ לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה שֶׁהִיא יִסוּד וְעֶקֶר הַכָּל בְּקִיּוּם הָאָדָם בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת (עֵינֵי שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן כג, כד), וְאִז מִתְקַיֵּם "כִּי בְּשִׂמְחָה תִּצְאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבְלוּן, הֵהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לְפָנֶיכֶם רִנָּה, וְכָל עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֵאוּ כָּף" וְגו' (יִשְׁעִיָּה נה, יב), כִּי עַל־יְדֵי תַקְּףָה הַשְּׂמֵחָה תִּזְכֶּה לְצֵאת מַגְלוֹתֶיךָ שְׁנֹלְפֶדֶת בָּהּ, וְגַם תִּזְכֶּה לֵהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם עִם הַכָּל, כִּי מֵאַחַר שִׁיתְגַּלֶּה לְךָ כִּי אִין בְּלַעֲדִיו יִתְפָּרֵף כָּלֵל, אִז תִּזְכֶּה לְמִצָּא טוֹב אֲצֵל כָּל אַחַד, וְתִדוֹן אוֹתוֹ לְכָף זְכוּת, כִּי גַם הוּא אָבִין יִקְרָה מִפְתֵּר הַמֶּלֶךְ (עֵינֵי לְקוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו), וְעוֹד זֹאת תִּזְכֶּה עַל־יְדֵי תַקְּףָה הַשְּׂמֵחָה — שְׂתִרְאֶה וְתִשְׁפִּיל אֵיךְ שְׂכָל הַבְּרִיאָה — הֵהָרִים, הַגְּבָעוֹת וְהַשָּׂדוֹת וְכוּ' שָׂרִים שִׁירָה לְפָנָיו יִתְפָּרֵף, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמֵחָה, חֶלֶק ב', אוֹת א): "מִי שֶׁהוּא שְׂמֵחַ תְּמִיד עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מְצַלִּיחַ", וְהַהֲצִלְחָה הַזֹּאת הִיא בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׂמִי, כִּי עַל־יְדֵי שְׂמֵחָה זֹכָה לְמַח מִיִּשְׁב, מַח שֶׁל חֲרוּת, מַח מְזַבֵּף (עֵינֵי לְקוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י).

אחי היקר! אני מבין היטב היטב ויודע את מצפוני לכה מה שעובר עליך בפּרטי פרטיות וכו', על-כן "עשה זאת אפוא, בני, והנצל" (משלי ו, ג), ובכח לה אל ספרי רבנו ז"ל, ותשקד בהם מאד מאד, ואל תאבה ואל תשמע לשום בריה שתּרצה, חס ושלום, להפריד אותך מרבנו ז"ל, "אל תתן שנה לעיניך ותנומה לעפעפּיך, הנצל כצבי מיד וכצפור מיד יקוש" (שם), בטּרם יהיה כּבר מאחר, חס ושלום, ובפּרטייות תשתדל לקנות את ספרי "לקוטי-הלכות" אשר מוהרנ"ת ז"ל אמר עליהם: "דאס איז השם יתברך'ס גן-עדן"^א, כי הם מחזקים ומאמצים את כל הנפולים והירוּדים שבעולם, ואין לה אדם בעולם שלא ימצא בהם התחזקות ועצות, הדרךכות ישרות ותקונים נפלאים, ותראה ללמד בהם כסדרן מדי יום ביומו חק ולא יעבר, כי דבריו נובעים מהנחל הנובע בו מקור ה"חכמה" הקדומה משלש ראשונות דעתיק וכו', "אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק תבונה, כי טוב סחרה מסחר כסף ומחרוץ תבואתה, יקרה היא מפנינים וכל חפציך לא ישוו בה, ארף ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד, דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום, עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאשר" (שם ג, יג – יח), ומי שזוכה לישב בחדרו של מוהרנ"ת ז"ל, (הינו שקידה רבה בדבריו הקדושים), לעולם לא יפל, ומה שעובר על האדם הוא רק בשביל שאינו שוקד על דלתות ספריו הקדושים, ובעת ששלח מוהרנ"ת ז"ל להדפיס את ספרו "לקוטי הלכות", ענה ואמר: מזה שאינו חושב על תכליתו האחרונה — מה יהיה בסופו פשיהיה שוכב על הארץ וכו', מזה איני מדבר קלל, כי זה דומה בעיני לבהמה ממש, רק מי שחושב היטב מה יהיה בסופו, ולבו חושק ובוּער וכוסף מאד מאד לעבודת השם יתברך, ובנדאי נעשה עמו מה שנעשה, פי ההתגברות גדולה מאד מאד על כל הרוצה להפגס אל תוף שערי הקדשה, בשביל איש כזה חפרתי את ספרי, כי אותו יחזקו דברי ויאמצוהו עצותי.

(א) הם הגן-עדן של השם יתברך.

אָשֶׁר שְׁצוּ בְּנַחֵל צֹא

וְדַע לָךְ שֶׁקִּבְּלָהּ הִיא מִפִּי זִקְנֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר כָּל אוֹתָם
שֶׁשָּׁקְדוּ וְהִתְמִידוּ מְאֹד עַל דְּלִתּוֹת סִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", גִּדְּלוּ
וְהִצְלִיחוּ בְּרוּחַנִיּוֹת מְאֹד מְאֹד, וְזָכוּ לָמָּה שֶׁזָּכּוּ אֲשֶׁרֵי לָהֶם.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֵנוּ שֶׁזָּכִינוּ לִידַע מֵרַבֵּי אֲמֶת כְּזֶה, טוֹב לַהוֹדוֹת
לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה, וּמְצַפֶּה
לְרֹאוֹתְךָ וּלְדַבֵּר עִמָּךְ פְּנִים אֶל פְּנִים...

שְׁצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה מֵאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ, הַחֶפֶץ וּמִשְׁתוֹקֵק לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקִּדְשָׁה עַל-פִּי דְרָךְ הָאֲמֶת
וְהַתֵּם שְׁגִלָה לָנוּ הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבַּלְתִּי זֶה לְפָנַי שְׁבוּעַ, אַף מְרֹב טְרִדוֹתֵי לֹא הָיָה
לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ תַּכְף-וּמִיד כְּרִצוֹנְךָ, וּבְכַפְרִיּוֹת כִּי הֲלֹא סִפְרֵי "עֲלִים
לְתְרוּפָה" בְּיָדְךָ, מֵהַיֵּשׁ לְהוֹסִיף עָלָיו, וְלָמָּה אַתָּה צָרִיף אֶת דְּבָרֵי
אֲשֶׁר גַּם-כֵּן נִלְקַחִים מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ', אַף הֵייתָ שׁוֹרְבֵנוּ ז"ל גְּלָה
לָנוּ לְאַחֲזֵ בְּנִקְדַת הָאֲמֶת בְּכָל הַבְּחִינּוֹת, עַל-כֵּן כְּשֶׁאַחֲד בָּא וּמְבַקֵּשׁ
הַתְּחִיבּוֹת, הַהֶכְרַח לַתֵּן לוֹ, כִּי זוֹהִי נִקְדַת הָאֲמֶת — לְהַשִּׁיב לְכָל
הַשּׁוֹאֵל וְכוּ'.

אֲחֵי הַיָּקָר, חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ
מִשּׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שִׁיחֶיָה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אַתָּה, עִמָּךְ
וְאַצְלָךְ, וְצָרִיף לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּנִקְדַת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הַעֲקָר
הוּא הָאֲמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירוּ רַבְּנוּ ז"ל לְהִאֲמִין שֶׁהַכֹּל בְּרֵא הַשֵּׁם

יִתְבַּרְךָ יֵשׁ מֵאֵין הַמְחַלֵּט, וְהוּא מְנַהֵג אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּרִצּוֹנוֹ, וְכָל
 מָה שֶׁאֵנוּ מַעֲדִידִים וּמְפָרְסְמִים אֱמוּנַת הַרְצוֹן שֶׁהֵכֵל בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ,
 עַל-יְדֵי-זֶה נִתְּנָסֵף אֹר וּקְדוּשָׁה גְדוֹלָה עַל הָאָדָם וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ
 וְעַל כָּל הָעוֹלָמוֹת, כִּי עֵקֶר הָאֹר הוּא הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
 (תהלים כז, א): "ה' אֹרִי וְיִשְׁעִי", וְלִהְפֹךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, מִי שֶׁטָּעָה
 וְנִתְּעָה, חֵס וְשְׁלוֹם, אַחַר טְעוֹת חֲכָמֵי הַטָּבַע, וְאוֹמֵר שֶׁמִּתְנַהֵג, חֵס
 וְשְׁלוֹם, בְּטָבַע, עָלָיו נֶאֱמָר (ישעיה יג, י): "חֲשֵׁף הַשָּׁמַשׁ בְּצִאתוֹ וְיִרְחַח
 לֹא יִגִּיעַ אֹרוֹ", כִּי חֲשֵׁף עֲלֵיהֶם הָאֹר, הוּא אֹר הַדְּעַת הָאֱמִתִּית,
 הַיְנוּ לְדַעַת הָאֱמֶת, שֶׁהֵכֵל מִתְנַהֵג רַק בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן כָּל
 מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, הַמְקוּם הַיְחִידִי לְבִרְחָה הוּא
 רַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, לְיַחַד לְעֶצְמוֹ מְקוּם מִיַּחַד, מְקוּם פְּנוּי שֶׁאֵין שָׁם
 בְּגִי-אָדָם, וְלִשְׁפֹף שִׁיחַ וּתְפִלָּה אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ בְּפִרְטֵי
 פִּרְטִיּוֹת לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 יִמְשִׁיף עָלָיו אֹר הַהִשְׁגָּחָה, וְיִתְגַּלֶּה עָלָיו אֹרוֹ יִתְבַּרְךָ שֶׁהֵכֵל בְּרִצּוֹנוֹ,
 וְיִתְגַּלֶּה עָלָיו נֶעֱם וּמִתִּיקוֹת אֱמִתִּית, וְיִמְתַּקּוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים, מְכַל
 יִשְׂרָאֵל וּמְכַל הָעוֹלָם, וְיִמְשְׁכוּ עָלֶיךָ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל יְשׁוּעוֹת וְרַחֲמִים
 רַבִּים בְּכָל מָה שֶׁאֲתָה וְהֵם צְרִיכִים בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי תִפְלָה
 הִיא הִיא הַצְּנוּר לְהִמְשִׁיף וְלִהְשִׁיעַ כָּל טוֹב, וְהַעֲקֹר לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן
 גְּדוֹל עַל זֶה, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, "רַק לְהִיּוֹת חֲזָק
 בְּזֶה מְאֹד בְּכָל יוֹם בְּקִבְעוֹת", וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

יֹתֵר מְזֶה אֵין לִי מָה לְהַאֲרִיף עֲכָשׁוֹ, כִּי עֲנִין זֶה הוּא הַיְסוּד
 שֶׁכָּל בְּנֵין הַקְּדוּשָׁה עוֹמְדֵי עָלָיו, וְאִם יֵשׁ לוֹ עֲנִין זֶה (הַתְּבוּדָדוֹת),
 יֵשׁ לוֹ כְּבֹר הַכֵּל, וְאֵינוֹ צָרִיף שׁוּם בְּרִיָּה, כִּי מִתְגַּלֶּה לוֹ בְּעֶצְמוֹ מָה
 לְעִשׂוֹת וְאֵיךְ לְהִתְנַהֵג, כִּי הַתְּבוּדָדוֹת הִיא הָאֲרֵת מִשִּׁיחַ צְדָקָנוֹ, אֲשֶׁר
 הוּא יִכְנִיס דְּבָר זֶה בְּעוֹלָם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ב), וְיִקְיִם
 (צְפָנְיָה ג, ט): "כִּי אִז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שֶׁפָּה בְּרוּרָה לְקֹרֵא כָּלֶם בְּשֵׁם
 ה'", וְעַל-כֵּן מְרַב דַּעַת שֶׁתִּתְפַּשֵּׁט אִז יִקְיִם — (יְרֵמְיָה לֹא, לג): "כִּי
 זֹאת הַבְּרִית אֲשֶׁר אֶכְרַת אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַיָּמִים הָהֵם נֶאֱמַר ה',
 נִתְתִּי אֶת תּוֹרָתִי בְּקִרְבָּם וְעַל לְבָם אֶכְתַּבְנָה, וְהִיְתִי לָהֶם לְאֱלֹהִים,
 וְהִמָּה יִהְיוּ לִי לְעַם, וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת אָחִיו

לֵאמֹר, דַּעוּ אֶת ה', כִּי כָלֶם יִדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָם נְאֻם ה',
כִּי אֶסְלַח לְעֹנָם וּלְחַטָּאתָם לֹא אֶזְכָּר עוֹד."

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

שְׂצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי - עֶרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרֵי וַיִּקְהַל ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת הָאֲבָרָה הַיִּקָּר מֵאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמָנוּ, הַחֶפֶץ וּמִשְׁתוֹקֵק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־פִּי הַדָּרָךְ הַתָּם
וְהָאֲמַת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

אַחֵי הַיִּקָּר! חֲזֹק וְאַמֵּץ מְאֹד לְהִיּוֹת חֲזֹק בְּנִקְדַּת הָאֲמַת, וְלִמְעַן
הַשֵּׁם, לְטוֹבַתְךָ הַנְּצַחִית תִּרְאֶה לְבוֹא לְבֵית מְדַרְשָׁנוּ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב,
שְׁשֵׁם מְאִיר אֹרֶךְ הַצַּדִּיק הַיּוֹם, וְעַל־כָּל־פְּנִים אִם אֵי אֶפְשָׁר לְךָ מֵאַחַר
שְׂאֵתָה גֵר רְחוּק מִבֵּית־הַמְדַרְשׁ, עַל־כָּל־פְּנִים תְּבוֹא לְסַעֲדָה שְׁלִישִׁית
בַּעַת רְעוּא דְרַעְוִין, וּבְחִזְרָה אַחַר מְעָרִיב תּוּכַל לְנַסֵּעַ לְבֵיתְךָ עִם
אוֹטוֹבוּס.

וְהִנֵּה אֶתְמוּל בְּלִילָה הַיִּיִתִי בְּבֵית־הַמְדַרְשׁ שְׁלָנוּ, וְתִהְיֶה לְאֵל הַיּוֹ
דְּבוּרִים חֲמִים כְּגַחְלֵי אֵשׁ, וְדַבְּרוּ הַרְבֵּה עַל הַתּוֹרוֹת בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָנִים קס"ט, ק"ע וקע"א, מִמַּעֲלַת הַשְּׂמֻחָה, אֵיךְ שֶׁצָּרִיךְ
לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׂמֻחָה, אֵף שֶׁעֵבֶר מֵהַשְּׂעֵבֶר, סוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה לְתַקֵּן
הַכֹּל בְּכַח הַצַּדִּיק הָאֲמַת, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, שְׂאֵנוּ חוֹסִים בְּצִלוֹ,
וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (בְּסִימָן קס"ט): מִי שֶׁזוֹכֶה לְהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה, אָז הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגָם הַבְּרִית, וְאַמְרָתִי רָמְזוּ (תְּהִלִּים קה,
ג): "וַיִּשְׂמַח לֵיב מִבְּקָשֵׁי הַיּוֹנִי"ה", רְאֵשֵׁי תְּבוֹת: 'מִילָה', שְׁעַל־יְדֵי
שְׂמֻחָה יִשְׁמַר אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִפְּגָם הַבְּרִית; וְהַעֲקָר צָרִיךְ לְהִיּוֹת
חֲזֹק וְאַמֵּץ בְּכֹל מֵהַשְּׂעֵבֶר עָלָיו לְכֹל יִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבָר וּמִשׁוּם

בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי הָשֵׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּךְ, אִתְּךָ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו
 יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאַדְרָבָה מְכַל מַה
 שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ הֵן מִבֵּיתְךָ וְכוּ', תִּדַע כִּי הַכֹּל לְטוֹבְתְךָ הַנְּצַחִית, כִּי אֲעֹא
 דְּלֹא סְלִיק בֵּיהּ נִוְרָא מְבִטְשִׁין לִיהֵא, הֵינּוּ כְּשֶׁהַגּוֹף מְפָרִיעַ לְצוּרָה
 שְׁתָּאִיר, מַכִּים בּוֹ וּמְכַנְיַעִים גְּשָׁמִיּוֹתוֹ. (וְהֵר שְׁלַח קסח), וְעַל-יְדֵי-זֶה
 נִכְנָע הַחֲמֹר וּמְאִירָה הַצּוּרָה — שֶׁהִיא הַנְּשָׂמָה, כַּמּוּבָא שָׁם (בְּסִימָן
 קע) עֵינן שָׁם, וּמוּבָא גַם שָׁם (בְּסִימָן כב), כִּי הַצְּדִיק הוּא הַנְּשָׂמָה כְּנִגְד
 הַמוֹן-עִם שֶׁהֵם הַגּוֹף, וְצָרִיךְ לְהַכְנִיעַ בְּכָל פֶּעַם אֶת גּוּפוֹ, שְׁתָּאִיר בּוֹ
 הַנְּשָׂמָה, שֶׁהִיא הָאֶרֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת.

וְהַעֲקָר לְלֶכֶת עִם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְלִהְתְּעוֹרֵר בְּאֵמֶת בְּתַשׁוּבָה
 אֵמֶתִית, וְלִבְלִי לִפְלֵ בְּדַעַתוֹ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, וְלִהְרַבּוֹת בְּתוֹרָה
 וּתְפִלָּה, בְּמַצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת בְּהַתְּבוּדוֹת, וְלִהְזַהֵר
 מְאֹד לְבְּלִי לַעֲשׂוֹת לִיצְנּוֹת מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם שְׁרַחוּק מְדַעַת
 הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שֶׁכָּל זֶה מְרַמֵּז בְּפִסּוּק (דְּנִיֵּאל יב, ב): "וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי
 אֲדַמַּת עֶפְרַיִם יִקְיָצוּ, אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם" שְׁנִתְעוֹרְרִים עִם זוֹ הַדַּעַת, "וְאֵלֶּה
 לְחַרְפוֹת וּלְדָרְאוֹן עוֹלָם", שֶׁהוֹלְכִים לְבָזוֹת אֶת הָעוֹלָם (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 חֶלֶק א', סִימָן קעא), וְעֵינן בְּמַעֲשֵׂה מֵהֶתֶם הַקְּדוֹשׁ (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה
 ט), שֶׁהֲלֹךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת כָּל יְמֵי חַיָּו, וְהָיָה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה,
 אִף שֶׁהָיָה לוֹ יְסוּרִים רַבִּים מְלַצִּים, עַל-כָּל-פָּנִים הַתְּחִיָּק וְהָיָה תָּמִיד
 בְּשִׂמְחָה, וְהָיָה נוֹטֵר הַבְּרִית, כִּי הָיָה תָּמִיד בְּבֵיתוֹ וְדו"ק, וְהַתְּהַלֵּךְ
 בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְלֹא הִסְתַּפֵּל עַל אַחַר, אֲדַרְבָּה אָמַר: זֶה מַעֲשֵׂה
 שְׁלִי, וְזֶה הַמַּעֲשֵׂה שְׁלוֹ, שֶׁכָּל זֶה מְרַמֵּז בְּשִׁלְשׁ הַתּוֹרוֹת הַנ"ל (בְּסִימָנִים:
 קסט, קע, קעא), וְהַהֲפֹךְ הָיָה אֲצֵל הַחֶכֶם, כִּי הָיָה פּוֹגֵם בְּבְרִית, כִּי לֹא
 הָיָה לוֹ בֵּת זוּג, וְתָמִיד הָיָה בְּדַרְךְ, וְהָיָה תָּמִיד בְּעַצְבוֹת וּבְמִרְה
 שְׁחוּרָה, וְהָיָה מְלֹא יְסוּרִים מֵהָעוֹלָם, וּבִישׁ תָּמִיד אֶת כָּל הָעוֹלָם, עֵינן
 שָׁם.

וְזֶה צָרִיף לְחֹזֵר בְּעֶצְמוֹ, לְכַל יְהִיָּה לוֹ עֶסֶק עִם אַחֵר, מִכָּל שָׁפָן
 בְּלִיצְנוֹת וּלְשׁוֹן-הָרֶעַ, רַק לְחַפְּשׁ תְּמִיד נִקְדוֹת טוֹבוֹת אֲצֵל חֲבֵרוֹ,
 מִכָּל שָׁפָן בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ צָרִיכָה לְהִיּוֹת אֲהָבָה, אַחְוָה וְרַעוּת,
 וּמָה אֲסַפֵּר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, אֶתְמוּל הִיָּתָה אֲהָבָה וְאַחְוָה מְאֹד בֵּין
 אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, אֲשֶׁר עוֹד לֹא רָאִיתִי כְמוֹהָ, וְהָיוּ, תְּהִלָּה לְאֵל, שִׁיחוֹת
 יָקָרוֹת מְאֹד, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֵנוּ שְׁזָכִינוּ לִידַע מִרְבֵּי אֲמֶת כְּזֶה,
 טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וּבְאֲמֶת מַה שֶּׁסִּפְרָתָ לִי וְכוּ' וְכוּ', הִנֵּה בְּאֲמֶת עִנֵּיתִי וְחִקְרָתִי
 הִרְבֵּה מְאֹד בְּדַבָּר, וְהִגַּעְתִּי לְמִסְקָנָה "אוֹיֵב מְוִיֵּל גְּאֹרְנִישֵׁט קָעַן מְעַן
 פּוֹן דִּיר גְּאֹרְנִישֵׁט צוֹ גַּעְמָעַן, דְּעֵמְאֵלְט פֶּאֵלְט מְעַן נִישֵׁט אַרְאָפֵּי,
 וְהִבֵּן אֶת זֶה הֵיטֵב הֵיטֵב, כִּי זֶה כָּלֵל וְהִתְחַלַּת הַמְּחַלְקַת כְּשֵׁישׁ לָךְ
 רְצוֹן לְמַשְׁהוֹ, וְאֵז לּוֹקְחִים אֶת זֶה מִמֶּךָ, אֵזִי אֶתָּה נּוֹפֵל בְּדַעְתָּךְ, אַךְ
 תִּבְטַל עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ, אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, אֵין דִּי
 וְעֵסֶט וְעֵלָן "גְּאֹרְנִישֵׁט"ג, בְּחִינַת מַה שֶּׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (עֵין בְּמַעֲשֵׂה יַג
 מִסְפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת) "אוֹן אֵיךְ גְּעַדְעַנְךָ גְּאֹרְנִישֵׁט"ד, שֶׁהוּא לְמַעֲלָה מִכָּל
 הַעוֹלָמוֹת וְדוּ"ק מְאֹד.

אֲחִי הַיָּקָר! מַה דְּהוּהָ הוּהָ, עֲצַתִּי שֶׁתְּחִיל מִחֲדָשׁ לְהִתְקַרֵּב אֵל
 הֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָף הָאֲמֶת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְשִׁמְעֵתִי מֵאֲחָד מֵאַנְשֵׁי
 שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁגַּם אֲצֵל דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל יֵשׁ עֲנִין שֶׁל מְפָרְסֵם שֶׁל שְׁקָר, וּמִי
 שֵׁישׁ לוֹ רַק מְעַט דַּעַת, וּמִסְתַּכֵּל בְּעֵין הָאֲמֶת עַל הַתְּכִלִּית הַנִּצְחִית,
 אֵז בּוֹרַח רַק אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ, וּמִבְטַל מֵעֶצְמוֹ אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְהַפְּנִיּוֹת
 וְהוֹלֵךְ רַק בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת וּבְאֲמֶת, כִּי הַעֲצוֹת הָאֲמִתִּיּוֹת שֶׁל
 רַבְּנוּ ז"ל, הֵן רַק בְּתַמִּימוֹת נִפְלְאָה כְּמוֹכֵן לְמַעַן בְּהֵם בְּעֵין הָאֲמֶת,
 וְצָרִיף לְשִׁמּוֹר עֲצָמוֹ מְאֹד מִלְּשׁוֹן-הָרֶעַ, רְכִילוֹת וּדְבָרִים בְּטָלִים, שֶׁהֵם
 אֲבִי-אַבוֹת-הַשְּׁמָאָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

(ב) אם אין רוצים שום דבר, אז לא יכולים לקחת ממך שום דבר, ואז לא נופלים.

(ג) ולא תחפץ בשום דבר.

(ד) ואיני זוכר כלום.

ולמַעַן הַשֵּׁם, שְׁמֹר עֲצֻמָּךְ מִזֶּה, וּבִכְרֹט בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ צָרִיף
 לְהִזְהָר עַל זֶה בְּיוֹתֵר, לְכָלִי לְדַבֵּר, חֵס וְשְׁלוֹם, שׁוּם רַע עַל שׁוּם
 בְּרִיָּה, וְר' גַּעֲצִיל ז"ל הִיָּה רְגִיל לֹאמֵר בְּדַרְךְ צַחוּת: דְּעַר רַבִּי הָאֵט
 גַּעֲהִיִּסָן דִּין זֵיִן יַעֲדַעֵן אִיִּנְעַם לְכַף זְכוּת נָאֵהר אַוּנְזַעֲרַע לִיִּט
 נִישְׁט? הִיָּ כִי אַדְרָבָה צָרִיכִים לְהִתְחִיל מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, כִּי הַכֹּל שׁוֹתִים
 מִמַּעַן וּמִנְחַל אֶחָד, עַל־כֵּן צָרִיכָה לְהִיּוֹת הָאֲהָבָה חֻזְקָה מְאֹד, וּכְמוֹ
 שְׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי (זֵהר נְשֵׂא קַחַח): אֲנִן בְּחִבּוּתָא תְּלִיא
 מִלְתָּאִי, וְאָמְרוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ: אֲנִין רָאִשֵׁי תְּבוּת: אֲנָשִׁי נִחַל
 נִוְבַע בְּחִבּוּתָא תְּלִיא, וְכָל זֶה קוֹרִין בְּשַׁבַּת זֹו, שֶׁהִיא פְּרֻשַׁת
 "וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֲדֵי־ת' בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (שְׁמוֹת לֵה, א), קִדְּם הִיָּה
 "הִקְהַל", וְאַחֲרֵי־כֵן גָּלָה מִקְּדָשׁ שַׁבַּת, וְאַחֲרֵי־כֵן מַעֲבוֹרַת הַמִּשְׁכָּן,
 כִּי בְּרֵאשׁוֹנָה צָרִיכִים לְקַבֵּל הַכֹּל בְּיַחַד וְלְהִיּוֹת בְּאַחֲדוּת, אֲזַ נִמְשַׁכַּת
 עֲלֵיהֶם דִּעֵת', שֶׁזֶה סוּד שַׁבַּת־קִדְּשׁ, אֹור הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַמְּאִיר בְּכָל
 הָעוֹלָמוֹת, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאֲזַ יְכוּלִים כְּבָר
 לַעֲסֹק בְּבִנְיַן הַמִּשְׁכָּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק שְׁפָלוּל
 מֵאֲלֵפֵי וְרַבְבוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי כָל אֶחָד הִיָּה לוֹ חֵלֶק בַּמִּשְׁכָּן, וְהַצַּדִּיק
 בּוֹנֵה הַמִּשְׁכָּן מְכַל הַטּוֹב שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל (עֵיִן בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן,
 חֵלֶק א', סִימָן רַפּב, עֵיִן שֵׁם), וּבְשִׁבְלֵי זֶה יֵשׁ א' זַעֲרָא בּוֹיִקְרָא (וַיִּקְרָא א,
 א), שֶׁזֶה מְרַמֵּז אֶפְלוּ עַל נִקְדָּה טוֹבָה אַחַת שֵׁישׁ בְּאָדָם גַּם־כֵּן יְכוּל
 הַצַּדִּיק לְהַעֲלוֹתוֹ עַל־יְדֵי־זֶה, וּכְמוֹ שְׁפָרַשׁ מוֹהַר"ן ת"ז לַעַל הַפְּסוּק:
 "אִם יֵשׁ עֲלֵיו מִלְאָף מִלִּין אֶחָד מִנִּי אֶלְף" (אִיּוֹב לֵג, כג), וְאָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ ז"ל (שַׁבַּת לֵב): אֵף אִם יֵשׁ בְּאוֹתוֹ מִלְאָף תַּתְּקַצ"ט [תַּשְׁע
 מֵאוֹת תַּשְׁעִים וְתַשְׁע] חֲלָקִים שְׁמִסְטִינִים עֲלָיו, אֵף יֵשׁ רַק חֵלֶק אֶחָד
 טוֹב, גַּם־כֵּן פּוֹדָהוּ וּמַצִּילָהוּ, כֵּן יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת נְכֻלִּים
 בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הָאֲמִתִּיִּים לְנִצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

(ה) רַבְנוּ ז"ל הִזְהִירֵנוּ לְדוֹן אֶת כָּלֵם לְכַף זְכוּת, וְרַק לֹא אֶת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ?
 (ו) הַעֲנִין שְׁלָנוּ תְּלוֹי בְּאַהֲבָה שְׁבִינֵינוּ.
 (ז) קִטְנָה.

שַׁח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תש"ל.

הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת הַבְּחוּר הַיָּקָר, הַחֲפִיץ
וְהַמְשִׁתַּקֵּק מְאֹד מְאֹד לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֲמֵת
שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי בּוֹ מְאֹד.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי ה' עִמָּךְ,
אֲתָךְ וְאַצְּלֶךְ, אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, דּוֹמָם, צוּמָח,
חֵי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַכֹּל
בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד, וְדַע לְךָ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְשַׁתְּעֵשֶׂע עִם
כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי אִם לֹא — לֹא הָיָה בּוֹרָא אוֹתוֹ, וּמְכַל שֶׁפֶן שְׁלֹא
הָיָה מְחִיָּה וּמְקִיָּים אוֹתוֹ, וְהַכֹּל עֲנִינִים רַמִּים וְדָקִים שְׂאִין לָנוּ בְּהֵם
שׁוֹם הַשְּׂגָה, עַל-כֵּן אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ מְשׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אֵיךְ
שְׂיִהְיֶה, וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְלִרְקֹד מְחַמַּת שִׂמְחָה, שְׂאֵז
יִמְתִּיק מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים, כַּמּוּבָא (בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י) עֵינִן
שָׁם, כִּי מַעֲלַת הַשִּׂמְחָה אֵי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג בְּשִׂכּוֹל אָנוּשִׁי, כָּלֵל וּכְלָל
לֹא, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, הוּא כְּבִיכּוֹל מְקוֹר הַשִּׂמְחָה, "עֵז וְחַדְוָה
בְּמִקּוֹמוֹ" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים טז, כז), וּמִי שֶׁשִּׂמְחָח עֲצָמוֹ בְּאֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
נִמְצָא שֶׁמְדַבֵּק עֲצָמוֹ עַל-יַדֵּי-זֶה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וְהַעֲקָר נִישֵׁט מְאֵנְעֵן בֵּי יָדֶיךָ מְעַר פּוֹן זֵינִן יִכְלָתָא, רַק לְהִיּוֹת
שִׂמְחָה בְּכָל נִקְדָּה טוֹבָה שְׂיִשׁ אֲצִלוֹ. וְשִׂמְעָתִי מֵאֶחָד מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
אֲשֶׁר פִּרַשׁ אֶת הַמַּעֲשֵׂה מִחֲכָם וְתָם (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ט) בְּדֶרֶךְ
זוֹ, אֲשֶׁר שְׁנִיָּהֶם הָיוּ עוֹבְדֵי ה' גְּדוֹלִים מְאֹד, הִחֲכָם חֲפֵשׁ בְּעֶצְמוֹ
בְּכָל פַּעַם הַמוּמִין וְהַחֲסוּרֹנוֹת, וְאָף שֶׁכָּבַר לְמַד וְעָשָׂה בְּעַבְדוּת הַשֵּׁם

(א) לֹא לְתַבֵּעַ מַעֲצָמוֹ יוֹתֵר מִכִּפֵּי יִכְלָתוֹ.

יִתְבַּרְךָ וְהִתְפַּלֵּל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָמַר: "וְעַתָּה אֵיךְ זָאל זַיִן אֵין יַעֲנֵעַם לְאַנְד אֲדַעַר אֵין יַעֲנֵעַם זְמַן, וְוַאֲלֵט מְעַן אוֹיֵף מִיר גַּעֲקוּקֵט אוֹיֵף אֵיין יִתִּיר"^ב, עַיִן שָׁם, וְכֵן עַל-יְדֵי-זֶה נִפְּל בְּדַעְתּוֹ, וְעָשָׂה לִיצְנוּת מֵאַחַר, כִּי הִחֲזִיק עֲצָמוֹ לְבַעַל מַח גְּדוֹל, אֵיין גְּרוֹיֶסְעַר לְמַדְּוִיג וּמְקַבֵּל, עַד שֶׁנִּפְּל לְגַמְרִי, אֲבָל הִדְרָךְ שֶׁל הַתָּם הִיְתָה תְּמִימוּת וּפְשִׁיטוּת, וְהָיָה מְלַקֵּט נִקְדוּת וְעַבּוּדוֹת קְטִנּוּת וּפְשׁוּטוּת, וְשָׂמַח בָּהֶם מְאֹד מְאֹד, אֶף אִם הִתְפַּלֵּל וְהָיָה מְלֵא מַחְשָׁבוֹת זְרוּת וּפְגָמִים, עַל-כָּל-פְּנִיִם שָׂמַח "וְוַאֲס הָאֵב אֵיךְ דְּעַר-לֵיִיגֵט וְוִיפֵּל קְאָסֵט מִיֵּךְ דָּאָס וְכוּ' וְכוּ' אֵיךְ הָאֵב גִּימַאכְט צְוִיִּי אֲדַעַר דְּרִיִּי פְרוּטוֹת", עַל-כָּל-פְּנִיִם יֵשׁ בֵּין כָּל הַתְּפִלָּה אֵיזָה מְזֻמּוֹר שֶׁכּוֹן בּוֹ וְאָמְרוּ בְּהִתְלַבְּבוּת, וְכֵן הָיָה עִם לְמוֹדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁלְּמַד, וְדִיִּקָּא עַל-יְדֵי דְרָךְ זֶה הִגִּיעַ לְמַעֲלוֹת גְּדוּלוֹת לְמַדְרַגַּת "פְּנִיִם אֶל פְּנִיִם", שֶׁדַּבֵּר עִם מְלָךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל מִי שֶׁנּוֹפֵל, הוּא רַק מְפָנִי שֶׁמְחַפֵּשׁ מְדַרְגָּה שֶׁגְבוּהָהּ מְמַנּוּ, וְאֵינּוּ מִתְחַזֵּק עִם מַה שֵׁיֵשׁ לוֹ וְדוּ"ק מְאֹד, וְהַדְּבָרִים נִכּוֹנִים מְאֹד לְמַבְיֵנִם בְּאַמְתּ; אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ שְׁזַכִּינוּ לִידַע מְאֹד גְּנוּז כְּזֶה, אֲשֶׁר מְלַמְּדֵנוּ עֲצוֹת וְהִתְחַזְּקוּת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר עֲדִין לֹא נִשְׁמַעוּ בְּעוֹלָם.

וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אָמַר פֶּעַם: וְוַאֲס מִיר שְׁמוּסֵן אַ דוֹרְךְ אֵין אַ פְּרַאסְטֵן מִיטוּוּאָךְ וְוַעַט אֵיין אַנְדַּעֶרְעַר גּוּטְעַר אִיד גִּישְׁט מְשִׁיג זַיִן אֵין גֵּן עֲדוּן^ה, אֲשֶׁרִינוּ.

וְדַע לָךְ שֶׁשְׂמַעְתִּי אֶתְמוֹל שֶׁנִּתְּנוּ רִשְׁיוֹן חֲדָשׁ לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן לְיוֹם רֵאשׁוֹן פְּרִשְׁתָּ קִרְח, הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יִזְכְּנוּ לְנִסְעַ עִם כָּל בְּנֵי בֵּיתִי, וּבְכַפְרֵט עִם בְּנֵי נַחְמָן, גִּירוֹ יְאִיר, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירֵנוּ עַל זֶה, וְגַם עַל זֶה יֵשׁ הַבְּטָחָה — אִם יְבוֹאוּ עִם תִּינוּק קָדָם שְׂיִהְיָה נַעֲשָׂה בֵּן שֶׁבַע שָׁנִים תִּהְיֶה לוֹ כְּתַנְתָּ נִקְיָה (עַיִן חֵי-מוֹהֲרַ"ן, סִימָן תְּקִיז), וְכֵן מוּבָא בְּדַבְרֵי ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחְמָן ז"ל, אֶף הוּא אוֹמֵר שְׁצַרְיָךְ

(ב) אֵלוֹ הֵייתִי בְּאַרְצָן פְּלוֹנִית אוֹ בּוֹמֵן פְּלוֹנִי הָיוּ מְסַתְּפִלִים עָלַי כְּשׁוֹטָה.

(ג) לְמַדְּוִיג גְּדוֹל.

(ד) מַה הַפְּסָדִיתִי? כְּמָה זֶה עוֹלָה לִי וְכוּ' וְכוּ', הַרְנוּחְתִּי שְׂתִיִּים שֶׁלֵּשׁ פְּרוּטוֹת.

(ה) מַה שְׂאֵנוּ מְדַבְּרִים בְּיוֹם רְבִיעֵי פְשׁוּט, לֹא יֵשִׁיג אֲדַמוּ"ר אַחַר בְּגֵן-עֲדוּן.

גם לומר "תקון הכללי", ובאמת בשנה שעברה כשזכיתי לנסע אל ציון רבנו ז"ל, רציתי מאד לקחת את בני לקיים הנ"ל, וגם עשיתי לו פספורט, אף הייתי מספק מאד אם לבוא לבד אל הציון גם-כן מועיל, או שצריך דוקא לומר "תקון הכללי", ושאלתי את ר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ז"ל], וענה לי כי גם לבוא בעצמו מועיל לזה, אף היות שהתשובה שלו נתאחרה, על-כן לא לקחתי אותו, ועכשו אני מתחרט מאד, ואקנה להשם יתברך שיעזרני להיות בזה הקיץ, ולתקן מה שקלקלתי, רחמנא לצלן, כי מעלת הזוכה להיות על ציון רבנו ז"ל, אי אפשר לשער בשכל אנושי כלל, וכמו שאמר פעם מוהרנ"ת ז"ל, שענש הגלגול הוא ענש קשה מאד, אף אם יודע אשר בגלגול השני יזכה גם להיות באומן על ציון רבנו ז"ל, כדאי וכדאי לבוא בגלגול כידוע שיחה זו בין אנשי שלומנו, ורבנו ז"ל הבטיח בעדים נאמנים, שיוציא מהשאל תחתיות; אשרינו ואשרי חלקנו, והעקר — אמונה חזקה בכל זה.

הדורש שלומך...

שצט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פקודי היתש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר, החפץ ומשתוקק לשתות מהנחל הנובע מקור החכמה העליונה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי בו מאד מאד.

אחי היקר! חזק ואמץ להתחיל על-כל-פנים מעכשו מחדש בעבודת השם יתברך, כי רבנו ז"ל הזהירנו מאד להתחיל בכל פעם מחדש, ולעשות תמיד התחלה חדשה "און זיך באנייען שטענדיג"א,

(א) ולהתחדש תמיד.

וְעַיִן (בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּשֵׁר בְּחֻב, הַלְכָה ד), נִפְלְאוֹת רַבּוֹת מַגְדֵּל מַעֲלַת
הַמִּתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, וְאֵיךְ שְׂפִיּוֹם בְּעֶצְמוֹ מִשְׁתַּנֶּה סֶדֶר כָּל הָעוֹלָמוֹת,
וְאֵיךְ שְׂפָכֵל רָגַע וְרָגַע נַעֲשִׂים עֲנִינִים חֲדָשִׁים לְמַעֲלָה מִעֲבוֹדַת הָאָדָם
בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא.

וְהַעֲקָר צָרִיךְ לְחַזֵּק עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עַל כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה
טוֹבָה מִהִיִּהְדוּת שְׂזוּכָה לְחֻטָּף, וְלִבֵּל יִבְקֹשׁ גְּדוּלוֹת, רַק הָעֲבוֹדוֹת
הַפְּשוּטוֹת שְׁנִשְׁתַּכְּחוּ בְּרַבּוֹת הַזְּמַן, וּבִאֲמַת לַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם דִּיקָא
הָעֲבוֹדוֹת הַפְּשוּטוֹת, זֶה עָקָר הַגְּדוּלוֹת, וְאַתְמוֹל בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית
הֵייתִי בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, וְדַבְּרָנוּ עַל הַתּוֹרָה
(בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֻלַּק א', סִימָן י'): "וְאַלְהָהּ הַמְשֻׁפָּטִים", וְהִיוּ, תְּהִלָּה לְאֵל,
דְּבוּרִים נִפְלְאִים מְאֹד הַמְּחִיִּים נִפְשׁוֹת.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָנוּ שְׂזוּכֵינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל אֱוֵר גְּנוּז כְּזֶה, אֲשֶׁר
יֵשׁ סְגֻלוֹת נִפְלְאוֹת בֵּין אַנְשֵׁי, אִף הַקְּטָן שְׂבִקְטָנִים יֵשׁ תַּחַת יָדוֹ
חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְרַבְּנוּ ז"ל כָּבֵר
אָמַר פַּעַם: עִם הַקְּטָן שְׂבִקְטָנִים מְאֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מֶה שֶׁלֹּא
נַעֲשֶׂה עִם גְּדוּלֵי הַמְּפָרְסָמִים שֶׁל עֲכָשׁוּ, וְהוּא ז"ל מוֹלִיךְ אוֹתוֹ בְּדַרְךְ
צְדִיק נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד וְכוּ', וְעַל כָּל אֶחָד מְאֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ אוֹמֵר: "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר" (יִשְׁעִיָה מֵט, ג), כַּמּוּבָא כָּל
זֶה בְּשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת (חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָנִים שִׁב, שִׁיד).

וּבִאֲמַת אִם תִּסְתַּכֵּל בְּעֵין הָאֲמַת, וּתְחַפֵּשׂ הַטּוֹב אֲצֵל כָּל אֶחָד
מְאֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, תִּמְצָא תַּחַת יָדוֹ סְגֻלוֹת נִפְלְאוֹת וְנוֹרָאוֹת כְּאֵלוֹ,
אֲשֶׁר אֵין יְכוּלִים לְשַׁמֵּעַ בְּשׁוֹם מְקוֹם שְׂבַעוֹלָם, וּכְמוֹ שְׂרוּאִים בְּחוּשׁ
אֲשֶׁר כָּל מִינֵי חוּטֵי בְּרִזָּל הֵן גְּדוּלִים וְהֵן קְטָנִים, הֵן יְבִשִׁים וְהֵן
מְלֵאִים חֲלוּדָה וְלִכְלוּף, אֲשֶׁר אִם רַק יִגְעוּ בְּכַח הָאֶלְקָטְרִי, אִזּוֹ גַם
יִתְהַפְּכוּ לְמַהוּת הָאֶלְקָטְרִי כִּידוּעַ דְּבָר זֶה, וְכֵן כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי נוֹלָד
עִם סְגֻלוֹת וְעֲצוֹת וְחֲדוּשִׁים נִפְלְאִים, אֲשֶׁר דִּיקָא הוּא צָרִיךְ לְגַלוֹתָם,

וּתְכַף-וּמִיד כְּשֶׁרַק נֹגַע בְּצַדִּיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא כַח הָאֱלֹקֵטְרִי, אֲזִי רֹעֵשׁ מְאֹד וּבוֹעֵר מְאֹד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כַּאֲשֶׁר רוֹאִים זֹאת אֲשֶׁר תְּכַף-וּמִיד מִי שֶׁמִּתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ו'ל', נִתְעוֹרֶרֶת אֲצִלוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה וְנִתְמַלֵּא עִם יְרָאָה וְאִהָבָה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, כְּמוֹ הַחֲסִידִים וְהַצַּדִּיקִים הָרֵאשׁוֹנִים.

וְהַעֲקָר לְהַשְׁפִּיל עֲצָמוֹ תְּמִיד לִפְנֵי כָּל אֶחָד, לְחַפֵּץ תְּמִיד לְקַבֵּל נִקְדַּת הַחֲבֵר, וְלֹא לְחַפֵּץ דִּיקָא לִתֵּן אֶת נִקְדַּת עֲצָמוֹ, וְזֶהוּ עֵקֶר גְּדוֹל בְּמַדְרַגַּת הַשְּׁלוֹם, שֶׁצָּרִיף תְּמִיד רַק לְקַבֵּל נִקְדַּת הַחֲבֵר, כִּי מֵה שְׂאֵנִי יוֹדַע מִנִּקְדַּת עֲצָמִי, זֶה אֲנִי כֹכֵר יוֹדַע, אִף תְּמִיד רַק לְחַפֵּץ בְּנִקְדַּת חֲבֵרוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה מִמִּילָא שֶׁהַחֲבֵר יִקְבֵּל בְּדֶרֶךְ אֲנֵכְ גַּם נִקְדַּתוֹ הַטּוֹבָה, אֲבָל לְעוֹלָם אֵל תְּחַפֵּץ לְהַכְנִיס נִקְדַּתְךָ אֶל אַחֵר בְּדֶרֶךְ הַכְּרַח, אֲשֶׁר מִשָּׁם נִשְׁתַּלְשְׁלֵת כָּל הַמַּחְלָקָת, אִף שֶׁמִּתְחַלֵּת עִם קְדוּשָׁה, אֲבָל הַסּוּף הוּא מֵהַסְטֵרָא אַחֲרָא, וּכְכֹר גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ו'ל' (עֵיִן לְקוּיטִי-מוֹהֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א), אֲשֶׁר דֶּרֶךְ הַבְּעַל-דְּבָר שֶׁמִּתְלַבֵּשׁ בְּמַצּוֹת, וּבְכַרְט לְעִשׂוֹת מַחְלָקָת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, עַל זֶה אוֹרֵב הַבְּעַל-דְּבָר עִם כָּל מִינֵי תַחֲבוּלוֹת, עַל-כֵּן צָרִיף לְהִתְחַכֵּם כְּנִגְדּוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, וְאִם תִּסְתַּפֵּל בְּעֵיִן הָאֵמֶת, תִּבְיִן שֶׁכֶּה הַתְּחִילָה הַמַּחְלָקָת וְכוּ' וְכוּ', וְהִבֵּן.

וְאִם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ זֶה — תְּמִיד לְקַבֵּל רַק אֶת נִקְדַּת הַחֲבֵר, אֲזִי מִמִּילָא יִקְבֵּל הַחֲבֵר נִקְדַּת עֲצָמֵךְ, וְאוֹדוֹת לְלַמֵּד בְּרַבִּים, דַּע לָךְ שְׁנֵיהֶם שְׁטִיּוֹת וְהִבְלִים, הַלּוֹאֵי הֵייתִי יְכוֹל לְהִתְפַּטֵּר מִזֶּה, אִף הֵם לֹא עוֹזְבִים אוֹתִי, כִּי "בְּמָקוֹם שְׂאֵין אֲנָשִׁים, הַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת אִישׁ" (אֲבוֹת ב', ה), אֲבָל אַתָּה בְּמָקוֹם וְכוּ', וְעוֹד דַּע לָךְ, כַּשְׂאֵנִי זוֹכֵה לְשִׁמְעַ דְּבוּרִים מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲזִי אֲנִי מְלֵא חֵיוֹת וְהַתְּחִיָּקוֹת וּבְשִׁמְחָה רַבָּה.

וְאֶתְמוֹל דְּבַר וְלַמֵּד אֲצִלְנוּ אַבְרָהָ אֶחָד מֵאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִמֶּשׁ אֲנִי רוֹקֵד מִחֲמַת שְׁמָחָה, וְכָל הַלֵּילָה וְעַכְשָׁיו כָּל הַיּוֹם אֲנִי שְׂמֵחַ וְנוֹתֵן הוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַטּוֹב שֶׁגָּמַל עִמִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לְזִכּוֹת וּלְהַתּוֹדַע מֵאַחֲיָנוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

והנה, ידידי, יקירי, פֶּבֶר הָאֲרֻכָּתִי הִרְבֵּה, אִף הִיּוֹת שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ
 וּמְפִירָךְ זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וְאֲנִי יוֹדֵעַ מְאֹד אֵת כָּל הָעֲנִיָּן, עַל-כֵּן אֲמַרְתִּי
 לְרֶשֶׁם לְךָ אֵת כָּל זֶה, וִיחַא רְעוּאֵי שְׁלֵא יֵאמֵר פִּי מַה שְׁלֵא צְרִיף,
 וְכָל פְּוִנְתִּי לְהַשְׁקִיט הָרִיב וְהַמְחַלְקֵת שֵׁישׁ בְּמַחְנִיכֶם, וְאוֹדוֹת שְׁאֵלְתוֹ
 אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל אֶחָד מְכָרְחִים כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ לְסַבֵּל וּבּוֹרְחִים מְעַט,
 בּוֹדָאֵי מְצוּהָ לְרַחֲקוֹ וּלְגַרְשׁוֹ מִהַבֵּית-מְדָרְשׁ, וְטוֹב לְגַרֵּשׁ הַתּוֹלַעַת
 וּלְהַצִּיל הַמָּשִׁי, וְהִבֵּן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אֶהוּבִי, אַחִי הַיְקָר, צָרָה זֹו יֵשׁ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, שְׁמַעְמִיד הַבְּעַל-דָּבָר
 עֲזוֹ פָּנִים בִּינִינוּ, אֲשֶׁר הוּא מְסַטְרָא דְעֵרֵב רַב, וְאִין לוֹ שׁוּם שְׁיִכּוֹת
 אֲפֵלוּ בֵּין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, כְּמֵאֲמָרֶם ו'ל (בְּבֵא מְצִיעָא פּג:) : דְּמַחְצִיף כּוֹלֵי
 הָאֵי שְׁמַע מִיָּנָה וְכוּ', וְסִימֵן יִשְׂרָאֵל הוּא רַחֲמָנִין וְגוֹמְלֵי חֲסָדִים (יְבֻמוֹת
 עט), וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאֶחָד טְבָעוּ לְהַפְּךָ מְזָה, בּוֹדָאֵי אִינוּ מְזָרַע יִשְׂרָאֵל
 כָּלֵל, מְכַל שְׁכָן שְׁלֵא שִׁיף לְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, אִף מַה נְעַשֶׂה בְּשִׁבִיל
 כַּח הַבְּחִירָה שֶׁהוּא עֲנִיָּן כָּל-כָּף נִפְלָא וְנוֹרָא עַד מְאֹד, נִפְלְאוֹת תְּמִים
 דְּעִים, הַשֵּׁם יַחְבְּרֵךְ מְסַבֵּב סְבוֹת, לְמַנְעַ וּלְעַכֵּב אֵת כָּל מִי שְׁאִינוּ
 רְאוּי לְהַפְּנִס אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְהַהֲכַרַח לוֹ שְׁיַעֲבֹר נְסִיּוֹן זֶה — שְׁיִשְׁמַע
 הַמְּחַלְקֵת וְכוּ' (עִין לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימֵן ה), וּמִי שֶׁהוּא פְּתִי וְשׁוֹטֵה
 כְּשֶׁרוּאָה אוֹ כְּשֶׁשׁוֹמֵעַ מַה שֶׁזֶּה הָעֲזוֹ פָּנִים צוֹעֵק עָלָיו וְדוֹקֵר אוֹתוֹ
 בְּחֵרֵב לְשׁוֹנוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מְתַרְחֵק לְגַמְרֵי וְכוּ', וּבְאֵמַת טְעוֹת גְּדוּלָּה
 הִיא זֹו, פִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ו'ל (שֵׁם, סִימֵן נ), שְׁעֲזִי פָּנִים שֵׁישׁ בְּדוֹר
 הֵן הֵן הַפְּלָבִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיה נו, יא) : "וְהַפְּלָבִים עֲזִי נִפְשׁ", וְהֵן
 עוֹמְדִים וְחוֹלְקִים עַל תְּפִלַּת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שְׁעֲדִין לֹא תִקֵּן בְּרִיתוֹ
 בְּשִׁלְמוֹת, עִין שֵׁם.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי, בֵּין תְּבִין אֵת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ, שְׁנִלְכַדְתָּ כְּבָר בְּזַהְמָה
 כְּזוֹ — פָּגַם הַבְּרִית, וְעוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שְׁעוֹבֵר, אֲשֶׁר כְּמַעַט שְׁתַּשְׁרִיף
 מֵאֵשׁ הַר"ע, וְאַתָּה נִמְצָא בְּמַצוּקָה רַע"ה, וְנִפְשָׁךְ מְרָה עָלֶיךָ מְאֹד

מאד, ואין מי שִׁבִּין וְיִסְבֵּל צַעֲרָךְ הַקָּשָׁה וְהַמָּר, וְזָכִיתָ בְּזִכְיוֹת חֲנָם לְהַתְנוּדַע מֵרַבֵּי אֲמַת כּוֹזָה, רַבֵּי אֲשֶׁר מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבְלֶךָ בְּכָל רָגַע, לְהַצִּילֶךָ, לְרַחֲצֶךָ וּלְהַלְבִּישֶׁךָ בְּגָדֵי שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן, תִּכְלַת וְבוּץ וְכוּ', רַבֵּי הַמְּבִין אוֹתָךְ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, רַבֵּי הָאוֹהֵב אוֹתָךְ, רַבֵּי אֲשֶׁר הַבְּטִיחַ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂיִתְקַנְנֶךָ וְיַחְזִיר אוֹתָךְ לְמוֹטֵב וְכוּ' וְכוּ', וְתִהְיֶה לְאֵל, זָכִיתָ וּבָאתְ אֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר הִמָּה צַדִּיקֵי הָאֲמַת שְׁבִדוֹר הַזֶּה, אִף מְצֵאתָ בִּינֵיהֶם אִישׁ בְּלִיעֵל אֶחָד, אֲשֶׁר הוּא שְׁלִיחַ הַסֵּמ"ך-מ"ם בְּעֶצְמוֹ, וְאִינוּ מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּלֵל (וְאִפְלוּ אִינוּ מְבִנֵי יִשְׂרָאֵל), הָאֵם בְּשִׁבְלֵנוּ תִתְרַחַק מִקְרָשָׁה כּוֹז, מְאוֹר נִצְחֵי כּוֹזָה? ! צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבֵי, אָחִי, שְׁחִסִּידֵי בְּרִסְלָב הָאֲמִתִּיִּים הֵם עֲנִין אַחַר לְגַמְרֵי, מִי שְׁמַקְרֵב בְּאֲמַת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, לְעוֹלָם לֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוֹם עֶסֶק עִם אַחַר כָּלֵל, כִּי מֵרַב אוֹר, זִיו וְנֹעַם שֶׁהָאִיר בּוֹ רַבְּנוּ ז"ל אֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא כָּבֵר לֹא רוֹאֶה לְפָנָי מִרְאֶה עֵינָיו רַק אֲמַתָּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּאִירָה בְּכָל הָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִחְזַקְאֵל מַג, ב): "וְהָאָרֶץ הָאִירָה מִכְּבוֹדוֹ" וְגו', וְכָבֵר לֹא אֲכַפֵּת לוֹ שׁוֹם דְּבָר, רַק מִשְׁתַּעֲשַׁע עֶצְמוֹ בְּעִרְבוּת, נְעִימוֹת, זִיו שְׁכִינָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן מִתְבוֹדֵד תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּה, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת הוּא מִשִּׁיחַ וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְהוּא רָגִיל בְּזֶה כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה, בֵּין בְּשִׁכְבוֹ וּבֵין בְּקוּמוֹ, בֵּין בְּבִיתוֹ וּבֵין בְּלִכְתּוֹ בְּדֶרֶךְ, תָּמִיד הוּא מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, וְכֵן מִתְמַיֵּד מְאֹד בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: תַּנ"ךְ, מְשֻׁנָּיוֹת, בְּבָלִי, יְרוּשְׁלָמִי, רַמְבַּ"ם, טוֹר, שְׁלַחַן עָרוּף וְכָל סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים, וְכָל הַמְּדַרְשִׁים כָּלֵם, וְסִפְרֵי הַזֵּהָר הַקְּדוּשׁ וְהַתְּקוּנִים וְכָל כְּתָבֵי הָאָרִיז"ל, וְכָל סִפְרֵי חֲסִידוֹת וְסִפְרֵי מוֹסֵר וְכוּ', וְכָל תְּשׁוּקָתוֹ הִיא רַק בְּתוֹרָה וְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַתָּה אֲשָׂאֵל אוֹתָךְ, הָאֵם בְּשִׁבְלֵי עוֹ פָּנִים אֶחָד כְּדָאֵי לְאַבֵּד קְדֻשָׁה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה כּוֹז? ! הֲלֹא בְּרִסְלָבֵךְ חֲסִיד אֲמִתִּי הוּא רַק מִי שֶׁעוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתוֹרָה וְתַפְלָה וְהַתְּבוֹדָדוֹת, וְגוֹמֵל חֶסֶד וּמוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבְלֵי זוּלָתוֹ.

וּבְאֲמַת אֲנִי מְבִין אוֹתָךְ גַּם-כֵּן, מְאַחַר שֶׁכָּבֵר סְבִלְתָּ כָּל-כָּף מִצָּרָךְ, אֲשֶׁר הוּא שׁוֹנְאָךְ הַמָּר וְכוּ', וְעַכְשָׁו זָכִיתָ לְהַתְנוּדַע מֵרַבְּנוּ

ז"ל, וְאַתָּה בָּא לְחַדְרוֹ, רְצִיתָ כְּבֹר קֶצֶת מְנוּחָה, לְשִׁמְעַר רַק הַטּוֹב וְעֵצוֹת
 אִיךָ לְצֵאת מִהַר"ע שְׁנֵלְכֶדֶת בּוֹ וְכוּ', וְעֵכְשׁוֹ רוֹבֵץ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְרוֹצֵה
 לְרַחֵקךָ וְכוּ', אֲבָל בְּאַמֶּת דַּע לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר, כִּי בְּפִרוּשׁ שְׁמַעְתִּי מֵר'
 לִוִי יִצְחָק (נֵרוֹ זְאִיר) [ז"ל] לְכַאוֹרָה אִיךָ תִּהְיֶה בְּכֻלָּל הַתְּנַגְדוֹת עַל
 חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב, מֵאַחַר שֵׁישׁ עַל הַ"לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן" הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא
 הַסֵּכְמוֹת מִצְדִּיקֵי אֲמֶת קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים, כְּגוֹן: הַחֲזוּנָה מְלוּבְּלִין,
 זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ, אֲשֶׁר לֹא נִתֵּן כִּי אִם חֲמֵשׁ הַסֵּכְמוֹת בְּחִיּוֹ הַקְדוּשִׁים,
 וְהַ"לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן" הוּא אֶחָד מֵהֶם, וְכוּתֵב בְּתוֹךְ דְּבָרָיו: "הִנֵּה יָד
 כְּתוּבָה אֵלַי בְּאֶצְבַּע אֱלֹקִים", וְכֵן יֵשׁ הַסֵּכְמָה מֵהַצְדִּיק הַקְדוּשׁ הַמְּגִיד
 מִקְּאֲזִינִץ, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ, וְכוּתֵב בְּתוֹךְ דְּבָרָיו: "שֶׁקֶבֶץ עַל יָד
 זְקוּקִין דְּנוֹרָא וּבַעֲוִרִין דְּאַשָׁא"^ד, וְכֵן עוֹד כְּמָה הַסֵּכְמוֹת שְׁנַדְפְּסוּ,
 (וּמְכָל שְׂכָן רַבּוּי הַסֵּכְמוֹת שֶׁהָיוּ עַל הַ"לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן" שְׁלֹא נִדְפְּסוּ,
 וְיֵשׁ בְּזֶה סִפּוּר שְׁלֵם, וְאִין כָּאֵן מְקוֹם לְהַאַרְיָךְ בְּזֶה, וַיִּבְאֵר בְּמְקוֹם
 אַחֵר), וְאִם-כֵּן מֵהֵיכָן יַעֲזוּ הָעוֹלָם לְחַרְף וּלְגַדְף חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב,
 מֵאַחַר שְׁצִדִּיקִים קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים כְּאֵלוֹ נִתְּנוּ הַסֵּכְמָתָם? אִךְ הַשִּׁיב:
 כִּי חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב הִיא מִתְּנָה לְכֻלָּל יִשְׂרָאֵל, (כְּפִדּוּעַ מַה שְׁאַמַּר
 הַחֲזוּנָה מְלוּבְּלִין, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ, עַל רַבְּנוֹ ז"ל בְּשַׁעָה שְׁנִסַּע לְאַרְץ
 יִשְׂרָאֵל: "אוֹר חֲדָשׁ עַל צִיּוֹן תֵּאִיר וְנִזְכֶּה כְּלָנוּ בְּמַהֲרָה לְאוּרוֹ", וְאוּרוֹ
 הוּלֵךְ וְזוֹרֵחַ וּמִתְפַּשֵּׁט בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְכָל פְּעַם מִתְקַרְבִּים
 מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים, וְעַל-פִּי-רַב כָּלֵם מְבַטְלִים דַּעְתָּם וּמְצִיִּיתִים אֶת רַבְּנוּ
 ז"ל, וּמִתְחִילִים לִילֵךְ בְּדַרְכּוֹ הַנּוֹרָאָה, עַד שְׁנַעֲשִׂים צְדִיקִים מִמֶּשׁ,
 אֲפֹלוֹ שֶׁהָיוּ עַד עֵכְשׁוֹ כְּמוֹ שֶׁהָיוּ, אֲבָל כַּחוֹ הַגְּדוֹל שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל הוּא
 גְּדוֹל כָּל-כֶּף, עַד שְׁמַהֲפֹף אֶת בְּחִירַת הָאָדָם לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲבָל
 גַּם יֵשׁ בְּכָל דּוֹר כְּמָה עֲזִי פְּנִים שְׁבַדוֹר, שֶׁהָיוּ כְּבֹר עֲזִי פְּנִים קָדָם
 שֶׁהִתְקַרְבוּ, וּכְשֶׁבָאוּ אֵלֵינוּ לֹא רָצוּ לְשִׁנוֹת מִדַּתָּם הַרְעָה שֶׁל עֲזוּת,
 וְעַל-כֵּן פְּעָרוּ פִּיָּהֶם לְבִלִּי חֵק עַל חֲסִידִים אַחֵרִים, וּמִזֶּה נִתְּהוּתָה כָּל
 הַמְּחִלְקַת עֲלֵינוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת, וּבְאַמֶּת לֹא כָּף מִתְּנַהֲגִים, כִּי אֲנִשִּׁי
 שְׁלוּמְנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב הָאֲמֵתִיִּים, הֵם תְּמִיד בְּדַרְךְ אַרְץ גְּדוּלָה,

ד) אורות וזקוקי אור האש.

וּלְעוֹלָם לֹא יִדְבְּרוּ מֵאַחַר כָּלֵל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שְׁלֵא יִדְבְּרוּ עַל צַדִּיקִים קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים כָּלֵל.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי, צָרִיף שִׁתְּדַע וְתַחֲקֵק בְּדַעְתָּךְ, שֵׁישׁ אֲצַלְנוּ שְׁתֵּי כְּתוּת, כְּתָה אַחַת עוֹבְדֵי הַשֵּׁם בְּאַמֶּת, וְכְתָה אַחַת אֲשֶׁר אֵינָם חֲפְצִים בְּחַיִּים, וְאֵינָם רוֹצִים לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְכַעֲיֵן שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קע"א), עַל הַפְּסוּק (דְּנִיאל יב, ב): "וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל אֲדַמַּת עֶפְרָיִם יִקְיָצוּ אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לְחַרְפוֹת לְדָרְאוֹן עוֹלָם", עַל-יְדֵי שֶׁנִּתְעוֹרַר שְׁכָל חֲדָשׁ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר לֹא הָיָה נוֹדַע עַד עַתָּה, עַל-יְדֵי-זֶה "רַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל אֲדַמַּת עֶפְרָיִם יִקְיָצוּ", אִךְ "אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לְחַרְפוֹת לְדָרְאוֹן עוֹלָם", כִּי "צַדִּיקִים יִלְכוּ בָּם" (הוֹשַׁע יד, י) — שֶׁעוֹבְדִין עִם זֶה הַשְּׁכָל אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, "וּפּוֹשְׁעִים יִכְשְׁלוּ בָּם" — שֶׁאֵינָם עוֹבְדִין בְּזֶה אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכִּי שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הֵם מְבַזִּין וּמְחַרְפִּין אֶת הָעוֹלָם עַל שֶׁהֵם יוֹדְעִין מְזֵה הַשְּׁכָל הַחֲדָשׁ, וְהָעוֹלָם אֵינָם יוֹדְעִים מְזֵה, וְכִמוֹ שֶׁשִּׁמְעֵתִי לְפָרֵשׁ "לְחַרְפוֹת לְדָרְאוֹן עוֹלָם" — הֵינּוּ לְחַרְף וּלְבִזּוֹת הָעוֹלָם, כִּי אֵינָם מַשְׁתַּמְשִׁין עִם זֶה הַשְּׁכָל הַחֲדָשׁ וְכִי לְבִזּוֹת וּלְחַרְף הָעוֹלָם עַל-יְדֵי שֶׁהֵם יוֹדְעִים מְזֵה, וְהָעוֹלָם הֵם רִיקִים וְחֹסְרִים מְזֵה, עַיִן שָׁם, וְהַדְּבָרִים מְדַבְּרִים בְּעַד עֲצָמָם.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי, בֵּין תְּבִין אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ, הַחֲזוֹק עֲצָמָךְ בְּרַבְּנוּ ז"ל בְּכָל נִימֵי נַפְשֶׁךָ, וְתִשְׁמָשׁוּ וְתִעָזֵר לְהַפִּיץ דַּעְתוֹ בְּעוֹלָם, וְאַל תִּתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי הַמַּלְעִיגִים (טוֹר, אֵרַח חַיִּים, סִימָן א), כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אַתָּה, עֲמָךְ וְאֲצִלָּךְ, וּבְרַח לָךְ מִכָּל מִינֵי עֲזֵי פְּנִים יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה, כִּי דָבַר רַבְּנוּ ז"ל הוּא רַק עִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלִקְרֹב אֶת כָּלֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִמְעַן הַשֵּׁם, שֶׁלְּבַל תִּחְלַשׁ דַּעְתָּךְ כָּלֵל מִכָּל אֵלֹהֵי עֲזֵי פְּנִים, כִּי אֵין לָהֶם חֶלֶק אֲצִל רַבְּנוּ ז"ל כָּלֵל, וְכִכֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בִּיצָה כ"ה): כָּל אָדָם שֵׁישׁ לוֹ עֲזוּת פְּנִים, בְּיָדוּעַ שֶׁנִּכְשַׁל בְּעִבְרָה, וְאָמְרוּ (ש"ס): כָּל אָדָם שֵׁישׁ לוֹ עֲזוּת פְּנִים מִתָּר לְקָרוֹתוֹ רָשָׁע וּמִתָּר לְשִׁנְאוֹ, עַיִן שָׁם וּבַמְדָּרָשׁ (בַּמְדָּבָר רַבָּה יח, י): אֲרַבְּעָה נִקְרְאוּ רָשָׁעִים: מִי שֵׁישׁ בּוֹ עֲזוּת פְּנִים, וְאֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי מִי שֶׁגְּדוּל הֵימְנוֹ וְכוּ', עַיִן שָׁם.

מה לעשות, אין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים
(סוטה ט), ואמרו חכמינו ז"ל (מדרש שחר טוב, תהלים ט): אמרו ישראל
לפני הקדוש-ברוך-הוא, אפלו אין בידם אלא אותו חטא שנכנסו
בביתך והחציפו פנים כנגדך יבשלו ויאבדו וכו', עיין שם.

הנ"ל...

ת.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פקודי ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר, החפץ
ומשתוקק מאד לעבודת השם יתברך על-פי דרך האמת שגלה לנו
רבנו ז"ל, הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר
ויזרח לנצח.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי ושמחתי עד מאד.

אחי היקר! חזק מאד מאד בפרט בשעת ההתחלה צריך להיות
ביותר חזק מאד, כי אז בירידה קטנה יכולים לפל.

והנה דע לך כי השער והפתח והסלם לעלות ולהכנס אצלו
יתברך הוא הדבור (עיין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד), וכששומרים
את הדבור אז המוח מאיר בשלמות, וסובב עליו אור נפלא ונורא,
וכשפוגמים את הדבור, אז נופל המוח ומאבד את הקדשה והמחין
והדעת, ועל זה צריך לעבד יותר מהכל, כי האדם כבר מרגל מנעוריו
לדבר כל אשר עולה על מחשבתו, ובפרט לשון-הרע שהוא עון
חמור מאד, וכמובא בספר "חפץ חיים", כי על לשון-הרע אחד יש
שבעה-עשר לאוין וכמה עשין ועוד כמה ארוזין, עיין שם באריכות
נפלאה, ואשרי המתמיד בספר זה ואז טוב לו לנצח, כי על-ידי-זה
יוסיף האדם דעת ויראת שמים, ויהיה לו זמן פנוי מאד ללמוד תורה,

כי על-פּי-רֹב מי שְׁמִפְקִיר דְּבוּרָיו וּמְדַבֵּר כָּל מה שְׁעוֹלָה על לְבוֹ, אִזּוּ
 הוּא תְּמִיד מְבַלְבֵּל, וְאִין לוֹ עֵת וּפְנָאִי לְלַמֵּד "עַר אִיז פּאַרְנוּמֶען"^א,
 וּתְקַבֵּל על עֲצָמָךְ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לְכִלִּי לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם אַחַר בְּשׁוּם
 אִפֵּן שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי אִם הַמְכָרַח מְאֹד מְאֹד מֵצַד הַפְּרִינְסָה, וְגַם אִזּוּ לְקַצֵּר,
 כִּי תִדַע כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וְהַכֵּל
 הוּא עֲצָם אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁנִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשִׁים כְּאֵלוֹ: דּוּמָם, צוּמַח,
 חַי, מְדַבֵּר, וְהַכֵּל הוּא רַק בְּיָדוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִם אַתָּה צָרִיךְ
 מִשְׁהוּ, תִּבְקֶשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ יָבוֹא אֵלֶיךָ בְּעֲצָמָךְ לְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ
 מָה אַתָּה רוֹצֵה (עֵינְ לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רַנֵּט), וְדַע לָךְ כִּי יִהְיֶה
 לָךְ על זֶה נִסְיוֹנוֹת רַבִּים, אֲבָל אִם תִּהְיֶה חֹזֵק בְּזֵה, אִזּוּ תִרְאֶה לְפָנֶיךָ
 עוֹלָם הַחַרוּת לְגַמְרִי, וְכָל הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁיִישׁ לְכַנֵּי-אָדָם הַכֵּל
 לְכָל הוּא מְסַבֵּת פָּגַם הַדְּבוּר, מְכָל שְׁכֵן דְּבוּרִים אֲסוּרִים, רַחֲמָנָא
 לְצַלָּן, שְׁעוֹקְרִים מְאֹד אֶת הָאָדָם מִשְׁרֵשׁ הַקְּדוּשָׁה, כִּי כָּל עֲבוֹדַת
 הָאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם על-יְדֵי דְּבוּרֵי הַתּוֹרָה וְדְּבוּרֵי תְּפִלָּה וְדְּבוּרֵי יִרְאַת
 שָׁמַיִם — לְקַשֵּׁר אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלְהַמְשִׁיךְ על עֲצָמוֹ נַעַם
 זֵיו שְׁכִינָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשִׁיחָה הָאָדָם מְקַיֵּם עִם אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֵה כָּל
 הַמְּחִין הַמוּבָן בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, כְּמוּכָא מְזֵה בְּלְקוּטִי-הִלְכוֹת וּבְכַמָּה
 מְקוֹמוֹת, כִּי על-יְדֵי כָּל דְּבוּר תּוֹרָה וְתְּפִלָּה מִמְשִׁיךְ על עֲצָמוֹ אוֹר
 אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, זֵיו הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁהִיא הִיא הַשְּׁכִינָה כְּיָדוּעַ,
 וְזֵה שְׁכַתְּבַת הַב"ח בְּהַתְּחִלַת הָאֲרִיז"ל, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: בְּשִׁבִיל זֵה הִיוּ
 נוֹהֲגִים חֲסִידֵי הָרַאשׁוֹנִים קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים לְמַעַט בְּדְּבוּר, כִּי הִיוּ
 יוֹדְעִים שְׁאוֹר הַשְּׁכִינָה סוֹכֵב עֲלֵיהֶם, וְזֵהוּ הַטַּעַם שְׁמַצִּיחָה לְכַסוֹת אֶת
 הָרַאשׁ, וְלִידַע כִּי אוֹר הַשְּׁכִינָה סוֹכֵב אֶת הָאָדָם, עֵינְ שָׁם.

וּמוּכָא בְּסִפְרֵים (עֵינְ עַץ חַיִּים, הֵיכַל ד', שְׁעַר טז, פֶּרֶק ד'), שְׁהַדְּבוּר הוּא
 כְּמוֹ זְוִיג וּכְשִׁפּוֹגְמִים בְּדְּבוּר, זֵה כְּמוֹ הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא
 לְצַלָּן, כִּי עַקֵּר הָאָדָם הוּא הַדְּבוּר, וְעֵינְ סוּדוֹת נְפִלְאִים מְגַדֵּל מְעַלַת
 שְׁמִירַת הַדְּבוּר בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"ט, שְׁכַתְּבַת שָׁם
 שְׁצָרִיךְ לְשִׁמּוֹר מְאֹד אֶת הַבְּגָדִים, שְׁלֹא יָבֹא עֲלֵיהֶם שׁוּם רֵכֵב, חַס

(א) "הוא עסוק".

(ב) [ה"בית חדש"].

ושלום, וצריך שיהיו לו בגדים לבנים, שכל זה מרמז על סוד הדבור, שצריך שיהיה לכן בלי שום רבב, חס ושלום, ועקר שלמות הדבור שנשמע ונתקבל הוא כשפא מן הדעת, ושלמות הדעת בעצמה תלויה בשמירת הדבור, רק לדבר שבחו של מקום שזהו דבורי תורה ותפלה ודבורי יראת שמים, שכל זה הוא שבחו של מקום, שבח הצדיקים, שהוא תפריך "צדיקו של עולם", עין שם.

ותרגיל עצמך מאד בקביעות לומר התקון הכללי בכל יום, שהוא תקון לכל החטאים, עין שם בפנים התורה, ומסגל לפרנסה, עין שם. ובפרט שרבנו ז"ל גלה את התקון הכללי לפגם הברית, שגם-כן בא מהדבור כידוע, ומוכא בסימן י"ט (שם), שברית הלשון וברית המעור תלויות זו בזו, עין שם, וכפי שמקדש את הדבור, כן זוכה לשמירת הברית, ומספר בין אנשי שלומנו, כי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל היה כל-כף קדוש וטהור מאד בקדשת הברית ובפרטיות בקדשת הדבור, אשר אם דבר עם אהד אילו דבורים, תכף-ומיד היה אומר התקון הכללי מרב קדשתו ופרישותו, על-כל-פנים פעם ביום בודאי צריך להיות עלינו חוב לאמרו, כי הוא תקון הכללי הכולל כל התקונים, אף שנדמה שזה רק עשרה מזמורי תהלים, וכבר אמר רבנו ז"ל, שמפני מעלתם הגבוהה, גם זה יהיה קשה לקיים, וכן כל דבר הקשור עם רבנו ז"ל, אף שהיה דבר קטן וקל מאד, ואם אחר היה מצוה על זה, לא היה קשה וכבד כלל וכלל לא, אף מאחר שהוא שיף לרבנו ז"ל, מתפשט הבעל דבר על זה מאד, כאשר דבר מזה פעם רבנו ז"ל (ועין חיי-מוהר"ן, אות גדלת השגתו, סימן יג), כי להפך כאשר גומרים איזה דבר ועסק השיף לעסק רבנו ז"ל, אז כמה וכמה עולמות נזונים מזה, עין שם.

ובפרט בקדשת הדבור שבזה תלוי כל האדם, צריך לצית את רבנו ז"ל, לקדש ולטהר מאד את הדבור, ותקבע עצמך בקביעות על שמירת הדבור, ומוכא בדברי האריז"ל (בתחלת שער רוח-הקדש), אשר התנאי הראשון להשגת החכמה — לבלי להוציא מפיו שום דבור בטל, וגם על-ידי שמירת הדבור יכול לזכות לרוח-הקדש ולנבואה,

עַיִן שֵׁם, וַיֵּשׁ לומר שְׁזָה אֶחָד מֵרַבּוּי הַטְּעָמִים שֵׁישׁ בְּדָבָר — שְׂרַבְנוּ ז"ל לֹא רָצָה שְׂאֲנָשׁוּיָו יִהְיוּ מְלַמְּדִים, כִּי הַמְּלַמֵּד צָרִיף לְדָבָר הַרְבֵּה עִם תְּלַמִּידוֹ שִׂיחַת חֵלִין וּלְהוֹרִיד עֲצָמוֹ אֵלֵיהֶם, וְעַל־יְדֵי־זֶה נֹפֵל מִמְּדַרְגָּתוֹ, וְשׁוֹכַח מֵעֲלָמָא דְאַתִּי, שְׂמָאד אָנוּ מְזַהְרִים מֵרַבְנוּ ז"ל עַל זֶה (עַיִן לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן נד), וְעַל־יְדֵי דְבּוּרִים רְעִים וּבְפָרֻט לְשׁוֹן־הַרְע, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, עוֹקֵר עֲצָמוֹ מִזֶּה הַשֶּׁכֶּל וְהַדְּעַת וְנוֹפֵל לְבַהֲמִיּוֹת כַּח הַמְּדַמָּה, עַיִן שֵׁם, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּדַבּוּר שְׂמַקְשֵׁר אֶת הַנְּשָׂמָה אֶל הַגּוּף, שְׂמִים אֶל הָאָרֶץ (עַיִן שֵׁם, סִימָנִים א, לח).

הַכֹּל מִכָּל זֶה וְהַעֲקָר — לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ לְכֹלֵי לְהַתְּחִיל לְדָבָר עִם שׁוּם בְּרִיָּה, רַק אִם יִשְׂאֵל אוֹתָךְ תְּשִׁיב לוֹ רַק הַמְּכַרְח מְאֹד מֵצַד הַשְּׁלוֹם, וְאִם תִּתְּנֶהָ כִּף תַּחֲיָה בְּעוֹלָם הַחַרוּת.

הַדּוּרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ת.א.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעְלַת יְדֵי הַיָּקָר, גֵּר לְצַדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי עִם הַמַּעוֹת לְצַדִּיקָה.

אַחֵי! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, לְהַתְּמִיד מְאֹד בְּכֹל יוֹם בְּאַמוּנָה, שֵׁישׁ בְּזֶה לְמוֹד גְּדוֹל וְנוֹרָא עַד מְאֹד, וְצָרִיף לְחֻזַק עֲצָמוֹ עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה וְעַל כָּל עֲנִיָּן וְעֲנִיָּן מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו, לִידַע כִּי הַכֹּל בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן — הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, וְצָרִיף לְמַצֵּא אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ בְּכֹל דְּבָר, וְלְהַשְׁכִּיל לְמַצֵּא רְמִזִּים מֵהַכֹּל: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, כִּי הַכֹּל מְגַלִּים וּמְגִידִים עֲתִידוֹת, וּמְרַמְזִים לוֹ

רמזים נוראים להתקרב אליו יתברך, וצריך להתחזק באמונה יתרה, בפרט מי שפגם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, צריך לחזק עצמו מאד בהארת האמונה הקדושה, כי הוא פגם מאד בזה (פידוע ענין זה בכתבי האריז"ל) "שלא האיר במלכות" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פז).

וכתב הרמב"ם בפרק רביעי משמונה פרקים ש'לו, כי בנטות האדם מדרך הישר, אי אפשר לו לילך אחר-כך בדרך הממצע, כי מהרה יחזר לקולו חלילה, רק לאחז בקצה האחרון, עין שם, וזה סוכב על כל דבר, כמובן למשפיל, ורבנו ז"ל מביא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכט), שעל-ידי תקף האמונה, נהפך ונתעכל למהות האמונה בעצמה וכו', עין שם, ורואים שפאשר אליעזר עבד אברהם איש החסד הלך למצא את הזווג ליצחק אבינו, שזהו בעצמו סוד תקון הברית (עין שם, חלק ב', סימן פז), עקר עבודתו היתה אז שחזק עצמו באמונה יתרה והתפלל אליו יתברך, וכמו שיזמין השם יתברך, כך יהיה עין שם סוד נפלא על הפסוק (בראשית כד, ה): "ו'אם ל'א תאבה האשה ל'לכת א'חריד" ראשי תבות א'ל'ו'ל', ובאמצע הם אותיות "תאבה האשה", כי על-ידי פונת אלול יהיה לה רצון אליה, (ויש בענין זה תלי תלים של עצות והתחזקות, איך לעבר את זה העולם, כי דברי רבנו ז"ל הם כפטיש יפוצץ סלע הנחלק לכמה אלפי נצוצות פידוע, אשר גם נבזה וקטן ורחוק כמוני יכול לשאב ולדלות פשטות ותמימות העצות היוצאות מתורתו, וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רא) שעם תורה אחת יכולים לעבר ולפרש כל התנ"ך וכל דברי חכמינו ז"ל וכו' וכו'), והנה פשטות פונת אלול, למעשה, גלה לנו רבנו ז"ל (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), לשמע בזיונו לדם ולשתק, ועל-ידי זה נתמעט הדם שבחלל השמאלי, כי הרב — יצרם הם הדמים בעצמם (עין שם, סימן עב), ועקר התשובה למעט בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד המקום, שאז זוכה לכבוד אלקי, ומובא גם (שם בסימן עה), שמדת הנצחון באה מהדמים, עין שם, נמצא שכל מה שעובר על האדם הוא מהדם שפוער בו, הן בתאוות רעות ובפרט בכעס, מחלקת ונצחון, וממילא פוגם באמונה,

כי אם הִיָּה יוֹדֵעַ וּמֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה אֲמִתִּית, שְׂאֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם עוֹמֵד עַל יָדוֹ, וְהַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִז הִיָּה מְבֹטֵל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, וְאִדְרָבָה בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, הִיָּה יוֹדֵעַ שֶׁהַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה מֵאִתּוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁהוּא מְסַבֵּב כָּל הַסְּבוֹת, וְזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה — לְשׁוּב מִהַמְּקוֹם שֶׁנִּטַּל מִשָּׁם (עִין שָׁם, סִימָן לה), וְלֹא הִיָּה קוֹפֵץ עַל מִי שֶׁעוֹשֶׂה לוֹ רָעָה, וְכוּעֵס עָלָיו וְחוֹלֵק וְרֹב עִמוֹ, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְסַבֵּב הַסְּבוֹת, וְשֶׁלַח אֶת הָאָדָם אוֹ אֶת אִשְׁתּוֹ לְחִרְפוֹ וּלְבִזְיָהוּ וּלְצַעַר אוֹתוֹ, וְאִם הָאָדָם מְחֻזָּק עֲצָמוֹ מְאֹד, וְשׁוֹתֵק לְמַחְרָפָהוּ, אִז מִתְמַעֲטִים אֲצִלוֹ הַדְּמִים הַרְעִים, וְנִמְצָא שֶׁמִּמַּעַט בְּכַבּוּד עֲצָמוֹ כָּאֵלוֹ אֵינוֹ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאִז מֵאִיר עָלָיו שֶׁפַּע אֱלֹקֵי, (מִשְׁלֵי כב, ב): "כְּבוֹד אֱלֹקִים", אֲשֶׁר עָלָיו נִאֲמַר: "הַסֵּתֵר דְּבָרֵךְ" — שְׁזוֹכָה לְכָל הַרְזִים וְסִתְרֵי תוֹרָה, וְזֶה מָה שֶׁכָּתַב רַבְּנוֹ ז"ל (עִין שָׁם, חֵלֵק ב', סִימָן פז), שֶׁעַל-יְדֵי כְּוִנַּת אֱלוֹל נַעֲשֶׂה רְצוּנָה אֱלֹיו, עַל-יְדֵי כְּוִנַּת אֱלוֹל הַיּוֹצֵאת מִזֶּה הַפְּסוּק: "וְאִם לֹא תֵאבֹה הָאִשָּׁה לְלִכַּת אִחֶרֶיךָ, עַל-יְדֵי אֱלוֹל תֵּאבֹה, כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ צָרוֹת מֵאִשְׁתּוֹ, יֵדַע וְיֵאֲמִין כִּי הַכֵּל מִפְּנֵי שֶׁפָּגַם וְחֻטָּא נֶגְדַּ הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, מִדַּת הַמַּלְכוּת, מְקוֹר הָאֲמוּנָה, שְׂזָה בְּחִינַת פָּגַם הַבְּרִית כַּנִּ"ל, אִז הַעֵקֶר הָעֵצָה — לְשִׁתֵּק וְלָדַם לְמַחְרָפָהוּ, וְלֵידַע שֶׁהַכֵּל בְּשִׁבִיל כְּפָרַת עוֹנוֹתָיו, וְהַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִית, וְאִז בְּרַגַע אֶחָד "יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אֲוֶן" (תְּהִלִּים צב, י), וְיִתְהַפֵּף הַכֵּל לְטוֹבָה, כִּי כָּל כְּוִנַּתוֹ יִתְבָּרֵךְ הִיא רַק לְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם שֶׁיִּשׁוּב אֱלֹיו, אִם הָאָדָם מִתְעוֹרֵר עַל-יְדֵי הַתְּעוֹרְרוֹת קִטְנָה — טוֹב, וְאִם לֹא — מַכִּים בּוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר עַד שֶׁנִּתְעוֹרֵר וְכוּ', וְהֵבִין לְמַעֲשֶׂה לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּאֲמוּנָה יִתְרָה, אֲשֶׁר זֶה בְּעֲצָמוֹ כְּוִנַּת אֱלוֹל, שְׂאֵף אִם אֶחָד יִבְזֶהוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, יָדָם וְיִשְׁתַּק, וְיֵדַע שֶׁהַכֵּל מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִמַּעַט בְּכַבּוּד עֲצָמוֹ לְבַל יִחְשַׁב "כֹּחִי וְעֵצָם יְדֵי עֲשֶׂה לִי אֶת הַחֵיִל הַזֶּה" (דְּבָרִים ח, יז), וְאִז זוֹכָה שֶׁמֵּאִיר עָלָיו כְּבוֹד אֱלֹקֵי.

וְהִנֵּה כֹּאֲשֶׁר נִתְקַיְמָה תְּפִלַּת אֱלִיעֶזֶר כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית כד, כב): "וַיִּקַּח הָאִישׁ נָזֶם זָהָב בְּקַע מִשְׁקָלוֹ", וְרַש"י כְּתִב: רָמַז לְשִׁקְלֵי יִשְׂרָאֵל בְּקַע לְגַלְגֵּלַת, וְכֵן כְּתִב בְּעַל הַטּוֹרִים, שֶׁרָמַז לָהּ זְכוּת הַשְּׁקָלִים, וְכִבְּר

הַקָּשׁוּ בַמִּפְרָשִׁים: לָמָּה דוֹקָא זְכוּת הַשְּׁקָלִים? אֵךְ נִקְדִּים לְזֶה עוֹד קְשִׁיָּה: לָמָּה נִתֵּן גְּזֵם עַל אַפָּה וְכֵן שְׁנֵי צְמִידִים עַל-יָדֶיָּה, וְלֹא שְׂאָר תְּכַשִּׁיטִים, רַק עַל הַחֹטֵם וְעַל הַיָּדִים? אֵךְ עַל-פִּי הַנָּ"ל יוֹכֵן הֵיטֵב, כִּי עַל-יָדֵי שְׂאֲלִיעֶזֶר הַתַּפְּלִל הַרְבֵּה אֶל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְרָאָה אֶת מַעֲלַת הַתַּפְּלָה שְׂפּוֹעֵלַת כָּל-כָּךְ בְּכֹל דְּבַר, וְאֵיךְ שְׂצָרִיךְ רַק לְחִכּוֹת וּלְקוֹוֹת אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, לְזֹאת נִתֵּן לָהּ גְּזֵם עַל אַפָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּלִי עַל אַפָּה, שְׂתִהְיֶה לָּהּ אָרִיכוֹת אַפִּים עַל כָּל מָה שְׂעוֹבֵר עָלֶיהָ, לִידַע וּלְהֶאֱמִין כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בַּלְעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְשְׂלֹא תִקְפֹּץ וְתִכְעַס עַל שׁוּם בְּרִיָּה, כִּי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ.

וְזוֹ מַעֲלַת מְצוֹת צְדָקָה, לִידַע כִּי לֹא בְּכַחוֹ יַעֲשֶׂה חֵיל, כִּי אִם רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ הַמְשַׁגֵּחַ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית פְּרָטִית, וְזוֹ מְצוֹת שְׁקָלִים — לְהַפְּלִל אֶחָד בְּחִבְרוֹ וְכוּ', גַּם כִּי צְדָקָה שְׁלֹמוֹתָהּ עִם אֲמוּנָהּ (עַיֵן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"א), וּבְזֶה שְׁנִתֵּן צְמִידִים עַל יָדֶיָּה, זֶה בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת צְדָקָה — שְׁקָלִים שְׁנוֹתָנִים בְּיָדִים, וְגַם לִידַע כִּי לֹא בְּכַח יָדֵי עֲשִׂיתִי אֶת הַחֵיל הַזֶּה, כִּי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ.

אָחִי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּאֲמוּנָהּ, וְעַל-יָדֶי-זֶה יִמְחַל לָךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל עוֹוֹנוֹתֶיךָ, וְעַקֵּר שְׁלֹמוֹת הָאֲמוּנָה — שְׂתִדְבֵר דְּבוּרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְכֹל מָה שְׂתִרְבֶּה לְדַבֵּר, יוֹתֵר תִּתְחַזַּק אֲמוּנָתְךָ, כִּי אֲמוּנָה וְתַפְּלָה תְלוּיּוֹת זוֹ בְּזוֹ, וְכֹל מָה שְׂמִתְחַזַּק מְאֹד בְּתַפְּלָה וּבְהַתְבוּדוֹת, מְאִיר עָלָיו אֹר הָאֲמוּנָה, אֹר הַשְּׂכִינָה, וְגַם כְּשִׂתְרָבָה בְּצְדָקָה וְחֹסֵד, עַל-יָדֶי-זֶה תְּכַלֵּל עֲצֻמָּךְ בֵּין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל יְדֵי הַיָּקָר, הַחֶפֶץ וּמִשְׁתוֹקֵק
מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי הַדָּף הָאֵמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגַם מִכְתָּב אַחִיךָ, גֵּרוֹ יֵאִיר.

אַחֵי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, הָעֶקֶר
לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאוֹדוֹת לַמּוֹד גְּמָרָא שֶׁכְּתַבְתָּ, אֵינִי
יודֵעַ מָה אַתָּה מְבַלְבֵּל עֲצָמְךָ, וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים אִם הִיִּית זוֹכָה
לְלַמֵּד אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי, שְׂיִזָּה עֲנִינְךָ נִשְׁגָּב וְנוֹרָא מְאֹד, וְתַחֲזוֹר עַל הַדָּף
כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, וְזֶה יוֹתֵר טוֹב מִלְּלַמֵּד כַּמָּה דְּפִים וְלֹא תִּבִּין מָה
שֶׁאַתָּה אוֹמֵר.

וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל הִיא הָעֶקֶר שֶׁקִּיְדָה וְלַמּוֹד הַרְבֵּה כִּידוּעַ, אֲבָל
בְּיָדָי כְּוֹנְתוֹ לְהִבִּין גַּם-כֵּן מָה שֶׁאוֹמֵר, וְדָף אֶחָד בַּיּוֹם הוּא עֲנִינְךָ
נִשְׁגָּב וְנוֹרָא מְאֹד, וְתִלְמֵד עִם רַש"י וְתוֹסְפוֹת וּמְפָרְשִׁים וְהַפּוֹסְקִים,
כְּגוֹן: רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּף עַל כָּל הַלְכָה, וַיְכוּלִים לְבַלּוֹת כָּל
הַיּוֹם עִם הַדָּף גְּמָרָא בְּעֶצְמוֹ, וּמַעֲלַת לַמּוֹד גְּמָרָא בְּקִבְעוֹת, זֶה אֵי
אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל כִּידוּעַ, וְעִינְךָ בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל הַזְּכוּב וְהָעֶפְכִּישׁ
(סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה ז): "כָּל זְמַן דָּאס בְּלַעֲטָל אִיז אוֹיף דִּיר מַגִּין
דַּאֶרְפֶּסְטוּ פּוֹן קִינְעֵם קִיין מוֹרָא נִישְׁט הָאֲבָן וְכוּ', הָאֲב אִיךָ גִּיזְעֵן אַז
אִין דָּעם בְּלַעֲטָל שְׁטִיט דָּער נְמוֹס פּוֹן דִּי אִידֵן"א וְכוּ' וְדו"ק, וְכֵן
תִּלְמֵד בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פָּנִים תּוֹרָה אַחַת מִ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן", וְתֹאמֵר
עָלֶיךָ הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת" עָלֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

א) כָּל זְמַן שֶׁהַדָּף מִגֵּן עָלֶיךָ, אִין אַתָּה צָרִיךְ לַפְחֹד מֵאֶף אֶחָד וְכוּ', וְרֵאִיתִי שֶׁעַל הַדָּף הַזֶּה הִנֵּה הִנֵּה
כְּתוּב הַנְּמוֹס שֶׁל הַיְהוּדִים.

והנה בכלליות בענין סדר דרך הלמוד, כבר הארכנו הרבה מאד, הן בעל פה והן בכתב במכתבים שגדפסו כבר בספר "אשר בנחל", ובפרטיות בקונטרס סדר-דרך-הלמוד על-פי דעת רבנו ז"ל, אשר הוא בנוי על-פי שיחת רבנו ז"ל (בשיחות-הר"ן, סימן עו), ותהלה לאל, הארכנו שם באריכות גדולה על-פי דברי חכמינו ז"ל הקדושים בגמרא ומדרשים וזהר הקדוש, להראות ולגלות מעלת הלמוד בשקידה נפלאה ולהתמיד הרבה, ולהיות בכל מקומות התורה הקדושה, והוא שעור לבקיאות קחהו משם, אבל בודאי טוב ללמד גם שעור בעיון לחיד המח, ולכן כדאי ללמד את ה"דרך היומי" ללמד בכל יום עם פרוש רש"י ותוספות ומפרשים, ומכל שכן אם יזכה לעין על הדרך ברמב"ם, טור ושלחן ערוך המצוינים ב"עין משפט", אז בודאי ירויח בכל יום הלכות חדשות וסגיות נפלאות, על-כל-פנים אינו ההכרח, רק שאלת אותי, אולי יש לי עצה להציע לך, ובאמת ענין כזה להציע לחברו, זה קשה וכבד מאד, כי לא כל הדעות שוות, ובפרטיות כפי שנוי העתים וההרפתקאות העוברות בכל יום על כל אחד ואחד וכו' ברוחניות ובגשמיות, בודאי לפי זה קשה וכבד לתן עצה בענין למוד בעיון, כי הכל לפי האדם.

ואודות ענין יצירת ה"דרך היומי" שיסד הרב רבי מאיר שפירא ז"ל, יש בזה הרבה ספורים בין אנשי שלומנו שלא נודעים כלל בין בני העולם, כי ידוע שהרב הנ"ל התפלל בכל ראש השנה בקבוץ הקדוש שלנו בלובלין, ולא עוד אלא שגם מסר את האולם הגדול של ישיבתו "חכמי לובלין" לחסידי ברסלב בכל ראש השנה, על אף שהתנגדו לו על זה כמה אנשים וכו', והוא לא הסתפל על זה כלל, והיתה לו שיכות גדולה לאנשי שלומנו, ובפולין למדו כל אנשי שלומנו את ה"דרך היומי" בכל יום, ומספרים בשם הרב החסיד ר' יצחק ברייטער ז"ל (מגדולי אנשי שלומנו בפולין, שפרסם והפיץ דעת רבנו ז"ל בכל ערי פולין), שאמר פעם אחת, שלעולם הרעיון של הדרך היומי הוא רעיונו של רבנו ז"ל, שהזהיר מאד מאד ללמד ש"ס כסדרן, להתחיל ברכות ולא לחזור עד שיסימו, וכן שבת וכו' עד שיסיים כל הש"ס כלו, אף אם היה יוצא עם רעיון זה ברסלב

חסיד', מי היה שומע לו, אדרבה, היה ללעג ולקלס, ויען שהרב רבי מאיר שפירא ז"ל מסר שמו ונפשו, ובא להתפלל בין אנשי שלומנו בראש השנה, האיר לו רבנו ז"ל את הרעיון הזה, ועל ידו נתקבל בעולם, ודברי פי חכם חן. ועכשו עושים מכל הענין ענין מפלגתי וכו', וזוהי שטות גדולה, כי אי אפשר להצליח בתורה, כי אם על ידי שלומדים בדרך ובסדר של רבנו ז"ל כסדרן דיקא כידוע דבר זה לכל הרוצה להודות על האמת, ודעת רבנו ז"ל שילמדו בכל יום הרבה מאד, ופעם אחת ספרו אנשי שלומנו לפניו מגדול אחד שלמד קי"ט [מאה ותשע עשרה] דפים גמרא בכל יום, (אינו ברור אם למד קי"ט דפי גמרא או אם רק חזר הדף קי"ט פעמים), ענה ואמר רבנו ז"ל בדרך צחות, שזה "מעט", "קי"ט" עולה "מעט" (חיי-מוהר"ן, סימן תקנו), ורצונו של רבנו ז"ל מה שהאדם צריך ללמד בכל יום, עד שאין היום מספיק, דהינו לגמר בכל שנה ש"ס עם הרי"ף והרא"ש וארבעת חלקי שלחן ערוך הגדולים, וכל המדרשים כלם, וכל ספרי הזהר והתקונים וזהר חדש, וכל ספרי הקבלה מהאריו"ל, גם צריכים ללמד איזה שעור ביום בקצת עיון, ועוד חשב הרבה דברים שצריך האדם לעשות ביום אחד, הינו שצריכין לומר תהלים בכל יום, ותחינות ובקשות הרבה הרבה, ואז ספר הרבה מענינים אלו, שצריכים ללמד במהירות ובזריזות, ולכלי לכלבלב דעתו בדקדוקים הרבה מענין לענין, והדברים הללו בדוקים ומנסים (עין שיחות-הר"ן, סימן עו), ויש להאריך בזה, אף אין הפנאי עכשו מרב טרדותי.

הנ"ל...

ב) רב יצחק אלפסי.

ג) רבנו אשר.

.תג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פקודי ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעְלַת הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה מֵאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, שָׂאֵר בְּשָׂרֵי ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֶחַ, הַחֶפֶץ וּמִשְׁתוֹקֵק
לְהַפְנֵס אֶל הַקְּדוּשָׁה עַל־פִּי הָעֲצוֹת הַנוֹרָאוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֲל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

מִכְתָּבְךָ הָאַרְבֵּי לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי בּוֹ מְאֹד.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, כִּי, תְהִלָּה לְאֵל, זְכִינוּ בְזִכּוֹת
חֲנֻם לְהִתְקַרֵב לְרַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא פְּלֵא יוֹעֵץ, וְעַל־יְדֵי דְרָכֵי עֲצוּתוֹ
הַקְּדוּשׁוֹת יְכוּל לְהִתְקַרֵב אֶף הַגְּרוּעַ שֶׁבְּכֹל הָעוֹלָם, רַק הָעֵקֶר לְסִלֵּק
שְׂכָל וְדַעַת עֲצָמוֹ וּלְצִיַּת אוֹתוֹ, וְעַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּהוּא זֶה יִקְיִם (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג), בְּפִרְט בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת וְהַתֵּם שֶׁגִּלָּה עַל־פִּי
"אֲזַמְּרָה לְאֵלֵקִי בְּעוֹדֵי" בְּסִימָן רפכ, עֵין שֵׁם, לְחַפֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעֲצָמוֹ
נִקְדוּת טוֹבוֹת וְלִהְיוֹת עֲצָמוֹ בְּהֵן, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ,
וַיִּזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה עֵקֶר הַשְּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַפְנִס
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ (עֵין שֵׁם, חֵלֶק ב', סִימָן פד), כִּי עַל־יְדֵי תְפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת
וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, יְכוּל לְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וּלְפַעַל הַכֹּל.

וְתִתְמִיד מְאֹד בְּלִמּוּד שְׁלִחַן עֲרוּף, בְּאִפְּן שְׂתַדַּע אִיף לְהִתְנַהֵג,
וּלְבַל תִּצָּא מִגְּדַר שְׁלִחַן עֲרוּף אֶפְלוֹ כִּהוּא זֶה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל הִזְהִיר
עַל זֶה בְּיֹתֵר, הֵן לְלַמֵּד וְלִהְתְּמִיד בְּכֹל יוֹם בְּקִבְעוֹת בְּשְׁלִחַן עֲרוּף,
וְהֵן לְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, (וְעֵין שֵׁם, חֵלֶק ב', סִימָן כא): מִי שֶׁרוֹצֵה
לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה, הָעֲצָה לְלַמֵּד שְׁלִחַן עֲרוּף קִדְּם הַחֲדוּשׁ וְאַחַר הַחֲדוּשׁ,
וְהֵם אֲנָשֵׁי הַחֵיל הַשׁוֹמְרִים אוֹתוֹ, עֵין שֵׁם; וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שֶׁפִּידוּעַ עֵקֶר
הַחֲדוּשׁ הוּא לְחַדֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּכֹל פְּעַם מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְעַל זֶה
צָרִיכִים שְׂמִירָה גְדוּלָה, וְלִמּוּד הַשְּׁלִחַן עֲרוּף מְלַפְּנוֹ וּמְאַחְרָיו, הוּא
הוּא הַשְּׂמִירָה שְׁלוֹ, וְהָעֵקֶר שֶׁלֹּא יֵצֵא מִגְּדַר הַשְּׁלִחַן עֲרוּף.

וימה טוב ומה נעים לְכַרֵּר לְעַצְמוֹ אֶת הַהֶלְכָה, וְלִידַע אִיךָ לְהִתְנַהֵג בְּכָל דְּבַר וּבְכָל מַצְוָה, וְלִזְכּוֹת לְכַרֵּר הֶלְכָה, מוּבָא בְּלִקוּטֵי-מֹהֲרָ"ן (חלק א', סימן ח), הוּא עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהִתְבוּדוֹת, עֵינֵן שָׁם. וְלִזְכּוֹת לְתַפְלָה וְלְהִתְבוּדוֹת שֶׁהִיא שְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה, זֶה זֹכִים גַּם-כֵּן עַל-יְדֵי לְמוּד שְׁלִחַן עֲרוּף (עין שם, סימן סב), נִמְצָא שֶׁהִתְבוּדוֹת וְשְׁלִחַן עֲרוּף תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, וְעַל-כֵּן הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל שְׁנֵיהֶם מְאֹד חָק בַּל יַעֲבֹר, וְזוֹ הִנְהִיגָה כְּלִית לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּכָל יוֹם תְּמִיד, הֵינּוּ "הִתְבוּדוֹת" וְ"שְׁלִחַן עֲרוּף", וְזֶה הִיסוּד וְהַעֲקָר בְּחִסְדוֹת בְּרַסְלָב, וּבְלִי זֶה רְחוּקִים מִרַבְּנוּ ז"ל, כִּי עָקַר הַהִתְקַרְבוֹת הוּא קִיוּם דַּעֲתוֹ הַקְּדוּשָׁה.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

"וּפְקוּדֵי בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְמִשְׁפַּחוֹתֵיהֶם וּלְבֵית אָבוֹתָם" (בַּמִּדְבָּר ד', לח), יְדוּעַ אֲשֶׁר הָעוֹלָם הֵבֵא נִקְרָא בֵּית, וְשָׁם עָקַר דִּירְתוֹ הַקְּבוּעָה שֶׁל הָאָדָם, מֵה שְׁאִין כֵּן הָעוֹלָם הִזָּה נִקְרָא בְּחִינַת חוּץ, כִּי הוּא עוֹמֵד מִחוּץ לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁשָׁם הוּא בְּחִינַת תּוֹשָׁב, כִּי מִשָּׁם נִחְצְבַת נִשְׁמַתוֹ וְכוּ', וּבְעוֹלָם הִזָּה הוּא בְּחִינַת גֵּר, וְכָל עֲבוּדְתֵינוּ בְּזֶה הָעוֹלָם לְקִשָּׁר עֲצָמְנוּ וְלְדַבֵּק עֲצָמְנוּ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְלְקִשָּׁר הָעוֹלָם הִזָּה בְּעוֹלָם הַבָּא, שְׁגַם עֲכָשׁוּ נִהְיָה בְּתוֹף הַבֵּית וְלִהְיוֹת בְּחִינַת תּוֹשָׁב, לְהִיּוֹת תְּמִיד דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלִהְיוֹת מְסַבֵּב עִם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ הַנִּקְרָא אָב, וְכַמוּבָא בְּלִקוּטֵי-מֹהֲרָ"ן (חלק א', סימן נא), אֲשֶׁר קָדַם הַבְּרִיאָה נִקְרָאת אָב, וְצָרִיךְ לְכַלֵּל אַחַר הַבְּרִיאָה שֶׁהוּא בְּחִינַת בֵּן עִם קָדַם הַבְּרִיאָה שֶׁהוּא אָב, שְׁנִקְבֵּל עָלֵינוּ עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, וְלִידַע שֶׁהוּא אָבִינוּ יִתְבַּרְךָ, הוּא מְלַכְנוּ יִתְבַּרְךָ, וּמִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ כָּל מִינֵי בְּלָבוּלִים וִירִידוֹת וְכָל מִינֵי הַרְפַּתְקָאוֹת, מִהַכָּל לְכָל נַחֲזֹר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כְּמוֹ מִשְׁפָּחָה גְדוּלָה שֵׁישׁ כַּמָּה וְכַמָּה בָּנִים וּבָנוֹת, וְלְכָל אֶחָד יֵשׁ גַּם-כֵּן בָּנִים וּבָנוֹת, וְהֵם כְּמוֹ אֵילָן עִם עֲנָפִים רַבִּים עַד מְאֹד, עֲנָף יוֹצֵא מֵעֲנָף אַחֵר, וְכֵן לְהֵלֵן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּשֵׁרֵשׁ הָאֵילָן הֵינּוּ בָּאָב הֵם אֶחָד, כִּי אָב אֶחָד לְכֻלָּם, וְזֶה פְּרוּשׁ: "וּפְקוּדֵי בְּנֵי גֵרְשׁוֹן" — הֵינּוּ הַתַּפְקִיד שֶׁל אֱלוֹ שֶׁהֵם בְּעוֹלָם הִזָּה הַנִּקְרָאִים גֵּרִים כְּנ"ל, "לְמִשְׁפַּחוֹתֵיהֶם" —

אף שָׁהֶם רְחוּקִים וְעוֹבְרֵי עֲלֵיהֶם כַּמָּה וְכַמָּה הִרְפֵּתְקָאוֹת וְהִתְרַחֲקוּיֹת כַּנִּ"ל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן "וּלְבֵית אָבוֹתָם" — הֵם צְרִיכִים לְחֹזֵר וּלְדַבֵּק עֲצָמָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא אָבִינוּ וְדו"ק, אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

הנ"ל...

תד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יָדִיד נַפְשִׁי, וְחֵיק וְחֶסֶד, הַשּׁוֹתָה בְּצִמָּא דְבָרֵי הַנַּחֲל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, ר' ... גְּרוּ יָאִיר.

אָחִי הַיָּקָר! מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי וְכֵן מַעוֹד כַּמָּה חֲבָרִים, וְכַתְּבֵתִי לְכֹל אֶחָד כַּאֲשֶׁר הִבְטַחְתִּיךָ לְכַתֵּב לָהֶם, וְהֶעֱקַר דַּע לָךְ שֶׁאַתָּה מְחַיֵּב לַעֲשׂוֹת לְמַעַן הַשְּׁלוֹם וּלְמַעַן בְּנִין דַּעַת רַבָּנוּ ו"ל וְכו'.

אָחִי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד בְּאַמוּנָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לִירְאָה שְׁלֵמָה לִירְאָה רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתִשְׁפֹּט עֲצָמְךָ בְּכֹל יוֹם, וְתַעֲלֶה כָּל הַיְרָאוֹת הַנְּפוּלוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהָר"ן חֵלֶק א', סִימָן טו), וְזֶה עֶקֶר בְּנִין הַלֵּב — יָרָא שְׁלֹם (עֵין שֵׁם, חֵלֶק ב', סִימָן א), וְאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (שִׁבְתָּ קִיט): "לֹא חֲרָבָה יְרוּשָׁלַיִם עַד שֶׁפָּסְקוּ מִמֶּנָּה בְּעַלֵּי אָמְנָה", כִּי עַל-יְדֵי חֶסְרוֹן הָאַמוּנָה נִפְגְּמָה יְרוּשָׁלַיִם שֶׁהִיא הַיְרָאָה שְׁפֵלֵב, שְׂאֵז הָאָדָם מִתְפַּחַד מִשְׁטִיּוֹת וִירָאוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, כִּי חוֹשֵׁב שֶׁיֵּשׁ כַּח בְּזֶה הָאָדָם לְהִרְעֵ לוֹ, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, אוֹ לְהִיטִיב לוֹ, וְזֶה עוֹן הַחֲנֻפָּה, כִּי חוֹשֵׁב שֶׁתְּלוּי בִּידוֹ, וּבְאַמַּת אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַכֵּל מִשְׁנַח בְּהַשְׁנָחָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד, וְעַל-יְדֵי שְׂאָדָם שׁוֹפֵט עֲצָמוֹ בְּתַפְלָה וְהִתְבוֹדְדוּת, וּמְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה יִתְרָה, מוֹחֵל לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָהוּ ה', א): "שׁוֹטְטוּ בְּחוּצוֹת יְרוּשָׁלַיִם... אִם יֵשׁ עוֹשֶׂה

אֲשֶׁר תה בנחל קיט

משפט מבקש אמונה ואסלח לה, "עין שם; ונחמינו ז"ל (חגיגה יד).
למדו מזה הפסוק, שבנין ירושלים תלוי באמונה.

הדורש שלומך...

תה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פקודי ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר, החפץ
ומשתוקק לעבודת השם יתברך, גר לצדיק נחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

אהובי, אחי היקר! מכתבך לנכון קבלתי.

העקר חזק ואמץ מאוד לדבר הרבה להשם יתברך בשיחה
זו תפלה, ולהרבות לדבר עם חברי דבורי תורה ויראת שמים
הנובעים מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, ולהתמיד מאד
בספרי הצדיק האמת, ועל-ידי-זה יתחברו ביחד השלש נקודות (עין
לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), ויכניעו וישברו ויבטלו את התרפות
השורות על הלב, שהן כלל התאוות הרעות והדעות הפוזבות
המנחות בלב האדם, הרוצות לרחקו ולגרשו לגמרי מהקדשה, פאלו
אין לו עוד תקנה, וכאלו נואש, חס ושלום, מרבו קלקולו שקלקל
ופגם עד עכשו, ובאמת בכל עת ורגע יכולים להתחדש ולהחיות
עצמו מחדש על-פי העצות הנוראות שגלה לנו הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו.

והעקר להיות איש חיל, ולא, חס ושלום, הנקרא "שלימזלניק"א,
רק צריך לידע שגם הוא חשוב למעלה, וגם מתפלתו נעשים ענינים

קב אֲשֶׁר תו בְּנַחֵל

גבוהים למעלה בעולמות העליונים, ואדרבה כל העולם תלוי בו, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (סנהדרין לז): חֵיב כָּל אָדָם לומר בשבילי נברא העולם, ובדי תלוי תקון העולם, וכן אמרו (קדושין מ): לעולם יראה אדם כאלו חציו חֵיב חציו זכאי, עשה איזה טוב הכריע את כל העולם לכף זכות, ודו"ק.

הדורש שלומך...

תו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פקודי ה'תש"ל.

ישאו הרים שלום לידידי היקר, השותה בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, ר' ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי, והנה, אחי היקר, חזק ואמץ מאד, ודע כי בכל נקדה ונקדה שאתה מתחזק למטה, אתה רץ למעלה בעולמות העליונים בשרש נשמתך אלפים ורכבות מדרגות, וזה עקר הבחירה והנפיון — שאין רואים כלל, ונדמה לאדם כאלו השם יתברך בראו לחנם, חס ושלום, וכאלו על-ידי תורתו ומצוותיו ומעשיו, אין נעשה כלום למעלה, וכאלו הוא נפרד לגמרי, ורואה עצמו איין איבעריקערא, חס ושלום, בזה העולם, אף באמת תדע כי הכל — דומם, צומח, חי, מדבר, ברא השם יתברך בכונה עליונה, ומקבל שעשועים מכל פרטי הבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר, מהכל מקבל התפארות פרטית, כי אם לאו לא היה מקים ומחיה ומנהיה את זה הדבר, (ועין סודן של דברים בלקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן יז, עין שם), ומכל שכן מהאיש הישראלי, שכל פונתו יתברך היתה בבריאת העולמות בשבילם (עין שם, סימן נב), וצריך לידע ולהאמין, אשר מתורתו ותפלתו ומצוותיו ומעשיו הטובים, נבנים אלפי עולמות

(א) מיפתר.

וּרְכָבוֹת וּרְכָבוֹת מְלָאכִים וּשְׂרָפִים וְכוּ' וְכוּ', וּפְעַם סִפֵּר רַבְּנוּ ז"ל
 מַעֲלַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, עָנָה וְאָמַר: וְאִם טִיִּיטֵשׁ אֶמְעַנְטֵשׁ טוֹט
 עַר אָזוּי אֶמַאָף מִיט דְּעַר הָאָנְד וְוַעֲרֵט אָזוּי אֵין דִּי עוֹלָמוֹת, טוֹט
 עַר אָזוּי אֶמַאָף טִיט אָזוּיבִי וְכוּ' (עֵין בְּחֵי-מוֹהַר"ן, עֲבוּדַת הַשֵּׁם, סִימָן נח),
 עוֹד אָמַר: אִז מַע זָאל אֵיבְעַר קְעָרָן אֶמְעַנְטֵשׁ וְוַאלֵט מָעַן גְּעֻזְעָן
 וּוִי אֵין יַעֲדַעַם אָדְעַר אִיז תְּלוּי אֲלָפִים וּרְכָבוֹת עוֹלָמוֹת וְכוּ' (עֵין
 חֵי-מוֹהַר"ן, שֵׁם, סִימָן נט), וְצָרִיף לִידַע וּלְהֶאֱמִין, אֲשֶׁר עַל-יַדֵּי כָל דְּבוּר
 בְּטֵל וְכָל כְּעַס וּקְפִידוֹת, אוֹ שְׂמִיעָה שְׂאִינָה כְּרָאוּי, אוֹ הַסְּתַפְלוֹת
 רָעָה, מַחְרִיב, רַחֲמָנָא לְצַלָן, מַה שְׂמַחְרִיב, חַס וְשְׁלוֹם, וְצָרִיף לְהַכְנִיס
 אָמוּנָה זֹו הֵיטֵב הֵיטֵב בְּלָבוֹ, כִּי מוּבָא בְּשֵׁם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ,
 אֵיף דֶּרֶךְ הַבְּעַל דְּבָר לְתַפְסֵ אֶת הָאָדָם? עַל-יַדֵּי שְׂמַכְנִיס בּוֹ קְטָנוֹת
 כְּאֵלוֹ אֵין מְסַתְפְּלִים עָלָיו, וּכְאֵלוֹ עֲבוּדָתוֹ לֹא שְׁוֶה כְּלוּם, וּמְכַנִּיס
 בּוֹ חֲלִישוֹת הַדַּעַת, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נוֹפֵל הָאָדָם בְּדַעְתּוֹ, וְחוּטָא וּמַתְרַשֵּׁל
 מְאֹד בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה, וְאֵינּוֹ עוֹשֶׂה אֲפֵלוֹ מַה שְׂפָבִידוֹ לַעֲשׂוֹת, כִּי
 נִדְמָה לוֹ שְׂאֵינּוֹ שְׁוֶה כְּלוּם, וְעַל זֶה צְרִיכִים הַתְּחַזְקוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד,
 כִּי יִהְיֶה אֵיף שְׂיִהְיֶה — אֵף שְׂחַטָּא וּפְגָם הַרְבֵּה מְאֹד, וְאֲפֵלוֹ הַרְבֵּה
 לְפִשְׁעֵי יָמִים וְשָׁנִים — יִהְיֶה אֵיף שְׂיִהְיֶה, עַל-כָּל-פְּנִיָם עֲכָשׁוֹ בְּמִקּוֹם
 שְׂאֵתָה שֵׁם, בְּיוֹם שְׂאֵתָה שֵׁם, בְּשַׁעַת שְׂאֵתָה שֵׁם וּבְרַגַע שְׂאֵתָה שֵׁם,
 אֵתָה יְכוֹל לְהַתְּחִיל מַחְדָּשׁ, כִּי דַע לָךְ, כִּי בְּכָל רַגַע וְרַגַע מְשַׁתְּנָה
 מַעֲמָד וּמַצָּב כָּל הָעוֹלָמוֹת, כְּמוּבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל (בְּתַחֲלִיל פְּרִי עֵץ
 חַיִּים), וּמוֹהַר"ן ת"ז ל' מְבִיא אֶת זֶה כְּפֶה פְּעָמִים בְּלִקּוּטֵי-הַלְכוֹת,
 וּבְפֶרֶט בְּהַלְכוֹת בְּשׂוֹר בְּחֻלָּב, הַלְכָה ד', עֵין שֵׁם מַגְדֵּל עֲצָם נַעַם
 הָעֵצָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל הַתְּחַזְקוֹת וְהַתְּחַדְּשׁוֹת, עֵין שֵׁם, וּבְזֶה יֵשׁ לְפָרֵשׁ
 (שְׁמוֹת כח, ז): "שְׂתִי כְּתֻפּוֹת חֲבֵרֹת יִהְיֶה לוֹ אֶל שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחֲבֵר",
 שְׂצָרִיף לְחֲבֵר עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֶל שְׂרֵשׁ הַקְּדוֹשָׁה, וּמְשָׁנֵי
 קְצוֹתָיו — מִתְּכֻלִּית הַיְרִידָה אֶל תְּכֻלִּית הָעֲלִיָּה הָעֲלִיּוֹנָה וְכוּ' וְכוּ'.

(חֲסֵר).

ב) מה שיך, אדם עושה כך בידו, נעשה כך בעולמות, עושה אחרת, נעשה אחרת.
 ג) אם יתכנו את האדם, היו רואים איך שבכל גיד תלויים אלפים ורכבות עולמות.

תז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פקודי ה'תש"ל.

החיים והשלום וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר, הבחור ...
נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך אתמול קבלתי, ושמחתי מאד לשמע הטוב ממך שאתה
שם, וזה העקר — לבלי להיות "שלימזלניק"^א, רק לזכות להיות
מבין דבר מתוך דבר, כמוכא בספורי מעשיות (מעשה יא), שהבן מלך
קבל מאיש היער כלי, שעל מי שמניחים זה הכלי, מתחיל לשיר
הנגון הנפלא, ואחר-כך על-ידי הכלי הזה זכה למדרגת חכמה,
להיות מבין דבר מתוך דבר, אשר זהו עקר התכלית וכו', והנה הכלי
הזה הוא התקרבות אל הצדיק האמת, שעל-ידי זה זוכים לשיר,
להלל ולהודות לו יתברך בתפלה והתבודדות, ועל-ידי התקרבות
אל הצדיק האמת, זוכים לכל וכו' (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עו),
ותכף-ומיד שמתקרבים אל הצדיק האמת ושומעים קולו, אז נפתח
פיו לשיר ולרנן ולדבר אליו יתברך (עין שם, סימן ס).

ועין שם בחלק ב', סימן ז', מענין הרמזים שיש בים החכמה,
שמרמז הצדיק האמת בידי, והענין הוא, כי כמו שבגשמיות כשאחד
רוצה להנהיג ספינה, צריך לילך אל רבי שילמד עמו בפרטיות כל
הפרטים של החכמה, עד שיכול כבר בעצמו לנהג ספינה בתוך הים,
אך לפעמים באמצע הים יכולה לבוא רוח סערה גדולה עד מאד,
"יעלו שמים ירדו תהומות, נפשם ברעה תתמוגג" (תהלים קז, כו), ואז
אין לו פנאי לילך אל רבו ולשאל לו עצות איך להתנהג, כי "האגיה
חשבה להשבר" (יונה א, ד) וכרגע יאבד, רק צריך לתת עצות לנפשו
על-פי ההקדמות שקבל מרבו, וכן הוא ברוחניות, כמו שאמרו בזהר
הקדוש (ויקהל קצט). על הפסוק (יונה א, ה): "ויונה ירד אל ירפתי
הספינה", כי הגוף הוא הספינה, והים הוא העולם הזה הסוער מאד,

אֲשֶׁר תח בַּנְחֹל קכג

עֵין שָׁם בְּאַרְיכוֹת, שֶׁהָאָדָם מְתִיאֵשׁ, וּבָא אֵלָיו רַב הַחֹבֶל, וְאוֹמֵר לוֹ (שָׁם, פְּסוּק 1): "מַה לָּךְ נִרְדָּם קוֹם קָרָא אֶל אֱלֹקֶיךָ", עֵין שָׁם.

וְהִנֵּה כָּל הָעֲצוֹת מְקַבְּלִים רַק מֵהַצַּדִּיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא "פְּלֵא יוֹעֵץ" (יִשְׁעִיהוּ ט, ה), אֲדָּה לְפַעֲמִים עוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר צָרִיךְ לְתַת עֲצוֹת לְעֲצָמוֹ עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל רַבּוֹ, וְלִהְיוֹת מִבֵּין דְּבָר מִתּוֹךְ דְּבָר, וְהַעֲקָר לְבִלִּי לִהְיוֹת "שְׁלִימֵזְלִינִיק", וְכָל זֶה מְרַמֵּז בְּתוֹרַה ז', חֶלֶק ב', רַק לְזָכוֹת לְהָאֲרֵת הַרְצוֹן, עֵין שָׁם, אֲשֶׁר זֶה הַעֲקָר — לְחִזּוֹק עֲצָמוֹ בְּרִצּוֹנוֹת חִזְקִים וּבְכִסּוּפִים טוֹבִים וּלְהוֹצִיאָם מִפִּיּו דִּיקָא, אֲשֶׁר מַעֲלֵת זֶה הָעֲנִיָּן אִי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל (עֵין בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים לא, סו, וּבְחֶלֶק ב', סִימָן ד, וּבְלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, עַרְב, הַלְכָה ג), וְעֵין בְּלִקוּטֵי-עֲצוֹת-הַמְשַׁלֵּשׁ, כָּל אוֹת רְצוֹן וְכִסּוּפִין, וְתַקִּים מַה שֶׁפְּתוּב שָׁם, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תש"ל.

יִשְׂאוּ הָרִים שְׁלוֹם אֶל מַעֲלַת הַיָּקָר וְהַנְּעֵלָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ, הַשּׁוֹתֶה מִמַּעַיִן הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה', נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְשִׁמְעַ מְשְׁלוּמָךְ הַטוֹב.

וְהִנֵּה, אַחֵי הַיָּקָר! חִזּוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד לְהַשְׁאֵר קִיָּם בְּמַעַט מְקַצֵּת עֲבוּדָתוֹ, כִּי הַבְּעַל-דְּבָר מְתַפְשֵׁט מְאֹד עַל כָּל הַבָּא לְהַכְנִס לְפָנָיו הַקְּדוּשָׁה, וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (סְפָה נב): "כָּל הַגְּדוֹל מִחֲבָרוֹ יֵצְרוּ - גְּדוֹל הַיִּמְנוֹ", כִּי עַל-יְדֵי שְׁרוּצָה לְהַתְּעַלּוֹת בְּעֲבוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹתֵר מִתְגַּבֵּר עָלָיו

הבעל-דבר בתאוות רעות ובמדות רעות, ובפרט בהרהורים רעים, רחמנא לצלן, וצריך התחזקות גדולה מאד על-כל-פנים לצמצם עצמו לאיזו שעה - לישוב עצמו היכן הוא בעולם, ולברח אליו יתברך בתפלה והתבודדות, ולעשות לעצמו חשבון הנפש, ולבקש ולהתחנן אליו יתברך שיעזרהו לשבר כל הבלבולים וההרהורים הרעים, רחמנא לצלן, ולהכניס לפנים הקדשה, כי אין שום עצה אחרת כי אם תפלה והתבודדות - לשיח בינו לבין קונו כל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות, הכל לכל יספר אליו יתברך אשר מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, אין שום מציאות בלעדי השם יתברך כלל, ועל-ידי אמונה מכפר על הכל, וממשיך על עצמו ברכות וישועות, כמו שכתוב (משלי כח, כ): "איש אמונות רב ברכות", ועל-ידי אמונה ימחל לך השם יתברך על הכל.

הדורש שלומך...

תט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פקודי ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת היקר והנעלה מאנשי שלומנו, השותה בצמא מהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, ר' ... גרו יאיר.

מכתבך היקר אתמול קבלתי.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד להתחיל בכל פעם מחדש, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, ודע לך שאי אפשר להיות בדבקות בפעם אחת, כי בהכרח לתת ניהא למחין, כמוכא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט"ז, ובסימן ל"ה מוכא, שעל-ידי משא ומתן באמונה, זהו גם-כן בחינת ניהא למחין, וגם למוד פשטא אורייתא הוא גם-כן

נִיחָא לְמַחֲזִין, וְעֵינֵי שָׁם בְּסִימָן ו', כִּי הָעֵקֶר הוּא לְהִיּוֹת 'עֵיל וְנִפְיָא', וְזֶה עֵקֶר דְּרִיף הַתְּשׁוּבָה, וְעֵינֵי שָׁם בְּסִימָן ד', כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּקִבְעוֹת, כִּי אִם כֵּן יִתְבַטֵּל מִמְּצִיאוֹת, וְצָרִיף לְהִיּוֹת 'רְצוּא וְשׁוּב' 'עֵיל וְנִפְיָא', וְאִז כִּשְׁהוּא בְּכַחֲנִת 'וְשׁוּב' 'וְנִפְיָא' הוּא צָרִיף לְהִזְהַר מְאֹד שְׁלֹא יִתְאַחֲזוּ בּוֹ הַסְטֵרָא אַחְרָא וְהַקְלָפוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּדָבָרִים בְּטָלִים אוֹ כְּעֵס, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכוּ' וְכוּ', וְעֵינֵי בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, פְּקֻדוֹן, הַלְכָה ד', מְעַנֵּין הַצְמָצוּמִים שְׁצָרִיף לְעֲשׂוֹת אֶל הַשְּׂכָל לְבַל יֵצֵא לְחוּץ, עֵינֵי שָׁם; וְכֵן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מ"ט, וּבְלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, תְּפִלַּת הַמְּנַחָה, הַלְכָה ז', עֵינֵי שָׁם; וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ת.י.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל הַבְּחוּר הַיְקָר מְאַנְשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ, הַחֶפֶץ וּמִשְׁתַּוְּקֵק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרִיף הָאָמֶת שְׁקַבְּלָנוּ מִהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנַצַּח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַ מְשְׁלוּמָךְ הַטוֹב.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַתְחִיל בְּכָל יוֹם, בְּכָל בִּקְרָה מְחֻדָּשׁ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (אֵיכָה ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוּנָתְךָ", שְׁצָרִיף לְהַתְחַדֵּשׁ בְּכָל בִּקְרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְחַדֵּשׁ אֲמוּנָתְךָ, כִּי אֵיתָא בְּשֵׁל"ה"א הַקְדוּשׁ בְּשֵׁם סֵפֶר הַקְּנָה: הַרוּצָה לְשׁוּב יִתְיָאֵשׁ עֲצָמוֹ מִהָעוֹלָם הַזֶּה, וְיִחְשַׁב בְּכָל שְׁעָה יְבוֹא הַמֶּלֶךְ לְקַחַת חֶשְׁבוֹן מְעוֹנוֹתָיו וְכוּ'; וְכֵמוֹ שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל

(א) נִקְנֵס וְיוֹצֵא.

(א) בְּסֵפֶר שְׁנֵי לִוְחוֹת הַבְּרִית.

(שבת קנג.): שוב יום אחד לפני מיתתך וכו', ישוב היום שמה ימות למחר, עין שם; כי צריך האדם לחשוב על תכליתו בכל יום, וכמו שאמר רבנו ז"ל (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד): צריך לשמר מאד את הזכרון, לזכור שיש עוד עולם, וצריך לחזור לשם, עין שם; והעקר הוא לידע שאין לו כי אם זה היום, כמו שפרש רבנו ז"ל הפסוק (תהלים צה, ז): "היום אם בקולו תשמעו" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רעב): אם אתה רוצה לשמע בקולו יתברך, תדע שאין לך רק זה היום, כי דרך הבעל-דבר לבלבל את האדם אפלו עם מעט מקצת עבודתו, וכאלו היום הזה כבר אינו יום, ואינו נחשב מימי חייו כפי הבלבולים המשתטחים כנגדו בכל יום, כגון בזה היום בזה אותו אחד, ובזה היום צריך לרוץ מאד ולהזדרז אל מסחרו, ובזה היום צריך לריב עם חבירו, ובזה היום צריך ללכת לסעדה או לחתונה, ובזה היום נסע בדרך, ובזה היום בא מן הדרך, ובזה היום צריך לתקן משהו בביתו וכדומה וכדומה, ובכל יום ניום יש לו בלבולים, ירידות וטרדות חדשות, כמובא מזה באריכות נפלאה בלקוטי-הלכות, פקדון, הלכה ד', עין שם; והעקר שאין הישוב הדעת בשלמות, כי סוף כל סוף מה יהיה עמדי, ואצטרף לשוב אל המקום שגנצתי משם והגוף לקבורה יוכל וכו', ועכשו למה לרדף כל-כף אחר ההבל, ואם חטאת, עוית ופשעת נגדו יתברך, הלא השם יתברך רחום וחנון, ואם תשוב ותתודה, בודאי ימחל לך.

ומובא בדברי מוהר"ן ז"ל (לקוטי-הלכות, פקדון, הלכה ה): מי שהולך בדרך זו לחשוב בכל יום שאין לו רק זה היום, אז ממשיך על עצמו הארת משיח, וכמו שאמרו חכמינו ז"ל (סנהדרין צח.), ששאל רבי יהושע בן לוי את משיח: אימתי קאתי מר? ואמר לו: היום אם בקולו תשמעו (תהלים צה, ז), נמצא פשהולך בדרך זו, נמשך עליו האור הגנוז מששת ימי בראשית, שגנזו השם יתברך לצדיקים לעתיד לבוא (עין חגיגה יב.), כשיתגלה משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

ועל-פירוב האדם מבטל עצמו מתורה ותפלה, כי נדמה לו שיש לו עוד הרבה זמן לחיות בזה העולם, אבל אם ידע בידיעה אמתית, שאין לו רק זה היום, ובלילה כשמחזיר נשמתו אליו יתברך, מי יודע אם ישוב אליו, בודאי אדם בזה שוכח לגמרי מהעולם הזה, וחוטף מה שייכול — תורה ותפלה, מצוות ומעשים טובים, צדקה, גמילות חסדים ומדות טובות, ושומר עצמו מחטאים ועוונות, כי יודע שאין לו רק עד הלילה, וכן כל התפלות הקבועות מתפלל בכונה גדולה, ושום דבר לא יבלבלו, כי מי יודע אם יזכה עוד להתפלל בזה העולם שחרית או מנחה וכו', וכשהולך כבר לישון, יודע שאלו הרגעים האחרונים מחייו, אז קורא קריאת שמע על המטה בכונה גדולה, ומתודה ודויים גדולים אליו יתברך כמו ביום הכפורים, ומדבק עצמו במחשבתו לגמרי אליו יתברך, והנה כשזוכה בבקר שהשם יתברך מחזיר נשמתו, אז מרגיש עצמו ברזה חדשה לגמרי, ונותן תודה והודאה מחדש להשם יתברך, ונדמה לו כאלו נולד מחדש, על-כן צריך לשכח בכל יום מה שנעשה עמו אתמול, ויעביר הכל ממחשבתו כאלו נולד עכשו מחדש, וכעין שאמרו חכמינו ז"ל (יבמות כב. בכורות מז.): גר שנתגיר כקטן שנולד דמי, ובשביל זה טוב לשוב בכל יום אם פגם, חס ושלום, בזה היום, כי על-פירוב שוכח מה שעשה אתמול, אף מה שעשה בזה היום בודאי יזכר, בבחינת: "את חטאי אני מזכיר היום" (בראשית מא, ט) כנ"ל, כי מה שעשה בזה היום בודאי יזכר, וזו מעלת המארי דחושבנא^ד שמזכר בזה הקדוש (ח"ג קעח.), וגם איתא שם: זכאי חסידי הוי מסתפלא בכל יום כאלו בהאי יומא מסתלקי מהאי עלמא^ה, ורבי שמעון אמר בהאיידרא זוטא קדם הסתלקותו: "כל יומא תאבנא ליומא דא", ובזה מפרש (בספר זכותא דאברהם): "נפשי לה' משמרים לבקר שמרים לבקר" (תהלים קל, ו), כי הצדיקים ההולכים בדרך זו — לחשב על תכליתם בכל יום, ואינם יודעים אם יזכו לבקר חדש, וזה "שומרים

ג) דומה.

ד) בעלי החשבון.

ה) הצדיקים מתבוננים בכל יום כאלו היום הזה מסתלקים מזה העולם.

ו) כל יום הייתי תאב (מתגעגע) ליום הזה (של הסתלקותו).

לבקר" — שעומדים ומצפים אם יזכו שיתעוררו משנתם למחרת בבקר ודו"ק.

והעקר להיות בשמחה ולכלי להתפחד משום דבר, כי רבנו ז"ל אמר (חיי מוהר"ן, סימן רכה): מה לכם לדאג מאחר שאני הולך לפניכם, על-בן צריך לראות להתאחז מאד ברבנו ז"ל, הן בהתבודדות — לשקד הרבה מאד בכל יום בשיחה בינו לבין קונו, שעל-ידי-זה בעצמו ממשיך על עצמו אור הגנוז, אורו של רבנו ז"ל, כידוע מדברי מוהרנ"ת ז"ל, וכן לשקד מאד בספרו הקדוש "לקוטי מוהר"ן", ומוהרנ"ת ז"ל אמר פעם: גוף שיהיה בו ה"לקוטי-מוהר"ן", התולעים בקבר לא יתקרובו אליו, כי ספרי רבנו ז"ל מעוררים מאד מאד את האדם, ואינם מניחים לו לישן, והעקר להיות בשמחה שזכינו לידע מרבי כזה, ובודאי יהיה לנו תקון נפלא על ידו.

ותאמר בכל יום את ה"תקון הכללי", ותקשר את כל למודי התורה והתפלות והמצוות אל רבנו ז"ל, לפני כל מצוה והנהגה טובה ולפני כל תפלה — שחרית, מנחה ומעריב או איזה למוד תורה, תרגיל עצמך לומר: "לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכנתיה ברחילו ורחימו ליחד שם י"ק ברו"ק? ביחודא שלים בשם כל ישראל בהתקשרות לרבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, הריני הולך..." "להתפלל תפלת שחרית" או "ללמד גמרא" או "לעשות קדוש", או יהיה איזה למוד ומצוה שיהיה, הכל יקשרם אל הצדיק האמת, ובודאי לא ילכו לאבוד (כמוכא מזה באריכות בלקוטי-הלכות, העושה שליח לגבות את חובו, הלכה ה), ועיין בכונות "על הצדיקים" בדבור המתחיל: "ושם חלקנו עמהם" — שאנו מבקשים שיהיו חלקי תורתנו ותפלותינו ומצוותינו בחלק הצדיק, שלא יקחם הסטרא אחרא, כי הצדיק הוא בעל כח גדול, ויכול להוציא הכל מהסטרא אחרא, אפלו מי שפבר בבית הבליעה של הסטרא אחרא, הצדיק האמת נכנס בפנים והסטרא אחרא מכרחה להקיא כל הקדשות שבלעה

(עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח, ובענין לקשר תפלתו אל הצדיק האמת, עין בחלק א', סימנים ב, ט, נה, ובשיחות-הר"ן, סימן רצו), והצדיק בונה מזה את המשכן העליון, (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב), והצדיק מעלה את התפלה לשרשה ולשער השוף לה (עין שם בסימן ט); הכלל מען דארף זיך אינגאנצן אנועק געבן צום הייליגן רביי"ח, ולגלות ולפרסם אותו, כי הבעל-דבר לקח עצמו מאד על זה, ועושה כל מיני פעולות להסתיר אורו הגנוז של רבנו ז"ל יותר ויותר, ואנו צריכים רק לגלות ולפרסם בפני הכל, שיש צדיק נורא ונשגב בזה, אשר על ידו ועל-ידי עצותיו הקדושות, הכל יכולים לשוב, אפלו הרחוקים ביותר, ואפלו המנחים בעמקי עמקים ובשאל תחתיות ומתחתיו, וצריך לגלות ולפרסם בפני הכל את העשרה מזמורי תהלים שהוא תקון הכללי, ובפרט אחד לחברו בין אנשי שלומנו בעצמם, צריך להיות באהבה, אחוה ורעות, ולחזק אחד את חברו, והחברים המקרבים אל הצדיק, ראוי שיתקו עצמם, ויגלו ויאירו אחד בחברו את העצות שקבלו מהצדיק (עין שם, סימן יג), כי בכל אחד יש נקדה מה שאין בחברו (עין שם, סימן לד), וזה רואים בחוש, כי כל אחד מאנשי שלומנו, יש לו דבורים יקרים אחרים מה שאין בחברו כפי שקבל מהצדיק האמת, על-פן טוב לשמע ולקבל את כל הנקודות הטובות מכל אחד מאנשי שלומנו, וצריך להשתדל מאד בזה — רק לקבל תמיד נקודת החבר, ועל-ידי-זה ממילא יקבל חברך נקדתך, ולעולם אל תבלבל עצמך דיקא לתן נקדתך בו, ומזה מתחלת כל המחלקת ודו"ק.

כי העקר להכניע את עצמו לפני הכל, הינו לא להיות בקטנות המחין, כמו שהזהיר על זה רבנו ז"ל ביותר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כב): בענין ההכנעה העולם טועים, עין שם, כי העקר לבלי למשל על אחר, שמזה נתהנית כל המחלקת, שזה בחינת מפרסם של שקר, ושמעתי מגדולי אנשי שלומנו, שגם בדבר רבנו ז"ל יש בחינת מפרסם של שקר, מי שרוצה להתנשא ולהיות מנהיג ומושל, רק העקר לבלטל עצמו אחד לגבי חברו, ועין (שם בסימן פ), מענין

(ח) צריך למסר את עצמו לגמרי לרבנו הקדוש.

אמירת תורה, שצריך למשך את ידו מזה, רק אם יבואו ויפיוסו אותך, עין שם; ועין (שם בסימן א): על-ידי ממשלה מאבד בחינת נבואה, שהיא הדבקות בו יתברך, ונופל ממדרגתו, עין שם; וכן ראיתי במכתב מאחד מגדולי אנשי שלומנו ר' דוד צבי דאשעווסקי ז"ל, נכד הצדיק הקדוש ר' יודל ז"ל, תלמיד רבנו ז"ל, אשר אם יבא אחד לדבר מרבנו ז"ל וישתדל לשמע, תרבה לדבר עמו, ור' אברהם בר' נחמן ז"ל מסביר, מנין יודעים מי תלמיד הגון או לא, המוכא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס', שכתב שם, שצריך לשמר עצמו מאד לבלי ללמד לתלמיד שאינו הגון, וכתב, שמי שמתעורר בעצמו, ורוצה דיקא לשמע ממך, תאמר לו, כי הוא תלמיד הגון לפי בחינתך שאתה צריך לגלות לו, ובאמת צריך להתפלל הרבה לפני השם יתברך, לידע איך להתנהג בענינים כאלו, כי רבים נפלו על-ידי-זה, כאשר ראיתי בעיני, ועין שם (בחלק ב', סימן יח): ספנה גדולה לומר תורה, עין שם; ומחמת שנתהוו פה בלבולים מכל זה, אמרתי לכתב לך קצת מזה, ויהי רצון שיתבטלו כל המחלקת והקטרוגים וכל הדינים מעל כל ישראל, ועוד חזון למועד לרשם לך דברי תורה.

הדורש שלומך...

תיא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב-שבת-קדש לסדר פקודי ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר, החפץ ומשתוקק אל הקדשה על-פי דרך האמת שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד לפתח ולהתחיל את היום בתפלה והתבודדות, ותרגיל עצמך להתבודד קדם אור היום קדם

הַתְּפִלָּה, שְׁאֵזוּ הִיא מַעֲלַת הַהִתְבּוּדוֹת, כַּמּוּבָא בַּגְּמָרָא (בְּרֵכוֹת ג.) :

בְּזִמְנֵי שְׂאִישָׁהּ מְסַפֶּרֶת עִם בַּעֲלָהּ וְכוּ' שֶׁזֶּה מְרַמֵּז עַל קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֶיהָ, שְׁאֵזוּ הוּא הַזְּמַן לְזֶה וְכוּ', וְאֵז הַמַּחֲוֶה וְכִלֵּי בְּלוּלִים, וְתַבְקַשׁ עַל כָּל הַיּוֹם שִׁילָף לָךְ כְּסִדֵּר, וְתַקְשֶׁר עֲצָמְךָ וְכָל הַיּוֹם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְתִמְסֹר כָּל מַחְשְׁבָהּ, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה שֶׁל כָּל הַיּוֹם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְכָל הַחוּשִׁים וְכָל הַתְּנוּעוֹת וְכָל מַה שֶׁרַק יַעֲבֹר עֲלֶיךָ, תַּקְשֶׁרֶם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירוּנוּ רַבְּנֵינוּ ו"ל עַל זֶה, וְכֵן קִדְּם שְׁבַת-קִדְּשׁ תַּבְקַשׁ מְאֹד שֶׁהַשְּׁבַת-קִדְּשׁ תִּלָּף לָךְ כְּסִדֵּר, וְתִרְבֶּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבְמַצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְתִהְיֶה שׁוֹמֵר אֶת הַדְּבוּר כָּל הַשְּׁבַת, כִּי חֲכָמֵינוּ ו"ל הִזְהִירוּנוּ עַל זֶה בְּיוֹתֵר (שְׁבַת ק"ג): "וְדַבֵּר דְּבַר" (יִשְׁעִיָּה נח, ג) — שְׁלֹא יִהְיֶה דְּבוּרְךָ שֶׁל שְׁבַת כְּדְבוּרְךָ שֶׁל חוּל; וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכִים לְכִלֵּי לְדַבֵּר כָּלֵל בְּשְׁבַת-קִדְּשׁ, כִּי אֵז מְאִיר אֹר עֲלִיוֹן וְגִנוּז מְאֹד מְאֹד, אֹר הָאֱמוּנָה, בְּהַתְּגַלּוֹת נִפְלְאוֹת, וּמִי שֶׁרַק יֵשׁ לוֹ מְעַט דַּעַת מְרַגֵּשׁ בְּשְׁבַת אֹר נִפְלֵא וְנוֹרָא מְאֹד, וְעַל-יַדֵּי דְבָרִים בְּטָלִים מְאֹד קִדְּשׁוּ וּמְטַנְּפִים אֶת הַבְּגָדִים וְאֶת הַיַּכֵּל הַמְּלֵךְ וְכוּ', וְכִשְׁמֵרְגִיל עֲצָמוֹ בְּהִתְבּוּדוֹת בְּבִקְרָא, אֵז כָּל הַיּוֹם הוֹלֵךְ לוֹ כְּסִדֵּר, וְכֵן קִדְּם הַשְּׁנָה — לְהִתְבּוּדֵד וּלְהִתּוֹדוֹת עַל כָּל מַה שֶׁפָּגַם בְּכָל הַיּוֹם, וְיִהְיֶה מְפָאֵרֵי דְחֻשְׁבָּנָא^א, שֶׁמַּעֲלָתוֹ גְּבוּהָהּ מְאֹד, וְכֵן בְּמוֹצָאֵי-שְׁבַת-קִדְּשׁ יִתּוּדָה וְיָשׁוּב וְיִתְחַרֵּט אִם פָּגַם, חַס וְשָׁלוֹם, בְּמַשְׁהוּ.

אָחִי הַיָּקָר! אֲשֶׁרֵי וְאַשְׁרֵי זֶה הָאִישׁ הַמְּרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְהִתְבּוּדֵד תְּמִיד בְּבֵיתוֹ, וְכָל מְקוֹם שֶׁהוֹלֵךְ "שָׁם בֵּיתוֹ" (שְׁמוּאֵל-א ז, יז), כְּמוֹ שְׁכָתוּב עַל שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא (בְּרֵכוֹת י): כִּי בֵּית וְחוּץ — זֶה בְּחִינַת עוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלָם הַבָּא, וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הָאָדָם הוּא — כְּשִׁיּוֹשֵׁב בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ כְּשֶׁהוּא בְּפָנָיִם, בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא, וְהַהֶפֶךְ כְּשֶׁהוּא בְּחוּץ, שֶׁהוֹלֵךְ נֶע וְנָד וְאֵינוֹ מוֹצֵא מְקוֹמוֹ, בְּחִינַת עוֹלָם הַזֶּה, וְזֶה בְּחִינַת גִּן-עֵדֶן וְגִיְהֵנוֹם, הַשְּׂגָחָה וְטַבַּע, אֱמוּנָה וּכְפִירוֹת, חַס וְשָׁלוֹם. כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֵין שׁוּם דְּבַר שֶׁלֹּא

(א) בַּעֲלֵי חֻשְׁבוֹן.

קלב אָשר תיב בנחל

יהיה משגח בהשגחה נפלאה ונוראה מאד מאד, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם השם יתברך, וזו כל עבודת האדם — להכניס הכל בפנים הבית, בחינת בי"ת של בראשית, לאחז עצמו בראשית שהוא השם יתברך, שהוא ראשון וקדמון יחיד ומיוחד, אתה הוא משנברא העולם ואתה הוא קדם שנברא העולם: היה, הנה ויהיה, וצריך להסתכל על השכל שיש בכל דבר ודבר, ולהפך מיש לאין, לידע שהכל כלים ולבושים של אורו יתברך המלא כל הארץ כבודו, וזה בחינת בית, ששם האדם מספך עם מחיצות הבית, וכל הדברים נשמרים, בן הוא כשזוכה לברור ושלמות האמונה, אז הוא מספך עם אלקותו יתברך, ויודע שהכל בהשגחה פרטי פרטית, אז זה האדם יושב בגן-עדן התחתון בחינת העולם הבא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד), ולהפך כשתולה הכל בטבע, אז יושב בחוץ, כי נדמה לו שהכל תלוי בידו ובכחו, ואז עובר עליו מה שעובר, והולך נע ונד, והוא בגיהנום ממש, מרבוץ הרפתקאות שעוברות עליו, ובזה נבין איזה רמז במעשה של הבנים שנתחלפו (ספורי-מעשיות, מעשה יא) (חסר).

תיב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, ותיק וחסיד, השוטה בצמא דברי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בעבודת השם יתברך, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ודומם,

אֲשֶׁר תִּיג בְּנַחַל קִלְג

צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ,
וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֵׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ אֶפְלוּ רָגַע אֶחָד יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, כִּי רַחֲמֵי
יִתְבַּרְךָ עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וּבְכָל שְׁהָאָדָם נִמְךָ יוֹתֵר מִפְּאֵת מַעֲשָׂיו הָרַעִים,
וְהוּא מִנְחָ בְּמִקוֹם חֲשׂוֹף וּמִסְכֵּן מְאֹד, כְּמו־כֵּן יוֹתֵר וְיוֹתֵר נִמְשָׁכִים
עָלָיו רַחֲמֵי יִתְבַּרְךָ הַמְּרַחֵם עָלָיו, כְּמוֹ שֶׁבְּגִשְׁמִיּוֹת, וּבְכָל שְׁהָאָדָם
סוֹבֵל יוֹתֵר יְסוּרִים, וּמִנְחָ בְּעַמְּךָ חֲשֵׁף גְדוֹל וְאֲסוּר בְּאַזִּיקִים וְכוּ',
נִתְגַּדְּלִים וְנִתְפַּשְׁטִים וְנִתְרַבִּים רַחֲמֵי בְּנֵי-אָדָם עָלָיו, עַל אַחַת כַּמָּה
וְכַמָּה אֲצִלוֹ יִתְבַּרְךָ, וּבְכָל שְׁהָאָדָם נִמְךָ יוֹתֵר, וּמִסְכָּב בְּרַעַ' וְחֲשֵׁף
גְדוֹל, מִתְפַּשְׁטִים עָלָיו בְּיוֹתֵר רַחֲמֵי יִתְבַּרְךָ, כִּי הוּא יִתְבַּרְךָ יוֹדֵעַ
מְקוֹמוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְהוּא יוֹדֵעַ הַסְּבוֹת שֶׁהֵבִיאוּ אוֹתוֹ אֶל
הַחֲטָאִים הָאֵלּוּ, וְעַל-כֵּן הוּא מְרַחֵם עָלָיו.

תִּיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֵל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נְפִשִׁי, וְתִיק וְחֲסִיד,
הַחֲפִיץ וּמִשְׁתוֹקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עַל-פִּי דָרְךָ הָאֲמֵת
שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר
וַיִּזְרַח.

אֲחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְאֵל
תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאֲצִלְךָ,
וְאִךְ אִם כָּבֵר פְּגֻמָּתָ כְּמוֹ שֶׁפְּגֻמָּתָ, וְנִפְלְתָ לְמִקוֹם שֶׁנִּפְלְתָ, אֵל תִּיֵּאֵשׁ
עֲצָמָךְ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ גְדֹל רַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם
יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, וּמִכָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת יְכוּלִים לְחַזֵּר אֵלָיו
יִתְבַּרְךָ.

והעקר הוא הרצון, שיהיה רצונו חזק מאד מאד להתקרב אליו יתברך, וזה עולה על הכל, "על-כל-פנים רצוני הוא חזק מאד להתקרב אליו יתברך", ומכל שכן כשזוכה להוציא את הרצון מפיו זה עולה למקום גבוה עד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא), וזו שלמות האדם — שיהיה נמשך תמיד אליו יתברך וגם ימשיך לכב שאר בני-אדם אל עבודתו יתברך, וכמו שהזהיר על זה רבנו ז"ל ביותר (עין שם, חלק ב', סימן ז), לראות שיהיה העולם מישיב עם בני-אדם שיידעו אותו יתברך בידיעה אמיתית, וכשזוכה להאיר דעתו באחר, אז זוכה לתקן פגמיו אשר פגם בפרט בפגם הברית, עין שם, חלק א', סימן יד, על הפסוק: "אם תוציא יקר' מזולל" (ירמיה א, יח), שהוא תקון קר'י, עין שם.

ועל זה צריך למסור נפשו מאד — לדבר עם כל מידעיו רק בדבורי אמונה והשגחה פרטי פרטית, וימשיך תמיד שכנינתו יתברך למטה, לגלות ולפרסם שהשם יתברך יחיד, קדמון, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר - הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכלל זה תנקט בנפשך — ששום בריה לא יכולה לעשות לך רע או טוב, כי הכל בידו יתברך, ועל-כן החמירו מאד חכמינו ז"ל בגמרא (עין ברכות כט:) ומדרשים (אבות דרבי נתן ג', שחר טוב, תהלים פ' ועוד) ובזהר הקדוש מחמרת העון של פעם, ונחשב פאלו עובד עבודה זרה (זהר בראשית כז:), כי באמת אין רצון אחר מלבד רצונו יתברך, ואין שום בריה יכולה לעשות לך רע או טוב כי אם ברצונו הפשוט, על-כן כשאחד עושה לך, חס ושלום, רע, תדע שהוא שליח מאתו יתברך, ואם אתה פועם עליו, אזי אתה מסיר השגחתו יתברך מך, ואז אתה כעובד עבודה זרה ממש, חס ושלום, וזו הדעת צריך להכניס בעצמו היטב, לידע, להודיע ולהודע כי השם יתברך מנהיג את עולמו ברצונו הפשוט, ולית שום מחשבה תפיסה ביה כללא, כמו שכתוב (משלי לא, כג): "נודע בפערים בעלה", ופרש בזהר הקדוש

(א) ואין שום מחשבה תופסת ומשיגה בו יתברך.

אֲשֶׁר תִּיד בְּנַחַל קֵלָה

(בְּרֵאשִׁית קג:): כָּל חַד כְּפֹוּם מַה דְּמַשְׁעַר בְּלִבִּיהֶב (עֵינן בְּשִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן א); וְדִיקָא עַל-יְדֵי אַמוּנָה שְׁצָרִיף לְחֹזֵק עֲצָמוּ מְאֹד בְּאַמוּנָה בּוּ יתְבַרֵךְ, וְכֵן לְהַכְנִיס אַמוּנָתוֹ יתְבַרֵךְ בְּחִבְרוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְתַקוּן הַבְּרִית בְּכֹרֵט הוֹצָאת זֹרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, כִּי הִנֵּה הַפְּגָם הַזֶּה מִתְחִיל מְהַעֲיִנִים, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בַּמְדָּבָר טו, לט): "וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם", וְכַמוּבָא בְּטוּר (אַרְח חַיִּים, סִימָן א): הָעֵינן רוֹאֵה וְהַלֵּב חוֹמֵד וְכִלֵּי הַמַּעֲשֶׂה גוֹמְרִים, וְזֶה אֲשֶׁר כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה'" וְגו', בְּעֵינֵי הַשֵּׁם דִּיקָא וְדו"ק, כִּי הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיף תְּמִיד לְהִסְתַּפֵּל בְּחִיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יתְבַרֵךְ (עֵינן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלֵק א', סִימָן א), וְכֵל דְּבָר שְׂבָא לְעֵינָיו, תְּכַף-וּמִיד יִזְכִּיר לְעֲצָמוּ שְׂיֵשׁ בְּזֶה הַדְּבָר רְמִזִּים לְקָרְבוֹ וַיֵּשׁ בּוֹ חִיּוֹת אֱלֹקוֹת, וְכֵל הַחֲטָאִים וְהָעוֹנוֹת הֵם עַל-יְדֵי שְׂאִינוֹ מְסַתְּפֵל בְּחִיּוֹת אֱלֹקוֹת שְׂיֵשׁ בְּזֶה הַדְּבָר רַק אֶל גְּשָׁמִיּוֹת הָעֵנָן, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִפְרִיד עֲצָמוּ מִמֶּנּוּ יתְבַרֵךְ, כִּי אִם הָיָה יוֹדַע בִּידִיעָה אֲמִתִּית שֶׁהַשֵּׁם יתְבַרֵךְ עוֹמֵד עַל יְדוֹ, לֹא הָיָה חוֹטֵא פִּדּוּעַ, וְעַל-כֵּן הַהֶפֶךְ - הַתַּקוּן לְזֶה הוּא עַל-יְדֵי אַמוּנָה, שֶׁהִיא בְּנִין הַמְּלָכוֹת — לְגַלוֹת מְלָכוֹתוֹ יתְבַרֵךְ, אֲשֶׁר "ה' מְלֶךְ, ה' מְלֶךְ, ה' יְמֶלֶךְ לְעוֹלָם וָעֶד".

תִּיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּקְרָא "תַּעֲנִית אֶסְתֵּר" ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֵל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיִּקָּר, הַחֲפִין וּמִשְׁתוֹקֵק מְאֹד לְעַבּוֹדַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ עַל-פִּי דְרָף הָאֲמַת שְׁקַבְּלָנוּ מִהַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיִּקָּר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלְהַשִּׁיבְךָ דְּבָר אֲמַת הֵלֵא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיָדְךָ, הַפֶּה בָּהֶם דְּכֹלֵא בָּהֶם — עֲצוֹת וּדְרָכִים יִשְׁרוֹת וְעֲצוֹת וְהַתְחַזְּקוֹת לְכֹל אָדָם, מִן הָאָרֶז אֲשֶׁר בְּלִכְנוֹן עַד הָאֶזוּב אֲשֶׁר בְּקִיר.

(ב) כָּל אֶחָד כְּפִי מַה שְׁמַשְׁעַר בְּלִבּוֹ.

אבל אף-על-פי-כן "אי אפשר לבית-המדרש בלי חדוש" (עין ירושלמי, סוטה ג, ד), אכתב לך מה שנתחדש אצלי היום בבקר. שלמות המלכות היא כשמתחדת עם זעיר אנפין - בעלה, שזה בחינת יחוד חמה ולבנה, ולהאיר לכל הארץ ולדרים עליה, כי מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ולהפך, חס ושלום, כשהמלכות נפרדת מזעיר אנפין, זה עקר החרבון, ועקר הנפילה, רחמנא לצלן, (ועין בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פב), כשאין חנה מאחדת עם אדם המלכות לזעיר אנפין, אז הולך לה שלא כסדר, ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן כט), שאם אין בגדים לבנים, הינו תקון הדבור שהוא המלכות, אז היא נפרדת מזעיר אנפין, כי אינו מתיחד עמה, כי היא בחינת דם נדה, "מדוע אדם ללבושיך" וגו' (ישעיה סג, ב), וזה פרוד בין קדשא ברין הוא ושכינתיה, ועל-ידי-זה הוא בחינת נופל, רחמנא לצלן, (ואיתא שם, סימן נ): כשאין תקון הברית, אז כלבא נחית ואכיל קרבנוא, ולכן מי שפגם בבריתו, צריך לשמר עצמו מפלב, כי עקר עצמו על-ידי פגם הברית משרשו שהוא הזעיר אנפין, ואז המלכות בעצמה נוקמת ממנו, וכמו שכתוב (תהלים לד, כב): "תמותת רשע רעה" (עין שם, סימן ד), וזה כל"ב דיקא, שהוא גימטריה שם ב"ן - שרש המלכות שנוקמת בו, וכן צריך לשמר עצמו מחרב, כי חרב באה על פגם הברית (עין שם, סימן כ), "חרב נוקמת נקם ברית" (ויקרא כו, כה) עין שם, וזה חרב דיקא, שהיא גימטריה קנ"א ב"ן עם האותיות הפשוטות ועם הכולל, שרש המלכות שנוקמת בו, ופגם הברית הוא, רחמנא לצלן, פרוד המלכות מזעיר אנפין, שממשיך המלוכה לעצמו, בחינת "שמגביר את גשמיות הגוף על הנשמה", ותקונו הוא התענית, כי על-ידי מזונא דגופא, דהינו אכילה ושתייה, על-ידי-זה מגדילין עקב דסטרא אחרא, בבחינת (תהלים מא, י): "אוכל לחמי הגדיל עלי עקב", ואז כשנתחזק עקב דסטרא אחרא, על-ידי-זה נחלש, חס ושלום, בחינת עקב דקדושה, שהוא "עקב ענוה יראת ה'" (משלי כב, ד), שהיא בחינת ריח (ישעיה יא, ג) "והריחו ביראת ה'" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב',

אֲשֶׁר תִּיד בְּנַחַל קְלוֹ

סימן ח), וְלִהְפֹךְ בְּשִׂמְתָעֲנָה, אֲזִי מְכַנִּיעַ אֶת הַסְטָרָא אַחְרָא וְהַקְלָפוֹת (עין שם, חלק א', סימן סב), אֲכַל הַצְדִּיק אֲסוּר לְהַתְעַנּוֹת, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו'ל (תענית יא): צוֹרְבָא דְרַבְּנָן דִּיתִיב בְּתַעֲנִיתָא לִיכּוּל כְּלָבָא שִׁירוּתָא, כִּי בּוֹדָאי הַצְדִּיק אֲכִילְתוּ הִיא יִקְרַת עֲרָף, כִּי מִשְׂבִּיעַ אֶת הַנֶּפֶשׁ דְקַדְשָׁה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשָׁלִי יג, כה): "צְדִיק אֲכַל לְשִׁבְעַ נֶפֶשׁוֹ" (עין שם, סימן נ), כִּי עַל-יְדֵי אֲכִילָה בְקַדְשָׁה נַעֲשֶׂה יְחִיד קַדְשָׁא בְרִיף הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ אֲפִין בְּאֲפִינֵי (עין שם, סימן סב), וְאֲכִילְתוּ הִיא בְּחִינַת לְחֵם הַפָּנִים, שְׁזָה בְּחִינַת "הִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי" (בְּרֵאשִׁית יז, א), הֵינּוּ שְׁנַתְּגַלְהַ לּוֹ כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵּי וְתַבְרָף כָּלֵל, וְאֶפְלוּ בְּתוֹף הַמְּאָכֵל גַּם-בֶּן חֵיוֹת אֲלֵקוּתוֹ, וּמְקַשֵּׁר הַמְּאָכֵל עִם הַנֶּפֶשׁ (עין שם, סימן לא), וְעַל-בֶּן מְאָכֵל גִּימְטְרִיָּה צ"א [תְּשַׁעִים וְאַחַד] כְּמִנְיַן הוּי"ה אַדְנִי יְחִיד קַדְשָׁא בְרִיף הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ, (וְעֵין שָׁם, סִימָן נז), שְׁעַל-יְדֵי אֲכִילָה בְקַדְשָׁה - עֲנֵג שְׂבַת, אֲזִי אֵינוֹ צְרִיף לְצוּם, כִּי פּוֹעֵל בְּאֲכִילְתוֹ מֵה שְׁפּוֹעֵל עַל-יְדֵי הַצּוּם, הֵינּוּ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב.

וְזֶה בְּחִינַת תַּעֲנִית אֲסֵתֵר שְׁקֵדָם לְפוּרִים, כִּי בְּפוּרִים נִתְּגַלְתָּה הָאָרֶה נִפְלְאָה מְאֹד, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵּי וְתַבְרָף, וְהַשֵּׁם וְתַבְרָף מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוּבֵב כָּל עֲלָמִין, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין שׁוּם הַסְתָּרָה שְׁיִכּוּל לְהַסְתִּירָה, כִּי גַם בְּלִשׁוֹנוֹת הַעֲכוּוֹת וּבְכַרְף גְּדוֹל שְׁבָרוּמִי, שֵׁם תְּמַצָּא אֲלֵקוּתוֹ וְתַבְרָף (עין שם, סימן לג), וְעַבּוּדַת מְרַדְכֵי הֵיְתָה — לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֲלֵקוּתוֹ וְתַבְרָף, לְהַשִּׁיב הַמְּלוּכָה אֵלָיו וְתַבְרָף, בְּחִינַת "וְהֵיְתָה לֵה' הַמְּלוּכָה" (עוֹבְדֵיָה א, כא), כִּי מְרַדְכֵי הוּא "מֶר דְּרוּר" (שְׁמוֹת ל, כג) וְחֲרוּת, (וְעֵין לְקוּשִׁי-מוֹהָר'ן, חֵלֵק א', סִימָן נו), וְעַל-בֶּן "וּמְרַדְכֵי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה" (אֲסֵתֵר ג, ב), וּפְרַשׁ רַש"י, שְׁעֲשֶׂה הֵמֶן עֲצָמוֹ אֱלוֹהֵי, וְעַל-בֶּן לֹא כְרַע וְלֹא הִשְׁתַּחֲוֶה, כִּי הֵמֶן כָּפַר בְּעֵקֶר וְהִמְשִׁיף אֶת הַמְּלָכוּת אֵלָיו, וְכַחוּ הִיָּה עַל-יְדֵי פָגַם אֲכִילַת יִשְׂרָאֵל וּפָגַם הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו'ל (אֲסֵתֵר רַבָּה ז, יח), שְׁנֵהֲנוּ מְסַעֲדַת אוֹתוֹ רַשָּׁע, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נוֹפְלַת הַמְּלָכוּת וְנִסְתָּרַת בְּהַסְתָּרָה שְׂבַתוֹף הַסְתָּרָה, שְׁזָה בְּחִינַת שְׁנִלְקָחָה

ב) תְּלִמִיד חֲכָם שְׁשֵׁרוּי בְּתַעֲנִית, יֵאָכֵל הַכֶּלֶב אֲרוּחָתוֹ.
ג) פָּנִים בְּפָנִים.

קלח אֲשֶׁר תִּיד בַּנְחָל

אֶסְתֵּר לְבֵית הַמֶּלֶךְ אַחְשֵׁרוּשׁ, וְעַל־כֵּן צָוָה מְרֹדְכִי אוֹתָהּ לְבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ — מִלְכוּ שֶׁל עוֹלָם, וּלְהִתְחַנֵּן לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְפָּנָיו עַל עַמָּה, וְעַל־כֵּן הִשִּׁיבָהּ לוֹ: "כִּנְסָ אֶת כָּל הַיְּהוּדִים הַנִּמְצָאִים בְּשׁוֹשָׁן וְצוּמוֹ עָלַי, וְאֵל תֹּאכְלוּ וְאֵל תִּשְׁתּוּ" (אֶסְתֵּר ד, טז), שְׂבִיזָה הַכְּנִיעוּ אֶת הַגּוֹף וְהִשִּׁיבוּ אֶת הַמְּלָכוּת לְשִׁרְשָׁה, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלִּית הַהִסְתַּרְתָּה שְׂבִיתוֹךְ הַסְתַּרְתָּה לְדַעַת גְּדוּלָּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה הִיָּתְהּ מִפְּלָה לְהֵמֵן הַרְשָׁע, וְנִתְגַּלָּה כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאֶפְלוּ בְּתַקְוָה הַהִסְתַּרְתָּה יֵשׁ הַתְּגַלּוֹת אֶלְקִית נִפְלְאָה מְאֹד.

זֶה בְּחִינַת חֲמֵר אֶסוּר כַּעַס שֶׁהוּא כְּאֵלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (זֶהר בְּרֵאשִׁית כז:), כִּי בְּאֵמַת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְהַכֵּל שְׁלוֹחִים שֶׁל הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, וְאִם כּוֹעֵס עַל אֵיזָה אָדָם, מְסִיר הַשְּׂגָחָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ מִמֶּנּוּ, וְשׁוֹבֵר מִמֶּנּוּ אֶת הַחוּמָה הַשׁוֹמְרָתוֹ (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סח), וְעַל־כֵּן חוּמָה עִם הָאוֹתִיּוֹת וְהַכּוֹלָל בְּגִימְטְרִיָּה שֵׁם אַדְנִי שֶׁהוּא הַמְּלָכוּת, וְעַל־כֵּן אֵיִתָּא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחֹת־הַר"ן, סִימָן רמט): מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִיתוֹ הוּא תָּמִיד בְּכַעַס, "שֶׁטְעַנְדִּיג בֵּיזוּ" הַנִּקְרָא רַע, כִּי חֲטָא פָּגַם הַבְּרִית נִקְרָא רַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר... רַע בְּעֵינֵי ה'", כִּי הַמְּלָכוּת מְפָרְדֵת מְזַעֵיר אֲנָפִין, וְאִזּוֹ הוֹלֵךְ לוֹ תָּמִיד שְׁלֵא כְּסֻדְרָה, זֶה בְּחִינַת אָרוּר (בְּרֵאשִׁית ט, כה): "אָרוּר כֹּנֵעַן עֹבֵד עֲבָדִים", כִּי חָם פָּגַם בְּבְרִית, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה עוֹבְרָת עָלָיו מְרִירוֹת הַרְבֵּה, מֵיִין מְרִירוֹתֵי(עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נ), וְעַל־יְדֵי כַּעַס נִתְעוֹרְרִים עָלָיו דֵּינִים וְעוֹנָשִׁים קָשִׁים הַרְבֵּה, כִּי נִתְעוֹרֵר הַמְּקַטְרֵג הַגְּדוֹל שֶׁהוּא עֲשׂוֹ, הוּא אָדָם, אֲבָל עַל־יְדֵי הַצּוּם וְהַתְּעַנִּית, נִכְנָעִים כָּל הַמְּקַטְרֵגִים (עֵין שֵׁם, סִימָן נז), וְעַל־כֵּן אֵיִתָּא בְּדַבְּרֵי הָאֲרִיז"ל (שְׁעַר־רוֹחַ־הַקֹּדֶשׁ, בַּף ו): תִּקְוֹן לְכַעַס לְכוֹן בְּשֵׁם קַנ"א, שֶׁהוּא שֵׁם הַמְּלָכוּת, לְהַחֲזִיר אֶת הַמְּלָכוּת לְשִׁרְשָׁה, וּבְלְקוּטִי־מוֹהֲר"ן (חֶלֶק ב', סִימָן פב), שִׁילֵךְ כְּסֻדְרָה צְרִיף לְכוֹן

ד) תָּמִיד בְּכַעַס.
ה) מִים מְרִים.
ו) אל"ף, ה"ה, יו"ד, ה"ה.

אֲשֶׁר תטו בַּנְחַל קלט

בְּשֵׁם מִ"ה' אֹר הַחֲדָשׁ, וַיִּתְיַחֲדוּ בְּיַחַד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתֵיהּ
וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי - עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיִּקְרָא ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעְלַת יְדֵי הַיָּקָר, הַשּׁוֹתֶה בְּצִמָּא
דְּבְרֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח
לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אָחִי! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּלְמַעַן הַשֵּׁם
וּלְטוֹבַתְךָ הַנְּצָחִית תִּתְפַּלֵּל תָּמִיד בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ, וְתִתְפַּלֵּל בְּכֹנֶנְהָ
גְּדוּלָה וּבְכַח גְּדוּל כַּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ו"ל עַל זֶה מְאֹד, וְגַם תִּדְעַ כִּי
צָרִיךְ לְהִזְהַר מְאֹד לְבָלֵי לְדַבֵּר בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ מִחֲמִיר
מְאֹד עַל זֶה, וְכֵן הָאֲרִיז"ל וְהַרַמ"ק אֵלּוּ הֵיוּ מְדַבְּרִים בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת
אִף שְׁלֹא בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה כְּיָדוּעַ, כִּי גַם בֵּית־הַכְּנֶסֶת הוּא בְּחִינַת
מַלְכוּת הַיֵּכָל הַמְּלָךְ, וְצָרִיךְ לְהִזְהַר מְאֹד לְבָלֵי לְפָגַם וּלְטַגֵּן הַיֵּכָל
הַמְּלָךְ, וְכָל זֶה אֶפְלוּ שְׁלֹא בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה אֲבָל בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כּוֹלֵל עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַרְשָׁעִים וְהַעֲזִי פָּנִים הַחוּלְקִים עַל
תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַיִן בְּלִקְוֹטֵי־מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן נ): וְדַע שְׁעֲזִי פָּנִים
שְׁיִישׁ בְּדוֹר הֵן הֵן הַכְּלָבִים, בְּחִינַת "וְהַכְּלָבִים עֲזִי נֶפֶשׁ" (יִשְׁעִיהוּ נו,
יא), וְהֵם עוֹמְדִים וְחוּלְקִים עַל תְּפִלוֹת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שְׁעֲדִין לֹא
תִקַּן בְּרִיתוֹ בְּשִׁלְמוֹת, כִּי יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׂמַתְפַּלְלִים בְּכֹנֶנְהָ קֶצֶת, וְזֶה
עוֹמֵד וּמְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטִלִּים, וְעַל־יְדֵי־זֶה מְבַלְבֵּל אֶת חֲבֵרָיו וּמְבַטְלֵם
מִכּוֹנֵן הַתְּפִלָּה, וּבְתַקּוּנֵים אֵיתָא, שְׁנַגֵּד הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת שְׁהֵם: אֲרִיֵה,

ז (יו"ד, ה"א, וא"ו, ה"א.
א) רבינו משה קורדיביוו.

שׁוֹר, נָשֶׁר, יֵשׁ שְׁלֹשׁ חֵיּוֹת טְמֵאוֹת, הֵינּוּ אִם אֵין רְאוּי, אֲז מְבַלְבְּלִים מַחְשְׁבֹתֶיהָ וּמְגַרְשִׁים אוֹתוֹ מִהֵיכַל הַמֶּלֶךְ (עֵין שָׁם, סִימָן פּד), וְעֵין (שָׁם, סִימָן נה), כִּי אֱלוֹ הַרְשָׁעִים מִמְּשִׁיכִים רַע עֵין עַל הַצַּדִּיק הַמִּתְפַּלֵּל בְּכוֹנֵה וְרוֹצֵה לְהַמְשִׁיךְ אוֹר זְכוּת הָאֲבוֹת בְּעוֹלָם, כִּי עַל-יָדֵי כָּל תְּפִלָּה מְשַׁלֵּשׁ הַתְּפִלוֹת, מִמְּשִׁיכִים הָאֲרָה בְּעוֹלָם מֵאֲחָד מְשַׁלֵּשֵׁת הָאֲבוֹת שְׂתַקֵּן אוֹתָהּ תְּפִלָּה כְּדוּעַ, וְלִהְנַצֵּל מִהֲרַע-עֵין הַזֶּה הוּא עַל-יָדֵי לְמוֹד זְכוּת שְׁיִלְמַד עָלָיו, הֵינּוּ שְׂיִתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה, לִידַע שְׁבִשְׁבִיל עוֹנוֹתָיו בְּפָגַם הַבְּרִית כִּי זֶה הָאָדָם לְבַלְבְּלוֹ, וְעַל-יָדֵי-זֶה יִתְפַּשֵּׁט לְבוֹ מַעַקְמֵמִיּוֹת, וְיִזְכֶּה לְאַמוּנָה אֲמִתִּית, וְלִידַע כִּי צַדִּיק ה', וּבִשְׁבִיל זֶה צָרִיף לְהִזְהַר מְאֹד לְבִלִי לְהִתְגַּרוֹת בְּרָשָׁע, וְאֲדַרְבֵּה יְכוּל לְהִיּוֹת שְׂיִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר, וְעַקֵּר הַעֲצָה — לְדַם וְלִשְׂתַק, וְלִידַע כִּי הַכֹּל בְּסִבַּת עוֹנוֹתָיו, וְעַל-יָדֵי שְׂיִדַע זֹאת בִּידִיעָה אֲמִתִּית, וְיִשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, אֲז כְּרַגַע "יִתְפָּרְדּוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אֲוֵן" (תְּהִלִּים צב, י), וְיִבְרַח מִשָּׁם.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יִזְכֶּנּוּ לְעַבְדּוֹ תְּמִיד, וְלִהְיוֹת מְעוֹשֵׂי רְצוֹנוֹ שׁוֹמְרֵי הַדְּבוּר, וּבִפְרָט בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְלֹא מְעוֹבְרֵי רְצוֹנוֹ פּוֹגְמֵי הַדְּבוּר, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאַשְׁרֵינוּ וְאַשְׁרֵי חֻלְקֵנוּ, שְׂזַכֵּנוּ לִידַע מְרַבֵּי אֲמֵת כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ; וְאֲתַמּוּל בְּלִיל שְׂשִׂי הֵייתִי בְּיַחַד עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים וְהָאֵהוּבִים, וְדַבְּרָנוּ שִׁיחוֹת יְקָרוֹת וְנִפְלְאוֹת מְרַבָּנוּ ו'ל, וּמִמֶּשׁ הָאִירוּ אֶת כָּל הַלְּיָלָה עִם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְדַבְּרֵי רַבָּנוּ ו'ל וְסִפּוּרִים נִפְלְאִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

מְבֹאֵר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֻלְק א', סִימָן כ"ה, שְׂשִׂי שְׁכָל בְּכַח, שְׁכָל בְּפַעַל וְשְׁכָל הַנִּקְנָה, וְעַקֵּר הַתְּכַלִּית — שְׂשִׂי עוֹבֵר הַשְּׁלֵשׁ שְׁכָלִיּוֹת וְיִקְנֶה חֻכְמָה הַרְבֵּה וְכו', עֵין שָׁם; וְיֵשׁ לוֹמֵר: שְׁכָל הַנִּקְנָה הוּא חֲדוּשִׁין דְּאוּרִיתָא, מַה שְּׁהָאָדָם זוֹכֵה לְחֲדָשׁ מִדַּעְתּוֹ, וְהוּא דְּבַר שְׂנִשְׂאָר וְכו', וְעַל-כֵּן רְאוּי לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה חֲדוּשֵׁי תוֹרָה וְהַשְּׂגוֹת וְכו', כִּי זֶהוּ שְׁכָל הַנִּקְנָה — כְּשִׁזְכֵּה שְׂנִשְׂאָר מִמָּנוּ, וְרַבָּנוּ ו'ל אָמַר (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֻלְק ב', סִימָן קה), שְׂשִׂי הוּא תְּקוּן

אָשֶׁר תטז בְּנַחֵל קמא

גְּמוּר לְפָגֶם הַבְּרִית — לְחִדּוּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה; אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְחִדּוּשׁ
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם חֲדוּשֵׁינ׳ן חֲדָשִׁים, וַיְהִיָּה "נַחֵל נוֹבֵעַ מִקּוּר חֲכָמָה" (מִשְׁלֵי
יח, ד), אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקוֹ; וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת מַעֲלַת חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה,
שֶׁהֵם מְגִלִים וּמְפָרְסָמִים אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְחַזְקִים וּמְאַמְצִים אֶת כָּל
הַשְּׁבוּרִים וְהַנְּדָבָאִים, וּמְקַרְבִים אֶת כָּל הַרְחוּקִים, וְחֲדוּשֵׁי תוֹרָה כְּאֵלוֹ
- אֵין לְמַעֲלָה מֵהֶם, כִּי הוּא עוֹשֶׂה טוֹבָה לְכַעַל בְּחִירָה.

תטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, "שׁוֹשֵׁן פּוּרִים" ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַשּׁוֹתֵה בְּצִמָּא דְבָרֵי
הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מִקּוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבְּלָתִי זֶה זְמַן רַב, וְגַם כְּתִבְתִּי לְךָ כְּכֹר כְּמָה
מִכְתָּבִים, וְגַם הַבְּטַחְתָּ לְהִיּוֹת אֶצְלָנוּ בְּפוּרִים, וְהִנֵּה לֹא זְכִיתִי לְרְאוֹתְךָ
וְגַם לֹא כְּתִב יָדְךָ, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה לְחַשֵּׁב.

וְדַע לְךָ, אָחִי, שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם מַה שְּׁעוֹבֵר,
וְהַעֲקָר לְחִזּוֹק עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם עִם הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, וְדִיקָא
עַל-יְדֵי-זֶה מְכַנְיָעִים אֶת קְלַפְתָּ עֲמֻלְקָ שֶׁהִיא קְלַפָּה קָשָׁה מְאֹד
הַרוֹדֶפֶת אַחַר כָּל הַנְּחֻשָׁלִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כה, יח): "וַיִּזְנֹב בְּךָ
כָּל הַנְּחֻשָׁלִים" וְגו' לְקַרְרֵם מִהַקְדָּשָׁה וּלְהַכְנִיֵס סְפָקוֹת בְּאָדָם "הַיֵּשׁ
ה' בְּקַרְבָּנוֹ אִם אֵין" (שם), כִּי עֲמֻלְקָ גִּימְטְרִיָּה סְפֵק כְּמוּבָא. וְזֶה עַקֵּר
הַצָּרָה שְׁעוֹבֶרֶת עַל הָאָדָם - שֶׁאֵין לוֹ יְשׁוּב הַדְּעַת שְׁלָם רַק תְּמִיד
מְסָפֵק, וְעַקֵּר הַסְּפָקוֹת שֶׁמְכַנְיָס בּוֹ הַסְּטָרָא אַחְרָא, שִׁדְמָה לְאָדָם
כְּאֵלוֹ הוּא אֵינוֹ חָשׁוּב לְמַעֲלָה, וְאוֹתוֹ שׁוֹנֵא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, חַס וְשְׁלוֹם,
וְלוֹ כְּכֹר לֹא יְהִיָּה תִקּוּן, וּכְאֵלוֹ אֲבָדָה כְּכֹר תְּקוּנוֹ וּכְכֹר נֶאֱבָד, וְכָל
אֵלוֹ הַסְּפָקוֹת שֵׁישׁ בְּאָדָם, הֵם הֵם הַסְּטָרָא אַחְרָא, כִּי בְּאֵמַת אֵין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלוֹפוֹ שֶׁל

עולם, "אנה אלך מרוחק ואנה מפניך אברח" (תהלים קלט, ז), ואם כבר נכשל האדם במה שנכשל, עדין רחמיו רבים מאד, ועדין יש תקנה רבה לתקן הכל, כי עד יום מותו תחכה לו לתשובה, ואם ישוב מיד תקבלו, כי השם יתברך חפץ חסד הוא, ורוצה להיטיב לכל אחד, והעקר להכין פלים טובים, וכמובא בלקוטי מוהר"ן (חלק א', סימן לד), שהתפלה היא כלי השפע לקבל השפעתו יתברך, על-כן עקר העצה ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בני-אדם, ולשפך שיח ותפלה, וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות תשפך ותשיח ותספר אליו יתברך, ואז תמשכנה עליך כל הישועות והמתקות הדינים, ותזכה להתקרב אליו יתברך.

הדורש שלומך...

תיז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר צו ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ידי מאז ומקדם, החפץ ומשתוקק מאד להפגס אל הקדשה על-פי דרך האמת והתם שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, ועל כל ישראל ... גרו יאיר.

מכתבך הדחוף עכשו קבלתי, ומה שכתבת להשיב חנת דעתי, כבר גליתי וספרתי לאנשי שלומנו זה כמה פעמים את דעתי, אך מחמת שבכל פעם אני שומע פרושים אחרים בדברי על-כן אודיעך, הנה כל אחד צועק שהוא מחבר אל רבנו ז"ל, ורוצה לבנות דעת רבנו ז"ל, ואיך יודעים עם מי האמת, איתא בזהר הקדוש ומובא בדבריו ז"ל בלקוטי מוהר"ן (חלק א', סימן נא), שארי בחבורא וסיים בפרודא — זה הסטרא אחרא, ולהפך מוכן שארי בחבורא וסיים בחבורא — זה הסטרא דקדשה, על-כן דע לך, מי שרוצה בפרוד

אֲשֶׁר תִּיחַ בְּנַחַל קמג

יְהִי אִיךָ שִׁיְהִי מְאִיזָה טַעַם שֶׁרַק יְהִי, אַךְ מֵאַחַר שֶׁהוּא בְּפִרוּדָא זֶהוּ מְסֻטָּרָא אַחְרָא, וְלִהְפֹּךְ מִי שְׁרוּצָה בְּחִבּוּרָא בְּאַחֲדוּת — זֶה מְסֻטָּרָא דְקִדְשָׁה וְדו"ק. וּבְעִוְנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כְּבָר גָּזַר אוֹתָנוּ הַסֻּטָּרָא אַחְרָא לְחֻצְאִין, וְנִשְׁאַרְנוּ רַק לְמַחְצָה, וְעַכְשָׁו עָלָה הַכּוֹרֶת לְחֻתְפֵּךְ גַּם אֶת הַחֻצִי לְרַבִּיעַ, וּמָה יְהִי הַסּוּף, עַל הָרֵאשׁוֹנִים אָנוּ מְצֻטְעָרִים... וְרַבְנוּ וְ"ל הַזְהִירָנוּ וְצָנָה לָנוּ (שיחות-הר"ן, סימן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מֵאַתִּי, שְׁלֵא לְהִטְעוֹת עֲצָמוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כְּשֶׁאָדָם מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה אֲמִתִּית, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדּוֹ יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֵין שׁוּם דְּבָר נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, כִּי הַכֵּל מִשְׁגַּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִי פְּרֻטִית, "אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה אֶלֶּא אִם-בֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה" (חֲלִין ז:), "וְאֶפְלוּ רִישׁ גְּרֵגִיתָא מִן שְׁמַיָּא מִנּוּ לִיה" (בְּרַכּוֹת נח.), "וְאֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׁמוּכָן לְחַבְרוֹ וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגַעַת בְּמְלָכוֹת חִבְרָתָהּ אֶפְלוּ כְּמֵלֵא נִימָא" (יומָא לח.), "וְאֶפְלוּ צְפָרָא קְלִילָא מִבְּלַעְדֵי שְׁמַיָּא לֹא מִתְצַדָּא" (ירוּשְׁלָמִי שְׁבִיעִית, פָּרָק ט', הִלְכָה א', וּבְבִרְאשִׁית רַבָּה עט, ו), וְאֶפְלוּ קֵשׁ אֵינוֹ נוֹפֵל מִהַעֲגָלָה בְּלִתִּי הַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבַּרְךָ הַפְּרֻטִי פְּרֻטִית (בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב ו'ל), וּבִידִיעוֹת אֱלוֹי יִזְכֶּה לְחַיּוֹת חַיִּים אֲמִתִּיִּים, חַיִּים נְעִימִים, כִּי מָה יַעֲשֶׂה לוֹ אָדָם.

תִּיחַ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֻדְרָא צוֹ ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעְלַת הַיְקָר וְהַנְּעִלָה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוּמֵינוּ, הַשׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

(א) אֶפְלוּ צְפוּרָא קִטְנָה מִבְּלַעְדֵי רִשׁוּת מִשְׁמִים לֹא נִצְוָה.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בעבודת השם יתברך, ואל תפל
 בַּדְעָתָךְ בְּשׁוּם אִפֶּן שְׁבַעוּלָם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אִתָּךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי
 אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיִּוֹת
 אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהַעֲקֵר לֵהֵיוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה וּבְפָנִים שׁוֹחֲקוֹת (עֵין
 לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כג), אֲנִפִּין נְהוּרִין^א — זֶה סֵטְרָא דְקַדְשָׁה,
 תְּקוּן הַבְּרִית, שְׁבִירַת תְּאַוֹת מְמוֹן, וְלִהְפֹּךְ חֵס וְשְׁלוֹם, אֲנִפִּין חֲשׂוּכִין^ב
 — זֶה סֵטְרָא אַחְרָא, פְּגַם הַבְּרִית, תְּאַוֹת מְמוֹן, שֶׁהוּא תָּמִיד בְּעֲצָבוֹת
 וּבְמִרְהָ שְׁחוּרָה, וְרוּצָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר מְמוֹן, וְהוּא תָּמִיד בְּדַאגוֹת אִיף
 לְאַסֵּף עוֹד מְמוֹן, וְלִהְפֹּךְ אֲנִפִּין נְהוּרִין — שְׂמַח בְּחֵלְקוֹ, וְנוֹתֵן תָּמִיד
 תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל חֵלְקוֹ שֶׁנָּתַן לוֹ, וְיוֹדֵעַ שֶׁמָּה שֵׁישׁ
 לוֹ הוּא חֶסֶד חַנּוּם, וְהוּא אֵינוֹ רְאוּי אֶפְלוּ לְזֶה הַמְעַט דְּמַעַט, וְהוּא
 תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְעֵין (שֵׁם, חֵלֶק ב', סִימָן י), שְׁעַל-יְדֵי שִׁמְחָה יִזְכֶּה לִישׁוּב
 הַדְּעַת וּלְמַחִין מִישְׁבִּין וְזוּכָה לְחֵרוֹת, וּלְזָכוֹת לַעֲבוּדַת הַשִּׁמְחָה זֶהוּ
 כְּבֹד עַל הָאֵדָם מְאֹד יוֹתֵר מִכָּל הָעֲבוּדוֹת שְׁבַעוּלָם, כִּי טֹבַע הָאֵדָם
 שִׁיְהִיָּה נִמְשָׁף אַחַר חוֹמְרוֹ הַגִּשְׁמִי שֶׁרְבוּ נִתְהַוֶּה מִדּוּמָם, וְעֵין (שֵׁם, חֵלֶק
 א', סִימָן קפ"ט): עֲקֵר נְשִׁיכַת הַנְּחָשׁ הוּא עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, בְּחִינַת "וְנִחַשׁ
 עֶפֶר לְחִמוֹ" (יִשְׁעִיָּהוּ סה, כה), וְעֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֵלֶק א', סִימָן קסט),
 שְׁעַל-יְדֵי הַשִּׁמְחָה יִזְכֶּה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצָמוֹ יִשְׁמַר בְּרִיתוֹ, וּבְדַבְּרֵי
 ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן אֵיתָא עַל הַפְּסוּק: "וְהָיָה עֲקֵב" (דְּבָרִים ז, יב),
 וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בַּמִּדְבָּר רַבָּה יג, ה): אֵין 'וְהָיָה' אֵלָא לְשׁוֹן שִׁמְחָה,
 אִף מִתְקַף הַתְּגַבְרוּת הַסֵּטְרָא אַחְרָא עַל מַדַּת הַשִּׁמְחָה, עַל-יְדֵי-זֶה
 מִנְחַת בְּעֵקֵב, הֵינוּ מַדַּת הַשִּׁמְחָה נִפְלָה, וְרַב הָעוֹלָם אֵינָם יוֹדְעִים
 מִמַּעֲלַת זוֹ הַמְצוּהָ, כִּי חוֹשְׁבִים שֶׁאֵינָה מְצוּהָ כָּלֵל, וְעֵין מַה שֶּׁפָּרַשׁ
 רַש"י שֵׁם: אֵלוֹ מְצוּוֹת שֶׁאֵדָם דָּשׁ בְּעֵקֵבוֹ, וְרַבְּנּוּ ז"ל הִזְהִיר בְּיוֹתֵר
 עַל שִׁמְחָה יוֹתֵר מִהַכֵּל, וְאָמַר, שֶׁמְצוּהָ גְדוּלָּה לֵהֵיוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד
 (עֵין בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד), וְאֵיתָא (שֵׁם, בְּסִימָן מח), שֶׁתְּכַף-וּמִיד
 כְּשֶׁהָאֵדָם נִכְנָס בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עֲבָרָה גְדוּלָּה לֵהֵיוֹת בְּעֲצָבוֹת,

א) פְּנִים מְאִירוֹת.

ב) פְּנִים חֲשׂוּכוֹת.

עֵין שָׁם; וְאָנוּ אֵין לָנוּ אֶלָּא דְבָרֵי בֶן שְׁמֻחָה הַנִּכְלָל בְּמִקְוֹר הַשְּׁמֻחָה, וְעוֹסֵק לְקַשְׁרָנוּ אֶל תְּכֵלִית מַעֲלַת שְׁלֵמוֹת מִדַּת הַשְּׁמֻחָה.

וְעֵין בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"ד, לְמַה שְׁיִכּוּלֵין לְזִכּוֹת כְּשֶׁעוֹשִׂים מְצוּהָ בְּשְׁמֻחָה, לְהִיּוֹת נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא מְטִי וְלֹא מְטִי, (וְעֵין שָׁם, סִימָנִים ה, כה), וּמוֹבָא בְּעֵלִים לְתוֹרֵפָה מִמוֹהַר"ן ת"ו"ל שְׁיַעֲשֶׂה עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא שְׁמַח, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְשְׁלֵמוֹת הַשְּׁמֻחָה, וְצָרִיף לְלֶכֶת תְּמִיד בְּפָנִים שׁוֹחֲקוֹת אֶף שְׁבֵלֵב יוֹדֵעַ מֵרַת נִפְשׁוֹ, שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, תַּעֲשֶׂה עֲצָמָךְ כְּאֵלוֹ אֶתְהָ שְׁמַח, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְשְׁלֵמוֹת הַשְּׁמֻחָה שֶׁהוּא דְבָר גְּדוֹל מְאֹד, וּמוֹהַר"ן ת"א אָמַר פַּעַם לְאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ: אִם הֵייתָ תְּמִיד בְּשְׁמֻחָה לֹא הֵייתָ רוֹאֶה פְּנֵי גֵיהֲנוֹם, וְצָרִיף לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּפַלֵּל הַרְבֵּה לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְזִכּוֹת לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשְׁמֻחָה, כִּי עָקַר הַגְּאֻלָּה תְּלוּי בְּשְׁמֻחָה, בְּחִינַת (ישעיה נה, יב): "כִּי בְּשְׁמֻחָה תִצְאוּ", וּלְהַפִּיף עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה נוֹפֵל לְגִלוֹת גְּדוּלָה, וְעֵין בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת (שְׁמֻחָה, חֶלֶק ב', א): "מִי שֶׁהוּא שְׁמַח תְּמִיד עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצָלִיחַ", וּמוֹבָא בְּסִפְרֵים שְׁמַשִּׁיחַ אוֹתִיּוֹת יִשְׁמַח, כִּי אֵז תִּתְגַּלֶּה תְּכֵלִית שְׁלֵמוֹת הַשְּׁמֻחָה, "עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לַעֲשׂוֹת מְחוּל לְצַדִּיקִים" (תַּעֲנִית לא.), כִּי אֵז תִּתְגַּלֶּה אַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְיִחַדּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁאֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל בְּהַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרָטִי הַפְּרָטִית, וְיֵאמְרוּ עַל הַכֵּל הַטּוֹב וְהַמְּטִיב, שֶׁתִּתְגַּלֶּה הַדַּעַת הָאֵמֶת (עֵין לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד), וְאֵז יִתְגַּלֶּה תַּקְּףָה הַשְּׁמֻחָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לִידַע שֶׁהַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, אֵז הוּא תְּמִיד בְּשְׁמֻחָה וּבְטוֹב לְכָב וּבְפָנִים שׁוֹחֲקוֹת, וְזֶה עָקַר תַּעֲנוּג וְשֶׁעֲשׂוֹעַ עוֹלָם הֵבֵא — לְזִכּוֹת לְהַכִּירוֹ יִתְבָּרַךְ (עֵין שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן ב.).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד...

תיט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו ה'תש"ל.

החיים והשלום אל מעלת ידידי היקר מאנשי שלומנו, הבחור
השונה בצמא דברי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר ויזרח לנצח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד יהיה איתך שיהיה, ותהיה שמח
בחלקך ברוחניות ובגשמיות, וזה יסוד דעת רבנו ז"ל, ברוחניות —
לחפש ולמצא בעצמו הנקודות הטובות שיש בו, וישמח בהן מאד
(עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), ובגשמיות — לחפש ולמצא בכל
הצרות הרחבות, ועל-ידי-זה יתרחב לו יותר ויותר (עין שם, סימן קצה).

וצריך להרגיל עצמו להסיח דעת בכל עת ורגע ממה שעבר
עליו עד עכשו, ולהתחיל בכל פעם התחלה חדשה, ורבנו ז"ל אמר
(שיחות-הר"ן, סימן כו), שבשביל זה יש מעלה גדולה לשכחה, לשפח
בכל פעם מה שעבר עליו עד עכשו ברוחניות ובגשמיות, ועל-ידי-זה
בעצמו יזכה להתחדש בכל פעם, וצריך לידע שבהכרח יעבר עליו
מה שיעבר, ובפרט מי שכבר פגם, רחמנא לצלן, הרבה, מדת הדין
והמשפט מתלבשת במניעות עצומות לרחקו ולגרשו מהקדשה (עין
לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קטו), וזה ההכרח שיהיה כף, אבל צריך לידע
שגם בתקף המניעות והבלבולים, הירידות והקטנות, שם אלופו של
עולם גנוז ונסתר, וכשידע ידיעה זו, אז "יתפרדו כל פועלי און"
(תהלים צב, י), פי עקר הסטרא אחרא הוא מהסתרה פמוכא בכתבי
האריו"ל, שהם יונקים מאחורים, הינו מהסתרה שבתוך הסתרה,
שנסתר פני הנו"ה ברוף הוא, שנדמה שהכל, חס ושלום, טבע, שזה
שם 'אלקים' גימטריה 'הטבע', ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ד):
מלכות דסטרא אחרא יונקת מאלקים, ועין שם (סימן סב), שהסטרא
אחרא יונקת מאחורים, ועל-ידי דבורי תפלה ואמונה ממשיך על
עצמו הארה עצומה מהתגלות אורו יתברך, שנמשכת עליו אלקותו
יתברך, ונשגח בהשגחה נפלאה מאד, כי "באתערוותא דלתתא אתער

דְּלַעֲלֵא־א"א (זהר לך-לך פח.), וְאִזּוּ נִתְבַטְּלוּ כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַהִסְתָּרוֹת, וְעַל-כֵּן אֵין שׁוּם עֲצָה מֵרַבּוּי הַהִרְפָּתָקָאוֹת וְהַבְּלוּלִים וְהַיִּסּוּרִים, רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַרֵךְ וְלִיַּחַד מְקוֹם מִיַּחַד, וְלִהְתְּבַדֵּד עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְלִשְׁפֹּף נִפְשׁוֹ לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ, וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו הַכֹּל לְכָל יִסְפָּר לְפָנָי אָבִיו, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל הִרְבֵּה לְדַבֵּר עִמָּנוּ מֵעֵינַן תְּפִלָּה וְהִתְבַּוְּדוֹת, וְרַצּוֹנוֹ הָיָה שֶׁתְּהִיָּה לָנוּ בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פְּנִים שְׁעָה אַחַת הִתְבַּוְּדוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהִרְבּוֹת בְּיִוְתֵר בְּתְפִלָּה וְהִתְבַּוְּדוֹת, לִשְׁפֹּף נִפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וּבִפְרָט כְּשֶׁזוֹכֶה לְבִכּוֹת כְּתִינּוֹק לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ, זֶה עוֹלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה וְכו', אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר בְּשֶׁכַל אָנוּשֵׁי כָּלִל וְכָלִל, כַּמּוּבָא בְּזֵהַר הַקְּדוּשׁ (ח"ב ר א):.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי, מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ בְּדַרְךְ הַתָּם וְהַאֲמַת הַזֶּה — לְהִיּוֹת "פְּרָאסְטִיק"^ב, וְלִדְבַר עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אִזּוֹכֶה לְחַיּוֹת חַיִּים נִצְחָיִים גַּם בְּזֵה הָעוֹלָם, וּמִוִּהְרֵנִי תִּזְכֶּנִי ז"ל אָמַר בְּסוֹף יָמָיו, שֶׁכָּל מָה שֶׁהוֹלְכֵת לוֹ הַעֲבוּדָה כְּסִדָּר, הוּא מִפְּנֵי שֶׁלֵּקַח עֲצָמוֹ כָּל-כַּף לְהִתְבַּוְּדוֹת, וְאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר בְּלֵי הִתְבַּוְּדוֹת, כִּי עַל-יְדֵי תְּפִלָּה מְגַלֶּה שֵׁישׁ בּוֹרָא וּמְנַהֵיג וּמוֹשֵׁל בְּעוֹלָם וְהַכֹּל בְּיָדוֹ, וְנִמְשָׁף עָלָיו אֹר הַאֲמוּנָה, וְעַל-יְדֵי אֲמוּנָה חַי חַיִּים טוֹבִים, וְנִמְשָׁף עָלָיו רַב בְּרָכוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת" (מְשָׁלִי כח, כ), וְהוּא מְסַתֵּר בְּסִתְרֵי כֹפְרָיו יִתְבַרֵךְ, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא יְכוֹלָה לְהִרְעֵ לוֹ, חַס וְשָׁלוֹם, מֵאַחַר שֶׁהוּא נִסְתָּר בְּסִתְרֵי אֵל עֲלִיוֹן, וּמִוִּהְרֵנִי תִּזְכֶּנִי ז"ל גְּלֵה, שְׁמִי שֶׁזוֹכֶה לְאֲמוּנָה בְּרָה וּנְקִיָּה, אִזּוֹ פְּתוּחִים לְפָנָיו כָּל הָעוֹלָמוֹת, וּמְרַמְזוּ בְּפִסּוּק (יְחִזְקָאֵל א, א): "נִבְּפִתְחוּ הַשָּׁמַיִם וְיִאֲרָא מִרְאֵת אֱלֹקִים" רַאשֵׁי תְּבוֹת אֱמִיּוּנָה, וְכָל עֵינַי רַבְּנוּ ז"ל הוּא הַתְּגִלוֹת אֲמוּנָתוֹ יִתְבַרֵךְ נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד, אֲשֶׁר יִזְכּוּ כָּלֵם כְּשֶׁיְּבוֹא מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, אִזּוֹ יִתְגַּלֶּה יְחִוּדוֹ וְאַחֲדוּתוֹ יִתְבַרֵךְ בְּהִתְגַּלוֹת נִפְלְאָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְרֵמְיָהּ ל א, ל ג): "כִּי כוֹלָם יִדְעוּ אוֹתִי לְמַקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָם".

א) בְּהִתְעוֹרְרוֹת שֶׁלִּמְטָה נִתְעוֹרַר לְמַעְלָה.

ב) אִישׁ פְּשׁוּט.

וּלְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית תִּתְמִיד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, שְׁמַאד הַזְּהִינּוּ
 רַבְּנוּ ו'ל עַל זֶה, וְאָמַר, שְׁמַצְנָה גְדוּלָה לְלַמֵּד בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן",
 וְיִכּוּל לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל תְּשׁוּבָה גָּמוּר עַל-יְדֵי סִפְרוֹ, וּבְעַל מַח גְּדוּל
 (חַיֵּי-מוֹהַר"ן, סִימָנִים שְׁמוֹ, שְׁמַט), כִּידוּעַ לְשׁוֹקֵדִים בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים,
 שְׁפוֹתָחִים אֶת הַמַּח, וְזוֹכִים לְחַדֵּשׁ חֲדוּשִׁים עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת הַנּוֹרְאוֹת
 שְׁקַבְּלָנוּ מֵרַבְּנוּ ו'ל, וְגַם תֹּאמַר הַ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת" עַל כָּל תּוֹרָה וְתּוֹרָה
 מִ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וּמַעֲלַת עֲשִׂיהָ מִהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת, שְׁנַעֲשִׂים מִזֶּה
 שְׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים לְמַעֲלָה, אֲשֶׁר עוֹד לֹא עָלוּ שְׁעֲשׂוּעִים כְּאֵלוֹ מִימֹת
 עוֹלָם (עֵינֵי בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה) וְעֵינֵי בְּאַרְיִכוֹת (בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת,
 ראש חֲדָשׁ, הַלְכָה ז), שְׁמַרְבָּה לְדַבֵּר בְּרוּחַ קְדָשׁ מִמַּעֲלַת תּוֹרָה וְתְּפִלָּה,
 וּמוֹהַרְנ"ת ו'ל אָמַר פֶּעַם, אֲשֶׁר הִרְבָּה אֲנָשִׁים כְּבָר זָכוּ לְגַן-עֵדֶן
 עַל-יְדֵי הַתְּפִלוֹת שָׁלוֹ; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ שְׁזָכִינוּ לִידַע מְאוֹר
 כְּזֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

תכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר צוֹ הַיְתָשׁ"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַחֶפְצֵי וּמִשְׁתוֹקֵק לְעִבּוֹדַת
 הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת וְהַתֵּם שְׁקַבְּלָנוּ מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
 חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מִכְּתָבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, וְשִׁמְחֵתִי עַל צַחוֹת לְשׁוֹנֵךְ בְּדַרְכֵי
 אֲדָמוֹר, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וְרוֹאִים, תְּהִלָּה לְאֵל, נְבוֹאָת רַבְּנוּ ו'ל,
 שְׁאָמַר (חַיֵּי-מוֹהַר"ן, סִימָן מו): "מִיִּין פִּייעֶרֶל וְוַעַט שׁוִין טְלוֹאֵן בִּיז
 מְשִׁיחַ וְוַעַט קוֹמְעֵן"א, וְאֵז וְוַעַט זִיךְ דָּאס פִּייעֶרֶל עֶרְשֵׁט אֵן צִינְדֵעֵן
 אוֹן בְּרַעֲנֵעֵן אוֹן שִׁינְעֵן לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּב, בְּכַחֲנִינֵת: "כִּי מְלֶאֱהָ

(א) "הָאֵשׁ שְׁלִי תוֹקֵד עַד בִּיאַת מְשִׁיחַ".

(ב) וְאֵז הָאֵשׁ הַזֶּה רַק תִּתְחִיל לְכַעַר וּלְהֵאִיר לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

הָאֶרֶץ דְּעָה [לְדַעַת] אֶת הַ" (ישעיה יא, ט), וְלָעַת עֲתָה צְרִיף כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְעוֹרֵר אֶת נִקְדַּת רַבְּנוּ ז"ל שֵׁשׁ בְּאֶתְעָרוּתָא דְלִתְתָּאִי, כָּל אֶחָד כְּפִי יִכְלֹתוּ, וְלִחְדָּשׁ חֲדוּשִׁים עַל־פִּי סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלְעוֹרֵר אֲחֵרִים וְלִגְלוֹת לָהֶם מִנְפְּלָאוֹת הַלְמוּדִים וְהַעֲצוֹת שֶׁקָּבַל וְשָׂאב מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הַמְטֵהר וְרוּחֵץ אֶת הַפְּגוּמִים בְּיֹתֵר, וְאֶפְלוּ הַפְּגוּם וְהַיְרִיד וְהַנְּפוּל כְּמוֹתוֹ בְּעוֹלָם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל יָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת הַגְּרוּעַ בְּיֹתֵר בְּעוֹלָם וְכוּ' וְכוּ'.

וְעַקֵּר הַלְמוּד שֶׁצְרִיף לְלַמֵּד עִם אַחֵר הוּא עֲנִין הַתְּחִיָּקוֹת, שִׁיְהִיָּה חֲזָק וְלִבֵּל יִפֹּל בְּדַעַתוֹ מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַהֲכָרַח שִׁיעֵבֵר מֵהַ שִׁיעֵבֵר וּבִפְרָט עַל הַרְחוּקִים מְאֹד, שֶׁפְּגָמוֹ, חַס וְשָׁלוֹם, בְּבְרִית, שֶׁצְרִיכִים לְהַתְּחִיָּק בְּיֹתֵר בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁכַּח רַבְּנוּ ז"ל גְּדוֹל מְאֹד, וְאִם תֵּאֱחָז בּוֹ וְתִקְּוִים עֲצוּמֵי הַקְּדוּשׁוֹת: שְׂמֻחָה — לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשְׂמֻחָה וּבְכַנְיָה שׁוֹחֲקוֹת, וְלְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּשִׁלְחֵן עָרוּף, וְגַם לְהִזְהַר לְלַכֵּת בְּכָל יוֹם לְמַקְוָה, וְלוֹמַר בְּכָל לַיְלָה תִּקְוֵן חֲצוֹת, וְהַעֲקֹר הָעוֹלָה עַל הַכֹּל הוּא — תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה, לְשִׁפְף נִפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתְּפִלָּה וּבְקִשָּׁה, וְכֵן כָּל הַעֲצוֹת הַנּוֹרְאוֹת וְהַנְּפְלָאוֹת אֲשֶׁר גְּנוּזוֹת בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים; אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיאֲחֵז בָּהֶם, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...

הַנְּבִיא יְרֵמְיָה מִתְּאוּנָן (ירמיה ז, כח): "אֲבָדָה הָאֲמוּנָה וְנִכְרְתָה מִפִּיהֶם", כִּי עַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת בְּאֲמוּנָה — שֶׁתְּמִיד יְהִיָּה שֵׁם שְׂמִים שְׂגוּר עַל פִּי, וְתְּמִיד יִדְבַּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לז), שֶׁהַצְּדִיק נִקְרָא "מְלֵאפּוֹם" - שֶׁפִּי מְלֵא מְאֵלְקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, תְּמִיד מְדַבֵּר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמְגִלָּה וּמְפָרְסָם אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֲלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֵלְקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא

יְתַבְרַךְ מְנַהֵג אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, "אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה אֲלָא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה" (חלין ז:), וּפְעַם אַחַת שָׁאל אֶחָד אֶת רַבְּנוֹ וְ"ל, אֵיךְ זֹכִיךְ לְהַגִּיעַ אֶל הָאֲמוּנָה, וְאָמַר לוֹ: הָאֲמוּנָה תּוֹלָה בְּפֶה שֶׁל הָאָדָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פט, ב): "אוֹדִיעַ אֲמוּנָתְךָ בְּפִי", הֵינּוּ עַל-יְדֵי שְׂמֻדְבְּרִין הָאֲמוּנָה בְּפֶה, זֶהוּ בְּעֶצְמוֹ הָאֲמוּנָה (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מד), וְעַל-כֵּן הִזְהִיר מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר, חֶס וְשָׁלוֹם, שׁוֹם דְּבֹר שֶׁל כְּפִירוֹת וְאֶפְלוֹ בְּדַרְךְ לִיצְנוּת, כִּי עַל הַשֵּׁם יִתְבַּוֵּךְ אֲסוּר לַעֲשׂוֹת לִיצְנוּת, וְכֵן אֶפְלוֹ לְחֹזֵר מֵהַשְּׂאָחֵר אָמַר אֵיזָה דְּבֹר שֶׁל כְּפִירוֹת אֲסוּר לְחֹזֵר, כִּי חֶס וְשָׁלוֹם, הַדְּבֹר הָרַע שֶׁל כְּפִירוֹת יִזְיֵק לוֹ.

תכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבְּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר צוֹ הַיְתוּשׁ"ל.

שָׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, הַשּׁוֹתֶה בְּצִמָּא דְּבָרֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּירוֹ יֵאִיר.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבִתְפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב, חֲצוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּוֹת, וְאִזּוֹ יִמְחַל לָךְ הַשֵּׁם יִתְבְּרַךְ, וְיִדּוּעַ בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר רַבְּנוֹ וְ"ל הִזְהִיר אוֹתָנוּ מְאֹד לְכָלִי לְהַתְּעַנּוֹת תַּעֲנִיּוֹת, וְכְמוֹ שֶׁאָמַר בְּסוּף יָמָיו, שָׂאֵם הָיָה יוֹדֵעַ בִּימֵי נְעוּרָיו מֵהַשְּׂיִדּוּעַ עֲכָשׁוּ, מֵהַשְּׂיִכּוּלִים לְפַעַל בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּוֹת, אִזּוֹ לֹא הָיָה מְסַגֵּף אֶת הַגּוּף כָּל-כָּפֵף בְּתַעֲנִיּוֹת, כִּי בְּהַתְּבוּדָּוֹת יְכוּלִים לְפַעַל הַכֹּל, שְׂיִמְחַל לָךְ הַשֵּׁם יִתְבְּרַךְ, וּבִכְפֻרַת מַעֲלַת לַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעֵר, כְּמוֹכָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (ח"ג קנט). מַעֲלַת הַלּוּמָד אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, עַל-כֵּן

אֲשֶׁר תכב בַּנְחַל קנא

לְטוֹבָתְךָ עַל-פִּי דַעַת רַבְנוּ וְ"ל אֵל תַּתְעֶנָּה, וּבְקִרּוֹב אֶתְרָאָה עִמָּךְ פְּנִים אֶל פְּנִים, וְאֲדַבֵּר עִמָּךְ בַּפְּרָטִיּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

דִּיקָא אֵלּוּ הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ מְאֹד בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אִם הֵן זוֹכוֹת לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְעוֹקְרוֹת אֶת מַחְשַׁבְתָּן מִהַמְקוֹמוֹת הַמְּגֻנָּים וְהַמְתַּעֲבִים שֶׁהָיוּ בָּהֶם עַד עַכְשָׁו, וּמְרַגְּלוֹת אֶת עַצְמָן לְחֹשֶׁב רַק מַחְשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת, מַחְשָׁבוֹת שֶׁל אֱמוּנָה, שֶׁמֵּלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וּמַחְשָׁבוֹת שֶׁל תּוֹרָה, וּמַחְשָׁבוֹת שֶׁל יְחִוּדִים, דִּיקָא הֵן יְכוּלוֹת לַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרוֹת גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, עַד שֶׁכָּל אֵלּוּ הַנְּשָׁמוֹת שֶׁגָּם-כֵּן נִפְגְּמוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, תַּכְּנִס בָּהֵן תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְהַעֲקֵר שְׂיֵהִיָּה בְּלֵב אִמָּת וּבִתְמִימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, וּיִקְבַּל הָאָדָם עַל עַצְמוֹ לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ יְהִיָּה אִיף שְׂיֵהִיָּה, אֲזִי יִזְכֶּה עַל-יְדֵי-זֶה לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק עוֹד אֶלְפֵי נְשָׁמוֹת שֶׁגָּם-כֵּן נִפְלוּ בַּחֲטָא הַמְּגֻנָּה הַזֶּה.

תכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמִינֵי ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, הַשׁוֹתֶה בְּצִמָּא דְבָרֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אָחֵי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד מִחֲדָשׁ בְּעִבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְצָרִיף לְהַתְּחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם לְהַשְׁתַּוֵּקֵק מִחֲדָשׁ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּרִצּוֹנוֹת וּבְכִסּוּפִים טוֹבִים, וַיּוֹצִיאֵם מִפִּי דִיקָא (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֵלֵק א', סִימָן לא), שֶׁמַּעֲלַת זֶה הָעֲנָן גְּבוּהָה מְאֹד מְאֹד, וְנִעֲשִׂים צְרוּפִים חֲדָשִׁים בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים גְּבוּהָה מֵעַל גְּבוּהָה בְּרוּם גְּבָהֵי מְרוֹמִים. וְזֶה עֲקָר

הַבְּחִירָה — שְׁאִין יְכוּלִים לִידַע וְלִרְאוֹת אֶת זֹאת כֹּל זְמַן שְׁמֵלֶכְשִׁים
 בְּגוֹף הַגִּשְׁמִי, וְאַחֲרֵי־כֵן תִּדַע, כִּי כָּבֵר יִהְיֶה מְאַחֵר, כִּי כֹל זְמַן
 שֶׁהָאָדָם חִי, יְכוּל לְתַקֵּן וְלְהַעֲלוֹת אֶת כֹּל הָעוֹלָמוֹת, וְהַכֹּל תִּלְוִי בּוֹ
 — הֵן לְתַקֵּן, וְהֵן, חֵס וְשְׁלוֹם, הַהֶפֶךְ — לְקַלְקֵל, וְכֹל דְּבוּר שֶׁל
 כְּסוּפִים טוֹבִים שְׁמוּצִיא לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, זֶה עֲנִיָּן נוֹרָא וְנִפְלֵא מְאֹד, כִּי
 רְצוּנוֹת וְכְסוּפִים טוֹבִים יֵשׁ לְכֹל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֲךָ כִּנְגֵד זֶה גַם הֵרַע
 שֶׁבְחָמְרוּ הַבְּהִמִי כּוֹסֵף וּמִשְׁתוֹקֵק אֶל הַגִּשְׁמִיּוֹת וְהַתְּאוּוֹת הַרְעוֹת,
 רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְצָרִיךְ עֲבוּדָה וַיִּגְיַעַה רַבָּה לְהַכְנִיעַ אֶת הֵרַע שֶׁבְחָמְרוּ
 הַבְּהִמִי, אֲךָ עַל־פִּי הַדָּרֵךְ וְהַעֲצָה הַמְתוֹקָה וְהַקְּלָה — לְהוֹצִיא מִפִּי
 רְצוּנוֹתָיו הַחֲזָקִים שֵׁישׁ לוֹ אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְאִיךָ שְׁרוּצָה לְקַיֵּם כֹּל
 מְצוּנָה מִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְכֹל מְדָה וְהִנְהִיגָה טוֹבָה וְכוּ', וְרוּצָה לְצַאת
 מִגִּשְׁמִיּוֹת מַעֲשִׂיו; אַחִי, אַחִי הַיְקָר! אִי אֶפְשֶׁר לָךְ לְשַׁעַר בְּשֶׁכֶל
 אֲנוּשִׁי גְדֹל הַשַּׁעֲשׂוּעִים שֵׁישׁ לְמַעַלָּה מִדְּבוּרִים אֱלוֹ, כִּי הֵם הֵם עֲצָם
 הַשְׁתוֹקֵקוֹת הַנִּשְׁמָה שֶׁבָּאָדָם שֶׁהִיא חֵלֶק אֱלוֹק מִמַּעַל, לְחֹזֵר וְלְהַכְּלִל
 בְּשֵׁרְשָׁה הָעֲלִיּוֹן - בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְזוֹ תְּכִלִּית עֲלִיּוֹת הַמְּלָכוֹת
 אֶל שְׁרָשָׁה, שֶׁהָאָדָם כּוֹסֵף וּמִשְׁתוֹקֵק לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ אֲשֶׁר
 מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מִמַּלְא כֹּל עֲלָמִין וְסוּבֵב כֹּל עֲלָמִין, וְאִין
 שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיךְ לִידַע אֲשֶׁר בְּכֹל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה
 וְהִרְהוּר וּמַחֲשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה שְׁלוֹ וְשֵׁל אַחֲרֵים, בְּכֹל מְסִתֶּרֶת חִיּוֹת
 אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהֶפֶךְ הַכֹּל מִ"יֵשׁ" לִ"אִין" עַל־יְדֵי
 תַקְּוָה כְּסוּפִיו וְרְצוּנוֹתָיו אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, זֶהוּ עֵקֶר יְחוּד בֵּין קְדוּשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא וּשְׁכִינְתֵיהּ, וְזוּהִי מַעֲלַת הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וּמְצוֹת צְדָקָה וּמְצוֹת
 שְׁבֵת־קֹדֶשׁ הַמוֹבָאוֹת בְּפָנִים זוֹ הַתּוֹרָה ל"א, עֵין שָׁם.

(וְכֹל זֶה יֵשׁ לוֹ קֶשֶׁר אֶל הַנִּלְמָד מִהַכְּסוּפִים וְהַרְצוּנוֹת הַטוֹבִים,
 כְּפִדּוּעַ אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר עַל תּוֹרַתוֹ הַקְּדוּשָׁה (שיחות-הַר"ן, סִימָן
 קצט), שְׁאִין מִי שִׁיבְינָהּ, כִּי אִם מִי שִׁיכּוֹל לְדַרֵּשׁ וּלְקַשֵּׁר פָּנִים וְאַחֲרוֹ,
 וְכֵן פָּנִים לְאִמְצַעִיתָא וְכֵן אִמְצַעִיתָא לְאַחֲרוֹ וְכוּ', כִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ
 ז"ל הֵם חֲדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים כְּאֱלוֹ, אֲשֶׁר אִין בְּשֶׁכֶל אֲנוּשִׁי
 לְשַׁעַר, וְיְכוּלִים לְקַשֵּׁר תּוֹרַתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּכֹל עֲנִיָּן וּבְכֹל אִפּוֹ,
 וְזֶה שֶׁתִּדְרֹשׁ עַל־פִּי הַהַקְּדָמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, הַכֹּל נְכוּן מְאֹד מְאֹד,

כי רבנו ז"ל אָמַר (שם, סימן ה), שְׁתוּרְתוֹ הִיא כְּלָה הַקְדָּמוֹת וְכָלָה בְּחִינּוֹת, וְגַם הַזְהִיר לְהַשְׁתַּדֵּל לְחַדֵּשׁ בְּתוּרְתוֹ, וְאָמַר שֶׁהוּא תַקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא לְפָנֵי הַבְּרִית, אֲפִלוּ אִם יִזְכֶּה לְחַדֵּשׁ רַק דְּבַר אֶחָד, וְאֲפִלוּ לֹא תִכְוֶן לְדַעְתּוֹ הַקְדוּשָׁה וְהַנוֹרָאָה, גַּם זֶה טוֹב מְאֹד (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סימן קג; וְעֵינִי בְּחֵי-מוֹהַר"ן) מֵהַ שֶׁכָּתַב מוֹהַרְנ"ת ז"ל עַל זֶה אַחַר מַעֲשֵׂה שְׁגָלָה רַבְנּוּ ז"ל מִהַעֲגוּל הַשֶּׁיף לְתוּרָה כ': כִּי זוֹ זְכוּת גְּדוּלָה לְאָדָם כְּשֶׁזֹּכֶה שְׁתַּהַיֵּינָה מִחֻשְׁבוֹתָיו מְשׁוּטְטוֹת בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ז"ל הַקְדוּשׁ וְהַנוֹרָא וְכוּ', עֵינִי שָׁם. וּבִשְׂבִיל זֶה מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים לְקַבֵּל דְּבָרֵי יְרֵאת שָׁמַיִם מִכָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי כָל עֵינֵי שֶׁרַק מִקְּשֶׁר לְתוּרַת רַבְנּוּ ז"ל, הַכֹּל אֵמֶת, יֵצִיב וְנִכּוֹן, וְהֵבִין).

נִחְזֵר לְעֵינֵינֵינוּ, כִּי עַל-יְדֵי תַקְוָה הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים הַחֲזָקִים שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם, וּבִכְפֻרַת כְּשֶׁזֹּכֶה לְהוֹצִיאֵם מִפִּיּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְחַזְּקָה וְנִתְגַּדְּלָה הָאֱמוּנָה אֲצִלוּ כַּנ"ל, כִּי מִתְקַשְׂרֵת עֵצֶם נִשְׁמָתוֹ אֶל עֵצֶם חַיִּית אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שֵׁישׁ בְּכָל הָעוֹלָם, וְזוֹ מַעֲלַת מִצְוֹת צְדָקָה וְחֹסֶד שֶׁצָּרִיף לְעִשׂוֹת אִישׁ לְחֻבְרוֹ, כִּי בְּזֶה לְבַד נִתְגַּלִּית אַחֲדוּתוֹ וְאֱמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֲשֶׁר הַכֹּל בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִין מִי שֶׁיִּרְעֶה לָּהּ אוֹ יִיטִיב לָּהּ, כִּי הַכֹּל מִשְׁגַּח בְּהַשְׁגָּחַ פְּרֻטֵי פְּרֻטִית, וְזֶה מְגַלִּים כְּשֶׁנוֹתְנִים צְדָקָה, שֶׁאֵינִי מְחַסֵּר מִמוֹנֵי וְנוֹתֵן לְעֵנִי, וְאֵינִי מְפַחַד שֶׁיִּחְסַר לִי, כִּי הַכֹּל שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבְיָדוֹ הַכֹּל, וְעַל-כֵּן צְדָקָה הִיא תַקוּן הַבְּרִית (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן רסד), כִּי פָּגַם הַבְּרִית הוּא לְהַפְּדוֹ, כִּי צָרִיף לְהַשְׁפִּיעַ בְּקַדְשָׁהּ, וְהוּא סֵלֶק אֶת הַהִשְׁפָּעָה מִשָּׁם, וְהַמְּשִׁיכָהּ, חַס וְשְׁלוֹם, לְמָקוֹם אַחֵר, עֵינִי שָׁם; (וְעֵינִי בְּלֻקוּטֵי-הַלְכוֹת, קְדוּשֵׁינִי, הַלְכָה ג). וְעַל-כֵּן נוֹתְנִים צְדָקָה קֹדֶם הַתְּפִלָּה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְתַקוּן הַמְּשֻׁפָּט (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן כ), שֶׁעַל-יְדֵי צְדָקָה זוֹכִין לְתַקוּן הַמְּשֻׁפָּט, שֶׁעַל יְדֵי זוֹכִים לְתְּפִלָּה. וְעֵינִי (שָׁם בְּחֶלֶק ב', סימן ה), שֶׁעַל-יְדֵי עוֹוֹת הַמְּשֻׁפָּט בָּא, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, פָּגַם הַבְּרִית, וְתַקוּן הַמְּשֻׁפָּט הוּא לְהַשְׁלִיף שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ הַמְּדַמָּה, וְלִידַע כִּי צָדִיק וְיָשָׁר ה', אֵף שֶׁהוֹלֵךְ לוֹ שְׂלֵא כְּסֻדָּר, וַיֵּשׁ לוֹ צְרוּת וְדַחְקוֹת, חַס וְשְׁלוֹם, וּטְרָדוֹת רַבּוֹת, אֵף הוּא מְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ וְהַכֹּל מִמֶּנּוּ, וְאִזּוֹ בּוֹ בְּרַגַע יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל, וְיִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אֲוֵן, וְעֵינִי בְּלֻקוּטֵי-הַלְכוֹת

(ראש חדש, הלכה ז), שִׁמְפָּרֵשׁ מֵאִמֵּר חֲכָמֵינוּ ו"ל (פְּסָחִים קיח): קָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם בְּקָרִיעַת יַם סוּף, כִּי עָקַר רַב הָעֲקָמְמִיּוֹת שֶׁבְּלֵב בְּנֵי־אָדָם הוּא בְּעֵינָיו הַפְּרָנְסָה וְהַמְּזוֹנוֹת, שֶׁכֵּל אֶחָד קָשָׁה בְּעֵינָיו עַל חֶסְרוֹן פְּרָנְסָתוֹ, וְאוֹמֵר שֶׁמִּחְמַת זֶה אֵינוֹ יָכוֹל לְעֶסֶק בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה, אֲבָל בְּאַמֶּת אֵין זֶה תְּרוּץ כָּלֵל, כִּי בַּחִירְתּוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד הוֹלֵכֵת בְּדֶרֶךְ זוֹ דִּיקָא, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְנַהֵיג עִמּוֹ דִּיקָא בְּדֶרֶךְ וּבְאִפְּן זֶה, וְעָקַר הַתְּקוּן הוּא דִּיקָא עַל־יְדֵי שְׂסִיר הָעֲקָמְמִיּוֹת שֶׁבְּלֵבוֹ, וַיֶּאֱמִין כִּי יִשָּׁר הַשֵּׁם, וַיָּשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וַיִּתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂיִיטִיב לוֹ בְּפְרָנְסָתוֹ וּבְכָל עֵינָיו כְּמוֹ שֶׁהָיָה בַשַּׁעַת קָרִיעַת יַם סוּף, שֶׁהָיוּ אָז בְּצָרָה גְדוֹלָה מְכַל צַד, וְהֵם תְּפָסוּ אֱמוּנַת אַבוֹתָם וְצָעְקוּ אֶל הַשֵּׁם, וְקָפְצוּ לְתוֹךְ הַיָּם, (כִּי מָה שֶׁכָּתוּב תְּלוֹנְתָם שֶׁאָמְרוּ (שְׁמוֹת, יד, יא): "הַמְּבֹלֵי אֵין קָבְרִים בְּמִצְרַיִם" וְגו', זֶה הָיָה רַק מְקַצֵּתָם שֶׁפָּגְמוּ בְּאַמֶּת הַרְבֵּה, אֲבָל הָרַב הָאֱמִינוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְצָעְקוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל, שֶׁהָיוּ בָּהֶם כְּמָה כַּתּוֹת, וְעָקַר הַגֵּס הָיָה בּוֹדְאֵי עַל־יְדֵי הַכַּשְׁרָה שֶׁהָאֱמִינוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבְמִשָּׁה, וְלֹא הִרְהִרוּ אַחֲרֵיהֶם, חָס וְשָׁלוֹם, רַק הִתְחַנְּנוּ אֶל הַשֵּׁם).

ועל-כֵּן קָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל הָאָדָם בְּקָרִיעַת יַם סוּף מִמֶּשׁ, שֶׁעָקַר פְּרָנְסָתוֹ נִמְשָׁךְ כְּמוֹ הַגֵּס שֶׁל קָרִיעַת יַם סוּף, שֶׁעָקַר הַגֵּס זוֹכִים דִּיקָא עַל־יְדֵי שֶׁמְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה, וְקוֹפֵץ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ סַעֲרַת הַיָּם הַזּוֹעֵף שֶׁל טְרַדַּת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהַבְּלִיּוֹ, וְצוֹעֵק וּמִתְחַנֵּן לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ בְּקָרִיעַת יַם סוּף, עַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא יִזְכֶּה לְפְרָנְסָה טוֹבָה, שְׂיִזְכֶּה עַל יְדֵה לְתַכְלִית הַנְּצַחִית, וְזֶה עָקַר תְּקוּן הַמִּשְׁפָּט — לְבָלֵי לְהִרְהֵר אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ.

וְזֶה גַם־כֵּן "קָשָׁה זְוִיגוֹ שֶׁל אָדָם בְּקָרִיעַת יַם סוּף" (סוֹטָה ב: זֵהר ח"ב קע:), כִּי לְפַעְמִים הוֹלֵךְ קָשָׁה מְאֹד לְבַחֲרוֹר לְמִצָּא אֶת זְוִיגוֹ, וְזֶה מְרַחֲקוֹ כְּמָה פְּעָמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂרוּאָה שְׂזָה יָמִים וְשָׁנִים, וּבוֹכָה וּמִתְחַנֵּן וּמִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂיִזְכֶּה לְמִצָּא אֶת זְוִיגוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְשִׁלְמוֹת שְׂמִירַת הַבְּרִית כִּידוּעַ, עַל־כֵּן גַּם הוּא צָרִיף לִידַע אֶת

זו העצה תקוץ המשפט — לבלי להרהר אחריו יתברך, חס ושלום, ועל-ידי-זוה ימתק הכל, ויעזרהו השם יתברך (חסר).

תכג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמיני ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת היקר והנעלה מאנשי שלומנו, החפץ באמת להתקרב להשם יתברך על-פי דרך האמת שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, אף אם נפלת כבר בעמקי עמקים בשאול תחתיות, רבנו ז"ל אמר: "קיים יאוש איז גארנישט פארהאנדן"^א, אפלו בעמק נפילתו וירידתו, יכול למצא אלקותו יתברך, וצריך להיות בקי מאד מאד בזה — לבלי לפל משום דבר, אף שהבעל-דבר בוער בו מאד מאד בתאוות רעות ובמדות רעות ובמחשבות מגנות, וממש המלחמה עליו פנים ואחור, ואין לו למי לפנות, ועקר הצרה מפל הצרות הוא מה שהבעל-דבר מעקם את לבבו בעת ההיא, ומכניס בדעתו כאלו אבדה תקותו, וכאלו אין השם יתברך חפץ בו, וכאלו אין השם יתברך שומע בקולו, וזה עקר הצרה, פי בודאי מי שנפל כבר לעמקי עמקים, לשאול תחתיות, והוא מלא עביות וגשמיות, מלא מדות רעות, תאוות רעות ומחשבות מגנות מאד מאד, בודאי זו צרה מרה מאד, וצריך לצעק הרבה מאד לפניו יתברך בקולות וצעקות, בתחנונות ובקשות, בודויים ופיוסים, לבקש ולהתחנן ולהפציר, אולי יחוס אולי ירחם, שיזכה לצאת מהגלות המרה הזו, אף מרירות הצרה היא כשהבעל-דבר מעקם את לבבו כל-כף מהשם יתברך, עד שנדמה לו שאין שומעים לו כלל וכלל, ושהשם יתברך רחוק ממנו, ומעקם את לבבו מאד מאד בקשיות

(א) אין שום יאוש בעולם כלל.

ובלבולים זרים, זהו עקר הצרה, כי איך שהוא אפלו הוא כבר בעמק עמקים ועבר, חס ושלום, חס ושלום, על כל התורה כלה, אף אם יש בו אפלו קצת תקנה, בנדאי סוף כל סוף יזכה לצאת, ולהפוך את כל הירידות לעליות גדולות, ועקר העצה ובפרט למי שנכשל בפגם הבירית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן — ליחד לעצמו מקום מיחד, ולשפף שיח ותפלה אליו יתברך, ויצעק ויבקש ויתחנן ימים ושנים מדי יום ביומו, ואל יתירש, חס ושלום, אפלו יום אחד, ויתמיד מאד בזה — לזעק ולצעק אליו יתברך בכל יום בעקשנות גדולה, וצריך לילך בדרך התשובה המובאת בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו', שתהינה לו שתי בקיאות, שיהיה בקי ב"רצוא" ובקי ב"שוב", שזה "עיל ונפיק", כי צריך להיות בקי ב"רצוא" ב"עיל" — לשמר מאד מ'פן י'הרסו' (שמות יט, כב), וכן לידע לעולם שאין יודעים כלל, כי לגדלתו אין חקר, ולהפך העקר צריך להיות בקי ב"שוב" כשהוא בחינת "ונפיק", כי בנדאי כשאדם זוכה כבר לישב באהלה של תורה, תפלה ויראת שמים, צריך צמצום, וגם ידע שעדין אינו יודע כלל, בחינת (בראשית כב, ד): "וירא את המקום מרחוק", אף עקר ההתחזקות והבקיאות צריך כשהוא בחינת "ונפיק" — כשיוצא מחוץ לגבולי הקדשה, הן כשיוצא מביתו או מאהל של תורה ותפלה ויראת שמים, שצריך לעסק בעסקי העולם הזה ועסקי חל, צריך לשמר עצמו מאד להיות בקי היטב, ומכל שכן מי שהוא בבחינת נפיק ממש מגבול הקדשה, שנפל מחמת חטאיו הרבים בירידות עצומות, צריך להיות בקי היטב היטב, כי עדין רחמיו יתברך עליו, ועדין השם יתברך רוצה בתשובתו, ועדין יש לו תקנה לתקן כל מה שקלקל, וצריך להכניס את זאת היטב בלבו, ובפרט שרבנו ז"ל אומר (חיי-מוהר"ן, סימן רכה): "דופיט אויף מיר איך האב ברייטע פלייצעס"ב.

והעקר לקשר עצמו במחשבה, דבור ומעשה של רבנו ז"ל, ולקיים כל מה שאומר, ואז בנדאי תהיה לנו אחרית ותקנה טובה,

אֲשֶׁר תִּכְדַּר בְּנִחָל קִנּוּ

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, כִּי מִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ הַכֹּל, הַנִּשְׁמַע כְּזֹאת — שְׂיִהְיֶה אֶחָד שְׂיִוָּכַל לֹאמַר כְּזֹאת, וְאָמַר (חֲיֵי-מוֹהֲר"ן, סִימָן דש): הַעֲקָר מִכָּאן וְלִהְבֵּא לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִמְזִידוֹת עַל-כָּל-פָּנִים, וְעַיִן בְּלִקְוֹטֵי-מוֹהֲר"ן (חֵלֶק א', סִימָן סא), שְׁעַל-יָדֵי אַמוּנַת חֲכָמִים נִטְהַר הַמַּח, וּמִמַּתִּיק כָּל הַצְּמֻצוּמִים וְהַדִּינִים, (וְעַיִן שֵׁם בְּסִימָן ריא), וְלִהְפֹּךְ עַל-יָדֵי פָּגַם אַמוּנַת חֲכָמִים מֵחוּ מִבְּלִבְלֵ מְאֹד מְאֹד, וְאֵינּוּ יָכוֹל לְתַת עֲצוֹת לְנַפְשׁוֹ, וְעוֹלָיִם בְּמַחוּ עֲשִׂינִים סְרוּחִים, עַיִן שֵׁם; וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְשִׁלְמוֹת אַמוּנַת חֲכָמִים בְּרַבְּנוּ ז"ל, וּמִתְנַהֵג בְּדַעְתּוֹ הַקְּדוֹשָׁה, אִף שֶׁפָּגַם כְּמוֹ שֶׁפָּגַם, יוֹדֵעַ שְׂאִין שׁוֹם יֵאוּשׁ, וּמִתְבוֹדֵד בְּכָל יוֹם, וְלוֹמַד שְׁלַחַן עָרוּף, וְאִז טוֹב לוֹ לְנִצָּחַ, וּבּוֹדָאֵי יִקְרָבוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, וְגַם בְּזֶה הָעוֹלָם יִהְיֶה לוֹ כָּל טוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תִּכְדַּר.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת שְׁמִינֵי ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר, הַמְשִׁתַּקֵּק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָף הָאֵמֶת וְהַתֵּם שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר אֶתְמוּל קִבְּלָתִי, וְשִׁמַּחְתִּי מְאֹד עַל שְׂאִתָּה זוּכָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם מְעֻט טוֹב וְהוּא הַתְּבוּדָדוֹת, וּבּוֹדָאֵי גַם אֵלּוֹ הַחֲמֻשָּׁה רַגְעִים הֵם יִקְרִים מְאֹד מְאֹד לְמַעְלָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂאִפְלוּ אִם אֵינּוּ יָכוֹל לֹאמַר רַק תִּבְּחַת: "רַבְּנוּ שֶׁל עוֹלָם", גַּם-כֵּן טוֹב מְאֹד מְאֹד, וּמִכָּל שְׁפָן מִי שְׁזוּכָה לְפַתַּח פִּי וְלִהְרַבּוֹת וּלְדַבֵּר עִם מְלָךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵל פֶּה, אֲשֶׁר מְלַאכִים וּשְׂרָפִים וְאוֹפְנִים וְחִיּוֹת הַקִּדָּשׁ וְכוּ' וְכוּ' אֵינָם זוֹכִים, כִּי אִם פָּעַם אַחַת בְּחִיּוֹתָן,

ומיֵד נִשְׂרָפִין מאור האֵין סוף בְּרוּךְ הוּא, וְהָאָדָם אֲשֶׁר רָחוּק כָּל-כָּף, ובפֶּרֶט מי שְׁחָטָא, חס וְשָׁלוֹם, חס וְשָׁלוֹם, וְהִמְשִׁיף עַל עֲצוּמוֹ מִסֵּף הַמְּבָדִיל (עֵין לקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד), וּכְשֶׁהוּא זוֹכֶה לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, אִי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר בְּשִׁכְלֵי אֲנוּשֵׁי מַעְלַת זֶה הָעֲנִין, וְהַעֲקָר צָרִיף לְהֶאֱמִין שְׁנַעֲשֶׂה מִזֶּה מָה שְׁנַעֲשֶׂה, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר פֶּעַם מוֹהַר"ן ת"ו"ל: לְכוּ חֲזוּ וְרֵאוּ מַעְלַת הַתְּפִלָּה, שֶׁאֶפְלוּ הַמְּלֹאָךְ שְׁמַעְלָה אֶת תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵינוֹ יוֹדֵעַ לְהִיכֵן עוֹלָה תְּפִלָּתוֹ, רַק צָרִיף לְהִשְׁבִּיעַה שְׁתַּעֲלֶה לְמַקּוֹם שְׁתַּעֲלֶה.

וְדַע לָךְ שֶׁעַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה נִתְעַלֶּית הַמְּלָכוֹת שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה כְּדוּעַ, וְדַע כִּי כָּל הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם, הַכֹּל מִפְּגָם הַמְּלָכוֹת שֶׁהִיא הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת נו"ן (עֵין לקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א) "יְנוּן שְׁמוֹ" (תְּהִלִּים עב, יז) לְשׁוֹן מְלָכוֹת, עֵין שָׁם; כִּי כְּשֵׁי אֲדָם אֱמוּנָה שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה, אֲזַי אֵין חֶסֶד לוֹ כְּלוֹם, וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלִי כח, כ): "אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת", וְזוֹכֶה לְתַקּוּן נִצְחִי, כִּי נִתְיַחַד קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא וְשְׂכִינְתִּיה, חֶמֶה וּלְבָנָה, חִי"ת וְנו"ן, וְלִהְפֹךְ כְּשֶׁחֶסֶד לוֹ הַנו"ן שֶׁהִיא הַמְּלָכוֹת, הָאֱמוּנָה, הַתְּפִלָּה, אֲזַי הוּא בְּחִינַת תִּיק"ו — מִחֶסֶד תַּקּוּן, וְנִתְהַפֵּךְ מִ'תִּיקוּן' ל'קִינּוֹת', שֶׁהוּא חֶרְפָּן בֵּית הַמוֹחִין שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכִים כָּל הַצְּרוֹת וְהַדִּינִים שֶׁל הָאָדָם (עֵין לקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רמז), עֲקָר הַצְּעֵר וְהִיסוּרִין הוּא רַק מִחֶסֶד הַדַּעַת, שֶׁאֵינוֹ מֵיֵשֵׁב דַּעַתוֹ שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה מֵאֵתוֹ יְתַבְרֵךְ (עֵין שָׁם, חֵלֶק א', סִימָן רנ), וְלִמְעַן הַשֵּׁם וּלְטוֹבַתְּךָ הַנִּצְחִית, הַתְּמִד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ יו"ל בַּקְּבִיעוֹת, וְאֲזַי תִּזְכֶּה שִׁיתִּישֵׁב לָךְ הַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מֵאֵד מֵאֵד...

תְּכַה.

בְּעֵזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינֵי ה'תש"ל.

הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם, יְשׁוּעוֹת וְהִרְחַבַת הַדַּעַת אֶל מַעֲלַת הָאֲבִירָה הַיָּקָר
וְהַנּוֹעֵלָה מְאֹנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הַחֲפִיץ בְּאַמֻּת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי
הַהִקְדָּמוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן
עָלֵינוּ.

אֲחִי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְאַחֲזוֹ עֲצָמְךָ בְּקְדוּשָׁה בְּכָל
יוֹם עִם מַה שְּׁתוּכַל, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ עִמָּךְ, אֲתָךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין
וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ, וְעַקֵּר הָאֲחִיזָה
בְּקְדוּשָׁה זֶהוּ עַל-יְדֵי תִּפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת, לְדַבֵּר וְלִשְׁיַח וְלִסְפֹּר כָּל
לְבוֹ בְּכָל פֶּעַם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכָל מַה
שֶׁיִּרְק עוֹבֵר עָלָיו בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה וְכָל מַשְׂאוֹ וּמַתְּנוֹ, הַכֹּל
לְכָל יִשְׁלִיף אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִקְשֶׁר הַכֹּל אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיִסְפֹּר וְיִשְׁיַח
לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי צָרִיף לְקִשֵּׁר הַכֹּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לְקִשֵּׁר הָעוֹלָם הַזֶּה
אֶל הָעוֹלָם הַבָּא, רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִהְפֹּךְ מִיֵּשׁ לְאִין,
וְזוֹ כָּל עֲבוֹדַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּמוֹכָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן א), לְהַסְתַּכֵּל בְּכָל דְּבַר בְּחַיּוֹת אֱלֻקוֹת הַנִּמְצָא בְּכָל דְּבַר,
וְלִקְשֶׁר עֲצָמוֹ אֶל הַחֲכָמָה וְהַחַיּוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דְּבַר, עֵינֵי שָׁם; וְעֵינֵי
(שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן א): אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי נִבְרָא שְׁתֵּהִיָּה לּוֹ מְמַשְׁלָה עַל
הַמְּלֻאָכִים וְהוּא הַיִּצְרֵר הָרַע (עֵינֵי שָׁם חֶלֶק א', סִימָן עב), כִּי הַיִּצְרֵר הָרַע
נִקְרָא מְלֻאָף הַקְּדוּשׁ, עֵינֵי שָׁם, אֲבָל הַמְּלֻאָכִים מְתַקְנָאִים מְאֹד בְּאֶדָם
כְּזֶה שֵׁישׁ לּוֹ מְמַשְׁלָה עֲלֵיהֶם, עַל-כֵּן צָרִיף לְשָׁמֹר עֲצָמוֹ מְאֹד וְלִרְאוֹת
שְׁיֵהִיָּה לּוֹ כַּח לְעַמֵּד בְּמְמַשְׁלָה זֹאת, שְׁלֹא יִפִּילוּ אוֹתוֹ הַמְּלֻאָכִים,
חַס וְשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי קְנֻאָתָם בּוֹ, וְהַעֲצָה — לְקִשֵּׁר עֲצָמוֹ עִם שְׁרֵשֵׁי
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ לְשָׁמֹר עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד לְכָלִי לְדַבֵּר עַל שׁוֹם
בְּרִיָּה, וְלֶאֱהֹב אֶת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְמִילָא יִבְטְלוּ אֶת הַיִּצְרֵר
הָרַע, כִּי עַקֵּר הַיִּצְרֵר הָרַע נִתְהַוָּה מְקִטְרוּג הַלְּבָנָה כְּמוֹכָא, שְׂאִז אָמַר

לה השם יתברך: לְכִי וּמַעֲטֵי עֲצֻמָּה, וְשֵׁם עַקֵּר הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא הַיָּצָר הָרַע, כִּי מֵהַחֲמָה - אִירוּ יִתְבָּרַךְ, אֵין שׁוֹם יֵצֵר הָרַע מִשׁוֹם רַע, רַק מֵהַהִסְתָּרָה - בְּחִינַת לְבָנָה, שֵׁם יוֹצֵא הַיָּצָר הָרַע, וּמִלּוֹי הַלְבָנָה זֶה בְּחִינַת מְצִיאת הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל (עֵינִי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַשְּׂכֵמַת הַבִּקְרָה, הַלְכָה א), וּבְזֶה מִקְשֶׁר הַיֵּטֵב סוּף הַתּוֹרָה מֵה שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ ז"ל לְהַזְהִיר מְאֹד לְכָלִי לְדוֹן אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה, כִּי הַמְשַׁפֵּט לְאֱלֻקִּים, וּבְשׂוֹר וְדָם אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לֵידַע מֵה נַעֲשֶׂה עִם חֲבֵרוֹ, כִּי אִם הִיָּה הוּא בְּמִדְרַגַּת חֲבֵרוֹ, יְכוּל לְהִיּוֹת שֶׁהִיָּה גְרוּעַ עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְעַקֵּר הַכֹּל - לְאַחֲזוֹ עֲצֻמוֹ בְּשִׂרְשׁ קְדֻשַׁת כְּלָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא הַצְּדִיק הָאֱמֵת, נֶחֱל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, אֲשֶׁר הַהִסְתָּרָה עָלָיו גְּדוּלָה כָּל-כָּף כָּל-כָּף, וְיִתְגַּלֶּה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב בְּהַתְגַּלוֹת מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וְאִזּו יִתְבַטֵּל הַיָּצָר הָרַע לְגַמְרֵי, וְיִהְיֶה אִוֵר הַלְבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה, וְעֵינֵינוּ עוֹד בְּהַלְכָה הַנִּלְ, שְׂעַקֵּר עֲבוֹדַת מְשִׁיחַ צְדֻקָנוּ תִּהְיֶה - שְׂיִמְצָא כָל הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

אחי היקר! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מרבי אמת כזה, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, וכבר הזהירנו רבנו על זה בעצמו, להיות בשמחה רבה עד מאד מאד שזכינו לידע ממנו ז"ל, ובנדאי תהיה לנו אחרית ותקנה טובה על ידו כשלא נטעה עצמנו, רק נקיים דבריו הקדושים, בפרט בשקידה בשלחן ערוך והתבודדות.

הדורש שלומך...

תְּכֹוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר שְׁמִינֵי הַתְּשׁוּ"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יְדֵי הַיָּקָר, הַשּׁוֹתָהּ בְּצִמָּא דְּבְרֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגָּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבְּלָתִי הַיּוֹם, וְלִהְשִׁיבְךָ כְּרָצוֹנְךָ בְּאַרְיכוֹת, הֲלֹא כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיָדְךָ, הַפֶּה בְּהֵם וְהַפֶּה בְּהֵם דְּכִלְא בְּהֵם — עֲצוֹת וְהַתְּחִזְקוֹת וְדַרְכֵים יִשְׁרוֹת לְכָל אָחֵד, מִהֶאָזוֹב אֲשֶׁר בְּקִיר עַד הָאָרְזוֹ אֲשֶׁר בְּלִבְנוֹן (עִין לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵין, חֶלֶק ב', סִימָן ז), כִּי הַצְּדִיק הָאָמֵת לוֹמֵד אֶת תּוֹרָתוֹ עִם דְּרֵי מַעֲלָה וְעִם דְּרֵי מִטָּה.

וְתַעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵין", וְתֹאמַר עַל כָּל תּוֹרָה - תְּפִלָּה מְ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְכִשְׁתִּסֵּים כָּל הַתְּפִלוֹת, תִּתְחַלֵּל עוֹד פַּעַם, וְכִכָּה תִתְנַהֵג כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְהַעֲקֵר - "קְבִיעוֹת" תִּקְבַּע עֲצֻמְךָ בְּ"לְקוּטֵי-הֶלְכוֹת", אֲשֶׁר הוּא מְלֵא הַתְּחִזְקוֹת וְעֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת, וּמֵי שְׁמֵשִׁים עֲלֵיהֶם עֵינָיו בְּאַמֶּת, יִבִּין וַיִּרְאֶה שְׁמַמְתֵּן-תּוֹרָה עוֹד לֹא הָיוּ סִפְרִים בְּאֵלוֹ הַמְּחִיִּים נִפְשׁוֹת מִמֶּשׁ, וּמַעֲלִים מִהֶשְׁאוּל אֲפֵלוֹ מִי שְׁעֵבֵר כְּבָר עַל הַתּוֹרָה כְּלָה וְכוּ', וּמוֹהֲרֵין תְּ"ל אָמַר פַּעַם עַל הַ"לְקוּטֵי-הֶלְכוֹת" שְׁלוֹ: "דָּאֵס אִיז הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ ס' גִּין-עֲדֵין"א, כִּי מְקַרֵב וּמַעֲלָה אֶת הַכָּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמוֹכָא בְּדְבָרֵי ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל שְׁאָמַר, שְׁעֵתִידִין לִתֵּן אֶת הַדִּין עַל כָּל יוֹם שְׁאִין לוֹמְדִים בּוֹ "לְקוּטֵי-הֶלְכוֹת", וְכֵן אָמַר בְּשֵׁם אָבִיו ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר, אֲשֶׁר עֲכָשׁוּ צְרִיף לְלַמֵּד יוֹתֵר בְּ"לְקוּטֵי-הֶלְכוֹת", כִּי כָּל עֵקֶר דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל אִין יוֹדְעִים רַק עַל יָדוֹ, וּוִיסֵט פּוֹן דַּעַם רַבִּין דּוֹרְף רַבִּי נָתָן מְעַר וּוִי מִיר וּוִיסֵעֵן דּוֹרְף דַּעַם רַבִּין אֲלֵינֵיךָ, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר: אֶלְמָלֵא רַבִּי

(א) זְהוּ הַגִּין-עֲדֵין שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

(ב) אִתָּם יוֹדְעִים מִרַבְּנוּ ז"ל עַל-יְדֵי מוֹהֲרֵין ז"ל יוֹתֵר מִמָּה שְׁאֵנַחְנוּ יוֹדְעִים עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעֲצֻמוֹ.

קסב אָשֶׁר תכז בְּנַחֵל

נָתַן, לֹא הֵינּוּ זֹכִים שֶׁתִּשָּׂא אִיזוּ הַשָּׂאָרָה מִמֶּנּוּ וְ"ל אֶפְלוּ עֲלֶה אָחֵד.

וְהִנֵּה אוֹסִיף לָךְ עוֹד דְּבָר, אֲשֶׁר כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם הוּא רַק מִפְּאֵת שְׂאִינוֹ לִוְמַד "לְקוּיטִי-הֶלְכוֹת", כִּי אִם הִיָּה לִוְמַד, הִיָּה מִתִּישָׁב לְאָדָם הַכֹּל, וְטוֹב לְלַמֵּד כְּסִדְרָן בְּכֹל יוֹם עַד שִׁיזְכֶּה לְסִיָּם, וְאִזּוּ יִתְחַיֵּל עוֹד פְּעַם, וְכִף יַעֲשֶׂה כָּל יְמֵי חַיָּיו.

וּמִחֲמַת טְרֵדוֹתֵי עֲכָשׁוּ, וְגַם שְׂאִין דַּעֲתֵי צְלוּלָה לְכַתֵּב לָךְ מִסִּבַּת הַהֶרְפָּתָקָאוֹת הָעוֹבְרוֹת עָלַי עֲכָשׁוּ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עָלַי, וּבְקִרְוֹב אֲכַתֵּב לָךְ בְּאַרְיִכוֹת, גַּם תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר בְּ"עֲלִים לְתֵרוּפָה" וְהוּא מִכְתָּבִי מוֹהֲרֵנִי ת' ו' ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְהִתְחַבֵּא אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיֹושֵׁב בְּסִתְרָה צֶל כְּנָפָיו, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא בְּטוֹחַ מִכָּל רַע וּמִכָּל מְכָשׁוֹל; וְאִיךָ זֹכִים לְהִתְחַבֵּא אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ? עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוּת — לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וְכֵן עַל-יְדֵי עֶסֶק הַיְחוּדִים — לְיַחַד יְחוּדֵי שְׁמוֹתָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְאִזּוּ הוּא אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ; אֲשֶׁרֵי הָאוֹחֵז בְּזֶה, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָּא לְנִצָּח.

תכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדְרָה שְׁמִינִי הַתִּשְׁעִי ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת הָאֲבָרָה הַיְקָר, הַמְּשִׁתּוֹקֵק לְעַבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַשּׁוֹתֶה מִהַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח.

מכתבך היקר קדם קבלתי, ובאמת, אחי, צר לי מאד לשמע כל זאת, ומקדם דברתי עם אחד מאברכי אנשי שלומנו איך שצריכים התחזקות חדשה בכל יום, כי בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו מחדש, וצריך האדם להשפיל פנגדו, וכמו שאמרו חכמינו ז"ל (קדושין ל): "בראתי יצר הרע — בראתי תורה תבלין פנגדו", נמצא שהשם יתברך בעצמו ברא את היצר הרע, ונתן לנו עצה נגדו, והיא — למוד התורה הקדושה, ואיתא בספרים הקדושים, שעקר הלמוד הזה להכניע את היצר הרע, צריך להיות בספרי מוסר (עין בברי יוסף, סימן רח, בארץ חיים), וכבר ידוע לנו מספרי רבנו ז"ל המלאים מוסר והתעוררות נוראה ונפלאה מאד, ובפרט ה"לקוטי-הלכות", אשר מלאים התחזקות נוראה ונפלאה מאד מאד, ואפלו הגרוע שבגרועים יכול להתקרב אל השם יתברך על ידם בידוע; על-כן לטובתך הנצחית, תעשה לעצמך קביעות ב"לקוטי-מוהר"ן", ותאמר על כל תורה התפלה השייכת אליה מ"לקוטי-תפלות", ובפרט שתעשה קביעות בכל יום ב"לקוטי-הלכות", ואז טוב לך לנצח.

מלבד מה שצריכים ללמד בכל יום שעורים בתורה הקדושה מעט או הרבה כמו שיכול, "מקרא" — חמש עם פרוש רש"י, "משנה" — כמה פרקים משניות, "גמרא" — אם יזכה ללמד בכל יום הדף היומי אז אשרי לו, שיהיה לו חק ולא יעבר בלמוד דף אחד בכל יום, ואם תזכה ללמד עם מפרשים, אז ממש יאירו עיניך, "וטוב מעט בכונה מהרבות שלא בכונה", כי לפעמים רוצה ללמד כמה דפים ואינו מבין מה שלומד, ויותר טוב ללמד דף ויבין היטב מה שלומד, "מדרש" — אם יכול ללמד מפרשת השבוע אז אשרי לו.

והעקר לקבוע עצמו בלמוד שלחן ערוך, שמאד הזהירנו רבנו ז"ל על זה יותר מכל הלמודים, וטוב לעשות לעצמו שני שעורים בפוסקים, שעור אחד תכף-ומיד אחר התפלה בתפלין דרבנו תם - "מחבר" "רמ"א" עם "באר היטב" שהוא תמצית הפוסקים, ומעט "שערי תשובה", ושעור אחד בעיון גדול על-כל-פנים סימן אחד

ביום - "טור" ו"בית יוסף" ו"שלחן ערוך" עם כל הפוסקים, וכן ללמד זהר הקדוש ותקוני-זהר הקדוש, אשר האמירה בהם היא גם-כן התעוררות נפלאה ונוראה מאד, ומועילה מאד לנשמה, כידוע מדברי רבנו ז"ל, ובזמן הפנוי תלמד הרבה "עין יעקב" ועוד מה שתראה.

והנה בכל זאת כתבתי לך רק לדגמא, כי כתבת שאין לך שום עצה וכו', ואיך יודע כמה לבלות את היום וכו', אבל אם תראה לשנות או להוסיף עליהם, הטוב בעיניך עשה, והעקר לבל תטעה את עצמך, כי רבנו ז"ל הזהירנו על זה מאד, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן נא), את זה תקבל ממני, שלבל תטעה את עצמך "זיך נישט נארן".

ואת השעורים האלה יכולים בנקל לקיים, כי פרשה חמש עם רש"י בכל יום אינו כבד, וגם כמה פרקים משניות גם-כן קל ללמד, וכן דף אחד גמרא וכו' וכו', והעקר, אחי היקר, זיך נישט מבבל זיין זיך וואס מ'טוט טוט מען אבי מטוט נישט קיין שלעכטס, כן אמר רבנו ז"ל בפרוש, וכן אמר פעם: "אויב מ'קען גארנישט מען האט גארנישט וואס צו טהון"^ב, כי "לא עליך המלאכה לגמר" (אבות ב, טז), והבן.

והכלל — לפל בדעתו אין זה שום עצה, והעקר להיות בשמחה עם הנקדות הטובות שיש בו.

ומחמת טרדותי עכשו, ואין דעתי צלולה כלל לכתב לך, על-כן אקצר, אף שהוא מקום שצריך להאריך, כי כן עובר על כל אברך תכף-ומיד אחר החתונה, ואינו יכול לתן עצות בנפשו, וכך זה מרבוני אור, שרוצה לעשות הרבה יותר מכחו, ואחר-כך אינו עושה כלל אפלו מה שהיה יכול לעשות, כי על-פי השעורים הנ"ל תזכה לסיים במשך כמה שנים תנ"ך, משניות, ש"ס, טור ושלחן ערוך, זהר הקדוש ותקונים, וכל ספרי רבנו ז"ל, ועוד ועוד, כל מה שתחפץ,

א) אל תתבלבל, איך שעושים - עושים, העקר שלא עושים רע.

ב) אם לא יכולים לעשות כלום, אז לא עושים.

אֲשֶׁר תַּכַּח בְּנַחֵל קִסָּה

כְּמוֹכָא (בְּשִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן כח), שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר, שְׂטוֹב לֵהִיּוֹת בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֶךְ צָרִיךְ לִידַע שְׂצָרִיךְ לְקַחַת זְמַן, וְאֵין יְכוּלִים בְּפַעַם אַחַת וְכוּ', וְהַמְשַׁכֵּיל יוֹצִיא מִכָּל זֶה עֲצוֹת אֵיךְ לְהַתְנַהֵג וְכוּ', וְזֶה הָיָה רְצוֹן רַבְנוּ ז"ל.

וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, בְּקָרוֹב אֲשַׁתְּדַּל לְהַתְרַאוֹת עִמָּךְ פְּנִים אֶל פְּנִים וְנִצְרִיךְ הַרְבֵּה, לַעֲת עֵתָה חֹזֵק וְאַמֵּץ וְקַיִם כָּל זֶה, וְאִז טוֹב לָךְ לְנִצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וּמְבַקֵּשׁ בְּעֵדָךְ, וְגַם מְעוֹרֵר
אוֹתָךְ בְּעֵצְמָךְ לְבַקֵּשׁ עַל עֵצְמָךְ...

תַּכַּח.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינֵי ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיְקָר, הַיּוֹנֵק מֵהָאִי
נַחַל עַמִּיק וְטָמִיר, נַחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח.

הִנֵּה אֶתְמוּל דְּבִרְתֵי עִם הָאֲבָרָךְ הַיְקָר ... גְּרוּ יְאִיר, אֲשֶׁר זֶה כְּפָה
שָׁנִים שְׁלֹא רְאִיתִיו, וְהַבְטִיחַ לְתַת מְשֵׁהוּ לְהַדְפָּסָה, עַל-כֵּן תִּרְאֶה
וְתִשְׁתַּדַּל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, כִּי כָּל פְּרוּטָה וּפְרוּטָה מְצֻטְרָפֶת לְחֻשְׁבוֹן
גָּדוֹל, וְדְבִרְתֵי עִמּוֹ, תִּהְלָה לְאֵל, אַרְכּוֹת בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֵינוּ
וְאֲשֶׁרֵי חֲלַקְנוּ שְׁמֵגֶשְׁמִים וִירוּדִים כְּמִנּוּ יוֹכְלוּ לְדַבֵּר בְּעֵנֵינִים נִשְׁגָּבִים
וְנוֹרְאִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר עוֹד לֹא נִשְׁמְעוּ מְעוֹלָם, וְגַם גְּנוּזִים וְנִסְתָּרִים מְרַב
הָעוֹלָם, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ,
וּמִמֶּשׁ אִוְרוֹ עֵינֵי מְדַבְרֵי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,
הַמְּחַיִּים נְפֻשׁוֹת, וְאָמַר לִי, שְׁמַמֵּשׁ הַחַיִּיתִי אוֹתוֹ, עַל-כֵּן מֵהָרְאוּי
שֶׁתִּשְׁתַּדַּל מִפְּעַם לְפַעַם לְדַבֵּר עִמּוֹ, מֵאַחַר שֶׁאַתָּה סְמוּךְ לוֹ, וְדַע לָךְ
שְׂרַבְנוּ ז"ל הַזְּהִיר אוֹתָנוּ מְאֹד לְדַבֵּר אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ, וְלִהְיִיר וּלְגַלוֹת
דְּעֵתוֹ הַקְּדוּשָׁה לְכָל הַחֲפִץ בְּאַמֵּת לְשִׁמְעָה... וְוַאֲס דְּאַרְפְּסֵטוּ זֹכְעֵן

נניע ווען די אלטע פארשלאפן ודו"ק, ולפלא בעיני שאתה מרבה
 לדבר עם חבריך, ואותו אתה עוזב מהצד, ודע לך שהוא נפש יקרה
 מאד, אף בזה העולם עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, וצריך
 בכל יום התחדשות והתחזקות חדשה, וצריך לדון את כל אחד לכף
 זכות, ואף שראים שאינו מתנהג וכו', מי יודע מאיזה שרש נשמה
 הוא, ומי יודע איזו התגברות בעל-דבר שיש לו, ויכול להיות שאם
 הייתי במקומו, הייתי גרוע ברבבות ירידות יותר, כי בזה העולם
 עובר על כל אחד מה שעובר, ולולא עזרתו יתברך היה האדם נשרף
 לגמרי מתבערת היצר, ולזאת אסור להסתפל על חברו בעין רעה,
 רק להסתפל על הטובות שיש באדם, ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א,
 סימן יז), דרך השם יתברך להסתפל רק בטוב האדם, כי השם יתברך
 הוא מקומו של עולם, ויודע מה שעובר על כל אחד, ועין שם (חלק
 ב, סימן א), כי המשפט לאלקים הוא, כי רק השם יתברך יכול לדון
 את האדם, כי השם יתברך מקומו של עולם, עין שם, ועין שם (חלק
 א, סימן רפב) לדון את חברו לכף זכות ולמצא הנקדה הטובה שיש
 בו, כי בזה העולם אסור לדון את אחר, וכתוב (שמואל א, יז): "כי
 האדם יראה לעינים, וה' יראה ללבב", כי לפעמים נדמה לאדם על
 אחד שהוא קל וכו', ובאמת הוא עובד השם יתברך נפלא במסירות
 נפש גדולה ובשכל והשגה עצומה, ולהפך - לפעמים נדמה על אחד
 שהוא ירא וחרד, ובאמת הוא בור ועם הארץ, ולא קרא ולא שנה
 ולא שמש תלמידי חכמים, ואל תחשב שאם מישוהו הולך עם בגד
 משי בחול הוא כבר שלם בתכלית השלמות, כי העקר הוא פנימיות
 האדם, אשר דבר זה אינו יודע כי אם השם יתברך, על-כן צריך לדון
 לכף זכות את כל אחד, ואדרבה "אשכון ואת דבא" כתיב (ישעיה נז,
 ד).

ומענין לענין אמרתי גם להאיר לך אודות מה שכתבת לי אודות
 השלום-בית שלך, דע לך שגם שם סובב כל זה, כי צריך לדון אותה
 לכף זכות, כי היא סובלת הרבה הרבה מאד, אם תסתפל בעין אמת,

(א) למה אתה צריך לחפש חדשים כשהישנים ישנים.

הן צער גדול בנים, שנה קשה וכבד מאד מאד וכן צרכי הבית, ורבנו ז"ל הזהיר אותנו עד מאד מאד ליקר ולכבד את אשתו (עין בשיחות הר"ן, סימן רעז), עוד אמר, שדרך הבעל-דבר לעשות פרוה אצל בני הנעורים, כדי ללכדם במצודתו בפגם הבית, ורחמנא לצלן, על-פן עקר העצה לדון אותה לכף זכות תמיד, ולרחם עליה ולעזר לה במה שיוכל - הן בצרכי הבית והן בגדול הילדים, והמשכיל האמת בין איה להתנהג, ואז תהיה לו לעזר לעבודת השם יתברך, ובמלי דעלמא על הרב לצית אותה ולכלי לדקדק בממון כנגדה, אף שאין לו, והשם יתברך ירחיב לך ולנו.

כל זה כתבתי לך מעצם אהבתי אליך, שתקיים כל זה, והעקר תשפך נפשך אליו יתברך ברחמים ובתחנונים, ותבקש מאתו יתברך; והשם יתברך השומע תפלה, ישמע תפלתך בתוף תפלת כל ישראל.

הדורש שלומך...

תכט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמיני ה'תש"ל.

שלום וברכה לאהובי, ידידי, הפחור היקר, החפץ ומשתוקק לעבודת השם יתברך על-פי דרך האמת והתם שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... גרו יאיר.

מכתבך הקצר אתמול קבלתי, ולא היתה דעתי צלולה כלל להשיבך תכף-ומיד פרוצה.

קדם אבקשך מאד, חזק ואמץ ותהיה לאיש חיל, ואל תפל בדעתך משום דבר, כי מה בכך, האם פלו כל הקיצין? האם כבר הסוף שהבליעל זרק אותך מהשיבה? האם חסרות ישיבות? אם לא פה, תלך למקום אחר.

ואודות אָבִיךָ, גֵּרוּ יָאִיר, אָנִי בְטוּחַ שְׁלֵא יַעֲשֶׂה לְךָ דְבָר, וְהַעֲקֹר לְבַל תַּעֲנֶה לוֹ כְּלוּם, וְשִׁתַּק וְקַבֵּל בְּאַהֲבָה כָּל הַבְּזִיווּנוֹת (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו, וּבְלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, שַׁבָּת, הַלְכָה ו), כִּי לְזָכוֹת לְקַבֵּל מִהַנְקֵדָה הָעֲלִיּוֹנָה צָרִיף לְבְזִיווּנוֹת וְלִשְׁפִיכוֹת דָּמִים לְהַכְנִיעַ אֶת הָרַע שֶׁבְּחַלָּל הַשָּׁמַאֲלִי, עֵינַי שָׁם; וְעֵינַי בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל הַבֶּן מִלֶּךָ שֶׁנֶּחֱלַף (סְפֹרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יֵא), שֶׁתִּכְרַף-וּמִיד כְּשֶׁנֶּכְנָסִים לְגַן הַנִּפְלֵא אֲזֵ הוֹיֵבֵט מָעַן אֵן יֶאֱגֹן, שְׁלֵאֲגֹן שְׁלֵאֲגִט מָעַן נִישֵׁט נָאֵר דְּעַר עֲקָר מָעַן יֶאֱגִט^א, וְאַחֲרֵי-כֵן גָּלוּ לוֹ הָעֲצָה לְזֶה, הִיּוֹת שֶׁבְּאַמְצַע הַגֵּן עוֹמֵד שָׁם אָדָם, וּכְשֶׁאוֹחֵז עֲצָמוֹ בְּזֶה הָאָדָם, אֲזֵ נִצוֹל מִהַכָּל, עֵינַי שָׁם.

וַיֵּשׁ לְרַמֵּז לְעַנְיָנֵנוּ, שֶׁתִּכְרַף-וּמִיד כְּשֶׁמִּתְקַרְבִּים אֶל הַדַּעַת הַקְּדוּשָׁה וְהַנִּפְלְאָה הַזֹּאת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, שֶׁהִיא בְּחִינַת גֵּן-עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן, (כִּי הַמְקַרְבִּים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל יוֹשְׁבִים בְּזֶה הָעוֹלָם מִמַּשׁ בְּגֵן-עֵדֶן, וְנִהְיִים מִזִּיו הַשְּׂכִינָה, וְעוֹד תִּזְכֶּה לְזֶה גַם אַתָּה, אִם תַּעֲמִד עַל עֲמֻדָּךְ), וְתִכְרַף-וּמִיד כְּשֶׁמִּתְקַרְבִּים אֲזֵ מִתְעוֹרֵר הָרַע שֶׁבְּאָדָם, וּמִתְלַבֵּשׁ בְּבִגְי-אָדָם וּבְכֻמָּה וּבְכֻמָּה מְנִיעוֹת וּבְלְבוּלִים (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב), שֶׁתִּכְרַף-וּמִיד שֶׁנִּתְעוֹרֵר קוֹל דְּקִדְשָׁה מִתְעוֹרֵר קוֹל דְּסִטְרָא אַחֲרָא, וְעֵינַי שָׁם (בְּסִימָן יד): כָּל הַיְרִידוֹת וְהַנִּפְלִאוֹת וְהַמְנִיעוֹת בְּאוֹת לְאָדָם מִבְּגָדָיו הַצּוּאִים שֶׁנִּתְהוּוּ מִעוֹנוֹתָיו, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַל-כֵּן תִּכְרַף-וּמִיד בְּהַתְחַלַּת הַהִתְקַרְבוֹת יֵשׁ לְאָדָם מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת, וְכֵן הִיָּה אֲצֵל רַב אֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ, וְאַשְׁרֵי אוֹתָם שֶׁנִּשְׁאַרוּ וְעָמְדוּ עַל עָמְדָם, וְהָעֲצָה לְזֶה — לְאַחֵז עֲצָמוֹ בְּאָדָם אֲשֶׁר הוּא בְּתוֹף הַגֵּן, וְזֶה רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּעֲצָמוֹ, וְהִיא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּעֲצָמָה, דְּהֵינּוּ מְכַל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנוֹת וּגְשָׁמִיּוֹת תִּיחַד לְעֲצָמְךָ מְקוּם מִיחַד שְׁאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִשְׁפֹּף נִפְשֶׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ.

אָחִי, אָחִי, זֶה עֲקָר הָעֲצָה לְכָל הַבְּלְבוּלִים, הַדַּחְקוֹת וְהַקְּטָנוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם — לְשַׁפֵּף שִׁיחַ וּתְפִלָּה, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר הַתִּינוּק עִם אָבִיו, לְבָכוֹת בְּבִכּוּיּוֹת, וְצָרִיף לְהִיּוֹת עֲקָשָׁן גְּדוֹל עַל זֶה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וַיֵּשׁ לְקַשֵּׁר כָּל זֶה לְתוֹרָה "קָרָא

(א) מִתְחִילִים לְרַדֵּף, לְהַכּוֹת לֹא מִכֵּים, הַעֲקָר שְׂרוּדָפִים.

את יהושע" בסימן ו', בענין האדם, וגם בתורה "כי-תצא", חלק ב', סימן פ"ב, בענין האדם הוא כסדר, וזהו השם מ"ה, כדי שילך לו כסדר צריך לאחזו עצמו באדם וכו' וכו'.

על-כל-פנים במקום שאתה שם, אל תחלש דעתך ואל תפל בקטנות יותר, וכל זה יעבר, בעזרת השם יתברך, אתה עשה את שלך — להתבודד בכל יום עמו יתברך, ולבקש מאתו יתברך שירחיב לך ויוציא אותך ממקום שאתה צריך לצאת, וגם לבקש מהשם יתברך שייסבב עמך בסבות כאלו, שתפנס לשייבה שיש שם בני הנעורים של אנשי שלומנו, ובפרוש תבקש מהשם יתברך על זה בכל יום שעה אחת, ואז תראה נפלאות נוראות השגחתו ורחמנותו יתברך עליך, וגם אביך יסכים שתלך שם, וכבר היו מעשיות כאלו בין אנשי שלומנו לרב, ושאל את הבחור ... גרו יאיר, והוא יכול לספר איך עברו עליו ממש נסי נסים בהשגחה נפלאה ושדוד הטבע ממש, שבא אלי והיה מיאש מאד ועבר מה שעבר וכו' וכו', וכן היה אצל כמה וכמה מאנשי שלומנו אשר עכשיו הם כבר אברכים כמו ... גרו יאיר, וכמו ... גרו יאיר, ועוד כמנין בחורים שזרקו אותם מהישיבה לפני כמה שנים, ותהלה לאל, לא נפלו בדעתם, אלא אדרבה גדלו והצליחו יותר ויותר בעבודת השם יתברך, והלכו לשייבה אחרת, וזוכרני בשעה ש... גרו יאיר בא אלי ושאלני מה לעשות, והיה מבלבל ומיאש מאד, ותהלה לאל, אני חזקתי אותו ושמע לעצתי.

על-כן העקר לבל תפל בדעתך, ואל תירא ואל תחת משום דבר שבעולם, ותבקש מהשם יתברך שתפנס לשייבה שיש חברים מאנשי שלומינו, וכיחד תחזקו עצמכם ותשירו ותודו להשם יתברך על החסד שעשה עמנו, לגלות לנו מאור נורא ונפלא כזה, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

הדורש שלומך...

תל.

בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב-שבת-קדש לסדר שמיני ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיְקָר, הַמְשִׁתַּקֵּק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת שֶׁקְּבָלְנוּ מֵהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד מאוד להשתוקק תמיד אליו יתברך בהשתוקקות וכסופין טובים ובפרט להוציאם מפיו, ומעלת זה הענין אי אפשר לשער בשכל אנושי, ואם היית יודע מה שנעשה מזה בעולמות העליונים, היית עוסק בזה כל היום פלו, ועל-ידי-זה תקשר נשמתך לשרשה העליון, ותנוח עליך רוח-הקדש, ויאר מחך ודעתך מאוד מאוד, ותזכה לחזות בזיו נעם השכינה אשר מלא כל הארץ כבודו, ויכולים לדבק עצמו אליו יתברך מכל מקום, אף הרחוק בתכלית הרחוק, והעקר לידיע מה שצעק רבנו ז"ל: גיוואלד זייט אייך נישט מייאש קיין יאוש איז גארנישט פארהנדן^א.

הדורש שלומך...

תלא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב-שבת-קדש לסדר שמיני ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר, הַשׁוֹתָה בְּצִמָּא מֵהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אחי! חזק ואמץ מאוד מאוד ואל תירא ואל תחת, פי השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך,

(א) אהה, אל תתאשו, אין שום יאוש בעולם כלל.

אֲשֶׁר תֵּלַב בְּנַחֵל קַעֵא

וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ הַטּוֹב וְהָרַע, כִּי הַכֹּל תִּלְוִי בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמֵה שְׂאֵתָה מְבַלְבֵּל מְאֹד, לְדַעֲתִי אֵינּוּ מִהִפְתְּדִים, כִּי מִי שֶׁהוּא אִישׁ אֲמוּנָה, וּמִתְבּוֹדֵד תִּמְיֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵינּוּ צָרִיךְ לְפַחַד מְשׁוּם דְּבָר, כִּי מֵה שִׁיעֵבֵר עָלָיו, יִבְרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּשְׁפֹּף שִׂיחוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַעֲקֹר הוּא מִפְּנֵי שְׂאֵתָה מְמַעֵט בְּשִׁנָּה (עֵינַן בְּלִקוּטֵי-מִוֵּהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן רנ"ג), שְׂמַעוּט שִׁנָּה מְקַלְקֵל אֶת הַמַּח; וְגַם אֵיתָא בְּדִבְרֵי הַצַּדִּיקִים, שְׂיֹתֵר טוֹב לִישׁן הַרְבֵּה שְׁעוֹת וְלִהְיוֹת בֶּן-אָדָם (הַפְּנֹנָה עִם מַחִין) שְׂתִי שְׁעוֹת, מְלִישׁן שְׂתִי שְׁעוֹת וְלִלְכֵת כָּל הַיּוֹם כְּסוּס בְּלִי מַחִין (עֵינַן בְּהִיכַל הַבְּרָכָה עַל הַתּוֹרָה), עַל-כֵּן תִּזְהַר מְאֹד מֵעַכְשָׁו לִישׁוֹן כָּל צָרְפֶּךָ, כִּי מֵה יִהְיֶה אִם תִּמַּעֵט בְּשִׁנָּה, וְאַחֲרֶ-כֶּךָ כָּל הַיּוֹם לֹא יִהְיֶה לְךָ מַח וְדַעַת לְהַתְפַּלֵּל, עַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה וּתְקַיֵּם כָּל זֶה, וְתִרְאֶה שִׁישְׁתַּנֶּה מִצָּבֶךָ וְתִהְיֶה מֵיֵשֵׁב וְסַבְּלָן גְּדוֹל, וְלֹא תִהְיֶה בְּכַעַס וּבְקַפְדָּנוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁהוּא פָּגַם גְּדוֹל מְאֹד, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ (ח"א כ"ז), וְהָאֲרִיז"ל הִיָּה מַחֲמִיר עַל זֶה יוֹתֵר מִכָּל הָעֵבְרוֹת, כַּמּוּבָא בְּשַׁעַר רֵוַח-הַקְּדוֹשׁ, עֵינַן שָׁם, כִּי עַל-יְדֵי חֲטָא וְעוֹן הוּא רַק עוֹשֶׂה כְּתָם לְנַשְׂמָה, חַס וְשָׁלוֹם, אֲבָל עַל-יְדֵי כַּעַס וּקְפָדוֹת הוּא מְאַבֵּד לְגַמְרֵי אֶת נַשְׂמָתוֹ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד...

תֵּלַב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשִׁי - עֲרַב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַ שְׂמִינֵי הַתְּשִׁיל.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, וְתִיק וְחֲסִיד, רוֹדֵף צָדֵקָה וְחֲסֵד, הַשׁוֹתֶה מִהַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבֶךָ הַיָּקָר אֶתְמוֹל קִבְּלֵתִי, וְשִׂמְחֵתִי מְאֹד לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, כֵּן יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְשִׁמְעַ וְלִהְשִׁמִּיעַ רַק אֶת הַטּוֹב כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ.

קעב אַשר תלב בנחל

ואודות שאַלתו בענין מלמדות, ידוע אַשר רבנו ז"ל לא רצה שנהיה מלמדים, ובנדאי יש בדבריו הקדושים סודות ורזין אַשר אין אנו יכולין להבין, והטעם שכתוב ב"חיי מוהר"ן" (סימן תסה), כי מלמד אין לו פרנסה, וזה הטעם אינו בימינו, כי אז יכול להיות שלמלמד לא היה כי אם אחד או שני זהובים לחדש, אכל עכשו משלמים למלמדים כמו לפועל העובד עבודה קשה, ואדרבה מבחינת פרנסה מלמדות זה יותר טוב, כי בארבע או חמש שעות משלמים כמו לפועל שעבד עבודת פרוץ שמונה שעות, ובנדאי לא כל בעלי המלאכות שוים בזה, אף אני מדבר מהבינונים, שצריכים לעבד שמונה שעות או יותר, שיהיה להם מה שיש למלמד בארבע שעות, ובפרט שמלמדות היא עבודת הקדש, ללמד עם נערים ברכות ותפלות, מקרא, משנה וגמרא, ואחרי-כן יש לו פנאי לעצמו — לעבד אותו יתברך בשאר השעות, ולעסק בתורה, תפלה והתבודדות, ובנדאי מטעם זה דעת לנכון, שיותר טוב להיות מלמד, בפרט פה במדינתנו, אַשר לעבד באיזו אמונת על-פירכ יש נשים, וצריך לשבת ולעבד ממולם, רחמנא לצלן, ובפרט בימי הקיץ, שהפריצות גדולה ונוראה, השם יתברך ירחם, בנדאי טוב יותר לפי זה להיות מלמד, אף יש עוד טעם, כי מי שכבר זכה על-ידי רבוי תפלות והתבודדות, ונטל ממנו חיזו דהאי עלמא, ומחו דבוק בו יתברך בכטול המציאות ברצוא ושוב, לאיש כזה קשה וכבד מאד לדבר, עין בשיחות-ה"ן (סימן רי), מה שאמר רבנו ז"ל, שכל דבר שהוא צריך לעשות ברבים, קשה וכבד עליו מאד מאד, וקדם שרוצה לומר תורה, נדמה לו שיתלק מהעולם תכף-ומיד אחרי התכה הראשונה, וכן קדם אמירת הקדוש ברבים, ודבר זה לכאורה נורא ונפלא, למה יהיה כן, אף הוא פנ"ל.

וכן מי שזוכה ודבוק בעולמות העליונים ברום גבהי מרומים, וכטל בכטול המציאות, ונקלל בו יתברך ברצוא ושוב, ונטל ממנו כבר חיזו דהאי עלמא, לו קשה וכבד מאד לדבר דבורים יתרים,

אֲשֶׁר תִּלְג בְּנַחֵל קֵעַג

וְהִנֵּה עֵקֶר עֲבוּדַת הַמְּלַמֵּד הוּא לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם תַּלְמִידָיו, וְלִפְעָמִים צָרִיכִים לְדַבֵּר דְּבוּרִים יְתָרִים הַרְבֵּה, כְּדֵי לְהַכְנִיֵס בְּתַלְמִידָיו דַּעְתּוֹ, וְלְהַבִּינֵם מֵה שְׁלוֹמֵד עִמָּהֶם, בְּוַדַּאי לְאִישׁ שְׂאוּחֵז כָּכֵר בְּמַדְרַגָּה גְבוּהָה זֹה, קָשָׁה וְכָבֵד מְאֹד לְהִיּוֹת מְלַמֵּד; וְהִנֵּה יְדוּעַ אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לְהִתְבּוֹדֵד כָּל הַיּוֹם, מִי שְׂרוּצָה בְּאַמֶּת לְזָכוֹת לְעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְגַם אָמַר שְׂרוּצָה לְעֲשׂוֹת מְאִתָּנוּ צְדִיקִים נוֹרָאִים אֲזוּי וּוּ אֵיךְ מִיִּין צְדִיקִים^ב (עֵינֵי תַּיִי-מוֹהַר"ן, סִימָן שֵׁנַח), עַל-כֵּן מִטַּעַם זֶה קָשָׁה מְאֹד לְהִיּוֹת מְלַמֵּד, וְזֶה רַק לְמִי שְׂאוּחֵז בְּזֶה, וּמִי שְׂעֵדִין רְחוּק מִזֶּה, יוֹתֵר טוֹב לְהִיּוֹת מְלַמֵּד, וְלִלְמַד לְתַלְמִידָיו תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְלְהִזְהִירָם בְּקִיּוּם הַמְצוּוֹת, וְלְהַכְנִיֵס בָּהֶם אֲמוּנָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלְהַרְגִילֵם בְּכָרְכוֹת וּתְפִלוֹת.

וְכָל זֶה קִבְּלָתִי מֵאַחַד מְגִדוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂשֵׂאֲלָתִיו, אֵיךְ הַטוֹב בְּעֵינֶיךָ תַּעֲשֶׂה, וּתְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, שְׂיִתֵּן לְךָ עֲצָה אֲמִתִּית אֵיךְ לְהִתְנַהֵג.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

תִּלְג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹרִיעַ הַיְתוּש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעְלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, הָאֲבֵרֶךְ הַמְצִיֵן בְּמַדוּת וּבְמַעְלוֹת טוֹבוֹת, שׁוֹתֶה בְּצִמָּא מֵהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל פֶּעַם בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂצָרִיךְ לְעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כִּי מִמָּה נִפְשָׁךְ, אִם עַד עַכְשָׁיו לֹא הִיָּה טוֹב, בְּוַדַּאי צָרִיךְ

(ב) כְּמוֹ שְׂאֵנִי מִתְכוּוֵן - "צְדִיקִים"!

להתחיל על-כל-פנים מעכשו, ואם היה טוב עד עכשו, על-כל-פנים צריך להיות יותר טוב, וכן בכל פעם וכו'. (ועין בלקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב).

עוד באתי להודיעך, כי נתעורר אצלי רצון וחשק חדש וחוץ לנסע עם בני אל הציון של רבנו ז"ל בעיר אומן, ואנשי שלומנו נוסעים, אם ירצה השם, ביום ראשון לפרשת קרח, וכסופי חזק מאד להכניס ראשי ביניהם ולנסע, אף שהייתי בזה הקיץ, על-כל-פנים עכשו כסופי חזק מאד לקחת את בני שיחיה לקיים אזהרת רבנו ז"ל, להביא תינוק קדם היותו בן שבע שנים, ועכשו כבר יכול לומר בעצמו תקון הכללי, ואבקש ממך שתפירני בתפלתך, שאזכה להוציא כסופי מהכח אל הפעל, ולהיות על ציון רבנו ז"ל.

והנה מדי דברי אודות התקון הכללי, מה ששאלת אודות שרבנו ז"ל הזהיר לכוון בשם 'אל אלקים' בשעת אמירת התקון הכללי, ושאלתך באיזה מקום צריך לכוון? ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו, ששאל שאלה זו את הרב הצדיק ר' אפרים'ל מפשדבורז ז"ל, וענה לו, כי בכל מקום שירצה, יכול לכוון פעם אחת, אף נפלא לכוון במזמור ע"ז, באומרו "קולי 'אל אלקים' ואצעקה, קולי 'אל אלקים' והאזין אלי", שיכוון השמות במלואם: אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם, שהם עולים במספר תפ"ה [ארבע מאות שמונים וחמש] במספר תהלים, ובכח אלו השמות יזכה להוציא הטפות קרי שיצאו ממנו לבטלה מבטן הקלפה אשר מספר שמה [לילית] עם האותיות עולה תפ"ה פידוע, ויש בזה הרבה סודות נוראים, אשר רבנו ז"ל אמר (עין שיחות-הר"ן, סימן קמא): "הרבה צדיקים נכנסו בזה וכו', ולי עזר השם יתברך... ושמעתי מאנשי שלומנו, שהעשרה קפיטולך תהלים שגלה רבנו ז"ל בשביל תקון הברית הם מספר הנשרף, (וצריך לחקר את זה מזקני אנשי שלומנו).

והנה בשבת זו הייתי אצל אנשי שלומנו בסעדה שלישית, ודברו הרבה ממעלת הזוכה לומר תקון הכללי בכל יום, ורבנו ז"ל

אָשֶׁר תּלַג בְּנַחֵל קַעָה

אָמַר שֶׁהוּא תִקּוּן גְּמוּר לַפָּגַם הַבְּרִית, וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ רָצָה לֹמַר שֶׁהוּא רַק לַפָּגַם הַמְקַרָּה, אַבְּל הָאֱמֶת הוּא בְּשִׁבִיל כָּל מִינֵי פְגָמֵי הַבְּרִית, אֲפִלּוּ הַגְּרוּעַ שֶׁבְּגְרוּעִים יְכוּל לִזְכוֹת לְתִקּוּן נִפְלָא, אִם יִזְכֶּה לֹמַר הָעֲשָׂרָה מְזֻמּוּרִים וְהַתְּפִלָּה שֶׁאַחֲרֶיהָ שֶׁתִּקְנֶה מוֹהֲרָנִי"ת וְז"ל, שֶׁמְעוֹרְרַת מְאֹד מְאֹד, וְשִׁמְעֵתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁר' אַבְרָהָם בֵּר' נִחְמָן הִזָּה כָּל-כֶּף קָדוֹשׁ וְטָהוֹר בְּקִדְשַׁת הַדְּבֹר, אֲשֶׁר אִם דִּבֵּר עִם אֶחָד שֶׁהִיָּה נִדְמָה לוֹ אַחֲרֵי-כֵן שֶׁהָיוּ דְבָרִים בְּטָלִים, הִזָּה אוֹמַר תִּכְרֹם-וּמִיד תִּקּוּן הַכְּלָלִי, וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרָנִי"ן (תִּלְק א', סִימָן כט), שֶׁהוּא תִקּוּן הַכְּלָלִי הַכּוֹלֵל הַכּל, הֵן הַבְּרִית וְהֵן הַדְּבֹר וְכוּ', וְר' אֶפְרָיִם וְז"ל אָמַר פֶּעַם לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שִׁיאֲמַר בְּכָל יוֹם תִּקּוּן הַכְּלָלִי, וְזֶה סִגְלָה לְפִרְנֶסֶה בְּנִקָּל (כַּמּוּבָא שָׁם בְּסִימָן כט) עַיִן שָׁם.

עוֹד דְּבָרוֹ הַרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה: "וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי" (עַיִן שָׁם בְּסִימָן ע) דְּבָרִים נִפְלָאִים וְנוֹרָאִים, אִיף שֶׁכָּל הַדְּבָרִים הֵם עַל הָאָרֶץ, הֵינּוּ הָאֲרִצִּיּוֹת מִסְתִּירָה אֶת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיף לְמִשְׁךָ עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אִף יֵשׁ כַּח הַמְּכָרִית שֶׁמְרַחֵקוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא הַיִּצָּר הָרַע, וְעָקַר הָעֲצָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֶת, שֶׁהוּא מִמְּשִׁיף שְׂכִינָתוֹ יִתְבָּרַךְ לְמִטָּה, וְהוּא הַבּוֹנֶה אֶת מִשְׁפַּן הַשְּׂכִינָה, כִּי הַצְּדִיקִים הֵם מְרַפָּה לְשְׂכִינָה כִּידוּעַ, וְכָל הַבְּרָכוֹת וְכָל הַהִשְׁפָּעוֹת הֵם מִהַצְּדִיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא הַיִּחִיד בְּדוֹר וְכוּ' וְהִיָּתָה, תְּהִלָּה לְאֵל, אֲרִיכוֹת גְּדוּלָּה; אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ, שְׂזַכִּינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת יִחִיד בְּדוֹר, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תלד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תזריע ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַשּׁוֹתֶה בְּצִמָּא דְבַרֵי הַנַּחַל
נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בעבודת השם יתברך מחדש, ותדע שצריך להתחדש בכל פעם, ובפרט להיות סור מרע ועשה טוב במחשבה, דבור ומעשה, לכלי לחשב במחשבתו שום רע, רק מחשבות קדושות איך לעבד אותו יתברך, ולחשב בתורה שהוא תקון גדול מאד מאד לפגם הברית שהתחיל מהמח, כי כל האדם נמשך אחר מחו ומחשבתו, כי פגם הברית תלוי במח (כמו שמוכא בזהר הקדוש): "סלוקא דיסודא עד אבא ואמא שהם המחין" (עין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו), ומוכא (שם, סימן כא): במקום שהאדם חושב שם כל האדם, ועין (שם בסימן מט): מחשבות קדושות הן היצר הטוב, ומחשבות רעות הן היצר הרע, וצריך תמיד לצמצם מחו לכלי לצאת חוץ למקומו ומדרגתו, ולחשב תמיד בתורה ועבודה ויחודים קדושים אם יזכה, והן בדבור — שישמר מאד מאד את הדבור שהוא יסוד האדם, והאריו"ל אמר, שתנאי החכמה העליונה, הינו לזכות לכנס אליה תלוי בשמירת הדבור, ועין (בסימן רט) משלמות תקון הדבור, שעל ידי זה נבנה המח והדעת, ומוכא בספרי המהר"ל מפראג, זכותו יגן עלינו, שכל מה שהאדם גבוה במעלה, הוא ממעט בדבור, וכן להפך — כל מי שהוא במדרגה נמוכה ביותר, מרבה לדבר ביותר, לזאת נשים שדעתן קלה מרבות מאד לדבר כידוע, וכל שכן משגע וחסר דעה לגמרי, הוא מרבה לדבר בלי הפסק כידוע (עין זהר ח"ג קצג), ועין במעשה של הבעל תפלה (ספורי מעשיות, מעשה יב) מהכת שאמרו שהדבור הוא עקר התכלית, ובחרו לעצמם צרפתי משגע שהרבה לדבר וכו', ועין שם ברמזים, שהעקר הוא להרבות הדבור שבקדשה — שיחה בינו לבין קונו,

אָשֶׁר תּלֵה בְּנַחֵל קַעֲזוּ

וְכֵן לַעֲשׂוֹת רַק הַטּוֹב תָּמִיד, וְלִקְנִים כָּל הַמַּצּוֹת הַמַּעֲשִׂיּוֹת דִּיקָא,
וּבִפְרָט לְהַרְבוֹת בַּצְדָקָה וְחֶסֶד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

תּלֵה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, רֹאשׁ חֹדֶשׁ נִסְחָן ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת הָאֲבָרָה הַיָּקָר, הַמְשַׁתּוֹקֵק
מְאֹד לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי הַרְף הָאֲמֵת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֵל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

אָחִי הַיָּקָר! חֲזוֹק וְאַמֵץ מְאֹד לְהִתְחִיל מִחֻדָּשׁ, אַף שֶׁנִּפְלְתָּ מְכַר
עַד עַכְשָׁיו בְּמִקְוֹם שֶׁנִּפְלְתָּ, אֵל תּפֹּל מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי ה' עִמָּךְ, אֲתָךְ
וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, וּבְכָל תְּנוּעָה וְהִתְנוּעָה שֶׁם אֱלוֹהֵינוּ
שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵינוּ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאַפְלוּ בְּתוֹךְ כָּל
הַמְחַשְׁבוֹת שֶׁם מִסְתַּתֵּר אֵל עֲלֵינוּ, וְצָרִיךְ לְהִכְנִים וְלִקְשֹׁר יָדֵיעָה זֹ
הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב אֶל לְבוֹ וְדַעְתּוֹ, כִּי אֵין מְלַבְדּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם,
צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְצָרִיךְ לְהַפְךָ "יֵשׁ" לְ"אֵין", וְאֵז יִשְׁמַע הַנְּגוֹן הַנִּפְלָא וְהַנְּעִים מְאֹד
מְאֹד, הַשִּׁיר שֶׁיִּתְעַר לְעֵתִיד (כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מִוֵּהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן סד, וּבְחֵלֵק
ב', סִימָן ח, וּבְסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל הַבֵּן מֵלֶךְ וּבֵן הַשִּׁפְחָה שֶׁנִּתְחַלְפוּ, עֵין
שֶׁם), וְיִזְכֶּה לְשִׁמְעַ אֵיךְ שֶׁכָּל הַבְּרִיאָה אוֹמֶרֶת שִׁירָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ,
כִּי יִצְרָף הַכֹּל בְּצִרוּפִים, וְיִקְשָׁרֵם אֶל הַתּוֹרָה, וְיִרְאֶה וְיִשְׁמַע שֶׁהַכֹּל
מְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ (עֵין לִקוּטֵי-מִוֵּהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן נה), כִּי
מִי יְבוֹא בְּהִיכַל-הַמֶּלֶךְ לְבִזּוֹתוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵלָא בּוֹדָאֵי הֵם מְשַׁבְּחִים
לְמִקְוֹם, עֵין שֶׁם; וְיִזְכֶּה לְרְאוֹת מְרְאוֹת נוֹרְאִים וְחִזְיוֹנוֹת נִפְלְאִים,
וְיִקְבֹּל רְמִזִּים מְכֹל דְּבָר: דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר.

וּלְכֹל זֶה זֹכִים עַל־יְדֵי תַקְוָה הָאֲמוּנָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ יָמִים וְשָׁנִים,
 כִּי הָעֵקֶר הוּא הָאֲמוּנָה, שְׂאֵז פְּתוּחִים לְפָנָיו כָּל הָעוֹלָמוֹת, כְּמוֹ
 שְׂאֵמֶר מוֹהֲרַנְתָּ וְ"ל עַל הַפְּסוּק (יִחְזָקָא א, א): נִפְתְּחוּ ה'שְׁמַיִם
 וְיֵאֲרָא מִרְאוֹת אֲלֵקִים רְאֵשֵׁי תְבוֹת אֲמוּנָה, כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה,
 פְּתוּחִים לְפָנָיו כָּל הָעוֹלָמוֹת, (וְעֵין בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סד),
 וְעַל־יְדֵי אֲמוּנָה פְּתוּחַ לְפָנָיו הַכֹּל, וְזוֹכֵה לַעֲבֹר עַל כָּל הַחֻמּוֹת
 וְהַחֲקִירוֹת, וְזוֹכֵה לְשִׁיר שִׁיתְעַר לְעֵתִיד, עֵינֵן שֵׁם כְּנָ"ל, כִּי בְּאֵמֶת
 צָרִיךְ לְחַקֵּק דְּבַר זֶה מְאֹד בְּלִבּוֹ וּבְדַעְתּוֹ, כִּי אֵין בְּלַעֲדוֹ יִתְבָּרַךְ,
 "שְׂוִיתִי ה' לְגִדֵי תַמִּיד" (תְּהִלִּים טז, ח), וְיִצְיֵר תַמִּיד שְׁעוֹמֵד כְּגִידוֹ
 יִתְבָּרַךְ, וְיִתְפַּלֵּל תַמִּיד שֶׁתִּתְרַבֶּה הָאֲמוּנָה בְּעוֹלָם, וּבִפְרָט שִׁיתְעוֹרְרוּ
 כָּל יִשְׂרָאֵל אֶל שְׂרָשָׁם, שֶׁהִיא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה,
 וְיִוָּרֵד הַשְּׂכִינָה לְמַטָּה, שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁרָה בִּינְנוּ תַמִּיד, כִּי עַל־יְדֵי
 כָּל חֻטָּא וְעוֹן וּבִפְרָט בְּפִגְם הַבְּרִית - הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, פִּגְם
 הַדַּעַת, מְרַחֲקִים כְּבִיכּוֹל אֶת שְׂכִינָתוֹ יִתְבָּרַךְ מֵאֲתַנּוּ, לְזֹאת מִי שֶׁחֻטָּא
 מְאֹד מְאֹד בְּפָרֵט בְּפִגְם הַבְּרִית, עָקֵר תִּקְוֹנוֹ — שְׂיִמְלֵא אֶת הָעוֹלָם
 עִם אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ שֶׁתַּמִּיד יְדַבֵּר עִם חֲבֵרָיו וּמִיִּדְעֵיו רַק דְּבוּרֵי
 אֲמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטֵי פְּרֻטֵי, וְהוּא בְּעַצְמוֹ יִהְיֶה חֻזַּק מְאֹד מְאֹד
 בְּאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטֵי פְּרֻטֵי, וְיִרְבֶּה לְהִתְבּוֹדֵד עִמוֹ
 יִתְבָּרַךְ כָּל הַיּוֹם, כִּי תִפְּלֶה וְאֲמוּנָה תְלוּיּוֹת זֹו בְּזוֹ, כִּי אִם יֵאֱמִין
 שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עוֹמֵד עָלָיו, וְשׁוֹמֵעַ כָּל דְּבוּר שֶׁמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
 הֵיךְ נִזְהָר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד (עֵין לִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), וְזוֹ
 מַעֲלַת הָאִישׁ הַכָּשֵׁר אֲשֶׁר זֹכֵה לְקָרֵב אֶת אֶחָד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְעוֹרֵר
 אוֹתוֹ וּלְחַזֵּק אוֹתוֹ בְּעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׂזָכֵה בְּעַצְמוֹ
 לְקָרֵב בְּגִי־אָדָם אֶל אֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְזֹאת הָעֵקֶר לְעוֹרֵר אֶת חֲבֵרוֹ
 לְתִפְּלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׂעַל־יְדֵי־זֶה בְּעַצְמוֹ נִכְנָסִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי
 עָקֵר הַשְּׂעַר וְהַפְּתַח לְהַפְּנֵס לְפָנִים הַקְּדוּשָׁה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ הוּא —
 הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁהִיא מִדַּת הַמַּלְכוּת (עֵין שֵׁם, חֶלֶק ב', סִימָן פד),
 וְזֶה מֵה שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קיח, כ): "זֶה הַשְּׂעַר לֵה צְדִיקִים יְבוֹאוּ בוֹ",
 'זֶה גִימְטְרִיָּה י"ב [שְׂתִים־עֶשְׂרֵה], הֵינּוּ י"ב נִסְחָאוֹת הַתְּפִלָּה, שְׂדִיקָא
 'זֶה' - שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה, זֶה בְּעַצְמוֹ 'הַשְּׂעַר לֵה' אֲשֶׁר הַצְּדִיקִים יְבוֹאוּ

בו', וְהֵבֵן. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן יד), שְׁעַל-יְדֵי שְׁמֻקְרָבִין בְּגִי-אָדָם לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זוּכִים לְתַקֵּן פָּגַם הַבְּרִית, "אִם תּוֹצִיא יְקָר' מִזּוֹלָל" (יְרֵמְיָה טו, יח) אוֹתִיּוֹת קָרִי', עַיִן שָׁם, וְעַל-יְדֵי-זוּכֵי בְּעִצְמוֹ עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלוֹת וְחִזּוּק הָאֱמוּנָה, נִמְשָׁיֵךְ אֶת הַשְּׂכִינָה אֵלֵינוּ, וְתִרְבֶּה הַדַּעַת בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר כָּל זֶה יִהְיֶה כְּשִׁיתְגַּלֶּה מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ כְּיָדוּעַ, וְלַעֲת עֵתָה כָּל אֶחָד אֲשֶׁר הוֹלֵךְ בְּדַרְךְ זוּ — לְהַרְבוֹת בְּהַתְּבוּדוֹת וּבְדַבּוּרֵי אֱמוּנָה וְלְהַכְנִיֵס הַדַּעַת הָאֵמֶת בֵּין חֲבָרָיו, יֵשׁ לוֹ חֶלֶק בְּגֹאֲלָה הַעֲתִידָה לְבוֹא בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

תלו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ ה'תש"ל.

שְׁלוֹם רַב לְאַבְרָהָם הַיָּקָר, הַמְּשִׁתַּקֵּק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — שְׁנֵה הַעֲקָר, כִּי הַעֲקָר הוּא הַכְּסוּפִין וְהַשְּׁתוֹקָקוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ, וּבְפִרְט לְהוֹצִיא מִפִּיּו הַכְּסוּפִין וְהַרְצוֹנוֹת שֵׁישׁ לוֹ, שְׁמַעֲלַת זֶה הָעֲנִין עוֹלָה עַל הַכֹּל, כְּמוֹ שְׁקִבְלָנוּ מִהַנְּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

אֲחֵי הַיָּקָר! בְּאִתִּי לְהוֹדִיעַ לָךְ, אֲשֶׁר עַדִּין יֵשׁ סְפָקוֹת רַבִּים אוֹדוֹת הַנְּסִיעָה לְצִיּוֹן שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, כִּי דִבַּרְתִּי עִם ר' ... גְּרוּ יָאִיר, וְאָמַר לִי שְׁעַדִּין לֹא קָבְלוּ רְשִׁיּוֹן, וְאָמַר לִי שְׁעַסֵּק הַרְבֵּה מְאֹד עִם הַרְשָׁעִים, יִמַּח שְׁמֵם, שְׁיִתְּנוּ לָנוּ רְשִׁיּוֹן לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְלֹא רָצוּ, אִךְ כְּפִי שְׂאֲנִי מַרְגִּישׁ, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם נִסְעֵ לְשִׁלּוֹם בְּקִיץ הַזֶּה, עַל-כֵּן עַל-כָּל-פָּנִים תִּהְיֶה חֻזַּק בְּמַעוֹת, בְּרָצוֹן וּבְטִרְחָה שְׁצָרִיךְ לָזֶה.

וּיְכוּלִים לְכַתֵּב סֵפֶר מִיָּחָד עַל כָּל נְסִיעָה וְנְסִיעָה שֶׁהִיָּתָה פֹּה לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, שְׁכָל הַדְּרָךְ הִיָּתָה מְמַשׁ נְסִים אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפָּר, וּכְבָר אָמַר פֶּעַם רַבְּנֵנוּ ז"ל, שְׁגַם מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ יִהְיֶה

מה לְסַפֵּר וְכוּ'. לְמַשָּׁל בְּשֵׁנָה שְׁעֵבְרָה כְּשֶׁנִּסְעֵנוּ אָמְרוּ לָנוּ בְּפִרוּשׁ בְּרִגְעַת הָאֲחֵרוֹן, שְׁיֵשׁ לָנוּ רִשְׁיוֹן לְנִסְעַת רַק עַד קֵיִיב וְלֹא יוֹתֵר, וְהִיָּה דְבַר נִפְלָא מְאֹד, אֲשֶׁר הֵינּוּ שְׁלֵשִׁים וְשֵׁשׁ אַנְשִׁים, וְכָלֵנוּ הִסְכַּמְנוּ בְּהִסְכָּמָה חֲזָקָה לְבָלִי לְהִסְתַּפֵּל עוֹד עַל מְנִיעָה אַחֲרוֹנָה זֹו, כִּי כָּבֵר הָיָו לָנוּ מְנִיעוֹת לְרֹב, לְכָל אֶחָד הָיָו מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֵּר בְּעֵנִינִים וּבְאֶפְנִים אַחֲרִים, אֲשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר, לְכַמָּה הִיָּתָה מִמֶּשׁ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ הֵן בְּגוּף וְהֵן בְּמִמּוֹן, אִף אַחַר שְׁפָכֵר עֲבָרוּ עַל כָּל הַמְנִיעוֹת, אִזּוּ בָּאָה הַמְנִיעָה הַגְּדוּלָּה בְּיוֹתֵר — מְנִיעַת הַמַּח, שְׁבִפְרוּשׁ אָמְרוּ לָנוּ שְׁלֹא יִתְּנוּ רִשְׁיוֹן רַק עַד קֵיִיב וְלֹא לְאוּמָן, וּפְלֹא אֲשֶׁר הִסְכַּמְנוּ בְּיַחַד שְׁזָה רַק מַעֲשֵׂה בְּעַל־דְּבַר וְאַחֲזִיזוֹת הָעֵינִים, כְּדִי לְרַחֵק אֶת מִי שְׁצָרִיף לְרַחֵק, וְקִבְּלָנוּ עַל עֲצָמָנוּ בְּפָה אֶחָד וּבְכָל אֶחָד לְנִסְעַת יַחַד, וְהַסּוּף הָיָה שְׁבָאנוּ לְקֵיִיב, וְר' ... ז"ל הָיָה כָּבֵר מוֹכֵן שֵׁם לְבַקֵּשׁ וְלְהַתְחַנֵּן וְלְהַפְצִיר בְּטַעֲנוֹת אֶת שְׂרֵי הַמְּלוּכָה הַמְּמַנִּים עַל שְׂמִירַת הַגְּבוּל, שְׁיִתְּנוּ לָנוּ רִשְׁיוֹן לְנִסְעַת הַלְּאָה, וְהֵינּוּ שֵׁם בְּפִתְחֵי קֶצֶת, וּפְתָאוֹם בָּאָה אִשָּׁה אַחַת מִשְׂרֵי הַמְּלוּכָה, וְטָרַם שְׁהַתְחַלְנוּ לְדַבֵּר שְׁאֵלָה וְאָמְרָה: הֲלֹא רְצוֹנְכֶם לְהִיּוֹת מְחַר בְּאוּמָן, וְעֵנִינוּ: הֵן, וְאָמְרָה: אִם־כֵּן בָּאוּ עָמִי, וְהוֹלִיכָה אוֹתָנוּ לְמַלּוֹן, וְתַכְּף־וּמִיד נִתְמַלְאוּ כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְעֲצוּמָה, וְנִתְּנוּ שְׂבַח וְהוֹדָיָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל אֲשֶׁר קִפְּצָנוּ עַל מְנִיעַת הַמַּח, אֲבָל אַחֲרֵי־כֵן הַתְּחִילוּ מְנִיעוֹת חֲדָשׁוֹת, כִּי בְּשַׁעַת שְׁפָכֵר בָּאנוּ לְאוּמָן אָמְרוּ לָנוּ שְׂרֵי הַפְּאִלִּיצִיָּא, שְׁבַעַל הַבֵּית הַיְנוּ הַגּוֹי שְׁגָר סְמוּךְ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, לֹא יִתֵּן לָנוּ לְהַפְּנִס, וְכֵן הָיָה, כִּי בָּאנוּ לְחַצֵּר אֲשֶׁר שֵׁם הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא הִנְיַחוּ לָנוּ לְהַפְּנִס בְּשׁוּם אֶפֶן שְׁבַעוּלָם, עַד שְׁהַצְטַרְכְּנוּ לְתַת לָהֶם מְמוֹן הַרְּבָה מְאֹד, וְרֵאִינוּ וְהִבְנוּ שְׁעָשׂוּ יָד אַחַת - הַפְּאִלִּיצִי עִם הַגּוֹי, אִף מָה הָיָה לָנוּ לַעֲשׂוֹת, כִּי עֲמַדְנוּ כָּךְ בַּחוּץ כְּמַעֲט חֲצִי שְׁעָה, וְעוֹד יֵשׁ אַרְיִכוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד מַה שְׁהָיָה בְּדֶרֶךְ וְכוּ', תְּהִלָּה לְאֵל, זְכִינוּ לְהִיּוֹת שֵׁם קְרוֹב לְאַרְבַּע שְׁעוֹת, וְאַחֲרֵי־כֵן נִסְעָנוּ אֶל סוּפְיָה שְׁהוּא יַעַר נִפְלָא מְאֹד, וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ אוֹמְרִים בְּשֵׁם רַבְּנוּ ז"ל: צוּ זֵיִן אֵין אוּמָן אֵין נִישְׁט זֵיִן אֵין סוּפְיָה? וְרַבְּנוּ ז"ל הָיָה רְגִיל בְּסוּף יָמָיו

(א) הַשּׁוֹטְרִים.

(ב) לְהִיּוֹת בְּאוּמָן וְלֹא לְהִיּוֹת בְּסוּפְיָה?

אֲשֶׁר תּלֹז בְּנַחֵל קפא

בְּשֶׁהִיָּה גָר בְּאוֹמֵן, לְהִתְבוֹדֵד בַּיַּעַר הַהוּא, וְשִׁתְּנוּ שָׁם מֵיָם קָרִים
מִתְקִים מְאֹד הַנוֹבְעִים שָׁם מִמַּעַיִן אֲשֶׁר יוֹרֵד בֵּין הַהָרִים, וְנִתְּנוּ שְׂבַח
וְהוֹדָאָה לַיהוָה יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁזָּכִינוּ לְבֹא
בְּשָׁלוֹם.

וַיֵּשׁ בְּזֶה אַרְיֵכוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וְכֵן הָיָה בְּשָׁנַת תִּשְׁכִּי"ו כְּשִׁזְכִּיתִי
לְנִסְעַ בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹנָה, הָיוּ סְפוּרִים וְעִנְיָנִים נִפְלְאִים מְאֹד אֲשֶׁר
יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת מִכָּל הַנְּסִיעָה חֲבוּר בְּפָנַי עֲצָמוּ, וְכֵן הָיָה בְּכָל נְסִיעָה
שֶׁנִּסְעוּ מִפֶּה אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, עַל-כֵּן אִף שֶׁנִּדְמָה שֶׁיְהִיָּה סָגוּר, חֲזַק
וְאַמֵּץ מְאֹד בְּמַעוֹת, בְּרִצּוֹן וּבְטָרְחָה, וְעַקֵּר הַכֹּל — בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה,
וְתִזְכָּה לְהַגִּיעַ בְּשָׁלוֹם לְצִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, וּכְבָר אֲמַרְתִּי לְר' ... וַיֵּל,
הָיֹת שֶׁהוּא נוֹסֵעַ כָּל הַנְּסִיעוֹת מֵהַתְּחִלָּה עַד עַכְשָׁיו, וְהוּא הַמְּשַׁתַּדֵּל
וְהַמוֹצִיא וְהַמְבִיא, עַל-כֵּן הָיָה רְאוּי שִׁירְשָׁם הַכֹּל בְּסִפְרִי, וַיְהִיָּה נִצְרָף
לְיָמִים הַבָּאִים, וְגַם כָּל הַמְּכַתְּבִים מִכָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁכָּתְבוּ אֵלָיו
בְּכִסּוּפִים נוֹרָאִים לְאַפְשָׁרָם לְנִסְעַ אֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר אוֹמֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תּלֹז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ הַתִּשְׁבָּע.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נִפְשִׁי, וְתִיק וְחִסִּיד,
הַשׁוֹתֶה בְּצִמָּא דְּבָרֵי נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יָאִיר.

מִכְּתָבְךָ הִיָּקֵר קִבְּלֹתִי וְשִׁמְחֹתִי מְאֹד, וְנִהְיִיתִי מְאֹד מְדַבְּרֵיךָ
הִיָּקֵרִים, וְהָיוּ לִי לְחֻזּוֹק גְּדוֹל.

קפב אֲשֶׁר תלז בַּנְחַל

וימה שֶׁכַּתְבַּת לְכַתֵּב לָךְ דְּבַרֵי חַזוּק, לְדַעְתִּי, אֵינָם נִצְרָכִים לָךְ, כִּי יֵשׁ לָךְ, תְּהִלָּה לְאֵל, דְּבוּרִים טוֹבִים, וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי וי"ל אֲשֶׁר יֵשׁ אֹר יֵשׁר וְאֹר חוֹזֵר, כְּשֶׁמְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאֵת שָׁמַיִם אֲזֵי הַדְּבוּרִים גַּם-בֶּן חוֹזְרִים אֲלָיו, וְיָכוֹל לִהְיוֹת כְּשֶׁהַדְּבוּרִים אֲצִלוֹ אֵינָם עוֹשִׂים רָשָׁם, רַק כְּשִׁיּוֹצְאִים לְחֲבֵרוֹ אֲזֵי מִתְעוֹרֵר בְּעֶצְמוֹ גַּם-בֶּן (עֵינֵי כָּל זֶה בְּשִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן צט, וּבְלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפד), וְרַבְּנֵי וי"ל הַזֵּהִירָנוּ (שָׁם, סִימָנִים יג, יד) לְדַבֵּר אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאֵת שָׁמַיִם, לְקַבֵּל נִקְדַּת חֲבֵרוֹ, בְּחִינַת: "מְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין", וְעֵינֵי שָׁם (חֵלֶק ב', סִימָן ז), שְׁצָרִיף לְהָאִיר אֶת הַדַּעַת הָאֵמֶת בְּחֲבֵרוֹ, וְעֵינֵי שָׁם (חֵלֶק א', סִימָן קו), עֲצָה לְהַשְׁכִּיל בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי שִׁישְׁכִּיל אַחֲרָיִם; וְעֵינֵי (בְּשִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רנה): קל יוֹתֵר לִתֵּן עֲצָה לְאַחֵר מִלְּעֲצָמוֹ, עֵינֵי שָׁם; וְיָכוֹל לִהְיוֹת כְּשִׂיתֵן עֲצָה וְהִתְחַזְּקוֹת לְחֲבֵרוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לוֹ עֲצָה וְהִתְחַזְּקוֹת בְּעֶצְמוֹ.

וְדַע, אָחִי, שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה מְגֹדוֹל וְעַד קָטָן, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְרַבְּנֵי וי"ל בְּעֶצְמוֹ אָמַר: פֶּאֶר וּוֹאס אִיז עַר גַּעְקוּמֶען צו וי"ן זאף אִיז ווייל עַר הָאט זיך דַּעְרָהאַלְטֵן, וּמְכַל שְׁכָן וְאַלְפֵי אֲלָפִים קל וְחֲמֵר אִיךְ צָרִיכִים אָנוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי כָּל כּוֹנֵת הַסְּטָרָא אַחֲרָא לְקַרֵּר וּלְהַפִּיל אֶת הָאָדָם מִעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְחַזֵּק אֶת חֲבֵרוֹ, וְרַבְּנֵי וי"ל אָמַר (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קיט), שְׂזֶה דְּבַר גְּדוֹל עַד לְמָאד, אָף שֶׁהוּא אֵינוֹ זוֹכֵה לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר, עַל-כָּל-פָּנִים יִהְיֶה רְצוֹנוֹ שֶׁחֲבֵרוֹ יִהְיֶה אִישׁ כָּשֵׁר, וְיָכוֹל לִהְיוֹת עַל-יְדֵי שִׁיתְזַק אֶת חֲבֵרוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה גַּם-בֶּן לְחֹזֵר וּלְהִתְחַל מְחַדָּשׁ.

עוֹד אֵיתָא בְּדַבְרֵי הַקְּדוּשִׁים (בְּהַשְׁמֹטוֹת שֶׁל חֵי-מוֹהַר"ן): "חֲסִיד שְׁנָפֵל גְּרוּעַ מִמְּשַׁמֵּד", רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי כְּשֶׁרוּאָה שֶׁהוּא נָפֵל, הוּא עוֹשֶׂה לִיצְנוּת, וּמְחַלֵּשׁ דַּעַת חֲבֵרוֹ וּמִתְגַּרְה בּוֹ, שְׁגָם הוּא יָפֵל, חֲס

א) אִיךְ וְלָמָּה הִגִּיעַ לַעֲנִיּוֹת? בְּשִׁבְלֵי שֶׁהִתְחַזַּק וְהִחְזִיק מְעַמָּד.

אֲשֶׁר תִּלַּח בְּנַחֲל קַפַּג

ושלום, והוא בחינת חוטא ומחטיא, שאין מספיקין בידו לעשות תשובה בידוע.

וכל זה כתבתי לך כדי לעוררך שתדבר עם החברים, וגם תכתב להם מכתבים, שזה ענין גבוה ונורא מאד מאד פנ"ל.

הדורש שלומך...

תלח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל האברך היקר מאנשי שלומנו, החפץ ומשתוקק לשנות מים מהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... שיחיה נצח.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי ושמחתי עליו עד מאד.

אחי היקר חזק ואמץ מאד מאד בכל יום מחדש בעבודת השם יתברך, בפרט בשיחה בינו לבין קונו שהיא התבודדות, שמאד הזהירנו רבנו ז"ל על זה יותר מכל, ובזה תלויה כל ההתקרבות אל רבנו ז"ל, כי מוכא (בלקוטי מוה"ר ז"ל, חלק א', סימן ס) על-פי המשנה בתרומות פרק ב': סתם חרש, שאינו שומע ואינו מדבר, ופרש שם רבנו ז"ל, אם אין שומעים את קול הצדיק האמת, על-ידי זה אינו מדבר דבורים אליו יתברך, עין שם, כי עקר הסבה שאין מדברים דבורים אליו יתברך, מפני שמחו ישן והדעת בגלות, הינו נפילת האמונה, כי אם היתה לאדם שלמות ברור האמונה, היה נגאל מגלותו, ועין שם (סימן ז), עקר הגלות אינו אלא מחסרון אמונה, שהיא התפלה, כי אמונה ותפלה תלויות זו בזו, עין שם, ועין שם (סימן סב), שאם היתה לאדם אמונה בשלמות, היה מתחזק ומתפלל; וצריך לידע ולהאמין כי השם יתברך עומד על ידך ושומע כל

דבור שאתה מדבר אליו יתברך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ובכל תנועה ותנועה שם אלוֹפו של עולם, ולכל זה זוכים על-ידי-זה התקבולותו אל הצדיק האמת שהוא מברר את האמונה (עין שם, חלק ב', סימן ח), והוא מעורר את האדם מהשנה, וזה בחינת יציאת מצרים, פי במצרים היתה הדעת בגלות (כמובא בדברי האריז"ל), הינו כי מצרים הפך הנסים, הפך התפלה, הפך האמונה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז), ועל-ידי-זה היה הדבור בגלות, כי הדבור תלוי בדעת פידוע, וכשיצאו ממצרים - מפגם האמונה, אז היה פה-סח, כי הצדיק האמת האיר בהם את הדעת האמת, שאין מלבדו יתברך, והכל תלוי בידו ובהשגחתו הפרטי פרטית, ועל-ידי-זה נפתח הפה לדבר ולשיח אליו יתברך, כי מאחר שנתגלה לו כי השם יתברך עומד עליו ומשגיח עליו, על-כן יותר טוב לבקש אותו יתברך על כל מה שצריך ברוחניות ובגשמיות, כי רק השם יתברך יכול לעזור לה, נמצא, שכל מה שמרבה לדבר אליו יתברך, הוא מסבה ששומע ביותר את קול הצדיק המעוררו משנתו, ולפי זה כל מה שירבה בהתבודדות, יקבל יותר מהצדיק, (פידוע שתלויים זה בזה), ומוהר"ן ת"ו"ל אמר פעם לאנשי שלומנו התורה ט"ו בלקוטי-מוהר"ן, חלק א': מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז שהוא אור רבנו ז"ל, ירבה בהתבודדות, והכן; ויש לומר על-פי זה: "וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח", הינו כל מי שמרבה לספר ולדבר אליו יתברך בתפלות ובקשות, פיוצא ממצרים - הינו מגלותו, הרי זה משבח, פי כל מה שמרבה לדבר אליו יתברך, על-ידי-זה ביותר נגאל מגלותו, שהיא פגם האמונה ודו"ק, וצריכים על זה התחזקות חדשה בכל יום ויום, כי הבעל-דבר מעקם את הדעת והמת ומרשלו מתפלה והתבודדות, ובתקוני-זהר הקדוש איתא, שהתפלה היא בחינת חצים, ועין גם (בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פג), פי כל דבור תפלה הוא חץ בעיני הסטרא אחרא וכו', על-כן מתגבר על זה מאד לכלי להניח את האדם להתפלל ולהתבודד, וצריך להשכיל כנגדו ולקבע לעצמו

קביעות חזקה לתפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, הכל לכל תספר לפניו ותברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ובפרט להרגיל עצמו לגלות בפיו דיקא את הרצונות והכסופים הטובים שיש לו, ועל-ידי שיוציאם מפיו, על-ידי-זה יזכה להוציאם מהכח אל הפעל (עין שם, חלק א', סימנים סו, לא); ויש לומר "בפיך ובלבבך לעשותו", הינו אם תוציא מפיך כל הרצונות והכסופים שיש בלבבך, אז תזכה לעשות ולקיים בפשוטו, להוציא מהכח אל הפעל; אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו לידע מרבי אמת כזה המעורר אותנו משנתנו, טוב להודות להשם ותברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

הדורש שלומך.

תִּלְט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר אחרי ה'תש"ל.

שלום וברכה לידיד נפשי, נתיק וחסיד, שותה בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר קבלתי, והנני בזה להשיבך על מכתבך.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד להתחיל על-כל-פנים מעכשו מחדש בעבודת השם יתברך, אף שקבר עבר עליך מה שעבר, "גדול ה' ומהלל מאד ולגדלתו אין חקר" (תהלים קמה, ג), וידוע אשר מדת החסד נקראת גדלה, הינו שלמדת חסדו אין חקר, והשם יתברך חפץ חסד ומרחם על כל מעשיו, בפרט הנפולים והירוידים שנלכדו בעוונותיהם מגדל התגברות היצר הרע עליהם, ואין להם כח מרב חלישות דעתם וקטנותם בעיני עצמם, להתגבר על מה שצריך להתגבר, עליהם רחמנות השם יתברך גדולה ונוראה מאד מאד, ובפרט כשהאדם בעצמו מרחם על עצמו, ובכל מה שעובר

עָלְיו שׁוֹפֵף נִפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִסִּפְר לִפְנֵי יִתְבָּרֵךְ שְׁכֻרֹן לְבוֹ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאִיךָ שֶׁנִּלְכַּד בְּמַצוּדָה, וְאִין לֹאֵל יָדוֹ לְצִאֲת, וּמִבְקָשׁ וּמִתְחַנֵּן וּמִתּוֹדָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ שִׁיזְכֶּה לְצִאֲת, אִי אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר בְּשֶׁכֶל אָנוּשִׁי מָה נַעֲשֶׂה מִהֶבְכִיּוֹת הָאֵלוֹ וְהַתְּפִלוֹת הָאֵלוֹ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, וְאִין שׁוֹם שֶׁעַר סְגוּר לִפְנֵי, כִּי שׁוֹבֵר אֶת כָּל הַשְּׁעָרִים וְחוֹמוֹת הַבְּרִזָּל, כִּי מַעֲלֵת הַבְּכִיָּה וְהַתְּפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ אִי אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר, בְּפֶרֶט כְּשֶׁאָדָם מִנַּח בְּמָקוֹם נְמוֹךְ מְאֹד, וּמִתְחִיל לְהַתְּיָשֵׁב הֵיכָן הוּא בְּעוֹלָם, זֶה עָקֵר שֶׁעֲשׂוּעָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ וְרַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְהַעֲקָר שֶׁלֹּא תִפֵּל בְּדַעְתָּךְ מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, אִף שֶׁנִּדְמָה לְךָ כִּי אָבִד מְנוּס, חֵס וְשְׁלוֹם, זְכוֹר תִּזְכֹּר כִּי "חֲסִדֵי ה'" כִּי לֹא תִמְנֹו כִּי לֹא כְּלוֹ רַחֲמָיו" (אֵיכָה ג, כב), כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמֹלָא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְלִזְכוֹת לְהַשְׁגָּה זוֹ, שֶׁזֶה עָקֵר תְּכִלִּית בְּרִיאַת הָאָדָם, הוּא רַק עַל-יַדֵי קִדְשֵׁת שֶׁבְּעַת הַנְּרוֹת שֶׁהֵם כְּלֵי הַמַּחֲזִין, כִּי בְּלֵי בָלִים אִי אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל שׁוֹם דְּבָר, וְנַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ רְבוּי אוֹר שֶׁנִּתְהוּוֹת מִזֶּה הַקְּלָפוֹת כִּידוּעַ, כִּי רְבוּי שְׁמֵן גוֹרָם כְּבוּי הַנֵּר לְגַמְרֵי כִידוּעַ, עַל-כֵּן הָעֲקָר וַיִּסוּד הַיְכָל יִהְיֶה בְּרֵאשׁוֹנָה — לְקִדְשׁ וְלִטְהַר אֶת שֶׁבְּעַת הַנְּרוֹת, וַיִּנְקֶה אוֹתָם, הִינּוּ הָעֵינַיִם, הָאָזְנַיִם, הַחֻטָּם וְהַפֶּה, שֶׁכָּל הָאָדָם נִמְשָׁךְ אַחֲרֵיהֶם:

(א) לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הָעֵינַיִם לְבָלֵי לְהַסְתַּכֵּל בְּשׁוֹם מְקוֹם הַמְּכִיָּא לְהַרְהוֹר רַע, חֵס וְשְׁלוֹם.

(ב) לְשֹׁמֵר מְאֹד לְבָלֵי לְהַשְׁמִיעַ לְאָזְנָיו דְּבָרִים בְּטָלִים, כִּי הָאָזֵן נִכְוִית תַּחֲלָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בְּתַבּוֹת ה.), רַק לְהַטוֹת אָזְנָיו לְשִׁמְעַ בְּקוֹל הַתּוֹרָה וְהַצְּדִיק הָאָמֵת.

(ג) לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לְבָלֵי לְכַעַס וְלְבָלֵי לְהַקְפִּיד עַל שׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה מָה שִׁיְהִיָּה, מִכָּל שְׁכָן עַל בְּנֵי בֵיתוֹ.

(ד) לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הַדְּבָר לְבָלִי לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבוּר אָסוּר, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִפְלוּ דְבוּר בְּטֵל יִזְהַר מְאֹד, כִּי עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ וַ"ל (יומא יט:), וַיַּעֲשֵׂה לְעַצְמוֹ תִּקְנָה לְבָלִי לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְזוֹ תִּהְיֶה לוֹ לְתִקְנָה חֲזָקָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנָּצַל מִכָּל רָע, וַיַּעֲנֶה רַק הַמְּכָרָח מְאֹד מְאֹד מִצַּד הַהֶכְרַח הַגָּדוֹל, וַיִּרְגֵּיל עֲצָמוֹ לומר "אֵינִי יוֹדֵעַ" פֶּן יִלְכַּד בְּדְבוּרוֹ, כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ וַ"ל (בְּרֵכוֹת ג.): לְמַד לְשׁוֹנֵף לומר "אֵינִי יוֹדֵעַ" פֶּן תִּתְבַּדֶּה וְתִאָּחַז, כִּי עַל-יְדֵי שְׂיִדְבֵּר עִם אַחֵר, בְּנִקְל יָבוֹא אַחֵר-כֶּף לְדַבֵּר דְּבוּרִים אָסוּרִים שְׁעוֹקְרִים אֶת הָאָדָם מִשְׂרָשׁוֹ, וְאִין שׁוֹם דְּבַר אֲשֶׁר עוֹקֵר אֶת הָאָדָם מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, כִּי אִם דְּבוּרוֹ הַפְּגוּם, וְזֶה עֵקֶר גְּלוּתוֹ, וְלִהְפֹּךְ אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ כִּי אִם עַל-יְדֵי הַדְּבוּר — תִּפְלֶה וּבִקְשָׁה, וְזֶה עֵקֶר גְּאֻלְתּוֹ, וְעַל-יְדֵי קִדְשַׁת אֱלוֹ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, יִזְכֶּה לְקַבֵּל אֶת הַשְּׁמָן — הֵינּוּ הַדְּעַת.

וַיֵּשׁ לומר "וַיִּדְבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם לְפָנָי ה' וַיָּמָוֹתוּ" (ויקרא טו, א), וְאֵיתָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שְׁעָנִין מִיָּתָה הוּא נְפִילָה מֵהַמְּדַרְגָּה שֶׁהִיא בָּהּ, (וַיְדוּעַ אֲשֶׁר הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הִיא בְּכָל אָדָם, בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל זְמַן, וְכָל אֶחָד צְרִיף לְמַצָּא עֲצָמוֹ בְּתוֹף הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה).

וְהִנֵּה אֵיתָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּי סִבַּת מִיָּתָתָם הִיָּתָה מְרַבּוּי אוֹר, בְּחִינַת "בְּקִרְבָּתָם אֶל ה' וַיָּמָוֹתוּ" שְׁלֵא הָיָה לָהֶם צְמָצוּם, וְיָכוֹל כָּל אָדָם לְהוֹצִיא מִזֶּה רְמָזִים לְעַצְמוֹ, הֵינּוּ כְּנִ"ל, כִּי צְרִיף לְקַדֵּשׁ אֶת הַכֹּלִים הֵינּוּ הַדְּבָקוֹת, וְלִהְפֹּךְ פְּשָׁאִין הַנְּרוֹת נְקִיִּים וְקְדוּשִׁים, אֲזִי הוּא בְּחִינַת רַבּוּי אוֹר, שְׁגוּרָם מִיָּתָה — הֵינּוּ נְפִילָה, כִּי "עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה זְמֵרִי וּמִבְּקֵשׁ שְׂכָר כְּפִנְחָס", כִּי הָעֵקֶר הוּא קִדְשׁ הַנְּרוֹת, וְאֲזִי יָאִיר מִחוּץ שֶׁהוּא הַנְּשֻׁמָּה, שְׁזֶה עֵקֶר הָאָדָם, כִּי בְּמְקוֹם שְׁאָדָם חוֹשֵׁב, שֵׁם כָּל הָאָדָם (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַרִין, חֵלֵק א', סִימָן כ"א), וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ וַ"ל אָמְרוּ כְּמָה עֲנִינִים בְּמִיָּתָתָם (עֵינִי סִנְהֶדְרִין נב.), וּמוֹכָא בְּבַעַל הַטּוּרִים (ויקרא י, ב), שְׁנִדְבַב וְאָבִיהוּא חֲטָאוּ בְּשִׁשָּׁה דְּבָרִים: (א) אֵשׁ זָרָה. (ב) הוֹרוּ בְּפָנָי רַבָּם. (ג) שְׁתוּיִי יֵין. (ד) בָּנִים לֹא הָיוּ לָהֶם. (ה) נִתְּנוּ עֵינֵיהֶם

בַּפְּרָנְסוֹת. (ו) לֹא נָטְלוּ בְּעֵצָה. וּבִזְהָר הַקְּדוֹשׁ וְכֵן עֵינַי בְּמַדְרֵשׁ (וַיִּקְרָא רַבָּה כ, ז) אֵיתָא עוֹד עֲנִינַן ז) בְּגִין דְּלֹא אֵינְסְבוּ, (וְאֶפְשָׁר שְׂזָה בְּכָלֵל מַה שְּׁכַתּוּב "וּבְנִים לֹא הָיוּ לָהֶם", אֶף נִפְרַשׁ גַּם אֶת זֶה). (הַשָּׂאָר חֲסוּר).

ת.מ.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֹדֵר קְדוּשִׁים ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַחֶסֶד הַיּוֹצֵאִים מְשַׁלֵּשׁ רְאִשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ', הֵלֵא הוּא נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּירוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלֵתִי הַיּוֹם, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וְהֵלֵא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיַדְךָ הַפֶּךָ בְּהֵם.

אֶף דְּכָר אֶחָד אֶכְתֵּב לְךָ, וְתִקְשְׁרוּ אֶל לִבְךָ תָּמִיד, וְהוּא — לִידַע שְׁכָל קִטְבַּ תוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל הוּא לְקַרְבְּנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְלִזְכוּתָנוּ לְאַמוּנָה שְׁלֵמָה, אֲמוּנָה בְּרָה וְנִקְיָה, אֲמוּנָה בְּאֶסְפִּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה, אֲמוּנָה מְזַכֶּכֶת, וְכִשְׁאֲדָם זוֹכָה לְהִגִּיעַ אֶל נִקְדַּת הָאֲמוּנָה הָאֲמִתִּית, אֲזִי נִגְאֵל מִכָּל צְרוּתִיו, יִסוּרִיו וְדַחְקוֹתָיו, וְנִתְפַּשְׁטָת כָּל הָעֲקֻמִּיּוֹת שְׁבִלְכָבוּ, וְעַל נִקְדָּה זוֹ הַרְבֵּה רַבְּנוּ ז"ל לְדַבֵּר עִמָּנוּ, וְהַתְּבוּדוֹת תְּלוּיָה בְּאַמוּנָה, כִּי כָּל שִׁתְּזַדְּכָךְ אֲמוּנָתוֹ שְׂאִין בְּלַעֲדוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, כְּמוֹ-כֵן יִפְתַּח פִּיו לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהַר"ז, חֵלֶק א', סִימָן סב), וְאִזּוֹ כִּשְׁתְּתַבָּרַר לְךָ יְדִיעָה זוֹ, לֹא תִתְּבַלְּבַל כְּכָר מְשׁוּם דְּכָר וּמְשׁוּם בְּרִיָּה וְכוּ', וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע (סִפְרֵי הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לג) כִּי "עַל-יְדֵי אֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לְךָ עַל עֲוֹנוֹתֶיךָ"; עַל-כֵּן אֵל תִּדְאָג

כָּלֵל, וְאֵל תִּתְבַּלְבֵּל מִהָעֵבֶר כַּאֲשֶׁר דִּבְרַנּוּ, וְהָעֵקֶר לְהִכְנִיִס בְּדַעְתָּךְ כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ אִתָּךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וְהוּא מְלֵא רַחֲמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּמְאָה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים ה'תש"ל.

אִף טוֹב וְחֶסֶד יִרְדּוּ אֵל אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר, וְתִיק וְחֹסִיד, הַשׁוֹתֵה מִמֵּי הַנִּחָל הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר קִבַּלְתִּי זֶה שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת, וְתִמְחַל לִי עַל שְׁלֵא פָתַתִּי לְךָ תְּשׁוּבָה תְּכַף-וּמְיָד פְּרָצוֹנִי, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הֶרְבִּים, אָנִי טְרוּד מְאֹד מְאֹד מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ.

אֲחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, וְהָעֵקֶר לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה רַבָּה עַד מְאֹד, וְאִף שְׁנִפְלֵת כְּמוֹ שְׁנִפְלֵת בְּעִמְקֵי עִמְקִים בְּשֵׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתֵיּוֹ וְכוּ', זְכוֹר דִּבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁגִם מִשָּׁם יֵשׁ תְּקוּהָ וִיכוּלִים לְצֵאת וְכוּ', כִּי בְּאַמַּת אַחַר מְעַט יֵשׁוּב דַּעַת אֲמַתִּי, תִּזְכֶּה לְבוֹא אֵל הַהִפְרָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיּוֹ יִתְבַּרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, וְכָל תְּנוּעָה וְתִנּוּעָה שֶׁם אֵלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּי הַשְּׂכִינָה הִיא בְּכָל מְקוֹם (עֵין בְּבֵא בְּתָרָא כ.ח.), וְאִף שְׂאֵתָה יוֹדֵעַ הֵיטֵב נִגְעֵי וּמִכְאוּבֵי נִפְשָׁךְ וְכוּ', זְכוֹר מֵאַמְרֵם ז"ל (יוֹמָא נו:): 'הַשְּׂכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טְמֵאָתָם' (וַיִּקְרָא טז, טז), אֲפִלוּ בְּשַׁעֲהָ שְׁהֵם טְמֵאִים שְׂכִינָה עִמָּהֶם, שְׁהִיא הֶאֱמוּנָה, אִף הִיא בְּדַקּוֹת מְאֹד מְאֹד, וְאִי אֲפֹשֶׁר לְהִפְרֵד מִמֶּנָּה וְכוּ' (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלֵק א', סִימָן רַעַד), וְעַל-כֵּן אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל.

והנה איתא בספורי-מעשיות במעשה הנורא מהשבעה בעטלערס (מעשה יג), וזו לשונו: "עמד המלך ואמר לבנו, היות שאני חוזה בכוכבים, ואני רואה שאתה עתיד לירד מן המלוכה בכך תראה שלא תהיה לך עצבות כשתרד מן המלוכה, רק תהיה בשמחה, וכשתהיה בשמחה, גם אני אהיה בשמחה, גם פשיהיה לך עצבות אף-על-פי-כן אני אהיה בשמחה על שאין אתה מלך, כי אינך ראוי למלוכה, מאחר שאינך יכול להחזיק עצמך בשמחה כשאתה יורד מן המלוכה, אבל כשתהיה בשמחה, אזי אהיה בשמחה יתרה מאד" וכו', עין שם; והדברים מדברים מאליהם, כי אנו נקראים בנים למקום, כמו שכתוב (דברים יד, א): "בנים אתם לה' אלקיכם" וגו', והשם יתברך ברא אותנו בזה העולם למסור המלוכה בידינו, שנזכר לקבל על עצמנו על מלכותו יתברך, ולגלות ולפרסם לכל באי עולם "כי לה' המלוכה", ולהפך כל מיני חשכות לאור גדול, להאיר זיו שכינתו יתברך וכו'.

ועל-כן כשאחד נופל ויורד בעמקי עמקים בשאול תחתיות, רחמנא לצלן, אשר שם נסתר אורו יתברך לגמרי, שאז הוא מקור הדינים והצמצומים, מאחר שהכל גנוז וסתום וכו', אסור לו לפל בדעתו כלל, וצריך להחיות את עצמו, כי בודאי יש פונה עמקה למה ירד עכשו מהמלוכה ונסתר ממנו הכל וכו', ועקר הפונה הוא כי יש נשמות שנפלו זה אלפי שנים, ונתגלגלו בגלגולים וכו', ואי אפשר להם להתעלות, ובזה שאתה נופל ואחר-כך מתעורר מהמקום שהוא לשוב אליו יתברך, בזה אתה ממשיך עמך בלי שעור וערך של נשמות פגומות, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד), שעל-ידי שהאיש הישראלי נתעורר בתשובה על-ידי שרץ קטן - טמאה קטנה שבלבלה אותו, על-ידי תשובתו גורם שגם אלו שיצאו לגמרי מאחורי הקדשה וכו', יתעוררו בתשובה אמתית ויחזרו שנית ויתקבצו אל הקדשה, עין שם; כי בזה שנפלת כל-כף ונטמאת במה שנטמאת, ואתה חוזר עכשו אליו יתברך, ומגלה שגם במקומות המטנפים, גם שם מאיר אורו יתברך (עין שם, חלק ב', סימן יב), על-ידי התגלות האור הזה, אזי כל הקלפות וההסתרות כליל

יחלפו, כי מרב אורו יתברך נתעוררות עיני הסטרא אחרא, ואתה מגביר הקדושה, ועל-ידי-זה אתה מוציא כל אלו הנשמות המשמשות בנשמתך וכו', ועל-כן (שם, חלק א', סימן רסא) כשנופל אדם ממדרגתו, ידע שמן השמים הוא, כי ההתרחקות היא תחלת ההתקרבות, ועל-כן נפל שיתעורר יותר להתקרב להשם יתברך, ועצתו שיתחיל מחדש להכנס בעבודת השם יתברך ולהפיר אותו יתברך וכו', עיין שם; ועיין במדרש (שמות רבה כג, יא) על הפסוק: "כיריעות שלמה" (שיר השירים א, ה): מה השמלה הזאת מתלכלכת וחוזרת ומתלבנת, כך ישאל אף-על-פי שחוטאין, הם שבין בתשובה לפני הקדוש-ברוך-הוא וכו', עיין שם; על-כן אף שנפלת עכשיו מהמלוכה, אף-על-פי-כן חזר וקנה להתחיל מחדש, והעקר שתרגיל עצמך להיות בשמחה, אף שחשך בערך, ותרבה בתפלה ובקשה ושיחה בינה לבין קונך, ותיחד לעצמך מקום שאין שם בנאי-אדם, ותדבר עמו יתברך באשר ידבר איש אל רעהו בלי שום חכמות כלל רק באמונה פשוטה וכו'.

ודע לך שתכף ומיד כשמתחילים להשתמש עם השכל המגשם, אז מאבדים לגמרי את תכסיסי המלכות, ונופלים לכפירות ולאפיקורסות, ורחמנא לצלן, אשר משם נמשכות כל הירידות, הנפילות וההתרחקות שנתרחקים ממנו יתברך לגמרי, ופורקים על, בעוונותינו הרבים, השם ירחם, ונתרחקים מהזכרון דקדושה, שהוא לזכור תמיד בעלמא דאתיא (עיין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד), ולבלי שתהיה לו שום הסתכלות בזה העולם, שזו מדרגת הבעטלערי הראשון וכן שאר הבעטלירסי, כי הכל תלוי באמונה הקדושה בו יתברך, כי "כל מצוותיך אמונה" (תהלים קיט, פו), ואפלו צדיק חי העולמים מאמונתו הוא חי (קהלת רבה ג, יא), וכשזוכה לברור וזכוף האמונה הקדושה, לחקק היטב היטב בדעתו ובלבבו שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אז מה שרק יעבר עליו הן לטובתו והן, חס ושלום, להפך, ידע שהכל

(א) בעולם הבא.

(ב) קבצו.

(ג) קבצנים.

ממנו יתברך, ויתקרב ביותר אליו יתברך, וישוב עד המכהו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים ד, קנה), כי יתברר לו שהכל לטובתו, ועל-ידי-זה יזכה לצמח ולפרח בעבודתו יתברך, וישמח עצמו בהנהיגה אלקיו, כי אין עוד שמחה כשמת הדבקות באלקותו יתברך, אשר הנעם, הערכות והמתיקות הזו יקרה מהכל, וכשזוכה לדבקות כזו — למצא אותו יתברך מכל דבר, ולהרגיש אלקותו יתברך עליו, אז אין לו כבר שום הסתכלות בזה העולם, וזוכה לזכרון דקדושה, כי מהפך יש לאין, ואז עיניו רואות רק את השכינה מכל דבר, וכמו שאמרו חכמינו ז"ל (ספרי נשא): יאר ה' פניו אליך (במדבר ו, כה) — יתן לך מאור עינים וכו', עין שם.

וכן אין לו כבר שום שמיעה בזה העולם, כי כל בני העולם כשאינם מקשרים עמו יתברך, אזי הם מלאים חסרונות, והולך להם שלא כסדר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פב), אבל כשזוכה האדם לדבק ולקשר עצמו אליו יתברך, אז אין לו שום חסרונות, והולך לו כסדר, וזוכה לחיים טובים, אמתיים ונצחיים, וכמוכא בתורה "עתיקא" (שם, חלק א', סימן כא): חיים נצחיים הם רק להשם יתברך, ומי שדבוק בו יתברך גם-כן חי חיים נצחיים, ואין לו שום מחלקת עם שום בריה, כי אינו מטה אָזְנוֹ כָּלֵל לְשִׁמְעַ מֵהַ שְׁנַעֲשֵׂה מֵאַחֵרִים, וְעֵינָיו בְּדַרְךְ אֶרֶץ זֹיטָא, פֶּרֶק ד): אֲזִינִיף שְׁלֵא שְׁמַעְתָּ מֵהֶם דְּבָרִים בְּטָלִים, הֵם יִקְשִׁיבוּ לָךְ שְׁלוֹם וְכוּ', וְזוּהִי מְדַרְגַת הַבְּעֻטְלִירֵי הַשְּׁנִי, כִּי עַל-יְדֵי תַקְוָה הַתְּגַלּוּת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁאִין בְּלַעְדֵּיּוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, אֲזִי זֹכֶה לְרֵאוֹת וְלִשְׁמַע פְּלְאֵי פְּלְאוֹת, וּבְכָל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ יִתְבָּרֵךְ הַמְתַּלְבֵּשׁ וּמְצַטְמָצֵם מֵאִין סוּף וְעַד אִין תְּכֻלִּית לְעוֹרְרוֹ וְלִקְרָבוֹ (כְּמוֹכָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד) עֵינִי שָׁם, וְאֶפְלוּ כְּשֶׁמְדַבֵּר אֶל בְּנֵי-אָדָם, יוֹדֵעַ וּמֵאֲמִין כִּי אִין בְּלַעְדֵּיּוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְאִזִּי מְלַבֵּשׁ בְּדַבּוּרִים שִׁיחוֹת וְתַפְלוּת אֱלֹוֹ יִתְבָּרֵךְ (כְּמוֹכָא שָׁם, סִימָן ה), וְזוּהִי מְדַרְגַת הַבְּעֻטְלִיר הַשְּׁלִישִׁי וְכוּ', שְׁאִינוּ מְדַבֵּר שׁוֹם דְּבּוּרִים שְׁאִינָם שְׁבָחִים לְמָקוֹם בְּרוּךְ הוּא, כִּי הוּא כְּבֵד פְּהַ לְגַמְרִי, וְכִמוּ

שְׁאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (חלין פט): מָה אֲמָנוּתוֹ שֶׁל אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה? יְשִׁים עֲצָמוֹ כְּאֵלִים, יְכוּל אֶף לְדַבְּרֵי תוֹרָה? תִּלְמוּד לומר "צִדְקַתְּ דְּבִרְוִין" (תהלים נח, ב) עֵינֵי שָׁם, וְכֵן מְדַרְגֵת הַבְּעֻטְלִיר הַרְבִּיעִי שֶׁהִיא לוֹ צְנָאָר יֵשֶׁר, וְאֵינּוּ מְנִיחַ שׁוֹם קוֹל בְּעוֹלָם, וְיְכוּל לְקַרֵב אֶת הַצִּפְּרִים וְכוּ' קוֹדֵשׁ אַ בְּרִיף הוּא וְשִׁכְנִיתִיהָ (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ג), וְכֵן הַבְּעֻטְלִיר הַחֲמִישִׁי, הַשְּׂשִׁי וְהַשְּׁבִיעִי, הַכֹּל לְכָל קְשׁוּרִים זֶה בְּזֶה, וְיֵשׁ בְּזֶה תִּלְיֵי תִּלְיֵי שֶׁל סוּדוֹת וְרִזִין וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת, אֲשֶׁר לֹא יְכִילָהוּ הַרְעִיּוֹן וְהַשְּׂגָה כָּלֵל, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעֲצָמוֹ, אִם לֹא בָּא לְזֶה הָעוֹלָם רַק לְהַשִּׁיג מַעֲשֵׂה זֶה, גַּם־כֵּן כְּדָאי לוֹ וְכוּ', אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ שְׂזַכֵּנוּ לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, הַמְלַמְּדֵנוּ עֲצוֹת נוֹרְאוֹת כְּאֵלוֹ, וּמְחַזֵּק וּמְאַמֵּץ אוֹתָנוּ, טוֹב לַהֲוֹדוֹת לַהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, "חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲמִים" (תהלים טז, ו).

וְהִנֵּה בַּמְדָּרֶשׁ (ויקרא רבה כד, ט) בְּפֶרֶשׁת הַשְּׁבוּעַ "קְדוּשִׁים תְּהִיוּ כִּי קְדוֹשׁ אָנִי" (ויקרא יט, ב), יְכוּל כְּמוֹנֵי? תִּלְמוּד לומר: "כִּי קְדוֹשׁ אָנִי" — קְדֻשָּׁתִי לְמַעַל מִקְדְּשִׁתְכֶם, וְכִבָּר רַבּוֹ בּוֹ הַפְּרוּשִׁים, וְיֵשׁ לומר עַל־פִּי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן רכא), "שְׁוִיתִי ה' לְנִגְדֵי תְּמִיד" (תהלים טז, ח) בְּחִינַת מְתַנַּגֵד, וְכִפְרוּשׁוֹ שֶׁל הַרֵב מְטֻשְׁהָרִין (בְּפֶרֶפְרָאוֹת לַחֲכָמָה שָׁם), הֵינּוּ הָאָדָם צָרִיף לִידַע וּלְצִיר בְּדַעְתּוֹ כְּאֵלוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְתַנַּגֵד עָלָיו, וְאֵינּוּ מְסַכִּים עִמּוֹ, עֵינֵי שָׁם; וּמְבַאֵר הַיֵּטֵב (בְּלִקוּטֵי־מוהר"ן, חלק א', סימן סג) אֲצֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צָרִיף לְהִיּוֹת בְּחִינַת מְגָלָה וּמְכֻסָּה וְכוּ', כִּי צָרִיף לְדַבֵּק עֲצָמוֹ וּלְקַרֵב עֲצָמוֹ לַהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כְּאֵלוֹ כְּכִיכּוֹל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִגְלָה וּמִתְקַרֵב אֵלָיו, אֲבָל כָּל מַה שֶׁמִּתְקַרֵב יוֹתֵר לַהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וּמְרַגֵּישׁ עַל עֲצָמוֹ נַעַם זִיו שְׂכִינָתוֹ יִתְבָּרַךְ, צָרִיף לְהִתְרַחֵק יוֹתֵר, הֵינּוּ כָּל מַה שֶׁמִּתְקַרֵב יוֹתֵר, צָרִיף לִידַע שֶׁהוּא רְחוֹק מְאֹד מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם יִדְמָה בְּדַעְתּוֹ וַיַּחֲשֵׁב שֶׁכִּבָּר נִתְקַרֵב לַהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וַיּוֹדַע בִּידִיעוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זֶה סִימָן שֶׁאֵינּוּ יוֹדַע כְּלוּם, כִּי אִם הִנֵּה יוֹדַע קִצָּת מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הִנֵּה יוֹדַע שֶׁהוּא רְחוֹק מְאֹד מְאֹד וְכוּ', עֵינֵי שָׁם, וְכֵן מְבַאֵר בְּאֵרִיכוֹת בְּלִקוּטֵי־הֶלְכוֹת (שְׁלִיחַ הַקָּו, הֶלְכָה ה), שֶׁזֶה מַה שֶׁפְּתוּב בְּאַבְרָהָם: "וַיֵּרָא אֶת הַמָּקוֹם מִרְחוֹק" (בְּרֵאשִׁית כב, ד), בְּחִינַת "מִרְחוֹק ה' נִרְאָה אֵלַי" וְגו', עֵינֵי שָׁם,

(וכן הוא בלקוטי-הלכות, השקמת הבקר, הלכה א), שְׁזָה בְּחִינַת "פְּרֻשֵׁת פְּרָה" — לְטַהַר טְמֵאִים וּלְטַמֵּא טְהוֹרִים וְכוּ', עֵינֵי שָׁם, הֵינּוּ אֶף שְׁצוּיֹתֵי לָכֶם "קְדוּשִׁים תִּהְיוּ" — שְׁתַּמְשִׁיכוּ אֶצְלָכֶם הַשְּׂכִינָה, מְקוֹר הַקְּדוּשָׁה, וְתַחֲקְקוּ הֵיטֵב בְּדַעְתְּכֶם כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵי כָּלֵל, כִּי "קְדוּשׁ אֲנִי", אֶף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיף שְׁתַּדְּעוּ — "קְדָשְׁתִּי לְמַעַלָּה מִקְדָּשְׁתְּכֶם", לִידַע שְׁעַדִּין לֹא הִשְׁגַּתְּם כָּלֵל, כִּי אֲנִי לְמַעַלָּה מִכֶּם, בְּחִינַת "סוּבֵב כָּל עֲלָמִין", שְׁזָה בְּחִינַת "אֵיה מְקוּם כְּבוֹדוֹ" ו"מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", שְׁמַצֵּד אַחַד צָרִיף לְהַכְנִים אֶת הַמְּקִיף לְפָנָיו, לִידַע שְׁמְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיף לִידַע שֵׁישׁ מְקִיפִים חֲדָשִׁים שְׁסוּבְבִים כָּל עֲלָמִין, וְעַדִּין אֲנִי יוֹדַע כְּלוּם שֶׁהוּא הַלְמוּד שֶׁל דְּרֵי מַעַלָּה וְדְרֵי מַטָּה, אֲשֶׁר צָרִיכִים לְהַפְּלֵל יַחַדוֹ (עֵינֵי הֵיטֵב בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז', וְתִבִּין), כִּי בְּחִינַת אֲי"ה הוּא סוּד הַבְּתָר הַמְּקִיפִים, לִידַע תְּמִיד שְׁעַדִּין אֵין יוֹדְעִים כָּלֵל, וּבְחִינַת "מְלֹא" הוּא סוּד הַמְּלָכוֹת הַפְּנִימִיִּים, שְׁמִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל מְלָכוֹתוֹ יִתְבַּרֵּף שְׁזָהוּ סוּד שֵׁם הַיְוִ"ה שֶׁהוּא סְתִים וְגִלְיָא (עֵינֵי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, גְּבִיַת חוֹב מִהִיתוּמִים הַלְכָה ה), כִּי עַל-יַדֵּי שְׁמוֹ יִתְבַּרֵּף אָנוּ קוֹרְאִים אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּף, וּמִמְשִׁיכִים אֲלֵקוּתוֹ יִתְבַּרֵּף לְמַטָּה, בְּבְחִינַת "מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן עַדִּין הִשְׁגַּת שְׁמוֹ יִתְבַּרֵּף נִעְלָמַת וְנִסְתָּרַת מֵאִתְּנוּ, וְזָה בְּחִינַת (פְּסָחִים נ. קְדוּשִׁין ע.א. זֶהר ח"ג רל.): לֹא כְּשֶׁאֲנִי נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא בְּחִינַת (שְׁמוֹת ג. טו): "זֶה שְׁמִי לְעוֹלָם" לְעֵלֶם כְּתִיב, "וְזֶה זְכָרִי לְדֹר דֹּר", שְׁצָרִיכִין לְקִרְוֹתוֹ בְּשֵׁם אֲדנִי, בְּחִינַת מְלָכוֹת, בְּחִינַת אֲדָנוּתוֹ וּמְלָכוֹתוֹ יִתְבַּרֵּף, שְׁמְלֹא כָּל הָעוֹלָם, וּלְכוּן בְּשֵׁם הַיְוִ"ה שֶׁהוּא בְּחִינַת סְתִים וְנִעְלָם, בְּחִינַת אֲי"ה וְכַנֵּ"ל.

וְעַתָּה מְבָאָר הַמְּדַרְשׁ כְּמִין חֲמֵר "קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוּשׁ אֲנִי" — שְׁתַּתְּקַדְּשׁוּ וְתַמְשִׁיכוּ שְׂכִינְתִּי בֵּינֵיכֶם, וְלִידַע שְׁאֲנִי עִמְכֶם, יְכוּל כְּמוֹנִי? הֵינּוּ שְׁתַּחֲשְׁבוּ שְׁאִתְּם כְּבָר אֶצְלִי בְּמְדַרְגָּה אַחַת, תִּלְמוּד לֹמֵר: "כִּי קְדוּשׁ אֲנִי" — קְדָשְׁתִּי לְמַעַלָּה מִקְדָּשְׁתְּכֶם, וְהִבֵּן הֵיטֵב לְמַעֲשֵׂה.

וְצָרִיכִין לְחֹזֵר וְלוֹמֵר: אֲשֶׁרֵינוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, וְתִלְמִיד נִפְלָא כְּזֶה, אֲשֶׁר הֵם מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ עֲצוֹת נִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, תִּשְׁקַד בְּסִפְרֵיהֶם מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ שְׁעוֹר אֶחָד בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְלוֹמֵר עַל כָּל תּוֹרַת הַתַּפְּלָה מְ"לְקוּטֵי-תַפְּלוֹת", וְשְׁעוֹר שְׁנֵי בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" כְּסִדְרָן, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

וְהִנֵּה מִבְּאֵר שֵׁם (בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה יג), שֶׁעַל-יְדֵי שֶׁהִכְנִיסוּ בְּדַעְתָּם חֲכָמוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְלוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָן, עַד אֶפִּיקוֹרְסוֹת, עֵינֵי שֵׁם, וְזֶה שֶׁהִזְהִיר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ: "אֵל תִּפְנּוּ אֶל הָאֱלִילִים וְאֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי ה' אֱלֹקֵיכֶם" (וַיִּקְרָא יט, ד), וּמִבְּאֵר בְּאוֹצֵר-הַחַיִּים (מַצּוֹה ריד), שֶׁהֶעֱקֵר לְרְאוֹת תָּמִיד וּלְכַטֵּל אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל, כִּי אִם אֵתָּה פּוֹנֵה אַחֲרֵיהֶם, אֵתָּה עוֹשֶׂה אוֹתָן אֱלֹהוֹת, כִּי אִף הַבְּטָה בְּעֵלְמָא אֲסוּרָה, כְּעֵינֵן "וְסִרְתָּם וְעִבְדְתָּם" (דְּבָרִים יא, ט) — מִיָּד שֶׁסָּר הָרִי הוּא עוֹבֵד, כִּי לֵב יִשְׂרָאֵל צָרִיף לְהִיּוֹת מְלֹא מַגְדֵּל הַיּוֹצֵר כָּל בְּרוּךְ הוּא, וְחוֹשֵׁק בְּאַהֲבָתוֹ, וְצָרִיף תָּמִיד לְהִסְתַּפֵּל עַל הָאֱלֹקוֹת שְׂיֵשׁ בְּדָבָר זֶה (עֵינֵן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א), וְעַל-יְדֵי-זֶה מַעֲלָה הַכֹּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ (עֵינֵן שֵׁם, סִימָן צד), כִּי הָעוֹלָם נִבְרָא בְּבִי"ת אוֹת בְּרָכָה, וּבִבְרָכָה מִתְקַיֵּם הָעוֹלָם עַל-יְדֵי הַשְּׂגָחַתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל רָגַע, וְאִם, חֵס וְשְׁלוֹם, פּוֹנֵה מִמָּנוּ יִתְבָּרֵךְ כְּרָגַע, שֶׁהוּא אֱלֹהִים אַחֲרֵים, וּמְסִיר לְבוֹ מֵהַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הָרִי הוּא מַחְרִיב הָעוֹלָם כְּלוֹ לְעֵרְף נִשְׁמָתוֹ, וּמְקַלְקֵל כָּל הַבְּרִיאָה לְפִי שְׂרָשׁוֹ, וְהַתְקוּן הוּא — עַל-יְדֵי רוּחָא שְׁל מְשִׁיחָא^ה, שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו (זְכָרְיָה יד, ד): "וְעָמְדוּ רַגְלָיו בְּיוֹם הַהוּא עַל הַר הַזֵּיתִים" וְגו'.

וּלְבָאֵר זֹאת לְפִי קִטְנוֹת דַּעְתִּי, אֲמַרְתִּי לְהַקְדִּים דְּבָרֵי עֵתִיק שְׂרָשׁ נִשְׁמַת מְשִׁיחַ (בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), צָרִיכִין לְשַׁמֵּר מְאֹד אֶת הַזְּכוּרָן, לְזִכֹּר תָּמִיד בְּעֵלְמָא דְאֵתִי, וְלִידַע בִּידְיָעָה בְּרוּרָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֱלוֹפוֹ

(ה) רוּחַ שְׁל מְשִׁיחַ.

שֶׁל עוֹלָם, וְהוּא יִתְבַרֵךְ מִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁי שׁוֹנִים — דוֹמָם, צוֹמֵחַ, חֵי, מְדַבֵּר, וּמְרַמֵּז לְכָל אֶחָד וְאֶחָד רְמִזִּים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, שְׁזֵהוּ סוּד הַנְּבוּאָה וְהִפֵּת קוֹל שְׁיוֹצֵאת בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּכָל הָעוֹלָם וְכוּ', וְצָרִיף לְהִזְהֵר מְאֹד מְאֹד שֶׁלֹּא יִפֹּל לְשִׁכְחָה, חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁהוּא הַהַפּוֹךְ מִכָּל זֶה, וְאִזּוֹ נִתְפַּשְׁטֵת הַגְּלוּת וְנִתְאַרְכָּת, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וְכוּ', וְהִנֵּה יְדוּעַ מִכְתָּבֵי הָאֲרִיז"ל: רַג"ל הוּא אֲקִי"ק דְּקַס"א, וְהוֹנִי"ה דַּע"ב שֶׁהוּא הַתְּגִלוֹת עֵצֶם הָאוֹר הָאֲצִילוֹת, וְהֵם בְּגִימְטְרִיָּה זְכוֹר, וְזֵית הוּא שִׁכְחָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל, הֵינּוּ כְּשֶׁתְּתַגַּלְהַ הַדַּעַת הָאֵמֶת שֶׁל מְשִׁיחַ שֶׁהוּא טוֹב עֵינַן בְּחִינַת (שְׁמוּאֵל-א טז, יב): "יִפֵּה עֵינַיִם וְטוֹב רְאִי", לְהַסְתַּפֵּל תָּמִיד עַל הַחַיּוֹת אֱלֹקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דְּבַר, שְׁזֵהוּ סוּד "וְעָמְדוּ רַגְלָיו" עַל הַר הַזֵּיתִים", שֶׁהַזְּכוּן יַעֲמֵד וְיִכְנִיעַ אֶת הַשִּׁכְחָה, כִּי גַם בְּמַדְרַגּוֹת הַנְּמוּכוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת רַגְלָיו, יִמָּצֵא אוֹרוֹ יִתְבַרֵךְ, וְיוֹצֵיא לְעַצְמוֹ רְמִזִּים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְגַאֲלָה, וְהַמְּלוּכָה תִּחְזֹר אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, וְיִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים הֵן, וְקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא וְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל אֲקָרִי חַד (זֶהוּ אֱמֹר צג:) וְדו"ק, וְהֵבֵן מְאֹד, וְכִבֵּר אֱמֹר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁעַל-פִּי דְּבָרָיו מֵתָר לְחַדֵּשׁ גַּם בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, וְ"כָל פִּיטְטִיָּא דְּאוּרִייתָא טְבִין" (ירוּשְׁלָמִי, בְּרֻכּוֹת ט), מְלַבֵּד שְׁיִזְהֵר שֶׁלֹּא יוֹצֵיא דִּין חֲדָשׁ שְׁזֵהוּ אֶסוּר, כִּי הִזְהִירָנוּ מְאֹד מִחֲמַרּוֹת וְכוּ'.

וְהַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ יִזְכְּנוּ לְזֶה שְׁיִקְיִם "וְעָמְדוּ רַגְלָיו" — שֶׁהוּא הַזְּכוּן הָאֵמֶתִי, רַג"ל הוּא זְכוּר אוֹרוֹת הָאֲצִילוֹת ע"ב קַס"א, "עַל הַר הַזֵּיתִים" — שֶׁהוּא הַשִּׁכְחָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (עֵינַן בְּהוֹרִיּוֹת יג:) "זֵית מִבֵּיא שִׁכְחָה".

אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ, שְׁזָכְנוּ לְהַתְּנוּדַע מְרַבֵּי אֵמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר יְכוּל לְהַכְנִיס אֶת הַזְּכוּן דְּקִדְשָׁה גַם בְּמַגָּשִׁם כְּמוֹנֵי; טוֹב לְהוֹדוֹת

לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ עַל כָּל הַחֶסֶד חָנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וַיְהִי רַצוֹן שְׂיִתְגַּלֶּה אִירֹו שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל לְכָל יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד, וְחַפֵּץ לְרַקֵּד עִמָּךְ עַל גְּדֹל הַחֶסֶד שֶׁגִּמְלָנוּ הֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, שְׂאֲנוּ זֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה...

תַּמְב.

בְּעִזְרַת הֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, אִיר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְבַחֲוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, הַחֶפֶץ בְּאַמֶּת לְעַבֹּדַת הֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֶמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנַּחֲל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתֹו יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּירו יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָ.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר בְּשִׂמְחָה רַבָּה קִבַּלְתִּי, וְעַקֵּר שִׂמְחָתִי, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, אַתָּה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּנִקְדוּת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בָּךְ, וּמָה שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מָה שְׁעוֹבֵר וְכוּ', עֵינַי הֵיטֵב בְּלִקוּטֵי-הַלְכוּת, תְּפִלִּין, הַלְכָה ה' בְּאַרְיִכוֹת, בְּפֶרֶט בָּאוֹת ו', וְזֹו לְשׁוֹנוּ הַטְּהוֹרָה: נִגְדַּד כָּל הַבְּלָבוּלִים, הַתְּאוֹוֹת וְהַמְּחֻשְׁבוֹת רְעוֹת וְזָרוֹת, הַרוֹדְפִים אַחַר הָאָדָם וּמְבַלְבְּלִים אוֹתֹו בְּכָל עֵת וּבְפֶרֶט בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, וְהָאָדָם יֵשׁ לוֹ יִסּוּרִים גְּדוֹלִים מֵהֶם, הָעַקֵּר הוּא אַרְיִכוֹת אֶפֶיִם שֶׁהוּא אָמוּנָה, כְּמוֹבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ז, חֶלֶק א', סִימָן קִנָּה), עֵינַי שָׁם, הֵינִי שֶׁתְּהִיָּה לוֹ אָמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ וּבְצַדִּיקִים וּבְכַשְׂרִים אֲמִתִּיִּים, וַיִּתְחַזַּק בְּעַבֹּדַתֹו יִתְבַּרְךָ, וְלֹא יִפֹּל מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְלֹא יִהְיֶה אֲכַפַּת לוֹ וְלֹא תִקְצַר רוּחוֹ מִשׁוֹם בְּלָבוּל וְחִלִּישׁוֹת הַדַּעַת מָה שֶׁהַבְּעַל-דְּבָר רּוֹצֵה לְהַכְנִיס בְּדַעַתֹו כְּאֵלוֹ אֶפְסָה תִקְנָה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כִּי צָרִיךְ לְבָלִי לְהַסְתַּכֵּל עַל כָּל זֶה כְּלָל רַק לְהַתְחַזַּק מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵינַי שׁוֹם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כְּלָל, וְאֵיךְ שֶׁהוּא אֶף-עַל-פִּי שֶׁכָּבֵר נִפְל נְפִילָה זֹאת בְּעֲצָמָה כְּמָה פְּעָמִים בְּלִי שְׁעוֹר, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינַי שׁוֹם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כְּלָל, וְצָרִיךְ לְהַתְחַזַּק

להתחיל בכל פעם מחדש, ואל יפל בדעתו לזקנה דסטרא אחרא כלל, כי כל הנפילות שבעולם הן מבחינת זקנה דסטרא אחרא, שנדמה בעיניו שכבר נזקן בחטאיו ובמעשיו שרגיל בהם, עד שאי אפשר לו לצאת משם בשום אופן, חס ושלום, ובאמת צריך לידע ולהאמין שבכל יום ובכל עת ובכל שעה יש כח באדם להתחדש ולהעשות ברירה חדשה משם, כי השם יתברך עושה חדשות בכל יום ואין שעה דומה לחברתה, על-כן צריך להתחזק ולהתחיל בכל פעם מחדש, ולפעמים גם ביום אחד צריכין להתחיל כמה פעמים (כאשר התנהג רבנו ז"ל, כמוכא בשבחי-הר"ן, סימן ו), ואפלו אם יהיה כף זמן ארוך, יהיה אף שיהיה, צריך להזכר בהשם יתברך בכל עת ובכל שעה, ולשכח לגמרי כל מה שעבר עד הנה, ולהתחיל מעתה מחדש משם כל מה שיכול, ואל יסתכל על שום בלבול וחלישות הדעת כלל, ולא ישמע ולא יצית שום ברירה אשר רוצה לרחקו וכו', וכל זה הוא בכלל אריכות אפים, שצריך להאריך רוחו ואפו לעבר על כל הבלבולים והמניעות, ולכלי להסתכל על שום דבר ולא תקצר רוחו מכל מה שעובר עליו, רק יחזק עצמו בהשם יתברך בכל מה שיכול, כי השם יתברך מלא רחמים בכל עת ורגע, ו"חסדי השם כי לא תמו" וכו', עין שם דברים נוראים.

ולמען השם, לטובתך הנצחית תתמיד ב"לקוטי-הלכות" תמיד, ובלב תענה למחרפיך דבר, ואז טוב לך לגנח.

ומחמת טרדותי עכשו באישון לילה — אקצר, ושלום לכל החברים, ואם ירצה השם, בקרוב אכתב לכל אחד בפרטיות.

הדורש שלומך...

תמג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אֱמֶר ה'תש"ל.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיגוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי, הַשׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנִּחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הֵיכָר לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

וְהִנֵּה, אַחִי, חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל
תִּפְל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֶתְךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ,
מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָל עַלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עַלְמִין, וְאִין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיךְ לְסַלֵּק מִחֲשַׁבְתּוֹ לְגַמְרֵי מַהְבְּלֵי הָעוֹלָם
הַזֶּה, וְלִהְסַתְּפֵל תְּמִיד עַל שְׂרַשׁ הַקְּדוּשָׁה הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה אֶת הַדְּבַר
הַגְּשָׁמִי, הֵינּוּ חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְזֶה עֵקֶר עִבּוּדַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי — לְהַעֲלוֹת אֶת הַמְּלָכוֹת
לְשִׁרְשָׁה, הֵינּוּ לְהַעֲלוֹת אֶת נְשִׁמְתוֹ שְׁנִקְרָאת "אַנִּי" (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן,
חֵלֶק א', סִימָן כב), וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפַע עָלָיו אוֹר וְקִדְשָׁה וְדַעַת עָלָיו,
כִּי "בְּאַתְעָרוֹתָא דְלִתְתָא אֶתְעַר דְלַעֲיֵלָא" (זִהֲר לְךָ-לְךָ פ.ח.), כִּי עַל-יְדֵי
הַתְעוֹרְרוֹת קִטְנָה שְׁמַעוֹרֵר עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפַע עָלָיו
אוֹר גְּבוּהָ מְאֹד מְאֹד, וְכָל מָה שְׁמַרְבָּה בְּהַתְעוֹרְרוֹת לְמַטָּה, בְּפָרֵט
בְּדַבְּקוֹת תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה, נִמְשָׁף עָלָיו יוֹתֵר אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה
בְּחִינַת "קִמְתִּי אֲנִי לְפִתְחַ לְדוּדֵי" (שִׁיר הַשִּׁירִים ה, יז), הֵינּוּ עַל-יְדֵי שְׁאֲנִי
מְקִים אֶת נְשִׁמְתִי שְׁנִקְרָאת "אַנִּי", עַל-יְדֵי-זֶה אֲנִי פּוֹתֵחַ פֶּתַח לְדוּדֵי
שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הֵינּוּ הַתְּפָאֶרֶת פִּידוּעַ, וְזֶה בְּחִינַת מָה שְׁתִּקְנֵנוּ
לוֹמֵר אֶת הַזְּמֵר "לְכָה דוּדֵי לְקִרְאֵת כְּלָה" קִדְם קִבְלַת-שַׁבַּת-קִדְשׁ, כִּי
בְּשִׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל, אֲזַז הַיַּחּוּד הוּא עַל-יְדֵי מַט"ט שְׁשׁוּלְטַנְתִּיָּה בִּימֵי
הַחֹל (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן, חֵלֶק ב', סִימָן ב), וְשַׁבַּת-קִדְשׁ הִיא גְלוּי עֲצָם
הָאֲצִילוֹת, וְנַעֲשֶׂה הַיַּחּוּד הַשְּׁלָם בֵּין הַ"חֲתָן" וְהַ"כְּלָה", "תְּפָאֶרֶת"
וְ"מְלָכוֹת", "זְעִיר אֲנִפִּין" וְ"נוֹקְבִיָּה", וְעַל-כֵּן אָנוּ מְבַקְשִׁים וּמְזַמְרִים
שִׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה הַיַּחּוּד הַשְּׁלָם, וַיֵּצֵא הַחֲתָן לְקִרְאֵת הַכְּלָה, וְעַל-כֵּן אֲזַז

הוא זמן התעוררות ושמחה גדולה מאד, ונמשכת תשוקה עצומה אל תוך לבבות בני ישראל, ואשרי מי שמנצל את התשוקה הזו אליו יתברך.

ומחמת טרדותי ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

מה ששאלת מי היה בעל מחבר הספר "השתפכות הנפש"? זה היה ר' אלטער טעפליקער ז"ל, שמו היה ר' משה יהושע, אבל מחמת שבצעירותו היה חולה מאד, הוסיפו לו שם "אלטער"א, וכזה היה נקרא כל ימיו, אבל כשקראוהו לספר תורה, היה נקרא ר' משה יהושע בן ר' אשר זעליג, אביו היה גם-כן מאנשי שלומנו, והיו קוראים לו דער רבי ר' זעליג, כי הוא היה מלמד כל ימיו, והיה למודו עם תלמידיו להפליא, ואהבו אותו כל תלמידיו, מפני רב מסירותו שהיתה לו אליהם, ואחר-כך בסוף ימיו נסע לארץ ישראל ושם נסתלק, ומנוחתו כבוד בצפת, ור' אלטער היה גר בעיר טעפליק, ובזווג שני נשא את בת ר' נחמן טולטשינער ז"ל, ועל-ידי-זה נעשה גיסו של ר' אברהם (בעל מחבר הספר "באור הלכות"), ומחמת שהיה כתבן גדול, על-כן עזר הרבה לגיסו ר' אברהם, והוא אשר כתב את רב הספורים בספר "כוכבי אור", וכן העתיק את הספר "נחת השלחן" מהרב הקדוש מטשהרין ז"ל, שיהיה מוכן לדפוס, וזכה ר' אלטער ז"ל לזכות כזו, שעל-ידי ספריו נתקרו המון אנשי שלומנו אל דעת רבנו ז"ל, ועקר ספריו הם: "השתפכות הנפש", הבנוי ומיסד על ענין ה"התבודדות", "משיבת נפש" על "התחזקות", וגם אני זכיתי להתודע ולהתקרב אל רבנו ז"ל בחי"ז, על-ידי ספר "משיבת נפש", ומחמת רב הכרת הטוב, הדפסתי את כל ספריו בשנת תשכ"ה: "השתפכות הנפש", "משיבת נפש" עשרת אלפים ספרים, ואת ההגדה "אור זרחה" הדפסתי חמש פעמים

(א) אלטער - זקן.

(ב) המלמד.

סוף הכל עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים סְפָרִים, וְכֵן "מְלֵי דְאֲבוֹת" "אֲמוֹנַת עֲתִדָּךְ" שְׁנֵי אֲלָפִים סְפָרִים, בְּרוּךְ הוּא אֲשֶׁר עַד כֹּה עֲזַרְנִי, וּמְכַרְתִּים בְּכֶמֶה פְּרוּטוֹת, וּתְהִלָּה לְאֵל, נִתְפַּשְׁטוּ בְּמַרְץ גָּדוֹל וְעָשׂוּ כָּאֵן בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית נִפְלְאוֹת, כִּי רַב הַמְקַרְבִּים שֶׁנִּתְקַרְבוּ כָּאֵן, הִתְחִילוּ לְהִתְקַרֵּב מִשְׁנַת תשכ"ה עַל-יְדֵי הַדְּפָסָה זו, וּתְהִלָּה לְאֵל, כְּבָר יֵצְאוּ מִבֵּית מִדְרָשְׁנוּ תַלְמִידִים שְׁגָם-בֶּן הַתְּמַסְרוֹ לְהַדְּפֹסֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְזָכוּ וְזָכוּ אֶת הַרְבֵּים, וּבְפָרֵט הָאֲבָרָךְ ... שְׁעָמוּ בְּלִיתֵי יָמִים וְשָׁבוּעוֹת וְחֻדָּשִׁים וְשָׁנִים, וְהַרְבִּיתִי לְדַבֵּר עִמּוֹ אִזְ הַרְבֵּה מִמְעַלֵּת עֶסֶק הַהַדְּפָסָה, וּתְהִלָּה לְאֵל, חֲפָץ הַשֵּׁם בְּיַדֵי הַצְּלִיחַ, כִּי דְבָרֵי פָּעֵלוּ אֲצִלוּ, וּתְהִלָּה לְאֵל, עֶסֶק הַרְבֵּה אַחֲר־כֵּן בְּהַדְּפָסָה, וְכֵן אַחֲיוּ ... וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יַעֲזַרְנִי עוֹד לְעוֹרֵר גַּם אַחֲרֵים, שְׂיִזְכּוּ בְּזִכּוֹת הַגְּדוּלָּה וְהַנּוֹרָאָה הַזֹּאת לְהַדְּפִים וְלְהַפְּיץ סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר זוּהִי הַמְצָנָה וְהַזְּכוּת הַכִּי גְדוּלָּה, עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וּבְפָרֵט בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלוּ, אֲשֶׁר סְפָרֵי מִיָּנִים וְאֲפִיקוֹרְסִים מִתְּפַשְׁטִים מְאֹד מְאֹד בְּכָל הָעוֹלָם עִם דַּעוֹת נִפְסָדוֹת, וְלוֹכְדִים נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּמַצוּדָתָם הַרְעָה, עָלֵינוּ לְהַזְרִים אֶת זֶרֶם הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲמוּנָה טְהוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ וּרְבוֹתֵינוּ, אֲמוּנָה תְּמִימָה בְּלִי שׁוּם פְּגָם שֶׁל קְלַפַּת "כַּחֲסִי וְעֶצֶם יָדֵי עֲשָׂה לִי אֶת הַחֵיל הַזֶּה", אֲשֶׁר בְּקַלְפַּת עֲבוּדָה זָרָה זוֹ רַבִּים רַבִּים נִתְפָּסוּ כִּי רִשְׁתַּת הַטְּמָאָה הַזֹּאת הַכְּתָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵן, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים, שְׂרָשִׁים בְּלָבוֹת אַחֲיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁצָּרִיכִים לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם שֶׁנִּזְכָּה לְהִטָּהֵר מִזֶּה, וְלֹא תִהְיֶה בְּלָבְנוּ שׁוּם שְׁלִיטָה שֶׁל מַלְכוּת זָרָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵן, רַק מַלְכוּת שָׁמַיִם, וְ"אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן כִּי אִם עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם" (סוֹטָה מ.ט.).

תמד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אמר ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעְלַת יְדִיד נַפְשִׁי, הַחֲפֵץ
וּמִשְׁתוֹקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ
מֵהַנַּחֲל נּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... שְׂיֵאִיר נָרוֹ.

אָחִי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד עַל-פִּי דְרָךְ הַתֵּם שֶׁגָּלָה לָנוּ
הַנַּחֲל נּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן רפכ), לְחַפְשׁ וְלִמְצָא בְּעֶצְמוֹ אֵיזָהוּ טוֹב, וַיֵּשׁ לְהִבִּין מֵהַלְשׁוֹן
לְחַפְשׁ, כִּי חֲפוּשׁ שִׁיף בְּדָבָר שֶׁנֶּאֱבָד כְּכֹר פִּידוּעַ, אִף מִזֶּה נִרְאֶה, שְׂאִף
הַמְרַחֲקִים מְאֹד מְאֹד זֶה יָמִים וְשָׁנִים, גַּם-כֵּן יְכוּלִים לִמְצָא בְּעֶצְמָם
אֵיזָה טוֹב, "כִּי אִיף אֶפְשָׁר שְׁלֹא עָשׂוּ אֵיזָה טוֹב מִימֵיהֶם", אִף שְׁזֶה
כְּכֹר יָמִים וְשָׁנִים לֹא עָשׂוּ שׁוּם טוֹב, אִף רָאֵה וְהִבֵּן וְהִבֵּט מִכָּאן
גְּדֹל רַחֲמֵנוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא אֶבְדָּה תְקוּנוֹ, רַק צְרִיף לְחַפְשׁ עַד שְׂיִזְכֶּה
לִמְצָא אֵיזָה טוֹב שֶׁעָשָׂה מִיָּמָיו, וְאַשְׁרֵי בְשִׁבִיל זֶה בְּעֶצְמוֹ כְּדָאֵי לוֹ
לְהַתְעַלּוֹת וְלִצְאֵת מִמְדַּרְגָּתוֹ הַפְּחוּתָהּ, כְּמוֹ שְׂמוּכָא בְּפָנִים הַתּוֹרָה
עַל הַפְּסוּק: "אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי" (תְּהִלִּים קמו, ב), הֵינּוּ בְּעוֹד מְעַט
טוֹב שְׂיֵשׁ בִּי, בְּחִינַת "וְעוֹד מְעַט" שֶׁעַל-יְדֵי שְׂמוּצָאִים בְּעֶצְמָם עוֹד
מְעַט טוֹב, אֲזוֹ "וְאֵין רָשָׁע", "וְהַתְּבוֹנְנֵת עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ" (ש"ס) —
נִתְעַלָּה מִמְדַּרְגָּתוֹ הַפְּחוּתָהּ, וּמְכַל שְׂפָן אָנוּ שְׂאִיף שֶׁהוּא עַל-כָּל-פָּנִים
מְאֻמִּינִים בְּנֵי מְאֻמִּינִים, מְקִימִים מְצוּוֹת בּוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים בְּכָל יוֹם:
צִיצִית, תְּפִלִּין, תּוֹרָה, תְּפִלָּה וְכוּ' וְכוּ', שְׁבֵת, פֶּסַח, שְׁבֻעוֹת, סְכוּת
וְכוּ' מְצוּוֹת רַבּוֹת מְאֹד, וְאַפְלוּ מֵהַ שֶׁנֶּפְלָנוּ, הוּא מְרַב הַתְּגַבְּרוּת
הַיֵּצֵר, כְּנֹדָאֵי אָנוּ מְכַרְחִים לִילֵךְ בְּדְרָךְ זֶה — לִמְצָא בְּעֶצְמוֹ נִקְדוּת
טוֹבוֹת לְהַחֲיוֹת עֶצְמוֹ עִם זֶה, שְׁזֶה הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם, וְרַבִּים זְכוּ
כְּכֹר לְמַדְרַגּוֹת עֲלִיוֹנוֹת עַל-יְדֵי-זֶה, וְלִהְפֹךְ מִי שֶׁעָשָׂה לִיצְנוּת מְזֶה,
אֶבֶד אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, וְעַיִן הַיֵּטֵב הִדָּק בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל הַחֲכָם וְתָם
(סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ט), וְתִבִּין אֵילוֹ רְמִזִּים עַל-פִּי תּוֹרָה זֶה, עַיִן שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תמה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אמר ה'תש"ל.

שלום וברכה וְכֹל טוֹב סִלָּה אֶל מַעֲלַת יְדֵי הַיָּקָר, הַחֲפֵץ
וּמִשְׁתַּוְּקָק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל־פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ
מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד מאוד בעבודת השם יתברך, ואל
תפל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, וְאִךָ אִם נִפְלְתָ
כָּבֵר יָמִים וְשָׁנִים, וְכֹל פֶּעַם אַתָּה נוֹפֵל יוֹתֵר, תִּחְזַק עֲצָמְךָ בְּכֹל
הַכּוֹחוֹת לְהִשָּׂאֵר קָיָם בְּמַעַט מְקַצֵּת עִבּוּדְתְךָ שְׂאֵתָה אוֹחֲזוּ, וּבִפְרָט
מַעַט הַצִּפְצוּפִים שְׂאֵתָה עֲדִין מְצַפְצֵף בְּקוֹלְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אָחִי
הַיָּקָר, אֵין לְמַעֲלָה מְזֵה, עַל־כָּל־פְּנִים אִךָ שֶׁנִּדְמָה לְךָ שְׂאֵין שׁוֹמְעִים
קוֹלְךָ, וְחַס וְשָׁלוֹם, אָבֵד נִצְחָךָ, אִךָ־עַל־פִּי־כֵן דְּבוּרֶיךָ יִהְיוּ בְּכַחֲנִינַת
"מִחָאָה", שֶׁתִּמְחָה וְתִצְעַק וְתִגְלֶה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂעַל־כָּל־פְּנִים אַתָּה
אֵינְךָ רוֹצֵה בְּמַחְשְׁבוֹת הַמְּגִנּוֹת הָאֵלוּ וּבְמַעֲשֵׂים הַרְעִים הָאֵלוּ, וְ"הַכֹּל,
רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הוּא מְהַבְּעֵל־דְּבָר, וְהִשָּׂאוֹר שֶׁבְּעֶסָה הוּא שֶׁמִּתְגַּבֵּר
עָלֵי מְאֹד", וְתִצְעַק הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אִךָ שֶׁכָּל מַה שְׂאֵתָה מְרַבֵּה
בְּתַפְלָה, נִדְמָה לְךָ שְׂאֵתָה יוֹרֵד יוֹתֵר, עַל־כָּל־פְּנִים תִּחְזַק עֲצָמְךָ עִם
כָּל מַה שֶׁתּוֹכֵל, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַה שֶׁנַּעֲשֶׂה לְמַעֲלָה מִתַּפְלַת הַשֶּׁפֶל
וְהַנְּבִזָּה, לֹא הֵייתָ נוֹפֵל כָּל־כֶּף בְּדַעְתְּךָ, כִּי אִיךָ שֶׁהוּא אִךָ שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ
מַה שֶׁעוֹבֵר, עַל־כָּל־פְּנִים אַחֲזוּ עֲצָמְךָ בְּנִקְדַת הַתַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת,
לְשִׁפְךָ נִפְשֶׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל יוֹם בְּעַקְשָׁנוֹת גְּדוֹלָה, וּלְגִלוֹת וּלְפָרֵשׁ
לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, הַכֹּל לְכַל תִּסְפֵּר לְפָנָיו, וְאִז
טוֹב לְךָ לְנִצָּח, וְיִתְהַפְּכוּ כָּל הִירִידוֹת לְעֲלִיוֹת גְּדוֹלוֹת.

הַכֹּל, אָחִי, לֹא לְהִתִּיאֵשׁ מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, אִךָ אִם נִפְלְתָ
נִפְלָה זוֹ פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר, זְכֹר מַה שֶׁאִמַּר רַבְּנוּ ז"ל: דוֹפִיט אוֹיֵךְ

מִיֵּין כַּח, אִיף הָאב בְּרִיִּטְע פֿלִיִּצְעסאַ, וְהַעֲקָר לְאַחֵז עֲצָמוּ בְּרַבְנוּ
ז"ל, וְאָז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...
...

תמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר אָמַר ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת הַבְּחֹר הַיָּקָר, הַשּׁוֹתָה
בְּצִמָּא דְבְרֵי הַנַּחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נְרוֹ יֵאִיר
וַיִּזְרַח.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד יִהְיֶה אִיף שְׂיִהְיֶה, וְהַעֲקָר
לְהִיּוֹת חֲזֹק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂזָה כָּלֵל הַתּוֹרָה, כְּמוֹ
שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קיט, פו): "כָּל מְצוּוֹתֶיךָ אָמוּנָה", לִידַע שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ
כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם - הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
שְׁמַחִיָּה וּמִהוּזָה אֵת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכֹל הַבְּרוּאִים בְּכָל רִגַע וְרִגַע מִמֶּשׁ,
וּמִחֲדָשׁ אוֹתָם וּמְנַהִיג הַכֹּל בְּמִדַּת הַחֶסֶד וְהַרְחָמִים וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
בְּרָא, בּוֹרָא וַיִּבְרָא, חֲדָשׁ, מְחַדָּשׁ וַיַּחֲדָשׁ אֵת כָּל הַבְּרִיאָה עִם כָּל
הָעוֹלָמוֹת, וְכֹל הַדּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל מְקַשֵּׁר אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ בְּהַתְקַשְׁרוֹת נְפִלְאָה מְאֹד, וְהַכֹּל גְּנוּז וְנִסְתָּר מִרַב הָעוֹלָם, כִּי
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַסְתִּיר אֵת הָאוֹר הַגְּנוּז הַזֶּה בְּשִׁבְלֵי הַצְּדִיקִים, כִּי לֹא
רָצָה שְׂיִשְׁתַּמְּשׁוּ הָרָשָׁעִים בְּזֶה הָאוֹר, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית א, ד):
"וַיִּרְא אֱלֻקִּים אֵת הָאוֹר כִּי טוֹב", וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (חֲגִיגָה יב):
כִּי טוֹב לְגַנֹּז, עֵינֵי שָׁם. וּכְשִׁזְזוּכִים לְאוֹר הַזֶּה, אֵז פְּתוּחַ לְפָנָיו הַכֹּל,
וְרוּאָה אֱלֻקִּים נְגִלִית בְּכָל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה וּבְכָל עֲנִיָּן וְעֲנִיָּן, וְזוֹכָה

(א) תְּסַמְכוּ עַל כַּח, יֵשׁ לִי כְּתַפִּים רַחֲבוֹת.

לְשִׁמְעַ כְּרוֹזִין וְקוֹלוֹת מִהַעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, וְכָל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי תִּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, עַד שְׂיִזְכָּה לְבִטּוֹל מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּדּוֹת וְהַתְּאֻוֹת הַרְעוֹת (כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נב, בַּתּוֹרָה "הַנְּעוֹר בְּלִילָה", עִין שם); וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵאִיר עֵינֵינוּ בְּאוֹר תּוֹרָתוֹ, אָמֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּמְזַז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אֱמֶר ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת אָהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַשׁוֹתֶה בְּצִמָּא דְּבָרֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שְׂבָעוּלָם, אִף שְׂעוּבָר עָלֶיךָ מֵהַ שְׂעוּבָר, אַתָּה עֹשֶׂה אֶת שְׂלָךְ, וְאֵל תִּכְנֹס עִם פִּתּוּיֶיךָ בְּטוֹעֵן וְנִטְעֵן, רַק תִּקְפֹּץ וְתִדְלַג עַל הַזְּמַן גַּעֲשִׂפוּרִינְגֵעֵן אִוֵּן אֵיבָעֵר גַּעֲשִׂפוּרִינְגֵעֵן, וְלִהְתַּחִּיל בְּכָל שְׂעָה מִמֶּשׁ מַחֲדָשׁ.

וְהַעֲקָר לְקַדְּשׁ וּלְטַהֵר עֲצָמוֹ מְאֹד בְּפָרֵט בְּקַדְּשַׁת הָעֵינַיִם, כִּי הָעֵינַיִן רוֹאֶה וְהַלֵּב חוֹמֵד (טוֹר אֲרַח חַיִּים, סִימָן א) וְכוּ', וְאֵי תֵּא בְּסַפְרִים עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית לח, כא): "אֵי הַקְּדָשָׁה", הֵיכֵן תְּלוּיָה הַקְּדָשָׁה? "בְּעֵינַיִם", וּבְפָרֵט בְּעֵתִים הַלְלוּ, אֲשֶׁר הַבַּעַל-דְּבָר מִתְּפַשֵּׁט בְּנֵאוּף לְאַרְכּוֹ וְלִרְחִיבּוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הָעֲקָר הוּא לְעֵצִים עֵינֵינוּ לְבָלִי לְהַסְתַּפֵּל חוּץ מֵאַרְבַּע אַמוּתֵינוּ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה לְחַיּוֹת חַיִּים טוֹבִים וְנִצְחָיִים, הֵינּוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת — לְבָלִי לְהַסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם דְּבָר הַמְּבִיא לְיְדֵי הַרְהוּר, חַס וְשְׁלוֹם, וְכֵן לֹא יִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם דְּבָר

(א) לְקַפֵּץ וּלְעִבֵר וּלְדַלֵּג.

שְׁשִׁיךָ לְחִבְרוֹ, וְכֵן בְּרוּחָנִיּוֹת — לְכָל יִסְתַּפֵּל עַל מְדַרְגַת חִבְרוֹ רַק יִהְיֶה שְׂמֵחַ בְּחֻלְקוֹ עִם הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, וְהַעֲקָר צָרִיךְ לְרְאוֹת לְהִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, וְלְרְאוֹת לְתַקֵּן וְלְהַשְׁלִים עֲצָמוֹ בְּמַדּוֹת וְהַנְּהֻגוֹת טוֹבוֹת, וְרַק זֶה תִּהְיֶה כָּל מְגַמְתּוֹ, כִּי עַל-פִּי-רֹב הַבַּעַל-דִּבָּר מְבַלְבֵּל אֶת דַּעַת הָאָדָם, שֶׁצָּרִיךְ לְתַקֵּן אֶת חִבְרוֹ וְכוּ', וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ וְ"ל (נְגַעִים ב, ה): "כָּל הַנְּגַעִים אָדָם רוֹאֶה חוּץ מִנְּגַעֵי עֲצָמוֹ", עַל-כֵּן הַעֲקָר שִׁיְהִיָּה הַהֶפֶךְ — לְהִסְתַּפֵּל עַל נְגַעֵי וּפְגָמֵי עֲצָמוֹ, וְהַטּוֹב יִחַפֵּשׂ אֲצֵל כָּל אֶחָד, וְלְכָל יְדוֹן שׁוֹם בְּרָיָה, כִּי מִי יוֹדֵעַ בְּאִיזוֹ בְּחִינָה הוּא עוֹמֵד, וּמִי יוֹדֵעַ אִיזוֹ הַתְּגַבְרוֹת יֵשׁ עָלָיו, וּמֵאִיזָה עוֹלָם הוּא נִמְשָׁךְ, אֲשֶׁר עָלָיו צָרִיךְ לַעֲבֹר דִּיקָא בְּדַרְךָ זֶה, וְהִבֵּן.

וְגַם אֲצֵלוֹ צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ רַק הַטּוֹב (כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א'), סִימָן רפכ), וְיִהְיֶה חָשׁוּב בְּעֵינָיו מְעַט מְקַצֵּת עֲבוּדָתוֹ כְּמוֹ כָּל הוֹן דְּעֵלְמָא, וְיִשְׂמַח עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד עִם כָּל מְעַט טוֹב שֵׁישׁ בּוֹ, כִּי עַל-פִּי-רֹב הַבַּעַל-דִּבָּר מְכַנֵּס פְּגָמִים בְּעֲבוּדָתוֹ, וּבְכָל פַּעַם נִדְמָה לוֹ שֶׁעֲבוּדַת חִבְרוֹ יוֹתֵר טוֹבָה, עַל-כֵּן הַעֲקָר לְבָלִי לְהִסְתַּפֵּל עַל חִבְרוֹ — הֵן לְטוֹב, וּמְכַל שֶׁכֵּן לְהֶפֶךְ רַק יֵלֶךְ בְּדַרְךָ הַתְּמִימוֹת כְּפִי שְׁקִיבֵל מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

תמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אָמֵר ה'תש"ל.

חַיִּים, שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה לִידִיד נְפִשִׁי, הַשּׁוֹתֶה בְּצִמָּא דְּבִרֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

אֲחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ.

ומה שכתבת שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵה שְׁעוֹבֵר, אָחִי הַיָּקָר, תִּשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד בְּכָל פֶּעַם בְּלִקוּטֵי-מוֹהָרִין, סִימָן מ"ח, חֶלֶק ב', וְתִרְאֶה הַתְּחִזְקוֹת נִפְלְאוֹת. וּמוֹהָרֵינִי ז"ל כָּתַב לְבָנוֹ שִׁילְמַד בְּמֵאמֶר הַנ"ל, וּגְדוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ קוֹרְאִים אֶת זֶה "אֲגָרֵת", שְׂרַבְנוֹ ז"ל כָּתַב אֵלֵינוּ (עֵין כָּל זֶה בְּעֵלִים לְתוֹפָה, מִכְּתָב סא).

הַכָּלֵל, אָחִי הַיָּקָר, שְׂבִהֲכֶרֶחַ שִׁיעֵבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל הַבָּא לְהַכְנִס לְפָנָיו הַקְּדוּשָׁה, וְאֶפְלוּ עַל גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים, מִבְּחָרֵי הַדּוֹרוֹת, עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר כְּמוֹבָא שָׁם: "וְשִׁמְעֵנוּ מִצְּדִיק אָמְתֵי שְׁאֵמֶר, שְׁאֵלוֹ הִיָּה לוֹ אֶחָד יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה שְׁיֵאמֶר לוֹ: 'אָחִי, חֹזֵק, וְאַחֲזוּ עֲצָמָךְ!' הֵייתִי רֵץ וּמְזַדְרָז מְאֹד בְּעִבּוּדְתוֹ יִתְבָּרַךְ" וְכוּ', עֵין שָׁם.

וְיִדוּעַ וּמִקְבָּל בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁהַצְּדִיק הַזֶּה הוּא רַבְּנוֹ ז"ל בְּעֲצָמוֹ, וְכֵן עוֹד מִבְּחָרֵי הַדּוֹרוֹת; וְעֵין בְּסֵפֶר "מַגִּיד מִיִּשְׂרָאֵל" לְבֵית-יִוִּסֵף, וְתִרְאֶה וְתִבִּין אֲשֶׁר גַּם עַל גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר, עֵין שָׁם וְדו"ק, וּמִכָּל שְׂכָן אִישׁ מְגִשֵׁם שְׁעֵבֵר עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה וּפְגָם מְאֹד מְאֹד בְּבְרִיתוֹ, וְגַם עֲדִין אֵינוֹ נִקֵּי כָּלֵל מִטְּמֵאֵת נֶאֱוָף, בְּוִדְאֵי הַבְּעַל-דָּבָר אֹרֵב עַל אִישׁ כְּזֶה הַרוּצָה לְהַכְנִס לְפָנָיו הַקְּדוּשָׁה מְאֹד מְאֹד, וְרוּצָה לְהַפִּילוֹ לְגִמְרֵי, וְכְמוֹבָא בְּהַקְדַּמַת הָעֵץ חַיִּים מְהֵרָב ר' חַיִּים וִיטָאֵל, כִּי הַבָּא לְכַנֵּס אֶל הַקְּדוּשָׁה נִקְרָא מְחַצְדֵי חַקְלָא, עֵין שָׁם, וְרוּצָה לְכַטֵּל אֶת הַסְטָרָא אַחְרָא, עַל-כֵּן מִתְגַּבְּרִים עָלָיו מְאֹד מְאֹד, וְצָרִיךְ הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּאֲמָצוֹת גְּדוּלָה וְנוֹרְאוֹת מְאֹד יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, כְּאֲשֶׁר גָּלָה רַבְּנוֹ ז"ל בְּעֲצָמוֹ בְּמֵאמֶר הַנ"ל, וְתִדַּע אֲשֶׁר כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי יָכוֹל לְהַגִּיעַ לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שְׂבַעֲוֹלָם, וְהַעֲקֹר תְּלוּי בְּגִדְל עֲקֻשְׁנוֹתוֹ וְהַתְּאֲמָצוֹתוֹ בְּתַקְףָּהּ וְעַז לְהַכְנִס לְפָנָיו הַקְּדוּשָׁה, וְרַבְּנוֹ ז"ל אָמַר פֶּעַם: פֶּאֶר וְאֵס בֵּין אִיךָ גְּעַקוּמְעַן צוּ מִיִּין זָאף, אִיזוּ וְוִיִּל אִיךָ הָאֵב מִיךָ דְּעַר הָאֵלְטֵן, גִּוְהֶבֶן הֵיטֵב אִיךָ צָרִיךְ לְחֹזֵק וְלֵאמֹן עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד, וְלְכַלִּי לְהַנִּיחַ עֲצָמוֹ לְפָל יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, וְהַעֲקֹר שִׁיְהִיָּה

(א) מְפוֹעְלֵי הַשְּׂדֵה "גִּבְנֵן".

(ב) לְמָה הַנְּעִתִי לְעִנְיָי? הֵיזוֹת שֶׁהַתְּחִזְקוֹתֵי.

בְּלֵב אֱמֶת, וְלַחֲפִיץ רַק אֶת נִקְדַּת הָאֱמֶת, וְלַתְקַן עֲצָמוֹ וְלַקְשֵׁר עֲצָמוֹ
אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נִצָּחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

תמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אֱמֶת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וְרֵב טוֹב יִשׁוּעוֹת וְהַמְתַּקַּת הַדִּינִים מֵעַל יָדֶיךָ נִפְשִׁי, וְתִיק
וְחִסִּיד, הַשׁוֹתֵה בְּצִמָּא מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ הֵיכָר קִבְּלֹתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד עַל דְּבָרֵי הַהִתְחַזְקוֹת
שֶׁכָּתַבְתָּ לִּי, כִּי מְאֹד נִצְרָךְ לְכָל הַבָּא אֶל הַקִּדְשׁ, כִּי הִבְעַל-דְּבָר אֹרֵב
מְאֹד מְאֹד לְהַפִּיל וְלְהַחֲלִישׁ דַּעַת הַמְקַרְבִּים אֶל הַקִּדְשָׁה, וְאֲשֶׁרֵי מִי
שְׁזוֹכָה לְהַחֲיוֹת וְלַחֲזֹק אוֹתָם, כִּי עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירוּנוּ מְאֹד עַל זֶה לְדַבֵּר אֶחָד עִם
חֲבֵרוֹ בְּיָרֵאת שְׂמִים פִּידוּעַ לָנוּ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים לְהִתְחַזְקוֹת
הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי הִבְעַל-דְּבָר אֹרֵב מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת וּבְמַדוֹת רְעוֹת,
וּבְפֶרֶט בּוֹעֵר בְּמַדוֹרֵת תַּאֲוֹת נְאוּף, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְעַקֵּר הַעֲצָה לְהַנְצִיל
מִזֶּה הוּא רַק עַל-יְדֵי תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת שֶׁהֵם שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקִּדְשׁ
(כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יט), שְׁעַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקִּדְשׁ
מְכַנְיָעִים אֶת טְמֵאת נְאוּף, עֵינֵי שָׁם. וּבְסִימָן ל"ו (שם) מְגַלֵּה רַבְּנוּ ז"ל,
שְׁצָרִיכִים לְצַעֵק שְׁבָעִים קְלִינָא, וְלִבְקֹשׁ הַרְבֵּה בְּתַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת,
וּבְפֶרֶט לְבָכוֹת בְּפֶסוּק: "שְׁמַע" ו"כְּרוּף שָׁם", וּמוֹהַר"ן ז"ל פִּרֵּשׁ
בְּאֲרִיכוֹת בְּהִלְכוֹת קְרִיאת שְׁמַע, שְׁפִנְנָתוֹ ז"ל הִיא הָעֵקֶר עַל "אַמוּנָה"
— לְחִזֵּק עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, עֵינֵי שָׁם; וְעֵינֵי בְּסִימָן ל"א

(שם), שְׁאֲמוּנָה תְלוּיָהּ בְּשִׁמְרַת הַבְּרִית, בְּכַחֲיִנַת: "וּבְרִיתִי נֶאֱמַנְתָּ לִּי" (תהלים פט, כט) עֵינַי שָׁם; וְעֵינַי (שם בְּסִימָן קכט), שְׁעַל-יְדֵי אֲמוּנָה יִתְרָה נִכְלָל וְנִתְעַכָּל אֶל תּוֹךְ הָאֲמוּנָה, וְנַעֲשֶׂה אֶחָד עִם הָאֲמוּנָה, עֵינַי שָׁם. וְיָדוּעַ אֲשֶׁר הָאֲמוּנָה הִיא בְּחִינַת מַלְכוּת, וְיָדוּעַ שְׁעָקֵר פָּגַם הַבְּרִית הוּא עַל-יְדֵי שְׁמִפְרִיד יְסוּד מִמַּלְכוּת כִּיְדוּעַ מִהַסְפָּרִים הַקְּדוּשִׁים, וְעַל-כֵּן עָקֵר תְּקוּן הַבְּרִית הוּא עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הָאֱמֶת, שְׁמַגְלָה וּמְכַנִּיס בְּנוֹ אֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁזֶה בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת קְשׁוּר יְסוּד וּמַלְכוּת וְכוּ' וְהִבֵּן.

הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְכָל זֶה לְהִתְקַרְבוּת אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֶת, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, וְלִזְכוּת לְשִׁלְמוֹת הָאֲמוּנָה וְלִזְכוּת עַל יְדוֹ לְתִקּוּן הַבְּרִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ת.נ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר אֱמֶת ה'תש"ל.

חַיִּים, חַן וְחֶסֶד לְיַדֵּי, אֱהוּבֵי הַיָּקָר, הַשּׁוֹתֶה בְּצִמָּא דְבְרֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... שְׂיַחֲיָה נֶצַח.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל מַחְשְׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה, שֶׁם גְּנוּזָה חִיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, לְזֹאת כָּל מֵה שְׂיַעֲלֶה עַל מַחְשְׁבָתְךָ, וְכֵן אִם תִּדְבֵּר אוֹ תִשְׁמַע אֵיזָה דְּבוּר אוֹ תַעֲשֶׂה אוֹ תִרְאֶה אֵיזוֹ עֲשִׂיָה, תוֹצִיא מִזֶּה רְמִזִּים לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי תִדַּע אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ, כָּלֵל וְכָלֵל לֹא, וְאֵין שׁוֹם טֹבַע כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיוֹת חִיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר צִמְצַם עֲצָמוֹ מֵאֵין סוֹף וְעַד אֵין תְּכֵלִית, וְאֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה אֶלָּא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה (חֲלִין ז'), וּבְכָל דְּבָר וְעִנְיָן יִשׁ

הַשְּׂגָחַה פְּרִטִי פְּרִטִית, וְדָבָר זֶה נִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְמַעְלָה מִהַשְּׂגָחַה
הַשְּׂכָל הָאֲנוּשִׁי, וּמִשְׂגָח בְּהַשְּׂגָחַה פְּרִטִי פְּרִטִית בְּכָל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה
וְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁל הָאָדָם, וּבְאִיזָה מְקוֹם צָרִיף לְלַכְתָּ, וּבְאִיזוֹ
שְׂעָה וּבְאִיזָה רִגְעָה יְהִיָּה בְּמְקוֹם הַזֶּה, וּמִי צָרִיף לוֹ לְתַקֵּן בְּזֶה הַמְּקוֹם,
וְעַם מִי צָרִיף לְהִתְרַאוֹת, וּמִי צָרִיף לְעֵבֶר בְּשְׂעָה זוֹ עַל יְדוֹ, הַפֶּל
לְכָל מִשְׂגָח בְּהַשְּׂגָחַה נִפְלָאָה וְנוֹרְאָה מְאֹד, וְהַפֶּל בְּיָדוֹ שֶׁל הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, לְזֹאת אֵין לְפַל בְּדַעְתּוֹ מְשׁוּם דְּבָר, אִף שֶׁנַּעֲשֶׂה כְּבָר עִמּוֹ מִה
שֶׁנַּעֲשֶׂה, רַק יָדַע שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הָאֵב הַרְחֵמֵן סָבֵב עִמּוֹ כִּי מְסֻבּוֹתָיו
יִתְבָּרֵךְ הַגְּנוּזוֹת וְהַנְּסֻתָרוֹת עַד אֵין חֶקֶר, וְאֵין לְאָדָם לְפַל בְּדַעְתּוֹ, רַק
לְהִיּוֹת חֶזֶק וְאִמִּיץ, וְרַק לְהִתְוַדּוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּכָל פַּעַם מִה שֶׁעֲבָר
עָלָיו, וּלְגַלוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֵת כָּל לְבוֹ, וְעַל-יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים יַעֲלֶה
אֵת הַמַּלְכוּת, הֵינּוּ אֵת הָאִמּוּנָה - שֶׁרֶשׁ נִשְׁמַתּוֹ לְמַעְלָה לְמַעְלָה וְכוּ',
כִּי עַל-יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים נִתְעַלָּה הַמַּלְכוּת, וְנִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא
(עֵין לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא
כָּל עַלְמִין וְסוּבֵב כָּל עַלְמִין, דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַפֶּל לְכָל עֵצִים
עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אֱמֹר ה'תש"ל.

הַבְּרָכָה וְהַשְּׁלוֹם לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי, הַשּׁוֹתֶה בְּצִמָּא דְּבָרֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוֹ יֵאִיר.

אַהוּבֵי, יְדִידֵי! חֶזֶק וְאִמִּץ מְאֹד, וְאֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ מְשׁוּם דְּבָר,
וְתִתְחִיל בְּכָל פַּעַם מִחֻדָּשׁ, וּבְכַפֵּרֶת בְּרִצּוֹנוֹת וּבְכִסּוּפִים חֲזָקִים אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר מַעֲלֵת הַזּוֹכָה לָזֶה אֵי אִפְשָׁר לְשַׁעַר בְּשָׂכָל אָנוּשִׁי, וְכָל
יְרִידַת הַנִּשְׁמָה לָזֶה הָעוֹלָם הֵיטָה בְּשִׁבִיל זֶה, כְּמוֹבָא בְּאִרְיִכוּת נִפְלָאָה

(בלקוטי-הלכות, ערב, הלכה ג) על-פי התורה "ואת העורכים" בסימן ד' (לקוטי-מורה"ן, חלק א'), עי' שם.

ובפרט כשזוכה להוציא את הפסופים והרצונות הטובים שיש לו מפיו דיקא, אין למעלה מזה, וכל רצון טוב וכל קבלה טובה שרוצה לעשות ולקבל על עצמו בעבודת השם יתברך, יוציא מפיו דיקא, וכמוכא דעה בפוסקים, כי קבלה בלב אינה קבלה (עי' שלחן ערוך, ארח חיים, סימן תקנג); ואשרי הזוכה לזה, ואז אין עליו שום דין וקטרוג למעלה, כמוכא בספרים, כי דן ושופט את עצמו עוד בזה העולם (עי' דברים רבה ה, ה), ומגלה לפניו יתברך את כל לבו, שרצונו וכסופו הוא רק לעשות הטוב, והיצר הרע והסטרא אחרא מתגברים עליו, ואין בידו להתגבר עליהם, וירבה בתחנות ובקשות אליו, ואז טוב לו לנצח, וכן להרבות לדבר לעצמו דבורי אמונה והשגחה פרטי פרטית, וכן לחבריו — לגלות להם כי יש בכל דבר יד השם, ועי' (בלקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן נה), מענין יד השם "ובצל ידי כסיתיך" (ישעיה נא, טז), הינו לכסות עצמו ביד ה', לכסות ולהסתיר עצמו תחת השגחתו יתברך, ואז טוב לו תמיד, וכמו שכתוב (תהלים צא, א): "יושב בסתר עליון בצל שדי יתלונן" — שיושב בסתרו של עליון, ומתכסה בצלו יתברך, "יתלונן" הוא לשון תלונה ותפלה, שעוסק תמיד בתפלה.

הדורש שלומך...

תנב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אמר ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה לידידי היקר, השוטה בצמא דברי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

אחי! חזק ואמץ מאד מאד יהיה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, וְאֵל תִּפְלֵ בְדַעְתְּךָ, וְהַעֲקֵר תִּקְיָם "דוּם לֵה" וְהַתְּחוּלָל לִו" (תהלים לו, ז), וְלִבֵּל תַּעֲנֶה לְמַחְרָפֶיךָ שׁוּם דְּבָר (כמוכא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'), כִּי לְזִכּוֹת לְהַשִּׁיג אֶת הַכְּבוֹד הָאֱלֹקִי, לְזִכּוֹת לְהִיּוֹת נִכְלָל בּוֹ יִתְבַּרְךָ אֲשֶׁר מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי יִתְבַּרְךָ, זֶה אִי אֶפְשָׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמֻמַּעַט בְּכְבוֹד עֲצֻמוֹ לְגַמְרֵי וּמְבַטֵּל עֲצֻמוֹ, וְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי תְּשׁוּבָה בְּאַמְתָּ, וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה — לְשִׁמְעַ בְּזִיוְנוֹ וְיָדָם וַיִּשְׁתַּק, כִּי צָרִיךְ לִידַע וּלְהֶאֱמִין, כִּי הַכֹּל נִשְׁלַח מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, כְּדִי לְהַכְנִיעַ הָרַע שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאֵלִי, וַיֵּשׁ בְּזֶה שְׂתֵי בְּחִינּוֹת, כִּי לְפַעֲמִים אַחַד מְבַזֶּה אוֹתוֹ מְאֹד, וְכֵן לְפַעֲמִים מְבַזֶּה אֶת עֲצֻמוֹ, וּמִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד אִיךָ שֶׁהוּא עֲדִין רְחוּק כָּל-כָּף, וְגַם זֶה הוּא בְּכֹלֵל שְׂפִיכוֹת דָּם וּבְזִיוְנוֹת, וַיֵּשׁ לוֹמַר מַה שְּׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ ז"ל (תַּעֲנִית טו:): אִינוּ דוֹמָה מִתְבַּיֵּשׁ מֵעֲצֻמוֹ לְמִתְבַּיֵּשׁ מֵאַחֲרִים, עֵינֵי שָׁם; וּפְרֹשׁ רַש"י: מִתְבַּיֵּשׁ מֵאַחֲרִים דְּאִיכָא עֲגַמַת נֶפֶשׁ טְפִיא, וּמִשׁוּם חֲשִׁיבוּתָם הֵם מִתְבַּיֵּשִׁים מֵאַחֲרִים, אֲבָל שְׂאֵר בְּנֵי-אָדָם דְּלֹא חֲשִׁיבֵי, לֹא מִתְבַּיֵּשִׁים מֵאַחֲרִים, וְסָגִי לְהוּי מֵעֲצָמָן, עֵינֵי שָׁם; רֵאָה וְהִבֵּן וְהִבֵּט רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ שֶׁל רַש"י הַקְּדוֹשׁ, שְׂמַרְמֹז שְׂתֵי הַבְּחִינּוֹת הַנ"ל, כִּי בַתּוֹרָה הַזֹּאת רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֶּה, כִּי לְזִכּוֹת לְהַשִּׁיג כְּבוֹד אֱלֹקֵי אִי אֶפְשָׁר, כִּי אִם כְּשֶׁמְבַטֵּל אֶת עֲצֻמוֹ לְגַמְרֵי, הֵינּוּ שְׂמַבְטֵל אֶת הָרַע שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאֵלִי הַרוּצָה תָּמִיד לְהַתְּגַאוֹת וּלְהַתְּגַדֵּל, שְׂזֶה הַהֶפֶךְ מֵהַשְּׂגַת כְּבוֹד הָאֱלֹקִי, עֵינֵי שָׁם; וְעַל-יְדֵי בְּזִיוְנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים וְשׁוֹתֵק, אֲזִי מְכַנִּיעַ אֶת הָרַע שְׂאֲצִלוֹ, וְהֵנָּה מִי שֶׁהִחְשִׁיב עֲצֻמוֹ, הֵינּוּ שְׂאוּחֹז שֶׁהוּא כָּבֵד בְּאִיזוֹ מַעֲלָה, זֶה צָרִיךְ לְבְּזִיוְנוֹת מֵאַחֲרִים, כִּי מֵעֲצֻמוֹ לֹא יִתְבַּיֵּשׁ, מֵאַחַר שְׂאוּחֹז אֶת עֲצֻמוֹ לְמַשְׁהוֹ, וְזֶה פְּרוּשׁ רַש"י: "וּמִשׁוּם חֲשִׁיבוּתָם הֵם מִתְבַּיֵּשִׁים מֵאַחֲרִים", הֵינּוּ כְּנ"ל, כִּי מֵאַחַר שְׂאוּחֹז עֲצֻמוֹ כְּבֵד בְּאִיזוֹ מַעֲלָה, צָרִיךְ לְבֹא לְכָף שִׁיבֹזוּ אוֹתוֹ אַחֲרִים, "אֲבָל שְׂאֵר בְּנֵי-אָדָם דְּלֹא חֲשִׁיבֵי לֹא מִתְבַּיֵּשִׁין מֵאַחֲרִים וְסָגִי לְהוּי מֵעֲצָמָן", הֵינּוּ מִי שֶׁלֹּא אוּחֹז אֶת עֲצֻמוֹ לְאִיזָה אִישׁ חָשׁוּב, וְהוּא שְׂבוּר בְּעֲצֻמוֹ וַיִּוְדַע פְּחִיתוּתוֹ, אֲזִי

א) שִׁישׁ עֲגַמַת נֶפֶשׁ הַרְבֵּה.

ב) שְׂאִינָם חֲשׁוּבִים.

ג) וּמִסְפִּיק לָהֶם.

אֲשֶׁר תִּנְג בְּנַחֵל רִיג

אינו צריך להגיע לבזיונות מאחרים, כי מה שבעצמו מבזה עצמו, זה לבד מועיל לו, ודו"ק.

הדורש שלומך באהבה רבה...

תנג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אמר ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב אֶל מַעֲלַת יְדֵי הַיָּקָר, הַחֲפֵץ וּמִשְׁתוֹקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל־פִּי הַרְף הָאֵמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד מאוד להתחיל עכשו מחדש ולהשתוקק אליו יתברך, אף שנפלת למקום שנפלת, תדע כי אין שום יאוש בעולם כלל, ואף מהשאול תחתיות יכול לצאת אם ירצה, כי על-ידי תקף הרצון אליו יתברך יכול לשבור הכל, את כל המסכים המבדילים בינו לבין הקדשה, והעקר לקדש ולטהר את הדבור, שהוא עקר הצנור המושף כל ההשפעות פידוע, בבחינת "מלכות פה" (תקוני-זהר י"ז), כי על-ידי תפלה והתבודדות עושה כלי לקבל בו כל ההשפעות הטובות וכל המחין והשכליות והדבקות אליו יתברך, ולהפך — דברים בטלים מכל שכן דבורים אסורים, עוקרים מחו לגמרי מהקדשה, וצריך ליגע עצמו מאוד מאוד לזכות לקדשת הדבור, כי מרב ההרגל נעשה הדבור הפקר ורשות הרבים פידוע, שמדבר כל מה שעולה על לבו, והבא להתקדש בקדשה העליונה ולהכנס לפנים הקדשה, העקר והיסוד הוא שמירת הדבור, כמו שאיתא בדברי האריז"ל: התנאי הראשון בהשגת החכמה העליונה הוא מדת השתיקה, ולכל ידבר שום דבור שאינו מכרח, ויזהר על זה מאוד.

וכן צָרִיף לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר עֲצָמוֹ וְלִזְכוּת לְכָל הַמַּדּוֹת הַטּוֹבוֹת, וְעַיִן בְּלִקּוּטֵי-מוֹהָר"ן (חֵלֶק א', סִמָּן נב), שֶׁצָּרִיף לְעַבֵּד הַרְבֵּה הַרְבֵּה עַל כָּל מַדָּה וּמַדָּה בְּפָנֶי עֲצָמָה, עַיִן שָׁם; וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְשִׁקּוֹד בְּסִפְרֵי הַמַּדּוֹת, שֶׁכְּלוּל מִכָּל הַמַּדּוֹת הַטּוֹבוֹת, וּמִהֶרְחֵקֵת הַמַּדּוֹת הַמְּגֻנּוֹת, וְרַבְּנּוּ ז"ל רָצָה שֶׁיִּדְפֹּס בְּפוֹרְמַט קָטָן, בְּאַפָּן שֶׁיִּשָּׂא כָּל אָדָם בְּכִיסוֹ סִפְרֵי הַמַּדּוֹת וְיַעֲסֹק בָּזֶה תָּמִיד, וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר פַּעַם לְר' נִפְתָּלִי (חֵי-מוֹהָר"ן, סִמָּן שַׁע"ט): אֵט דָּאס הָאָט מִיף גְּעִמְאַכְט פֿאַר אַיִן אִידֵא. וְעָקַר הַכֹּל לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מַדָּה וּמַדָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

תנוד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדּוֹר אָמַר ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה לִידִידֵי הַיָּקָר, הַשּׁוֹתֶה בְּצִמָּא דְבָרֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבָךְ הַקָּצֵר אֶתְמוּל קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמָּךְ.

הַעָקָר, יְדִידֵי הַיָּקָר, תְּחִזֵּק עֲצָמָךְ לְשִׁקּוֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, וְהֵם יִחְזַקוּךָ וַיִּאֲמָצוּךָ, וְתִזְכֶּה לְהַגִּיעַ בָּזֶה הָעוֹלָם לְמָה שֶׁאַתָּה צָרִיף לְהַגִּיעַ, וְעַיִן בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן (סִמָּן קפה), שֶׁעַל סִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל מְנַחִים כָּל מִינֵי כְּבוֹדוֹת, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר אֹרֵב עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר: דָּאָס טְאוּוֹעֵלֶע וּוְעַט שְׁוֹועֵר זַיִן אוֹיף צוּ מַאָכְן, פִּידוּעַ בְּחוּשׁ, שֶׁהַבְּעַל-דָּבָר דּוֹחָה אֶת הָאָדָם בְּכָל פַּעַם מִלְּמֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל אֲשֶׁר מְאֹד נִצְרָכִים לְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל, וּמוֹהַרְנֵת ז"ל אָמַר פַּעַם, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בָּהֶם בְּעֲצָמָה מוֹעִילָה מְאֹד מְאֹד כְּמוֹ אֲמִירַת זֹהַר וְתַקּוּנִים, וּבִימֵי אֱלוֹל מְצוּהָ לֹאֵר אֶת כָּל הַתַּקּוּנִים, וַיֵּשׁ עַל זֶה רַבּוּי מְנִיעוֹת

(א) הִנֵּה זֶה עֲשֵׂה אוֹתִי לִיהוּדִי.

(א) יִהְיֶה קָשָׁה וְכַבֵּד לְפָתַח אֶת הַכְּרִיכָה שֶׁל הַסִּפֵּר.

ועכובים רבים בלי שעור, ודבר זה נפלא מאד, כי הלא על הכל לוקחים לעצמם זמן, וספרי רבנו ז"ל דוחים מאד, ומתפשטות על זה כל-כף הרבה מניעות, והחכם בשכלו יבין הענין, ויעשה לעצמו קביעות חזקה על למוד "לקוטי-מוהר"ן" ו"לקוטי-הלכות", שמאד הזהירו רבנו ז"ל על למוד ספרו, ואמר שעכשו שיש ספרו, אין צריך לספר מסוג אחר, גם אמר למכר הפרים והפסות וכו' בשביל ספרו, עוד אמר (חיי-מוהר"ן, סימנים שמו, שמוט), שמצוה גדולה ללמד הרבה ספרו, עד שיגיע אותו בעל-פה, ויכול להעשות בעל מח גדול ובעל תשובה גמור על-ידי ספרו הקדוש והנורא, והעקר לעשות תפלות ותחינות ובקשות בהתבודדות על-פי התורות הנוראות וההשגות הנפלאות, להשתדל לקיים כל מה שיוכל; אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו לידע מרבי אמת כזה, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

הדורש שלומך...

תנה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אמר ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת הבחור היקר, השותה בצמא דברי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך קבלתי, והנה להשיבך דברי אמת, הלא כל ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם והפך בהם דכלא בהם — עצות, התחזקות ודרכים ישרות וכו'.

אחי היקר! העקר ויסוד הכל בדברי רבנו ז"ל — להיות תמיד בשמחה, ולחפש ולמצא בעצמו נקודות טובות, ולהחיות עצמו עם כל נקדה ונקדה שיש בו, ותהיה יקרה אצלו כל נקדה טובה שיש בו מקדשת יהדותו, ומאידך גיסא ימשיך עצמו מאד אליו

יְתַבְרַךְ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וַיִּשְׁפֹּךְ לְבוֹ כַּמַּיִם לְפָנָיו יְתַבְרַךְ בְּתַפְלוֹת
 וּבְקִשּׁוֹת, בְּהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וַיִּתְמַד בְּזֶה מִדֵּי יוֹם
 בְּיוֹמוֹ — לְשֹׁפֵר לְכַבּוֹ לְפָנָיו יְתַבְרַךְ, וּלְגִלוֹת לוֹ עִמְקֵי מַחְשְׁבוֹתָיו
 וְכִסּוּפָיו הַטּוֹבִים, וְכָל מַה שֶּׁרַק עוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת —
 הַכֹּל לְכָל יְגִלָּה אֵלָיו יְתַבְרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְאִם
 יִדְמָה כִּי אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵת מְקוֹמָךְ אַל תִּנַּח מִדֵּי
 יוֹם בְּיוֹמוֹ, בְּדֶרֶךְ עֲקֻשָׁנוֹת דִּיקָא, כִּי מַעֲלַת הַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ
 לְבֵין קוֹנוֹ גְּבוּהָה מְהֻלָּל (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה), וְרַבְּנּוּ ז"ל
 הִרְבֵּה מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִמַּעֲלַת הַנְּהֻגָה קְדוּשָׁה זו,
 וְכֵן לְהִרְבוֹת בְּלִמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּף בְּכָל יוֹם חוּק וְלֹא יַעֲבֹר, וְלִרְאוֹת
 וּלְהִתְאַמֵּץ לְקַיֵּם כָּל מַה שֶּׁיִּלְמַד, וּכְמוֹ שֶׁהִזְהִירוּ רַבְּנּוּ ז"ל: נִישָׁט אָפִי
 טָרַעֲטֵן פּוֹן אֵיִן סְעִיף קָטָן פּוֹן שְׁלַחַן עֲרוּף^א, וְגַם תִּשְׁתַּדֵּל לומר בְּכָל
 לִילָה תְּקוּן חֲצוֹת, אֲשֶׁר גַּם עַל זֶה הִזְהִיר אוֹתָנוּ רַבְּנּוּ ז"ל, וְכֵן לְהִזְהֵר
 מְאֹד בְּטְבִילַת מְקוּהָ בְּכָל יוֹם, וְאִיתָא בְּלְקוּטִי-הַלְכוֹת (עֲבָדִים, הַלְכָה
 ג), כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַחְזִיר אֵת הַנְּשֻׁמָּה כִּי אִם עַל-יְדֵי טְבִילַת מְקוּהָ,
 עֵין שָׁם; וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רָמְזוּ אֵת הָעֲקָרִים הָאֵלֶּה בְּתַבַּת שׁוֹמֵחָה:
 שְׁלַחַן עֲרוּף, מְקוּהָ, חֲצוֹת, הַתְּבוּדוֹת; וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכָה לְקַיֵּמָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר אֲמֵר ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת הָאֲבָרָה הַיָּקָר, הַחֲפֵץ
 וּמְשֻׁתָּקֵק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנַּחֲלָה
 נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח.

(א) לֹא לְצֵאת מִסְעִיף קָטָן אֶחָד שֶׁב־שְׁלַחַן עֲרוּף.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תפל בדעתך משום דבר שבְּעוֹלָם, כי הכל בְּהִשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית מִמְּנוּ יתְּבַרֵךְ, ו"אין אדם נוקף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה אֶלָּא אִם-בֶּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה" (חל"ז ז:), וְצָרִיךְ לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, כִּי הַכֹּל נִתְּהוּהָ מִהֲרָצוֹן הָעֲלִיּוֹן, אֲשֶׁר רְצוֹנוֹ יתְּבַרֵךְ שְׂיִהְיֶה דִיקָא בְּדַרְךָ זוֹ, וְצָרִיךְ תָּמִיד לְשַׁתֵּק עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְלִידַע אֲשֶׁר הַכֹּל מִהִשְׁגָּחָתוֹ יתְּבַרֵךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵל תַּחֲשֹׁב, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׂיֵשׁ אֵיזָה טֹבֵעַ, כִּי גַם הַטֹּבֵעַ הוּא תַחַת הַנְּהַגְתּוֹ יתְּבַרֵךְ, וְכֹל זֶה יִתְגַּלֶּה כְּשִׁיבָא מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן, אֲשֶׁר יֵאִיר אֶת הַדַּעַת הָאֲמֵת בְּעוֹלָם, הֵינּוּ "דַּעַת" הִיא אַחֲדוּת בֵּין חֹסֵד וּגְבוּרָה, לִידַע שֶׁהַכֹּל — הֵן חֹסֵד וְהֵן גְּבוּרָה, הַכֹּל מִהַדַּעַת הָעֲלִיּוֹן מְרָצוֹן הַשֵּׁם יתְּבַרֵךְ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'); וְאֵי תֵא (בְּחֵלֶק ב', סִימָן ד'): אִם הִיְתָה לְאָדָם אֲמוּנָה בְּהִשְׁגָּחַת הַשֵּׁם יתְּבַרֵךְ, אֲשֶׁר הַכֹּל נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַרְצוֹן שֶׁל הַשֵּׁם יתְּבַרֵךְ, אִז לֹא הִיָּה נֶצְרָךְ לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר, כִּי הִיָּה מְקַיֵּם אֶצְלוֹ מָה שְׂיִהְיֶה כְּשִׁיבָא מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ: "וְעַמְדוֹ זָרִים וָרַעוּ צֹאנֵכֶם" וְגו' (ישעיה סא, ה), כִּי כְּשִׁיבָא מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ, בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן, יִגְלֶה אֶת הַדַּעַת הָאֲמֵת, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יתְּבַרֵךְ, שְׁנִתְּלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ הַזֶּה, וְכִמּוֹ שֶׁכְּתוּב (שם יא, ט): "מְלֹאָה הָאָרֶץ דַּעַה [לְדַעַת] אֶת ה'", וְכִתִּיב (דְּבָרִים ד, לה): "אִתָּה הָרָאָת לְדַעַת", כִּי אִז תִּהְיֶה הַדַּעַת בְּבַחֲיִנַת רְאִיָּה, כִּי לְכָל אֶחָד תִּתְגַּלֶּה אֲמֵת הָאֲמוּנָה, אֲשֶׁר יֵרָאֶה בְּעֵינָיו אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְיִסְתַּפֵּל בְּחִיּוֹת אֱלֻקוֹת שְׂיֵשׁ בְּכָל דָּבָר, וְהִיָּה ה' לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ, "כִּי כוֹלָם יִדְעוּ אוֹתִי לְמַקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָם" וְגו' (ירמיה לא, לג). וְלְכָל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת גַּם עַכְשָׁו — עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֲמֵתִית אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הוּא שָׂרֵשׁ דַּעַת הַגְּאֻלָּה, דַּעַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

תְּנוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר אֲמֹר הִתְשׁוּ לְ.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לִידֵיד נִפְשֵׁי, הַשּׁוֹתָהּ בְּצִמָּא מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֲחֵי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשְׁלוֹם עִם כָּל
בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְלַעוֹלָם תִּחַפֵּשׂ אֶת הַשְּׁלוֹם, שֶׁהוּא שְׁמוֹ שֶׁל הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, כַּמּוּבָא בְּאַרְיֵכוֹת קֶצֶת (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לג), עֲיִן
שָׁם; כִּי צְרִיף לִידַע אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ תַחַת הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִם,
חֵס וְשְׁלוֹם, אֶחָד מִבְּיָהוּ וְעוֹשֶׂה לוֹ אֵיזוֹ רָעָה, יֵדַע תִּכְף-וּמְיָד כִּי הוּא
רַק שְׁלִיחַ מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן כְּשֶׁחֵס וְשְׁלוֹם קוֹפֵץ עָלָיו וּמִתְקוּטֵט
עִמּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מְסִיר מִמֶּנּוּ הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְשֶׁבִיל זֶה הִחְמִירוּ
חֲכָמֵינוּ וְ"ל הַקְּדוּשִׁים כָּל-כָּף בְּכַעַס, וְאָמְרוּ (זֶהר הַקְּדוּשׁ, בְּרֵאשִׁית, כו:):
כָּל הַכּוֹעֵס כְּאִלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, כִּי עַל-יְדֵי שְׁכּוֹעֵס וְאֵינוֹ מְאַמֵּין
שְׁזֶה הָאָדָם שְׁלִיחַ הַהַשְּׁגָחָה הָעֲלִיוֹנָה, נִמְצָא שְׁפוּגָם בְּאַמוּנָה שְׁזֵו
כְּפִירָה — עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ וְ"ל (חֶלֶין ה):
חֲמוּרָה עֲבוּדָה זָרָה, שֶׁכָּל הַכּוֹפֵר בָּהּ כְּמוּדָה עַל כָּל הַתּוֹרָה, עֲיִן
שָׁם; כִּי כָּל הַתּוֹרָה תְּלוּיָה בְּאַמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קיט, פו): "כָּל
מִצְוֹתֶיךָ אֲמוּנָה", וְעִיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק ב', סִימָן ה): "יֵשׁ בְּנֵי אָדָם
שְׁסוּבְלִים חֲלָאִים רַבִּים מְאֹד, וְעוֹבְרֵי עֲלֵיהֶם מֵה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, הַכָּל
לְכָל בְּשֶׁבִיל חֲסָרוֹן הָאַמוּנָה, וְאֵיתָא בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן (סִימָן נג), שְׁמִי
שֵׁשׁ לוֹ אֲמוּנָה — חֲיֵיו חֲיִים (חֲסר).

תַּנַּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר אֲמֹר הִתְשׁוּ לְ.

הַחֲיִים וְהַשְּׁלוֹם, שֶׁפַּע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה לְכַבוֹד אֱהוּבֵי, יְדִידֵי,
הָאֲבָרָה הַיְקָר, הַחֲפִץ וּמִשְׁתוֹקֵק לְעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ

הַאֲמַת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנְּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד להיות תמיד באריכות אפים שהיא תלויה באמונה, כמובא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנח), כי דבר הנזרע בארץ טובה אז צומח בטוב, ושום דבר לא ירקובנו, עין שם; בן הוא ברוחניות — כשאתם חזק מאוד מאד באמונה הנקראת ארץ, כמו שכתוב (תהלים לו, ג): "שכן ארץ ורעה אמונה", שיודע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך, כלל וכלל לא, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואין שום תנועה וענין נעשה מעצמו, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, אז הוא תמיד באריכות אפים, כי יודע אשר הכל תלוי בידו של השם יתברך, ואף אם אחד עשה כנגדו עולה, אינו מתקוטט ורב עמו, כי יודע אשר הכל ברשות המאציל העליון — השם יתברך, כי פעם הוא הפך אמונה, הפך אריכות אפים, כי הוא חרון-אף, על-כן כל מה שנצרך לה, יותר טוב לבקש ממנו יתברך ברחמים ובתחנונים, ואם יתן — יתן, ואם לאו — אל ידחק את עצמו, רק יבקש ויפציר עוד ועוד, עד שימלא השם יתברך את משאלות לבו לטובה, ואל יצא להתקוטט עם מי שעושה כנגד רצונו, ועושה לו איזו עולה, רק ידע כי בזה האדם נתלבשה מדת הדין לנקם בו, חס ושלום, ואם זוכה אדם לשפט עצמו בכל פעם ולברח אל האמונה הקדושה תמיד, לידע אשר הכל ממנו יתברך, ולבקש רק ממנו יתברך, אז נמתקים ממנו כל הדינים, כי כשיש דין למטה אין דין למעלה (דברים רבה ה, ה; ועין בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן טו), ועל-ידי תקף האמונה בהשגחה פרטי פרטית, יביאו לה את הדבר שאתה צריך אליו, ולא תצטרך לרוץ ולהשיגו, כי צריך לבטל עצמו לגמרי אליו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

תנט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בחקתי ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ידידי, אהובי, נר לצדיק נחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

אחי היקר! אתמול בל"ג בעומר הייתי בצותא עם אנשי שלומנו
היקרים, ותהלה לאל, שמחנו הרבה מאד בהילולא דרבי שמעון
בר יוחאי, ודברנו הרבה מהתגלות הנפלאה, המובאת בהתחלת
הלקוטי-מוהר"ן, וכן דברנו מהתורה "פתח רבי שמעון", ואני דברתי
מהתורה "אזמרה לאלקי בעודי" בסמך רפ"ב, ובפעם אחרת אכתב
לך מה שנתחדש לי, אף ארשם לך מה שנתחדש אצלי עכשו על-פי
התורה "פתח רבי שמעון" (בחלק א', סימן ס), ובתוספת באור קצת:
דע שיש שבילי התורה שיש בהם התבוננות גדולה מאד, שאי אפשר
לבא להתבוננות הזאת, כי אם על-ידי עצירות, כי באמת יש השגות
גבוהות מאד מאד בתורה, אף לזפות לזה לבא להשגות התורה,
צריך עצירות גדולה מאד, הינו שצריך להיות בקי בכל התורה,
וכמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן עו): להיות בעל השגה צריך
להיות בקי בגמרא, פרוש רש"י ותוספות, ואיך זוכים לעצירות
גדולה כזו, שיזכה להיות בכל התורה כלה? על-ידי אריכות ימים
בחינת זקן, כי צריך אריכות ימים, כדי לקבל בתוכו את העצירות
של התבוננות ואריכות ימים, הינו שצריך שיראה להאריך ולהגדיל
ימיו, כי כל יום ויום ממקום שמתחיל, אצל כל אחד בודאי בהתחלה
הוא קצר, הינו שבתחלת היום קשה עליו מאד העבודה שצריך
לעשות באותו היום, כגון להתפלל וללמוד וכיוצא, ועל-פני היום
בתחלתו הוא קצר, כי צריך להתחיל מעט מעט, ואחר-כך מתרחב
והולך בעבודתו, וצריך האדם לראות להגדיל ולהרחיב ולהאריך כל
שעה ושעה שבאה אחר-כך להגדילה ולהרחיבה בתוספת קדשה,
וכן כשבא היום השני, יהיה הולך ומתרחב בתוספת קדשה יתרה,
וכן בכל פעם ירחיב ימיו בתוספת קדשה, הינו שיהיה חשוב אצלו

כל עת נרגע, ויחטף טוב הרבה — תורה ותפלה, וידע שכל ימיו מנויים וספורים, ועל-ידי-זה יזכה לעשירות דקדושה, שיכבה בתורה מאד, ועל-ידי-זה יזכה להתבוננות שיש בתורה, הינו השגת התורה, ואיך זוכים להגיע לאריכות ימים? על-ידי יראה, שהיראה מביאה תוספת קדושה בכל יום ויום, שעל-ידי-זה נתארכין ונתרחבין הימים, כמו שכתוב (משלי י, כז): "יראת ה' תוסיף ימים", וכמו שכתוב (ישעיה לג, ו): "יראת ה' היא אוצרו", הינו שתהיה לו יראת שמים — יראת העגש ויראת הרוממות, שלכל יבלה היום, ומה יהיה ממנו ומה תכליתו, והשם יתברך עומד עליו, ואז על-ידי יראה, יזכה שיתרחב לו היום, כי יעסק רק בתורה ובתפלה, והנה אריכות הימים היא אריכות הנשימה, והנשימה היא שמוציאה רוח ומכניסה, שזה ההכל והקול של האדם, ובזה תלויה לחות הגוף, ובזה תלוי קיום השכל, כי השכל הוא כמו גר דולק, והכל מהנשימה, עין שם כל זה בתוספת באור.

עוד מובא שם, שכל העשירות היא על-ידי הגשמים, כל מיני דגן וכל מיני מתכות הם רק על-ידי גשמים, וכן כל האוצרות הם על-ידי הגשמים, כמו שכתוב (דברים כח, יב): "פתח לך ה' את אוצרו הטוב לתת מטר ארצך", והגשמים הם מבחינת הנשימה, שמכניסים ומקבלין אור מן החוץ, כי הגשמים הם רק על-ידי הנשימה שהיא ההכל והקול, עין שם; ובזה יש לפרש: "אם בחקתי תלכו" (ויקרא כו, ג), ואיתא (בילקוט, סימן תרעא), שיהיו ישראל עמלים בתורה, וכן הוא אומר: "זכור את יום השבת לקדשו" (שמות כ, יח), יכול בלבד? כשהוא אומר: "שמור את יום השבת" (דברים ה, יב) — הרי שמירת הלב אמורה, הא אינו אומר "זכור את יום" אלא להיות שונה בפיה, "ונתתי גשמיכם בעתם" (ויקרא כו, ד) יש לומר הסמיכות — על-ידי שתלמדו התורה בדבור דיקא, על-ידי-זה "ונתתי גשמיכם בעתם", אינו שיכות יש לקול בתורה שעל-ידי-זה יהיו גשמים? אף על-פי הנ"ל מובן היטב, כי הקול הוא אריכות הנשימה שזה עקר אריכות ימים שזוכים על-ידי יראה, ועל-ידי-זה זוכים לעשירות גדולה ולהתבוננות התורה, ודיקא על-ידי-זה על-ידי

אַרִיכוֹת הַנְּשִׁימָה בְּקוֹל הַתּוֹרָה, זֹכִים לְגִשְׁמִים, וְצָרִיף עוֹד בְּאוֹר
קֶצֶת; וּמֵאֶפֶס הַפְּנָאִי — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

ת.ס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּחֻקֵי ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה לְאַהוּבֵי, יָדִיד נְפִשֵׁי, הַשּׁוֹתֶה מִהַנְּחַל
הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נָרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֲחֵי הַיְקָר! חֻזַּק וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד יִהְיֶה אִיף שִׁיְהִיָּה, וְאֵל תִּפְּל
בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ.
וְהַעֲקֹר לְצַמְצָם עֲצָמוֹ מְאֹד, שְׁלֵבֵל יִהְיֶה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, לְ"פֶן יִהְרָסוּן"
(שְׁמוֹת יט, כא), כִּי אֵימָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן
ט) : עַל-יְדֵי רַבּוּי תִּבְעֶרֶת לְבוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵין סוּף, לֹא יוּכַל
לְעֲשׂוֹת שׁוֹם דְּבָר וְכוּ', וְהַעֲקֹר לְצַמְצָם עֲצָמוֹ, וְעֵינֵי שֵׁם (סִימָן עו), שִׁישׁ
אוֹר יִשְׂרָאֵל חוּזֵר, וְזֶה עֲקָר הַשְּׁלֵמוֹת, עַל-יְדֵי שְׁמִסְתַּכָּל וְעוֹשֶׂה כְּלֵי
וּגְבוּל, וְזוֹ מַעֲלַת הַבְּטָחוֹן — שְׁעוֹשֶׂה גְבוּל וְכֵלֵי, כִּי הַבְּטָחוֹן הוּא
בְּחִינַת הַסְּתַכָּלוּת, שְׁמִסְתַּכָּל וְצוֹפֶה בְּעֵינָיו לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד, וּבּוֹטָח
בוֹ, וְזֶה (תְּהִלִּים קמ"ה, טו) : "עֵינָי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת
אֲכָלָם בְּעֵתוֹ", בְּעֵתוֹ דִּיקָא, דְּהֵינּוּ בְּעֵת וּבְזִמְן שֶׁהוּא צָרִיף, וְזוֹ מַעֲלַת
הַהֲתַקְרָבוּת אֶל הַצְּדִיק, כִּי יֵשׁ בְּחִינַת (תְּהִלִּים מג, ב) : "צַמְאָה לָךְ נְפִשִׁי"
— דְּהֵינּוּ מִי שֶׁהוּא צָמָא מְאֹד, שֶׁשׁוֹתֶה אֶפְלוּ מֵיִם הָרַעִים, כְּמוֹ-כֵן
בְּעִבּוּדַת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁהֵם תְּמִיד בְּבְחִינַת צְמָאוֹן,
וְלוֹמְדִים וְעוֹבְדִים עִבּוּדְתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהֵם תְּמִיד בְּבְחִינַת צְמָאוֹן, כִּי
נְפִשׁוֹ שׁוֹקֵקֵת תְּמִיד לְעִבּוּדַת הַבוֹרָא, אִף שֶׁהוּא בְּלֹא זִמְן וְשָׁכַל, כִּי
לְפַעְמִים בְּטוּלָה שֶׁל תּוֹרָה זֶהוּ קִיּוּמָה, עֵינֵי שֵׁם.

וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ לְפִי זֶה אֶת הַפְּסוּק (ויקרא כו, ג): "אם בְּחַקְתִּי תִלְכוּ וְאֵת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ, וְנִתְתִּי גִשְׁמֵיכֶם בְּעֵתְכֶם" וגו', וְדַרְשׁוּ חֻכְמֵינוּ וְ"ל (תענית כב): מהו בְּעֵתְכֶם לֹא שְׂכוּרָה וְלֹא צְמָאָה אֲלֵא בֵּינוּנִית, וְנִקְדִּים גַּם מֵה שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ וְ"ל (בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן יג), כִּי עֵקֶר הַהִתְגַּלּוּת הוּא עַל־יַדֵּי הַצַּדִּיק בְּחִינַת מִשְׁה, שְׁמוּרִיד אֶת הַתּוֹרָה, וְעַל־יַדֵּי הַמְּשַׁכֵּת הַתּוֹרָה נִמְשַׁכֵּת הַשְּׁגָחָה, כִּי בַתּוֹרָה כְּלוּלִים טַעֲמִים, נִקְדוּת, תְּגִין וְאוֹתִיּוֹת וְכוּ', נִמְצָא כְּשֶׁהַצַּדִּיק מְבִיא תּוֹרָה, בְּזֶה מְבִיא כַח הָרְאוּת שֶׁל הַשְּׁגָחָת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֲלֵינוּ, וְכָל אֶחָד כְּפִי קְרוּבוֹ אֶל הַתּוֹרָה שְׁגָלָה הַצַּדִּיק, כֵּן הַשְּׁגָחָת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֲלָיו, וְזֶה "אוֹר יֵשׁר וְאוֹר חוֹזֵר", עֵינֵי שֵׁם: וְזֶה "אם בְּחַקְתִּי תִלְכוּ", וְאִמְרוּ חֻכְמֵינוּ וְ"ל (בְּתוֹרַת כְּהָנִים): שִׁתְּהִי עֲמָלִים בַּתּוֹרָה, הֵינּוּ עַל־יַדֵּי שִׁתְּעַסְקוּ בַתּוֹרָה עַל־יַדֵּי־זֶה תִּמְשַׁךְ עֲלֵיכֶם הַשְּׁגָחָה שְׁלֵמָה, שְׁנֵה בְּחִינַת בְּטָחוֹן (תְּהִלִּים קמ"ה, טו): "עֵינֵי כָל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּרוּ", עַל־יַדֵּי־זֶה אֲשַׁפִּיעַ עֲלֵיכֶם "וְנִתְתִּי גִשְׁמֵיכֶם בְּעֵתְכֶם", בְּעֵתְכֶם דִּיקָא, כִּי עַל־יַדֵּי בְטָחוֹן כָּא הַשֹּׁפַע בְּזִמָּן הַצַּרִּיף לוֹ, וְעוֹד מַעֲלָה יֵשׁ עַל־יַדֵּי הַתְּקַרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק וְשִׁמְיעַת תּוֹרָתוֹ, כִּי יַעֲשֶׂה לוֹ גְּבוּל וְזִמָּן, שְׁלֵא יִהְיֶה בְּבַחֲיַנַּת "פֶּן יִהְרָסוּ", וְלֹא יִשְׁתַּוְּקַת תְּמִיד בְּלֵי צְמָצוּם, וְזֶה לֹא שְׂכוּרָה וְלֹא צְמָאָה, (שְׁלֵא תִשְׁתַּהַה הָאָרֶץ גִּשְׁמִים יוֹתֵר מִדְּאֵי, שְׁרַבּוּי הַגִּשְׁמִים מִטְשֻׁטְשֵׁין הָאָרֶץ), אֲלֵא בֵּינוּנִית — בְּמִדָּה וּבְצַמְצוּם, וְהִבֵּן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד...

תסא.

בְּעֵזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּחַקְתִּי ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יָדִיד נַפְשִׁי, וְחֵיק וְחֹסִיד, שׁוֹתָה בְּצִמָּא דְּכַרִּי הַנְּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, וְדוּלָה וּמְשַׁקָּה מֵהַמְעִין הַיּוֹצֵא מִבֵּית הַשֵּׁם, אִמְרוֹת הַשֵּׁם, אִמְרוֹת טְהוֹרוֹת לְעַמֵּק הַנְּחַל, הֵרַב הַחֹסִיד ר' ... שִׁיחִיהַ נֶצַח.

בהיותי היום בין אנשי שלומנו היקרים, בהתועדנו יחד לשמח בשמחת ההילולא של ה"עיר וקדיש", אשר גם-כן מקבל מהנחל וכו', (כמוכא אצלי דרוש נאה על זה^א), וראיתי אצל אחד מאנשי שלומנו את אשר זכית לחבר ולעשות, הינו הקבץ "עמק הנחל", והוא דבר נפלא; אשריך ואשרי חלקך אשר על-ידי-זה יתגלה כל הטוב הגנוז אצל כל אחד מאנשי שלומנו, ונזכה לקבל כל אחד את נקדת חברו אשר מאד מכרח, בצרוף נקדת עצמו ונקדת הרב, כדי לבטל את החרפה והתאוות השורות על לבנו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), לזאת אבקש ממך, שתשלח לי ספר אחד, (ועוד תוכל לשלח לי עוד עשרים וחמשה ספרים לעת עתה, ואראה למכר את זה בין אנשי שלומנו פה, ותכתב לי המחיר), גם אני שולח לך אילו חדושים המנחים אצלי, ואם תהיה לי זכות, אזכה שידפסו בקבץ, ואם לא ידפסו, אבקשך מאד לשלח לי חזרה, כי הרבה יגיעות היו לי בהם, שעות שעות רבות וכו'.

הדורש שלומך באהבה רבה...

תסב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר ה'תש"ל.

שלום וברכה לידיד נפשי, יניק וחפים, המשתוקק לעבודת השם יתברך על-פי דרך האמת שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר קבלתי, ולהשיב לך דברי אמת כרצונך, הלא כל ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם, פי הם פלולים מהכל — עצות, התחזקות וכו' לכל מדרגה ולכל בריה וכו' פידוע, ועקר הכל, אחי היקר, חזק ואמץ מאד מאד להכליל בו יתברך בתפלה והתבודדות,

(א) לפי התורה "לכו חזו מפעלות השם תחלת הספר לקוטי-מוהר"ן, ועין שם בשפת הנחל.

וְתִשְׁפָּף נִפְשָׁךְ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהִבֵּן לִפְנֵי
 אָבִיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשָׁךְ עֲלֶיךָ תְּשׁוּקַת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶה
 עֵקֶר הַתְּכַלִּית בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלִזְכוֹת לְשִׁלְמוֹת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר
 זֶה כָּלֵל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים קיט, פו): "כָּל מִצְוֹתֶיךָ
 אֲמוּנָה", לִידַע וְלִהְיָאֵמִין שֶׁמֶלֶא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מִמֶּלֶא כָּל עֲלָמִין
 וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה
 וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְ"אִין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְּמִטָּה אֶלָּא
 אִם-בֶּן מְכַרְיִזִין עֲלָיו מִלְּמַעְלָה" (חלין ז:), מִכָּל שֶׁפֶן מֵה שֶׁנִּתְּהוּהָ
 לְאָדָם מְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל תְּלוּי מְאֵתוֹ יִתְבַּרֵךְ,
 שֶׁהֵם שְׁלוּחֵי הַמְּקוֹם, לְכֵן צָרִיךְ לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לְבָלִי לְכַעַס אוֹ
 לְפַל בְּדַעְתּוֹ מִהֶרְפֵּתִיקָאוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עֲלָיו, רַק לִידַע כִּי הַכֵּל שְׁלוּחֵי
 הַמְּקוֹם, וַיֵּשׁ בְּוָנָה בְּזֶה הַדְּבָר הַנִּשְׁלַח אֵלָיו לְטוֹב אוֹ לְרַע, לְעוֹרְרוֹ
 אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי תִקְוָה הָאֲמוּנָה, יִמְחַלּוּ לוֹ כָּל הָעוֹנוֹת, וְזֶה עֵקֶר
 עֲבוֹדַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי — לְהִסְתַּכֵּל עַל הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּכָל
 דָּבָר, וְצָרִיךְ לִידַע כִּי אִין שׁוּם טָבַע כָּלֵל כִּי הַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי
 פְּרָטִית, כִּי הַהֶפֶךְ בְּשִׁנְמִשָּׁךְ אַחַר הַטָּבַע זֶהוּ עֵקֶר הַדִּינִים, וּכְשִׁזְזוּכָה
 לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ אֶל הַשְׁגָּחָה זֶהוּ עֵקֶר הַרְחָמִים, וְצָרִיךְ לִידַע שֶׁכָּל מֵה
 שְׁרוּאָה אֵיךְ שֶׁמִּתְנַהֵג הָעוֹלָם, זֶהוּ רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ
 מִהֶפֶךְ הַטָּבַע אֶל הַשְׁגָּחָה, וְנִנְעָשָׂה יַחֲוֵד בֵּין חִמָּה לְלִבְנָה, וְדָבָר
 זֶה הוּא נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד — לְהִטּוֹת אֶת הָאֵזֶן וְלִשְׁמַע מִכָּל
 דְּבָר קוֹל קְרִיאָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה מִמֶּשׁ הַגִּן-עֵדֶן בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁזֶה נִקְרָא
 הַגִּן-עֵדֶן הַתְּחִתּוֹן כִּידוּעַ בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהוּא מְסַבֵּב בְּחַיּוֹת
 אֱלֻקוֹת מִתְקַף אֲמוּנָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה נִגָּאֵל מִכָּל צְרוּתָיו
 וְצִמְצוּמָיו וְכוּ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תסג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר ה'תש"ל.

שלום וברכה וְכַל טוֹב סֵלָה לְבַחֹר הַיָּקָר, הַשּׁוֹתֵה בְּצִמָּא דְבַרֵי
הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר עֲכָשׁוּ קִבְלָתִי, וְעִמְדָתִי מִשְׁתוֹמֵם וְכו'.

אחי היקר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וְהַעֲקֵר לְהַתְּחַדֵּשׁ בְּכָל עֵת וְרַגַע
יְהִי־הוּא אִיךָ שְׂיִהְיֶה, אֲפִלּוּ בְּרַגַע הַקָּדָם נָפַל כְּמוֹ שֶׁנָּפַל, אַף-עַל-פִּי-כֵן
אֵל יִתְיַאֵשׁ, אֲדַרְבֵּה מִזֶּה בְּעִצְמוֹ יִתְקַרֵב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּשְׁפֹּר לְכָבוֹ
לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּסְפֹּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְכָבוֹ, וְהַכֹּל בְּשִׂמְחָה
עֲצוּמָה, וַיִּבְטַח בְּרַב רַחֲמָיו וְחֲסָדָיו שֶׁגִּלְהָ רַבְּנוּ ז"ל.

אחי היקר! הַעֲקֵר הוּא לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, אַף שֶׁהוּא עֲדִין
רַחוּק בְּתַכְלִית הָרַחוּק, וְאֵין לוֹ שׁוֹם מִדָּה טוֹבָה, עַל-כָּל-פְּנִים
יְהִי חֲזַק מְאֹד מְאֹד בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְלַעֲשׂוֹת עִצְמוֹ כְּמוֹ שֶׁשִּׂמַּח,
שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה בְּעִצְמוֹ יִגִּיעַ לְשִׂמְחָה, וַיִּרְקֹד בְּכָל יוֹם מְרַב שִׂמְחָה
שֶׁזֶה הַמַּצְוֶה הַכִּי גְדוֹלָה, וּבְנֵי-אָדָם מוֹלְזִלִים בָּהּ, וְצָרִיךְ לִידַע אֲשֶׁר
עַל-יְדֵי כָּל רְקוּד שְׁעוֹשָׂה, מְשַׁבֵּר אֶת הַדִּינִים וְהַקְּלָפוֹת הַסּוֹבְכִים
אוֹתוֹ, וְכָל זֶה לַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת (עֵין בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֵלֶק א', סִימָן י', וּבְחֵלֶק ב' סִימָן כד), כִּי בְּאַמְת אֲמוּנָה וְשִׂמְחָה תְּלוּיּוֹת זוֹ
בְּזוֹ, וּכְשִׁזּוֹכָה לְתִשׁוּקַת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע וּלְהֶאֱמִין שֶׁמֶלֶא כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת
חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם,
וְהַכֹּל מְשָׁגַח בְּהַשְׁגָּחַתוֹ יִתְבָּרֵךְ הַפְּרָטִי הַפְּרָטִית, כְּכֹל שֶׁמְכַנִּיס בְּעִצְמוֹ
אֲמַתַּת חֲדוּשׁ הָאֲמוּנָה הַזֹּאת — לְרֵאוֹת, לְהַסְתַּכֵּל, לְשַׁמֵּעַ וּלְהַבִּין
עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה אֱלֻקוֹת נִגְלִית יוֹתֵר, זוֹכָה לְשִׂמְחָה, וּמִגְבִּיֶה
אֶת רַגְלוֹ וְרוּקֵד. וְעֵין הַיֵּטֵב עִמָּךְ שֶׁם (חֵלֶק א', סִימָן י'), שֶׁעַל-יְדֵי בִטּוֹל
הַגְּאוּהָ שֶׁהוּא עֲבוּדָה זָרָה, זוֹכָה לְרִקְדָה, וְהֵבֵן הַיֵּטֵב; וְזֶה פְּרוּשׁ:

“אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בְּה’, יִתְּמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ” (תהלים קד, לד-לה), כִּי
עַל-יְדֵי תַקְוָה הַשְׂמֵחָה בּוֹ יִתְּבַרַךְ יִמְחַל לוֹ הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ עַל הַכֹּל, וְעַיִן
בְּלִקוּטֵי-מוֹהָרִין (חֶלֶק א’, סִימָן קסט): עַל-יְדֵי הַשְׂמֵחָה יִשְׁמַר לוֹ הַשֵּׁם
יִתְּבַרַךְ בְּעֶצְמוֹ אֶת בְּרִיתוֹ, וְעַיִן (שֵׁם, חֶלֶק ב’, סִימָן י’): עַל-יְדֵי הַשְׂמֵחָה
יִזְכֶּה לְהִנָּהֵג אֶת מַחוֹ כְּרִצּוֹנוֹ, עַיִן שֵׁם; וְזֶה אֲשֶׁר ‘בְּשִׂמְחָה’ אוֹתִיּוֹת:
‘מִחֻשְׁבָּה’.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

תּוֹסֶד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֶר בְּמִדְבַר ה’תש”ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה לְאַבְרָהָם הַיִּקָּר, הַמְּשִׁתַּקֵּק לְעִבּוּדַת
הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הַתֵּם וְהַאֲמַת שְׂקִיבְלָנוּ מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְגִצַּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי אֶתְמוּל בְּתוֹךְ מִכְתָּב הַבְּחוּר ... גְּרוֹ יְאִיר, וְכִתְבָתִּי
לוֹ תְּשׁוּבָה אוֹדוֹת מְעַלֵּת וְכוּ’, וְתוֹכֵל לְקַרְא אֶת הַמִּכְתָּב, כִּי גַם אֶלֶיךָ
נֶאֱמָרוּ הַדְּבָרִים הָאֵלוּ וְלִכְלָנוּ, כִּי “לֹא הַמְּדַרְשׁ עָקַר אֶלָּא הַמְּעַשֶׂה”,
שְׁנִבּוֹא לְמַעֲשֶׂה — לְהַתְּחִיל לְהַתְּבוּדֵד וּלְפָרֵשׁ שִׂיחְתָּנוּ לְפָנָיו יִתְּבַרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

תּוֹסֶה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֶר בְּמִדְבַר ה’תש”ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל מְעַלֵּת הַיִּקָּר וְהַנְּעִלָה מְאֻנְשֵׁי
שְׁלוֹמָנוּ, הַחֶפֶץ וּמְשִׁתַּקֵּק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ

הַאֲמַת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

אחי היקר! חזק ואמץ להתחיל על-כל-פנים מעכשו, ואל תפל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּךְ, אֲתָךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה עֵקֶר עֲבוֹדַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי — לְשֹׁבֵר וּלְכַטֵּל אֶת הַמְדָּמָה הַחוֹפָה עַל הַמַּח, כִּי בְּאֲמַת אֹרֹו יִתְבָּרַךְ מֵאִיר תְּמִיד, וְהַחֲסָרוֹן הוּא מִצַּד הַמְּקַבְּלִים, וּבִפְרֹט עַל-יְדֵי כַח הַמְדָּמָה שֶׁסּוֹבֵב אֶת הַמַּח וּמְסַתֵּיר אֹרֹו יִתְבָּרַךְ (עֵין בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה), וְעַקֵּר שְׂבִירַת הַמְדָּמָה הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת שְׁמִיר שֶׁהוּא בְּחִינַת תּוֹלַעַת, עֵין שֵׁם, שְׁזוּהֵי עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה, כַּמּוּבָא בְּמִדְרַשׁ תַּנְחוּמָא (בְּשִׁלַּח ט): נִמְשְׁלוּ יִשְׂרָאֵל כְּתוֹלַעַת, מַה תּוֹלַעַת אֵין כַּחַה אֵלָא בְּפֶה, כִּךָּ יִשְׂרָאֵל אֵין כַּחַן אֵלָא בְּפִיָּהֶם — בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מוֹצִיאֵין אֹרֹו יִתְבָּרַךְ מִכָּל הַמְּסַכֵּים הַמְּסַכְּבִים אֶת הַדַּעַת וְהַמַּח וְזוֹכִים לְשִׁמְחָה, כִּי זֶה עֵקֶר הַשְּׁמִחָה — כְּשִׁזְזוּכִים לְגִלוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ מִכָּל דְּבַר, וּמוֹצִיאֵים אֶת שְׁכָלוֹ מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל, כִּי צָרִיךְ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם שְׁכָלוֹ בְּקִדְשָׁה, לְחַשֵּׁב עֲצוֹת וּדְרָכִים וְהִנְהִיגוֹת טוֹבוֹת אִיךָ לְעַבֵּד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַעֲקֵר לְכַתְּבוּ בְּסִפֵּר, שְׁזֶה שְׁכָל הַנִּקְנָה, וְזֶה יִשְׂאֵר אַחֲרָיו, וְיִזְכֶּה לְעוֹרֵר אַחֲרֵים גַּם-כֵּן לְתַשׁוּבָה, וְכֹל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֲמִתִּיּוֹת אֶל הַצַּדִּיק, שְׁפוֹתָח אֶת פִּיו לְשִׁיר וּלְרִנָּן לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה וּבִקְשׁוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁבֵּר כַּח הַמְדָּמָה, שֶׁהֵן הַקְּלָפוֹת שֶׁמְּסַכְּבוֹת אֶת הַמַּח בְּשִׁטּוֹת וְהַבְּלִים בְּפֹרֵט בְּתַאֲוֹת מְמוֹן, שֶׁנִּדְמָה לוֹ בְּכָל פַּעַם שְׁמֵרוֹיִחַ, וּלְבִסּוֹף מְאַבֵּד אֶת הַיּוֹם, כִּי הַבַּעַל דְּבַר נוֹתֵן לוֹ מַעוֹת אוֹ שְׂאֵר תַּאֲוֹת רַעוֹת, הַעֲקֵר שֶׁהָאָדָם יִתֵּן לוֹ אֶת הַיּוֹם וְכוּ', אִיךָ עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וּבִקְשָׁה, שִׁיִּזְכֶּה לְשַׁפֵּט אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל דְּבַר שְׁעוֹשָׁה, אֲזוֹ יִשְׁבֵּר אֶת הַמְדָּמָה, וְיִמְצֵא חַיּוֹת אֱלֻקוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְיִגְלֶה אֶת הַגְּנוּנִין עַל-אֵין שֶׁהֵם אֹרוֹת עֲלִיוֹנִים הַמְּנַחִים בְּכָל דְּבַר,

אֲשֶׁר תסו בְּנִחַל רכט

וַיִּזְכֶּה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי — תוֹרָה, מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים
טוֹבִים, שָׂרָק זֶה יִשְׁאֵר לוֹ לְעַד וּלְנִצְח וּנְצָחִים.

הדורש שלומך...

אֵין לְהַתְגַּאוֹת בְּחִדוּשֵׁי תוֹרָה שְׂזָכָה לְחִדּוּשׁ, כִּי הַכֹּל מִלְמַעְלָה,
וְאִם לֹא נִתְּנוּ לוֹ רְשׁוֹת וְלֹא פְתָחוּ לוֹ מַחוּ, לֹא הָיָה מִבֵּין וּזְזָה
לְחִדּוּשׁ אֶת הַחִדּוּשׁ הַזֶּה, וְעַל-כֵּן אֶסוּר לְהַתְגַּאוֹת בְּחִדּוּשֵׁי תוֹרָה,
וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע שְׂאִתָּה רַק צְנוּר שְׂדָרְךָ שֶׁם עוֹבְרַת הַתּוֹרָה, וְלֹא תִהְיֶה
כּוֹנֵנְתָךְ לְהַתְגַּאוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל זוּלָתְךָ, רַק לְחִדּוּשׁ חִדּוּשֵׁי תוֹרָה,
וְלִכְנוּת בְּנִינִים וְכֹלִים לְהַמְשִׁכַת וְגִלּוּי שְׂכִינַת עֲזוֹ יְתָרְךָ בְּעוֹלָם, וְאִם
זוֹ תִהְיֶה כּוֹנֵנְתָךְ בְּחִדּוּשֵׁי תוֹרָה, עַל-יְדֵי-זֶה תִּכְנֶה עוֹלָמוֹת חִדּוּשִׁים
כּמוֹכָא בְּהַקְדָּמָה לְזֵהר הַקְדוּשׁ (דף ח: ט), וְתִהְיֶה "נִחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה" (מְשֻׁלֵי יח, ד), וְהַכְּלִיּוֹת שְׁלֶךְ יִנְבְּעוּ חֲכָמָה וְדַעַת וְגִלּוּי אוֹרוֹ
יְתָרְךָ.

תסו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתָרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר בְּמִדְבַּר ה'תש"ל.

הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם וְכָל טוֹב סְלָה אֵל מַעְלַת הָאֲבָרָךְ הַיְקָר הַחֲפִץ
וּמִשְׁתוֹקֵק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יְתָרְךָ עַל פִּי דָרְךָ הָאֲמַת שְׂקַבְּלָנוּ מִהַנְּחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ עַל-כָּל-פְּנִיִם מַעֲכָשׁוֹ לְהַתְחִיל הַתְּחִלָּה
חִדּוּשָׁה, וְלִבַּל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ מִשׁוּם דְּבָר שְׂפַעוֹלָם יְהִיֶה אִיךָ שִׂיְהִיֶה,
כִּי הַשֵּׁם יְתָרְךָ אִתָּךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מִמְּלֵא
כָּל עַלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עַלְמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדָּיו יְתָרְךָ כָּלֵל,

וְצָרִיךְ לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ בְּאַמוּנָתוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר זֶה עֵקֶר
הַכֹּל, כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹתְרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה), עֵינֵי שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...

לְעוֹלָם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לֹא לִילֶךְ אֶל אַחֲרִים כָּלֵל, כִּי מִי
שִׁיִּצְטָרֵךְ לָךְ וְכֵן מֵה שֶׁתִּצְטָרֵךְ יָבֹוא אֶל בֵּיתְךָ, הַעֲקֹר לְדַבֵּק עֲצָמוֹ
אֵלָיו יִתְבַּרְךָ לְגַמְרֵי, וְלִהְתְּבוֹנֵן אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבַּרְךָ
כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל עֲצָם עֲצָמֵיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְדוּמָם, צוּמָח,
חַי, מְדַבֵּר, הֵם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ מִמָּשׁ בְּהִתְלַבְּשׁוֹת הַזֶּה, וְעַל-כֵּן לָמָּה
לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים? ! וְכִפִּי שֶׁתִּזְכֶּה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ,
כְּמוֹ-כֵן לֹא תִרְאֶה וְלֹא תִשְׁמַע אֶת אַחֲרִים כָּלֵל, וְלֹא תִחַפֵּץ שׁוֹם בְּרִיָּה
וְשׁוֹם דְּבַר שְׁאִינוֹ שֵׁיךְ לָךְ, רַק כָּל מְגַמְתְּךָ תִּהְיֶה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִתְמַיֵּד מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּשַׁעוֹרִים קְבוּעִים: בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה,
גְּמָרָא וְשִׁלְחָן עֲרוּךְ וְכוּ' וְכוּ' כְּסִדְרָן דִּיקָא, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּכָל
מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִדַּע שֶׁרַק זֶה חֶלְקְךָ לְגַצַּח נְצָחִים.

תסז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסִדְרָא בְּמִדְבַר הַיַּתְּשׁ"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר, הַחֲפֵץ לְשׁוֹב אֶל
הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת שֶׁקְּבַלְנוּ מֵהַנַּחֲל נּוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ עֲכָשׁוּ קְבִלְתִּי, וְשִׁמְחֵתִי שְׁעַל-כָּל-פָּנִים אֲנִי זֹכֶה לְשִׁמְעַ
מִמֶּךָ, כִּי זֶה כְּמָה יָמִים וְשַׁבּוּעוֹת שְׁאִינוֹ רֹאֶה אוֹתְךָ וְאִינוֹ שׁוֹמֵעַ
מִמֶּךָ וְעַל-כָּל-פָּנִים כָּתַב יָדְךָ, וְאִתָּה לְבַד יוֹדַע אֶת הַטּוֹבָה שֶׁהִיְתָה
לָךְ וְשֶׁתִּהְיֶה לָךְ, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אִם תִּאֲחֹז עֲצָמְךָ עִמִּי בְּיַחַד,
וְנִשׁוֹב בְּיַחַד אֵלָיו יִתְבַּרְךָ עַל-פִּי הַדְּרָכִים שֶׁקְּבַלְנוּ מֵרַבְּנוּ ז"ל.

וּבְאַמַּת נְבִהֵלְתִי וּנְשִׁתוּמַמְתִּי לְשִׁמְעַע עִם אֵילוּ חֲבָרִים אַתָּה
 מִתְחַבֵּר, וְלִדְעָתִי הַכֹּל מַעֲשֵׂה-בְעַל-דָּבָר לְלַכְדֹּף יוֹתֵר וְיוֹתֵר, חֵס
 וְשִׁלוּם, שְׂאֵז כָּבֵר יִהְיֶה מְאַחֵר, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, עֵקֶר דְּרַכִּיף צְרִיף
 לְהִיּוֹת — לְשִׁקֵּד עַל דְּלִתוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבִפְרָט בְּשִׁלְחַן
 עֲרוּף לְלַמֵּד כְּסִדָּר, כְּאֲשֶׁר כָּבֵר נִדְבָר בִּיגִינוּ, וְיוֹתֵר מִהַכֹּל לְשִׁפְף
 נִפְשָׁף אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְתוּכַל לְחַלֵּק אֶת
 הַהִתְבּוֹדְדוֹת לְעִשְׂרִים דְּקוֹת, וְתִרְאֶה שְׂתִּהְיֶה לָּךְ קְבִיעוֹת גְּדוּלָה בְּכָל
 פַּעַם, לְהִתְבּוֹדֵד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִסְפֹּר אֶת כָּל לִבְךָ וְאֶת כָּל מַה שְׁעוֹבֵר
 עָלֶיךָ, וְתִבְקֵשׁ וְתִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ שְׂיִרְחַם עָלֶיךָ, וְהַכֹּל בְּשִׁמְחָה, כִּי
 הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשִׁמְחָה מְקַבֵּלַת בְּיוֹתֵר כַּמּוּבָא בְּסִפְרֵי הַמִּדּוֹת (תְּפִלָּה,
 אוֹת ע): תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשִׁמְחָה עֲרֵכָה וּמִתְקָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי
 שִׁמְחָה תִּבּוֹא תְּפִלָּתְךָ בְּהִיכַל-הַמֶּלֶךְ, עֵינֵי שָׁם.

וְאֵל תִּשְׁתַּדֵּל לְעַת עַתָּה לְתַקֵּן אַחֲרֵים, כִּי הַלְוֵאֵי שְׁנַתְקֵן קִדְּם אֶת
 עֲצָמָנוּ, וּמִי יוֹדֵעַ אוֹלֵי הֵם יוֹרִידוּ אוֹתְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹן
 (עֵינֵי הַיֵּטֵב בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נט), עַל-כֵּן עֲצָתִי עַל-פִּי דְעַת
 רַבְּנוּ ז"ל, שְׁלִבַל יִהְיֶה לָּךְ שׁוּם עֵסֶק עִמָּהֶם כָּלֵל וְכֹלֵל, וְתוּכַל לְשַׁלַּח
 אוֹתָם אֵלַי, אִף אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית, שְׂתִּקְוִים אֶת
 כָּל זֶה, וּבְכָל שְׂתִּים אוֹ שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת, שְׂתִּהְיֶה לָּךְ הַתְּבּוֹדְדוֹת עִשְׂרִים
 דְּקוֹת, לְשִׁפְף נִפְשָׁף וְלִדּוֹן וְלִשְׁפֹּט עֲצָמְךָ, וְהַכֹּל רַק בְּשִׁמְחָה, וְאֵז טוֹב
 לָּךְ לְנִצָּח, כִּי לְצִאת מִפְּגָם הַבְּרִית אֵי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל-יְדֵי תְּפִלָּה,
 בְּבַחֲחִינַת דִּין (כַּמּוּבָא שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן ח, עֵינֵי שָׁם).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

וְיֵמָּה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב שְׂאֵינִי לִי זְמַן, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּשִׁבְלִיךָ
 אֲמַצָּא לְעֲצָמֵי תְּמִיד זְמַן, וְעַל-כֵּן מֵהַיּוֹם וְהַלְאָה תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי
 מְכַתֵּב מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֲכַתֵּב לָּךְ, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּאַרְיִכוֹת,
 עַל-כָּל-פְּנִים לְכָל יַחְסֹר לָּךְ מְכַתֵּב אֶחָד לְשִׁבּוּעַ שְׂתִּכְתֵּב לִי, וְאֵז טוֹב
 לָּךְ לְנִצָּח.

הַנִּ"ל...

ובְשִׁבִיל נְשִׁמַת אַחוּתְךָ הָיָה רְאוּי לָךְ, מֵאַחַר וְכוּ', רַחֲמָנָא
 לְצַלָן, שְׁתַּקְבַּע עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פָּרָק מְשֻׁנִּיּוֹת לְטוֹבַת נְשִׁמַתָּה
 וְנִשְׁמַתְךָ חַק וְלֹא יַעֲבֹר, לְלַמֵּד כְּסֻדְרָן מֵהִתְחַלַּת בְּרֻכּוֹת וְכוּ', וּתְבַקֵּשׁ
 בְּהִתְבוּדוֹת שְׁיִמְחַל לָכֶם הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ.

הַנִּ"ל...

תסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדְרָן נִשְׂא ה'תש"ל.

אִךְ טוֹב וְחֹסֵד יִרְדְּפוּ לִידֵיד נְפֹשֵׁי, הָאֲבָרָךְ הַיְקָר, הַחֲפִץ
 וְהַמְשֻׁתָּקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֲמַת שְׁקִבְלָנוּ
 מֵהַנְּחָל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר קִבַּלְתִּי בְּשִׂמְחָה רַבָּה.

וּמָה שֶׁשְּׂאֵלָת אֹדוֹת סֻדְרָן הַלְמוּד, עֵינַי הֵיטֵב בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן
 עו, וְרַבְּנוּ ז"ל רָצָה שְׁנִלְמַד הַרְבֵּה מְאֹד תּוֹרָה בְּכָל יוֹם בְּתַמִּימוֹת
 וּבְפִשְׁיטוֹת כְּסֻדְרָן: תַּנ"ךְ, מְשֻׁנִּיּוֹת, בְּבָלִי, יְרוּשָׁלַּמִי, רַמְבַּ"ם, טוֹר,
 שְׁלַחַן עֲרוּךְ וְסִפְרֵי הַזֵּהָר הַקְּדוּשׁ וְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
 עַל-כֵּן תִּבְחָר לְעֲצָמְךָ בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד מְעַט אוֹ הַרְבֵּה מְכָל זֶה וְכוּ', כִּי
 קִשָּׁה לְתַת לָךְ סֻדְרָן פְּרָטִי, כִּי כָּל אֶחָד שׁוֹנֵה מִחֲבָרוֹ כִּידוּעַ, וְהַעֲקָר
 לְהַתְמִיד בְּתַפְלָה, הִתְבוּדוֹת וְלִמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּךְ, זֶה עָקָר יְסוּד דְּעַתוֹ
 הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וּמְחַמַּת טְרַדוֹתֵי — אֶקְצֹר.

תַּסֵּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נְשֵׂא ה'תש"ל.

חַיִּים וְשְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת הַבְּחִיר הַיָּקָר, הַחֲפִץ
וּמִשְׁתוֹקֵק לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי הַדְּרֹךְ הַתָּם שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֵל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהִתְחִיל בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה בְּעֵבֹדֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאַף שֶׁלִּפְנֵי רִגַע אוֹ שְׁעָה אוֹ יוֹם עֲשִׂיתָ
מֵה שְׁעֲשִׂיתָ, תִּשְׁכַּיֵּחַ הַכֹּל מִדַּעְתְּךָ, וּכְאִלוּ נִוֹלְדָתָ מִחֲדָשׁ, וְכֵן בְּכָל
פַּעַם תִּתְמִיד לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְאַף אִם כָּבַר הַתְּחִלָּתָ אֲלֵפִי
אֲלֵפִים וְרַבֵּי רַבָּבוֹת פְּעָמִים, אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם,
כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מִמְּלֵא
כָּל עֲלָמִין וְסוֹכְבֵי כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל,
וְדוֹמָם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיךְ לְהַכְנִיס בְּלִבְבוֹ הַיֵּטֵב אֶת אַמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

בַּפְּרָט מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵן, שְׁעָקַר מֵעֲצָמוֹ אֶת נִקְדַּת
יְהוּדוּתוֹ שְׁזוֹ נִקְדַּת הָאַמוּנָה כִּידוּעַ, עַל-כֵּן בְּמָה שֶׁפָּגַם צָרִיךְ לְתַקֵּן,
הֵינּוּ לְהִרְבּוֹת בְּיוֹתֵר בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה, בְּתַחֲנוּנוֹת וּצַעֲקוֹת בְּהַתְּבוּדוֹת,
לְיַחַד לַעֲצָמוֹ מְקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְלִדְבָר וְלִשְׁיחַ לְפָנָיו
יִתְבָּרַךְ כֹּל אֲשֶׁר בָּלְבוּ עַל-כָּל-פָּנִים עֲשָׂרִים רְגָעִים, וְכֵן יַעֲשֶׂה כְּמָה
פְּעָמִים בַּיּוֹם, עַד שִׁיִּצְטָרֵף עַל-כָּל-פָּנִים לְשַׁעָה אַחַת, וּבְנִדְאֵי מִי
שֶׁזוֹכָה יוֹתֵר, טוֹב יוֹתֵר, כִּי לְהַנְצִל מִפְּגָם הַבְּרִית אֵי אֶפְשָׁר, כִּי אִם
עַל-יְדֵי שְׁקִידָה רַבָּה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת יָמִים וְשָׁנִים, וְצָרִיךְ לְקַדֵּשׁ
וּלְטַהֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַדְּבֹר, לְבָלִי לְדְבָר שׁוֹם דְּבֹר מְגַנָּה — נְבוּל
פָּה אוֹ לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת אוֹ קְלָלוֹת, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי הַדְּבֹר הוּא
יְסוּד כָּל הָאָדָם.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, לְטוֹבָתְךָ הַנִּצָּחִית תִּהְיֶה תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(תְּהִלִּים קה, ג): "יִשְׂמַח לֵב מִבְּקִשֵׁי ה'", וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהוֹלִיף אֶת

רלד אָשֶׁר תֵּע בַּנַּחַל

מחשבתו כרצונו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'), כי עקר כל האדם הוא המח מחשבה, ומוקבא (שם, חלק א', סימן כא): במקום שאדם חושב שם כל האדם; ורבונו ו"ל אומר: תאות נאוף אינה מתרחקת מהאדם אלא כפי הרחקת העינים והמחשבה מזה (עין ספר המדות, אות נאוף, סימן ט).

אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מרבי אמת כזה, ובנדאי תהיה לנו אחרית ותקנה טובה, אם נזכה לאחז עצמנו בו.

הדורש שלומך...

תע.

בעזרת השם יתברך, יום ב' לסדר נשא ה'תש"ל.

אף טוב וחסד ירדפו לאהובי היקר, החפץ ומשתוקק מאד לעבודת השם יתברך על-פי דרך הנפלא החדש והישן נושן מזמן אבותינו הקדושים השבעה רועים והנביאים, התנאים והאמוראים וכו' וכו', אשר קבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להתחיל על-כל-פנים עכשו מחדש יהיה איה שיהיה, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, מלא כל הארץ כבודו.

והעקר הוא הפסופים והרצונות וההשתוקקות, שצריך להרגיל את עצמו בכל יום ויום להשתוקק ולכסף אליו יתברך, והעקר להוציא את הפסופים הטובים מפיו דיקא, שמעלת זה הענין אי אפשר לשער ולספר כלל מפה לאזן מה שנעשה מזה בעולמות העליונים (כמוקבא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא), עין שם; כי על-ידי כל דבור של פסופים ורצונות טובים שיש לו, יזכה לצאת מהמקום

שֶׁנֶפֶל לְשֵׁם וְלַעֲלוֹת אֶל לְמַעַלָּה מִהַמָּקוֹם, כִּי בְּאֵמֶת זֶה עֵקֶר הַצָּרָה — כְּשֶׁאֲדָם נוֹפֵל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַל-יַדֵי עוֹנוֹתָיו אֶל "תַּחַת הַמָּקוֹם" שֶׁנֶּסְתֵּר מִמֶּנּוּ מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם — הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִז חֲשֵׁף לוֹ, וְעַל-יַדֵי שְׁמֵרָגִיל עֲצָמוֹ לְהַשְׁתַּקֵּק וְלִכְסֹף אֵלָיו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, שֶׁעַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שְׂאֲנִי, בְּאִיזוֹ מַדְרָגָה פְּחוּתָה שְׂאֲנִי נִמְצָא, בְּאִיזוֹ יְרִידָה שְׂאֲנִי נִמְצָא, וְאֵף שְׁפָגְמָתִי כְּמוֹ שְׁפָגְמָתִי, עַל-כָּל-פָּנִים רְצוּנִי וְכִסּוּפֵי חֲזָק מְאֹד מְאֹד לְשׁוֹב אֵלָיךְ יִתְבָּרַךְ וְלִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר, וּבִפְרָט כְּשִׁזּוּכִים לְהוֹצִיא אֶת כָּל זֶה בְּפֶה מְלֵא לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי הַרְצוֹן הוּא מִהַכֶּתֶר, וְשֵׁם עוֹלָם הַחֲרוּת, וְאִין הַסְטֵרָא אַחֲרָא יְכוּלָה לְהִגִּיעַ לְשֵׁם כִּידוּעַ, כִּי עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא רְצוּנָנוּ חֲזָק מְאֹד מְאֹד לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַיִן (שֵׁם, סִימָן סו), שֶׁהַעֲקָר לְזִכּוֹת לְהוֹצִיא מִהַכַּחַ אֶל הַפֶּעַל הוּא עַל-יַדֵי הַדְּבוּר, עַיִן שֵׁם; וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ה'): "נִפְשֵׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוֹ", לְזִכּוֹת לְהוֹצִיא נִפְשׁוֹ מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא הוּא רַק עַל-יַדֵי הַדְּבוּר — כְּסוּפִים טוֹבִים וְרְצוּנוֹת חֲזָקִים וְהַשְׁתַּוְּקוּת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִהְפֹךְ — צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד לְבָלֵי לְכֶסֶף לְדַבְּרִים רָעִים וְלַעֲבֻרוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, וּמְכַל שֶׁבֵן לְבָלֵי לְהוֹצִיא מִפִּי הַרְצוּנוֹת וְהַכְּסוּפִים הַרָעִים, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי הַדְּבוּר יִכְרִיחַ לַעֲשׂוֹתוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם (כְּמוֹבָא בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רלז), עַיִן שֵׁם.

חֲזָק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל הָעֲנִינִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נְשֵׂא הַיְתוּשׁ"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נְפִשִׁי, הַיְקָר וְהַנְּעִלָה, וְתִיק וְחֶסֶד, הַשְׁוֹתָהּ בְּצִמָּא מִהַמְעִין הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה', הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

אָחִי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשּׁוֹם דְּבָר שְׁבַעְעוֹלָם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ בְּכוֹדוֹ, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמָח, חִי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּמִכָּל מְקוֹם יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, אִף שְׂכַבְּר עֲשִׂיתָ מֵה שְׂעֲשִׂיתָ, רַבְּנוּ וְ"ל גְּלָה לָנוּ שְׂאֵין שׁוֹם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים וְחֶסֶדִים, וַיֵּשׁ לְכָל אֶחָד תִּקְנֶה טוֹבָה, וּבְכַפְרֵט כְּשִׁזְזוּכִים לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִיָּד מְקַבְּלוֹ יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְעַקֵּר הַתִּשׁוּבָה הוּא בְּוִדּוּי דְּבָרִים וְהַתְּבוּדָּרוֹת — לְשַׁפָּךְ נִפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְגַלוֹת לְפָנָיו כָּל לְבוֹ, כָּל מֵה שְׂחֻטָּא וּפְגָם עַד עַכְשָׁו בְּכַפְרֵטִי פְּרֻטִיּוֹת, וּיְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ שְׂמֵהֵיוֹם וְהִלָּאָה לֹא יַעֲשֶׂה עוֹד הָרַע בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ, וַיְרַבֶּה מְאֹד מְאֹד בְּשִׁיחוֹת וְתַפְלוֹת בְּעַקְשָׁנוֹת גְּדוּלָה עַד מְאֹד, אִף שְׂנַדְמָה לוֹ שְׂאֵין מִי שְׂשׁוּמַע לוֹ, הַכֵּל מִחֲמַת רַבּוּי עוֹוֹנוֹתָיו, עַל-כֵּן הוּא מְסַבֵּב עִם מְסַפִּים הַמְּסַבְּבִים אוֹתוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, וַיּוֹשֵׁב בְּחֻשָּׁךְ, וְאִם יִרְבֶּה וַיִּתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּרוֹת, בְּשִׁירוֹת וְתַשְׁבָּחוֹת יוֹם וְלַיְלָה, אַז בְּרַבּוֹת הַזְּמַן יִזְכֶּה שְׂתוּסַרְנָה מִמֶּנּוּ כָּל אֵלוֹ הַקְּלָפוֹת הַמְּסַבְּבוֹת אוֹתוֹ, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת עַקְשָׁן גְּדוּל מְאֹד מְאֹד, וְעַיִן הַיֵּטֵב (בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מַח, וּבְחֵלֶק א', סִימָן כַּה), וְהִבֵּן הַיֵּטֵב.

הַדּוּרְשׁ שְׁלוּמָךְ...

אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ בְּשׁוֹם אִפְּן שְׁבַעְעוֹלָם, כִּי הַנְּפִילָה בְּדַעְתּוֹ זֶהוּ עַקֵּר הָרַע וְהַטְּמָאָה, וּבְזֶה לּוֹכֵד הַסְּמ"ךְ-מ"ם אֶת רַב הָעוֹלָם בְּרִשְׁתּוֹ,

וְעַל-כֵּן צָרִיךְ כָּל אָדָם לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם הָעֵקֶר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ עִם הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, וְרַק בְּזֶה הָאָדָם נִבְחָן – אִיךָ שֶׁיִּכּוֹל לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, וַיֵּשׁ מֵאִמֵּר הַחֶכֶם: "כָּלִי חָרַס בְּכַבְשָׁן יִבְחָן, וְהָאָדָם בַּיָּצָר לִכְבוֹ יִבְחָן", וְעַקֵּר הַיָּצָר הָרַע הוּא רַק לְהַחֲלִישׁ לֵב הָאָדָם, וּלְהַכְנִיס בּוֹ קִטְנוּת וּמְרִירוּת עַד שֶׁנִּשְׁפָּר לְגַמְרֵי, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתַקְנָה מְמַנּוּ, וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת אִךְ וְרַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

תעב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ ה'תש"ל.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר, הַשּׂוֹתֶה בְּצִמָּא דְבָרֵי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

בְּכָר כְּתַבְתִּי לָךְ כַּמָּה מִכְתָּבִים, וְעַתָּה אוֹסִיף עוֹד, כִּי כְּמוֹ שֶׁהִבְעַל דְּבַר אֵינוֹ שׂוֹקֵט וּמִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כֵּן צָרִיכִים אֲנִיחְנוּ לְהִתְחַדֵּשׁ כְּגִידוֹ בְּכָל יוֹם, וְלִלְקַח עִם הָעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשֶׁר הוּא נִהַר הַמְּטַהֵר מִכָּל הַכְּתָמִים.

וְהָעֵקֶר תְּדַע, כִּי לְזְכוּת לְשִׁתּוֹת מִזֶּה הַנְּהַר - זֶה תְּלוּי בְּהַתְּבוּדוֹת, וְכָל מֵה שֶׁמְרַבִּים בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, יוֹתֵר מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה שֶׁהוּא הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר פֶּעַם מוֹהֲרַנ"ת ז"ל לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַתּוֹרָה ט"ו בְּחֵלֶק א' בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ן, וְאָמַר: מִי שֶׁרוּצָה לְטַעַם טַעַם אוֹר הַגָּנוּז, שֶׁהוּא אוֹר רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁהוּא אוֹר הַגָּנוּז מִכָּל הָעוֹלָם, יִרְבֶּה בְּהַתְּבוּדוֹת. וּבַתּוֹרָה ס' (שם), מְפָרֵשׁ רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁעַל-יְדֵי שִׁשּׁוּמְעִים אֶת קוֹל הַצְּדִיק, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְתַּח פִּיו לְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, עַיִן שָׁם.

אחי היקר, זה העקר מכל העקרים — ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בני-אדם, ולשפף שיחו ותפלתו אליו יתברך, וכל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות, הכל יספר לפני השם יתברך בתמימות ובפשיטות, וזה עקר המשכת אורו יתברך למטה, כידוע שהתבודדות היא ההארה של העולם הבא, הארת משיח משער נוי", והעקר בשער נוי"ן צריך לסלק את המח לגמרי, כי שם היא הידיעה והבחירה ביחד (עי' שם, סימן סב), כי העקר מה שאין אדם מתחזק בתפלה, הוא מסבת קטנות האמונה שיש בו, כי אם היה מאמין שהשם יתברך עומד עליו ושומע תפלתו, אז היה מתחזק מאד בתפלה והתבודדות אשר אין למעלה מזה, כי זה עקר הצלת האדם ממי המבול השוטפים בעולם, מכפירות, אפיקורסות ונאוף. ועי' (שם, סימנים ט, קיב), שתבת נח מרמזת על תבת התפלה, שעל-ידי דבורי תפלה, תחנונים והתבודדות, נצולים מהכל, ואשרי מי שזוכה להרגיל עצמו לזה, ואז הוא ממש בן חורין, וזוכה ויושב בגן-עדן התחתון, כי על-ידי רבוי תפלה והתבודדות, ימשך עליו זיו אור השכינה, ויהיה מסבב באמונה בהשגחה פרטית, בחינת "ואמונתך סביבותיך" (תהלים פט, ט).

ולמען טובתך הנצחית, תקיים כל זה, ואל תפל משום דבר יהיה איה שיהיה אפלו אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים, כמוכא באריכות (בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מח), עי' שם, שצריך להיות עקשן גדול מאד מאד בעבודת השם יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

תַּעֲגַג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ ה'תש"ל.

אֵף טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַחֶפֶץ וּמִשְׁתוֹקֵק מְאֹד מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... שְׂיַחֲיָה נִצַּח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי עַד מְאֹד.

אֲחִי הַיָּקָר! חֹזֵק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהַתְחִיל מִחֲדָשׁ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי אֵין מִבְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכֹל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מִמְּלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוּבֵב כָּל עֲלָמִין, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם — הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיךְ לְחַקֵּק אֶת הָאוֹר הַזֶּה הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּלִבְכוּ, כִּי כָּל הַיְרִידוֹת שֶׁל הָאָדָם, הַכֵּל בְּשִׁבִּיל שְׂאִין אֲמוּנָתוֹ חִזְקָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, כִּי אִם הִזֵּה יוֹדֵעַ וּמֵאֲמִין, שֶׁבְּכָל תְּנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מְסַתֵּת, הִזֵּה נִמְתַּק מִמֶּנּוּ הַכֵּל, וְצָרִיךְ לִידַע שְׂאִין שׁוֹם דְּבָר שֶׁנֶּעֱשָׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲפִלוּ מֵהַ שֶׁנֶּעֱשָׂה מִבְּעַל בְּחִירָה, צָרִיךְ לִידַע שֶׁהַכֵּל מֵהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן צָרִיךְ לִידַע וּלְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לְבָלִי לְכַעַס וּלְהַקְפִּיד עַל הַבְּעַל בְּחִירָה, מֵאַחַר שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא שְׁלִיחַ הַהַשְׁגָּחָה.

הַכָּלֵל, אֲחִי, כִּי בְּעִנְיַן שְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה צָרִיךְ לְמוֹד עֲמֵק וְרַחֵב מְאֹד מְאֹד, וְעֵינַי (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק ב', סִימָן ה'), שֶׁהַצְּדִיק הָאֱמֶת יֵשׁ לוֹ יְשִׁיבָה, וְלוֹמֵד עִם תְּלָמִידָיו אֲמוּנָה, עֵינַי שָׁם; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָנוּ, שְׂזָכֵינוּ לְהַכָּלֵל בְּתוֹךְ הַיְשִׁיבָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וּכְשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּקָרוֹב, אֲזַ תִּתְפַּשֵּׁט הַיְשִׁיבָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִכְנָסוּ כָּל יִשְׂרָאֵל וְכוּ' וְכוּ'.

וְהַעֲקֹר לְשֹׁמֵר וּלְקַדְּשׁ אֶת הַשְּׂכֵעָה גֵּרוֹת: הָעֵינִים, הָאָזְנוֹת,
 הַחֹטֵם וְהַפֶּה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֶצְמוֹ יִזְכֶּה לְהַכְנִס לְתוֹךְ הַיְשִׁיבָה
 הַקְּדוֹשָׁה הַנִּלְ, כַּמּוּבָא (שָׁם, חֵלֶק א', סִימָן כ"א), כִּי לְזִכּוֹת לְקַדְּשׁת
 הַמַּחְשֵׁבָה וְלְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא עַל-יְדֵי קַדְּשַׁת הָעֵינִים — לְבִלִּי
 לְהַסְתַּפֵּל בְּמָקוֹם שְׂאֵסוֹר לְהַסְתַּפֵּל, וְהָאָזְנוֹת — לְשִׁמְעַ רַק בְּקוֹל
 הַתּוֹרָה וְהַצְדִּיקִים, וְהַחֹטֵם — לְשֹׁמֵר מְאֹד מִכַּעַס וּקְפִידוֹת, וְהַפֶּה
 — לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לְבִלִּי לְדַבֵּר מֵהַ שְׂאֵסוֹר לְדַבֵּר, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ
 לְנִצָּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

תַּעֲדָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדֵּר בְּהַעֲלוֹתָךְ אֶת הַגְּרוֹת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר, הַשּׁוֹתֵה בְּצִמָּא דְּבָרֵי
 הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אֲחֵי הַיָּקָר! אֵיךְ שֶׁהוּא מֵהַ שְׂכָבָר עֲבַר עָלֶיךָ, חֲדָשׁ יְמֶיךָ כְּקִדְּמֵי,
 וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שְׂבָעוּלָם, כִּי אֵין שׁוֹם יֵאוֹשׁ בְּעוֹלָם
 כָּלֵל, וְאֵף אִם פְּגַמְתָּ וְכוּ', עֲדִין לֹא אֶבְדָּה תְּקוּנָתְךָ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב
 כָּל עֲלָמִין, וְדוֹמֵם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיוֹת חַיּוֹת
 אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם: "אִם
 אֶסֶק שְׂמִים שֶׁם אֲתָה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּפֶךְ" (תְּהִלִּים קל"ט, ח), וּמִכָּל
 הַמְּקוֹמוֹת יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֹא רַחֲמִים.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְטוֹבַתְךָ הַנִּצְחִית אֲחִזּוֹ עֲצָמָךְ בְּרַבְנוּ וְ"ל
 וּבְסִפְרֵיו הַקְּדוֹשִׁים, כִּי רַק עַל יָדָם יִהְיֶה לְךָ תְּקוּנָה, כַּאֲשֶׁר כָּבָר טְעַמְתָּ
 מִצּוּף נֵעַם דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְאֵל תֵּאֱבָה וְאֵל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם בְּרִיָּה
 שְׂבָעוּלָם, שְׂאוּמֶרֶת לְךָ לְהִתְרַחֵק, חַס וְשְׁלוֹם, וְתִדַּע כִּי בְּהִכְרַח שִׁיְהִיו

נִשְׁמָעִים לְאֲזִנֶּיךָ דְּבָרֵי הַתְּנַגְדוֹת עַל רַבְּנוֹ וְ"ל, וְכֹל זֶה לְמַעַן נִסְוֹתְךָ, אוֹלֵי תִתְרַחֵק וְתִפְּל, חֵס וְשְׁלוֹם, כַּמּוֹכָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'): "אֵינְךָ שׁוֹמֵעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקִרְבַּי חֲכָמִים תְּלִין" (מִשְׁלֵי טו, לא), לְשׁוֹן תְּלוּנָה וּמְרִיבָה, כְּשֶׁאֲתָה שׁוֹמֵעַ מְרִיבוֹת עַל הַצְּדִיקִים, תִּדְעַ שְׁזָה מִשְׁמִיעִין אוֹתְךָ תּוֹכַחָה עַל שְׁפָגְמַת בְּטַפֵּי מַחֲךָ, שְׁעַל זֶה נֶאֱמַר (שֵׁם ב, יט): "כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיגּוּ אַרְחוֹת חַיִּים", שְׁאֲתָה דְּבוּק בְּסִטְרָא דְּמוֹתָא, עֵין שָׁם; וְכֵן הוּא בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (תְּפִלִּין, הַלְכָה ד), שְׁזָה עֵקֶר הַנְּסִיוֹן לְמִי שְׁפָגַם, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּבְרִית — שִׁישְׁמַע דְּבָרֵי הַתְּנַגְדוֹת עַל הַצְּדִיק הָאֱמֶת, וְאִם יִרְחַם עַל עֲצָמוֹ וְיֵאמַר לְעֲצָמוֹ: אַף-עַל-פִּי-כֵן אֵיךְ שֶׁהוּא אֵיךְ שֶׁהוּא, אֲנִי יוֹדֵעַ בְּאִיזָה מַצָּב וּמַעֲמָד אֲנִי נִמְצָא, אֲנִי אֲשָׂאֵר אֲצֵל זֶה הַצְּדִיק הָאֱמֶת, שְׁכַבְר טַעַמְתִּי נַעַם זִיו הַעֲצוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שְׁלוֹ, אֲזִי יִתְבַּטְּלוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַקְּטְרוּגִים, וְסוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה לְתַקוּן נִפְלָא, וְיִתְהַפְּכוּ כָּל הַעוֹוֹנוֹת לְזִכִּיּוֹת, אֲבָל אִם, חֵס וְשְׁלוֹם, לֹא יִזְכֶּה לְהִתְיַשֵּׁב בְּדַעְתּוֹ, רַק יִשְׁמַע לְקוֹל הַמְּתַנַּגְדִּים, וְיִתְרַחֵק מִרַבְּנוֹ וְ"ל, צְרִיף לִידַע שְׁזָה הָאָדָם אֲבוּד גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת וְכו', (וְיֵשׁ הַרְבֵּה לְהֶאָרִיף בְּזָה בְּעַל-פֶּה, וּכְשֶׁתְּבֹא אֵלַי תִּזְכְּרֵנִי מְזָה, וְאֲזִי נִדְבַר בְּאַרְיִכוֹת מְכַל הַנַּ"ל, כִּי יֵשׁ דְּבָרִים שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְכַתְּבֶם בְּסִפְרִי).

וְהַעֲקָר, אַחֵי הַיָּקָר, לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה יְהִיָּה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, לְחַפְּשׁ וְלִמְצָא בְּעֲצָמוֹ הַנְּקִדוֹת הַטּוֹבוֹת שִׁישׁ בּוֹ, וְלַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא שְׂמַח, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגַּת הַשְּׂמִיחָה שְׁעוֹלָה עַל הַכֹּל, וְעֵין בְּפִרְט (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קסט): מִי שֶׁתָּמִיד בְּשִׂמְחָה עַל-יְדֵי-זֶה הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמְרוֹ שְׁלֹא יִפְגַּם בְּבְרִית; וּמוֹהַר"ן תְּ"ל אֶמַר פֶּעַם לְאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: "אִם הִיְתָ תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, לֹא הִיְתָ רוּאָה פְּנֵי גִיהֲנוֹם".

חֶזֶק וְאַמֶּץ וְתַכְתֵּב לִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תעה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב-שבת-קדש לסדר בהעלותך ה'תש"ל.

החיים והשלום לאהובי, אחי היקר, המשתוקק מאד לעבודת השם יתברך על-פי דרך האמת והתם שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו ואיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בכל ענייניך ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה.

והעקר לקדש ולטהר את השבעה גרות, כמוכא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), ובפרט הפה — לקדש מאד לבלי לדבר שום דבור בטל, ומכל שפן דבורים אסורים, כי אין עוד דבר שישליך ויוליך את האדם לשאול תחיתות כמו פגם הדבור, שעל-ידי-זה באים לפגם הברית, וזה מה שכתוב (משלי כא, כג): "שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו", ועקר צרות הנפש הם החטאים והעוונות, וגם כתיב (שם יח, כא): "מות וחיים ביד לשון", כי אם מדבר רק דבורי יראת שמים והשגחה פרטית, דבורי תורה ותפלה, אז זוכה לדבק עצמו בחי החיים שהוא השם יתברך, ולהפך, כשחס ושלום, מדבר דבורים פגומים, אז עוקר עצמו לגמרי משרש הקדשה, ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן מח): על-ידי דבורים פגומים, אזי גורם ספת נוצרים, ועל-ידי דבורים קדושים נעשה בחינת ספה; ועולה בקנה אחד עם התורה כ"א, כי על-ידי קדשת השבעה גרות ובפרט על-ידי הדבור (כמוכא בדכריו, עין שם), על-ידי-זה נמשך עליו אור השם יתברך, והוא מסבב עם אלקותו יתברך כמו סכה, בחינת (תהלים פט, ט): "ואמונתך סביבותיך", שזה עקר השלמות — להיות תמיד בבית, כמו שכתוב

אֲשֶׁר תַּעֲוֶה בְּנַחֲלֵי רִמְג

אֲצֵל שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא (שְׁמוּאֵל-א ז, יז): "כִּי שָׁם בֵּיתוֹ", וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ
ו"ל (בְּרֻכּוֹת י:): "כָּל מְקוֹם שֶׁהָלַךְ בֵּיתוֹ עִמּוֹ" וְכַנ"ל וְדו"ק.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אֲבָקֶשְׁךָ לְהַחְזִיר לִי אֶת הַטֵּיִף מִהַתּוֹרָה "בְּהַעֲלוֹתְךָ", כִּי נִצְרָךְ
לִי.

תַּעֲוֶה

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעְלַת הַבְּחִיר הַיָּקָר, הַשּׁוֹתֶה
בְּצִמָּא דְבָרֵי הַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עַל נַעַם
חֲלֻקָּךְ, שְׂזֻכִית לְהִיּוֹת וּלְהַשְׁתַּוְּקֵק לְהַכְלִיל בִּישִׁיבַת הַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשֶׁר מַעְלַת הַזִּזְכָּה לְהִיּוֹת נִמְנָה בֵּין אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמָנוּ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, אִי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, לֹא בְּמַחְשָׁבָה
וְלֹא בְּדַבּוּר וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא בְּכַתָּב, וְהַעֲקָר לְקַיֵּם אֶת כָּל אֲשֶׁר הוֹרְנוּ
וְהַזְהִירְנוּ רַבְּנוּ ז"ל, בְּפֶרֶט לְבַל יִחְסַר לוֹ יוֹם בְּלִי לַמּוֹד שְׁלֶחַן עָרוּךְ
כְּסִדְרָן, וְכֵן לִיחַד לְעֲצָמוֹ מְקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שֵׁם בְּגִי-אָדָם, וְלִשְׁפָּךְ
שִׁיחוֹ וְתַפְלָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו וְכֹל מֵה שְׁפָגַם הַכֹּל
לְכָל לְהַתְּנוּדוֹת וּלְסַפֵּר לְפָנָי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יִדְבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ,
וְיִתְמַיֵּד בְּזֶה בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּקַבְּעוֹת וְאֵז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אָקוּנָה שְׁעֵדִין אַתָּה מְחֻזֵּק בְּתַמָּךְ לְשָׁקֵד בְּשִׁלְחֵן עָרוּף, וְכֵן
 דִּהְתְּבוּדָד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, תִּכְתֵּב לִי הֵיכֵן אַתָּה אוֹחֵז כָּבֵד
 בְּשַׁעֲרֵךְ בְּשִׁלְחֵן עָרוּף.

הנ"ל...

תעז.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר שִׁלַּח ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר, הַשּׁוֹתֵה בְּצִמָּא
 דְּבָרֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּירוֹ יֵאִיר.

אָחִי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לִהְיוֹת חֲזַק בְּנִקְיַת הָאֱמוּנָה,
 שְׁזֶה הַיְסוּד וְעֵקֶר הַיְהוּדוּת, וְעַל-יְדֵי אֱמוּנָה בְּתַקְיָה וְעֵז יִמְחַל הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הָעֲוֹנוֹת, כַּמּוּבָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וּבְכַרְט עַל פְּגָם
 הַבְּרִית, וְעֵקֶר הַתְּקוּן הוּא עַל-יְדֵי תַקְיָה הָאֱמוּנָה בְּהַשְׁגָּחַה פְּרָטִית,
 וּלְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה לְמַטָּה עַל-יְדֵי שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת, תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
 בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְצָרִיךְ לְדַבֵּר עִם חֲבֵרָיו וּמִיָּדְעֵיו רַק דְּבוּרֵי
 אֱמוּנָה בְּהַשְׁגָּחַה פְּרָטִית יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה, וְכֹל מֵה שְׁרַק עוֹבֵר עָלָיו
 אוֹ עַל אַחֲרִים, יִקָּשֶׁר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ - אֶל אַחֲדוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין
 שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל
 לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא
 כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וְזֶה עֵקֶר הַתְּכָלִית מְכַל הַתְּכָלִיתִין בְּזֶה
 הָעוֹלָם — לְזִכּוֹת לְבְרוּר הָאֱמוּנָה בְּהַשְׁגָּחַה פְּרָטִית.

הדורש שלומך...

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי עַל-כָּל-פָּנִים מִכְּתָב אֶחָד בְּשָׁבוֹעַ.

תעח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלח ה'תש"ל.

החיים והשלום אל אהובי, ידיד נפשי, ותיק וחסיד, השוטה בצמא את דברי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להתחיל מחדש בעבודת השם יתברך, והעקר בשמירת הדבור, שזה יסוד כל אדם, וכמו שכתוב (קהלת ו, ז): "כל עמל האדם לפיהו", ובזהר הקדוש פָּרְשׁוּ: כל מה שעוֹבֵר על האדם, הכל בשביל פיו שאינו נזהר בשמירתו.

ובאמת יכולים לחיות בזה העולם חיים נצחיים, וכמו שכתוב רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כב): הגן-עדן והגיהנום הם בזה העולם וכו', ועל-ידי קדשת הדבור — לדבר רק דבורי תורה ויראת שמים, ממשיך על עצמו נעם זיו אור השכינה הקדושה, אשר מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל.

וצריך לחקק בלבבו את אמתת מציאותו יתברך אשר הכל בידו יתברך, ושום בריה לא תוכל לעשות לה טוב או רע, ועל כל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, עקר העצה הוא רק תפלה, בקשה והתבודדות — לשיח ולספר לפניו יתברך הכל, ורק זה ימתיק ממנו הכל. וכן מובן בלקוטי-הלכות ובכתבי האריז"ל, אשר העקר המשכת אורו יתברך למטה הוא על-ידי תפלה, ולהפך על-ידי דבורים פגומים עוקרים עצמם לגמרי ממנו יתברך, ומרבים פסויים והסתרות לכסות ולהסתיר אורו יתברך בעולם, ונתרבים הקלפות והדמיונות לרחק ולעקר את האדם מהשם יתברך, וזה עקר העבודה בזה העולם — לזכות לשמירת קדשת הדבור. ואיתא בדברי רבי חיים ויטאל מפי האריז"ל, אשר התנאי הראשון להשגת החכמה הוא שמירת הדבור, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (אבות ג, יג): "סיג

לְחַכְמָה שְׁתִּיקָה", וּבִאגְרַת הַגֵּר "א אֵיתָא מְדַרְשׁ, שְׁעַל כָּל רַגַע וְרַגַע
שְׂאָדָם שׁוֹתֵק, זֹכָה לְאוֹר כְּזֶה, אֲשֶׁר מְלֹאכִים אֵינָם יְכוּלִים לְזַכּוֹת,
עַיִן שָׁם.

הדורש שלומך...

תעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תש"ל.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂגוּ לְאֹהֲבָיו, יִקְרִי, הַבְּחוּר הַמְּשֻׁתָּקֵק לְעִבּוּדַת
הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ עַל־פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת וְהַתֵּם שְׁקִבְלָנוּ מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... שְׂיַחֲיָה נִצַּח.

אִף שְׂפָכָר כְּתִבְתִּי לָךְ כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, אֲמַרְתִּי לְהוֹסִיף עוֹד
לְשִׂמְחָתְךָ וְלִחְזַקְךָ יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, כִּי תִדַע שְׂבִזָּה הָעוֹלָם צְרִיכִים
לְהַתְחַזְקוֹת עֲצוּמָה כָּל יְמֵי חַיָּיו, כְּאֲשֶׁר שְׂמַעְתָּ כְּבָר וְהַבְנַתָּ מִפִּי
וּמִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְיִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה תְּרַגֵּיל עֲצָמְךָ לְהַגִּיעַ לְמַצּוֹת
הַשְּׂמִחָה שֶׁהִיא עוֹלָה עַל כָּל הַמַּצּוֹת — לְשִׂמְחַת עֲצָמְךָ בְּהַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ,
וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְפָּרְרוּ עוֹנוֹתֶיךָ, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב: (תְּהִלִּים קד, ד־לֵה): "אֲנֹכִי
אֲשִׂמַח בְּה'", וְעַל־יְדֵי־זֶה "יִתְמוּ חַטָּאִים" וְגו', וְהִבֵּן כִּי זֶה רָמַז
נִפְלָא.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ שְׂזַכֵּינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֵמֶת כְּזֶה, חֲבָלִים נִפְלוּ
לָנוּ בְּנַעֲיָמִים, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שְׂעֲשֵׂה
עִמָּנוּ, וְלִמְעַן הַשֵּׁם לְטוֹבַתְךָ הַנְּצַחִית, שְׂמַר מְאֹד לְבָלִי לְהַתְחַבֵּר עִם
חֲבָרִים הַפְּגוּמִים וְכו', כִּי בְּנִקְל יִפִּילוּ אוֹתְךָ, חַס וְשָׁלוֹם, וְיִוְתַר טוֹב
לָךְ לְהַתְחַבֵּר עִם חֲבָרִים טוֹבִים וְיִשְׂרִים הַמְּקַרְבִּים אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל,
וְאֵז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

הדורש שלומך ומצפּה לשמַע רק הטוב מְךָ...

וּלְטוֹבוֹתָּךְ הַנִּצְחִית תַּחֲפֹשׂ מְקוֹם פְּנוּי מִיַּחַד שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם,
 וְתִשְׁפָּךְ נִפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמַע
 וַיִּקְבַּל צַעֲקוֹתֶיךָ, וַיּוֹצִיאֲךָ מֵהַמְּקוֹם שְׂצָרִיכִים לְצֵאת, וְתִזְכֶּה לְאוֹר
 הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן לְצַדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, הָעֶקֶר, יְדִידֵי - עֲקֻשָׁנוֹת, "נִישֵׁט
 אֶפ לְאֶזֶן זִיד" א, חס וְשְׁלוֹם.

הַנ"ל...

אֲסוּר לִפְל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעוֹלָם יְהִי אִיךָ שְׂיִהְיֶה, אֶפְלוּ
 שְׂכָבָר נִפְלֵת בְּמְקוֹם שְׂנִפְלֵת, עֲדִין רַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עֲלֶיךָ, כִּי אַתָּה
 רוֹאֶה שֶׁהוּא עֲדִין מְחִיָּה, מְקַיֵּם וּמְהַיֵּה אוֹתְךָ, וְאִם הִיָּה כְּמוֹ שְׂנִדְמָה
 לְךָ, שֶׁהוּא רַחוּק מִמְּךָ אוֹ, חס וְשְׁלוֹם, עֹב אוֹתְךָ, אִז הִצְרַכְתָּ לְהַתְּבַטֵּל
 לְגַמְרֵי, וְהֵלֵא אַתָּה רוֹאֶה שְׁעַם כָּל זֹאת, שְׁעֵשִׂית מֵה שְׁעֵשִׂית, עֲדִין
 אַתָּה חֵי, וְיָכוֹל לְנַעֲנַע עִם אֵיבָרֶיךָ וְגוֹפְךָ, תִּדְע שְׂכָל זֶה מְרַב רַחֲמָנוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ עֲלֶיךָ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחַכֶּה לְךָ, וְאִם תֵּשׁוּב אֵלָיו - מִיָּד יִקְבֶּלְךָ,
 וְעַל-כֵּן חוּס וְרַחֵם עֲלֶיךָ, וּבְרַח לְךָ עֲכָשׁוֹ לְמְקוֹם מִיַּחַד שְׂאִין שֵׁם
 בְּנֵי-אָדָם, וְתִשְׁיַח וְתִסְפֹּר וְתִגְלֶה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מֵה
 שְׂעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל
 רֵעֵהוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂתִזְכֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, תַּפְשִׁיט
 מְעֲלֶיךָ כָּל מִיָּנִי לְבוֹשִׁים צוּאִים שְׂנִתְּלִבְשֵׁת עַל-יְדֵי עוֹנוֹתֶיךָ, וְתִזְכֶּה
 סוּף כָּל סוּף לְהַגִּיעַ אֶל מְדַרְגָּתְךָ, וְתִזְכֶּה "לְחִזּוֹת בְּנַעַם הַיְי"ה וּלְבַקֵּר
 בְּהִיכְלוֹ" (תהלים כז, ד), וּבְלִבְד, אַחֵי, שְׂתִהְיֶה עֲקֻשָׁן גְּדוֹל עַל דְּבַר זֶה
 מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְסוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, שְׂתִגְלֶה אֵלָיךָ מִלֶּךְ הַכְּבוֹד, אֲשֶׁר
 מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

הַנ"ל...

ת.פ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלֵת יְדִיד נַפְשִׁי, וְתִיק וְחָסִיד,
הַחֲפִיץ וּמִשְׁתַּוְּקֵק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל־פִּי דְרָךְ הָאֲמַת שֶׁקִּבְּלָנוּ
מֵהַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד יהיה איתך שיהיה, ואל תפל
בדעתך משום דבר שבעולם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך,
כי מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסוכב כל עלמין, ואין
שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל
לכל עצם עצמיות אלקותו יתברך, וצריך להכניס אל לבו היטב
הדעת והאמונה והאמת הזו, כי רק זה עקר האור שיאיר תמיד
לאדם - שישתפל בחיות אלקות שיש בכל דבר וישמע קולו יתברך
היוצא וכו', שזה סוד הנבואה — יחוד בינה למלכות וכו', וזה עקר
הזכרון — לזכור תמיד בעלמא דאתי^א, שהזהירנו רבנו ז"ל ביותר
על זה (עין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד), אך לעמת זה עשה השם
יתברך את הסטרא אחרא^ב, שישתירו ויחשיכו וישפּיחו בכל פעם
אור ההתנוצצות הזאת, וצריך להשפיל על דבר זה היטב, ולהיות
תמיד בבחינת ער, ולבקש מהשם יתברך שילכל יפל מחו ודעתו
בבחינת שנה, ועקר העצה לזה הוא — להיות תמיד בשמחה יהיה
איתך שיהיה, כמובא (כמובא שם), ולהכניע את המדמה הוא על-ידי
שמחה (עין שם, סימן כה); ומוהר"ן ת"ו^ו ל אומר פעם לאחד מאנשי
שלומו: אם היית בשמחה לא היית רואה פני גיהנום, וזו עבודת
השם הקשה ביותר — לזכות לשמחה, כי טבע האדם להמשך
אל העצבות והמרה שחורה מצד טבעו, שנמשך אל יסוד העפר

(א) בעולם הבא.

(ב) צד השני - הטמאה.

כִּדּוּעַ, עַל-כֵּן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי עֲצוֹת לְהַגִּיעַ לְתַכְלִית הַמְדַרְגָּה
הָעֲלִיּוֹנָה, וְהִיא מְדַרְגַת הַשְּׂמִיחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תפא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר הַחֲפִיץ וּמִשְׁתוֹקֵק לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֲל נּוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר קִבְּלָתִי, מֵהַ שֶׁבִקְשָׁתָ לְכַתֵּב לְךָ דְרָכִים בְּעֲבוֹדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּכֹר יְדוּעַ לָנוּ הַסְּפוּר שֶׁפִּשְׁנִתְקַרַב הָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי
יּוֹדֵל מְדַאֲשִׁיב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כְּשֶׁנִּכְנַס אֶל רַבְּנוּ ז"ל
בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, וְהוּא הָיָה בְּאֵמֶת צָדִיק וְחָסִיד וּמְקַבֵּל וְלַמְדָּן עֲצוּם
וּבְעַל מוֹפֵת גְּדוֹל גַּם קִדְּם הַתְּקַרְבוֹתוֹ, וּכְשֶׁנִּכְנַס אֶל רַבְּנוּ ז"ל אָמַר
בְּהֵאֵי לְשָׂאָה: "יְלַמְּדֵנִי רַבְּנוּ דְרָךְ בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ", וְהֵשִׁיב
לוֹ רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת: "לְדַעַת בְּאֶרֶץ דְרָכְךָ? הֵינּוּ מִי
שֶׁעֲדִין בְּאֶרְצוֹת רוּצָה לְדַעַת דְרָכִים בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ? וְאִז
נִשְׁבַּר לֵב ר' יוֹדֵל לְגַמְרֵי וְכוּ', וְרַבְּנוּ ז"ל קָרְבוּ אַחֲרֵיכֶם כִּדּוּעַ לְאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמָנוּ, עַד שֶׁזָּכָה לְמְדַרְגוֹת נִפְלְאוֹת בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, פְּלֵאֵי
פְּלֵאוֹת, שֶׁהָיָה מְרָאָה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים וְהַפֵּל בְּכַח רַבְּנוּ ז"ל.

וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ מְפָרְשִׁים אֶת הָעֲנִינִים שֶׁעָבְרוּ בֵּין ר' יוֹדֵל לְרַבְּנוּ
ז"ל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל רָצָה שֶׁיִּדְבַּר עִמּוֹ בְּאֵמֶת וּמִפְּנִימִיּוֹת לְכַבוֹ, וְהַפְּלֵל
הוּא שְׁזוּהֵי טְעוֹת גְּדוֹלָה שֶׁנִּפְלָה בֵּין הָעוֹלָם לְחַפְּשׁ דְרָכִים, וְעַקֵּר
דְרָךְ הָאֱמֶת הוּא — לְסַלֵּק חֲכָמָתוֹ וְדַעַת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, וְלִהְתַּנְהֵג

בתמימות ובפשיטות, להיות איש בשר ויהודי ירא שמים, לקיים בפשיטות את התורה הקדושה, ולכל להטעות עצמו ולכל להטות מדרך השלחן ערוף אפלו על קוצו של סעיף קטן, וזה עקר הדרך האמת — להתמיד מאד בתורה הקדושה יומם ולילה, ולשמר, לעשות ולקיים, אף כפי שעובר על כל אחד מה שעובר ובפרט על בני הנעורים בעתים הללו, ובפרט מי שכבר נכשל במה שנכשל עקר תקון של האדם — להתקרב אל הצדיק האמת, אשר הוא מלא עצות והתחזקות, הדרך והנהגות ישרות לכל אחד מקטן ועד גדול, אשר אין שום איש שלא יוכל להתעלות על-ידי זה הצדיק האמת, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, ועקר ההתקרבות צריך להיות באמת, לזכות לתשובה אמתית על כל מה שפגם עד עכשו, יהיה איה שיהיה, ולהתחיל על-כל-פנים מעכשו מחדש לשמר ולעשות ולקיים את התורה הקדושה בתמימות ובפשיטות שזה עקר התכלית.

והעקר צריך לידע ולהאמין שאין יודעין כלל מה היא עליה ומה היא ירידה, רק לראות לא להטות מהשלחן ערוף יהיה איה שיהיה, ושכל ההתנהגות תהיה אף ורק על-פי השלחן ערוף, ואם נפל ונכשל פעם יתחיל מחדש על-כל-פנים מזה הרגע שעומד בו, ואפלו שכבר עברו עליו אלפי ורבבות פעמים, אל יפל בדעתו, ויתחיל על-כל-פנים מזה הרגע להשתוקק לזכות לקיים את השלחן ערוף.

(ושמעתי פעם מאחד מגדולי אנשי שלומנו, ששאלו אחד שיספר לו הנהגת רבנו ז"ל, ואמר לו: תפתח את השלחן ערוף ותראה איה התנהג רבנו ז"ל).

הכלל, אחי, זה עקר תכלית המדרגה העליונה — להתנהג בתמימות ובפשיטות על-פי השלחן ערוף ולא לחפש אחר חמרות יתרות ואחר חכמות ופשטיות, שזה פגם וחטא אדם הראשון על-ידי הנחש, שהוסיף על הצווי, שעל-ידי-זה הפילו אחר-כך לגמרי, כידוע; ומהרנ"ת ז"ל פרש: אל תצדק הרבה ואל תרשע הרבה,

הִינּוּ לַפְעָמִים הָאָדָם רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר מִכַּחוֹ וּמִדְרַגָּתוֹ, וְרוֹאֶה שְׂאִינּוּ הוֹלֵךְ לוֹ, אִזּוּ הוּא נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, חַס וְשָׁלוֹם, וְעוֹשֶׂה אַחֲרֵי-כֵן רָשָׁעוֹת הַרְבֵּה כִּידוּעַ דְּבַר זֶה; עַל-כֵּן צָרִיךְ לְהִזָּהֵר מְאֹד מְאֹד עַל כָּל דְּבַר, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מֵאֲתוֹ יִתְבַּרֵךְ, פֶּן וְאוּלַי מִטְעָה אוֹתוֹ יִצְרוּ הָרַע, וּמִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א). וְהִלּוֹאֵי שְׂנֻזְכָּה לְהִתְנַהֵג בְּפִשְׁיטוֹת כְּדִינֵי הַשְּׁלֶחַן עָרוּף, שְׂזָה בְּעֲצָמוֹ מִדְרַגָּה גְדוּלָּה מְאֹד כַּמוֹכֵן לַמְשָׁכִיל, וְצָרִיךְ לְבַקֵּשׁ עַל כָּל סִימָן מִהַשְּׁלֶחַן עָרוּף, שְׂזִיזְכָּה לַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם, שְׂזָה בְּחִינַת לַעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרָה תְּפִלָּה, שְׂזֹאת הַתְּפִלָּה לְמַעַלָּה גַם מִהַתּוֹרָה (עֵינִי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, רֵאשׁ חֹדֶשׁ, הַלְכָּה ה), כִּי תְּכַלִּית הַתּוֹרָה הִיא לְקַיְמָה, וְזֶה "אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁבָּא לְכָאן וְתִלְמוּדוֹ בְּיָדוֹ" (פְּסָחִים ג), הִינּוּ כְּשֻׁזְכָּה לְקַיֵּם, אִךְ "רֵאשִׁית חֻכְמָה יִרְאֵת ה'" (תְּהִלִּים קי"א, י), וּכְמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֻכְמִינוּ וְ"ל (מִפְּנֵי כַד): בָּא חֲבִיקוּק וְהִעֲמִידֵן עַל אַחַת — 'וְצָדִיק בְּאֲמוּנָתוֹ יִחְיֶה' (חֲבִיקוּק ב, ד), כִּי הִיִּסוּד וְהַעֲקָר הוּא אֲמוּנָה, וְכֹל הַתּוֹרָה וְהַמַּצּוֹת מְבִיאֹת לְאֲמוּנָה, וְזֶה עֲקָר הַתְּכַלִּית — לְהִבִּיא אֶת הָאָדָם אֶל אַחֲדוּתוֹ וְאֲמִתּוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׂזָה בְּחִינַת: "כָּל מַצּוֹתֶיךָ אֲמוּנָה" (תְּהִלִּים קי"ט, פו), שְׁכָל הַמַּצּוֹת מְבִיאֹת לְאֲמוּנָה. וְכֵן הוּא עַל-פִּי יְסוּד פְּנִינַת הָאָרִיז"ל, שְׂיֵשׁ עַל כָּל מַצָּה וּמַצָּה שְׂמוֹת וְיַחֲוּדִים, וְהַכֹּל כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו מַחִיץ וְדַעַת לְזִכּוֹת לְהַפִּירוֹ יִתְבַּרֵךְ עַל-יְדֵי כָּל מַצָּה וּמַצָּה כִּידוּעַ, וְזֶה הִזָּה עֲקָר פְּנִינַת הַבְּרִיאָה — בְּגִינֵי דִישְׁתַּמוּדְעִין לִיְהִיב (זֶהר בֵּא מ.ב.), וְכַמוֹכָא בְּהַתְּחַלַּת הַ"עֵץ חַיִּים", כִּי רָצָה לְהַתְּקַרְאוֹת מְלֶךְ, וְאִין מְלֶךְ בְּלֹא עֵם (כַּד הַקְּמַח לְרֵאשׁ הַשְּׂנָה ע), וְכֵן רַחוּם וְחַנוּן וְעַל מִי יְהִיָּה נִקְרָא אִם לֹא הִזָּה בּוֹרֵא בְּגִי-אָדָם (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב), נִמְצָא שְׂזָה עֲקָר הַתְּכַלִּית שְׂיִרְדָּה הַנְּשָׂמָה לְזֶה הָעוֹלָם וְנִתְלַבֵּשׂה בְּגוּף — כְּדִי לְזַכּוֹת לְהַסְתַּכֵּל עַל הַשְּׁכָל וְהַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שְׂיֵשׁ בְּכָל דְּבַר, וְלְהַפִּירוֹ יִתְבַּרֵךְ (עֵינִי שָׁם, סִימָן א), וּבּוֹדָאֵי כָּל מִי שְׂרַחוּק יוֹתֵר, נִסְתַּר וְנִסְתַּם וְנִצְטַמְצַם מֵאֲתוֹ אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּבְפֶרֶט עַל-יְדֵי כָּל חֻטָּא וְעוֹן מְרַבָּה לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו וְעַל כָּל הָעוֹלָם מְסֻכִּים וְהַסְתָּרוֹת שְׂנִסְתַּרְתַּת חַיּוֹת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְאִינּוּ רוֹאֶה כְּלוּם, וְחֻשְׁךָ בְּעֵדוֹ לְגַמְרֵי, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁהַכֹּל הוּא טְבַע לְגַמְרֵי,

(ב) לְזִכּוֹת לְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ.

וכּל מה שנופל תחת הזמן, על-ידי כל חטא ועון ופשע, יותר נסתר ונתכסה עצמיות השגחתו יתברך, וכמו שכתוב בספר המדות (אות אמונה, סימן כב): "הפשע של אדם, מכניס כפירה לאדם", עד שגם התורה הקדושה נתלבשת אצלו בלבושים רבים, שזה מה שמוכא בתקונים, שהתורה חוגרת שק וכו', כי נסתר ממנו הכל לגמרי, וחשך לו ומר ורע לו עד מאד, ונופל תחת הזמן, "ואם יאמר לך אדם: היכן אלקיך, אמר לו: בכרך הגדול שברומי" (ירושלמי פעניית א, א), הינו שגם במקומך השם יתברך נמצא, אף שבמקומך שם רבו המלבושים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לג), כי כל מה שהאדם נופל על-ידי כל חטא ועון, על-ידי-זה נסתר ממנו אור השגחתו יתברך, ונתכסה בכמה פסויים ולבושים, עד שיש שנפלו כל-כך, שנדמה להם כי במקום שהם נמצאים, אין הקדוש-ברוך-הוא נמצא, חס ושלום, שזה בחינת סלוק השכינה מהארץ, רחמנא לצלן, ודבר זה נעשה על-ידי פגם הברית, רחמנא לצלן, ובפרט הוצאת זרע לבטלה, שעל-ידי החטא החמור הזה נפגמת הדעת, כי על-ידי פגם הברית מאבד את נקדת יהדותו פידוע, שזה בחינת הנקדה של אות ד' ד'אחד' פידוע, ונעשה, חס ושלום, 'אחר', אל אחר — כפירות ואפיקורסות, כי להפך הדל"ת הוא 'דע', שהוא התקשרות העולם הבא בעולם הזה, שזהו סוד היחוד, כי הדעת היא סוד היחוד והזווג, כמו שכתוב (בראשית ד, א): "והאדם ידע את חוה" וגו', ועל-ידי פגם הברית — חטא הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, גורם להחסיר את הנקדה דאות ד', ונעשה 'רע', כחטא ער ואונן, "ויהי ער ... רע בעיני ה'" (שם לח, ז), אף כפר גלה לנו רבנו ז"ל, שאין שום יאוש בעולם כלל יהיה איך שיהיה, ואפלו הרבה לפשע בחטא החמור הזה ימים ושנים, יש לו עדין תקנה טובה לשוב אליו יתברך, ועקר התשובה הוא על-ידי תפלה והתבודדות, שזה מה שאומר הנביא: "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'" (הושע יד, ג), וזה סוד מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו), שאי אפשר להכניע תאוה זו אלא על-ידי אמירת קריאת שמע (עין לקוטי-הלכות, קריאת שמע, על-פי תורה זו), והעקר הוא תפלה והתבודדות, שזה בעצמו דבורי אמונה,

ועל-ידי התמדה ושקינה רבה בתפלה ובקשה, בתחינות וצעקות ושעות בהתבודדות, על-ידי-זה בעצמו ממשיך את שכינתו יתברך למטה כידוע, כי על-ידי תפלה ממשיכים את אור שכינתו למטה, ועל-ידי-זה בעצמו זוכה לתקן מה שקלקל, וכפי מה שעוסק יותר בתפלה והתבודדות, זוכה יותר להתקן בתקונו הנפלא.

ועל-ידי הוצאת זרע לבטלה מאבדים את הנקדה השייכת ללבו, הינו נקדת חיות אלקותו יתברך, ועל-ידי הצדיק האמת שמעורר לתפלה והתבודדות, זוכה לנקדה חדשה לגמרי (עין לקוטי-הלכות, תפלין, הלכה ב', על-פי התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), וזוכה לבנין הדעת, ועל-ידי תפלה והתבודדות — בחינת משפט, נבנית הדעת וכו' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן טו), נמצא שעקר פגם הברית מתחיל מהדבור, וזה מה שמוכא בספרים הקדושים, שברית הלשון וברית המעור תלויים זה בזה (עין שם בסימן יט), והנה ידוע אשר מותר האדם מן הבהמה הוא בעקר על-ידי כח הדבור שנותן בו יתברך על החיות, ועל-ידי הדבור נבנית הדעת, על-פני יסוד ועקר הכל הוא שמירת הדבור, כי הדבור הוא הפתח להכנס אל שערי הקדשה (עין שם בחלק ב', סימן פד), וכן להפך — "לפתח חטאת רובץ" (בראשית ד, ז), כי בנגל יכולים לפל לעמקא דתהומא רבא, רחמנא לצלן, ולאבד את שני העולמות ביחד על-ידי פגם הדבור, ואין עוד עברה בעולם שעוקרת את האדם כמו פגם הדבור, רחמנא לצלן, ועקר הנפילה, רחמנא לצלן, הוא על-ידי פגם הדבור (עין שם, חלק א', סימן כט), כי הדבור הוא המלכות בחינת הבגדים, וצריך לקדש ולטהר מאד מאד את הדבור, ולבלי לטנפם בכתמים, חס ושלום, שזה גורם ירידת ונפילת השכינה, ועל-ידי פגם הדבור גורם לספת נוצרים וכו' (עין שם, חלק א', סימן מח).

וזו העבודה הקשה ביותר — להרגיל עצמו לבלי לדבר עם שום בריה, רק המכרח מאד מסבת פרנסתו, וכשאדם זוכה לשמר את הדבור, אז מאיר עליו אור גנוז ונפלא כזה, אשר מלאכים אינם זוכים לזה (עין באגרת המוסר להגר"א), ועקר ירידת ונפילת האדם הוא רק

מסבת פגם הדבור, שעל-ידי-זה מורידים את הנשמה, רחמנא לצלן, לעמקי עמקים, לשאול תחתיות ומתחתיו, וצריך לדבר רק המכרח, וזה (ויקרא כה, מג): "לא תרדה בו בפרך, ויראת מאלקיך", שתשמר מאד מאד את נשמתך, ואל תפקיר את דבורך לרדות בנשמה בפרך, שיהיה פיה הפקר, חס ושלום, לדבר כל העולה על לבך ודעתך, והבן; כי בזה העולם יכולים לחיות חיים אמתיים ונצחיים, ולהתענג מנעם זיו שכינתו יתברך, אם זוכה לשמר מאד את הדבור, וזה (קהלת ה, א): "אל תבהל על פיה ולבך אל ימהר להוציא דבר לפני האלקים, כי האלקים בשמים ואתה על הארץ, על-כן יהיו דבריך מעטים", כי עקר קשור בין חמה ולבנה, שמים וארץ, עולם הבא לעולם הזה, הוא רק באמצעות הדבור, על-ידי שמקדש ומטהר את הדבור מאד, ומדבר רק דבורי תורה ויראת שמים ואמונה בהשגחה פרטית, אז מיחד המלכות אל החכמה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א), ולהפך על-ידי פגם הדבור — לשון-הרע, רכילות, ליצנות, נבול פה, דברים בטלים, עוקר את עצמו לגמרי מהקדשה, ומאחר שעקר עבודת האדם להוריד את השכינה על-ידי קדשת דבורו, על-כן אמר (שם), שמאחר כי האלקים בשמים ואתה על הארץ, וכל עבודתך להוריד בחינת שכינתו גם למטה, על-כן יהיו דבריך מעטים ודו"ק, כי זהו עקר התכלית — לעלות את המלכות לתכלית העליה.

כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, וצריך לידע, אשר "אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה" (חלין ז:), ואין דבר נעשה מעצמו, ודבר זה הוא נפלא מאד פשוזוכים להסתפל בעצם עצמיות חיות השגחת אלקותו יתברך, אז רואים שכל העולם כלו קשור והדוק ביחד, וזוכים לשמע איך שכל הבריאה אומרת שירה לפניו יתברך, וכל העולם הוא היכלא דמלפאי, וזה התענוג הכי גדול בזה העולם. וזה אשר מרמז במעשה מן מלך וכן שפחה

שֶׁנֶחֱלָפוּ, שֶׁהָיָה לוֹ כְּלִי, שֶׁעַל מִי שֶׁהִנִּיחוּ אֶת הַכְּלִי הַזֶּה זָכָה לְשִׁמְעַת
אֶת הַנְּגוּן הַנִּפְלֵא וְכוּ', עֵינַי שָׁם, (וַיֵּשׁ לְהֶאָרִיךְ בְּמַעֲשֵׂה זֶה מְאֹד עַל-פִּי
הַקְּדָמָה זו).

וְהִנֵּה עָקֵר עֲקִירַת הָאָדָם שֶׁעוֹקֵר עֲצָמוֹ מִהַקְּדָשָׁה הוּא —
עַל-יְדֵי פָּגַם הַדְּבֹר בְּלִשׁוֹן-הָרַע, בְּרִכִּילוֹת וּבְלִיצְנוֹת וְכוּ', כִּי בְּאֵמֶת
אֵין בְּלִעְדֵי וְתִבְרָךְ כָּלֹל וְכָלֹל, וְהַכֹּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ
וְתִבְרָךְ, וְצָרִיךְ לְהַכְנִים יְדִיעָה זֹו הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּלִכְבוֹ, עַד שֶׁיְהִי
תָמִיד לְפָנַי עֵינָיו אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ וְתִבְרָךְ, וְאֵין מִבְּלִעְדֵי וְתִבְרָךְ כָּלֹל,
וְאִפְלוּ אִם אֶחָד עוֹשֶׂה לוֹ אֵיזָה רַע, אֵל יְדַבֵּר עָלָיו, כִּי חֵס וְשָׁלוֹם,
מְדַבֵּר עַל הַשֵּׁם וְתִבְרָךְ שֶׁנִּמְצָא בְּתוֹךְ הָאָדָם, וְעַל-כֵּן חֲמוּר כָּל-כָּף
עוֹן לְשׁוֹן-הָרַע, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (עֵין יְרוּשָׁלַי פָּאָה א'), וְזֶה
הָיָה פָּגַם הַמְּרָגְלִים, וְכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י (רַש"י שְׁלַח יג, א) אֶת הַמְּדַרְשׁ:
לְמָה נִסְמְכָה פְּרִשְׁת מְרָגְלִים לְפָרֶשֶׁת מְרָיִם? לְפִי שֶׁלְקָתָה עַל עֲסָקֵי
דְּבָה שֶׁדְּבָרוֹ בְּאַחִיָּה, וּרְשָׁעִים הִלְלוּ רָאוּ וְלֹא לָקְחוּ מוֹסֵר, עֵינַי שָׁם;
וּפָּגַם מְרָיִם הָיָה עַל-יְדֵי פָּגַם-לְשׁוֹן-הָרַע, עַל-יְדֵי-זֶה לֹא הָיְתָה יְכוּלָה
לְהַכְנִים הַמְּקִיפִים לְתוֹךְ פְּנִימִיּוֹת הַשֶּׁכֶל, שֶׁזֶה עָקֵר תְּכִלִּית הָאָדָם
בְּזֶה הָעוֹלָם — לְזִכּוֹת לְהַכְנִים הַמְּקִיפִים לְפְנִימִיּוֹת דַּעְתּוֹ, שֶׁיִּזְכָּה
לְהִיּוֹת מְסֻכָּף כְּמוֹ סֵפֶה עִם אֲמוּנָה, בְּחִינַת: "וְאֲמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ"
(תְּהִלִּים פט, ט), שֶׁזֶה בְּעֲצָמוֹ סוּד קְדָשָׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁשָׁם מְאִיר אוֹרוֹ
וְתִבְרָךְ בְּהַתְּגַלּוֹת נִפְלְאָה עַד מְאֹד, בְּחִינַת: "תָּמִיד עֵינַי ה' אֱלֹקֶיךָ בְּהַ
מְרִשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה" (דְּבָרִים יא, יב), שֶׁזֹּו שְׁלֵמוֹת הַהִשְׁגָּחָה
שֶׁמְאִירָה מְרִאשִׁית וְכוּ' עַד אַחֲרִית וְכוּ'.

וְהַמְּרָגְלִים לֹא רַק שְׁלֵא גָלוּ אֶת הָאֵמֶת, אֶף פָּגְמוּ מְאֹד וְאָמְרוּ
מֵה שֶׁאָמְרוּ, שֶׁפָּגְמוּ בְּאֲמוּנָה וּבְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָה וּבְנִסִּים (עֵין
בְּלִקוּטֵי-מֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז), כִּי דְבָרוֹ רַע עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְגַם
פָּגְמוּ בְּאֲמוּנָה, שֶׁאָמְרוּ: כִּי חֲזַק הוּא מִמֶּנּוּ, וְאִפְלוּ בְּעַל הַבַּיִת אֵין
יְכוּל לְהוֹצִיא כָּלִיו מִשָּׁם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל, וּפָּגְמוּ בְּתַפְלָה,
בְּחִינַת: "אֶף בְּה' אֵל תִּמְרְדוּ", בְּחִינַת: "וְאֲנִי תַפְלָתִי לְךָ ה'" (תְּהִלִּים
סט, יד), וּפָּגְמוּ בְּנִסִּים, בְּחִינַת: "וְעַד אָנָּה לֹא יֶאֱמִינוּ בִּי בְּכָל הָאוֹתוֹת

אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּקִרְבּוֹ” (במדבר יד, יא) וכו', ומכל זה רואים פגם הדבור בלשון-הרע, רחמנא לצלן, שהוא פגם האמונה, ועוקר את האדם לגמרי, כי הדבור הוא בחינת מלכות, כמו שנאמר בתקונים (דף יז.): מלכות פה, והעקר צריך לקדש ולקשר את המלכות — הינו הדבור, אל החכמה העליונה, שהיא סוד שבת עולה אל תכלית העליה כידוע, וזה (בראשית ב): ”ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו, כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלקים לעשות”, הינו כנ”ל, בחינת: ”בדבר ה' שמים נעשו” (תהלים לג, ו), ובשבת עולה הדבור אל תכלית העליה, ועל-כן אמרו חכמינו ו”ל (שבת קיג:), ”ודבר דבר” (ישעיה נח, יג) — שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חל, כי אז מאיר אורו ותברך בהתגלות נפלאה ונוראה מאד, בחינת: ”מלא כל הארץ כבודו” (ישעיה נ, ג), וזה עקר הלבוש של האדם, כמו שאמר רבנו ו”ל כמה פעמים מאמר חכמינו ו”ל (שבת קיג:): ר' יוחנן קרי למאני מכבודתא וכו' וכנ”ל, ואם, חס ושלום, מדבר דברים בטלים או לשון-הרע, אזי פוגם ומטנף את היכל-המלך, חס ושלום, או לו אוי לנפשו, [ויעין באריכות בספרי ”חפץ חיים” המלאים קדשה ודעת, על מדרגת שמירת הדבור], אשרי מי שיאחז בספריו הקדושים].

אגב שמעתי אתמול מאחד מאנשי שלומנו, שר' מתתיהו הכהן מאומן, אשר היה חדוש גדול בין אנשי שלומנו, היה תלמיד ה”חפץ חיים”, וה”חפץ חיים” היה קם מלפניו, והוא לא היה יכול לסבל את זה, על-כן הלך ממנו. (עוד שמעתי, שה”חפץ חיים” רצה לגסע אל ציון רבנו ו”ל, והעולם אינם יודעים מזה).

הכלל — שעקר עבודת האדם היא שמירת הדבור, ועל-ידי-זה ממילא נשמר האדם אחר-כך מהכלל, וזוכה להיות מסבב עם אור השגחתו ותברך אשר זה עקר התכלית, ואיך זוכים לזה? על-ידי רבוי שקידה בתפלה והתבודדות, ולשפט עצמו על פל דבר, איך ובמה מבלה ימיו, ועל-ידי-זה בעצמו יתעלה הדעת, וכשיש דין למטה אין דין למעלה (עין לקוטי-מורה”ן, חלק א', סימן טו, ובדברים רבה

(ד) רבי יוחנן גרא לכנדיו מכבדים.

ה, ה), וְזֶה (בראשית ט): "וַיֹּאמְרוּ גַשׁ הַלְאָה וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא לְגוֹר וַיִּשְׁפֹּט שְׁפוֹט עֵתָה, נֵרַע לָךְ מֵהֶם, וַיִּפְצְרוּ בְּאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד, וַיִּגְשׁוּ לְשֹׁבֵר אֶת הַדֵּלֶת", כִּי הִסְטָרָא אַחְרָא אֲחֵרָא אֲחֵרָא מְאֹד מְאֹד לְהַכְנִס לְפָנִים הַקְדָּשָׁה, וְעַל-יְדֵי שְׁהָאָדָם מִתְבוֹדֵד תְּמִיד וְשׁוֹפֵט עֲצָמוֹ, אֲזִי מְגַרֵּשׁ אֶת הִסְטָרָא אַחְרָא מִמֶּנּוּ, כִּי תִפְלֶה וְאֲמוּנָה תְלוּיּוֹת זֹו בְּזוֹ, כִּי מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, נִמְצָא שְׁעַל-יְדֵי כָל דְּבוּר שִׁיחָה וְתִפְלָה, מְגַלֶּה שֵׁישׁ בּוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים, אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְשׁוֹמֵעַ מֵה שְׁמֵדַבֵּר וְעוֹמֵד עַל יָדוֹ, אִף הִסְטָרָא אַחְרָא חֲפָצָה לְשֹׁבֵר אֶת הַדֵּלֶת, בְּחִינַת מֵה שְׁפֹתֵב הָאֲרִיז"ל עַל הַפְּסוּק: "וַיִּקַּב חוֹר בְּדִלְתוֹ" (מְלָכִים-ב יב, י) — שְׁעֵשֶׂה חוֹר בְּסְטָרָא אַחְרָא וְכוּ', אִף עַל-יְדֵי תִקְף הַתִּפְלָה הַכּוּ בְּסַנְגָרִים, וְאִין יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לְאָדָם שׁוּם דְּבָר, כִּי מַעֲלַת מִי שְׁזוֹכָה לַתִּפְלָה וְהַתְבוֹדְדוֹת אִי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, וְאִם כְּבָר נִכְשַׁל הָאָדָם בְּלִשׁוֹן-הָרַע וְרַכִּילוּת, אֵל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, וְחֲכָמִינוּ ז"ל אָמְרוּ (עֲרִכִין טז): מֵה יַעֲשֶׂה אָדָם שְׁכָבֵר נִכְשַׁל בְּלִשׁוֹן-הָרַע? יִרְבֶּה בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה, וְעַל פִּי כָּל הַנִּל יִרְבֶּה הַרְבֵּה בַתִּפְלָה וְהַתְבוֹדְדוֹת כָּל יְמֵי חַיָּיו, וַיְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי כֶּף סָבְבוֹ עִמּוֹ מְלַמְעָלָה וְכוּ'.

וְהַפְּרֵט הַשְּׁנִי — שְׁצָרִיף לְשֹׁמֵר עֲצָמוֹ מְאֹד מִכַּעַס, שְׁגָם זֶה עוֹקֵר אֶת הָאָדָם מְאֹד, וּמְאַבֵּד אֶת נִשְׁמָתוֹ שֶׁל הָאָדָם, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר בְּזֶהר הַקְדוֹשׁ וּבְדַבְרֵי הָאֲרִיז"ל, בְּחִינַת: "טוֹרֵף נִפְשׁוֹ בְּאִפּוֹ" (אִיּוֹב יח, ד), שְׁמְאַבֵּד לְגַמְרֵי אֶת הַנִּשְׁמָה, וְעַל-כֵּן גַּם עַל הַחֲטָא הַחֲמוּר הַזֶּה אָמְרוּ חֲכָמִינוּ ז"ל (זֶהר בְּרֵאשִׁית כז): "כָּל הַכּוֹעֵס כְּאֵלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה", כִּי בְּאֵמַת אִין מְלַבְדוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְאֶפְלוֹ אִם בְּעַל בְּחִירָה צָעֵרוֹ, צָרִיף לִידַע כִּי אִין עוֹד מְלַבְדוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְזֶה שְׁלִיחַ הַהֲשָׁגָה, וְאִם יִקְפֹּץ וַיִּהְיֶה בְּכַעַס עַל זֶה הָאָדָם, בְּזֶה מוֹרָה שְׁאִין לוֹ אֲמוּנָה בְּהֲשָׁגָה פְּרֻטִית, וְזֶה גַּם מֵה שְׁמוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלֵק א', סִימָן סח), שְׁעַל-יְדֵי כַּעַס וְחֲמָה נִשְׁפָּר הַחֲמָה, שְׁזֶה בְּחִינַת הַחֲמָה הַנִּל, הָאִין סוּף בְּרוּף הוּא הַמְּסַבֵּב אֶת הָאָדָם בְּהֲשָׁגָה, וְעַל-יְדֵי כַּעַס עוֹקֵר עֲצָמוֹ וְעוֹשֶׂה בְּחִינַת חוֹר כְּנ"ל.

והפּרט השלישי — צריך לקדש ולטהר את אָזְנוֹ, לשמע רק קולו יתברך המְחִיה וְהַמְהִיחַ את כל הבריאה, שְׁזֶה בְּחִינַת מַחִין דְקַדְשָׁה, וְזֶה סוּד הַנְּבוּאָה, לְשִׁמְעַת הַרְמוֹזִים שֶׁהַשֵּׁם יתברך מְרַמֵּז לְאָדָם מְכַל הַדְּבָרִים רְמוֹזִים וְסוּדוֹת וְכוֹנְנוֹת, כִּי כָל הַבְּרִיאָה הִיא מְלֵאָה אֲוֵרוֹת כַּמּוּבָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן קלג, בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ), וְכֵן מְכַל מֵה שֶׁרַק יִשְׁמַע, יְטֵה אָזְנוֹ הַיָּטֵב, וְיִשְׁמַע רַק קוֹל הַשֵּׁם יתברך, אֲשֶׁר צִמְצַם עֲצָמוֹ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכֵלִית לְקַרְבוֹ אֵלָיו יתברך, וְצָרִיךְ לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד מִקּוֹלוֹת שֶׁל הַסְּטָרָא אַחְרָא, אֲשֶׁר "זֶה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹקִים".

והפּרט הרביעי — צריך לקדש ולטהר מְאֹד מְאֹד אֶת הָעֵינַיִם, לקדש ולטהר את עֵינָיו וְלְהַסְתַּפֵּל רַק בְּחִינַת אֱלֹקוֹתוֹ יתברך המְחִיה וְהַמְהִיחַ הַכֹּל, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדָּיו יתברך, וְכִשְׁאָדָם מְסַתְּפֵל עַל הָרוּחַנִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֹקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר, אֲזִי מַעֲלָה כָל הַדְּבָרִים הַגְּשָׁמִיִּים אֵלָיו יתברך (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן צו), וְהָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ תָּמִיד לְהַסְתַּפֵּל עַל הַחִיּוֹת אֱלֹקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר (עֵין שֵׁם, סימן א), וְלְהַפְשִׁיט אֶת הַגְּשָׁמִיּוֹת, וְלְהַפֵּךְ מֵיֵשׁ לָאֵין, שֶׁשְׁלֹמוֹת זֶה הָעֵינַן תְּהִיָּה כְּשֵׁיכּוֹא מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן, וְיָקִים: "וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ", וְיִתְגַּלֶּה אֹרֶךְ הַהִשְׁגָּחָה הַפְּרָטִית, שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג רַק כְּפִי רְצוֹנוֹ יתברך וְהַשְׁגָּחָתוֹ יתברך, וְעַל-יְדֵי תַקְוָה הָאֱמוּנָה הַזֹּאת וְהַהִתְגַּלּוּת הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת, עַל-יְדֵי-זֶה יִפְתַּח פִּי לְדַבֵּר אֵלָיו יתברך, בְּחִינַת: כִּי אֲזִי אֶהְפֵּךְ אֶל עַמִּים שֶׁפָּה בְּרוּרָה לְקֹרֵא כָּל־שֵׁם ה', כִּי כַּאֲשֶׁר הָאָדָם יוֹדֵעַ בִּידְעָה בְּרוּרָה כִּי אֵין בְּלַעְדָּיו יתברך, וְעוֹמֵד עַל יְדוֹ בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֵׁם אֱלֹהֵינוּ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין מִי שֶׁיַּעֲזוֹר לוֹ כִּי אִם הַשֵּׁם יתברך, אֲזִי מְהֵרָה פָּנָיו לְגַמְרֵי מִזֶּה הָעוֹלָם, וּבֹרַח תָּמִיד אֵלָיו יתברך וכו'.

וְכָל הָאֲרָבַע קְדָשׁוֹת הַנִּל, הֵינּוּ: קְדָשׁוֹת הָעֵינַיִם, הָאָזְנוֹת, הַחֻטִּים וְהַפֶּה, שֶׁהֵם הַשְּׂבָעָה גְּרוֹת (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן כא), הֵם יְסוּד כָּל הָאָדָם, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁמְקַדֵּשׁ אֶת הָעֵינַיִם, הָאָזְנוֹת, הַחֻטִּים וְהַפֶּה, אֲזִי

מאיר מחו מאד בקדשה, ויכול לדבק עצמו אליו יתברך, ולעשות בכל פעם מהמקיפים פנימיים.

ומובא (ב'עץ חיים, שער ד, פרק ו), אשר העינים הם כנגד שם ע"ב, שהוא עולם האצילות, והאזנים הם כנגד שם ס"ג, שהוא עולם הבריאה, והחטם כנגד שם מ"ה, שהוא עולם היצירה, והפה כנגד שם כ"ן, שהוא עולם העשיה, עין שם; (ובמקום אחר (עין עץ חיים, שער ע"ד, פרק ג) פ"ש, כי על-ידי שמיחד אלו השמות שהם בחינת פנימיים פידוע, וכל פעם כשזוכה לחדש מחו, וליחד אלו היחודים הקדושים, זהו בעצמו בחינת "לעשות ממקיף אור אין סוף, בחינת פנימיים", הינו הספירות וכו' ודו"ק), וזה העקר, כי אם לא קדש את השבעה גרות, עדין לא התחיל כלל, ואינו זוכה לישוב הדעת, והוא תמיד מבלבל.

והעקר בראשונה לקדש ולטהר את הדבור, לבלי לדבר מה שאסור לדבר יהיה איך שיהיה, וירגיל עצמו לבלי להתחיל לדבר עם שום בריה, וכן החטם לשמר מאד מבעס ומקפידות, וכן האזנים לקדש ולטהר ולהטות אָזְנוֹ רק אל קול התורה הקדושה ואל קול הצדיקים, ואחר-כך יזכה כבר לראות עם עיניו רק את חיות אלקותו יתברך המחיה והמהנה את כל העולם כלו, כמו שאמר הבעל-שם-טוב: כשאדם מסתכל על העולם, נמצא שמסתכל על השם יתברך המסתתר שם, ודו"ק; וכל זמן שלא עלה בשלשת העולמות: עשיה, יצירה ובריאה, אי אפשר לו להכנס בעולם האצילות פידוע.

ויש לפ"ש על-פי זה את הפסוק (ויקרא יט): "וכי תבואו אל הארץ" הינו כשתכנס אל עבודת השם יתברך - הארץ העליונה, בחינת האמונה, "וּנְטַעְתֶּם כָּל עֵץ מֵאֵכֶל", ונתחיל לעסק בתורה, מצוות ומעשים טובים, ונתחיל לקדש ולטהר עצמך, "וְעִרְלַתְּם עִרְלַתוֹ אֶת פְּרִיֹו שְׁלֹשׁ שָׁנִים יְהִיָּה לָכֶם עִרְלִים לֹא יֵאָכֵל", הינו כל זמן שעדין עוסק בשלשת העולמות שזה בחינת שלש שנים פידוע,

עֲדִין לֹא יִקַּח כְּלוּם, הֵינּוּ עֲדִין צָרִיף עוֹד הַרְבֵּה לְעֵבֶד בְּקִדְשֵׁי הַפֶּה וְהַחֹטֵם וְהָאָזְנִים, וְעֲדִין לֹא הִגִּיעַ לְשׁוּם מִדְּרָגָה, "וּבִשְׁנֵה הַרְבִּיעִית יִהְיֶה כָּל פְּרִיו קִדְשׁ הַלְוִלִים לֵה'", הֵינּוּ כְּשֶׁכָּבַר זָכָה לְהִגִּיעַ לְעוֹלָם הַרְבִּיעִי שֶׁהוּא עוֹלָם הָאֲצִילוּת, אֲזִי הוּא קִדְשׁ הַלְוִלִים, שְׁזוּכָה לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מְכֹל דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי זוּכָה לְרְאוֹת וּלְהִסְתַּכֵּל עַל אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּאִיר בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵּי יִתְבָּרַךְ כְּלָל, אֲבָל עֲדִין אִין זֶה עוֹד תְּכֵלֶת הַשְּׁלֵמוֹת, כִּי עַקֵּר הַתְּכֵלֶת — שִׁיזָכָה לְקִדְשׁ וּלְטָהֵר עֲצָמוֹ כְּל-כָּף, עַד שִׁיִּפְשֹׁט עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מִזֶּה הָעוֹלָם, וְיִהְיֶה בְּעֲצָמוֹ מְרַכְּבָה לְשִׁכְיָנָה, שִׁיִּהְיֶה בְּעֲצָמוֹ בְּחִינַת עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הַגְּלָגֶלֶת לְפִתְרָה, הַמַּח לְחֻכְמָה, הַלֵּב לְבִינָה, יָד יָמִין לְחֹסֶד, יָד שְׂמָאל לְגְבוּרָה, הַגּוֹף לְתַפְאֲרָתוֹ, שׁוֹק יָמִין לְנִצְחָה, שׁוֹק שְׂמָאל לְהוֹדוֹ, וְהַבְּרִית לְיִסוּדוֹ, וְהַבֵּת זוּג שְׁלוֹ לְמַלְכוּתוֹ, שִׁיזָכָה בְּעֲצָמוֹ סוּד יְחִוּדָה תַּתְּאָה וְיִחִוּדָה עֲלֵאָה^ה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן י"א, וְחֵלֶק ב', סִימָן ל"ב), שְׁגַם בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ זְוִיג שִׁיִּחְיִיד שְׁלֵהֶם קְדוּשׁ וְטָהוֹר כְּל-כָּף, עַד שֶׁהוּא בְּחִינַת יְחִוּדָה תַּתְּאָה, שֶׁבְּהֶם תְּלוּי יְחִוּדָה עֲלֵאָה, וְהוּא סוּד גְּנוּז מְאֹד. אֲשֶׁרִי שִׁיִּאֲחִז בְּזֶה, שִׁיִּהְיֶה בְּטַל וּמְבֻטָּל כְּל-כָּף אֶל אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר גַּם זְוִיגוֹ יִהְיֶה כְּל-כָּף בְּקִדְשָׁה, שִׁיִּהְיֶה נְדָמָה לוֹ שֶׁמִּתְיַחַד עִם הַסְּפִירוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת וְדו"ק.

וְזֶה "וּבִשְׁנֵה הַחֲמִישִׁית תֹּאכְלוּ אֶת פְּרִיו לְהוֹסִיף לְכֶם תְּבוּאָתוֹ אֲנִי ה' אֱלֹקֵיכֶם", כִּי אֲזִי כְּשֶׁאֲוַחַז כְּבָר בְּרוּם גְּבַהִי מְרוּמִים, בְּחִינַת עֲתִיקָה קְדִישָׁה, עוֹלָם הַחֲמִישִׁי קוֹצוֹ שֶׁל יו"ד כִּידוּעַ, אֲזִי מוֹסִיף בְּכֹל רְגַע חַיּוֹת חֲדָשָׁה בְּעֲלֵמָה דְּאֲחִי, וְנִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאוֹחַז בְּ"אֲנִי ה' אֱלֹקֵיכֶם", שֶׁמְבָרַךְ עַל הַכֹּל הַטּוֹב וְהַמִּיֻטִּיב (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'), כִּי רוּאָה רַק טוֹב, כִּי גַם הָרַע הוּא כֹּסֵא לְטוֹב.

וְזֶה הִיָּתָה מִדְּרָגַת אָדָם הַרְּאוּשׁוֹן קִדְשׁ הַחֹטָא, "וַיִּהְיֶה שְׁנֵיהֶם עֲרֻמִּים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבוּשְׁשׁוּ" (בְּרֵאשִׁית ב', כ"ה), כִּי הָיוּ כְּלוּלִים

ה) יְחִוּד תַּתְּוֹן וְיְחִוּד עֲלִיוֹן.
ו) בְּעוֹלָם הַבָּא.

בו יתברך, והיה יחודא תתאה כמו יחודא עלאה, שזה בחינת "כתנות עור", אבל אחר החטא, "ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן-עדן" וגו', כי חטא אדם הראשון היה שאכל מעץ הדעת טוב ורע — שעשה פרוד בין טוב לרע (עין לקוטי-הלכות, פלאי הכרם, הלכה ב), ועל-כן נתלבש בכתנות עור שהוא החשף שהאדם מסבב וכו'. וצריך כל אחד לתקן את חטאיו וחטא אדם הראשון וכו', ולהפשיט עצמו כנ"ל, וכן הוא מרמז בפסוק (תהלים קלט, ה): "אחור וקדם צרתני", השם יתברך ברא את העולם בשתי בחינות, אחור — שהוא הסתרה, הינו הטבע, ובבחינת פנים — השגחה, התגלות אלקות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), וזה מרמז בפסוק (בראשית א, א): "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", הינו שמים שהם התגלות ההשגחה העליונה, ואת הארץ שהיא הטבע — הסתרה, וזה "והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום", כי על פני הטבע וההסתרה, שם מנח חשך ותהו ובהו, שזהו כל הצרות והיסורים שעוברים על האדם שאין לו אמונה בהשגחה והולך רק בטבע, ועקר התקון הוא על-ידי — "ורוח אלקים מרחפת על פני המים" (שם, פסוק ב), ואמרו חכמינו ז"ל (בראשית רבה ב, ה), שזהו רוחו של מלך משיח, הינו הדעת של רבנו ז"ל, שרש נשמת משיח, שעל זה נאמר (בראשית א, ג): "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור", כי על-פי דעת רבנו ז"ל, שהוא הארת המשיח, שהוא השגחה נפלאה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנ), אז נתגלה האור הגנוז שעתידי להתגלות לכל באי עולם כשיבוא משיח צדקנו, ונתגלה דעת רבנו ז"ל לכל העולם כלו וכו'.

וזהו כל עבודת האדם בזה העולם — להסתכל תמיד רק אל אור השגחתו יתברך, שעל-ידי-זה נמשכת שכירתו יתברך למטה, שזה היה המשכן שרצה השם יתברך לשכן בין בני ישראל, אבל במשכן היו פרטים רבים עד מאד "את קלעי החצר את עמודיה ואת אדניה ואת המסך לשער החצר את מיתריו ויתדותיו ואת כל כלי עבדת המשכן" וכו' וכו' (שמות לט, מ), ופרש מוהר"ן ז"ל (לקוטי-הלכות, נחלות, הלכה ד), שזה כלל נשמות ישראל שיש להם קשר עם המשכן,

עַיִן שָׁם ; עַל-כֵּן צָרִיף לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת,
 כִּי בְּכָל אֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה טוֹבָה, שֶׁהִיא נִקְדַּת אֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַמְּנַחֵת
 בְּכָל אָדָם, שֶׁהוּא נִצּוּץ הַשְּׂכִינָה, וְצָרִיף לְגִלוֹת אֶת הַנִּקְדָּה הַזֹּאת אֲצֵל
 כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל (עַיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב), וְעַל-יְדֵי-זֶה
 בְּעֶצְמוֹ נִתְעַלָּה וּמִנְגֵן הַנִּגּוֹן הַנִּפְלֵא הַמוֹכָא לְעֵיל, עַיִן שָׁם ; וְכָל אֶחָד
 מִיִּשְׂרָאֵל הוּא אֲבָן טוֹבָה אֲשֶׁר צָרִיף לְהַרְימָה וּלְהַכְנִיסָה בַּפֶּתֶר שֶׁל
 מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (עַיִן שָׁם, סִימָן ו), וְכִדֵּי שְׂיִזְכָּה
 הָאָדָם שֶׁתְּהִיָּה לוֹ מְמִשְׁלָה עַל הַמְּלָאכִים (עַיִן שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן א), הוּא
 תְּלוּי שְׂיִהְיָה בְּיַחַד וַיִּתְקַשֵּׁר עִם כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶה בְּעֶצְמוֹ
 עֲלִית הַמְּלָכוֹת כִּי כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל זֶהוּ הַמְּלָכוֹת — הַשְּׂכִינָה,
 כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בָּרָא אֶת הָעוֹלָם בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּקְבְּלוּ מְלָכוֹתוֹ,
 וְהַשְּׂרָה שְׂכִינָתוֹ בֵּינֵיהֶם (עַיִן שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן נב), וְזֶה מֵה שֶׁפָּתַח רַבְּנוּ
 ז"ל, כִּי אִם מְדַבֵּר עַל אֶחָד יִשְׂרָאֵל וְדָן אוֹתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה אֵין לוֹ חֶשֶׁק
 לְלַמֵּד (עַיִן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן צא), כִּי כָּלֵל הַתּוֹרָה שֶׁהִיא שְׁשִׁים רְבּוּא
 נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כָּלֵל הַמְּלָכוֹת, כִּי נִפְגַּמַת הַמְּלָכוֹת פְּגִימַת הַלְבָנָה,
 שֶׁאֵז הַסְטֵרָא אַחֲרָא יְכוּלָה לְהִתְאַחַז בּוֹ, וְזֶה שְׁמוֹכָא בְּסוּף הַתּוֹרָה
 "תִּקְעוּ מְמִשְׁלָה" (שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן א), שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְדוֹן אֶת בְּנֵי-אָדָם,
 כִּי אִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וַיּוֹדַע מְקוֹם שֶׁל כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד, כִּי הָעֵקֶר הוּא אַחַדוֹת — לְהִיּוֹת בְּיַחַד עִם כָּלֵל יִשְׂרָאֵל,
 שְׂדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה הֵיטָה קְבֻלַּת הַתּוֹרָה, שֶׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד, כְּמוֹ
 שֶׁפָּתוּב (שְׁמוֹת יט, ב): "וַיַּחֲזַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר", וּפְרַשׁ רַש"י
 "כְּפֹאֵשׁ אֶחָד בְּלֵב אֶחָד" וכו'.

וּבְמִקוֹם אַחַר פְּתַבְתִּי, שֶׁעַל-כֵּן נֶאֱמַר וַיַּחֲזַן, כִּי אֵז בְּשַׁעַת
 קְבֻלַּת הַתּוֹרָה הָיָה יַחַד בֵּין כָּל הָעוֹלָמוֹת, שֶׁהוּא הַתְּקַשְׁרוֹת הַחַי"ת
 וְהַנּוֹר"ן (עַיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א), וְכֵן הָיָה אֲצֵל כָּל אֶחָד,
 הַתְּקַשְׁרוֹת "פִּיּוּ וְלִבּוֹ שְׁוִים" שֶׁזֶהוּ יו"ד וָא"ו (עַיִן שָׁם, סִימָן לד), כִּי
 עַל-יְדֵי שְׂמֵאֲחָדִים בְּיַחַד אֶת כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים
 לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה כַּנ"ל, וְזֶה (דְּבָרִים ה, יט): "אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר
 ה' אֶל כָּל קְהֵלְכֶם בְּהָר מְתוֹף הָאֵשׁ הֶעֱנַן וְהָעֲרָפֶל קוֹל גְּדוֹל וְלֹא
 יִסֹּף וַיִּכְתְּבֶם עַל שְׁנֵי לוחוֹת אֲבָנִים וַיִּתְּנֶם לִי", כִּי קְבֻלַּת הַתּוֹרָה

היתה דיקא על-ידי התאחדות כלל ישראל, שזה בחינת "אל כל קהלכם" — שנתקהלו כלל ישראל, עוד מרמז בפסוק זה התגלות אורו ותברך, שזהו בחינת "קול גדול ולא יסף", ופרש התרגום "ולא פסק", (כידוע מה שפרש רבי חיים ויטאל בשער הקדשה), ובמקום אחר הארכתי על-פי לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ג', מענין קול השם ותברך, שהוא החיות אלקות שיש בכל דבר, וצריך לקשרו אל לבו, עין שם.

אף צריך לידע כי האור שהוא אש השם ותברך, אש אכלה, מלבש בענין וערפל, שהוא כלל הצמצום, כמו שגלה רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קטו), ובאמת הוא טובה גדולה שנתלבש בלבושים וכסויים, כי רבוי השמן היה גורם כבוי הנר לגמרי כידוע, וזה "לפני שמש ינון שמו" (תהלים עב, יז), שצריך להיות צמצום, אף עקר הצמצום הוא האמונה, שגם-כן נקראת מלכות כידוע, הינו במקום שאינו מבינו על-פי שכלו, יחזק עצמו ויניח על האמונה (עין שם, חלק ב', סימן צא), שכן הוא, בפרט כשזוכה לעסק בכתבי האריות"ל, עקר תכלית האמונה עד קצה אחרון, כי כף הוא סדר מעמד ומצב כל העולמות וכו' ובשביל זה נקראים ישראל עברים, כי עברים על-ידי אמונה על כל החכמות והשטיות והבלבולים (עין שם, חלק א', סימן סד), וכמו שפרש רבנו ז"ל (עין שם, סימן קנה) על מאמר חכמינו ז"ל (שבת לא): אמונה זה סדר זרעים... (חסר השאר, וחבל על דאבדין).

תפכ.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר שלח ה'תש"ל.

חיים, חן וחסד ירדפו וישיגו אל אהובי, אחי היקר, הבחור החשוב, היונק מהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

אחי היקר! אף שכתבתי לך הרבה מכתבים בעתים הללו, אף-על-פי-כן אמרתי לכתב לך עוד, כי בשבוע הבא, אם ירצה השם, אסע למרחקים להיות בין ההרים כל הקיץ הבא (קאנטרי בלע"ז), ואיני יודע אם אוכל עוד לכתב לך, על-כן אמרתי ארוצה דברי אליך פן תזכה להתעורר על-כל-פנים מעכשו, כי דע לך, כי ירידות ונפילות, השלכות ומניעות, בלבולים והרפתקאות עוברים על כל אחד ואחד בכל יום, יהיה מי שיהיה, וכמוכא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עז): דע שכל אחד מישראל אפלו צדיק גדול, צריך שיהיה לו בכל יום איזה צער, ומי שדעתו יותר גדולה, צערו גדול יותר, עין שם.

על-כן איך שהוא אל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, ותמשיך עצמך תמיד אליו ותברך בתפלה והתבודדות שזו נקדת האמת, שצריך להמשיך עצמו אליו תמיד, הינו אליו ותברך, כמו שכתוב (ירמיה י', י'): "וה' אלקים אמת" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נא); וזה עקר מדרגת האדם — בשזוכה להמשיך עצמו תמיד אליו ותברך; ובספר המדות, אות אמת, סימן א' מוכא: "מי שרוצה לדבק עצמו בהשם ותברך, עד שילך במחשבתו מהיכל אל היכל, ויראה את ההיכלות בעיני השכל, ישמר את עצמו מלומר שקר אפלו בטעות", ואמת הוא בכל הבחינות, הינו שילך בדרך אמת, הן שירגיל עצמו לבלי לומר ולדבר שקר, חס ושלום, אף בטעות, וכן ישפט עצמו בכל פעם אם הולך בדרך האמת, וזה פרוש (מיכה ז, כ): "תתן אמת ליעקב", מדת "יעקב" היא "אמת" פידוע, עין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ב'): יעקב הוא עמודא דאמצעיתא, בחינת משפט, שלא יטה לא לימין ולא לשמאל, עין שם; וזה צריך להשמר מאד לשפט עצמו בכל פעם ובכל יום לבל יטה לדרכים נבוכות, חס ושלום, שהן נגד התורה והצדיקים, ואפלו בלמוד התורה הקדושה צריך לשפט את עצמו תמיד, ולהוציא מכל

הַלְמוּדִים רְמִזִּים וְעֻצּוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כַּמּוּבָא (שם, סימן סא, עין שם).

וְזֶה עֵקֶר כְּוִנַּת הַתּוֹרָה לְשִׁמָּה — שְׁלוּמֵד עַל מְנַת לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת וְלִקְיָם וְלִדְבֹק עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה סוּכָב גַּם עַל לְמוּד נִגְלָה — לְמִצָּא עֲצוֹת וְדַרְכִּים עַל־פִּי דַרְכֵי הַחֲסִידוּת, וְכִמוֹ שֶׁעָשָׂה מוֹהֲרַנְ"ת, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שֶׁהוֹצִיא מֵאַרְבַּעַת חֻלְקֵי הַ"שְׁלֶחֶן עֲרוּךְ" עֲצוֹת נִפְלְאוֹת וְנוֹרְאוֹת, וְכֵן הוּא בְּכָל סִפְרֵי תַלְמִידֵי הַבַּעַל־שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ, וּמְכַל שֶׁכֵּן בְּנִסְתָּר בְּוִדְאֵי צְרִיף לְקִשְׁרוֹ אֶל תּוֹרַת הַחֲסִידוּת, וּבִפְרָט עַל־פִּי הַהַקְּדָמוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵרַבְּנוּ ז"ל, נִחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הַפּוֹתֵחַ מְאֹד מְאֹד אֶת הַמַּחַ, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל בְּעֲצָמוֹ: אִם יִתְמִידוֹ הַרְבֵּה בְּסִפְרָיו הַקְּדוֹשִׁים, יְכוּלִים לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל מַח גְּדוֹל וּבְעַל הַשְּׂגָה גְּדוֹל (עין חֲיֵי־מוֹהֲרַ"ן, סימן שמו), כִּי כָל עֵקֶר לְמוּד הַנִּסְתָּר שֶׁזִּכְּרָנוּ עַל־יְדֵי הָאֲרִיז"ל, הוּא הַתְּגַלּוֹת אֱלֹקוֹת נוֹרְאָה וְנִפְלְאוֹהָ מְאֹד, וְזֶה שֶׁכְּתוּב בְּסִפְרֵים הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁבְּנִגְלָה הַלְשׁוֹן 'תָּא שְׁמַע' וּבְנִסְתָּר הַלְשׁוֹן 'תָּא חֲזִי', הֵינּוּ בְּנִגְלָה נִסְתָּרַת הַהַתְּגַלּוֹת אֱלֹקוֹת, כִּי אֵין רוֹאִין אֶת זֶה בְּחוּשׁ, כְּמוֹ הַדֵּינִים שֶׁל "הַמַּחְלִיף פָּרָה בְּחַמּוֹר" וְכֵן כָּל הַהִלְכוֹת, רַק אִם תִּטֶּה הַיֵּטֵב אֲזַנְיָךְ וְתִשְׁמַע — הֵינּוּ לְהַבִּין, כִּי "שְׁמַע" הוּא לְשׁוֹן "הַבְּנָה", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוּאֵל ג, ט): "דַּבֵּר ה' כִּי שׁוֹמֵעַ עֲבָדְךָ" הֵינּוּ בְּנִגְלָה אִם תִּשְׁמַע וְתַבִּין הַיֵּטֵב, תִּרְאֶה אֶת הָאֱלֹקוֹת הַנִּסְתָּרַת בְּהַתְּלַבְּשׁוֹת הַהִלְכוֹת, אֲךָ בְּנִסְתָּר שֵׁם אֲתָהּ יְכוּל לְרְאוֹת תַּכְּף־וּמִיד אֶת הַתְּגַלּוֹת הָאֱלֹקוֹת, וְזֶה "תָּא חֲזִי" וְדו"ק, כִּי קִצְרַתִּי בְּמִקּוֹם שֶׁאֲמַרְתִּי לְהָאֲרִיף.

וּמַעֲנִין לְעִנִּין בְּאוֹתוֹ עִנִּין אֲמַרְתִּי לְיֹשֵׁב שְׁנוּי הַלְשׁוֹנוֹת שֶׁבְּדַבְּרֵי הַגְּמָרָא - "תָּא שְׁמַע", וּבַזְהַר - "תָּא חֲזִי", וּבְלִקוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן - "דַּע", כִּי הַשְּׁמִיעָה הִיא בְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה, וְהִרְאָיָה הִיא מְעוֹלָם גְּבוּהָ יוֹתֵר שֶׁהוּא עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, וְהַדַּעַת הִיא עוֹלָה עַד רוּם גְּבוּהֵי מְרוֹמִים, עַד אֵין סוּף, וְדו"ק.

ב) בַּחֲלֹק הַ"נִּגְלָה" שֶׁבַּתּוֹרָה שֶׁעֲקָרוֹ סִפְרֵי הַתַּלְמוּד, שֵׁם מְרַגֵּל הַבְּטוּי "תָּא שְׁמַע" - בֵּא וְשִׁמַּע, וְאֵלוֹ בְּנִסְתָּר שֶׁבַּתּוֹרָה שִׁסְדּוֹ סִפְרֵי הַזְהַר הַקְּדוֹשׁ, שֵׁם מְצוּי הַבְּטוּי "תָּא חֲזִי" - בֵּא וּרְאֵה.

ואמרת בזה גם לישוב מה שאמרו בגמרא (סנהדרין לו.): 'חייב' אדם לומר בשבילי נברא העולם, ובלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ה): 'וצריך' כל אדם לומר בשבילי נברא העולם, ובתקוני זהר (תקון סט): אוקמהו מארי מתניתין — לעולם 'יראה' האדם את עצמו כאלו כל העולם תלוי עליו, עין שם; נמצא שיש כאן שלשה שנויי לשונות, בגמרא - 'חייב', ובזהר הקדוש - 'יראה', ובלקוטי-מוהר"ן - 'צריך', ויש לומר דהנה על-פי הגמרא מכרח כל אחד וחובה עליו לקיים, כי כל דברי הגמרא והפוסקים מכרחים לקיים, כי כן הוא פסק ההלכה, על-כן נאמר הלשון 'תא שמע' — בא ושמע, ואין לה רשות לומר דבר אחר נגד הגמרא, ובזהר הקדוש אשר מגלה כל סודות הקבלה, אמר הלשון לעולם 'יראה' האדם בעצמו, שזהו הלשון 'תא חזי' — בא וראה איך באדם תלויים אלפי אלפים ורפי רבות עולמות כידוע, ובדברי רבנו ז"ל הלשון הוא 'צריך' וכן הלשון 'דע', שהוא המחשבה, הינו רום-גבהי-מרומים, כמו שאמר רבנו ז"ל בעצמו, שלקח תורתו ממקום גבוה מאד, ממקום שעוד לא לקח שום בריה, והוא עתיק - מחשבה העליונה, ששם נאמר (איוב לה, ו): "אם חטאת מה תפעל", ומה מועיל התשובה כי אור לכן חוורתא" כידוע, ואף אם הרבה לפשע ימים ושנים, על-פי הדעת הזו אין שום יאוש בעולם כלל ומקבלים אותו, כי דינים וגבורות הם הפך הדעת כידוע, כי ב"דעת" שם כלו רחמים רבים כידוע, ולכן אמר רבנו ז"ל הלשון 'צריך' - לא לוקח הבחירה, כי רבנו ז"ל הוא "כתר" שהוא עתיק.

היוצא לנו מכל זה, שצריך לשפט עצמו תמיד בתפלה והתבודדות לפני השם יתברך (תהלים קיט, יח): "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך", כי על-ידי תפלה והתבודדות יכולים לפעל הכל, כי העקר והיסוד הוא תפלה, ורק זה עקר הבית מנוס לברח תמיד אליו יתברך; ותשפך נפשך בכל יום להשם יתברך, ותספר לפניו כל לבבך וכל מה שעובר עליך, ותשפט עצמך באמת ואז טוב לה לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד...

גם תבקש הרבה מהשם יתברך שתזכה לנסע בשנה הבאה, בעזרת השם יתברך, אל ציון רבנו ז"ל, ומשם תסע לארץ ישראל ללמד בישיבה בארץ ישראל כאשר עשה ... גרו יאיר כידוע לך, ועל-ידי תפלה יכולים לפעל הכל; זכר איך שעל-ידי תפלה יצאת מפה, אף שהיה אז למעלה מדרך הטבע, ונכנסת לישיבה שאתה לומד שם, והכל בכח התפלה וההתבודדות.

הנ"ל...

גם אבקש אותך שתדבר בכל יום עם הבחור ... גרו יאיר, ותראה לו כל המכתבים שכתבתי לך, ותדרש בשלומו.

תפג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה לאהובי, ידיד נפשי, השוטה בצמא דברי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח ליצח נצחים.

מכתבך בשמחה קבלתי, ובפרט צחות לשונך, והחדושים הם נאים מאד, פן תתמיד בכל יום לחדש איזה חדוש על-פי ההקדמות שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אשר מה שרק מחדשים ובונים על-פי דברי רבנו ז"ל, הכל אמת, ורבנו ז"ל אמר, שהוא תקון גדול על העבר (עין לקוטי-מורה"ו, חלק ב', סימן קה).

ומחמת שבקרוב נתראה פנים אל פנים על-כן אקצור.

הדורש שלומך...

וימה שכתבת אודות לכון ב"תקון הפללי" שם א"ל אלקי"ם, יש לומר שטוב מאד לכון במזמור ע"ז "קולי א'ל אלקים' ואצעקה

קולי 'אל אלקים' והאזין אלי", וטוב לכוון שתי פעמים, ויש להאריך
בזה ואין הפנאי מספיק.

הנ"ל...

תפד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת ה'תש"ל.

שלום לידיד נפשי, הרב החסיד מאנשי שלומנו, השוטה בצמא
דברי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו, ר' ... שיחיה נצח.

מכתבך עכשו קבלתי, ולהשיבך מהרתי.

תאמין לי נתעוררתי מדבוריך היקרים, הנוכעים מהנחל נובע
מקור חכמה, זכותו גגן עלינו, אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע
מאור גנוז בזה, אשר אורו זורח כל-כף בין אנשיו היקרים, וממש
חיים נתת לי עם דבוריך היקרים, ולא אכחד ממך כי יש לך, תהלה
לאל, כלים טובים, ואתה פה מפיך מרגליות, ולמה תבקש ממני
התחזקות.

ואבקשך לכתב לי עוד, וגם אל תפל בדתך וכו', אדרבה
תוסיף אמץ ודעת, ותלמד ברבים עם אנשי שלומנו היקרים, וזכא
מאן דמליל על אודניה דשמעא, חזק ואמץ מאד.

והיה ראוי להאריך לך, אף אין דעתי צלולה כלל בעתים הללו,
ואני רחוק מביתי, על-כן אקצר, תראה לכתב לי עוד.

הדורש שלומך...

תַּפּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֻקַּת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְאַהוּבֵי, יְדִיד נֶפְשִׁי, הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר, וְתִיק וְחֹסֶד, הַחֲפִיץ וּמִשְׁתוֹקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־פִּי דְרָךְ הָאֲמַת שְׁקִבְלָנוּ מִהַנְחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שְׂאֵר בְּשָׂרֵי ר' ... שְׂיַחֲיָה נֹצֵחַ.

אַחֵי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאַל תִּירָא וְאַל תַּחַת מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, פִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּךְ, אַתָּךְ וְאַצְלָךְ, וְאַיִן שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי וְיִתְבָּרַךְ, וְהַעֲקָר וְהַיְסוּד לְהִיּוֹת חֲזַק בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּדוּת, לְשִׁפְךָ נֶפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, הַכֹּל לְכָל תְּסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי תַפְלָה יְכוּלִים לְזְכוּת לְכָל הַטּוֹבוֹת שְׁבָכָל הָעוֹלָמוֹת (עֵיִן לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיא), וְזֶה עֲקָר הַשְּׁעָר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס אֵלָיו יִתְבָּרַךְ (עֵיִן שָׁם, סִימָן פֶּד), וְזֶה עֲקָר הַמְּשַׁכַּת הַשְּׁפַע (עֵיִן שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן לֶד), וְעַל־יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַתַּפְלָה וְהַתְּבוּדָּדוּת יִזְכֶּה לְאַמוּנָה, שְׁזֶה עֲקָר הַתְּכִלִּית לְזְכוּת לְהִגִּיעַ אֵלֶיהָ בְּזֶה הָעוֹלָם, פִּי הָעֲקָר הוּא הָאַמוּנָה (עֵיִן שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן ה), וְכִשְׂאֻדָּם זוֹכֶה לְאַמוּנָה, אִזּוֹכֶה לְגֵאֲלָה (עֵיִן שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן ז).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תַּפּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֻקַּת הַתש"ל.

הַבְּרָכָה וְהַשְּׁלוֹם לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר, הַבְּחוּר הַחֹשֵׁב וְהַחֲפִיץ בְּאֲמַת לְהַתְּקַרֵּב אֶל הַקִּדְשָׁה עַל־פִּי דְרָךְ הָאֲמַת שְׁקִבְלָנוּ מִהַנְחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי עַד מְאֹד שְׁעֵדִין אֶתָּה מִחֲזִיק בְּתַמָּךְ לְבוֹרַח תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מֵה

שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, אֲשֶׁר זֶה עָקַר הַכֹּל, וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סימן ד): עַל-יְדֵי וְדוּי דְבָרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּהַתְקַשְׁרוֹת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַיִן שָׁם; וְתַתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּזֶה בְּכָל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּכָל יוֹם בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה, הַכֹּל לְכָל תְּשִׁיחַ וּתְסַפֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵצְאוּ הַצְּרוּפִים אוֹתִיּוֹת מִהַעֲוֹנוֹת הַחֻקּוֹקִים עַל עֲצוּמוֹתָיו, וְיִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עֲצוּמוֹתָיו אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר זֶה עָקַר הַתְּכַלִּית — לְזִכּוֹת לְהַכִּירוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

עַל-כָּל-פְּנִיּוֹת אֵיךְ שֶׁהוּא תְּכַתֵּב לִי בְּכָל שָׁבוּעַ מִכְּתָב אֶחָד, כְּדֵי שְׂאֲזֹכָה לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ.

תפוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֻקַּת הַיְתוּשׁ"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלֵת יְדִיד נְפִשֵׁי הַיָּקָר, וְתִיק וְחֻסִּיד, הַשׁוֹתֶה בְּצִמָּא דְבָרֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח.

אָחִי הַיָּקָר! חֻזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהַתְחִיל עַל-כָּל-פְּנִיּוֹת מַעֲשֵׂוֹ, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ מִשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוֹלָם וּבִכְפָּרֵט אַחֲרֵי שְׂזַכְּנוּ לִינֵק מִצּוּף נֵעַם זִיו אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, בְּוִדְאֵי צָרִיךְ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה שְׂזַכְּנוּ לָזֶה, "חֻכְלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים" (תְּהִלִּים טז, ו).

וְתַתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם בְּ"לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְתַעֲשֵׂה מְכֹל תוֹרָה - תְּפִלָּה, לְשִׁפְךָ נְפִשְׁךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ עַל-פִּי כָּל תוֹרָה וְתוֹרָה, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (עַיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סימן כה), שְׁנַעֲשִׂים מִזֶּה

אֲשֶׁר תַּפַּח בְּנַחַל רַעַא

שְׁעִשׂוּעִים גְּדוּלִים וְנִפְלְאִים אֲשֶׁר עוֹד לֹא עָלוּ שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ מִימֹת עוֹלָם.

וְהֶעֱקַר אֶל תַּפַּל בְּדַעְתָּךְ, כִּי כָּל אֱלוֹ הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְהַשְּׁלָכוֹת, הֵם מַעֲשֵׂה בַעַל-דָּבָר הַרוֹצֵה לְהַחֲלִישׁ דַּעְתָּךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִלְכְּדֶךָ בְּמַצּוֹדְתוֹ, וְהַבַּעַל-דָּבָר אוֹרֵב מְאֹד בַּפְּרָט עַל אֱלוֹ הַמְקַרְבִּים אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֵת. וְהֶעֱקַר לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תַּפַּח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקַת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַחֲשׂוֹב, הַשׁוֹתֵה בְּצַמָּא מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהַתְחִיל מַעֲכָשׁוֹ בַּעֲבוּדְתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהֶעֱקַר לְזִכֹּר מַה שֶּׁפָּרַשׁ רַבְּנּוּ וְ"ל (תַּחֲלַת לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב') עַל הַפְּסוּק: "אֶחָד הָיָה אֲבָרָהֶם", שְׁאֲבָרָהֶם עָבַד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲיִנַת 'אֶחָד', וְלֹא הִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם מְעַפֵּב וּמוֹנֵעַ יְהִיָּה מִי שִׂיְהִיָּה, וְצָרִיף לְזִכֹּר אֶת זֶה הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, וְעֵינִי בְּלְקוּטֵי-הַלְכוֹת (פְּסַח, הַלְכָה ט), שֶׁפָּרַשׁ עַל-פִּי הַקְּדוּמָה זֶה סוֹד הַסְּפִירָה מַה שֶּׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ וְ"ל (מְנַחוֹת סה:): "וּסְפַרְתֶּם לָכֶם" — לָכֶם לְעַצְמְכֶם, שֶׁצָּרִיף כָּל הַחֲפִיץ לְשׁוֹב אֱלוֹי יִתְבָּרַךְ לְחַשֵּׁב בְּעַצְמוֹ עַל תַּכְלִיתוֹ הַנְּצַחִית, וְלֹא יִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה, וְכַמוּבָא בַּמַּעֲשֵׂה מִהַחֲכָם וְהַתָּם (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה ט), שֶׁהַתָּם הַקְּדוּשׁ אָמַר: זֶה מַעֲשֵׂה שְׁלִי וְזֶה מַעֲשֵׂה שְׁלוֹ, עֵינִי שָׁם; וְזֶה יְסוֹד גְּדוּל בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-פִּי-רַב נוֹפֵל הָאָדָם בְּדַעְתּוֹ וְכוּ', עֵינִי שָׁם, עַל-פֶּן עַקֵּר הָעֵצָה לְחַשֵּׁב עַל תַּכְלִיתוֹ בְּעַצְמוֹ.

וימחמת טרדותי עכשו, וגם שאיני בביתי עכשו כי אם במעון קיץ, על-כן אקצר.

הדורש שלומך...

תפט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת ה'תש"ל.

ששון ושמחה אל אהובי, ידיד נפשי, ותיק וחסיד, נר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, הבחור ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי בתוך מכתב וכו', וכבר כתבתי לו, שפקרוב אכתב לשגיכם באריכות קצת, וכבר דברנו הרבה בענין קדשת השבעה גרות (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), ובפרט את הדבור לשמר מאד מאד (עין שם, סימן כט).

והנה אודות הבלבולים מובא בדברי רבנו ז"ל (שם סימן לה): כשדעתו נתבלבלת לגמרי, תנוח לישון קצת, ועין שם שיש כמה בחינות שנה, כי גם למוד פשטי אורייתא^א גם-כן בכלל שנה, ואמונה גם-כן בכלל שנה, עין שם; אך בפשיטות פשוטים שהשכל מתחיל להתבלבל, תנוח לישון, ורבנו ז"ל אמר פעם לר' בער מטשהרין ז"ל: "עם און שלאף נאר היט די צייט"^ב, הינו כשצריך לאכל — יאכל, וכשצריך לישן — יישן, רק בשעה שהוא ער ישמר מאד את הזמן היקר לבל יבלה בחשף, חס ושלום, ויש להאריך עוד מספרי רבנו ז"ל ואין דעתי צלולה כלל.

הדורש שלומך...

(א) הדברים הפשוטים שבתורה.
(ב) תאכל ותישן רק שמר על הזמן.

תצ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חקת ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה למעלת ידיד נפשי, ותיק וחסיד,
השיתה בצמא דברי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, ר' ...
שליט"א.

מכתבך היקר אתמול קבלתי, ולהשיבך דברי אמת כרצונך
הלא כל ספרי רבנו ז"ל בידיך, הפך בהם דכלא בהם — עצות
והתחזקות ודרכים ישרות, ובפרט תתמיד מאד ב"לקוטי-הלכות",
וידעתי כל ההרפתקאות העוברות על האדם, הכל מפני שמתרשלים
בלמוד "לקוטי-הלכות", כי הוא התחזקות כזו אשר מימות עולם
לא היתה, ומה טוב ומה נעים ללמד אותו על-פי סדר התורות
שב"לקוטי-מוהר"ן" הקדוש, וכך יהיה בקי בתורה ובהלכות השכיכות
אליה, וגם לשפך שיח ותפלה לפניו יתברך על-פי ההקדמות היקרות
ממוהר"ן ז"ל, וכבר אמר מוהר"ן ז"ל, כי כל פונתו בדרושיו
היקרים אינה רק בשביל הדרוש שהוא גם-כן נאה מאד, כי אם
לזכות לקיום התורה, ואמר, שמי שחושב על תכליתו הנצחית בכל
יום, וכודאי נעשה עם זה האדם בכל יום מה שנעשה, בודאי
אותו יחזקו ויאמצו דבריו מאד מאד, ואנשי שלומנו מספרים בשם
מוהר"ן ז"ל, כי חבר דבריו העקר בשביל אברך לשנה ראשונה
כידוע מה שעובר וכו', אף גם לכל אחד ואחד נאמרו דבריו היקרים
אשרי שיאחז בהם; וידוע מאמר ר' נחמן טולטשינער, הובא בדברי
בנו ר' אברהם (פוכבי-אור, הקדמה בהגהה ז'), שעכשו צריכים ללמד
יותר ספרי מוהר"ן ז"ל, עין שם; ומחמת שבקרוב נתראה פנים
אל פנים, על-כן אקצר.

הדורש שלומך...

תצא.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר חקת ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, נר לצדיק, השוטה בצמא דברי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... שיחיה נצח.

מכתבך היקר היום קבלתי, ושמחתי על צחות לשונך.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד באמונה לידע, להודיע ולהודע, שאין בלעדיו יתברך כלל, ומלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסוכב כל עלמין, ואין שום דבר בלעדיו יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הפל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכל זה זוכים על-ידי שקידה בתפלה והתבודדות, וצריך להטות את האזן לשמע מפל דבר את קולו יתברך המרמז לו רמזים לקרבו אליו יתברך.

הדורש שלומך...

תצב.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר חקת ה'תש"ל.

שלום וברכה לאהובי, ידיד נפשי, ותיק וחסיד, השוטה בצמא דברי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להתחיל מחדש בעבודת השם יתברך, והעקר לקדש ולטהר את הדבור, לבלי לדבר על שום בריה דברים בטלים, חס ושלום. וצריך לקבל על עצמו לבלי להתחיל

אֲשֶׁר תִּצְגַּב בְּנִחְלָה עֵרָה

לְדַבֵּר עִם אַחֵר רַק הַמְּכָרָח מְאֹד, וַיִּרְאֶה לְקַצֵּר עַד מְאֹד, כִּי עָקַר הַשָּׁעַר וְהִפְתַּח לְהַכְנִס אֵלָיו יְתִבְרֵךְ הוּא הַדְּבֹר, וְאֵיתָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים 'קוֹל' בְּגִימְטְרִיָּה 'סֵלֶם', שְׁזָה עָקַר הַסֵּלֶם לְעֵלוֹת אֵלָיו יְתִבְרֵךְ.

וְכֵן לְשָׁמֵר עֲצֻמוֹ מְאֹד מִכַּעַס וּמִקְפִּידוֹת, כִּי אִם יִזְכֶּה לְבְרוּר הַאֲמוּנָה, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יְתִבְרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה שֶׁם אֵלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם וְהַכֹּל מִיָּדוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְהַר מְאֹד מִכַּעַס; וְכֵן לְהִטּוֹת אֶת הָאֵזֶן תְּמִיד אֶל פְּנִימִיּוֹת קוֹלוֹ יְתִבְרֵךְ, וַיִּשְׁמַע אֶת הַרְמְזִים אֲשֶׁר הַשֵּׁם יְתִבְרֵךְ מְרַמֵּז לוֹ מִכָּל דְּבָר, וְכֵן יִקְדֹּשׁ אֶת הָעֵינַיִם לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיוֹתוֹ יְתִבְרֵךְ, הַמְּחִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת זֶה הַדְּבָר, אֲשֶׁרִי הַזּוֹכֶה לְכָל זֶה; (וְעֵינַי הֵיטֵב בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תִּצְגַּב.

בְּעֵזֶרֶת הַשֵּׁם יְתִבְרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חֻקַּת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת הַבְּחוּר הַיָּקָר, הַשּׁוֹתֶה בְּצִמָּא דְּבָרֵי הַנִּחְלָה נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נִרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר הַיּוֹם קִבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ דְּבָרֵי אֲמַת הַלֵּא סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל בְּיָדְךָ, וּבְפֶרֶט ה"לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן" וְה"לִקוּטֵי-תַפְּלוֹת", תְּתַמִּיד בָּהֶם מְאֹד מְאֹד לְלַמֵּד הַתּוֹרוֹת, וְעַל כָּל תּוֹרָה לֹא אֶת הַתַּפְּלָה מ"לִקוּטֵי-תַפְּלוֹת", וְרַבְּנֵינוּ ז"ל אָמַר, שְׁנַעֲשִׂים מִזֶּה שְׁעֵשׂוּעִים כְּאֵלוֹ לְמַעֲלָה, אֲשֶׁר עוֹד לֹא הָיוּ לְעוֹלָמִים (עֵינַי לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כ"ה); וּמוֹהַר"ן ז"ל אָמַר, שְׁעֵתִידִים לְתַת אֶת הַדִּין עַל כָּל יוֹם שְׁאֵין אוֹמְרִים אֶת הַתַּפְּלוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, עוֹד אָמַר, שְׁהִרְבֵּה אֲנֹשִׁים זְכוּ לְגַן-עֶדֶן עַל-יְדֵי הַתַּפְּלוֹת שְׁלוֹ, עוֹד אָמַר, שְׁנִמְשְׁכוֹת מִשָּׁעַר נו"ן, וְעֵינַי בְּהַקְדָּמָה (שֶׁל הַלִּקוּטֵי-תַפְּלוֹת), שְׁתַּפְּלוֹת כְּאֵלוֹ עוֹד לֹא הָיוּ בְּעוֹלָם,

וְתִרְאֶה דָּבָר נִפְלֵא, אֲשֶׁר הִבְעֵל-דָּבָר מִנִּיחַ עֲצָמוֹ לְאָרְכוֹ וּלְרַחְבוֹ עַל
 כָּל אֶחָד, לְכִלֵּי לְלִמּוֹד "לְקוּטֵי-מוֹהַר" וְלֹאמֵר "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְכֹל
 הַכְּבוֹדוֹת מִנַּחֵת עַל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כִּידוּעַ, (עֵינֵי בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן,
 סִימָן קפ"ה), עַל-כֵּן הִחַכְמָם עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ, יָדַע וַיִּבִּין עֲצָם מֵעֲלֵתָם, וַיִּשְׁפֹּר
 כָּל הַמְּנִיעוֹת, וַיִּבְרַח אֶל סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל.

הדורש שלומך...

תצד.

בעזרת השם ותפריך, יום שלישי לסדר חקת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל מַעֲלֵת יְדֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַמְּשֻׁתָּקֵק לְעִבּוּדֵת
 הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי דָרְךָ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
 זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי, וְאֲנִי מִצְטַעֵר מְאֹד עַל שְׁלֵא מִצְאָתָ אוֹתִי בְּבִיתִי,
 כִּי אֲמַרְתִּי לְבַחֲרוֹר ... גֵּרוֹ יֵאִיר, שְׂיֵאמֶר לְךָ שְׂאֲנִי נוֹסֵעַ מִבֵּיתִי לְמַעֲוֵן
 קִיץ, וְכִפִּי הַנִּרְאָה לֹא אָמַר לְךָ, מֵהַ נַעֲשֶׂה, כָּל הַטְּרַחַה שֶׁהִיָּתָה לְךָ
 לְבוֹא, הַכֹּל הָיָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, וְצָרִיךָ לְחַקֵּק אֶת זֶה הַיֵּטֵב
 הַיֵּטֵב בְּלֵב, כִּי שׁוֹם דָּבָר לֹא נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, וְהַכֹּל מִיָּדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְגַם
 כָּל בִּיאָתִי לָפֶה הָיָה בְּהַשְׁגָּחָה, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ סָבֵב כֶּף מֵהַ שְׁלֵא עָלָה
 עַל דַּעְתִּי כָּלֵל, וְכִשְׁאָדָם זֹכָה לְדַעַת הָאֱמֶת הַזֶּה, שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ
 כָּלֵל, אֲזִי מִכָּל מֵהַ שְׁעוֹבֵר עָלָיו, בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּאֱמֶת "מִמֶּךָ
 הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נִתְּנוּ לְךָ" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א כט, יד), עַל-כֵּן יוֹתֵר טוֹב לְתִלוֹת
 הָעֵינַיִם וּלְבַקֵּשׁ רַק מִמֵּנוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא יִלְךְ וּיִבְקֹשׁ מִבְּשׂוֹר וְדָם, שְׂאִין
 מוֹעִיל כָּלֵל, כִּי הוּא רַק שְׁלִיחַ הַהַשְׁגָּחָה.

הדורש שלומך...

תצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חֻקַּת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת הַנְּתִיקָה וְהַחֲסִיד, שׁוֹתֵה בְּצִמָּא מִהַמְעִינִן הַנוֹבְעֵי מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

אחי היקר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל תִּפְל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוּלָם יְהִיָּה אִיף שִׁיְהִיָּה, וְתִדַּע שֶׁהַבְּעַל-דְּבַר אֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל כָּל הַבָּא לְהַפְגִּס לַפְּנִים הַקְּדוּשָׁה, וְצָרִיף הָעֵקֶר לְשֹׁמֵר אֶת הַשְּׁעָרִים שֶׁל הַמַּח, שֶׁהֵם: הַעֵינַיִם, הָאָזְנַיִם, הַחֹטֵם וְהַפֶּה, שְׂדֵיָקָא שֶׁם אֹרְכִים בְּיֹתֵר, כִּי עֵקֶר הָאָדָם הוּא הַמַּח מִחֲשָׁבָה, שִׁיכּוּלָה לְעֻלוֹת מַעֲלָה מַעֲלָה וְלִדְבַק עֲצֻמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַכְלִית הַמַּדְרָגָה הָעֵלְיוֹנָה, אִף לְזָכוֹת לְזֶה אִי אֶפְשֶׁר כִּי אִם עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת הַשְּׁעָרִים, וּבִפְרִט לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הַפֶּה שֶׁשֶׁם רוֹבֶצֶת הַסְטֵרָא אַחֲרָא בְּיֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ד, ז): "לְפֶתַח חֲטָאת רוֹבֵץ", לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לְבִלִי לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבוּר שֶׁאֵינוֹ מִכְּרַח, וְיִקְבַּל עַל עֲצֻמוֹ גְּדֵר לְבִלִי לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה כִּי אִם הַמְכָרַח לוֹ עַד מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר חֻקַּת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְאַהוּבֵי, מִחֲמַד נִפְשֵׁי, נֵר לְצַדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

אחי היקר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהָעֵקֶר שְׂמִירַת הַמַּחֲשָׁבָה, לְזָכוֹת לְדְבַק מִחֲשָׁבָתוֹ בְּעִלְמָא דְאַתִּיָּא, כְּמוֹכָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד, וְלְהַמְשִׁיף עַל עֲצֻמוֹ נַעֵם זִיו שְׂכִינְתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהָעֵקֶר עַל-יְדֵי שְׂמִחָה וְהִרְחַבַת הַלֵּב וּפְנִיִם שׁוֹחֲקוֹת, שְׂמִרְחִיב מְאֹד אֶת הַמַּחֲיָן וְהַדְּעַת (עִינֵן שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן י), וְעִינֵן

(א) בְּעוֹלָם הַבָּא.

נפלאות רבות בלקוטי־הלכות (תפלין, הלכה ו', על־פי התורה ע"ב בחלק ב' מלקוטי־מוהר"ן), והעקר לבטל עצמו לגמרי אליו יתברך, שזה עקר הענוה — לידע שהוא בעצמו אינו כלום, ועל־ידי־זה בעצמו יזכה לתחית המתים, ההפך מ"רשעים בחייהם קרויים מתים" (ברכות יח:): ודו"ק, עין שם בפנים התורה, כי באמת כשמבטל עצמו אליו יתברך בתקף האמונה, אז זוכה לחיים נצחיים, אשרי מי שיאחז בזה.

ומחמת טרדותי בעתים הללו, ונדעתי אינה צלולה, על־כן אקצר.

הדורש שלומך...

ומה שפכתבתי בענין "רשעים בחייהם קרויים מתים" על־פי התורה הזו, עתה מצאתיו בלקוטי־הלכות, ערלה, הלכה ב', שאומר את זה, עין שם, וברוך שכוננתי.

תצו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר חקת ה'תש"ל.

שלום וברכה לבחור היקר, הצמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, השותה מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך באריכות גדולה קבלתי היום, והנה, ידידי היקר, צריך להתמיד מאד בתפלה והתבודדות בכל יום, ליחד לעצמו מקום מיוחד שאין שם בני־אדם, ולשפף שיח ותפלה אליו יתברך, וכל מה שעובר עליו, הכל לכל יספר לפני השם יתברך, וגם תרבה להתועד עם אנשי שלומנו היקרים המקרבים באמת אל רבנו ז"ל, שזה העקר.

ורבנו ז"ל אמר פעם: אם יכולים להוציא את אחד ממקום שצריכים להוציאו, אז גם מי שיאחז עצמו בו גם־כן יוציאו, ודו"ק,

אֲשֶׁר תצח בַּנְחַל רעט

כי, תהלה לאל, יש גיש בין אנשי שלומנו היקרים צדיקים קדושים יחידי הדורות, ובנדאי מה שאמרו חכמינו ז"ל (בראשית רבה, פרשה מט, ז): "לא קים העולם אלא על ל"ו [שלשים וששה] צדיקים", שהם בין אנשי שלומנו, על-כן אחז עצמך ביחד עם אנשי שלומנו, וכיחד תדברו מגדלת תורתו ועצותיו הקדושות.

הדורש שלומך...

תצח.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר חקת ה'תש"ל.

שלום וברכה לאהובי, ידידי היקר, השוטה בצמא מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי, ושמחתי מאד על שאתה מתמיד בלמוד, וזה העקר, כמאמר התנא הקדוש (אבות ו, יז): "אין מליין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומעשים טובים בלבד".

וידוע לנו שכל רצונו של רבנו ז"ל היה רק לעבודות פשוטות, לקיים כל דין מהשלחן ערוך, ולהתמיד מאד בכל יום בתורה, ללמד כמה דפים גמרא בכל יום, ועין בהנהגת רבנו ז"ל בעת קטנותו ב"שבחי-הר"ן", ותשתדל לקיים כל מה שכתוב שם, ואז טוב לך לנצח.

ומחמת טרדותי הרבים, אין דעתי צלולה כלל, על-כן אין אני יכול להרחיב הדבור כרצונך, ועוד חזון למועד.

הדורש שלומך...

תצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר חֲקַת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְמַעַלְת יְדִיד נִפְשִׁי, וְתִיק וְחֲסִיד, הַשּׁוֹתֵה בְּצִמָּא
מֵהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ מְשֻׁלּוּמְךָ הַטּוֹב, אֲבָל
הָעֵקֶר, יְדִידֵי הַיָּקָר, לְשִׁמּוֹר עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד מֵעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה,
וּרְבִנּוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מַח): תִּכְרֶף-וּמִיד פְּשָׁנְכֵנְסִים
בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֲבָרָה גְּדוֹלָה שֶׁהוּא בְּעֲצָבוֹת, עֵינַי שָׁם; וְצָרִיךְ
לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל הַפְּחוּת לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, שֶׁהוּא דָּבָר גְּדוֹל עַד
מְאֹד, וְכַמוּבָא (שָׁם, חֵלֶק א', סִימָן רַפּב, וּבְחֵלֶק ב', סִימָן י'), כִּי מֵה שֶׁהָאָדָם
רְחוּק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הָעֵקֶר עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, וְצָרִיךְ
לְחַפֵּשׂ וּלְמַצֵּא בְּעֲצָמוֹ הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִחְיֶה אֶת
עֲצָמוֹ.

וּמֵה שֶׁפְּתַבְּתָּ אִוְדוֹת עֲתוּנִים, טוֹב יוֹתֵר לְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם
שִׂיחוֹת-חֲלִין, וְלִפְקַח דְּעַתּוֹ עַל-יְדֵי-זֶה מְלַקְרָא עֲתוּנִים, כִּי עַל-יְדֵי
שִׂיחוֹת-חֲלִין יָכוֹל גַּם לְהַתְגַּלְגַּל וְתִצָּא שִׂיחָה מֵהַתְּכֵלִית הַנִּנְצָחִית, וְאִז
יִתְעַלּוּ גַם הַשִּׂיחוֹת-חֲלִין כְּמוֹכֵן מְדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים ו"ל (חֲיֵי-מוֹהַר"ן,
סִימָן שַׁעז), אֲבָל קְרִיאַת עֲתוּנִים מְלֵאָה כְּפִירָה וְנֹאֵף, וְכָל דָּבָר רַע אֵף
גַּם שֵׁישׁ שָׁם קֶצֶת חֲדָשׁוֹת מֵה שֶׁנֶּעֱשֶׂה בְּעוֹלָם, עִם כָּל זֶה הָרַע הוּא
יוֹתֵר מֵהַטּוֹב, עַל-כֵּן אֲסוּר לְקַרְא, כִּי בְּמַחְשָׁבָה שֶׁבִּמְחַ שָׁם הַיֵּצֵר
הַטּוֹב וְהַיֵּצֵר הָרַע, וּכְשֶׁחֹשֵׁב בְּטוֹב אִזִּי הַיֵּצֵר הַטּוֹב גּוֹבֵר, וּכְשֶׁחַס
וְשָׁלוֹם, מְהִרְהֵר בְּרַע, אִזִּי הַיֵּצֵר הָרַע גּוֹבֵר, חַס וְשָׁלוֹם (עֵינַי שָׁם, חֵלֶק
א', סִימָן מַט), וְעֵינַי שָׁם (סִימָן כֵּא), שֶׁבְּמִקּוֹם שֶׁהַמְּחַשָּׁבָה חוֹשֶׁבֶת שָׁם
כָּל הָאָדָם, וְאִם חוֹשְׁבִים בְּטוֹב אִזִּי כָּל גּוֹפּוֹ בְּתֵר רִישָׁא אֲזִילָא (עֲרוּבִין
מֵא.), וְאִם, חַס וְשָׁלוֹם, מְהִרְהֵר בְּהִרְהוּרִים רָעִים וּבִשְׁטִיּוֹת וְעֲתוּנִים,
אִזִּי, חַס וְשָׁלוֹם, מְכַנִּים אֶת נִשְׁמָתוֹ אֶל תּוֹף הַטְּמָאָה, עַל-כֵּן צָרִיךְ

אָשֶׁר תִּק בְּנַחַל רַפָּא

לְהַזְהִיר בְּזֶה בְּיֹתֵר, וְתִרְאֶה לְשַׁקֵּד בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִז
טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ת.ק.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חֲקַת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם לְאַהוּבֵי יְדִידֵי הַיָּקָר, הַחֲפִיץ וּמִשְׁתַּוְּקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

אָחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵל
תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ מִשׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְתִהְפֹּךְ כָּל
מַחֲשַׁבוֹתֶיךָ, כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְכָל דְּבוּרֶיךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִטֶּה הַיִּטֵּב
אֲזוּךְ מִכָּל דְּבַר, וְאִז תִּשְׁמַע עֲנִינִים רָמִים וְנִשְׁגָּבִים עַד מְאֹד, וְתוֹכַל
לְקַבֵּל רְמָזִים וְחִדוּשִׁים וְהִתְעוֹרְרוֹת מִכָּל דְּבַר, וּמִהַכֵּל תַּעֲשֶׂה תוֹרָה,
כִּי בְּאֱמֶת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמַח,
חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִשָּׁר
מְצַמְצָם עֲצָמוֹ מְאִין סוֹף עַד אֵין תְּכָלִית, לְרַמֵּז לְכָל אָדָם רְמָזִים (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד בְּאַרְיִכוֹת), וּמְחַמֵּת שֶׁבְּקָרוֹב נִתְרְאֶה פָּנִים
אֵל פָּנִים, עַל-כֵּן אֶקְצָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תְּקַא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁשִׁי - עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר חֻקַּת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר, הַשׁוֹתָה בְּצִמָּא מִהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלֵתִי הַיּוֹם, וְלִהְשִׁיבְךָ דְבָרֵי אֱמֶת, הֲלֹא כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיָדְךָ, הַפֶּה בָּהֶם דְּכֹלָא בָּהֶם — עֲצוֹת, הַתְּחַזְּקוֹת וּדְרָכִים יִשְׂרָוֹת.

וְהִנֵּה בְּעֵתִים הִלְלוּ אֵינִי בְּבֵית, וְאֵינִי זוֹכֵה לְיִשׁוּב הַדְּעַת אֱמֶתִי, עַל-כֵּן אֵי אֶפְשֶׁר לִי לְהֶאֱרִיךְ.

הַעֲקָר, יְדִידֵי הַיְקָר, עֵינֵי הַיֵּטֵב בְּלִקְוֹטֵי-הַלְכוּת, פְּקֻדוֹן, הַלְכָה ד', לְסַלֵּק מִהַמַּח וְהַשְׁכֵּל וְלַעֲשׂוֹת שְׁנֵי צִמְצוּמִים, צִמְצוּם אֶחָד לְמַעַלָּה — לִידַע שְׁעַדֵּינֵן אֵינֵן יוֹדַע כָּלֵל בִּידְעֵתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי לְגַדְּלוֹתוֹ אֵינֵן חֲקָר, וְצִמְצוּם שְׁנֵי לְמַטָּה — שְׁעַל-כָּל-פְּנִינִים לֹא יַעֲשֶׂה שׁוּם מַעֲשֶׂה בְּהֵמָה כָּלֵל, כִּי בְּעֵת יְרִידַת וּנְפִילַת הַמַּחֲזִין, צְרִיכִים לְהִזְהָר מְאֹד לְבָלֵי לְהַפְקִיר, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, אֵת הַשְּׁבָעָה גְּרוֹת, לְבָלֵי לְדַבֵּר מַה שְּׁאֲסוּר לְדַבֵּר, לְבָלֵי לְשִׁמְעַע מַה שְּׁאֲסוּר לְשִׁמְעַע, לְבָלֵי לְכַעֵס וְלְבָלֵי לְהַסְתַּפֵּל בְּמִקְוֹמוֹת שְׁאֲסוּר לְהַסְתַּפֵּל, וְכַשְּׁאֲדָם זוֹכֵה לְשְׁנֵי צִמְצוּמִים אֵלוֹ, אֲזַ נְמַשֵּׁף עָלָיו מַח עָלִיוֹן גְּבוּהָ מְאֹד, עֵינֵי שֵׁם בְּאֲרִיכוֹת עוֹד דְּבָרִים וַחֲדוּשִׁים, עֲצוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת יְקָרִים, וּמַחֲמַת בְּלִבּוֹלֵי הַרְבִּים אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תְּקַב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁשִׁי - עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר חֻקַּת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי, הָאֲבָרְךָ הַיְקָר הַשׁוֹתָה בְּצִמָּא דְבָרֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיּוֹם קִבַּלְתִּי וְנִהְיִיתִי מְאֹד מְאֹד מִהִדְבּוּרִים הַטּוֹבִים שְׁלָךְ, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֲנִי שָׂמַח מְאֹד שְׁלֹא שְׂכַחְתָּ מִמֶּנִּי, וְגַם הַחֲבָרִים, הָאֲבָרְכִים וְהַבְּחוּרִים לֹא שָׂכַחוּ מִמֶּנִּי, כִּי קִבַּלְתִּי הַרְבֵּה מִכְתָּבִים מֵהֶם בְּשָׁבוּעוֹת אֵלּוּ, וְאִינִי יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת וְאִיךָ לְהַשִּׁיב, כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים, שְׂיִמְשִׁיךָ לִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְיֵאִיר עָלַי אֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַזְכֶּה לַחַזוֹת בְּנֵעָם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ, כִּי בְּעֵתִים הֵלְלוּ עוֹבֵר עָלַי, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מַה שְּׁעוֹבֵר, וְהַכֵּל בְּחֹסֶד גָּדוֹל, וְתִזְכֵּיר אוֹתִי בְּתַפְלֵתְךָ, שְׂאַזְכֶּה לְרְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

וְהַעֲקֹר לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה וּבְכַפְנִים שׁוֹחֲקוֹת, שְׁנֵה רְפוּאָה לְכָל, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כ"ג, כִּי כָּל הַחֲלָאִים בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת בָּאִים מִחַמַּת קְלִקוּל הַשִּׂמְחָה, עֵינַי שָׁם; וְר' אֶפְרַיִם ז"ל הָיָה רָגִיל לֹאמַר "שִׂמְחָה דּוֹקטוֹר" מְרַפָּא אוֹתוֹ, וְדו"ק.

תקג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי - עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר חֲקַת ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה לְאַהוּבֵי, יָדִיד נַפְשֵׁי הַיָּקָר, וְתִיק וְחָסִיד, הַשּׁוֹתֶה בְּצִמָּא מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר אֶתְמוּל קִבַּלְתִּי, וְהִנֵּה הַיְסוּד מְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל הוּא לְהַתְנַהֵּג מְאֹד עַל-פִּי הַשְּׁלַחָן עָרוּךְ, וְיָדוּעַ גְּדוֹל הָאֲזַהְרָה שֶׁהַזְּהִיר רַבְּנוּ ז"ל לְהַתְמִיד בְּשְׁלַחָן עָרוּךְ יוֹתֵר מִהַכֵּל, וּבְכַפְרֵט לְלַמֵּד אֶת הַהֲלָכוֹת הַשְּׂיִכוֹת לְכָל חַג, כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה לִידַע רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְמוֹ שְׂאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (מַגְלָה כט): מִשֶּׁה תִּקְּן לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל שְׂיִהְיוּ קוֹרִינְ הַלְכוֹת הַרְגֵּל בְּרִגְלָ וְכוּ', וְכֵן צָרִיךְ לְהַתְמִיד בְּתַפְלָה וְהַתְבּוּדוֹת, לְשַׁפֵּךְ שִׂיחַ וּתַפְלָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו יִסְפֹּר לְפָנָי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יִסְפֹּר הַבֵּן לְאָבִיו, וְעֵינַי בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ח',

מענין למוד שלחן ערוף, שמברר את הטוב מהרע, וכן התפלה פותחת את מעין השכל, ונשפעת עליו דעת וכו'.

הדורש שלומך...

תקד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום ששי - ערב-שבת-קדש לסדר חקת ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל הבחור היקר, השוטה בצמא דברי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

הנה חכרך היקר הזה פה במקום שאני נמצא סמוך לשיבתו ודברנו הרבה, ואבקש ממך מאד שתראה לדבר עמו בכל יום, ורבונו ז"ל הזהירנו ביותר על אהבת חברים, ועין (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), מענין השלש נקודות ובחינות "ומקבלין דין מן דין", וידוע דברי מוהר"ן ז"ל, שצריך לדבר עם אנשי שלומנו בכל יום (עין בעלים לתרופה), ומחמת שספר לי, שאין אתה רוצה לדבר עמו, על-פני נתעוררתי לכתב לך, ובנדאי אני דן אותך לכף זכות וכו', אף לפעמים בטולה של תורה זוהי קיומה, אתה יכול להחיות נפש בשבעה משיבי טעם ממש פאלו ילדתו, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (סנהדרין יט): "כל המלמד בן חברו תורה מעלה עליו הכתוב כאלו ילדו", ורבונו ז"ל הזהירנו על זה ביותר, פמוכא בהרבה שיחות בעל-פה, ובפרט בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז', ועין (במעשה ג' מספורי-מעשיות), שהחכם הניח צנאה להשקות אילנות, ודו"ק; ומחמת בלבולי עכשו — אקצר, ואבקשך לקיים, כי הוא מצוה גדולה.

הדורש שלומך...

תקה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב־שבת־קדש לסדר מטות ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידֵי הַיָּקָר, הָאֲבִירָף
הַמְּפָלָא וְהַמְּפָלָג בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה עַל־פִּי דְרָף הַתָּם הָאֵמֶת שְׁקִבְלָנוּ
מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי עַד מְאֹד.

אָחִי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ עַד מְאֹד מְאֹד יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה,
וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שְׁבָעוּלָם, וְצָרִיף לְהַתְּאָזֵר מְאֹד מְאֹד
בְּסִבְלָנוֹת וְאַרִיכַת אַפִּים עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלִהְיוֹת תָּמִיד
בְּפָנִים שׁוֹחֲקוֹת וּבְשִׂמְחָה, וְלִהְעִבִיר תָּמִיד עַל מְדוּתָיו, וַיִּזְהַר עַד
מְאֹד מִכַּעַס וּמִקְפִּירוֹת, וְעַקֵּר הַמְּשַׁכֵּת נֶעַם זִיו שְׂכִינְתוֹ יִתְבָּרֵךְ הוּא
דִּיקָא עַל־יְדֵי אַרִיכַת אַפִּים, וְהָאֲרִיז״ל גְּלָה שְׂאִין עוֹד דְּבָר שְׂיִפִּיל
אֶת הָאָדָם מִמְּדַרְגָּתוֹ כְּמוֹ הַמְּדָה הַמְּגַנָּה שֶׁל כַּעַס (עִין שַׁעֲרוֹת־הַקֶּדֶשׁ
בְּתַחֲלָתוֹ), רַחֲמָנָא לְצַלָן, שְׁעוֹקֶרֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, כַּמּוּבָא בְּזִהַר
הַקֶּדוּשׁ עַל הַפְּסוּק "טוֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאָפוֹ" (איוב יח, ד) וְכו'.

וּמָה שְׂפִתְכֶם אֹדוֹת מַעֲלַת הַתְּקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, תִּדְעַ פִּי
מִמֶּשׁ הַחֲיִיתָנִי וְהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה וְכו', וְהַיּוֹם נִתְּתִי מִחֲדָשׁ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהַתְּוַדַּע מְזָה
הַצְּדִיק וְכו', וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, אֲדַבֵּר עִמָּךְ מְזָה פְּנִים אֶל פְּנִים.

וְהִנֵּה אַתָּה צָרִיף לְהִיוֹת מְאֹד בְּשִׂמְחָה שְׂזַכִּיתָ לְהַתִּישֵׁב בְּאַרְץ
יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר מֵאִיר בָּהּ אֹר הַהַשְׁגָּחָה, אֹר יִשָּׁר וְאֹר חוֹזֵר, בְּחִינַת
(דְּבָרִים יא, יב): "עֵינֵי ה' אֶלְקֶיךָ בָּהּ מִרְשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה",
בְּחִינַת שְׂתֵי עֵינַיִם (כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי־מִוֵּהָר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן יג), מָה שְׂאִין
כֵּן בְּחוּץ לְאַרְץ כְּבִיכּוֹל הוּא מְסַתְּפָל מֵאַחוּרָא כְּתַפָּא רַק (תְּהֵלִים לג,
יח): "עֵין ה' אֶל יִרְאִיו לְמִיחָלִים לְחֲסֵדוֹ", הִינּוּ הַצְּדִיקִים וְהִירְאִים
וְהַמִּיחָלִים לְחֲסֵדוֹ מִמְּשִׁיכִים עֵין הַשְׁגָּחָתוֹ גַּם בְּחוּץ לְאַרְץ, וְדו"ק;

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנֵנו גַּם-כֵּן לְנִסְעֵ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי כְּסוּפֵי לְזֶה כָּבָר
כַּמָּה שָׁנִים לְצֵאת מַגְלוֹת הָאֶרֶץ הַזֹּאת, אֲשֶׁר־יִנּוּ אֹנֶן טַאקֶע פֿאַרְט
אֲשֶׁר־יִנּוּ^א, שְׂזַכְיֵנו לִידַע מְאוֹר גְּנוּז וְנִסְתָּר כְּזֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...^א

תְּקוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי - עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵ מִטּוֹת ה'תש"ל.

חַיִּים, חַן וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ וַיִּשְׁיִגּוּ לִידִידֵי, אֶהוּבֵי, הַשּׁוֹתֵה בְּצִמָּא דְּבָרֵי
הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ גֵּן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח
נְצָחִים.

אֲחֵי הַיְקָר! חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד בְּמַדְרַגַת הַבְּטָחוֹן וְהַאֲמוּנָה, וְתִדַּע
שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכֹל עֲצָם
עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְכֹל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֲלוֹפוֹ שֶׁל
עוֹלָם - הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְתִבְטַל עֲצָמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי, וְתִדַּע שְׂאִין
שׁוּם טְבַע כָּלֵל, וְתִצְפֶּה אִיךָ שְׂיִתְנַהֵג עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ
לְנִצָּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...^א

אֲסוּר לְבַטַּל אֶפְלוֹ רְגַע בַּיּוֹם אוֹ בַּלַּיְלָה לְבַטַּלָּהּ, "כִּי עַל כָּל
אֵלֶּה יְבִיאֶךָ הָאֱלֻקִּים בְּמִשְׁפָּט" (קֹהֶלֶת י"א, ט), וַיְהִי־זֶמֶן שֶׁתִּתְחַרֵּט
עַל כָּל רְגַע וְדָקָה שֶׁהָלַכּוּ לָךְ לְבַטַּלָּהּ, וְעַל-כֵּן בְּכֹל עֵת וְרִגְעֵ הַרְגֵּל
עֲצָמָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְתִפְרֹשׂ אֶת שִׂיחַתְךָ
וְכֹל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת פְּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְיוֹ,
וְכֵן תִּתְמַיד בְּלַמּוּדִים כְּסִדְרָן בְּכֹל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכֵן תִּפְרֹשׂ
בְּתַפְלוֹת הַקְּבוּעוֹת וּבְאֲמִירַת תְּהִלִּים, וְאֶפְלוֹ בְּעֵת שְׂיִהִי־הַהֲכָרַח

א) אֲשֶׁר־יִנּוּ וְאֶכֶן בְּאֲמַת אֲשֶׁר־יִנּוּ.

לָךְ לְהִתְוַעֵד עִם בְּנֵי־אָדָם, תִּרְאֶה לְדַבֵּר עִמָּהֶם רַק בְּעִנְיָי אֲמוֹנָה וְהִשְׁגָּחָה פְּרִטִית, אֲשֶׁר זֹהֵי מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וּלְדַבְּקָה בּוֹ" (דְּבָרִים יא, כב) וַיַּחֲדוּ הַשֵּׁם וְלִמּוּד תּוֹרָה דְּרַבִּים, אֲשֶׁר זְכוּתוֹ עוֹלָה עַל הַכֹּל בְּיָדוֹעַ, וְכֵן לְעוֹרֵר אוֹתָם עַל תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוֹת וְעַל לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כְּסִדְרָן, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְיַחַד יַחֲוִים קְדוּשִׁים וְלוֹמַר פְּסוּקֵי יַחֲוֹד, וְלִהְיֶיךָ עַל עֲצָמוֹ עֲרֹבֹת, נֵעַם, זִיו וְחַיּוֹת אֵלֶקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ; אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקוֹ.

תְּקוּזָה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרָה כִּי־תִצָּא ה'תש"ל.

הַחַיִּים וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת הַבְּחוּר הַיָּקָר, הַחֲפִיץ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה עַל־פִּי דְרָךְ הַתֵּם שֶׁקְּבָלְנוּ מִהַנְּחִל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם כִּי ה' עִמָּךְ, אֲתָךְ וְאַצְלָךְ, וְאֵל תִּפְּחַד מִשׁוּם בְּלִבּוֹלִים שֶׁמְכַבְּלִים אוֹתְךָ, כִּי הַכֹּל בְּיָדוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים, וְאֵל תִּדְאָג מֵהַשְּׂפָטָפְטִים בְּדַבּוּרֵיהֶם הָרָעִים, כִּי זֶהוּ מִהַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן לְרֵאוֹת אִיךָ תִּחַזַּק עֲצָמְךָ, וְעַקֵּר הָעֵצָה — לְדָם וְלִשְׂתֵּק לְמַחְרָפוֹ, וְזֶה עַקֵּר כְּנֻנַת אֱלוֹל (כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי־מִוְהָרֵן, חֵלֶק א', סִימָן ו, וּבְחֵלֶק ב', סִימָן פז) וְהַכֵּלֵל הַזֶּה תִּקְבַּל עַל עֲצָמְךָ — לְהַיּוֹת תְּמִיד מִהַנְּרַדְּפִים וְלֹא מִהַרּוֹדְפִים, וְכִמּוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (בְּבֹא קָמָא צג), שֶׁלְכָךְ קִבְּל הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא אֶת הַתּוֹרִים וּבְנֵי יוֹנָה, מִפְּנֵי שֶׁהֵם נִרְדְּפִים, וְכִמּוֹ שֶׁפְּתוּב (קִהְלַת ג, טו): "וְהֵאֱלָקִים יִבְקֹשׁ אֶת גִּרְדָּךְ", וְאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל (וַיִּקְרָא רַבָּה כז, ה): אֶפְלוֹ צְדִיק וּרְדָף אֶת הָרָשָׁע וְכוּ', וְזֶה עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה — לְשִׂמְעַ בְּזִיּוֹנוֹ וְלִשְׂתֵּק,

אף שכוּאב לו מאד מאד ויודע שאתו הצדק, ויכול לענות לו היטב, אף בזה שישתק למחרפו, יזכה להכניע ממנו את הדמים הרעים, ויזכה למצא שרש קדשתו בחינת זווגו, כי הנשמה היא חלק אלוק ממעל, שרש האמונה, הנקראת מלכות, ועל ידי החטאים והעוונות מאבד את זווגו של שרש קדשתו — את אמונתו, כמו שכתב רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן כב): "הפשע של אדם מכניס כפירה לאדם", ועל-ידי-זה רחוק הוא מתפלה, כי תפלה ואמונה תלויות זו בזו, ואז עוברים עליו כל הדינים והיסורים, כי להפך עקר הגאולה תלויה באמונה ותפלה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים ב, ז), ועל-ידי פגנת אלול — לשמע בזיונו ולדם ולשתק, על-ידי-זה ימצא את זווגו — את שרש נשמתו, ותהיה שגורה תפלתו בפיו, שזה בחינת "תאבה האשה", כמבאר בפנים ע"ן שם; כי על-ידי ששותק למחרפו, בזה ממעט בכבוד עצמו, ומגלה שהכל ממנו יתברך, בחינת (שמואל-ב טז, י): "כי ה' אמר לו קלל", ועל-ידי-זה הוא מרבה בכבוד המקום, שמגלה אשר מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וכשאדם שומר פיו ולשונו, אזי שומר מצרות נפשו, ויש להאריך בזה בדבורים נפלאים, כמו שדברנו מזה בסעדה שלישית בשבת שעברה, אף אפס הפנאי ועוד חזון למועד.

הדורש שלומה...

ולפלא גדול בעיני על שפפי הנראה היית בעתים הללו סמוך למחננו ולא ראיתך כל הזמן, וגם לא שמעתי ממך מה נעשה עמך, (וגם הבטחת להחזיר לי הטייפ של התורה "בהעלותך", ולא קימת דבריך), מפל זה איני יודע מה לחשב, מי ומי מתגבר עליך לקחת אותך מרבנו ז"ל, זכור את הנסים והנפלאות שעשה לך כבר השם יתברך מיום שזכית להתקרב ולהתודע מרבנו ז"ל, שיצאת כבר וכו' וכו' וכו', וכבר הבנת ואמונתך חזקה עד מאד, שעקר תקונך על וכו' וכו' הוא על-ידי רבנו ז"ל, על-פני אבקש ממך מאד מאד, שתכף-ומיד פשתקבל מכתבי זה, תכתב לי הכל באר היטב

אֲשֶׁר תִּקַּח בְּנַחֵל רִפְט

מִהַנְעֵשָׂה עִמָּךְ, וְאִם אַתָּה שׁוֹקֵד בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָה, שְׂרַק זֶה עֲקֵר
תִּקְנֶתְךָ לְנִצָּח, וּבְלִי זֶה תִּדְעַ כִּי אַתָּה מְאֻבָּד עֲצֻמָּךְ לְדַעַת, כִּי לְצֵאת
וְכוֹי וְכוֹי אֵי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בְּסַפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
וּבְפִרְטִיּוֹת לְשִׁקֵּד עַל דְּלִתוֹת הַרְחָמִים — לְשִׁפּוֹךְ נִפְשָׁךְ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ הַכֹּל מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּעֻקְשָׁנוֹת גְּדוּלָּה.

וּמַחֲמַת טְרִדוֹתַי עִכְשָׁיו — אֶקְצֹר.

הַנִּי"ל...

תִּכְרֶךְ-וּמִיד בְּקִבְלַת הַמְּכַתֵּב, תִּכְתֹּב לִי בְּלִי שׁוּם תְּרוּץ כָּלֵל.

תִּקַּח.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר כִּי-תִצָּא ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נִפְשִׁי, וְתִיק וְחִסִּיד,
הַשׁוֹאֵב חֲכָמָה וְדַעַת וְיִרְאָת שָׁמַיִם מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מִקּוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

מְכַתְּבְךָ לְנִכוּן קִבְלָתִי, הִנֵּה, אַחֵי הַיְקָר, חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד וְהַעֲקֵר
לְשִׁמֹּר אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, וְכֹל יוֹם שְׁעוֹבֵר כְּכֹר לֹא יִחְזֹר לְעוֹלָמִים, וְצָרִיךְ
לְזַכֵּר אֶת זֶה תָּמִיד, כַּמּוּבָא בְּאַרְיִכוֹת בְּלִקּוּטֵי-הַלְכוֹת (פְּקֻדוֹן, הַלְכָה ד'),
שֶׁהַבְּעַל-דָּבָר מִתְּלַבֵּשׁ בְּמַצּוֹת, וְדוֹחֵהוּ מִיּוֹם אֶל יוֹם, וּכְאֵלוֹ זֶה הַיּוֹם
אֵינּוּ יוֹם מִימֵי חַיָּיו, וּכְאֵלוֹ בַּיּוֹם הַזֶּה אֵי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת טוֹב וְלַעֲסֹק
בַּתּוֹרָה, אֲשֶׁר זֶה עֲקֵר חַיּוֹת הָאָדָם, כִּי עֲקֵר חַיּוֹת הַנְּשָׂמָה הוּא לְמוֹד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-כֵּן קָדָם קִבְלַת הַתּוֹרָה יֵשׁ לָנוּ מַצּוֹת סְפִירַת
הָעֵמֶר, לִידַע כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה כִּי אִם עַל-יְדֵי יְדִיעָה זוּ,
שְׂמִיּוֹ קְצוּבִים וְכֹל יוֹם מִימֵי חַיָּיו הוּא יוֹם, וְכַמּוּבָא בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן
(חֵלֶק א', סִימָן רַעֲב) עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים צה, ז): "הַיּוֹם אִם בְּקוּלוֹ תִשְׁמָעוּ",
שֶׁלְזִכּוֹת לְשִׁמְעַ בְּקוּלוֹ יִתְבָּרֵךְ הוּא בְּעֻקְרָ עַל-יְדֵי יְדִיעָה זוּ שֶׁל

"היום", ובלקוטי-הלכות (פקדון, הלכה ה) איתא, שעל-ידי שהולכים בדרך זו, ממשיכים אורו של משיח בעולם, כמובא בגמרא (סנהדרין צח.), כששאל רבי יהושע בן לוי את משיח: אימתי קאתי מר? והשיב לו: 'היום' אם בקולו תשמעו, נראה מזה אשר אם הולכים בדרך החדש והישן הזה, נמשך עליו אורו של משיח, עין שם; והוא הוא האור הגנוז שגנו השם יתברך בתחילת הבריאה, שלא לשממשו בזה הרשעים (עין חגיגה יב.), כי אורו יתברך מאיר בכל יום ויום בהתגלות נפלאה, ורק מי שזוכה — זוכה להרגיש ולקבל את האור, ומי שאינו זוכה — באים נחשים ועקרבים, שהם הבלבולים והדחיות, שמבלבלים את מחשבתו ודוחים אותו מהאור הגנוז הזה, ועל-ידי מדת החסד יכולים להגיע להתגלות הזו (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן פד), ולאור הגנוז הזה זוכים על-ידי שלום, שיהיה בשלום עם כלם, ואז ימצא את הטוב הגנוז שבכל יום (עין שם, סימן לג), ולזכות לאור הגנוז זוכים על-ידי תפלה והתבודדות, ולשפט עצמו היטב בכל דרכיו במה מבלה ימיו ושנותיו (עין שם, סימן טו), ובפרט עכשו בחדש אלול, שאז תרעיןב פתוחים, ומקבלים הכל בתשובה, כמובא בספרי הקדש.

ועקר התשובה מובא בספרי רבנו ז"ל הוא — לדם ולשתק בכל מה שעובר עליו, ולסבל על הכל, כי בזה ששותק וסובל מחברו או משונאיו או מפל פגעי הזמן, בזה מגלה שהכל בהשגחתו יתברך הפרטית, וממעט בכבוד עצמו, כי יודע שהכל שלוחים מלמעלה, ועל-ידי-זה נתרבה כבוד המקום, שמתגלה אשר "מלא כל הארץ כבודו", וזה בעצמו האור הגנוז שבכל יום, אף הבלבולים והדחיות מתלבשים בכל יום בכמה וכמה אפנים (כמובא בהלכות-פקדון, הלכה ד הנ"ל), פעם מתעוררת עליו מחלקת, ואז אין לו כבר ישוב הדעת, וכל היום הולך לו בשטיות, פעם נוסע בדרך ואז הוא מבלבל בדעתו וכו' וכו', כמה וכמה דחיות ובלבולים שיש בכל יום ויום, ואם האדם חזק בדעתו באור השגחתו יתברך, יודע שהכל ממנו

(א) מתי יבוא כבודו?

(ב) שצרים.

אֲשֶׁר תִּקְט בְּנַחֵל רִצָּא

יְתַבְרַךְ, וְיִכּוֹל לְמַצֵּא אוֹתוֹ יְתַבְרַךְ בְּכֹל מְקוֹם וּבְכֹל זְמַן, אֲזַי יְתַפְרְדוּ
כָּל פּוֹעֲלֵי אֶנְן, וְנִתְגַּלֶּה עֲלֵיו אוֹר הַגְּנוּז מִשְׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית.

וְכָל זֶה עַל-יְדֵי הַדְּמִימָה וְהַשְׁתִּיקָה, שְׁשׁוֹתֵק וּמִבְטָל עֲצָמוֹ אֵלָיו
יְתַבְרַךְ, וַיֵּשׁ לומר "יְהִי" עִם הַכּוֹלֵל עוֹלָה "הַיּוֹם", כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה
— כִּפִּי שְׁהָאָדָם זוֹכֶה לִידַע שְׁאִין לוֹ רַק אֶת הַיּוֹם, וְהַיּוֹם הַזֶּה יַעֲבֹר
וְלֹא יִהְיֶה לוֹ עוֹד זֶה הַיּוֹם, בֵּן שׁוֹתֵק לְמַחְרָפוֹ, וְכַמוֹבָא (בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן,
סִימָן עז), כָּל הָעוֹלָם מְלֵא מַחְלָקָת, "בְּאֲמוֹת" — בֵּין אִמָּה לְאִמָּה,
"בְּעִיר" — בֵּין אֲנָשֵׁי הָעִיר, "בְּבֵית מְדָרְשׁוֹ" — עִם אֲנָשֵׁי בֵּית
מְדָרְשׁוֹ, "בְּבֵית" — בֵּין אֲנָשֵׁי בֵּיתוֹ, וְגַם אֲצִלוֹ בְּעֲצָמוֹ, וְאִין מִי
שְׁשִׁשׁוֹם אֶל לְבוֹ, שְׁהַיּוֹם הַזֶּה כְּשֶׁהוֹלֵךְ כְּבָר מֵת, וְלֹא יִחְזֹר לוֹ, עֵינַן
שֵׁם בְּאֲרִיכוֹת קִצָּת.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ שְׁזַכִּינוּ לִידַע מְרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה הַמְּלַמְדֵנוּ
עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ עַל כָּל
הַחֲסָד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, "חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים" (תְּהִלִּים טז, ו).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּקְט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי - עֲרֵב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר בֵּי-חֲצֵא הַיְתָשׁ"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נִפְשִׁי, וְתִיק וְחֲסִיד,
הָאֲבָרָךְ הַיְקָר הַשׁוֹתָה מִימֵי הַחֲכָמָה מִהַנַּחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוֹתוֹ
יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכוֹן קַבְּלָתִי וְהַגְּנִי בְּזֶה לְהַשִּׁיבְךָ.

אֲחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מַעֲכָשׁוֹ, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ מִכָּל מַה
שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, רַק תִּסְיַח דַּעְתָּךְ בְּכָל פַּעַם מִכָּל הַהִרְפָּתָקָאוֹת הַעוֹבְרוֹת

עָלֶיךָ, וְזָכַר כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ אֱלֹקִים, וְהִכַּל מִיָּדוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֵין מִבְּלַעְדֶּיךָ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהִכַּל מִתְנַהֵג בְּהַשְׁגָּחַתוֹ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, וְ"אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה אֶלָּא אִם-כֵּן מִכְרִיזִין עָלֶיךָ מִלְמַעְלָה" (חֲלִין ז:), וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֵׁם אֱלֹפִי שֶׁל עוֹלָם, וְזֶה עֵקֶר הַגְּאֻלָּה — כְּשֶׁזּוֹכִים לְבָרֵךְ הָאֱמוּנָה הַזֹּאת, כִּי אֵין מִבְּלַעְדֶּיךָ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, הַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כְּדִי לְקַרְבוֹ וּלְעוֹרְרוֹ אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, וּכְשֵׁיִשׁ לוֹ הַשֶּׁכֶּל הַזֶּה לְבָרוּחַ מִכָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, אֲזַי כְּרָגַע יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָוֶן, וְיֵאִיר עָלֶיךָ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ הַמֵּאִיר לְכָל הָאָרֶץ וְלְדָרִים עָלֶיךָ.

וּלְכָל זֶה יְכוּלִים לְזַכֹּר עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֲמִתִּית לְצַדִּיק הָאֱמֵת, שְׁמִמְנֵנוּ מִקְבָּלִים אֶת נִקְדַּת הָאֱמֵת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז, אֲשֶׁר דְּבַרְנוּ מִזֶּה אֶתְמוּל בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ בְּלִילָה עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ), כִּי הַצַּדִּיק הוּא נִקְדַּת הָאֱמֵת שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְעַל-יְדֵי הַהִתְקַרְבוֹת אֵלֶיךָ, נִחְקַקֶת בּוֹ אֱמֵת, כִּי דוּעַ בְּחוּשׁ שְׁתַּכְּף-וּמִיד כְּשֶׁאֶחָד מִתְקַרֵב אֵל רַבְּנוּ ז"ל, הוּא נִתְעוֹרֵר בְּהִתְעוֹרְרוֹת אֲמִתִּית מִפְּנִימִיּוֹת לְכַבּוֹ, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה אֵין בְּשׁוּם מְקוֹם בְּעוֹלָם, וְהַסִּימָן לְזֶה הוּא, שְׁתַּכְּף-וּמִיד כְּשֶׁמִּתְקַרֵב אֵל זֶה הַצַּדִּיק הָאֱמֵת שֶׁהוּא נִקְדַּת הָאֱמֵת שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אֲזַי מִתְעוֹרֵר וְנִפְתָּח לְבוֹ לְדַבֵּר אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ בְּהִתְבוֹדְדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וּמִדְּבַק עֲצָמוֹ אֵל חַי הַחַיִּים — הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכַמוֹכָא בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן ס), שְׁעַל-יְדֵי שְׁשׂוּמְעִים אֶת הַתְּעוֹרְרוֹת הַחֶכֶם, נִפְתָּח הִפֵּה לְדַבֵּר אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, עֵין שֵׁם; וּמוֹכָא בְּפָנִים הַתּוֹרָה ז' (בְּחֶלֶק א'), אֲשֶׁר עַל-יְדֵי שְׁהוֹלְכִים עִם עֲצוֹת הַצַּדִּיק, אֲזַי נַעֲשֶׂה מִזֶּה נִשְׂוֹאֵין דְּקִדְשָׁה, וְלִהְפֹךְ, חֶסֶד וְשֵׁלוֹם, כְּשֶׁשׂוּמְעִין בְּעֲצַת הַרְשָׁעִים, אֲזַי נַעֲשֶׂה מִזֶּה נִשְׂוֹאֵין דְּסִטְרָא אַחְרָא, שְׁמִקְשָׁר עֲצָמוֹ אֵל שְׂרֵשׁ הַטְּמָאָה, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, כִּי עֵקֶר הָאֱמוּנָה מִקְבָּלִים עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, כִּי עַל יָדוֹ נִפְתָּח פִּיּוֹ לְדַבֵּר אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל מֵה שְׁמִרְבָּה בְּשִׂיחָה וְתַפְלָה, יוֹתֵר מִתְחַזְּקֶת וּמִתְגַּדֶּלֶת אֱמוּנָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אֲשֶׁר תְּקִי בְּנַחֵל רִצְג

וַיֵּשׁ דְּבוּרִים רַבִּים עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת, אֶף אָפֶס הַפְּנְאִי וְהַטְרְדוֹת
בְּכָל יוֹם רַבּוֹת מְאֹד, עַל-כֵּן אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תְּקִי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִבֵּא ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידִי, הַחֲפִץ וּמִשְׁתּוֹקֵךְ
מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֵל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הֵיכָר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְנִהְיֵיתִי לְרֵאוֹת מִכְתָּלִי מִכְתָּבְךָ אֵיךְ
שְׂאֵתָה מִתְחִזֵּק בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתוֹרָה, בְּתַפְלָה וּבְהַתְּבַדְּדוֹת.

אֲחִי הֵיכָר! חֲזַק וְאַמֵּץ וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת, כִּי ה' עִמָּךְ, אֲתָךְ
וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמֵלֵא כָל עַלְמִין וְסוֹכְבֵי כָל עַלְמִין,
וְאֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיךְ לְהִזְהַר וּלְהִשָּׁמֵר מְאֹד מְאֹד
מִפְּעֵס, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה עוֹקֵר עֲצָמוֹ מִהַשְּׁגָחַתוֹ יִתְבָּרַךְ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי
בְּאֱמַת הַכָּל בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת
מִדּוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, הַכָּל לְכָל בְּהַשְּׁגָחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, וְכָלֵם
הֵם שְׁלוּחֵי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, וּכְשֶׁקּוֹפֵץ עַל חֲבֵרוֹ שֶׁהֵרַע לוֹ, בְּזֶה
כּוֹפֵר בְּהַשְּׁגָחַתוֹ יִתְבָּרַךְ, חַס וְשְׁלוֹם.

וְעַקֵּר הַעֲצָה שְׂיִזְכָּה לְמִצָּא אֶת שְׂרֵשׁ קְדָשְׁתּוֹ, שְׂזֶה בְּחִינַת זְוִיגוֹ,
בְּחִינַת הַשְּׂכִינָה — הָאֱמוּנָה, הוּא — עַל-יְדֵי פְּנוּת אֱלוּל, לְדָם
וְלִשְׁתֵּק בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה, וּבְזֶה מְגַלָּה שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ אֵינוֹ
כְּלוּם, וּמִמַּעַט בְּכָבוֹד עֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹצֵא זְוִיגוֹ שְׂרֵשׁ קְדָשְׁתּוֹ
(עֵינִי בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו', וּבְחֶלֶק ב', סִימָן פּוּז), וְעַל-יְדֵי שְׂמִשְׁפִּיל
אֶת עֲצָמוֹ וַיִּוֹדַע שְׂאֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ, וְהַכָּל בְּהַשְּׁגָחַתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרִטִי

פּרָטִית, אַז הוֹלֵךְ כְּסֹדֶר (עִינֵי שֵׁם, חֶלֶק ב', סִימָן פב), כִּי בְּאַמַּת בְּזֵה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְחַיּוֹת חַיִּים נִצְחִיִּים מִמֶּשׁ, וְלִהְיוֹת בְּהִיכָלָא דְמִלְכָא, וְכֹל זֶה עַל-יַדֵי שְׁמִירַת הַדְּבוּר, וְכֵן בְּלִי לְנֶקֶם, חֶסֶם וְשִׁלּוּם, בְּחִבְרוֹ בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה, אֶפְלוּ שְׁעֵשָׂה לִי הָעוֹלָה הַגְּדוּלָה בְּיוֹתֵר, רַק יַדַע שֶׁהַכֹּל שְׁלִיחַ מִהַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-יַדֵי-זֶה יַעֲלֶה אֶת הַמִּשְׁפָּט לְאֱלֹקִים, וַיִּמְתְּקוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים, וַיִּתְּפְּרוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אֲוֶן, וַיִּתְּגַלֶּה עָלָיו אִוֶּר הַגְּנוּז, וְזֶה עֶקֶר כְּפִנְתֵי אֱלֹהִים שְׁצָרִיכִים לְקַיֵּם, וְזֶה עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה, וְזוֹ הַהִתְחַלָּה וְהַהֲכָנָה שֶׁל הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה שְׂרֵשׁ הַתְּשׁוּבָה.

וּמַחְמַת טְרֵדוֹתַי — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תקיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר נִצְבִּים ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה לִידֵי הַיָּקָר, הַחֶפֶץ וּמִשְׁתוֹקֵק לְהַתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת וְהַתֵּם שְׁקִבְלָנוּ מִהַנְּחֵל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְתִדַע, אַחֵי הַיָּקָר, שְׁבַעֲתִים הִלְלוּ צָרִיכִים לְהַתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, וְלִילֵךְ עִם כְּפִנְתֵי אֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, לְדָם וְלִשְׁתֵּק עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלִבְלִי לַעֲנוֹת לְמַחְרָפוֹ דְּבַר, וּבִכְלָל לְשִׁמּוֹר מְאֹד אֶת הַדְּבוּר וְלִשְׁתֵּק תְּמִיד, שְׁזֵה בְּעֶצְמוֹ עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה — לְבִלִי לַעֲנוֹת עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְכִמּוֹ שְׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (מְגִלָּה יח): "סִמָּא דִּיִּסּוּרֵי קַבּוּלֵי"א וּשְׁתִּיקָה, וּבְזֵה בְּעֶצְמוֹ יִכְנִיעַ אֶת הַדָּם הָרַע שְׁבַחְלָל הַשְּׁמַאֲלִי, וּבְוֹדָאֵי זֶה דְּבַר קִשָּׁה, בְּפִרְט

(א) רְפוּאָת הַיִּסּוּרִים — לְקַבְּלָם [בְּשְׁתִּיקָה].

מי שְׂרָגִיל לָכֶּה, וְעִכְשׁוֹ כְּשֹׁזֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבּוֹ וְ"ל צָרִיף לְהִתְנַהֵּג בְּזוֹ הַדְרָף, שְׂקָשׁוֹר בְּזֶה שְׂרֵשׁ כָּל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם — לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הַדְּבוּר יִהְיֶה אִיף שְׂיִהְיֶה, אֶפְלוֹ שְׂיִבְזוּ וְיִחַרְפוּ אוֹתוֹ, הוּא יִדָּם וְיִשְׁתַּק, וְאִזּוּ יִזְכֶּה לְהִתְגַּלּוֹת אוֹר הַגְּנוּז, וְיִאֲרִיף אִפּוֹ עַל כָּל מַה שְׂעוֹבֵר עָלָיו, וְזֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה — לִידַע שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְכָלֵם שְׂלִיחִים מֵאִתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל יְדֵי תִקְוֵה הָאֱמוּנָה הַזֹּה, אִזּוּ הוּא גְּדֹל וְצוֹמַח הַיֵּטֵב (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה), וְיִשְׁמֹר עֲצֻמוֹ מְאֹד מְאֹד מִפְּעַס וּמִקְפִּידוֹת, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה עוֹקֵר עֲצֻמוֹ לְגַמְרִי, כִּי עַל-יְדֵי כְּעַס וּקְפִידוֹת מִפְּקִיר אֶת דְּבוּרוֹ, וְאִזּוּ עוֹבֵר עָלָיו מַה שְׂעוֹבֵר, רַק עָלָיו לְהֵאֱמִין כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵין דְּבַר נֶעֱשֶׂה מֵעֲצֻמוֹ, וּבְכָל דְּבַר תִּכְף-וּמִיד כִּיֹּר אֶת הַשְּׂגָחַתוֹ הַפְּרֻטִית שְׂכָף רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיִהְיֶה רַגִּיל לֹאֵר עַל כָּל מַה שְׂעוֹבֵר עָלָיו: "כָּל מַה דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב הוּא דְּעָבִיד"^ב (בְּרַכּוֹת ס: וְעֵיִן זֶה־ח"א, קפ"א), וְהַכֵּל לְטוֹבָה וּבְהַשְׂגָּחָה פְּרֻטִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָף...

אֶפְלוֹ אִם כָּבֵר נִפְלֵת בְּעַמְק הַרְע' וְהַחֲשֵׁף, וְדַבְּרַת לְשׁוֹן-הַרַע שְׂהַחֲמִירוֹ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ וְ"ל מְאֹד מְאֹד (עֵיִן עֲרִכִין טו.), אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֶת הַכֵּל יְכוּלִים לְתַקֵּן, וְהַעֲקֹר לְקַבֵּל עַל עֲצֻמוֹ עַל-כָּל-פָּנִים מֵעַכְשָׁו לֹא אֲדַבֵּר מֵאַחֲרִים כָּלֵל מְטוֹב וְעַד רַע, וְיִתְבּוֹנֵן לְמַה הַצָּרִף לְדַבֵּר עַל חֲבֵרוֹ לְשׁוֹן-הַרַע, וְיִרַד בִּירִידָה וּנְפִילָה כְּזוֹ וְכוּ', אֵין זֶה כִּי אִם שְׂצָרִיף תִּכְף-וּמִיד לְבַקֵּשׁ עַל חֲבֵרוֹ שְׂיִמְתְּקוֹ מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יִצִּילוֹ מִכָּל נֶגַע, מִחֲלָה וּמִכְאוּב, וְיִתְגַּלֵּה לוֹ אוֹר חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְצָרִיף לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ לְבַקֵּשׁ תְּמִיד עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שְׂיִמְשֹׁף עָלָיו שְׂפַע, בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה, בְּנִי, חַיִּי, וּמְזוֹנֵי וְהַמְתְּקַת הַדִּינִים, וְתִתְגַּלֵּה לוֹ אֱמֶתֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּבְכַרְט אוֹתָם אֲנָשִׁים שְׂדַבֵּר עֲלֵיהֶם לְשׁוֹן-הַרַע, כְּדִי לְתַקֵּן זֹאת, צָרִיף לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה בְּעֵבּוֹרֵם, וּבְזֶה יִתְכַּפֵּר לוֹ.

(ב) כָּל מַה שְׂעוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְטוֹבָה הוּא עוֹשֶׂה.

תקיב.

בעזרת השם ותפירה, יום רביעי לסדר נצבים ה'תש"ל.

שלום וברכה וכל טוב סלה לידידי היקר, שותה בצמא ממי
הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך הלא בודאי עכשו בקרוב
אתראה עמך בראש השנה הקדוש, שתבוא לקבוץ הקדוש שלנו
וכו', ואז נדבר באריכות יותר, אף על מה שעובר עליך, חזק עצמך
מאד מאד באמונת השגחה, כי אין בלעדיו תפירה כלל, אפלו מה
שנעשה מבעל בחירה הוא גם-כן ממנו תפירה בהשגחה נפלאה
ובכונה עליונה, וכשתדע ידיעה זאת, אז תגאל מכל צרותיך, ויחזר
וילך לך כסדר.

הדורש שלומך...

צריך לדע, כי רבנו ז"ל הוא בעצמו מקרב את מקרבו, וכל
המקרבים שלו נתקרו על ידו ודיקא, כמו שהתפאר בעצמו: איך
האב מיד שוין מיינע אוגען אויף איטליכען באזונדער אויסגעקוקטא
(סי' מו"ז, סימן שכב), ועל-כן אין להתפאר ולומר: יש לי מקרבים
וכו' וכאלו אני מקרב וכו', הכל נעשה רק על-ידי רבנו ז"ל בעצמו,
ובידיעה זו תבטלו כל מיני קנאה ושנאת חנם ומחלקת, אשר דבר
זה מעכב את הגאולה.

תְּקִיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר נְצִיבִים ה'תש"ל.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִמְשָׁךְ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר
הַמְשֻׁתָּקֵק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֲמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֲלָה
הַנוֹבֵעַ מִקּוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִלְמַד
הַרְבֵּה זֶהר בְּכָל יוֹם וַיֵּאִיר לְךָ תָּמִיד, וְאִפְלוּ הָאֲמִירָה בְּעֶצְמָהּ מְעוֹרֶרֶת
מְאֹד, בְּאֲשֶׁר גָּלָה רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי אֹר הַזֶּהר נִזְכָּה שְׁלֵא יִשְׁתַּכַּח
מֵאֲתָנוּ אֹר הַתּוֹרָה (כְּמוֹכָא בְּהַתְחַלַּת הַלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, בַּתּוֹרָה הַמְתַּחֲלִילָה "לְכוּ
חֲזוּ", עֵין שֵׁם), וְכֵן תִּתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עֲכָשׁוּ
הֵם עֵקֶר הַתְּגִלּוֹת מְעִינּוֹת הַחֲכָמָה כִּידוּעַ לָנוּ, וּבְהֵם כְּלוּלוֹת כָּל
הַהַתְּגִלּוֹת שֶׁזָּכִינוּ אֲלֵיהֶן עַד עֲכָשׁוּ כְּמוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי,
הָאֲרִיז"ל וְהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב, זְכוּתָם תִּגַּן עָלֵינוּ, כִּי תוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל הִיא
הָאֲרֵת הַמְּשִׁיחַ שֶׁנִּזְכָּה בְּקָרוֹב מִמֶּשׁ שִׁיתְּגַלֶּה אֹרוֹ בְּכָל הָעוֹלָם, וְאִז
יִקְיָם (יְחֻזְקָאֵל יֵא, יט): "וְהִסִּירוּתִי לֵב הָאֲבָן מִבְּשָׂרָם, וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב
בְּשָׂר" וְגו', וַיִּקְיָם (צַפְנִיָּה ג, ח): "כִּי אִז אֶהֱפֹךְ אֶל עַמִּים שְׁפָה כְּרוּרָה
לְקָרָא כָּלֵם בְּשֵׁם ה'", וְהַכֹּל יַעֲסִקוּ בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׂזָה עֵקֶר
כְּלֵי זִינוּ שֶׁל מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, הֵינּוּ כִּי אִז יִהְיֶה זֶה הָעֵקֶר, וַיִּדְעוּ שְׂאִין
שׁוֹם מְצִיאוֹת אַחֲרַת כִּי אִם תְּפִלָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

מְכַל מָה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, אֵין שׁוֹם בֵּית מְנוּס אַחַר לְבָרַח כִּי
אִם אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא
מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין וּבַתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְהַכֹּל לְכָל הוּא
עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁנִּתְלַבֵּשׁ בְּלִבוֹשִׁים אֱלוֹ, וְעַל-כֵּן
"אָנָּה אֵלֶיךָ מְרוּחָךְ וְאָנָּה מִפְּנֵיךָ אֶבְרַח" (תְּהִלִּים קלט, ז), וְתַכְף-וּמְיָד
כְּשֶׁמִּתְחַבֵּא בְּצֵל כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ, יִמְתַּק מִמֶּנּוּ הַכֹּל, כִּי מִי יִרְהִיב לְגִשְׁת
אֲלֵיו מֵאַחַר שֶׁמִּתְחַבֵּא אֲצֵלוֹ יִתְבָּרֵךְ.

תקיד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב־שבת־קדש לסדר נצבים ה'תש"ל.

שלום וברכה לאהובי, ידידי היקר, השוּתָה מֵהַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

מכתבך קבלתי, ונהגיתי מדבריך הרבה מאד; אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו לידע מאור גנוז כזה.

ועקר הכל — דע לך שצריכים התחזקות חדשה בכל יום, ואפלו בתוך הימים צריכים התחזקות והתחדשות בכל שעה מחדש, ולהיות תמיד בשמחה - להיות שמח בחלקו ברוחניות ובגשמיות, שזה עקר תשובה של שבת, כמוכא בלקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ע"ט, שיש תשובה של ששת ימי החל — פעם כשר ופעם טמא וכו' פעם בוער אל השם יתברך ועבודת השם, ופעם בוער אל תאוות רעות ומדות רעות והכלי העולם הזה, שזה בחינת שלא כסדר, והוא תמיד בעצבות ובמרה שחורה, הן כשפוער לקדשה רוצה לעשות יותר מכחו בבחינת "פן יהרסו" (שמות יט, כא), והן כשנופל וחסר בממון ותאוותיו, הוא גם־כן במרה שחורה ובעצבות שאינו יכול להשיגם, ויש תשובה של שבת, שאז הולך לו כסדר, והוא תמיד בשמחה, ושמח בחלקו תמיד במה שיש לו, הן ברוחניות והן בגשמיות, ואז הוא הולך בעולם החרות וזוכה לבחינת הגאולה הפרטית, פי עקר הצרות והיסורים של האדם, שהולך לו שלא כסדר, פי חושב שהכל תלוי בידו, על־כן חפץ לעשות הרבה ברוחניות, וכשרואה שלא עולה לו, אז נופל בדעתו, וכן בגשמיות שרוצה בפרנסה טובה ושאָר התאוות והמדות וכו', אבל אם זוכה לבטל עצמו אליו יתברך אז הולך לו כסדר, והוא שמח בחלקו תמיד, שזה עקר השלמות, ועל־כן שמח בחלקו תמיד ראשי תבות 'שבת', שזה עקר תשובה של שבת, וזה עקר פנינת אלול — לדם ולשתק

אֲשֶׁר תְּקוּמוֹת בְּנִחָל רִצּוֹת

וְלִשְׁמֵחַ בְּחִלְקוֹ וְגוֹרְלוֹ, אֵף שֶׁהוּא בְּחִינַת "דִּין" - "אֱלֹקִים", יָדַע שֶׁשָׁם גְּנוּזִים רַחֲמִים הַיְיָ הַבְּרוּךְ הוּא, וְאִזּוּ יִלְךְ לוֹ תְּמִיד בְּסִדְרָה, וְיִזְכֶּה לְגֵאֲלָה, בְּחִינַת: "קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי גֵאֲלָה" (תהלים סט, יט).

אֲשֶׁרֵינוּ שׁוֹכְנֵינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת בְּזוֹה, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יְתָבָרָךְ עַל כָּל הַחֲסָד חָנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְהַמֵּאֲחִיל לְךָ פְּתִיבָה וְחֲתִימָה טוֹבָה...

כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְאַחֲזוֹ אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יְתָבָרָךְ, וּמִכָּל מַה שֶׁרַק עוֹבֵר עָלָיו הוּא בּוֹרַח אֵלָיו יְתָבָרָךְ, וּמִסִּפָּר לְפָנָיו יְתָבָרָךְ אֶת כָּל לְבוֹ בְּפִרְטֵי פִרְטֵי, עַל-יְדֵי-זוֹה לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל מִקִּדְשֵׁי יְהוּדוּתוֹ, כִּי יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִי וְיִעֲבֹר עָלָיו מַה שִׁיְעֲבֹר, וְיִתְגַּלְגַּל בְּמִקוֹם שִׁיְתְּגַלְגַּל, יִקָּשֶׁר עֲצָמוֹ מִמִּקוֹמוֹ אֵלָיו יְתָבָרָךְ, וְאֶפְלוּ כְּשִׁיִּגְיֵעוּ לוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, נְסִינּוֹת כְּאֵלוֹ — שֶׁלֹּא יוּכַל לְלַמַּד אוֹ יִהְיֶה גּוֹלָה לְאִיזָה מְקוֹם וְכוּ' וְכוּ', אֵף-עַל-פִּי-כֵן עַל-יְדֵי עֲצָה זוֹ — לְדַבֵּר תְּמִיד עִמּוֹ יְתָבָרָךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, לְעוֹלָם לֹא יִתְרַחַק מִמָּנוּ יְתָבָרָךְ, וְאִדְרָבָה עוֹד יִזְכֶּה לְהִמְשִׁיךְ אֵלָיו שְׂכִינַת עִזּוֹ יְתָבָרָךְ, וְיִגְאָל מִכָּל צְרוּתָיו וְטִלְטוּלָיו, כִּי הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה הֵם יְסוֹד גְּדוֹל בְּקִיּוֹם הָאָדָם בְּגִשְׁמֵיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

תְּקוּמוֹת.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבָרָךְ, יוֹם שְׁשִׁי - עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרָה נִצְבִּים ה'תש"ל.

שְׁלוֹם בְּרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה לִידִידֵי, אֶהוּבֵי, מִחֲמַד נַפְשִׁי, הַשּׁוֹתָה מֵהָאֵי נַחַל עֲמִיק וְטָמִיר, נַחַל נוֹבֵעַ מִקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּירוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמָּךְ, וּמִמֶּשׁ רַקְדָּתִי מֵרַב שִׁמְחָה שְׁבָרוּךְ הַשֵּׁם, אֶתָּה כְּכֹר אוֹחֲזוֹ בְּסִדְרָךְ בְּש"ס, שְׁעוּרִים

בסדרן במסכת מנחות, ובשלחן ערוך אתה ביוֹרה דְעָה הַלְכוֹת שְׁחִיטָה, וְכֵן זְכִיתָ לְסִים אֶת כָּל הַשְּׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה וְכוּ', מִה אִמֵר לָךְ, יְדִידִי, אֶהוּבִי, אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי רַק זֶה יִשְׂאֵר מִהָאָדָם; לְכֵן, אַחֵי הַיָּקָר, חֲזַק וְאַמֵץ לְהִתְחִיל בְּכָל פְּעַם מְחַדָּשׁ, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם כִּי ה' אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, מִמְּלֵא כָל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְלִית אֶתְר פְּנוּי מִינָה.

הַעֲקָר לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד אֶת הַדְּבֹר יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, לְכָלִי לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְגַם הַמְּכַרְח יִרְאֶה לְקַצֵּר בְּתַכְלִית הַקְּצוּר, כִּי עֲקָר יִסוּד הָאָדָם הוּא הַדְּבֹר, אִם לְטוֹב — שְׂיִכּוֹל לְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִם, חֵס וְשְׁלוֹם, לְרַע — שְׂיִכּוֹל לְעַקֵּר עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן צָרִיךְ לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד מִכַּעַס וּמִקְפִּידוֹת, שְׂמַאֲבַד עַל-יְדֵי-זֶה, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶת הַנְּשִׁמָּה שְׂזָכָה, הַעֲקָר לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה תְּמִיד, הֵן כְּשֶׁהוֹלֵךְ לוֹ בְּטוֹב, וְהֵן, חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַפֵּךְ, וְיִהְיֶה שְׂיִמַּח בְּחֻלְקוֹ תְּמִיד, שְׂזֶה עֲקָר הַתְּשׁוּבָה שֶׁל שְׂבִית' הוּא בְּדֶרֶךְ הַמְּמַצֵּעַ, כִּי אֵינוֹ בּוֹעֵר בְּיוֹתֵר, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶל הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת רַבּוּי אֹר "פֶּן יִהְרַסוּ" (שְׁמוֹת י"ט, כ"א), רַק עוֹשֶׂה מִה שְׂיִכּוֹל לְעֲשׂוֹת, וְכֵן אֵינוֹ רֵץ אֶל הַבְּלִי הַעוֹלָם הַזֶּה, רַק שְׂיִמַּח בְּמָה שְׂיִישׁ לוֹ, כִּי שְׂמִחָה הִיא הַהִתְחַלָּה וְהַעֲקָרִית בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְרַבּוּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂתַכְּף-וּמִיד כְּשֶׁרוֹצֵה לְהִיּוֹת אִישׁ פָּשֵׁר, עֲבָרָה גְדוֹלָה כְּשֶׁהוּא בְּעֲצָבוֹת וּבְמָרָה שְׂחוֹרָה, אֲשֶׁר הַהִשְׁתַּלְּשְׁלוֹת בָּאָה מְרַבּוּי אֹר, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׂבוֹעֵר בְּיוֹתֵר אֶל הַבְּלִי הַעוֹלָם הַזֶּה, כִּי עַל-יְדֵי שְׂשִׁמַּח בְּחֻלְקוֹ תְּמִיד, אִזּוֹכָה לְגֵאל אֶת נַפְשׁוֹ, בְּחִינַת: "קָרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְּאֻלָּה" (תְּהִלִּים ס"ט, י"ט).

וְתַתְּמִיד מְאֹד בְּלִמּוּד שְׁלַחַן עָרוּךְ, שְׂעַל לְמוֹד זֶה הַזְּהִיר רַבּוּנוּ ז"ל בְּיוֹתֵר מִכָּל הַלְּמוּדִים (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפ"ה), וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת חַק קְבוּעַ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוּמָנוּ כְּיָדוּעַ, וְעַל-כֵּן יֵשׁ הַרְבֵּה מְאֲנָשֵׁי שְׁלוּמָנוּ הַנוֹהֲגִים תַּכְּף-וּמִיד אַחֵר הַתְּפִלָּה לְקִים צוּוֵי שֶׁל רַבּוּנוּ ז"ל, וְלוּמְדִים שְׂעוֹר

אָשֶׁר תְּקוּטוּ בְּנַחֵל שׂא

בְּשִׁלְחַן עֲרוּף עִם הַתְּפִלִּין דְּרַבְנּוּ תַּם, כַּמּוּבָא כָּל זֶה בְּכוּכְבֵּי-אוּר (חֶלֶק א', לו'), עֵינֵי שָׁם.

וְהִנֵּה לְהַרְבוֹת בְּדַבּוּרִים אֵינוֹ הֶהָכְרַח, וּבִפְרָט שְׁסַפְרֵי רַבְנּוּ ו'ל בְּיָדְךָ, הַפֶּךָ בָּהֶם דְּכֹלֵא בָּהֶם — יַעֲזוּת וְהַתְּחַזְקוֹת וְהַנְּהַגוֹת יִשְׁרוֹת; וְרַבְנּוּ ו'ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה) עַל הַתְּמַדַּת סְפָרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְלוֹמַר עַל כָּל תּוֹרָה הַתְּפִלָּה מ'לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וּמוֹהַר"ן ת' ו'ל אָמַר, שֶׁהַרְבֵּה אֲנָשִׁים זָכוּ כְּבָר לְגַן-עֶדֶן עַל-יְדֵי זְכוּת הַתְּפִלוֹת הַקְּדוּשׁוֹת הָאֵלוּ, הַנִּמְשָׁכוֹת מִשְׁעַר הַנּוֹי"ן הָאֶרֶת הַמְּשִׁיחַ וְכוּ' פִּידוּעַ, וְזָכוּר תִּזְכֹּר מֵאֲמַר רַבְנּוּ ו'ל: "אֲבִיסָל אִיזֵי אוּיָךְ גּוּט"א, וְזֶה שִׁיף בְּכָל דְּבָר וּבְכָל הַנְּהַגָה וּבְכָל לְמוּד, כִּי עַל-פִּי-רַב הָאֲדָם מִתְּרַשֵּׁל, כִּי רוֹצֵה תְּמִיד לַעֲשׂוֹת דְּבָר בְּשִׁלְמוֹת, וְחֲצִי דְּבָר אוֹ פְּחוּת, אֵינוֹ רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵינוֹ עוֹשֶׂה אֶפְלוּ מֵהַ שְׂיֵשׁ בִּיכְלָתוֹ לַעֲשׂוֹת, וְצָרִיף לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד בְּכָל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שְׂזוּכָה לְחֻטִּף מ'צֵל הָעוֹבֵר" הִנֵּה, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאָר לְאָדָם שׁוּם דְּבָר, רַק מְעַט הַטוֹב שְׂזוּכָה לְחֻטִּף — תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, צְדָקָה וּגְמִילוֹת חֲסִדִּים, וּבִפְרָטִיּוֹת תְּפִלָּה, שִׁיחָה וְהַתְּבוּדוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְעַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר שֶׁל תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, בּוֹנֵה הַרְבֵּה לְשִׁרְשׁ קְדֻשָּׁתוֹ, וּבְרַבּוֹת הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים כְּשִׁיחָה חֲזָק בְּזֶה בְּיֹתֵר, אִזּוֹ יִגְמַר הַבְּנֵן שָׁלוֹ, וְיִזְכָּה "לְחַזוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ" (תְּהִלִּים כז, ד).

וּכְלָל זֶה תְּנַקֵּט בְּיָדְךָ: "סוּר מִרַע וְעֲשֵׂה טוֹב" (תְּהִלִּים לד, טו) — לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ עַל כָּל נִקְדָּה שֶׁל "סוּר מִרַע" שְׂזוּכָה, וְעַל כָּל נִקְדָּה שֶׁל "וְעֲשֵׂה טוֹב" שְׂזוּכָה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה, וּמְבַרְכֶךָ
בְּכַתִּיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה בְּסַפְרֵן שֶׁל צְדִיקִים
גְּמוּרִים, בְּרִסְלָבֵר חֲסִידִים...

אודות לקרב רחוקים, צריך שתדע ידיעה זו היטב, אשר כל אלו העוסקים לקרב רחוקים אל הקדשה, צריכים בסבלנות גדולה עד מאד. והעקר לא להפגס בופוחים כלל יהיה איך שיהיה, רק ידבר לפניהם דבורי אמונה והתחזקות כפי נקדתו הטובה שקבל מהצדיק האמת, ועל-ידי-זה ממילא תזכה לשבר את הרע שלהם, ותזכה לקרבם אל הקדשה, ואפלו אם לא תפעל אצלם מאומה, מה יהיה? ילכו ממך, אבל בזה שתפגס עמם בופוחים, תחזק יותר את הרע שלהם, ולא עוד אלא גם אתה תפל בנוקבא דתהומא רבה, ותהיה בסכנה גדולה; ופעם אחת בא אפיקורס גדול אל ר' לוי יצחק (נ"י) [ז"ל] להתנכח עמו באמונה, והשיב לו ר' לוי יצחק (נ"י) [ז"ל]: יש לנו בקבלה מרבנו ז"ל, שרק בשלשה תנאים אלו מתר להתנכח עם אפיקורס: א. קדם שמתחילים לדבר, תאמר לי בפה מלא שאתה מאמין ב"בראשית ברא אלקים את השמים והארץ". ב. כל זמן הופוח יהיה פיך סגור ולא תדבר כלום. ג. רק אני אדבר ואתה תשמע. אם אתה מסכים לוכוח כזה, מתר להתנכח עמך... והלך לו.

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מג), כי הדבורים של הרשע מולידים נאוף ורע בשומע, כי פשהרשע מדבר ומוציא מפיו הבלים, הוא מוליד אוררים ארסיים של נאוף, והשומע ממנו הדבורים ונושם נשימות, מכניס בגופו אלו האוררים, עיני שם; ועל כן צריכים להזהר מאד מאד עם מי מדברים, וצריכים לדבר בסבלנות גדולה, וכשאתה רואה שמתעקש לא לקבל דבריך, ברח ממנו, ורבי אברהם בר' נחמן ז"ל היה רגיל לומר "תקוץ הפללי" תכף-ומיד אחר שדבר עם איזה רחוק או רשע, כדי שלא יזיק לו הבל פיו כנ"ל. והבן את אשר לפניך.

תַּקְטוּז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשׂוּי לְסֹדֵר נֹצְבִים ה'תש"ל.

שָׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל מַעֲלַת הַנְּתִיקָה וְהַחֲסִיד, שׁוֹתָהּ
בְּצִמָּא מִהַמְעִין הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הֵיכָר קִבְלָתִי בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְלִהְשִׁיבְךָ דְבָרֵי אֲמַת כְּרִצּוֹנְךָ,
הֵלֵא בְּקִרְוֹב נִתְרָאָה פְּנִים אֶל פְּנִים בְּקִבוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁלָנוּ; אֲשֶׁרִינוּ
וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ שְׂזַכִּינוּ לִידַע מְאוֹר גְּנוּז כְּזֶה הָעוֹשֶׂה רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכוּ'
וְכוּ'.

וְהַעֲקָר, אַחֵי הֵיכָר, קִבְלָנוּ מִרְבָּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִמֵּן
(ו), לְדַם וְלִשְׁתַּק עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְלִבְל
יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבָר וּמִשׁוּם דְּבָר וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְיִהְיֶה בְּקִי בְּ"רִצּוֹא"
וּבְקִי בְּ"שׁוּב", וְלַעוֹלָם יִהְיֶה שְׂמִיחַ בְּחֲלָקוֹ תְּמִיד, שֶׁהוּא תְּשׁוּבָה
שֶׁל שְׂבִיט', הֵן בְּטוֹבוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת "רִצּוֹא", וְהֵן לְהַפָּךְ, חֵס וְשָׁלוֹם,
כְּשֶׁרַע לוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת "וְשׁוּב", יִחֲזַק אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה וּבְפְּנִים שׁוֹחֲקוֹת — אֲנִפִּין נְהוּרִין, שֶׁזֶה סֵטְרָא דְקַדְשָׁהּ
(עִין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִמֵּן כג), לְהִיּוֹת תְּמִיד מַעֲבִיר עַל מְדוּתוֹ,
וְיִהְיֶה נִדְחָה מִפְּנֵי הַשְּׂעָה.

וְיִשְׁמַר דְּבוּרוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי עֲקָר הַרוּחַ סְעָרָה בְּמַח נַעֲשֶׂה עַל-יָדֵי
פְּגָם הַדְּבוּר, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עוֹשֶׂה דְּבָרוֹ" (עִין
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִמֵּן לח), וְצָרִיף לְהִזְהַר עַל זֶה יוֹתֵר מִהַכֵּל, כִּי
עֲקָר הָאָדָם הוּא הַדְּבוּר, וְהוּא הַסָּלָם וְהַפְּתַח לְהַכְּנִס וְלְהַפְּלִל בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, אִף "לְפַתַּח חֲטָאֵת רוּבִיץ" (בְּרֵאשִׁית ד, ז), כִּי הֵיכָר הָרַע אוֹרֵב
מְאֹד מְאֹד עַל הָאָדָם לְלַכְדוֹ בְּמַצּוּדָתוֹ, וְלַעֲקָרוֹ מִחַיִּים נְצַחִיִּים, מִנְעָם
זֵיו שְׂכִינָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִכּוּלִים לְזְכוּת עַל-יָדֵי קְדֻשַׁת הַדְּבוּר, כִּי מְאִיר
עָלָיו אוֹר הַגְּנוּז מִשְׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית עַל-יָדֵי שְׂמִירַת דְּבוּרוֹ כִּידוּעַ,

(א) פְּנִים מְאִירוֹת.

(ב) צַד הַקְּדֻשָּׁה.

ותקבל על עצמך לבל להתחיל לדבר עם שום בריה שפעולם יהיה איך שיהיה, כי אם המכרח מאד מאד מצד פרנסתו, אשר אי אפשר לו באפן אחר, ועל ידי הנהגה זו יתקן הרבה וישמר מכל פגעי הזמן, כמו שכתוב (משלי כא, כג): "שמר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו", וינצל מהעון החמור של לשון הרע ורכילות וליצנות, העוקרים את האדם ומפילים אותו לשאל תחתיות ומתחתיו, אשר על זה נאמר: "כל באיה לא ישובון" וגו' (שם ב, יט).

אשרינו שזכינו לידע מרבי אמת כזה נחל נובע מקור חכמה, וכותו יגן עלינו.

ומחמת טרדותי — אקצר.

הדורש שלומך...

עקר הקדשה שורה רק במקום האחדות, כי השם יתברך הוא תכלית האחדות, וקדשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד הוא, וזה שאנו אומרים בשבת קדש (בתפלת מנחה): "אתה אחד ושםך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ", וזהו בעצמו סוד קדשא בריך הוא ואורייתא וישראל, אתה אחד — זהו קדשא בריך הוא, ושםך אחד — זו התורה שהיא שמותיו יתברך, ומי כעמך ישראל, והם תלויים זה בזה, כי כל מה שמכניס בדעתו אחדותו יתברך, כמו-כן אוהב את כל אחד מישראל כבבת עיניו, וכל מה שאוהב את כל אחד מישראל, כמו-כן יש לו חשק ללמד, וכמאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן צא): סגלה להתמדה שיזכה להיות מתמיד בלמודו הוא — להזהר לבלי לדבר על שום איש ישראלי, עין שם; ובאמת כל הבלבולים שיש לכל אחד, עד שאין לו חשק ללמד, הוא רק מפני שמבלבל עצמו מאחרים, אבל פשוטה להפשיט מחשבתו מהכל, ואינו חושב מאחרים כלל, רק ממנו יתברך, אז יש לו חשק ללמד הרבה, וגם מדבק את עצמו עם אלקותו יתברך המלבשת בתורה.

ג) הקדוש-ברוך-הוא, התורה וישראל אחד הם.

תְּקִיז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר הַתְּשֵׁל"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וּגְמֵר חַמִּימָה טוֹבָה לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, וְתִיקָר וְחֶסֶד, שׁוֹתֶה בְּצִמָּא מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר וּמִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם, כִּי הַכֹּל מִצַּד הַבַּעַל-דְּבָר הָאוֹרֵב עָלֶיךָ לְהַפִּילְךָ וּלְרַחֵקְךָ מֵאֵתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְעַקֵּר הַכֹּל — לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְלִמְצָא בְּעֶצְמוֹ וּבְאַחֲרֵים נִקְדוּת טוֹבוֹת שְׂיִשׁ בּוֹ וּבְקֵם, הֵינּוּ הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שְׂיִשׁ בְּכָל דְּבָר: דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, וְלִדְוֹן הַכֹּל לְכַף זְכוּת, כִּי הַכֹּל נִתְהַוֶּה מִלְּמַעְלָה בְּכוּנָה מִיְחַדָּת לְקָרְבוֹ בְּדֶרֶךְ זֶה דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי שְׂיִדְוֹן הַכֹּל לְכַף זְכוּת, וְיִמְצָא מְעַט הַטוֹב, עַל-יְדֵי-זֶה יִתְעַלֶּה וַיַּעֲלֶה גַם אַחֲרָיִם, כַּמוּבָא (בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רַפ"ב) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים לז, י'): "וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע וְהַתְּבוּנָתָ עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ", הֵינּוּ שֶׁהַפְּסוּק מְזַהֵר לְדוֹן אֵת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, וְאֵף-עַל-פִּי שְׂאֵתָה רוּאָה שֶׁהוּא רָשָׁע גְּמוּר, אֵף-עַל-פִּי-כֵן אֵתָה צְרִיךְ לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ לְמִצָּא בּוֹ מְעַט טוֹב, שֶׁשֵּׁם אֵינוֹ רָשָׁע, הֵינּוּ מְאַחַר שֶׁהוּא הוּא בְּעֶצְמוֹ חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶהוּ "עוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע" — עַל-יְדֵי שְׂמוּצָא בְּרָשָׁע בְּעֶצְמוֹ מְעַט שֶׁשֵּׁם אֵינוֹ רָשָׁע, עַל-יְדֵי-זֶה "וְהַתְּבוּנָתָ עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ" — הֵינּוּ כְּשֶׁתְּבוּנָתָ וְתִסְתַּכַּל עַל מְקוֹמוֹ הָרָאוּשׁוֹן, כִּי עַל-יְדֵי שְׂמִסְתַּכַּלִּין עַל הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שְׂיִשׁ בְּכָל נִבְרָא, וְדָנִין אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, עַל-יְדֵי-זֶה בְּאֵמֶת מוֹצִיאִין אוֹתוֹ מִכַּף חוֹבָה לְכַף זְכוּת, וְהַזְהִיר בְּרַבּוֹנוֹ "לְמָד מְאֹד לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ זֶה, כִּי הִיא יְסוּד גְּדוּל לְכָל מִי שְׂרוּצָה לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְבַל יֵאָבֵד עוֹלָמוֹ לְנִצָּח, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי רַב בְּנֵי-אָדָם שְׂרַחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כֹּל רַחוּקִים הוּא מִחַמַּת מְרָה שְׂחוּרָה וְעֶצְבוֹת, שְׂנוּפְלִים בְּדַעְתָּם כְּאֵלוֹ אֲבֹדָה תִּקְוָתָם, מִחַמַּת

שְׂרֹאִים בְּעֶצְמָם גִּדְּל קְלִקּוּלָם שְׁקִלְקּוּלוּ מְעַשְׂיָהֶם, כָּל אֶחָד כְּפִי מֵה שְׂיֹדֵעַ בְּעֶצְמוֹ אֶת נִגְעֵי לְכָבוֹ וּמְכַאוּכָיו, וּמְחַמַּת זֶה הֵם נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם, וְרַבָּם מִיֵּאֲשִׁים עֶצְמָם לְגַמְרֵי, וְעַל יְדֵי זֶה אֵינָם מְתַפְּלִים בְּכֹנֶנָה כָּלֵל, וְאֵינָם עוֹשִׂים אֶפְלוּ מֵה שֶׁהָיוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת עֲדִין, עַל-כֵּן צָרִיךְ לְהַשְׁפִּיל עַל דְּבַר זֶה, וְלְהַתְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם, וְלָדוֹן אֶת עֶצְמוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי כֵן נִתְּהַנֶּה מְלַמְעֵלָה, וְהַכֵּל כְּדֵי שְׂיִתְחַיֵּל עַכְשָׁו מִחֲדָשׁ, וְעַל-יְדֵי דְרָךְ זֶה יִכְנָס לְבִטָּח בְּרַבּוֹת הַיָּמִים אֶל תּוֹךְ הַקְּדָשָׁה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

תקוח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בֵּין כֶּסֶה לְעֵשׂוֹר הַתְּשֻׁל"א.

גָּמַר חֲתִימָה טוֹבָה, יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי, הָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר הַשְׂוֹתָה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר.

מְכַתְּבֶךָ קַבְּלָתִי וְהַנְּנִי לְהַשִּׁיבֶךָ כְּרִצוֹנֶךָ.

אַהוּבֵי, אַחֵי! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד לְהַתְחַיֵּל מִחֲדָשׁ עַל-כָּל-פְּנִים מְעַכְשָׁו, וְתִשְׁפַּח מְדַעְתְּךָ כָּל מֵה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ, בְּיֹדָאֵי גְדוּלָה הַיְתָה הַצָּרָה מְאֹד, אֵךְ אֵינן זֶה הַתְּכַלִּית לְהִיּוֹת נִמְשָׁךְ אַחַר הַצָּעֵר, כִּי אִם יִמְשָׁךְ אַחַר הַצָּעֵר בְּיֹתֵר יִמְשָׁךְ הַצָּעֵר אַחֲרָיו כְּיֹדוּעַ, וְעַקֵּר דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל — לְרֵאוֹת לְהַקֵּל מְעַצְמוֹ כָּל הַבְּלָבוּלִים וְהַיְרִידוֹת וְהַצָּרוֹת, וְלִקְנִים (לְקוֹשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה): "בְּצָר הִרְחַבְתָּ לִּי" (תְּהִלִּים ד, ב) — שְׁגַם בְּצָרוֹת לְמִצָּא הִרְחַבּוֹת, כִּי בְּאַמַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים, וְאֵךְ שְׁלִפְעָמִים אֵינן מְבִינִים זֹאת בְּשִׁכְלֵי הָאֲנוּשִׁי, צָרִיךְ לְהֶאֱמִין בְּזֶה, כִּי בְּיֹדָאֵי הַכֵּל לְטוֹבָתוֹ, אֵךְ שְׁנַדְמָה לוֹ דְּבַר זֶה לְמַרְרֵוֹת גְּדוּלָה עַד מְאֹד, בְּיֹדָאֵי פְּנֹתוֹ יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָה, אֵךְ שְׁאֵינָנו נִרְאֶה לְדַעְתָּנוּ הַקְּלוּשָׁה, כִּי אִם תִּסְתַּכַּל בְּעֵינֵי אַמַּת, תִּרְאֶה וְתִשְׁפִּיל אֶת הַחֲסֻדִים שְׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ

הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי כָּל מָה שֵׁיֵשׁ לָנוּ, הַכֹּל חֶסֶד הַבּוֹרָא שְׂאִין אָנוּ רְאוּיִים לָזֶה כָּלֵל, מִחֲמַת פְּחִיתוֹת מַעֲשֵׂינוּ.

וּלְמַעַן ה' לְטוֹבָתְךָ הַנּוֹצְחִית, חֲזַק וְאַמֵץ עֲכָשׁוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה יוֹתֵר מִקֶּדֶם, וְלַעֲשׂוֹת כָּל הַפְּעֻלוֹת לְזָכוֹת לְהַגִּיעַ לַמִּדָּה הַטּוֹבָה וְהַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — "מִדַּת הַשִּׂמְחָה", שְׂמֵרְחֶכֶת אֶת מֶח וְדַעַת הָאָדָם, וּמְכַנִּיסָה אוֹתוֹ לְעוֹלָם הַחַרוּת (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'), וְלְהִיּוֹת שְׂמֵחַ בְּיַחְלָקוֹ תִּמִּיד, שֶׁהוּא הַתְּשׁוּבָה שֶׁל 'שִׁבְתִּי', שְׂיִלְךָ לוֹ תִּמִּיד כְּסֹדֵר, וַיְהִיָּה דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ (כְּאֲשֶׁר כָּתַבְתִּי זֹאת בְּמָקוֹם אַחֵר), וְגַם לְהִזְהַר מְאֹד לְקַדֵּשׁ אֶת הַדְּבוּר, שֶׁהוּא עֶקֶר הָאָדָם אִם לְטוֹב אִם לְהַפְּךָ, חֵס וְשָׁלוֹם, כְּאֲשֶׁר דְּבַרְנוּ מִזֶּה כְּבָר פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר, כִּי עַל-יְדֵי פָגַם הַדְּבוּר גּוֹרֵם לְעֲצֻמוֹ רוּחַ סְעָרָה בְּמַחוּ, כְּמוֹ שֶׁמְבִיא רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח) בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ", עֵינֵי שָׁם; וְחֻקְבָּל עַל עֲצֻמָּךְ חֹק וְלֹא יַעֲבֹר הַנְּהִיגָה לְמַעַט בְּדְבוּר בְּיוֹתֵר, וְגַם לְבָלִי לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם רַק הַמְּכָרַח מְאֹד מַצִּד פְּרַנְסָתוֹ, כִּי הַדְּבוּר יִקָּר מְאֹד מְאֹד, וְהוּא סֵלֶם שֶׁיִּכּוֹל לְעֲלוֹת עִמּוֹ לְרוּם הַמַּעֲלוֹת, אוֹ לְהַפְּךָ — לִירֵד עִמּוֹ לְעַמְקֵי עַמְקִים, לְשִׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְתִרְאַה לְהִתְמִיד בְּלְקוּטֵי-הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם, שֶׁהוּא עֶקֶר הַמְּגַן וְהַמְּכֹסֶה נֶגֶד כָּל הַפְּרִיצוֹת שֶׁבְּעוֹלָם כְּיָדוּעַ, וּמוֹהַרְנ"ת, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אָמַר פֶּעַם עַל הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" שָׁלוֹ: "עַם אִיז הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ ס' גֵּן עֲדָן"א; אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֻלְקָנוּ וּמָה נְעִים גּוֹרְלָנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א) זֶה הַגִּי' עֲדָן שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

תקיט.

בעזרת השם יתברך, בין כסה לעשור התשל"א.

שים שלום טובה וברכה וכל טוב סלה אל מעלת האברך היקר, החפץ ומשתוקק מאד לעבודת השם יתברך על-פי דרך התם שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

אחי, אהובי! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, כי ה' עמך, אתך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסוכב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ו"אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם-בן מכריזין עליו מלמעלה" (חלין ז:), ובעל המאמר הזה הוא רבי חנינא בן דוסא, ועל-בן על-ידי תקף אמונתו בהשגחה פרטי פרטית של כל תנועה ותנועה, היה יכול לעשות נסים ומופתים בעולם, כמובא מעשיות רבות בדברי חכמינו ז"ל, שאמר (ברכות לד:): אם שגורה תפלתי בפי, יודע אני שהוא מקבל, ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן יח), שמדת רבי חנינא בן דוסא היתה אמונה ושלמות אותיות התפלה, עין שם, כי כל מה שפרקה בתפלה והתבודדות, יותר זוכה לברור האמונה הזו, וכל מה שזוכה לשלמות האמונה, בן נמשכים עליו חסדים ורחמים גמורים, כי עקר גלות האדם שעובר עליו מה שעובר ברוחניות ובגשמיות, הכל מחסרון אמונה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז) עין שם, ולהפך על-ידי אמונה נמשכות על האדם ישועות וברכות, כמו שכתוב (משלי כח, כ): "איש אמונות רב ברכות", ופתוחים לפניו כל העולמות, כמו שכתוב (יחזקאל א, א): "נפתחו השמים ואראה מראות אלקים" ופרש מוהר"ן ת, זכותו יגן עלינו, הראשי תבות של פסוק זה הם אמונה, כי על-ידי אמונה יכול לבא לכל ההשגות והמדרגות שבעולם, ויהיו פתוחים לפניו כל העולמות כנ"ל, ואם תחזק עצמך בתפלה והתבודדות, לבקש על כל דבר ודבר בפרטי פרטיות את

אָשֶׁר תִּקַּח בְּנַחֵל שֵׁשׁ

הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲזַי תִּתְחַזַּק אַמוּנַתְךָ וְתִרְאֶה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת, וְתִתְגַּלֶּה לְךָ אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל פְּסִיעַה וּפְסִיעַה וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה, וְתִזְכֶּה לְגַאֲלָה פְּרֻטִית, בְּחִינַת (תהלים סט, יט): "קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְאֻלָּה", וְאֲזַי טוֹב לְךָ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עֵקֶר הָעֲצָה רַק לְבָרוּחַ אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק בְּשִׁבִיל זֶה עוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שְּׁעוֹבֵר, כְּדֵי לְעוֹרֵר אוֹתְךָ וְלִהְשִׁיבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְרַב הָעוֹלָם תִּכְף־וּמִיד כְּשֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם אֵיזָה מְאוֹרָע לְטוֹב אוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, לְהַפִּיךָ, תִּכְף־וּמִיד נִתְעַקֵּם לְכִבְסֵם וְנִתְרַחֲקִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲזַי נִסְתַּבְּכִים בְּצָרוֹת וְיִסּוּרִים יוֹתֵר גְּדוֹלִים, וְקִשָּׁה וְכִבּוֹד אַחֲר־כֶּף לְצֵאת מִזָּה, וּכְשֶׁאֲדָם מְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְבָרוּחַ מִכָּל מְאוֹרָע וּמִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֶה שְׁנִמְתַּק מִמֶּנּוּ הַכּוֹל.

תִּקַּח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בֵּין כֶּסֶה לְעִשׂוֹר הַתְּשֵׁל"א.

הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם, הַחֲסֵד וְהַטּוֹב יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, הָאֲבָרָה הַיָּקָר, וְתִיק וְחֲסִיד, הַמְּשִׁתַּקֵּק בְּאַמְתָּ לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר קִבְּלָנוּ מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

מִכְּתִבְךָ הַיָּקָר קִבְּלָתִי זֶה יוֹתֵר מְשֻׁנֵּי שְׁבוּעוֹת, אֶךְ טְרַדוֹתֵי הַרְבִּים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עֲצוּרֵנוּ עַד עֲכָשׁוּ, וְגַם עֲכָשׁוּ לֹא אוֹכַל לְהֶאֱרִיךְ לְךָ.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְתִתְחַיֵּל בְּכָל יוֹם וְיוֹם מְחֻדָּשׁ, כִּי כָּל יוֹם וְיוֹם הוּא עֹנֵן אַחֲרֵי לְגַמְרֵי, בְּרִיאָה חֻדָּשָׁה, וְתִזְכֹּר כִּי הַיּוֹם הַזֶּה עוֹד מֵעוֹלָם לֹא הָיָה לְךָ, וְגַם לֹא יִחְזוֹר.

לך לעולמים, ומה שתזכה לחטף בו איזה טוב — תורה ותפלה, מצוות ומעשים טובים, צדקה וגמילות חסד, זה יהיה חלקך לנצח, ומוקבא בזהר הקדוש (ויקרא צב), אשר כנגד כל יום בזה העולם, יש יום למעלה בעולמות העליונים, ועל-פי מה שעוסק בעבודת השם יתברך בזה היום, בן גרשם למעלה בעולם העליון, שמאיר לו לעד ולנצח, ועקר נפילת וירידת האדם הוא, כי נדמה לו אשר זה היום אינו יום, כפי רבוי ההרפתקאות שעוברות עליו בכל יום ויום (עין לקוטי-הלכות, פקדון, הלכה ד), עד שעל-ידי-זה עובר לו יום אחר יום בחשך, וצריך לזכור מה שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רעב): היום אם בקלו תשמעו (תהלים צה, ז), זה כלל גדול בעבודת השם יתברך — שלא ישים לנגד עיניו כי אם אותו היום, הן בעסק פרנסה והצטרכותו, צריך שלא יחשב מיום לחברו, והן בעבודתו יתברך, לא לשים לנגד עיניו כי אם אותו היום ואותה השעה, כי פשוטים להכנס בעבודת השם יתברך, נדמה לאדם פאלו זה משא כבד, ואי אפשר לו לשאת משא כבד בזה, אבל כשיחשב שאין לו רק אותו היום לא יהיה לו למשא כלל, וגם שלא ידחה את עצמו מיום ליום לאמר: מחר אתחיל, מחר אתפלל בכח ובכונה פראוי וכיוצא בזה בשאר עבודות, כי צריך לידיע כי אין לו בעולמו רק אותו היום ואותה השעה שעומד בה, כי יום המחרת הוא עולם וענין אחר לגמרי, עין שם; ועל-ידי שהולך בדרך זו על-ידי-זה נמשך עליו האור הגנוז שמאיר בכל יום ויום (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פד), ונמשך עליו אורו של משיח (עין לקוטי-הלכות, פקדון, הלכה ה), המאיר בכל יום ויום מחדש למי שזוכה לזה, למי שהולך בדרך זו — לחשב ולמנות את הימים ולכלי לאבדם בשטיות והבלים רק בטוב אמתי ונצחי, ואז טוב לו לנצח נצחים.

הדורש שלומך...

העולם הזה נקרא בשם שמאל, והעולם הבא נקרא בשם ימין, ועקר עבודתנו בזה העולם — להגביה את הארץ וכל אשר בה למעלה למעלה, שזהו עליית העולמות, ולכלל שמאל בימין, שהוא

אֲשֶׁר תַּקְכָּא בְּנַחַל שִׂיא

גְּלוּי אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי שָׁם בְּעִתִּיקָא אֵין שׁוּם שְׂמַאל, כִּי כְּלָא יִמְיָנָא, וְלִית תַּמָּן שְׂמַאלָא^א, וְזֵה יְהִיָּה בְּשַׁלְמוֹת בְּהַתְגַּלוּת מְלָךְ הַמְּשִׁיחַ, וְזֵה שְׂנַאָמֵר (דְּנִיָּאֵל יב, יג): "וְתַעֲמִד לְגַרְלָךְ לְקֶץ הַיָּמִין", כִּי אַז יִתְגַּלֶּה עִתִּיקָא קַדִּישָׁא, וְעַל-כֵּן יְהִיָּה גְלוּי אִוְרוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּהַתְגַּלוּת נְפִלְאָה וְעִתִּיקָא קַדִּישָׁא גְלִיָּא רַעְוָא דִּילֵיהּ^ב, כִּי מְשִׁיחַ יִזְכֶּה לְהַשְׁגַּת שְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק, שְׁשָׁם הֵם רַחֲמִים גְּמוּרִים וְחֹסֵד גְּדוּל.

תַּקְכָּא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, בֵּין כְּסָה לְעֵשׂוֹר הַתְּשֵׁל"א.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיֵגוּ לְאַהֲוֵבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַצָּמוּד בְּפְנִימִיּוֹת לְבָבֵי, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ כְּרִצּוֹנְךָ.

אָחִי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהַתְחִיל מַחְדָּשׁ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְהַעֲקֵר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה וּבְכַפְרֵט בְּשַׁעַת תּוֹרָה וּתְפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִיר עַל זֶה הָאֲרִיז"ל מְאֹד, וְאָמַר, שְׁכַל מְדַרְגָּתוֹ זָכָה עַל-יְדֵי גְדֻלַּת הַשִּׁמְחָה שֶׁהִיָּתָה לוֹ בְּאֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עַלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עַלְמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת מִבְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עוֹד אָמַר: הַתְּנַאי הָרֵאשׁוֹן לְהַשְׁגַּת הַחֲכָמָה הוּא הַשְׁתִּיקָה, "סִיג לְחֲכָמָה שְׁתִּיקָה" (אֲבוֹת ג, יג), שְׁמִירַת הַדְּבּוּר, וַיִּשְׁמַר אֶת עֲצָמוֹ מִדְּבוּרִים בְּטִלִּים שְׂמָאֵד עוֹקְרִים אֶת הָאָדָם מִהַקְדָּשָׁה, עֵין שָׁם; וּכְבָר מְלֵאִים סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל מִמַּעַלַת מִדַּת הַשִּׁמְחָה וְעֵצָם גְּנוּת הַעֲצָבוֹת, וְכֵן מַעַלַת שְׁמִירַת הַדְּבּוּר מִדְּבוּרִים בְּטִלִּים וְדְבוּרִים אֲסוּרִים, חֵס וְשָׁלוֹם, וְעֵצָם מַעַלַת קִדְשַׁת הַדְּבּוּר בְּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת,

(א) וְאֵין שָׁם שְׂמַאל.

(ב) מְגַלֶּה אֶת הַרְצוֹן שְׁלוֹ.

לשִׁפּוֹךְ שִׁיחוֹ וְנִפְשׁוֹ וְרִצּוֹנוֹ וְכִסּוּפֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה עוֹלָה
עַל הַכֹּל, וְזֶה עֵקֶר הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְכִנּוּס אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, וְכֵן מַעֲלַת הַדְּבוּר
לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְעוֹרְרוֹ וּלְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ לְכָל
יַפֵּל בְּדַעְתּוֹ, רַק יִתְחִיל מִחֲדָשׁ, וַיִּקְיֵם אֶת עֲצוֹת הַצַּדִּיק, וּבִפְרָט
לְהֵאִיר בְּחֲבֵרוֹ אֶת עֵינָיו הַהִתְבּוֹדְדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר
בְּזִכּוֹת זֶה יִהְיֶה לוֹ גַּם תִּקּוּן גָּדוֹל, כִּי כְּשֶׁמְעוֹרְרִים אַחֲרֵים לְעִבּוּדָתוֹ
יִתְבָּרַךְ, זֶה עֵינָיו נוֹרָא מְאֹד שְׁמַחְזִירִים בְּנִים לְמִקּוֹם, כִּי עֲצָם מַעֲלַת
הַהִתְבּוֹדְדוֹת, אִי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר וּלְשַׁעַר כָּלֵל וְכָלֵל בְּעוֹדְנוֹ בַּגּוֹף הַגִּשְׁמִי
מֵה שְׁנַעֲשֶׂה מִזֶּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, אִם הֵייתָ יוֹדֵעַ, הֵייתָ עוֹסֵק
בְּזֶה כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּמוֹכָא גַּם בְּדַבְרֵי הָאֲרִיז"ל,
שֶׁעֵקֶר הַתְּקַשְׁרוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת הוּא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבּוֹדְדוֹת, וְעַל
זֶה צָרִיף הַתְּחִזְקוֹת גָּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר אוֹרֵב עַל זֶה
יוֹתֵר וְיוֹתֵר מִהַכֹּל, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי הַתְּבּוֹדְדוֹת מְבַטְלִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי,
כִּי עֵקֶר הַתְּהוּוֹת הַסְטָרָא אַחְרָא הוּא עַל-יְדֵי כְּפִירוֹת, הַפֶּךְ הָאֲמוּנָה
שֶׁהוּא תְּפִלָּה, וּבְתִקּוּנֵי-זֶה֩ קוֹרָא לְתְּפִלָּה חֲצִים, כִּי עַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר
תְּפִלָּה וְהַתְּבּוֹדְדוֹת הוּא כְּמוֹ חֵץ בְּעֵינֵי הַסְטָרָא אַחְרָא, כִּי מְגַלָּה
אֲשֶׁר יֵשׁ בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים הַמְּנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה נְפִלְאָה
וְנוֹרָאָה מְאֹד, וְהַכֹּל בְּיָדוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם
אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם — הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיף לְזַפֵּךְ אֶת עֲצָמוֹ עַד שְׂיִזְכֶּה
לְאֲמוּנָה בְּרָה וְנִקְיָה, שְׂיִזְכֶּה שְׂיִהְיֶה מְסַבֵּב בְּאֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ מִי
שְׂיֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ, וְזֶה (תְּהִלִּים פט, ט): "וְאֲמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ" שְׂיִהְיֶה מְסַבֵּב
בְּאֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ שְׂזַכִּינוּ לִידַע מְאוֹר גְּנוּז כְּזֶה הַמְּאִיר בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד...

תִּקְבַּב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֵּין כֶּסֶה לְעֵשׂוֹר הַתְּשֵׁל"א.

אֶף טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יָדִיד נַפְשֵׁי, וְתִיק וְחֶסֶד, הַמְשִׁתַּקֵּק
לְעִבּוּדַת ה' עַל-פִּי דְרָךְ הַתָּם שֶׁקְּבִלְנוּ מִהַנַּחֲל נּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֲחֵי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּירָא וְאַל תַּחַת, כִּי
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וְהַעֲקֵר לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְשִׁפְךָ שִׁיחַ
וְתַפְלָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת יִמְשֹׁךְ עָלֶיךָ נֶעֱם זִיו
שְׂכִינְתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִזְכֶּה לְהִיּוֹת מְסַבֵּב עִם אֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ סֶכֶה,
בְּבַחֲחִינַת (תְּהִלִּים פט): "וְאֲמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ", שְׁזָה בְּחִינַת הַמְקִיפִין
כַּמּוּבָא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), כִּי עַל-יְדֵי קִדְשַׁת הַשְּׂבָעָה
גְּרוּת, יִמְשֹׁכוּ עָלֶיךָ אִוְרוֹת הַמְקִיפִין, וְעַקֵּר הַשְּׂבָעָה גְּרוּת הוּא הַדְּבִוּר,
שֶׁהוּא צְנוּר הַשֹּׁפַע כְּדוּעַ, וְעַל-יְדֵי שְׂמֵרָבָה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, אֲזִי
נִמְשָׁכִים עָלָיו בְּכָל פְּעַם אִוְרוֹת אַחֲרִים וְחִדוּשׁ הָאֲמוּנָה בְּכָל פְּעַם,
וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ ז"ל אָמְרוּ (עֵין סֶכֶה ג', ז', כ"ג): סֶכֶה דִּירַת עֲרָאִי בְּעֵינָן
וְלֹא דִירַת קֶבֶע, הֵינּוּ כִּי הַשְּׂגָת הַמְקִיפִין הָאֵלוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת דִּיקָא
דִּירַת עֲרָאִי, דְּהֵינּוּ שְׁלֹא יִטְעָה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, שְׂפָכָר זָכָה לְשִׁלְמוֹת
הַדְּעַת, מֵאַחַר שְׂפָכָר זָכָה לְאִיזוֹ הַשְּׂגָה, רַק צְרִיף לִידַע "כִּי גְבִיָּה
מֵעַל גְּבִיָּה שׁוֹמֵר" (קִהֵלַת ה', ז'), "וְלִגְדֻלְתוֹ אֵין חֶקֶר" (תְּהִלִּים קמ"ה, ג'),
וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְקַבֵּעַ דִּירַתוֹ בְּסֶכֶה זוֹ, הֵינּוּ בְּבַחֲחִינַת מְדַרְגָּה וְהַשְּׂגָה זוֹ,
רַק שְׂתַהֲיָה דִּירַת עֲרָאִי לְפִי שְׂעָה, וְלַהֲשִׁתְּדֵל לְעֶסֶק בְּיוֹתֵר בְּעִבּוּדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְלִזְכוּת לְהַשְּׂגָה יִתְרָה בְּכָל פְּעַם
מְקִיפִים אַחֲרִים, כִּי בְּאַמַּת תְּכָלִית הַיְדִיעָה שְׁלֹא נִדַע, וּמִי שְׂאוּחַז
בְּזוֹ הַתְּכָלִית, אֲזִי זְכוּתוֹ דְּהֵינּוּ הַשְּׂגָתוֹ בְּבַחֲחִינַת דִּירַת עֲרָאִי, וּמִיגַע
אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד לְהַשִּׁיג בְּכָל פְּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְאֵינוֹ נוֹפֵל לְעוֹלָם,
כִּי מֵה דְּהִנֵּה עַד עֲכָשׁוּ כְּבָר הוּא, וְאֲנִי רוֹצֵה לְהַתְּחִיל עַל-כָּל-פְּנִימִים
מֵעַכְשָׁו מְחַדָּשׁ, כִּי עַקֵּר יְרִידַת הָאָדָם הוּא שְׁחוּשׁב שְׂפָכָר זָכָה וְהִגִּיעַ
לְאִיזוֹ מְדַרְגָּה וְעָלֶיהָ אוֹ אִיזוּשְׁהִי הַשְּׂגָה, וּמֵאַחַר שְׂאֵין יְכוּלִים לְעַמֵּד

על מקום אחד, מזה בא שנופל חֲשֵׁקוֹ מִהִקְדָּשָׁה, אף שִׁמְקֹדֵם זָכָה
בְּכָר לְמָה שְׁזָכָה, אף אם יִלֶּךְ בְּדֶרֶךְ זו — בְּחִינַת סִפְתָּ עֲרָאִי, וַיִּדַע
בְּכָל פֶּעַם, שְׁעֲדִין עוֹד לֹא הִתְחִיל כָּלָל, וְהוּא צָרִיף תְּמִיד לְהַחֲלִיף
הַשְּׁגָתוֹ לְהַכְנִיס מַחִין חֲדָשִׁים בְּחִינַת מְקִיפִים חֲדָשִׁים, אֲזַי לְעוֹלָם לֹא
יִפֹּל, מֵאַחַר שֶׁתְּמִיד מִתְחִיל מִחֲדָשׁ, וְזֶה עֵקֶר הַחַיִּים וְאַרְיכוֹת יָמִים
— כְּשֶׁזּוֹכָה לְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ, וְעַל זֶה הִזְהִינּוּ רַבְּנֵינוּ וְ"ל
בְּיוֹתֵר, וְאָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן נא): "אַלֵּט טָאָר מְעַן נִישְׁט זַיִן"א, רַק
הַתְּחִדָּשׁוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

תקכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֵּין כֶּסֶה לְעֵשׂוֹר הַתְּשֵׁל"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וּגְמֵר חֲתִימָה טוֹבָה לְאַהֲבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הָאֲבִירָה
הַמְּשֻׁתָּקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת ה' עַל-פִּי הַדֶּרֶךְ הָאֲמֵת וְהַיֶּשֶׁר שֶׁקְּבָלְנוּ
מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרֵי יֵאִיר.

מִכְתָּבָךְ קִבְּלָתִי זֶה יוֹתֵר מְשֻׁנֵּי שְׁבוּעוֹת, אף מְרֹב טְרִדוֹתֵי בְּעֶסֶק
הַרְבֵּים הַתְּעַכֵּב עַד עֶכְשָׁו.

אָחִי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאַל תִּפֹּל
בְּדַעְתְּךָ, חֵס וְשְׁלוֹם, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, כִּי בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם
אֲלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּמִכָּל דָּבָר וּמִכָּל מְקוֹם יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, כִּי צָרִיף לְהִסְתַּכֵּל בְּשֹׁכֵל שְׂיִשׁ בְּכָל דָּבָר (עֵינֵי לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סימן א), הֵינּוּ לְקַבֵּל הַרְמְזִים מִכָּל דָּבָר: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר,
כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְצַמֵּם עֲצָמוֹ מֵאִין סוּף עַד אֵין תְּכֵלִית לְעוֹרֵר אֶת
הָאָדָם, כְּמוֹבָא (לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן נד), כִּי הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

שולח ומזמן לכל אדם בכל יום מחשבה, דבור ומעשה אחרים לפי היום, לפי האדם ולפי המקום, וכן מראה לו ומשמיע לו דבורים ועשיות של אחרים, ומלביש לו בכל זה רמזים כדי לקרבו לעבודתו, וצריך להעמיק מחשבתו בזה ולהגדיל בינתו ולהבין מהם הרמזים, ובפרטיות מחשבה, דבור ומעשה של זה היום שזמן לו השם יתברך, הן מאיזו מלאכה או משא ומתן או עסק, או מאיזו מצנה שזכה לעשות בזה היום, או מאיזה למוד שזכה ללמד בזה היום, צריך להעמיק ולהגדיל מחשבתו בכל זה, כדי להבין הרמזים שפרמזים לו מלמעלה (ועין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא), שכל הלמודים שאדם לומד צריך להוציא לעצמו מזה משפטי הנהגות ישרות, עין שם; (ועין שם, סימן נו), שבכל דבר וענין מרמזת תורה, ואפלו בתוך ההסתרות מלבשות תורות גבוהות, וצריך להוציא מכל דבר תורה, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והכל מעוררים ומרמזים לאדם, ומגלים לו עתידות (שיחות הר"ן, סימן נב), ומכל הדברים צועק כבוד השם יתברך, כי "מלא כל הארץ כבודו" (ישעיהו ו, ג), ואפלו מספורי הגוים צועק כבוד השם יתברך, כמו שכתוב (תהלים צו, ג): "ספרו בגוים כבודו", שאפלו בספורי הגוים צועק כבודו — כבוד השם יתברך, כי כבודו יתברך צועק תמיד, וקורא ומרמז לאדם שיתקרב אליו, והוא יתברך יקרב אותו ברחמים ובאהבה ובחבה גדולה וכו', עין שם (ועין בחיי מוהר"ן, סימן שיז): מכל הדברים שפעולם הולכים שלוחים מאחד לחברו ומחברו לחברו, עד שמתגלגל לאזניו, והוא מקבל ומבין מהם עצות ורמזים וכו', וכל זה זוכים על-ידי שקידה רבה בתפלה והתבודדות, לשפף שיחו ותפלתו אליו יתברך, ויספר לפניו יתברך את כל לבו פאשר ידבר איש עם רעהו, ואז יזכה למח נקי ודעת ברורה, זכה וצחה, ויזכה לכל טוב אמתו ונצחיו; אשרי שיאחז בזה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

תַּקְדָּר.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר לְדֹ-לֶךְ הַתְּשֵׁל"א.

הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יָדִיד נַפְשֵׁי, וְתִיק וְחֶסֶד, צְמוּד
בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי, הָאֲבִירָה הַיָּקָר, הַחֶפֶץ וּמִשְׁתוֹקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, וְהַשׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אַחֵי הַיָּקָר! מִמֶּשׁ חַיִּים נִפְחַת בִּי בְּמָה שֶׁסִּפְרַתְּ לִי שְׂאֵתָה מִתְחַזֵּק
עֲדִין וְהוֹלֵךְ בְּתַמָּךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה.

וְהִנֵּה לְכַתֵּב לְךָ דְבָרֵי אֱמֶת, הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיַדְךָ הַפֶּךָ
בָּהֶם דְּכֹלָא בָּהֶם — עֲצוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת וְדַרְכֵי יִשְׁרוֹת וְהַקְּדָמוֹת
קְדוּשׁוֹת, לְהִבִּין בְּכֹל סִפְרֵי קִדְשׁ וּבַפֶּרֶט בְּרִזֵּי וְסִתְרֵי תוֹרָה, כְּמוֹבָא
בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (תְּפִלִּין, הַלְכָה ה, אוֹת לח), וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: כִּי עַל-פִּי הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וְכִיּוֹצֵא בָּהֶם הַמְּבֹאֲרִים בְּדְבָרֵינוּ, תּוּכַל לְעֲשׂוֹת לְךָ דְרָךְ לְהִבִּין
מְעַט מְזַעֵר בְּדַרְכֵי הַקְּבִלָּה שֶׁל הַזֵּהָר הַקְּדוּשׁ וְהָאֲרִיז"ל, לְהוֹצִיא מֵהֶם
דְּרָכִים וְעֲצוֹת לְמַעֲשֵׂה עַל-פִּי הַהַקְּדָמוֹת הַנּוֹרְאוֹת וְהַעֲצוֹת הָאֱמֶתִּיּוֹת
שֶׁל תּוֹרָתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁכָּל תּוֹרָה וְתוֹרָה וְכֹל מַעֲשֵׂה וּמַעֲשֵׂה הוּא
פּוֹתַח שְׁעָרִים רַבִּים שֶׁל הַשְּׂגָת אֱלֻקוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִין לְהִבִּין
גַּם כָּל דְּרָכֵי הַקְּבִלָּה, אִם תִּזְכֶּה לְשָׁקֵד עַל תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה יוֹם יוֹם
בְּשִׁקִּיּוֹת רַבָּה וְכוּ', עֵינַי שָׁם; כְּאֲשֶׁר דְּבַרְנוּ מִזֶּה פָּנִים אֶל פָּנִים.

וְהִנֵּה לְזַכּוֹת שְׂמַחוֹ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ יִכְנָסוּ וְיִשׁוּטְטוּ בֵּינָם הַחֲכָמָה,
לְזֶה צָרִיף לְקַדְּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הַשְּׂבַעָה גְרוֹת, כְּמוֹבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהָר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן כא), כִּי עַל-יְדֵי שְׂמִקְדָּשׁ אֶת "הָעֵינַיִם" לְבָלִי לְהַסְתַּפֵּל
רַק עַל הַרוּחָנִיּוֹת שֶׁכָּל דְּבָר, וְלִשְׁמֹר מְאֹד לְבָלִי לְהַסְתַּפֵּל בְּמִקּוֹם
שְׂמַעוֹרָר, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, הַרְהוּרִים רְעִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּלְקַדְּשׁ אֶת
"הָאֲזָנַיִם" לְשִׁמְעַ רַק בְּקוֹל הַתּוֹרָה וְהַצְּדִיקִים הָאֱמֶתִּיִּים, וְלִשְׁמַעַ קוֹל
הָאֱלֻקִּי מִכָּל דְּבָר: דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, וְכֵן לְקַדְּשׁ אֶת "הַחֻטָּם"

בְּאֲרֵיכוֹת אַפִּים, לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד מִכַּעַס וּמִקְפִּידוֹת, וְעַל כָּלֵם לְקַדְּשׁ אֶת "הַדְּבוּר" שֶׁהוּא עֵקֶר הַצְּנוּר הַמְּשַׁפֵּיעַ כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת, לְכֹלֵי לְדַבֵּר מִה שֶׁאֲסוּר לְדַבֵּר: לְשׁוֹן־הָרַע, רְכִילוֹת, לִיצְנוּת, וְכוּ' וְכוּ', וְעַל־יְדֵי קִדְשַׁת הַכֹּלִים הָאֵלֹהִים, אֲזִי יֵאִיר מִחוּ מְאֹד, וַיִּזְכֶּה לְהַכְנִס בְּמַחְשַׁבְתּוֹ בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, וַיִּזְכֶּה לִיחַד תְּמִיד יַחֲוִידִים קְדוּשִׁים וּלְהִשְׁגֵת אֹרֹו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה אֵי אֶפְשֶׁר בְּשׁוּם אֶפְסֹן, כִּי אִם עַל־יְדֵי קִדְשַׁת הָאֵיבָרִים הָאֵלֹהִים, שֶׁהֵם עֵקֶר הָאָדָם, וְכֹל אָדָם נִמְשָׁךְ אַחֲרֵיהֶם, וְהִנֵּה בְּ"עֵץ חַיִּים" (הֵיכַל א', שַׁעַר ד', פ"ח) מוּבָא, אֲשֶׁר הָרְאִיהָ וְהַשְׁמִיעָהּ וְהַרְיִחַ וְהַדְּבוּר, מֵאִיר כְּנֻגְדָם הָאֲרַבְעָה מְלוֹאֵי שֵׁם הַנְּי"ה בְּרוּךְ הוּא מִהָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, כ"ן, עֵינֵן שָׁם; נִמְצָא שַׁעַל־יְדֵי שְׁזוּכָה לְעַבְדֵי הַרְבֵּה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְקַדְּשׁ וּלְזַכֵּךְ אֶת הָעֵינִינִים, הָאֲזוּנִים, הַחֹטֵם וְהַפֶּה, אֲזִי זוֹכָה שְׁמֵאֵירִים לְפָנָי עֵינָיו אֵלֹהֵי הַשְּׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים, וְזוֹכָה לִיחַדָם תְּמִיד, שֶׁמְעַלֵּת הַיַּחֲוִידִים גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד יוֹתֵר מֵעֶסֶק הַתּוֹרָה, לְמִי שְׁזוּכָה לְזֶה, כַּמוּבָא בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל (שַׁעַר הַיַּחֲוִידִים פ"ג): מִי שֶׁמִּיחַד יַחֲוִידִים קְדוּשִׁים עַל־יְדֵי צְרוּפֵי שְׁמוֹת וּמִסְפָּרִים אֶפְלוּ שְׁלֹא בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, אֶלָּא אֶפְלוּ בְּשֶׁאֵר שְׁעוֹת הַיּוֹם, זֹהוּ מַעְלָה גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד, עֵינֵן שָׁם; וְעֵינֵן בְּהֵיכַל־הַבְּרָכָה (פֶּרֶשֶׁת נח): "נִשְׁמַת רֹו"ח חַיִּים" בְּמִסְפָּר רְאִיהָ, שְׁמִיעָהּ, רִיחָא, דְּבוּר, עֵינֵן שָׁם; הֵינּוּ עַל־יְדֵי קִדְשַׁת שְׁבַעַת הַגְּבוּרֹת, יִזְכֶּה לְהַכְּלִיל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ בְּכֹל פַּעַם נִשְׁמָה חֲדָשָׁה וְרוּחַ חַיִּים נִצְחִיִים, כַּמוּבָא בְּפָנִים הַתּוֹרָה עֵתִיקָא (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), עֵינֵן שָׁם; וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ ז"ל אָמְרוּ (מִנְחוֹת כח): שְׁבַעָה קָנִי מְנוּרָה מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה, וַיֵּשׁ לּוֹמַר הַכְּנֻנָה לְפִי הַנ"ל, כִּי צָרִיךְ לְקַדְּשׁ הַכֹּל, כְּדֵי לְזַכּוֹת לְהַכְנִס לְפָנִים הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא דֵי בְּמָה שֶׁיִּקְדַּשׁ הַפֶּה לְבַד אוֹ הָעֵינִינִים לְבַד, כִּי צָרִיךְ לְקַדְּשׁ הָרְאִיהָ, שְׁמִיעָהּ, רִיחָא וְהַפֶּה, וְהַבֵּן; וְאִם עֵינֵי שְׁכָל לָךְ, תִּעֲזֵב וְתִרְאֶה שְׁאֵלֹו הַשְּׁמוֹת הֵם הַשְּׁמוֹת הַנִּמְשָׁכִים מִהַנּוֹקְבָא דְּפֶרֶדְשָׁקָא שֶׁהוּא הַפֶּתַח הָעֲלִיּוֹן הַפּוֹתַח שְׁעָרִים עֲלִיּוֹנִים (עֵינֵן בְּלְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ), אֶף שָׁם מוֹסִיף "קס"א קנ"א קמ"ג", שֶׁהֵם הַכְּתָרִים שֶׁל הָעוֹלָמוֹת כְּיָדוּעַ, וּבְיַחַד עוֹלָיִן תִּרְפ"ו, עֵינֵן שָׁם; וְזֶה בְּחִינַת "בֵּן פּוֹרְתַת יוֹסֵף בֵּן פּוֹרְתַת עֲלֵי עֵינֵן" וְגו' (בְּרֵאשִׁית מט, כב), כִּי כָל זֶה הוּא יְסוּד קִדְשַׁת

הַבְּרִית הַמִּתְחִיל מֵהַמַּחֲמָח מִחֻשְׁבָּה, וְכַפִּי שֶׁמְקַדֵּשׁ אֶת שְׂבַעַת הַנְּרוֹת, בֶּן זֹכָה לְקַדְשֵׁת הַמִּחֻשְׁבָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצַּל מִפְּגַם הַבְּרִית, וּלְהַפְּךָ, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל-יְדֵי פָּגַם הַבְּרִית בָּאִים הָעֲנָנִים הַמְּכַסִּים עַל עֵינָא, וּמְבַלְבְּלִים מִחֻשְׁבְּתִיהָ, וְאִינוּ זֹכָה לְהַשְׁגַּת הַחֻכְמָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן פד בְּשֵׁם הַזֵּהר הַקְּדוֹשׁ, נְשֵׂא קכג), וְעַקֵּר הַכְּפִלִי זֵינן לְלַחֵם מִלְחָמַת ה', הֵן כְּשֶׁכָּבַר נִכְשָׁל, רַחֲמָנָא לְצַלְחֵן, עַד עֲכָשׁוּ בַּמָּה שֶׁנִּכְשָׁל — בְּפָגְמִים וְחֻטְאִים, וּבְפָרֻט בְּפָגַם הַבְּרִית, חֵס וְשְׁלוֹם, וְהֵן כְּשֶׁכָּבַר הַתְּחִיל לְצֵאת מֵהַחֻשָּׁף, וּמְסַבְּבִים אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם בְּבַלְבוּלִים וּוִירִדוֹת חֲדָשׁוֹת, עַקֵּר הָעֲצָה הוּא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוֹת, לְיַחַד לְעֲצֻמוֹ מְקוֹם מִיָּחָד, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כְּאֲשֶׁר יִסְפֵּר הַבֵּן לְפָנָי אָבִיו, וְיִהְיֶה חֲזָק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד בְּעִקְשָׁנוֹת גְּדוּלָּה מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְזֶה עַקֵּר הַהִתְחַלָּה וְהַשְׁעָר לְהַפְּנִס אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן פד), וּבַתְּקוּנַי-זֵהר (דף פג.) אֵי תֵּא: צְלוֹתָא אִיהִי סְלָמָא, הֵינּוּ עַל-יְדֵי קוּלוֹת שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ, זֶה עַקֵּר הַסְּלָם לְעֵלוֹת בְּמַעְלוֹת הַקְּדוֹשׁ, אֲפֵלוּ הַפְּחוֹת שֶׁבְּפָחוֹתִים, וּבְאֻמַּת כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי יְכוּל לְזַכּוֹת לָזֶה, אִף נִסְתַּם מִלְּפָנֶיהֶם הַפֶּתַח שֶׁהוּא "הַתְּבוּדָּוֹת", אֲשֶׁר כָּל הַצְּדִיקִים הַגְּדוּלִים בְּמַעְלָה לֹא זָכוּ אֶל מְדַרְגָּתָם כִּי אִם עַל-יְדֵי-זֶה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן כה), וְיִתְגַּלֶּה לְכָל הָעוֹלָם בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדִיקְנוּ בְּקָרוֹב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (צַפְנִיָּה ג. ט): "כִּי אֲזִ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שֶׁפָּה בְּרוּרָה לְקֹרֵא כָּלֵם בְּשֵׁם ה' וְגו', וּמוֹהֲרַנְתָּ ז"ל אָמַר: כְּשֶׁיָּבֹא מְשִׁיחַ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן, תִּהְיֶה נְעֻשֵׁית דְּרָךְ כְּבוֹשָׁה מֵהַתְּבוּדָּוֹת כְּמוֹ שֶׁעֲכָשׁוּ רְגִילִים כָּלֵם בְּטָלִית וְתַפְלִין, כִּי בְּאֻמַּת אוּרוֹ יִתְבַּרֵּךְ מְאִיר בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וְרָגַע מִחֲדָשׁ (עֵין בְּעֵץ חַיִּים, הֵיכַל אָדָם קְדָמוֹן, שְׁעַר א, עֲנָף ה), עֵינֵן שָׁם דְּבָרִים נִפְלְאִים, כִּי אֵינן שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, וְזֶה הָאוֹר הוּא אוֹתוֹ הָאוֹר מְשֻׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, אִף נִגְנֵז לְצְדִיקִים שֶׁלֹּא יִהְנוּ מִזֶּה הַרְשָׁעִים (עֵין חֲגִיגָה יב.), וְהָאוֹר הַזֶּה הוּא אוֹר הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּלְהַפְּךָ הַסְּתֵרֵת הָאוֹר מֵהַרְשָׁעִים הוּא הַטְּבַע, שֶׁנִּדְמָה לָהֶם שֵׁישׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, אִיזָה טְבַע, אֲשֶׁר גִּימְטְרִיָּה

(א) הַתְּפִלָּה הִיא הַסְּלָם.

אָשֶׁר תַּקְכָּה בְּנַחֵל שֵׁיט

שֶׁל "הַטֵּבַע" הוּא "אֱלֹקִים" — שֶׁרֶשׁ הַדִּינִים, וְעוֹבֵר עֲלֵיהֶם מֵה שְׁעוֹבֵר, וְעַל יְדֵי הַתְּמַדַּת הַהִתְבּוֹדָדוֹת, אֲזַי זֹכֶה שְׂמֵאִיר עָלָיו אֹר הַשְּׂגָחָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֹר הַחֶסֶד, וְזֹכֶה לְאֹר הַגְּנוּז שְׂמֵאִיר בְּכָל יוֹם.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק בְּכָל זֶה מִחֲדָשׁ, וְאֲזַי טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי וְאֲזַי אֶכְתֵּב לָךְ עוֹד.

תַּקְכָּה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חַיֵּי שָׂרָה תִּשְׁלֵ"א.

שְׁלוֹם לְאֹהֲבָי, יְדִידֵי הַיְקָר, יְדִיד נִפְשֵׁי, וְתִיק וְחֶסֶד, הַשּׁוֹתֵה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, ר' ... נִרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְעַד.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְהִתְחַזְקוֹת עֲצוּמָה וְנוֹרָאָה עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה וּבְכָל יוֹם, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה מִחֲדָשׁ מִמָּשׁ, כִּפִּי רְבוּי הַהִתְפַּשְּׁטוֹת שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְלָפוֹת שֶׁהֵם הַדְּמִיוֹנוֹת (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה) עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאִי אֶפְשֶׁר לְהַכְנִיעַ אֶת הַקְּלָפוֹת שֶׁהֵם הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁבְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם וּבְכָל מְדֻרָגָה, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמִחָה לְהִתְחַזֵּק — מְאֹד מְאֹד בְּמִדַּת הַשְּׂמִחָה, הֵן בְּנִקְדוֹת הַטּוֹבוֹת שְׂיִמְצָא בְּעֲצָמוֹ (עֵינִי שָׁם, סִימָן רפב), וְהֵן עַל-יְדֵי שְׂזוּכָה לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיק הָאֱמֵת מִיחִידֵי הַדּוֹרוֹת, וְעַל-יְדֵי תַקְוָה הַשְּׂמִחָה, יִזְכֶּה לְהִתְגַּלּוֹת הָאֲרַת גְּדֻלַּת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, וְיִזְכֶּה לְהַשִּׁיגוֹ בְּבַחֲיִנַת מְטִי וְלֹא מְטִי (עֵינִי שָׁם, סִימָן כד), כִּי עַל-יְדֵי הַשְּׂמִחָה יִתְרַחֲבוּ וְיִתְחַזְקוּ חוּשָׁיו וְעֲצָבָיו, וְיִזְכֶּה לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֱמֵתִי (עֵינִי שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן י), שְׂזוּה עֵקֶר עֲלִית הַשְּׂכִינָה, כִּי "שְׂמִחָה" — אֲנַפִּין נְהוּרִין, זוּהִי הַקְּדָשָׁה סִימָן שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה

עָלְיוֹ (עֵינַי שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן כג), כִּי עָקַר הַשָּׂרָאֵת הַשְּׂכִינָה נִמְשַׁכֶּת עַל הָאָדָם רַק עַל-יְדֵי תִפְלָה, כַּמּוּבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, שֶׁבִשְׁעַת הַתִּפְלָה נִמְשָׁכִים עַל הָאָדָם מַחִין עֲלֵיוֹנִים, בְּחִינַת הָאֲרֵת הַשְּׂכִינָה, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַתְּפִלֵּל כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה, כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפכ), כִּי טֹבַע הָאָדָם שֶׁנִּמְשָׁף אַחַר עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה מִפְּגְעֵי הַזְּמַן שְׂעוּבָרִים עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת בְּבֵית וּבְחוּץ מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְעַל-פִּי-רֹב בִּשְׁעַת הַתִּפְלָה אִזְ דִּיקָא בְּאוֹת אֱלִיּוֹ הַמְּחַשְׁבוֹת וְהַעֲצָבוֹת וְחִלְשוֹת הַדַּעַת, כַּמּוּבָא (שָׁם, סִימָן ל), כִּי כָל עֲרֻבֹב הַדַּעַת וְכָל הַבְּלוּלִים שֵׁישׁ לָנוּ, וְכָל הַשְּׂטִיּוֹת עוֹלוֹת וְנִמְשָׁכוֹת בְּתִפְלָתָנוּ דִּיקָא, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קו, ב): "מִי יִמְלַל גְּבוּרוֹת ה' יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ", תְּהִלָּתוֹ לְשׁוֹן (אִיּוֹב ד, יח): "וּבְמִלְאָכָיו יִשִּׁים תְּהִלָּה", הַיְנוּ עֲרֻבֹבִים וּבְלוּלִים שֶׁאִזּוֹ מִשְׁמִיעִין אֶת עֲצָמָן דִּיקָא בִּשְׁעָה שְׂעוּמָד לְהַתְּפִלֵּל וּלְמַלֵּל גְּבוּרוֹת ה', וְהוּא בְּשִׁפְתֵי בְּחִינּוֹת: אוֹ שְׂבָאִים לְהַתְּקַן מַחְמַת שְׂרוּאִים שֶׁמִּתְּפִלֵּל בְּכּוֹנֵה כְּרָאוּי, עַל-כֵּן בְּאִים לְהַתְּקַן, כִּי יֵשׁ בָּהֶם נְצוּצוֹת קְדוּשִׁים שְׂצָרִיכִים תְּקוּן, אוֹ בְּכַחֲנֵה אַחֲרַת, מַחְמַת שְׂאִינוֹ רָאוּי לְהַתְּפִלֵּל, בְּאִין לְבַלְבֵּל אוֹתוֹ מִתְּפִלָּתוֹ, עַל-כָּל-פָּנִים בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף בִּשְׁעַת הַתִּפְלָה דִּיקָא בְּאִין כָּל הָעֲרֻבֹבִים וְכָל הַבְּלוּלִים שֶׁל הָאָדָם וְנִשְׁמָעִים לוֹ, עֵינַי שָׁם; עַל-כֵּן קָדַם הַתִּפְלָה צָרִיכִים לְהַתְּחַזֵּק מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּלְחַפֵּשׂ וּלְמַצֵּא בְּעֲצָמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, כִּי אֵיךְ אֶפְשָׁר שְׂלֵא יִהְיֶה בּוֹ אֵיזָה טוֹב שְׂעֻשָׁה מִיָּמָיו, וְאֵף שְׂגָם בְּזֶה הַטוֹב גַּם-כֵּן מְעַרְבֶּכֶת פְּסֻלַת הַרְבֵּה, עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שִׁיְהִי יֵשׁ וַיֵּשׁ לוֹ, תְּהִלָּה לְאֵל, הַרְבֵּה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וּכְמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בְּרֻכּוֹת נו): "אֶפְלוּ רִיקָנִין שֶׁבִּישְׂרָאֵל מְלֵאִים מְצוֹת כְּרָמוֹן", וְעַל-יְדֵי שִׁישְׁמַח עֲצָמוֹ עִם ה' עוֹד מְעֻט' טוֹב שֵׁישׁ בּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהַתְּפִלֵּל וּלְזַמֵּר זְמִירוֹת לְפָנָיו יְתִבְרַךְ, וְזֶה (תְּהִלִּים קמו, ב): "אֲזַמְרָה לְאֵלֶיךָ בְּעוֹדֶיךָ", הַיְנוּ עַל-יְדֵי ה' עוֹד מְעֻט' טוֹב שֶׁאֲמָצָא כִּי, עַל-יְדֵי-זֶה אֲזַכֶּה לְהַתְּפִלֵּל, וְזֶה מֵה שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בְּרֻכּוֹת לא): "אִין עוֹמְדִין לְהַתְּפִלֵּל, לֹא מִתּוֹךְ עֲצָבוֹת, וְלֹא מִתּוֹךְ עֲצָלוֹת, וְלֹא מִתּוֹךְ שְׂחוֹק, וְלֹא מִתּוֹךְ שִׂיחָה, וְלֹא מִתּוֹךְ קִלּוֹת רֹאשׁ, וְלֹא מִתּוֹךְ דְּבָרִים בְּטָלִים, אֲלֹא

מתוך שמחה של מצוה, הינו פנ"ל — שישמח עצמו עם נקדת המצוות שיש לו ושוכה לחטף בזה העולם, ועל-ידי שמשמח עצמו בשמחת המצוות שזוכה לחטף בזה העולם בכל יום, על-ידי-זה נכנס בשמחת הקדוש-ברוך-הוא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה), בבחינת: "ישמח ישראל בעשיו" (תהלים קמט, ב), וכביכול גם-כן שמח בבחינת: "ישמח ה' במעשיו" (שם קד, לא), כי המצוות הן אחדות אחת עמו ותברך, ועל-ידי קיום המצוות נעשה יחוד בין קדשא בריך הוא ושכנתיה, בפרט על-ידי עשיית המצוות בשמחה רבה, נעשה תכלית היחוד העליון בכל העולמות, וזוכה להתגלות אלקות, בבחינת אספקלריה המאירה, וצופה ומביט במרפכה העליונה, אם הוא קדם גזר דין, או, חס ושלום, לאחר גזר הדין, וכול לבטל על-ידי תפלותיו כל הדינים — הן מעליו והן מכל העולם, כי צריך לומר: "בשבילי נברא העולם" (סנהדרין לו), כל העולם עומד עלי, ואיך שאתנהג בן יתנהגו עם העולם — הן לטוב והן להפך, חס ושלום, וצריך אני לראות ולעין בכל עת בתקון העולם ולהתפלל בעבורם, ולהשלים חסרונם, הינו כששומע או רואה איזה צער בחברו, צריך להתפלל עליו, מאחר שכל העולם תלוי בו, וכן מכל מה שיראה וישמע וירגיש, יקבל רמזים להתעורר ולבקש מאתו תברך, ותמיד יתפלל על כלל ישראל, ויהיה צנור המשפיע טוב לכל בית ישראל, וירגיל עצמו "בברכות", לברך תמיד את כל אחד, ועין במדרש (תנחומא, ויחי ה): כל המברך את ישראל, כאלו מברך את השכינה; ואיתא בספר שו"ת מהר"ם (סימן שנד), שהמברך צריך להיות בשמחה, ועין בספר המדות (אות קללה, חלק ב', סימן א): "הרגיל בברכה הוא מעולם התקון"; כי המברך מתברך בעצמו מאלקי ישראל, וכמו שפתוב (משלי כב, ט): "טוב עין הוא יברך כי נתן מלחמו לדל", ודרשו חכמינו ז"ל (סוטה לח): "אל תקרי יברך אלא יברך", הינו מי־שהוא טוב עין (כמוכא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד), שמסתפל עם עינו אל התכלית הנצחית, ואיך שדומם, צומח, חי, מדבר, וגשמיות העולם הזה, הכל מקשר למעלה בעולמות העליונים, ואין בלעדיו יתברך פלל,

שכב אֲשֶׁר תקכה בַּנְּחֹל

כי הכל לכל עֵצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יתְּבַרֵךְ, נִמְצָא שְׁעַל-יְדֵי-זֶה כּוֹלֵל זֶה הָעוֹלָם בְּעֵלְמָא דְאֵתִי, שְׁנִכְלֵל הַכֹּל בְּאֱלֻקוֹתוֹ יתְּבַרֵךְ, וְהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ, אִזּוּ הוּא דִּיקָא נִכְלֵל בְּבִרְכָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּל לְבַרֵךְ גַּם אֶת אַחֲרִים, כִּי נַעֲשֶׂה צְנוּר הַמְשַׁפִּיעַ טוֹב לְכֹל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְזֶה שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, נט, ח): "אֲבָרְהֵם הִיָּה מְבָרֵךְ אֶת הַכֹּל, שְׁנֹאֲמַר (בְּרֵאשִׁית יב, ג): 'וְנִבְרַכְוּ בְךָ', מִי בְּרַךְ אֶת אֲבָרְהֵם? הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבָרְכוֹ, שְׁנֹאֲמַר (שָׁם כד, א): 'וְהִנֵּי' הַ בְּרַךְ אֶת אֲבָרְהֵם בְּכָל';" עַל-יְדֵי שֶׁהִיָּה רְגִיל בְּבִרְכוֹת לְבַרֵךְ אֶת כָּל אֶחָד, אִזּוּ "בְּאֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא אֲתַעַר דְלַעֲלֵא" (עֵין זֶהר לְךָ-לְךָ פ.ח.), וְהִנֵּי" הַ בְּרוּךְ הוּא מְבָרֵךְ אוֹתוֹ, כִּי עָקַר מֵה שְׁאִין הָאָדָם מְבָרֵךְ אֶת חֲבֵרוֹ, הוּא מִפְּנֵי עֲקָמְמִיּוֹת שְׁבֻלְבוֹ, אֲשֶׁר לְבוֹ עָקָם וּמְבֻלְבָל מְאֹד מְאֹד, שְׁזֶה בְּחִינַת קְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, שְׁרוּצָה הַשֹּׁפֵעַ רַק בְּעַד עֲצָמוֹ, וְאִזּוּ הַמַּחֲזִין אֲצֻלוֹ מְצַמְצָמִין בְּיֹתֵר, וּמִשָּׁם עָקַר הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה הַשְּׁחוּרָה הָעוֹקֶרֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, וְרוּצָה לְכֻלּוֹתוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי עָקַר הַשְּׂרָאֵת הַשְּׂכִינָה עַל הָאָדָם הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׁמִשְׁמִיחַ עֲצָמוֹ בְּשִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה, וְזוֹכָה לְלֵב רַחֵב, הֵינּוּ שְׁמִפְשֵׁט כָּל הָעֲקָמְמִיּוֹת שְׁבֻלְבוֹ, אִזּוּ זוֹכָה לְלֵב רַחֵב.

וְאִי אֲפֹשֶׁר לְפִשֵׁט עֲקָמְמִיּוֹת שְׁבֻלְבוֹ, כִּי אִם עַל-יְדֵי רַעְמִים, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בְּרֵכוֹת נט): "לֹא נִבְרָאוּ רַעְמִים אֶלָּא לְפִשֵׁט עֲקָמְמִיּוֹת שְׁבֻלְבֵי", וְהִרְעָמִים הֵם הַקּוֹלוֹת שֶׁהָאָדָם מוֹצִיא מִפִּיו בְּשַׁעַת תְּפִלָּה, כִּי צָרִיךְ לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל כַּחוֹ וּלְהַכְנִיֵס כָּל הַכַּחוֹת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה, וְזֶה שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ ז"ל (תַּעֲנִית ח): "אִין תְּפִלְתּוֹ שֶׁל אָדָם נִשְׁמַעַת אֶלָּא אִם-כֵּן מֵשִׁים נִפְשׁוֹ בְּכַפּוֹ", הֵינּוּ שְׁמִתְפַּלֵּל עִם מְסִירוֹת נִפְשׁוֹ, כִּי בְּאֲמַת עָקַר הַשְּׁעַר וְהַפֶּתַח בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם יתְּבַרֵךְ הוּא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוֹת (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד), לְיַחַד לְעֲצָמוֹ מְקוֹם מִיחָד שְׁאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יתְּבַרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוֹ, וְכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, הַכֹּל לְכֹל יִסְפֹּר לְפָנָיו יתְּבַרֵךְ, אִף עַל זֶה מִתְּפַשֵׁט הַבְּעַל-דְּבַר מְאֹד מְאֹד לְאֶרְכוֹ וּלְרַחְבוֹ "נִישֵׁט צוֹ גְּלִיבֵן נִישֵׁט קִיין צִיט צוֹ הָאֲבָן"א, עַל-כֵּן

(א) לא להאמין בזה, או שלא יהיה זמן לזה.

צָרִיף מִמֶּשׁ לְמִסֵּר נִפְשׁוֹ עַל זֶה, וּמֵה שָׁזָה בָּא בְּכַבֻּדוֹת גְּדוּלָה מְאֹד
מְאֹד, צָרִיף לִידַע, שָׁזָה בְּעַצְמוֹ בָּא מְרַבּוּי עֲקֻמְמִיּוֹת שְׁבָלְבוֹ, אֲשֶׁר
בָּא מִחֻטְאֵי הַמְרַבִּים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַל-כֵּן צָרִיף לְהִתְיַשֵּׁב הַיֵּטֵב
הַיֵּטֵב: "מֵה רוּצָה הַבַּעַל-דְּבָר לַעֲשׂוֹת מִמְּנִי, אִם-כֵּן מֵה טוֹב לִי חַיִּים
כְּאֵלוֹ, לְהִיּוֹת רַחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן אֵלַי לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וּמֵה יִהְיֶה אִם אֶצְטָרֵךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, לְמוֹת בְּשַׁעַת הַהִתְבּוֹדְדוֹת, מֵה
בְּכָף? בֵּין כָּף וּבֵין כָּף הַסּוּף יִהְיֶה שְׁאֶצְטָרֵךְ לְמוֹת" וְכוּ', וְזוֹהִי תְּפִלָּה
בְּמִסְרֵי נֶפֶשׁ, לְהִיּוֹת מוֹכֵן אֶפְלוֹ לְמוֹת בְּשַׁעַת הַהִתְבּוֹדְדוֹת, וְאֵל יִרְף
מִזֶּה, וּבְקִאֲמַת הַכֹּל דְּמִיּוֹנוֹת מֵהַבַּעַל-דְּבָר הַמְעַכֵּב מְאֹד מְאֹד מֵהִתְקוֹן
הַנִּצְחִי הַזֶּה, כִּי עַל-יַדֵּי הַתְּבּוֹדְדוֹת "יָמִים וְשָׁנִים" בְּשִׁקִּידָה רַבָּה,
יִתְבָּרַר מִחוּ, וְיִזְכֶּה לְפֶשֶׁט אֶת כָּל הָעֲקֻמְמִיּוֹת שְׁבָלְבוֹ, וְיִזְכֶּה בְּרַבּוּת
הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים לְהַפְגִּס אֶל שְׁעָרֵי הַקִּדְשָׁה, אִם לֹא יִטְעֶה אֶת עַצְמוֹ, חֵס
וְשְׁלוֹם, כִּי צָרִיף לִידַע, כִּי הַרְבֵּה הַרְבֵּה צָרִיף לַעֲבֹר עָלָיו, וְכֹל זֶה הוּא
כְּדִי לְנִסּוֹת אוֹתוֹ אִם לָבֹו נֶאֱמַן לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵז כְּשִׁזְזוּכָה לַעֲמֹד
בְּכָל הַנִּסְיוֹנוֹת שְׁעוֹבְרִים עָלָיו, אֵז יִזְכֶּה לְהַפְגִּס אֶל תּוֹף הַקִּדְשָׁה,
וְצָרִיף לִידַע אֶת זֶה מֵרֵאשִׁי, כִּי לֹקַח הַרְבֵּה הַרְבֵּה זְמַן, וּכְמוֹ שְׁאֶמְרוּ
חֲכָמֵינוּ ז"ל (יוֹמָא לט.): מִשָּׁל לְאַחַד שְׁבָא לְקִנּוֹת אֶפְרָסִמוֹן, אוֹמְרִים
לוֹ הַמֵּתָן, כְּמוֹבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן ו'), שָׁזָה עֲקָר הַבְּקִיאוֹת
שְׁצָרִיכָה לָבֹא לְהַפְגִּס אֶל תּוֹף שְׁעָרֵי הַקִּדְשָׁה, לְדַעַת כִּי צָרִיף לְהִמָּתִין
הַרְבֵּה כְּנ"ל, אֵף לְזִכּוֹת שִׁיְהִיָּה בְּכַחוֹ לְהִמָּתִין, זֶה תְּלוּי כְּפִי רַחֲב לְבוֹ,
שְׁתַּהֲיֶה לוֹ אֶהְבֶּה עִם חֲבֵרוֹ עַל-כָּל-פָּנִים, וְלַחֲפִץ רַק הַטוֹב בְּחֲבֵרוֹ,
וּלְבָרֵךְ אוֹתוֹ תְּמִיד כְּנ"ל, וְעַל-פִּי זֶה יוֹבֵן הַיֵּטֵב מֵה שְׁאֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ
ז"ל (אֲבוֹת ב, מט): צָאוּ וּרְאוּ אִיזוֹהִי דְרָךְ יִשְׂרָאֵל שִׁיְדַבֵּק בֵּה הָאָדָם, רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: 'עֵינֵי טוֹבָה', רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: 'חֲבֵר טוֹב', רַבִּי יוֹסִי
אוֹמֵר: 'שָׁכֵן טוֹב', רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: 'הַרוּאָה אֶת הַנוֹלָד', רַבִּי אֶלְעָזָר
אוֹמֵר: 'לֵב טוֹב', אָמַר לָהֶם רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי לְתַלְמִידָיו: שְׁכָל
אַחַד יֵצֵא מִגְּשָׁמִיּוֹתוֹ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִרְאֶה אֶת הַדְּרָךְ שִׁיְדַבֵּק בֵּה לְהֵשֵׁם
יִתְבָּרַךְ, עַל-יַדֵּי תְּפִלָּה וְהַתְּבּוֹדְדוֹת וְעַבּוֹדַת ה' בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת זוֹכָה

לצאת מגשמיותו, להגביר הצורה על החמר (עין כל זה בדרך הסיים למהר"ל מפראג, על משנה זו), ואז זוכה להגיע אל דבקות הבורא יתברך כפי דרכו שבחר לו וכפי המסילה שהולך בה, ואמר רבי אליעזר: המסילה והדרך להגיע לדבקות הבורא יתברך היא: 'עין טובה', הינו לקדש ולטהר מאד מאד את עיניו, ולהסתכל בכל דבר בשכל ובחיות אלקות שיש בכל דבר, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, והשם יתברך מחיה ומטהר ומקיים הכל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א), ועל-ידי שסתכל בחיות שיש בכל דבר, אז נתעלית כל הבריאה, כי בכל דבר (עין שם, סימן צד), יש אותיות המחיות ומקיימות את זה הדרך, זה החלק מהבריאה, כי הכל נברא באותיות, כמו שכתוב (תהלים לג, ו): "בדבר ה' שמים נעשו", וכיצד יכולים להעלות את האותיות לשרשן, הינו להעלות הנצוצות הקדושים המנחים בכל דבר — דומם, צומח, חי, מדבר, שהם נצוצי חיות אלקותו יתברך? העצה — שתכף-ומיד שסתכל בדרך גשמי, יאמין שיש בזה נצוצי חיות אלקותו יתברך, ועל-ידי 'עין' כזו המסתכלת 'בטוב' שיש בכל הבריאה, הינו החיות אלקות שהיא עקר הטוב, כמו שכתוב (תהלים קמה, ט): "טוב ה' לכל", על-ידי-זה יתעלה הכל אליו יתברך, וישפע שפע רב בכל העולמות, כי על-ידי 'טוב עין' — שסתכל עם עינו בטוב אמתי שהוא אלקותו יתברך המנחת בכל דבר — דומם, צומח, חי, מדבר, על-ידי-זה נתעלה זה הדרך וכן כל העולם, כי זה היה עקר פונתו יתברך בבריאת עולמו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב) — כדי שישאל יעשו רצונו ויחזרו וידבקו בשרשן, ועל-ידי-זה הם כוללים את כל העולם במחייב המציאות שהוא השם יתברך, ועל-פן אומר רבי אליעזר, שהדרך לעלות במסילה הישרה המביאה לידי דבקות הבורא יתברך היא — על-ידי 'עין טובה', שסתכל בכל דבר מגשמיות העולם — דומם, צומח, חי, מדבר, בטוב שיש בו שהוא אלקותו יתברך המחיה את זה הדרך (ועין בספר ענג שבת מר' אפרים ז"ל, דף רכו), שכתב על-פי תורה זו סימן צ"ד, 'אליעזר' זה בחינת התגלות אלקות, בחינת: 'זה אלי ואנוהו' (שמות

אֲשֶׁר תִּקְכוּ בְּנַחֵל שְׂכָה

טו, ב), 'אלי' 'עזר' לגלוי אלקותו יתברך, עין שם; לידע שרק הוא עוזר, ועל-כן דיקא רבי אליעזר גלה שהדרך הטובה מהנפש לזכות לדבקות הבורא יתברך היא 'עין טובה'; ועין (בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז) 'אליעזר' ראשי תבות: עין ל'א ר'אתה אלקים זולתך י'עשה (ישעיה סג, ג), כי הוא נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, דבקות הבורא יתברך, וגלה את זאת רבנו ז"ל על רבי אליעזר דיקא, כי הוא אחז במדתו הטובה — להסתכל בחיות אלקות שיש בכל דבר (חסר).

תִּקְכוּ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חיי-שרה ה'תשל"א.

שְׁלוֹם לְאֹהֲבֵי יְדִיד נְפֹשֵׁי, וְתִיק וְחִסֵּד, הַשּׁוֹתֶה בְּצִמָּא מֵהַנַּחֵל
נוֹבֵעַ מִקּוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, כי בזה העולם צריכים להתחזקות עצומה ונוראה על כל פסיעה ופסיעה, ובכל יום ובכל עת ובכל שעה מחדש ממש, כפי רבוי ההתפשטות של הסטרא אחרא והקלפות שהם הדמיונות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה) על כל אחד ואחד, ואי אפשר להכניע את הקלפות — שהם הדמיונות שבכל עולם ועולם ובכל מדרגה ומדרגה, כי אם על-ידי שמחה, יכול להתחזק מאד מאד במדת השמחה, הן בנקודות הטובות שיימצא בעצמו (עין שם, סימן רפב), והן על-ידי שיזכה להתקרב לצדיק האמת, ועל-ידי תקף השמחה יזכה להתגלות גדלת הבורא יתברך, ויזכה להשיגו בבחינת: 'מטי ולא מטי' (עין שם, סימן כד), כי על-ידי השמחה יתרחבו ויתחזקו מחו, חושיו ועצביו, ויזכה לישוב הדעת אמתי (עין שם, חלק ב', סימן י), שזה עקר עלית השכינה, כי "שמחה" — אנפין נהורין, זוהי הקדשה, סימן שהשכינה שורה עליו (עין שם, חלק א', סימן כג), וזה מה שאמרו חכמינו ז"ל (שבת ל: זהר חלק א', קפ:): "אין השכינה

שוֹרָה אֶלָּא מִתּוֹךְ שְׂמִיחָה שֶׁל מִצְוָה, הֵינּוּ עַל-יְדֵי שְׂמֵשֶׁמֶח עֲצָמוּ
 בְּנִקְדַּת הַמִּצְוֹת שְׂזוּכָה לְחֹטֵף בְּכָל יוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָס בְּשִׂמְחַת
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּבַחֲיִינַת: "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשָׂיו" (תְּהִלִּים קמט, ב),
 וְכַבִּיכּוֹל גַּם-פֶּן שְׂמִיחָה, בְּבַחֲיִינַת: "יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו" (שָׁם קד, לא),
 כִּי הַמִּצְוֹת הֵם אֶחָדוֹת עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי קִיּוּם הַמִּצְוֹת נַעֲשֶׂה
 יַחֲוֵד בֵּין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׂכְנֵתֶיהָ, בְּפִרְט עַל-יְדֵי עֲשִׂיַת הַמִּצְוֹת
 בְּשִׂמְחָה, שְׂאֵז הוּא בְּבַחֲיִינַת: "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשָׂיו", וְכַבִּיכּוֹל הַשֵּׁם
 יִתְבָּרֵךְ בְּבַחֲיִינַת: "יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו" (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר, חֶלֶק א', סִמֵּן
 ה), וְנַעֲשֶׂה הַיַּחֲוֵד בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְזוּכָה לְהַתְגַּלּוֹת אֱלֻקוֹת בְּבַחֲיִינַת
 אֶסְפָּקְלָרְיָה הַמְאִירָה, וְצוּפָה וּמְבִיט בְּמַרְכָּבָה הָעֲלִיוֹנָה אִם הִיא קֹדֶם
 גְּזֵר דִּין אִו, חֵס וְשָׁלוֹם, לְאַחַר גְּזֵר דִּין, וְיָכוֹל לְבַטֵּל וּלְהַמְתִּיק כָּל
 הַדִּינִים מֵעַלְיוֹ וּמִכָּל הָעוֹלָם, כִּי צָרִיךְ לוֹמַר: "בְּשִׂבְלֵי נִבְרָא הָעוֹלָם"
 (סְנֵהֲדִין לוז), כָּל הָעוֹלָם עוֹמֵד רַק עָלַי, וְאֵיךְ שְׂאֲתַנְהֵג, כֵּן יִתְנַהֲגוּ
 עִם הָעוֹלָם - הֵן לְטוֹב, אִו, חֵס וְשָׁלוֹם, לְהַפֵּךְ, וְצָרִיךְ אֲנִי לְרִאוֹת
 וּלְעֵינַי בְּכָל עֵת בְּתַקוּן הָעוֹלָם, וּלְהַתְפַּלֵּל בְּעִבּוּרָם וּלְהַשְׁלִים חֲסֵרוֹנָם,
 וְחַכְמֵינוּ ז"ל אָמְרוּ: "יַחֲדָה שֶׁשָּׁב מוֹחֲלִין לְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ", כִּי עֵקֶר
 הַחֲסֵרוֹנוֹת נִמְשָׁךְ מִהַעֲדָר וְהַסְתָּרַת אֹר אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי עַל-יְדֵי
 כָּל חֲטָא וְעִבְרָה נִמְשַׁכֶּת הַסְתָּרָה וּמְכֻסָּה לְרִאוֹת אֹר אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 כִּי עַל-יְדֵי פָגַם הַתְּחַתּוּנִים, עַל-יְדֵי-זֶה הַשְׂכִּינָה כְּבִיכּוֹל מְסַתְּלֶקֶת,
 חֵס וְשָׁלוֹם, מִהָעוֹלָם כִּידוּעַ, וְנִמְשַׁכֶּת הָעֲצָבוֹת, בְּחִינַת: "וַיִּתְעַצֵּב אֵל
 לְבוֹ" (בְּרֵאשִׁית ו, ו), שְׂזֵה עֵקֶר הַפָּגַם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שְׂמֵשֶׁם נִמְשַׁכֶּת
 כָּל הָעֲקָמְמִיּוֹת שְׂבֵלָב, שְׂמַחוּ מְבִלְבֵּל מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּחִינַת:
 "לְבַי סַחְרַחַר עֲזַבְנִי כַחֵי וְאוֹר עֵינַי גַּם הֵם אֵין אֲתִי" (תְּהִלִּים לח, יא),
 שְׂנִסְתָּר מִמֶּנּוּ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ הַמְּחִיָּה וּמְהִירָה אֶת הַכֹּל (חֲסֵר).

תקוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר חֵי-שָׂרָה תש"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת הַבְּחֹר הַיָּקָר, שׁוֹאֵב מִים
מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה, הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר עֲכָשׁוּ קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הַזֶּן, כִּי כָּבֵד עָבְרוּ
כַּמָּה שָׁבוּעוֹת וְחֻדָּשִׁים וְלֹא רָאִיתִיךָ וְלֹא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ, וְנִפְשִׁי וְלִבִּי
הָיוּ שְׁבוּרִים מְאֹד מְזֶה, וּבִפְרֹט שִׁשְׁמַעְתִּי שֶׁנִּתְעוֹרְרוּ עָלֶיךָ מְנִיעוֹת
וְעִפּוּבִים רַבִּים בְּדַבַּר רַבְּנוּ ז"ל, וְאֶהְבְּתִי אֵלֶיךָ אֵין לְשַׁעַר, וּבִפְרֹט
שֶׁבְּלִינוּ יַחַד מִיּוֹם שֶׁזָּכִיתָ לְהִתְקַרֵּב, וְנִתְגַּדֵּל הַצַּעַר וְעִגְמַת הַנֶּפֶשׁ שֶׁאֵינִי
רוֹאֶךָ וְאֵינִי שׁוֹמֵעַ מִמֶּךָ, עַל-כָּל-פְּנִימִים כָּתַב יָדְךָ, כִּי בְּאֵמַת תִּדַּע, עָקַר
הַמַּעֲלָה הָרְאוּשׁוֹנָה לְזְכוּת לְקַבֵּל מֵהַצַּדִּיק הָאֵמַת תְּלוּי בְּנִקְדַת הַחֶבֶר
(הַמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לר), בְּחֵינַת: "וּמִקְבָּלִין דִּין מִן דִּין"
(עֵין לִקוּטֵי-הַלְכוֹת, נְזִיקִין, הַלְכָה ד, אוֹת יא), עַל-כֵּן עַל זֶה אוֹרֵב הַבַּעַל-דְּבָר
בְּיוֹתֵר — לְהַפְרִידוֹ מִחֻבְרִים טוֹבִים הַמְקַרְבִּים אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמַת,
וְעַל-יְדֵי זֹאת לְבַסּוֹף יִפֹּל, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, בְּאֵין סוּמָךְ כַּמּוֹבָא (שם, בְּשׁוֹר
וְחֵלֵב, הַלְכָה ה, אוֹת ח) עַל מֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ ז"ל: "אֵל תֵּאֲמִין בְּעֶצְמְךָ עַד
יוֹם מוֹתֶךָ" (אֲבוֹת ב, ד), 'בְּעֶצְמְךָ' דִּיקָא, כִּי כִּשְׁהוּא 'בְּעֶצְמוֹ' וְאֵינוֹ
מְחַבֵּר עִם הַחֻבְרִים, אֵין לוֹ לְהֵאֲמִין בְּעֶצְמוֹ, כִּי בְּנֻדָּאֵי יִפֹּל, כִּי אֵי
אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב וְלִינֵק מֵהַצַּדִּיק הָאֵמַתִּי, כִּי אִם עַל-יְדֵי מְסִירוֹת נֶפֶשׁ
כַּנִּ"ל, כְּאֶשֶׁר רוּאִים בְּחוּשׁ גְּדֹל הַמְנִיעוֹת וְהַיְסוּרִים שֶׁצָּרִיכִין לְעַבֵּר
עַל כָּל מִי שֶׁרוּצֶה לְהִתְקַרֵּב לְנִקְדַת הָאֵמַת, שֶׁצָּרִיךְ לְסַבֵּל יְסוּרִים עַד
דְּכֻדּוּכָה שֶׁל נֶפֶשׁ, וְעַל זֶה נֶאֱמַר (תְּהִלִּים מו, כג): "כִּי עָלֶיךָ הוֹרְגָנוּ כָּל
הַיּוֹם נַחֲשָׁבְנוּ כְּצֵאֵן טַבְּחָה".

וְכַמּוֹכֵן מֵהַעֲנִין שֶׁסִּפֵּר רַבְּנוּ ז"ל (בְּלִקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנב),
כְּשֶׁבָּאָה נִשְׁמָה קְדוּשָׁה לְעוֹלָם (שֶׁהִיא נִשְׁמַת הַצַּדִּיק הָאֵמַת מִיְחִידֵי
הַדּוֹרוֹת), אֲזִי הַקְּלָפָה מְסַבֶּכֶת אוֹתָהּ וְכוּ', וְגַם לְפַעְמִים מִעֲמִידִים
עַל הַפֶּתַח יֵרָא שְׁמִים, שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ עוֹמֵד לְשִׁמּוֹר שְׁלֵא יִכְנָסוּ לְשָׂם

וכו', ועל-ידי מסירות נפש שמוסר נפשו בשביל לנסע ולהתקרב אל הצדיק, על-ידי-זה אפשר לדבק עצמו אליו וכו', עין שם; ונחמנינו ז"ל אמרו (זהר ח"ב קנח:): אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה, דהינו שמשבר כל המניעות וסובל יסורים ומסירות נפש ממש, בשביל להתקרב לצדיק האמת ולתורתו הקדושה, ואז הוא בטוח ממכשול, כי בכל מה שיעברו עליו ישאר על עמדו וכו', עין שם; ועין בלקוטי-הלכות (הכשר פלים, הלכה ד, אות ה): אי אפשר לקבל ולינק מהשארת תורתם הקדושה של הצדיק האמת, כי אם על-ידי שבירת מניעות, על-ידי עצם החשק והפסופין הטובים להתקרב אל נקדת האמת, עין שם; (ומה טוב ומה נעים אם תזכה ללמד את כל ההלכה בהכשר פלים הבנויה על-פי התורה ס"ו, מענין שבירת מניעות, ולזכות להוציא מהפח אל הפעל כל דבר שבקדשה, עין שם).

אחי היקר! הנה ראוי לי להאריך, אך אין לי הפנאי עכשו מרב טרדות, בעוונותי הרבים, ואני מצפה לשמע הטוב ממך בכל פעם על-כל-פנים במכתב, ואז אראה לכתב לך עוד, בעזרת השם יתברך, ותתמיד בזה לכתב לי בכל פעם בפרטי פרטיות.

למען השם לטובתך הנצחית, אל תאבה ואל תשמע לשום ברעה שבעולם הרוצה למונעך ולהפריד אותך ממקור חיותנו באשר בעצמך כבר טעמת מצוף נעם אמרותיו הקדושות, וקיימת (משלי לא, יח): "טעמה כי טוב סורה", אז אני בטוח כי "לא יכבה בלילה נרה", אף שחשף לך עכשו בבחינת לילה, לא יכבה נר הצדיק אצלך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפד).

ומה שעובר בלבולים ממתנגדים, הוא רק בשביל הבחירה והנסיון, כי צריך לידע, שבאמת אין אנו ראויים לפי עצם קולקולנו בפגמים כה רבים לזכות לאחז עצמנו בשרש הקדשה שהוא שער הנו"ן העתיד להתגלות פשיבוא משיח צדקנו, וזה עקר הבחירה של המקרב (עין לקוטי-הלכות, תפלין, הלכה ד, אות ד), שזה עקר התקון

אֲשֶׁר תִּכְזוּ בְּנַחֵל שִׁכַּט

וְהַנְּסִיּוֹן שֶׁל הַבַּעַל הַשׁוֹבֵה קָדַם שֶׁנִּכְנַס לְפָנָי וְלְפָנָיִם — שְׁמַרְחִיקִים אוֹתוֹ בְּכָל מִיַּי הַתְּרַחֲקוּת, וְאִם אוֹחֵז עֲצָמוֹ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ וְעוֹמֵד עַל עַמְדוֹ, וְאִינוֹ חוֹזֵר לְאַחֹר, חַס וְשָׁלוֹם, אַף שֶׁנִּדְמָה לוֹ שְׁמַרְחִיקִים אוֹתוֹ בְּתַכְלִית הַרְחוֹק, וְחֻשְׁף בְּעֵדוֹ וְלֹא אוֹר לוֹ, אֲזַי סוֹף כָּל סוֹף עוֹזֵר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁנִּפְתָּחִים לוֹ כָּל הַשְּׁעָרִים, וְנִתְהַפְּכוֹת כָּל הַ"מְנִיעוֹת" לְ"נְעִימוֹת".

וְהַעֲקָר לְאַחֵז בְּיָדוֹ אֶת חֶרֶב הַתְּפִלָּה, לְשַׁפֵּף נֶפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְלִשְׁיַח וְלִסְפָּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ בְּפִרְטוּיּוֹת כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה, וְיִרְבֶּה בְּזֶה מְדֵי יוֹם וְיוֹם בְּמָקוֹם קְבוּעַ שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְיִדְבֵּר בְּאַמַּת פְּאֶשֶׁר יִדְבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, כִּי רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הוּא אוֹהֵבֵךְ בְּאַמַּת, אֲבִינוֹ שְׁבַשְׂמִים, אֵב הַרְחָמָן, הַמֵּלֵא חֶסֶד וְרַחֲמִים לְכָל בְּרִיּוֹתָיו, וְ"קְרוֹב ה' לְנִשְׁבְּרֵי לֵב" (תְּהִלִּים ל"ד, ט), וְשׁוֹמֵעַ תָּמִיד צַעֲקַת הָעֲנִי וְהָאֲבִיּוֹן וְהַשְּׁבוּר בְּלֵב נִשְׁבֵּר מְרַבּוּי הַרְפָּתָקָאוֹת הַעוֹבְרוֹת עָלָיו, וְכַמוֹכָא בְּזֶה הַקְּדוּשָׁה (וַיִּשְׁלַח קִסְח:), כִּי תִפְלֵת הָעֲנִי הַשְּׁבוּר וְהַמְרַחֵק חֲשׁוֹבָה מְאֹד מְאֹד לְמַעְלָה, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַעֲלַת שִׁיחָתְךָ וְתִפְלָתְךָ לְמַעְלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, וְאֵילוֹ שְׁעִשׂוּעִים אֶתְּהָ גוֹרֵם בְּתִפְלָתְךָ וּבְהַתְּבוּדוֹתְךָ, אֲזַי הֵייתָ מְחֻזַּק עֲצָמְךָ בְּזֶה עַד מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה, וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים וְהַמְנִיעוֹת, וְיִזְתֵּר אֲנִי מְעוֹרְרֵךְ שְׁאֵתָה בְּעֲצָמְךָ תִּשְׁפֹּף נֶפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כַּנֵּ"ל, וְתִפְעַל, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כָּל מֵה שְׁתִּרְצֶה, כַּאֲשֶׁר רְאִיתָ כָּבֵר נְסִים וְנִפְלְאוֹת עַד עַתָּה.

תִּכְתֹּב לִי אִם קִבַּלְתָּ מִכְתָּבִי זֶה, כִּי עַל-פִּי-רֹב אֲנִי דוֹאֵג שְׂאִינוֹ מְגִיעַ לְיָדְךָ וְלִרְיָק גִּיעִי.

תקח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב־שבת־קדש לסדר חיי־שרה התשל"א.

שלום ובִּרְכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה אֶל אֶהוּבִי, הַבְּחוּר הַיָּקָר, הַמְשִׁתוֹקֵק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל־פִּי דְרָף הָאֵמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אחי היקר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד כְּפִי הַתְּגַבְרוּת וְהַתְּפִשְׁטוּת הַסְּטָרָא אַחְרָא בְּעוֹלָם בְּדַעוֹת זְרוֹת וּבְלַמּוּדִים רְעִים, וּמְכַנְיָסָה בְּלֵב חֲלִישׁוֹת וְקִטְנוּת כְּאֵלוֹ אֵין לוֹ כְּכֹר שׁוּם תְּקוּהָ, חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַתְּגַבֵּר עַל יִצְרוֹ, וּכְאֵלוֹ אֵין בְּיָדוֹ כְּכֹר לְתַקֵּן אֶת כָּל אֲשֶׁר קִלְקַל וּפָגַם עַד עַכְשָׁיו, וְכֵל הַסְּבָרוֹת וְהַבְּלָבוּלִים הָאֵלוֹ הַנִּמְשָׁכִים מֵהַסְּטָרָא אַחְרָא, הַכֵּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְכִמּוֹ שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ ז"ל (חֲלִין ז'): "אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְּמַטָּה אֶלָּא אִם־כֵּן מְכַרִּיזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה", "אָנָּה אֱלֹהֵי מְרוּחָךְ וְאָנָּה מְפַנֵּיךְ אֶבְרָחָה, אִם אֶסֶק שְׂמִים שֶׁם אֲתָה וְאֶצִּיעָה שְׁאוֹל הַנֶּגֶד, אֲשָׂא כְּנָפֵי שְׁחַר אֲשַׁכְנָה בְּאַחֲרִית יָם, גַּם שֶׁם יִדְּךָ תִּנְחַנְחֵי וְתִאֲחַזְזֵנִי יְמִינְךָ, וְאִמְרֵ אִיךָ חֲשֵׁף יִשׁוּפְנֵי וְלִילָה אִוֵּר בְּעַדְנֵי, גַּם חֲשֵׁף לֹא יִחְשֵׁף מִמֶּךָ וְלִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר כְּחֲשֻׁכָה כְּאוֹרָה" (תְּהִלִּים קֶלֶט, ז-יב), וְצָרִיךְ לְהַכְנִיס וְלְחַקֵּק אֶת בְּרוּר הָאֲמוּנָה הַזֹּאת בְּלִבְכוֹ וּבְדַעְתּוֹ הַיָּטִב הַיָּטִב, וְלִקְשָׁרָה וְלְהַדְּקָה בְּמַחוֹ בְּאִפְּן שְׁלֹא יִשְׁכַּח, וְכַמוֹכָא בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן נד), שֶׁצְרִיכִין לְשַׁמֵּר מְאֹד אֶת הַזְּכוּרֹן שְׁלֹא יִפֹּל בְּשִׁכְחָה, בְּחִינַת מִיתַת הַלֵּב, וְעַקֵּר הַזְּכוּרֹן — לְזַכֵּר תְּמִיד בְּעֵלְמָא דְאֲתִיָּא, שְׁלֹא יִהְיֶה בְּדַעְתּוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׁאֵין עוֹלָם אֶלָּא אַחַד, וְעַל־יְדֵי שְׁמֻדְבֵּק מַחְשַׁבְתּוֹ בְּעֵלְמָא דְאֲתִיָּא, עַל־יְדֵי־זֶה גּוֹרֵם יַחּוּד גְּדוֹל בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, בְּחִינַת יַחּוּד הַיּוֹי"ה

אשר תקכח בנחל שלא

אלקים, שהוא שם מלא, בחינת עלמא דאיתי (כמובא שם, סימן ד), אחדות בין חסד לגבורה שהוא הו"ה אלקים זה נקרא דעת, הינו לקשר את העולם הזה שהוא בחינת 'הטבע' שבגימטריה 'אלקים', אל העולם הבא שהוא בחינת השגחה, התגלות שם העצם, הו"ה, זהו עקר הדעת ושלמות עלית "המלכות" דקדשה אל התגלות "החכמה" העליונה, שזה בחינת יחוד בין חמה ללבנה, שזו היתה עבודת "יעקב" — לקשר הפל אל החיות אלקות שיש בכל דבר (כמובא שם, סימן א), ולזכות לזה בשלמות אי אפשר כי אם על-ידי ודוי דברים והתבודדות, בבחינת (הושע יד, ג): "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'", שעל-ידי דבורים בתפלה ובקשה ושיחה בינו לבין קונו, על-ידי-זה שבים אל ה', ומקשרים עלמא הדין בעלמא דאיתי, בחינת יחוד הו"ה אלקים פנ"ל, ודיקא יעקב, כי הוא גלה אלקותו של הקדוש-ברוך-הוא יותר משאר האבות (כמובא שם, סימן י), כי "אברהם קראו הר, יצחק קראו שדה, ויעקב קראו בית" (פסחים פח.), פרוש כי בזמן אברהם היה עוד ענין התפלה רחוק מאד מאד מהשגת המון-עם, והצריך לצאת בין הרים וגבעות, מערות וצורים להתבודד, כי ענין התבודדות ושיחה בינו לבין קונו היה ליחידי סגלה, כמו אחר-כך לנביאים, שההתבודדות שלהם היתה במדברות ובנתיבי הסלעים, שזה בחינת: "אברהם קראו הר", פנ"ל, אבל אחר-כך כשכבר נמשך ענין ההתבודדות אצל יחידי סגלה, ואז הוא בחינת: "יצחק קראו שדה", ושדה הוא יותר משג לעולם מהר, הינו שכבר נמשך ענין התפלה וההתבודדות בעולם יותר ויותר, ונעשה הענין משג אחר-כך בין כל הצדיקים, אשר הם בחינת שדה שהוא מחוץ לעיר, הינו שכבר יצאו מגשמיות גופם, מבחינת עסקי העיר, ועסקו רק בתורה ותפלה, שאלו היו התנאים והאמוראים, הגאונים והצדיקים אחריהם, וזה בחינת מה שהלכו הצדיקים והתנאים אל שדות, ועסקו שם בתורה ובתפלה, ואחר-כך הוא בבחינת "יעקב קראו בית" שהוא מקום ישוב לבני-אדם, כי העלה את התפלה מהר ושדה לבחינת בית, הינו בחינת יעקב הכניס וגלה לכל המון-העם, לפשוטים, ענין תפלה והתבודדות, שהכניס ענין זה גם בבית, הינו

בַּתּוֹךְ גְּשֵׁמֵי־וַיָּתֵם, אִף שֶׁהָאָדָם מְסַבֵּב עִם גְּשֵׁמֵי־וַיָּתוֹ, וּמֵלֵא חֲטָאִים וּפְשָׁעִים הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, הוּא גַם-כֵּן יַעֲסֹק בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וּכְשֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת בַּיִת - כְּדִין אֶתְיִיקֵר שְׁמָא עֲלָאָה^ב, כִּי זֶה עֵקֶר הַשְּׁעִשׂוּעִים לְמַעַלָּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, כְּשֶׁבֶא רְחוֹק אֲשֶׁר מְסַבֵּב כָּל-כָּף כָּל-כָּף בְּחֲטָאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, וְנוֹפֵל בְּעַמְקֵי עַמְקִים, בְּשָׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמַתְחַתִּיו, וּמְשַׁבֵּר אֶת לְבוֹ בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, בַּחֲיַנַּת: "כִּד אֶתִּי יִתְרוֹ"^ג (זֶה־ר שְׁמוֹת ט), שֶׁהִיָּה רְחוֹק כְּזֶה שֶׁעֲבַד כָּל הָעֲבוּדָה זֶרָה שֶׁבְּעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (מְכִילֵתָא יִתְרוֹ, פָּרָק א'): כְּדִין אֶתְיִיקֵר וְאֶתְעַלָּה שְׁמָא עֲלָאָה, שְׁגֹרָם יַחֲוִידִים וְשְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ לְמַעַלָּה, וְכֹל זֶה הוּא עֲנִין רַבָּנוּ ז"ל — לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם עֲנִין תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת אֲפֵלוֹ אֲצֵל הָרְחוֹקִים בְּתַכְלִית הָרְחוֹק, וּמַגְלָה אֲדַרְבָּה, שֶׁהֵם גְּדוֹלִים לְמַעַלָּה, וְכֹל מֵה שֶׁהָאָדָם רְחוֹק בְּיוֹתֵר, כְּשֶׁזוֹכָה לְהַתְקַרֵּב וּלְשִׁיחַ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, יוֹתֵר גּוֹרָם שְׁעִשׂוּעִים לְמַעַלָּה, וְדו"ק.

וְזֶה שֶׁאֲמַר יַעֲקֹב (בְּרֵאשִׁית כח, כב): "וְהָיָה הַיּוֹנִי"ה לִי לְאֱלֹקִים", כִּי עַל יְדוֹ דִּיקָא נַעֲשֶׂה הַיַּחֲוֹד בֵּין הַיּוֹנִי"ה לְאֱלֹקִים כְּנִ"ל, וְזֶה בַּחֲיַנַּת (בְּרֵאשִׁית לג, יז): "וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּה וַיִּבֶן לוֹ בַּיִת", כִּי סִפָּה הִיא בַּחֲיַנַּת הַסְתַּפְּלוּת, בַּחֲיַנַּת שְׁסוּכָה בְּרוּח־הַקִּדְשׁ (עֵינ לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִמֵּן כא; וְעֵינ מַגְלָה יד.), הֵינּוּ עַל-יַדֵּי שְׁיַעֲקֹב הַסְתַּפֵּל בְּשִׁכְל הָאֱלֹקוֹת שְׁיִישׁ בְּכָל דְּבָר, עַל-יַדֵּי-זֶה "וַיִּבֶן לוֹ בַּיִת" — הַמְשִׁיף אֶת הַהֲאָרָה הַזֹּאת בְּכָל הַמְקַרְבִּים אֵלָיו כְּנִ"ל, וְזֶה בַּחֲיַנַּת מֵה שֶׁהִיָּה אֲצֵל אֵלֵיהֶוּ הַנְּכִיָּא כְּשֶׁגְּלָה אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ לְכֹל יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעֲה שֶׁהִיָּתָה הַסְתַּרָה גְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר עַד מְאֹד מְעוֹבְדֵי הַבַּעַל, וְאֵלֵיהֶוּ עָסַק בְּיוֹתֵר בְּהַתְּבוּדוֹת כְּאֲשֶׁר גְּלָה לָנוּ רַבָּנוּ ז"ל, וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר (מְלָכִים-א יח, לא): "וַיִּקַּח אֵלֵיהֶוּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אַבְנִים כְּמִסְפַּר שְׁבַטֵי בְנֵי יַעֲקֹב", הֵינּוּ שֶׁקָּשַׁר תַּפְלָתוֹ עִם הַצְּדִיק, בַּחֲיַנַּת יַעֲקֹב, שֶׁכָּלוּל מִי"ב [שְׁתֵּים-עֶשְׂרֵה] נִסְחָאוֹת הַתַּפְלָה (כְּמוֹכָא בְּלְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִמֵּן ט), כִּי יַעֲקֹב הָיָה כָּלוּל מִכָּל הַי"ב [שְׁנַיִם-עֶשְׂרֵה] שְׁבַטִים, וְהָיָה יוֹדֵעַ כָּל מַטָּה וְשַׁעַר בְּשָׂרְשׁוֹ

ב) אִז נִתְכַבֵּד שֵׁם עֲלִיּוֹן.

ג) כְּאֲשֶׁר בָּא יִתְרוֹ.

אֲשֶׁר תִּקְחַח בְּנַחֵל שֶׁלֵג

הַעֲלִיזוּ, לְכוּן הַשְּׁעָרִים וְלַהֲעֵלוֹת כָּל תַּפְּלָה וְתַפְּלָה לְשַׁעַר הַשִּׁיף לָהּ, וְאַחֲרֵיכֶם (שם לו): "וַיִּגַּשׁ אֵלָיו הַנְּבִיא וַיֹּאמֶר הַיּוֹ"ה אֱלֹקֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וַיִּשְׂרָאֵל, הַיּוֹם יִנָּדַע כִּי אַתָּה אֱלֹקִים בְּיִשְׂרָאֵל וְאֲנִי עַבְדְּךָ, וּבְדַבְרֶיךָ עָשִׂיתִי אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה", כִּי הַמְּשִׁיף עַל יִשְׂרָאֵל אִז הָאֵרֶת זְכוֹת הָאֲבוֹת (כְּמוֹכָא בְּלִקוּטֵי מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן נה), כִּי לְרֵאוֹת בְּמַפְלְתָם שֶׁל רְשָׁעִים בְּחִינַת עוֹבְדֵי הַבַּעַל, אִי אֶפְשָׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי זְכוֹת אֲבוֹת, וְעַל-כֵּן בְּשַׁעַר שְׂרָצָה לְהַכְנִיעַ אֵת הַרְשָׁעִים, עוֹבְדֵי הַבַּעַל, וְלַהֲמַשִּׁיף קְדֻשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא אֲמוּנָה, אִז דִּיקָא הַזְּכִיר זְכוֹת הָאֲבוֹת: "אֱלֹקֵי אַבְרָהָם, יִצְחָק וַיִּשְׂרָאֵל", וְהַיּוֹם דִּיקָא יִתְדַע כִּי אַתָּה "אֱלֹקִים" בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי גַם 'הַטְּבַע' שֶׁהוּא גִימַטְרִיָּה 'אֱלֹקִים', הוּא גַם-כֵּן הַשְּׂגָחָה, לֹא כְּמוֹ שְׂרָצוֹ עוֹבְדֵי הַבַּעַל לְהַפְרִיד, חֵס וְשָׁלוֹם, בֵּין הַדְּבָקִים.

וַיֵּשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כַּח לַפְּעַל מֵה שְׂרוּצָה, בְּבַחֲיַנַּת: "וּבְדַבְרֶיךָ עָשִׂיתִי", עַל-יְדֵי הַדְּבֹר שֶׁנִּתְּתָ בִּי, פְּעַלְתִּי אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְעַל-כֵּן צָעַק אִז (שם): "עֲנֵנִי ה' עֲנֵנִי", וְדַרְשׁוּ חַכְמֵינוּ ז"ל (בְּרֵכוֹת ט), שְׁבַקְשׁ: עֲנֵנִי — שֶׁתֵּרַד אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, וְעֲנֵנִי — שֶׁלֹּא יֵאמְרוּ מַעֲשֵׂה כְּשָׁפִים הֵם, הִינּוּ שְׁבַקְשׁ שֶׁתִּתְגַּלֶּה וְתִתְעַלֶּה הַמַּלְכוּת דְּקִדְשָׁה שֶׁהִיא בְּחִינַת אֵשׁ, כִּי שָׂרַשׁ הַמַּלְכוּת הוּא אֵשׁ (עֵין לִקוּטֵי מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ד; וְעֵין בְּרַעְיָא מֵהִימְנָא, צו לד). עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים ד, כד): "כִּי ה' אֱלֹקֶיךָ אֵשׁ אֹכֵלָה הוּא" וְאֵינוֹן אֵשׁ עֲלָאָה - "כְּפֶסֶא רַחֲמִים", אֵשׁ תִּתְאָה - "כְּפֶסֶא דִּין" וְאֵינוֹן בִּינָה וּמַלְכוּת, "מַלְכוּת" - אֵשׁ עוֹלָה, "בִּינָה" - אֵשׁ יוֹרֵד, עֵין שָׁם; שְׁבַקְשׁ שֶׁיִּתְאַחֲדוּ וְיִתְיַחֲדוּ בִּינָה וּמַלְכוּת, שֶׁתֵּרַד אֵשׁ מִן הַבִּינָה שֶׁהִיא הַרַחֲמִים אֶל הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא הַדִּין וְכַנ"ל, שֶׁזֶּה יַחֲוֹד עֲלֵמָא הַדִּין בְּעֲלֵמָא דְאַתִּי כִּידוּעַ.

וְכֵן בְּקֵשׁ שֶׁלֹּא יֵאמְרוּ מַעֲשֵׂה כְּשָׁפִים הֵם, כִּי עָקַר יִנְיָקְתֶם שֶׁל עוֹבְדֵי הַבַּעַל נִמְשַׁכְת מֵהַחֲלָל הַפְּנוּי (כְּמוֹכָא בְּלִקוּטֵי מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן סד), שֶׁמֵּהַחֲלָל הַפְּנוּי נִמְשַׁכְת כָּל הָאֶפְיָקוֹרְסוֹת, כִּי הוּא בְּחִינַת יֵשׁ וְאֵין, כִּי צָרִיף לומר בו שְׁנֵי הַפְּכִים, כִּי הַחֲלָל הַפְּנוּי הוּא עַל-יְדֵי

(ד) עוֹלָם הַזֶּה בְּעוֹלָם הַבָּא.

הצמצום, שפכביכול צמצם אלקותו משם, ואין שם אלקות כפככול, כי אם לא - אינו פנוי, והכל אין סוף ברוך הוא, ואין מקום לכריאת העולם כלל, אבל באמת לאמתה בודאי גם שם יש אלקות, כי בודאי אין דבר בלעדי חיותו יתברך, ועל-כן אי אפשר להשיג כלל בחינת חלל הפנוי, עין שם; וכן כשוף בא משם, מחכמות חיצוניות וממותרות הקדשה, והוא התפלל שתתבטלנה הדעות הרעות שלהם בחינת כשוף וימשיך אמונה בעולם, (ועין לקוטי-הלכות, מנחה, הלכה ד, אות ח, מה שכתב שם מוהרנ"ת, זכותו יגן עלינו, על-פי התורה הזו, ועין שם עוד בהלכה ז', אות ג', שפרש גם-כן בזה האפן את המאמר הזה), ועל-כן אחר-כך כשהמשיך אליהו אלקותו יתברך למטה, בחינת (מלכים-א יח, לח-ט): "ותפל אש הוי"ה על-כן צעקו כלם, הוי"ה הוא האלקים הוי"ה הוא האלקים", שזוהי עלית המלכות אל שרשה, לידע שכל מאורעותיו הם לטובתו, ויברך על הכל הטוב והמיטיב, ויהיה רגיל לומר: "כל מה דעביד רחמנא לטב הוא דעביד" (ברכות סב:), ולזכות לדעת האמת הזו לידע ש"הכל לטובה" — כל הסבות שסבבו עמו מלמעלה שיפל בנפילות כאלו, לזה זוכים על-ידי רבוי תפלות ובקשות והתבודדות, אז מתגלה לו זו הדעת כי הכל לטובה, כי כן סבבו עמו שיפל בנפילות כאלו, באפן שעל-ידי מקום צר כזה, יחזק עצמו להתקרב אליו יתברך.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, אל תירא ואל תחת! וכבר אמר רבנו ז"ל לאנשי שלומנו (עין חיי-מוהר"ן, גדלת השגתו, סימן סד): מה אתם יכולים לעשות תשובה, וכי מספיקים ימיכם וכחכם לתקן פגם אחד ממה שקלקלתם, רק אני עושה תשובה בשבילכם, ויש לאל ידי לתקן הכל, כל מה שקלקלתם עד הנה, רק העקר "מעתה" לא תעשו עוד, ואפלו מהיום והלאה איני מקפיד על השגגות שתעשו, חס ושלום, העקר לשמר ממזיד, עין שם וינעם לך.

אשרינו ואשרי חלקנו שאנו יודעים מרבי אמת כזה, המקבל על עצמו הכל, אף ורק כשנאשר עצמנו אליו, ונקים את דבריו בתמימות ובכפשיטות, להתמיד ביותר בתפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין

אֲשֶׁר תִּקְכַּט בְּנִחַל שְׁלֵה

קוֹנוֹ, וְלִהְתַּמִּיד בְּלִמּוּד שְׁלֶחַן עָרוֹף (עַל-כָּל-פָּנִים "מִחְבֵּר" "רַמְ"א",
וְעַקֵּר הַ"בְּאֵר הַיֵּטֶב"), כְּאֲשֶׁר דִּבְרַנּוּ מִזֶּה לְלַמֵּד כְּסִדֵּר דִּיקָא, אֲקַנְהָ
שְׁעֵדִין אַתָּה אוֹחֵז בְּזֶה, וְאִז טוֹב לָךְ לְנִצַּחַת, וְאִם, חַס וְשְׁלוֹם, הִפְסַקְתָּ,
תִּתְחִיל מִמָּקוֹם שֶׁהִפְסַקְתָּ, וּכְשֶׁתִּסֵּים "אַרְח חַיִּים", תִּתְחִיל "יּוֹרֵה
דְּעָה", וְכֵן לְהֵלֶן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וּמִצְפָּה לְרֵאוֹתְךָ אוֹ עַל-כָּל-פָּנִים מִכְתָּבְךָ...

תִּקְכַּט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסִדֵּר תּוֹלְדוֹת ה'תשל"א.

שְׁלוֹם וְכָל טוֹב סֵלָה אֵל מַעֲלַת הַבְּחוּר, הַחֲתָן הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד,
צִמּוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְרֵאוֹת בְּהַצְלַחְתּוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר
קִבְּלָנוּ מֵהַנִּחַל נְיוֹבֵעַ מ'קוֹר ח'כָּמָה, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ מִשׁוּם דְּבַר
וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁפָעוּלָם יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, כִּי כָּל אֱלוֹ הַנְּפִילוֹת
וּחְלִישׁוֹת הַדַּעַת, הַכֹּל מַעֲשֵׂה-בַעַל-דָּבָר, כְּדֵי לְלַכְּדֵךְ בְּמִצּוּדְתּוֹ, חַס
וְשְׁלוֹם, כִּי הַבַּעַל-דָּבָר אוֹרֵב וְלוֹכֵד אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּבִפְרָט אֶת
אֱלוֹ הַרוּצִים לְהַכְנִס אֶל תּוֹךְ שְׁעָרֵי הַקְּדוּשָׁה, עֲלִיָּהֶם מִתְגַּבֵּר בְּיֹתֵר
וְיֹתֵר, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (סְפָה נב): "כָּל הַגְּדוֹל מִחֲבָרוֹ יֵצֵרוֹ
גְּדוֹל הַיָּמָנוּ", וְכֵן בְּכָל פַּעַם כְּשֶׁאָדָם מִתְעוֹרֵר בְּחִשְׁק חֲדָשׁ וּבִתְשׁוּקָה
חֲדָשָׁה לְהִתְחִיל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מִתְגַּבֵּר עָלָיו יֵצֵר הָרַע חֲדָשׁ
לְגַמְרֵי (פְּמוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עב), וּמִזֶּה בָּא שְׁנוּפֵל בְּכָל
פַּעַם מִתְשׁוּקָתוֹ שְׁנִתְעוֹרֵר בָּהּ לְזָכוֹת לְהִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשָׁתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַקֵּר
הַיֵּצֵר הָרַע הוּא כֹחַ הַמְדַמָּה שֶׁל הָאָדָם שְׂמָנַח עַל מַחוֹ (פְּמוּבָא שָׁם,
סִימָן כה) כְּשֶׁהָאָדָם נִעְתָּק לִילָף מִמְדַרְגָּה לְמְדַרְגָּה, הֵינּוּ מִתְשׁוּקָה אֵל
תְּשׁוּקָה חֲדָשָׁה, כִּי בְּכָל עֵת וְרִגַע הָאָדָם הוּא בְּעוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים לְגַמְרֵי

(עין חיי-מוהר"ן, עבודת השם, סימן תקנט), שְׁבָכַל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שֶׁהָאָדָם הוֹלֵךְ וּבָא, הוּא בְּעוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים (ועין בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח בסופו), שְׁבָכַל שְׁעָה וְשְׁעָה מִי"ב שְׁעוֹת הַיּוֹם וְכֵן מִי"ב שְׁעוֹת הַלַּיְלָה מֵאִיר שֶׁם וְצָרוּף אַחַר, וְכֵן כָּל שְׁעָה נִחְלָקֶת לַתְּרַוּף חֲלָקִים, וְכָל חֶלֶק וְחֶלֶק מִתְּרַוּף חֲלָקִים יֵשׁ בּוֹ גַם-כֵּן צָרוּף אַחַר הַמְּחִיָּה אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְאֵת כָּל הַבְּרִיּוֹת — דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר.

וְדַבֵּר זֶה הוּא עֲנִיָּן נִפְלָא מְאֹד, אִיךְ שְׁבָכַל עֵת וּרְגַע הָאָדָם בָּא וְנִתְחַדֵּשׁ בְּתִשְׁוּקָה חֲדָשָׁה, וְנִכְנָס בְּעוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים, וְדַבֵּר זֶה לֹא יִכְלִינוּ רַעֲיוֹן אֲנוּשִׁי, כִּי הוּא לְמַעַלָּה מִהַשְּׁגָת שְׁכָלְנוּ, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם נִתְעוֹרֵר כְּמָה פְּעָמִים בְּיוֹם אֶחָד בְּהִתְעוֹרְרוֹת וּבְתִשְׁוּקָה חֲדָשָׁה, אָזִי גוֹבֵר וּמִתְפַּשֵּׁט הַדְּמִיוֹן שֶׁהוּא הַסְּטָרָא אַחְרָא, "וְלֹא עֵיל לְתַרְעָא"א, שְׂאִינוּ מְנִיחַ לְהַפְּנֵס בְּתוֹךְ שְׁעָרֵי הַקְּדָשָׁה, כִּי הַסְּטָרָא אַחְרָא גּוֹבֵרֶת וּמִתְפַּשֵּׁט עַל הָאָדָם שְׁעוֹלָה בְּכָל פְּעַם מִמְּדַרְגָּה תַּחְתּוֹנָה לְמְדַרְגָּה עֲלִיוֹנָה, כִּי מֵה שְׁהִיָּה קָדָם בְּחִינַת "עֲתִיק" רְצוֹן, נַעֲשֶׂה עֲכָשׁוּ "מְלָכוֹת" שְׁבַמְדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה כִּידוּעַ, וּבַמְּלָכוֹת יֵשׁ לָהֶם אַחִיזָה, כִּי הִיא בְּחִינַת רַגְלִין, וְשֵׁם יֵשׁ לָהֶם אַחִיזָה, וּמִזֶּה בָּאָה נְפִילַת הַתִּשְׁוּקָה בְּכָל פְּעַם, שְׁנוּפֵל מִהַרְצוֹן הַטּוֹב שְׁהִיָּה לוֹ עַד עֲכָשׁוּ, וְכָל זֶה לְמִי שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ מִכָּל זֶה, כִּי נִדְמָה לוֹ שְׁמֵרְחֻקִים אוֹתוֹ מִלְּמַעַלָּה, וְאִין חִפְצִים בְּעִבּוּדָתוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם.

וּבִזְזָה טוֹעִים הַחֲסִידִים מְאֹד מְאֹד, אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁפִתָּאִם נִדְמָה לָהֶם שְׁנִפְלוּ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבִקְאֻמַּת אִין זוֹ נְפִילָה כָּלֵל, רַק מִחֲמַת שְׁצָרִיכִים לְעֲלוֹת בְּכָל רַגַע מְדַרְגָּה לְדַרְגָּה, אִז מִתְגַּבְּרִין וּמִתְעוֹרְרִין אֵלּוֹ הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁהֵם הַקְּלָפוֹת שְׁמִסְבּוֹת אֶת הָאָדָם מִהַרְהוּרִים רַעִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּמִחֲשֻׁבוֹת רַעוֹת וְדְמִיוֹנוֹת שֶׁל שְׁטִיּוֹת וְהֶבֶל, וְאִין זוֹ נְפִילָה כָּלֵל, רַק הוּא צָרִיךְ לְהַפְּנֵס בְּתִשְׁוּקָה חֲדָשָׁה, וּמֵה שְׁהִיָּה מִקְדָּם רְצוֹן "כְּתָר", נַעֲשֶׂה עֲכָשׁוּ בְּמְדַרְגָּה שְׁלִמְעַלָּה — "מְלָכוֹת" כְּנ"ל, (הִינּוּ כִּי כָּל עוֹלָם הוּא כָּלוּל מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת כְּתָר חֲכֵמָה וּבִינָה חֲגִ"ת נְה"י"ב, וְהוּא בְּחִינַת שֵׁם הַיְיִ"ה

א) וְלֹא נִכְנָס לְשַׁעַר.

ב) חֶסֶד, גְּבוּרָה, תְּפָאֶרֶת, נְצִחַת, הוֹד, יְסוּד. מְלָכוֹת.

אֲשֶׁר תַּקְכַּט בַּנְחָל שֶׁלֹּז

אֶחָד, וּמִחֲמַת שֶׁבְּכָל רִגַע שֶׁבִּתְתַר"ף חֲלָקִים מְאִיר צְרוּף אַחַר, הִינּוּ פָּרְצוּף שָׁלֵם שֶׁהוּא עוֹלָם אֶחָד שֶׁנִּכְנָס אֶל תּוֹךְ הַשַּׁעַר דִּקְדָּשָׁה, בְּחִינַת "מְלָכוּת", וְעוֹבֵר הַכֹּל, עַד שְׁזוּכָה לְהִגִּיעַ אֶל בְּחִינַת "כְּתָר" שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, שֶׁהוּא רֵעוּא דְרַעוּיָן, אִז כְּבָר בָּא וְנִכְנָס מִחֲדָשׁ מְלָכוּת שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁלְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי נַעֲשֶׂה מִכְתָּר מְלָכוּת שֶׁבְּמִדְרָגָה שֶׁלְמַעְלָה מִזֶּה, וְכֵן בְּכָל עֵת וְרִגַע וּבְכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ).

וּמִחֲמַת שֶׁמְלָכוּת נִקְרְאת פֶּתַח, עַל-כֵּן שָׁם מִתְפַּשְׁטֵת הַסְטָרָא אַחֲרָא מְאֹד מְאֹד, בְּבְחִינַת (בְּרַאשִׁית ד', ז'): "לְפֶתַח חֲטָאת רּוּבִיץ" בְּדִמְיוֹנוֹת "נִישֵׁט צו גְּלוּבִין", "נִישֵׁט קִיין צִיט צו הָאבִין"^ג, כִּי כָּל עֲבוּדָתָנוּ צְרִיכָה לְהִיּוֹת לְהוֹצִיא עֲצָמָנוּ מִהַמְדָּמָה וּלְהַכְנִיס אֶל הַשֶּׁכֶל דִּקְדָּשָׁה, הִינּוּ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֲלָק א', סִימָן א'), לְהַסְתַּכֵּל בְּשֶׁכֶל שֵׁישׁ בְּכָל דְּבָר, הִינּוּ הַחִיּוֹת אֱלֻקוֹת שֵׁישׁ בְּדוּמָם, צוּמָח, חִי, מְדַבֵּר, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה אֶת הַכֹּל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (נְחֻמָּה ט, ו): "וְאַתָּה מְחִיָּה אֶת כָּל־עוֹלָם", כִּי אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּל־ל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וַיִּדְיַעַה זֹו נִקְרְאת "בֵּית", שֶׁהוּא מְסַבֵּב עִם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא תָּמִיד בְּרִשׁוֹת הַיְחִיד, בְּבְחִינַת יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם וְנִקְרְא "אֱהָל" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֲלָק א', סִימָן רפ'), הִינּוּ "פְּנִימִיּוֹת", וּלְהַפֵּךְ כְּשֵׁאִין אוֹחֲזִין בְּזֶה, אִז הוּא בְּבְחִינַת "חוּץ" "צֵאתָד", רִשׁוֹת הַרְבִּים שֶׁשָּׁם מְזִיקֵי עֲלֵמָא דְּכִידוּעַ.

כִּי כְּשֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְבְרוּר הָאֱמוּנָה שֵׁאִין בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּל־ל, וְהַכֹּל מְשֻׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִי פְּרֻטִית, הִיָּה נִגְאָל לְגַמְרֵי מְצֻרוֹתָיו וּמְכַל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי עַל-יְדֵי שֵׁישׁ לוֹ "לֵב בְּשׁוּר" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֲלָק א', סִימָן כב'), הִינּוּ שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּחִינַת בְּשׁוּר נִגְדַּי הַצְּדִיק הָאֱמֵת שֶׁהוּא הָעֶצֶם, אִז (אֵיּוֹב יט, כו): "מִבְּשׁוּרֵי אַחֲזָה אֱלוֹהִים", שְׁזוּכָה שֶׁמְאִיר בּוֹ הַצְּדִיק הָאֱמֵת כָּל־לִיּוֹת שֶׁכְּעַת רּוּעֵי יִשְׂרָאֵל, הָאֲרֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁמְאִירָה בּוֹ נִשְׁמָתוֹ, וְנַעֲשֶׂה גַם גּוֹפּוֹ בְּחִינַת נִשְׁמָה, כִּי הַחֲמֵר נִתְבַּטַּל

ג) לא להאמין ושללא יהיה זמן.
ד) מזיקי העולם.

לגבי הצורה פידוע, וזה עקר התכלית שצריך האדם לבא בזה העולם, ולהפך אם, חס ושלום, הגוף מושל בו, שהחמר מתגבר בו, מזה בא שנעשה לבו "לב האבן", וחשף בעדו ולא אור לו, כי נסתר ממנו אור אלקותו יתברך, אור השגחתו הפרטית, ונתפשטים עליו הדמיונות ומסבכים אותו, והולך בשרירות לבו, בחינת (משלי יח, ב): "לא יחפץ כסיל בתבונה כי אם בהתגלות לבו", כי אינו מסתפל בשכל שיש בכל דבר, ואיך מכניעים ומשברין את לב האבן על ידי בחינת שמיר, שעל ידו נכנעת האבן, ואינו הולך אחר התאות המדמות ושמיר היא תולעת, ואמרו חכמינו ז"ל (תנחומא בשלח ט): נמשלו ישראל כתולעת, כמו שכתוב (ישעיה מא, יד): "אל תיראי תולעת יעקב", לומר לה מה תולעת אין כחה אלא בפיה, כמו-כן ישראל אין כחן אלא בפיהם, הינו על-ידי תפלה והתבודדות יכולים להכניע ולשבר את "לב האבן", ועין בחי"מ מוהר"ן (סימן תמא), במה שספר רבנו ז"ל עם ר' יעקב יוסף, וספר לו משל ממלך שצוה לבנו לקחת אבן גדולה מאד, ולשאת אותה לעלית ביתו, ולא היה יכול הבן לשאת ולהרים את האבן, כי היתה אבן גדולה וכבדה מאד, ונצטער הבן מאד על שאי אפשר לו למלא רצון אביו המלך, עד שגלה לו המלך דעתו אחר-כך, ואמר לו: היעלה על דעתך שאני אצוה אותך דבר כבד כזה לקחת האבן כמו שהיא, ולשאת ולהרים אותה התוכל לעשות דבר כזה, רק כל פונתי היתה שתקח פטיש חזק ותכה בו ותפוצץ את האבן לחתיכות קטנות, וכזה תוכל לעלות אותו על העליה, כמו-כן השם יתברך צוה עלינו ש"נשא לבבנו אל פנים אל אל בשמים (איכה ג, מא), ולבבנו הוא לב האבן כבד מאד, ואי אפשר להרים אותו בשום אפן שבעולם, רק שיקח פטיש שהוא הדבור של תפלה והתבודדות, ועל-ידי-זה יכולין לשבר ולפוצץ את "לב האבן" ולהרימו אליו יתברך, עין שם; ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ח), שעל-ידי תפלה נמשך השכל, ואיתא (שם, סימן טו), שלהוציא מהכח אל הפעל את השכל אי אפשר, כי אם על-ידי שלמות הדבור, שירבה לדבר אליו יתברך בתפלה, בהתבודדות ובכסופין, ועל-ידי שמוציא את השכל מהכח

אֶל הַפֶּעַל, אִזּוּכָה לְשִׁכַּל הַנִּקְנָה שֶׁהוּא עֵקֶר הַתַּכְלִית, שִׁדְעַע יְדִיעוֹת הַרְבֵּה בִּידִיעָה אַחַת, שָׁזָה כָּל הַשְּׂאֲרוֹתָיו לְנִצַּח, (וְעֵינַן כָּל זֶה בְּפָנִים הַתּוֹרָה אַחֲרָי לֵן מְנָא, כִּי כָּל הַמְּכַתֵּב כָּלוּל בְּתוֹרָה זֹו בְּצִרוּף עוֹד כְּמָה תּוֹרוֹת, כִּי מִדְּבָרַי רַבְּנוּ ז"ל יְכוּלִים לְבָנוֹת בְּנֵינִים נִפְלְאִים וְנוֹרְאִים וְיָפִים מְאֹד מְאֹד, מָה שֶׁלֹא יְכִילָהוּ הַמֶּחַ וְהַרְעִיזוֹן, כִּי מִבֵּית אֶחָד יוֹצֵא בֵּית שְׁנַי, וְכֵן מִכְּמָה בְּתִים נַעֲשׂוֹת עֲלִיּוֹת וְכִלּוּלִים בְּהֵם פְּתַחִים וְחִלּוּנוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁרִי הַזּוּכָה לְהַעֲמִיק בְּדְבָרָיו הַקְּדוּשִׁים, שָׁזָה בְּעֶצְמוֹ יִהְיֶה נִשְׂאָר מִמֶּנּוּ לְנִצַּח נִצְחִים, וּבְזֶה יִתְעַנֵּג שָׁם, אִם יִזְכֶּה לְשַׁקֵּד עַל תּוֹרָתוֹ יוֹם יוֹם בְּהַתְמַדָּה רַבָּה וְנִפְלְאָה; וּמוֹהַרְנ"ת, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, אָמַר פֶּעַם: בְּגוֹף שִׁיְהִיָּה בּוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהַרְנ"ן" הַתּוֹלְעִים בְּקָבֵר יִפְחָדוּ מִמֶּנּוּ, נִמְצָא שֶׁעַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדָּדוֹת — לְשִׁיחַ וְלִסְפָּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבָבוֹ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלִשְׁפָּף נִפְשׁוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יִשִּׁיחַ וְיִסְפָּר הַבֵּן הַחַיִּיב לְאָבִיו, וּמִכָּל שָׁכֵן מָה טוֹב אִם מְרַב הַתְּעוֹרְרוֹתוֹ מוֹרִיד דְּמַעוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּעַת שְׁפִיכַת הַנֶּפֶשׁ, עַל-יְדֵי-זֶה מְכַנִּיעַ "לֵב הָאָבִן" וְנַעֲשֶׂה "לֵב בְּשׂוֹר", שֶׁזּוּכָה לְקַבֵּל מִהַצְדִּיק הָאֵמֶת כְּמוֹבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַרְנ"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קב, ו): "מִקּוֹל אֲנַחְתִּי דְּבִקָּה עֲצָמֵי לְבָשָׂרִי", עַל-יְדֵי קוֹל אֲנַחְתָּה בְּשִׁבְרוֹת לֵב אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, נַעֲשֶׂה בְּבַחֲנֵינָת בְּשׂוֹר, וְנִדְבַק בְּצַדִּיק שֶׁהוּא הַעֲצָם, וְעֵינַן שָׁם (סִימָן ח), שֶׁעַל-יְדֵי אֲנַחְתָּה שְׁמַתְּאֲנַח אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ בְּשִׁפְכַת נֶפֶשׁ בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבִין קוֹנוֹ, אִזּוּכָה לְקַבֵּל אֶת הַרוּחַ חַיִּים מְזֶה הַצְדִּיק, הֵינּוּ שֶׁהַצְדִּיק מִפִּיחַ בּוֹ רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה שִׁירְגִישׁ חַיּוֹת חֲדָשָׁה בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִזְכֶּה לְחַדֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל פֶּעַם וּבְכָל יוֹם מִחֲדָשׁ יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, וְלַעוֹלָם לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ.

וְצָרִיךְ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, שִׁיזְכֶּה לְהַכְנִיעַ אֶת גְּשָׁמֵיּוֹת גּוֹפּוֹ, אֶת הַמְּדַמָּה הַשׁוֹרָה עַל לְבוֹ, "שֶׁהוּא הַפֶּאֲנִטְזִיָּה" וְהַדְּמִיוֹנוֹת הַשׁוֹרִים עַל מַחַ הָאָדָם וּמְבַלְבְּלִים וּמְבַטְלִים אוֹתוֹ מֵאֵמֶתת תְּשׁוּקָתוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי אֵינַן עוֹד שׁוֹם עֲצָה אַחֲרָת, רַק לְבָרוּחַ 'תְּמִיד' 'תְּמִיד' אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, וְלִפְרֹשׁ הַכָּל בְּרוּחִים וּבְתַחֲנוּנִים מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, כִּי הַבְּעַל-דְּבָר עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי תַחֲבוּלוֹת לְבַטֵּל וְלְבַלְבֵּל

מִזֶּה הַתְּקוּן הַנִּצְחָי "נִישֵׁט צו גְּלוּיבֶן, נִישֵׁט קִיין צִייט צו הַאָבֶן"ה, וְעַל-יְדֵי שְׁמִשְׁבְּרִין אֶת הַדְּמִיוֹן, זֶה בְּחִינַת הַבָּאֵת קֶרֶבֶן (כְּמוּבָא בְּפָנִים), וְעַיִן שָׁם (חֶלֶק א', סִימָן קח), שְׁעָקֵר הַהִתְרַשְׁלוּת מִהַתְּבוּדוּת בָּא מִחֻמַּת קְלָקוּל הָאָמוּנָה, חֵס וְשָׁלוֹם, וְעַל-יְדֵי שְׁמִתְבַּיֵּשׁ אִיךְ נִפְלְתִי וְכוּ', אִז חוֹזֵר וְנִכְנְיֵית הָאָמוּנָה, עַיִן שָׁם.

וְעַיִן בְּשִׁבְחֵי-הַר"ן (סִימָן יב), מַה שְּׁסַפֵּר רַבְּנוּ ז"ל, מַה שְּׁעָבֵר עָלָיו בְּיָמֵי נְעוּרָיו הַקְּדוּשִׁים, כִּי עָסַק הַרְבֵּה הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד יָמִים וְשָׁנִים בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוּת, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הָיָה נִדְמָה לוֹ תְּמִיד שְׂאִין מִסְתַּפְּלִין עָלָיו כָּלֵל, וְאִין שׁוֹמְעִים לוֹ כָּלֵל, רַק אֲדַרְבֵּה שְׁמַרְחִיקִים אוֹתוֹ מֵעֲבוּדָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל מִינֵי הַרְחָקוּת, וְכֹאֲלוֹ אִין רוֹצִין בּוֹ כָּלֵל וְכָלֵל, כִּי הָיָה רוֹאֶה שְׁעוֹבְרִים יָמִים וְחֻדְשִׁים, וְעַדִּין הוּא רַחוּק לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, וְעַדִּין לֹא זָכָה עוֹד לְשׁוּם הַתְּקָרְבוּת, אִף-עַל-פִּי-כֵן הָיָה מְחֻזַּק עֲצָמוֹ מְאֹד, וְלֹא הִנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ, וְכַמָּה פְּעָמִים הָיָה שְׁהִיָּה נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ מִחֻמַּת זֶה שְׂרָאָה שֶׁהוּא מִתְּפַלֵּל וּמַעֲתִיר וּמַפְצִיר כָּל-כַּף שִׁיתְקַרֵּב לְעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְאִין מִסְתַּפְּלִין עָלָיו כָּלֵל, וּמִחֻמַּת זֶה נִפְּל לְפַעְמִים בְּדַעְתּוֹ, וְלֹא הָיָה מְדַבֵּר עוֹד כָּל-כַּף בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ כַּמָּה יָמִים, אַחֲרֵי-כֵן נִזְכָּר וְנִתְבַּיֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ עַל שְׁהִרְהַר אַחַר מְדוּתָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי בּוֹדֵאי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ חֲנוּן וְרַחוּם וְרוֹצֶה לְקַרְבּוֹ וְכוּ'; וְיַדְע שְׁכָל זֶה עָבֵר עַל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם וְכוּ', וְלֹא טַעַם טַעַם חֻטָּא מִיָּמָיו, וְגַם לֹא טַעַם מִחֻטָּא עַץ הַדַּעַת כִּידוּעַ אֲצַלְנוּ וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן בְּיָמֵי יְלָדוּתוֹ כְּשֶׁהָיָה בֵּין שֵׁשׁ עָבֵר עָלָיו כָּל זֶה, מִכָּל שְׁכֵן וְקָל וְחָמֵר אֲלֵפֵי וְרַבְּבוּת וְכוּ' פְּעָמִים, מַה נֹּאמַר אֲנַחְנוּ, שְׂאִין פְּגִינּוּ יְפוּת כָּלֵל וְכוּ' וְכוּ', עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה צָרִיךְ לְהַתְּבַיֵּשׁ מְלַפְנֵי יִתְבַּרֵּךְ, כְּשֶׁאִין אָנוּ זוֹכִים לְהַתְּבוּדָד אֲלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִפְרֹשׁ שִׁיתְתַּנוּ אֲלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִף שְׁעוֹבְרִים יָמִים וְשָׁנִים מִמֶּשׁ, וְנִדְמָה שְׂאִין שׁוֹמְעִין כָּלֵל, צָרִיךְ לְהַזְכִּיר לְעֲצָמוֹ מַה שְּׁפָרַשׁ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב) עַל פִּי "כֵּד חֵס גְּבִיָּה יִתְהַפֵּךְ"י (בְּבֹא בְּתָרָא עג:), עַל-יְדֵי רַב הַתְּפִלוֹת יְכַמְרוּ רַחֲמָיו, וְתִתְהַפֵּךְ מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרְחָמִים, עַיִן שָׁם;

ה) לא להאמין ושללא יהיה זמן לזה.

ו) כשיתחמם הגב - יתהפך, היינו כשתגבר מדת הרחמים יתהפך הכל לטובה.

וַיֵּשׁ לֹאמֹר שֶׁזֶה אֲשֶׁר נִקְרָאת הַתְּפִלָּה בְּבַחֲיִנַת "חֻטָּם", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה מו, ט): "וַתְּהִלְתִּי אֶחְטָם לְךָ", כִּי צָרִיךְ לְאָרִיכוֹת אַפִּים רַבָּה מְאֹד לַחֲכוֹת וּלְקוּוֹת לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ, וּבְאַמַּת רוּאִים בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וְרָגַע יְשׁוּעוֹת וּנְפִלְאוֹת שְׁעוֹשָׂה עִמָּנוּ הַבוֹרָא יְתַבְּרֵךְ שָׁמוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם (בַּתְּפִלַּת שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר): "וְעַל נְסִיךְ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נְפִלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת", וְהַעֲקֵר הָעוֹלָה עַל הַכֹּל — לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה.

וְעַיִן בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת (אוֹת שִׂמְחָה, סִימָנִים ב, ג): "מִחֲמַת שִׂמְחָה נִפְתַּח הַלֵּב וַנִּתְחַזַּק כַּח הַשְּׂכָלִי", כִּי שִׂמְחָה הִיא הַשְּׁעַר לְצֵאת מֵהַסְטֵרָא אַחֲרָא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה נב, יב): "כִּי בְשִׂמְחָה תִצְאוּ", וְזוֹכִים לְהַכְנִס אֶל תוֹךְ הַקִּדְשָׁה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ד): "הִבִּיאֵנִי הַמְּלֶךְ חֲדָרָיו נְגִילָה וַנִּשְׂמַחַה בּוֹ", וְעַל-יְדֵי שִׂמְחָה יִשְׁמַר אוֹתוֹ הַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ מִכָּל מִינֵי פָגַם הַבְּרִית (עַיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קסט), וְעַל-יְדֵי שִׂמְחָה זוֹכִים לְהַשְׁגֵּת אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְּרֵךְ בְּבַחֲיִנַת מְטִי וְלֹא מְטִי (עַיִן שֵׁם, סִימָן כד), וְעַיִן בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת (אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן פא): "תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשִׂמְחָה עֲרֵבָה וּמְתַקֶּה לְהַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ", וְכַמוּבָא בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן כה), שֶׁלְהַכְנִיעַת הַמִּדְבָּה צָרִיךְ שִׂמְחָה — לְשַׂמַּח אֶת עַצְמוֹ שֶׁזֶכָּה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֵת, וְעַיִן שֵׁם (בְּסִימָן רפב), שֶׁעַל-יְדֵי שְׁמוּצָאִין בְּעַצְמוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל בְּשִׂמְחָה; וּבַפְּרָט עַכְשָׁו שֶׁמְתַקַּרֵּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג, י): "בְּיוֹם חַתוּנָתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לְבוֹ", וּפְרַשׁ רַש"י: יוֹם מִתֵּן תוֹרָה שֶׁעֲטְרוּהוּ לָהֶם לְמֶלֶךְ וּקְבִלוּ עָלוֹ, כִּי אַז מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (ירושלמי בְּכוּרִים, פָּרָק שְׁלִישִׁי, הַלְכָה ג), עַל-כֵּן אַז הִזְמַן לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ וּלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, בְּפִרְט בְּעֵנִין הַנּוֹרָא הַזֶּה — תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת בְּדֶרֶךְ עֲקֻשָׁנוֹת דִּיקָא, כִּי 'רַק' זֶה יְלוּהָ אֶת הָאָדָם כָּל יְמֵי חַיָּיו עַד הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, כְּמוֹ שֶׁאָמַר אֱלִיהוּ הַנְּבִיא: לְפִי שֶׁכָּל הַמְּרַבֵּה שִׂיחוֹת וּתְפִלוֹת, הֵם מְלוּיִם אוֹתוֹ עַד בֵּית עוֹלָמוֹ (תְּנַא דְּבֵי אֱלִיהוּ), וְזָכַר דְּבָר זֶה מְאֹד, כִּי תַצְטַרֵּךְ לְזֶה כָּל יְמֵי חַיָּיךָ, כִּי כְּמוֹ שֶׁתְּרַגְּלִיל אֶת עַצְמְךָ עַכְשָׁו, כֵּן יִהְיֶה כָּל יְמֵי חַיָּיךָ, אֲשֶׁר מִכָּל דְּבָר שִׁיעֵבַר עֲלֶיךָ, הַמְּקוֹם הַיְחִידִי לְבָרַח הוּא - רַק אֱלִיו יְתַבְּרֵךְ.

וְעַיִן נִפְלְאוֹת רַבּוֹת "לְאַבְרָהָם" (בְּלִקוּטֵי-הַלְכוּת, אֲוֹנָא ג): עֵקֶר
הַתְּשׁוּבָה הִיא תְּפִלָּה, שֶׁהִיא לְמַעַל מִתּוֹרָה, וְהוּא בְּחִינַת נִסְתָּרוֹת
שְׁבִיתוֹרָה, כְּמוֹכָא בְּלִקוּטֵי-מִוְהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן כב, עַיִן שָׁם), וְעַל-כֵּן
מִי שֶׁרוּצֵה לָשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת, עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה הִיא
עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, דִּהְיִנוּ שִׁיתְּפַלֵּל תָּמִיד לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ שְׂיִרְחַם עָלָיו
מַעֲתָה וְיִצִּילֵהוּ מִעֲוֹנוֹת, כִּי בְּאַמֶּת כָּל אָדָם הוּא בְּסִפְנֵי גְדוּלָה
וְעֲצוּמָה בְּזֶה הָעוֹלָם, וּבִפְרָט הַבַּעַל תְּשׁוּבָה, שֶׁפֶּכֶר נִכְשֵׁל בָּמָה
שֶׁנִּכְשֵׁל, וְאִיךָ יִזְכֶּה לָשׁוּב, כִּי בְּכָל יוֹם יִצְרוּ מִתְגַּבֵּר עָלָיו, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (קְדוּשֵׁין ל), וְכָל מָה שֶׁהָאָדָם רוּצֵה לְהִתְגַּבֵּר
עַל יִצְרוֹ, הוּא מִתְגַּבֵּר בְּיֹתֵר כְּמוֹ שְׁנֵי בְּנֵי-אָדָם, כְּשֶׁאֶחָד רוֹאֶה
שֶׁחֵבְרוּ רוּצֵה לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו, אֲזִי הוּא מִתְגַּבֵּר בְּיֹתֵר, וְאִם-כֵּן אִיךָ
יִזְכֶּה לְתְּשׁוּבָה, "עַל-כֵּן הָעֵקֶר הוּא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת", שֶׁצָּרִיךָ
לְהִרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְהִתְבוּדָד בְּכָל יוֹם בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וּלְהַפִּיל תְּחִנָּתוֹ
לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַמְּלֵא רַחֲמִים בְּכָל עֵת, שֶׁיִּזְכֶּה לָשׁוּב בְּתְּשׁוּבָה,
וְאִפְלוּ שְׂרוּאָה שְׁאִינוּ פּוֹעֵל בְּתְּפִלָּתוֹ, כִּי עֲדִין מִתְגַּבְּרִים עָלָיו יוֹתֵר,
אֶף-עַל-פִּי-כֵן יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, וְיִתְפַּלֵּל תָּמִיד לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹלֵי
יָחוּס, אוֹלֵי יִרְחַם, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (בְּרִכוֹת לב): אִם רוֹאֶה
אָדָם שֶׁהִתְפַּלֵּל וְלֹא נִעֲנָה, יִחְזַר וְיִתְפַּלֵּל, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים כז, יד): "קְנוּהָ
אֵל ה' חֲזַק וַיֵּאֱמָץ לְבָבָהּ וְקוּהָ אֵל ה'".

וְכָל זְמַן שֶׁאִין הָאָדָם חֲזַק בְּדַעְתּוֹ, שֶׁתָּמִיד יִקְוֶה לֵה' וְיַעֲתִיר לוֹ,
אֶף אִם יַעֲבֹר עָלָיו מָה שֶׁיַּעֲבֹר, עֲדִין אֵין תְּשׁוּבָתוֹ שְׁלֵמָה, כִּי מִי יוֹדֵעַ
מָה יֵלֵד יוֹם, אוֹלֵי יָבוֹא עָלָיו נִסְיֹן אוֹ מִכְּשׁוֹל וְכוּ', וּמִי יוֹדֵעַ אִם
יַעֲמֹד בְּקִשְׁרֵי הַמְּלַחְמָה, אֲבָל אִם הָאָדָם חֲזַק בְּדַעְתּוֹ, שֶׁאִפְלוּ אִם,
חַס וְשָׁלוֹם, לֹא יַעֲמֹד בְּנִסְיֹן, וְאִפְלוּ יִהְיֶה אִיךָ שֶׁיִּהְיֶה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן
יִקְוֶה תָּמִיד אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲזִי בְּטוֹחַ שֶׁיִּשׁוּב סוּף כָּל סוּף אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ וְכוּ', וְזֶה עֵקֶר הַמְּקוֹם לַעֲמֹד בּוֹ וּלְהִתְחַזֵּק בּוֹ, כִּי כָּל זְמַן
שֶׁאִין הָאָדָם זוֹכֵה לְתְּפִלָּה בְּשָׁלְמוֹת, עֲדִין אֵין לוֹ מְקוֹם לֵה', וְעֲדִין
הוֹלֵךְ "נֶעַ וְנָד" וּמְטַלְטֵל, וְאִפְלוּ אִם עוֹסֵק בְּתּוֹרָה, עֲדִין אֵינוּ בְּטוֹחַ
שֶׁיִּשְׁאֵר קַיָּם עַל עַמְדוֹ, כִּי מִי יוֹדֵעַ מָה יַעֲבֹר עָלָיו, כְּמוֹ שֶׁרְאִינוּ
כְּמָה וְכְמָה בְּנֵי-אָדָם שֶׁעֲסָקוּ בְּתּוֹרָה בְּהִתְמַדָּה גְּדוּלָה כְּמָה שְׁנִים,

ואחר-כך נָפְלוּ וְנִתְרַחֲקוּ מִן הַתּוֹרָה לְגַמְרֵי, וּבִכְפָּרֵט שֵׁישׁ אֲנָשִׁים הִרְבֵּה שֶׁנָּפְלוּ לְמָה שֶׁנָּפְלוּ, עַד שֵׁישׁ שֶׁנָּפְלוּ לְעִבְרוֹת גְּדוּלוֹת מִמֶּשׁ, רַחֲמֵנָא לְצֵלָן, וּמִשְׁקָעִים בֵּינוֹן מְצוּלָה, בְּטִיט הַיִּנּוֹן, וְהֵם מְצַפִּים וּמִתְגַּעְגְּעִים לְצֵאת מִטְּנוּפָם וְלְכַלּוֹכֵם, אַף אֵין מִי שִׁוִּישֵׁעִם, וְלִהְפֹּךְ גַּם-כֵּן רְאוּ מִי שֶׁהִתְחִיל בְּתַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת, וְעַדִּין הִיָּה רַחוּק לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי בְּתַכְלִית הַרְחוּק, וּבִסוּף נַעֲשֶׂה מִתְמִיד גְּדוּל בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה, עַל-כֵּן עָקַר הַמְּקוֹם וְהַמְּעַמָּד דְּקִדְשָׁה הוּא תַפְלָה, כִּי עַל-יְדֵי תַפְלָה זוֹכָה לְהִשָּׂאֵר קַיָּם עַל עַמְדוֹ תְּמִיד, אֲפֹלוּ יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, כִּי כִּשְׂאִינוּ זוֹכָה כִּי אִם לְתוֹרָה לְבַד, אַף-עַל-פִּי שְׂזָה טוֹב מְאֹד, וְזֶה עָקַר הַתַּכְלִית, "כִּי הֵם חִיֵּינוּ וְאֵרֶךְ יַמֵּינוּ", אַף-עַל-פִּי-כֵן אַחֲרֵי-כֵן כִּשְׂנוּפָל, חֵס וְשְׁלוֹם, מִהַתּוֹרָה, אֵין לוֹ בְּמָה לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ, אֲבָל כִּשְׂזוֹכָה לְתַפְלָה, יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה לְעוֹלָם, אֲפֹלוּ אִם יַעֲבֹר עָלָיו מָה.

אָחִי הַיִּקְרָ! קַבֵּל אֶת הָאֵמֶת מִמִּי שֶׁאֲמָרָה, וְחֻזַּק וְאֲמִץ בְּכָל זֶה בְּכָל יוֹם "מַעֲט", וְתִרְגֵּישׁ לְבִסוּף כָּל מִיָּנִי חַיּוֹת חַדְשִׁים, וְתִזְכָּה לְהִרְגִישׁ עוֹלָמָךְ מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַבֹּא בְּזֶה הָעוֹלָם, וְתִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ נֶעֱם זִיו שְׂכִינָתוֹ יִתְבָּרֵךְ הַמְּאִיר בְּכָל הָעוֹלָם, אַף אֵי אֲפֹשֶׁר לְקַבֵּלוֹ מִרְבוּי אוֹר, עַל-כֵּן צָרִיךְ לְהַכִּין כָּלִי לְקַבֵּל הַשִּׁפְעַ, כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מִוְהָרֵן, חֶלֶק א', סִימָן ל"ד): הַדְּבּוּר הַיָּא כָּלִי הַשִּׁפְעַ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים א', י"א): "וַיְבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לְכֶם", הֵינּוּ לְפִי הַדְּבּוּר כֵּן הַשִּׁפְעַ; הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְקַיָּם אֶת כָּל זֶה, וְלִהְמַשִּׁיךְ שִׁפְעַ לְכָל יִשְׂרָאֵל וְלְכָל הָעוֹלָמוֹת, אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תְּקַל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר וַיֵּצֵא הַתְּשֻׁל"א.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה לְאַהוּבֵי, אַחֵי, חֲמִדַת לְבָבִי, הָאֲבֵרָךְ
הִיקָר מְאֹנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי, וּמִצְפָּה לְרֵאוֹת
בְּהַצְלַחְתָּךְ הַנְּצַחִית בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, הַיּוֹנֵק מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

אַחֵי הִיקָר! אַחֵרֵי שֶׁהִלְכָתִי מִמָּךְ אֶתְמוֹל, נְתִישְׁבָתִי, שְׁבֹדָאֵי
הָיָה מַעֲשֵׂה-בַעַל-דָּבָר הַדִּין וּדְבָרִים שֶׁהָיוּ בִּינֵינוּ, וּבִדְבָרֵי גַם פְּנוֹתָךְ
הַטְּהוּרָה הַיָּא לְשָׁמַיִם, אַף צָרִיכִים לְדַעַת שְׁאִין אָנוּ יוֹדְעִים כָּלֵל וְכָלֵל,
וּכְמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן סו): "גָּאט אִיז גְּרוֹיס מְעַן
וּוִיסְט גָּאָר נִיט סֵע טוֹאִין זִיךְ אוֹיף דְּעַר וְוַעֲלֵט אַ זַעֲלִכֶע זַאכֵן, מְעַן
וּוִיסְט גָּאָר נִיט"א וְכוּ", "יֵשׁ עֲנִין שְׂיִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה", אַבִּי זִיךְ
נִישְׁט מִיָּאשׁ זֵיין פּוֹן שְׂרִיעֵעַן אוֹן בְּעֵטְנִי, עֵינִ שֶׁם הֵיטֵב.

הַיּוֹצֵא מִזֶּה שְׁלֹשָׁה דְבָרִים:

א. לִידַע שְׁאִין יוֹדְעִים כָּלֵל וְכָלֵל מַה נַּעֲשֵׂה בְּעוֹלָם וּבְפִרְטִיּוֹת אֲצֵל
חֲבֵרוֹ, עַל-כֵּן הַזְּהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א) מְאֹד
מְאֹד לְבָלִי לְדוֹן אֶת חֲבֵרוֹ, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל (אָבוֹת ב): "אַל
תְּדִין אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתִּגִּיעַ לְמְקוֹמוֹ", וּמִי הוּא זֶה שֶׁיִּכּוֹל לְהַגִּיעַ
לְמְקוֹם חֲבֵרוֹ, כִּי אִם הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא יִתְפָּרֵךְ מְקוֹמוֹ שֶׁל
עוֹלָם וְאִין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ מְקוֹם אֲצֵלוֹ יִתְפָּרֵךְ,
וְעַל-כֵּן הוּא לְבָדוֹ יִתְפָּרֵךְ יְכוֹל לְדוֹן אֶת הָאָדָם, כִּי הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל
עוֹלָם, וְהוּא יוֹדֵעַ שֶׁהַמְּקוֹם שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּבוּל וְזִמְן שֶׁל זֶה הָאָדָם,
גֵּרָם לוֹ שְׂיִפֵּל כָּל-כֶּף וְכוּ', וְעַל-כֵּן הוּא יִתְפָּרֵךְ מְקִיָּם בְּנוֹ (אָבוֹת א):
"הָיוּ דָן אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּת", מְאַחַר שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שֶׁהַמְּקוֹם
גֵּרָם לוֹ לְבֹא לְמַה שְׂפָא, עַל-כֵּן בְּשׂוֹר וְדָם שֶׁהוּא גַם-כֵּן בְּגְבוּל וְזִמְן.

א) הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ הוּא גְּדוֹל — אִין יוֹדְעִים כָּלוּם נַעֲשִׂים בְּעוֹלָם דְּבָרִים כְּאֵלוֹ — אִין יוֹדְעִים כָּלוּם.
ב) הַעֲקָר לֹא לְהַתִּיאֵשׁ מִלְּצַעֵק וּמִלְּבַקֵּשׁ.

אֲשֶׁר תִּקַּל בְּנַחֲלֵי שְׁמָה

אינו יודע כָּלֵל וְכָלֵל מַה נַּעֲשֶׂה אֶצֶל חֲבֵרוֹ, וְאֶפְלוּ שְׂרוּאָה שְׂאִינוּ מִתְנַהֵג בְּשׁוּרָה, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵל יִקְפֹּץ תִּכְף־וּמִיד לְדוֹנוֹ לְכַף חוֹב, חֵס וְשְׁלוֹם, וְלִפְסֵק עָלָיו שֶׁהוּא חֵסֵר דַּעַה, חֵס וְשְׁלוֹם, אוֹ אֵין לוֹ כְּבָר תִּקְנָה, כִּי אֵין אַתָּה יוֹדֵעַ "מְקוֹמוֹ" — שֶׁהִמְקוֹם שֶׁהוּא הַגְּבוּל וְהַזְמַן שֶׁל זֶה הָאָדָם גָּרַם לוֹ לְמַה שְׁגָרַם לוֹ, וְאוּלַי לוֹ הֵייתָ בְּמְקוֹמוֹ הֵייתָ גָרוּעַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל־כֵּן צָרִיךְ לִידַע בְּכָל פַּעַם, שְׂאֵין אָנוּ יוֹדְעִים כָּלֵל וְכָלֵל מַה שְׁנַעֲשֶׂה אֶצֶל חֲבֵרוֹ, שֶׁהוּא צְמָצוּם וְזְמַן וְגָבוּל אַחַר כִּידוּעַ.

ב. לִידַע שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְאֵין אָנוּ יוֹדְעִים כָּלֵל וְכוּ', כִּי "לְגַדְלָתוֹ אֵין חֶקֶר" (תְּהִלִּים קמ"ג, וְאֵין תִּכְלִית וְכוּ' וְכוּ', וַיֵּשׁ עֲנִין שִׁיתֵּהֶפֶךְ הַכֹּל לְטוֹבָה וְכוּ' (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב), בְּחִינַת "בֵּיאוֹם הַהוּא יִבְקֹשׁ עוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינָנוּ" (יִרְמְיָה נ, כ), כִּי לְעֵתִיד כְּשִׁיתְגַּלֶּה מִשָּׁה — מְשִׁיחַ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, יִהְיֶה כֹּל תְּשׁוּבָה, וְעַל־יְדֵי הַתְּשׁוּבָה, זְדוֹנוֹת נַעֲשִׂין כְּזָכוֹת, וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה מַעֲבֵרוֹת יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה, וְעַל־כֵּן יִבְקֹשׁוּ אֶת הָעוֹנוֹת, כִּי יִבְקֹשׁוּ וַיִּחַפְּשׁוּ אֶז אַחַר עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵיךְ לִוְקָחִים עוֹד אֵיזָה עוֹן כְּדֵי לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ תּוֹרָה, וְזֶה "וְאֵינָנוּ" — כִּי יִהְיֶה כֹּל הָעוֹנוֹת נִכְלָלִין "בְּאֵין" — בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר שָׁם הָעוֹנוֹת נִתְהַפְּכִין לְזָכוֹת עַל־יְדֵי תְּשׁוּבָה, וְזוֹ גְדֻלַּת וְרַחֲמָנוּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵין אָנוּ יוֹדְעִים כָּלֵל, וַיֵּשׁ עֲנִין שְׁנֵיתֵהֶפֶךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

ג. לִידַע הַעֲקָר לֹא לְהִתְיַאֵשׁ מִצְעָקָה וּבִקְשָׁה, כִּי עַקֵּר הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס אֵלָיו יִתְבָּרַךְ הוּא תְּפִלָּה (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד), כִּי עַקֵּר הַתְּחַבְּרוֹת וְדִבְקוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ הוּא עַל־יְדֵי תְּפִלָּה, שֶׁהִיא הַשַּׁעַר שֶׁדָּרַךְ שָׁם נִכְנָסִין אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִשָּׁם אֲשֶׁתְּמוֹדְעִין לִיהִי וְרַבְּנוּ ז"ל הִרְבֵּה לְדַבֵּר עִמָּנוּ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִגְדֹּל הַפְּלָגַת מַעֲלַת הַהִתְבּוֹדְדוֹת (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה), כִּי הִיא גְדוּלָה מְכֹל, וּמַעֲלָתָה גְבוּהָה מְאֹד מְאֹד, וְהִיא דָּרַךְ וְעֵצָה טוֹבָה מְאֹד לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, "כִּי זֹאת הִיא עֵצָה כְּלָלִית שְׁכוּלָלַת הַכֹּל", כִּי עַל כָּל מַה שְׁחָסֵר לוֹ בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, אִם הוּא עֲדִין רְחוּק

ג) וּמִשָּׁם מְפִירִים אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

מאד מאד לגמרי לגמרי, ועדין לא התחיל כלל, והוא מבלבל מאד מאד ברוחניות ובגשמיות, הכל יפרש שיחתו וידבר וישיח אליו יתברך, ויבקש ויצעק לפניו ברחמים ובתחנונים ימים ושנים, ומעלת הנהגה זו עולה למעלה למעלה מאד מאד, "והוא דבר השווה לכל נפש" "מקטן ועד גדול", "כי כלם יכולים להתנהג בהנהגה זו", ועל-ידי-זה יבואו למעלה הגדולה מאד מאד שצריך לבא בזה העולם, אשרי שיאחז בזה, ואמר שנעשים מזה שעשועים גבוהים מאד מאד למעלה, ועוד לא היו שעשועים כאלו מימות עולם, אשר נעשים מזה השיחות והתפללות שהאדם משיח ומדבר אליו יתברך, ואמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ק): מקטן ועד גדול אי אפשר להיות איש פשוט באמת כי אם על-ידי התבודדות וכו', עיין שם היטב היטב לשונו הזהב של רבנו ז"ל, אשר יש לדקדק בהם כמו במקרא פידוע לנו, (וצינתי אותם בציון פרטי שלא תחשב שממני יצאו הדברים).

על-פני, אחי, אגלה לך, כי הבחור ... חכרך, אין לו התבודדות כלל וכלל לא, כף הבנתי מפיו, ומשום זה אין שום חדוש מה שעובר עליו, רחמנא לצלן, ברוחניות ובגשמיות, ואם אתה רוצה לעזור לו ולהיות שליח רבנו ז"ל, תדע שאין שום עצה אחרת, רק שילך למקום מיחד שאין שם בני-אדם, וירבה מאד מאד בתפלה והתבודדות, ואתה מחיב לעורר אותו לזה, שיהיו לו כמה שעות ביום של התבודדות, ותעזור לו שיוכל לבא לזה, ואינו שום עצה מה שאתה מעורר אותו ללמד וכו', כי ללמד צריך מח וכו', ועל-ידי תפלה והתבודדות יזדכך ויטהר מחו, כי עכשו הוא בספנה גדולה ברוחניות ובגשמיות, ואין שום בריה יכולה לעזור לו אלא רק הוא בעצמו, על-ידי שיטה אנו היטב היטב לקול רבנו ז"ל הנ"ל, ואתה מחיב לעזור לזה, ואל תפחד שזה בשבילו רבוי אור, אדרבה ללכת שעות שעות בדמיונות ובמחשבות של שטות והבל ולסגף עצמו בסגופים קשים לבלי לישן ולבלי לאכל, זה הוא רבוי אור מאד מאד, ועצת היצר האורב ללכדו במצודה כזו, אשר כבר יהיה מאחר וכו', אבל התבודדות היא עקר הצמצום, כי זה הפלי לקבל כל ההשפעות, ונזדכך עד מאד ברוחניות ובגשמיות, כמו שכתוב (משלי

ב, ו): "מפיו דעת ותבונה", על-ידי דבור פיו בתפלה והתבודדות, יבוא לדעת ותבונה (עין בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יא), הדבור נקרא "צפנתא" דקאי עד קרסוליה במיא ורישיה מתיא עד ציית שמיא^ד, אף שהאדם מנח בקרסוליו במים הזדונים, אבל על-ידי אמצעות הדבור יזכה לתבונות התורה לעמקא, ויזכה שמחו יעלה עד ציית שמיא, וכן אמרו חכמינו ו"ל (יומא עה.): "דאגה בלב איש ישחנה" (משלי יב, כה) מדעתו, כי על-ידי שמתרגלים בעבודה קדושה זו, נודבף המח מאד מאד בשוב הדעת אמתי, ורק זה מישב את האדם שיהיה מישב, "והוא דבר השוה לכל נפש" פנ"ל.

אחי היקר! חזק ונתחזק יחד על-כל-פנים מעכשו, להתחיל מחדש בעבודת השם יתברך, ולעסוק ביחד בדברי רבנו ו"ל, ולחדש עצמנו ביחד בכל יום מחדש, ואל תפל בדעתך משום דבר שבועולם, כי ה' אתך, עמך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם — השם יתברך, וצריכים התחזקות חדשה בכל יום ויום כפי התפשטות הסטרא אחרא בכל פעם בכלבולים שונים, להרחיקו ממנו יתברך, ובפרט ליחד מקום מיחד ולפרש שיחתו אליו יתברך, ולספר לפניו יתברך כל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות, וצריך על זה עקשנות גדולה מאד מאד, וזה היסוד בדרכי רבנו ו"ל, כי בלי התבודדות אי אפשר כלל לקבל מרבנו ו"ל, כף הוא בקבלה מפי זקני אנשי שלומנו בכל דור ודור, ועין בשארית ישראל (מכתב קו), וזו לשונו: כי אנו מבינים היטב, בעזרת השם יתברך, כי בלא התבודדות בכל יום על-כל-פנים שעה, אף שיעשה כל מיני עבודות שבועולם, לא יהיה מקרב אל רבנו ו"ל וכו', עין שם, ומוהר"ן^ת ו"ל אמר פעם לאנשי שלומנו התורה ט"ו בלקוטי-מוהר"ן חלק א', המתחלת: מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז, יעלה מדת היראה לשרשה, ופרש מוהר"ן^ת ו"ל: מי שרוצה לטעם טעם רבנו ו"ל שהוא אור הגנוז, ירבה בהתבודדות, ועין (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן

ד) צפור שנמצאת עד קרסוליה במים, וראשה מגיע עד לב השמים.

ס), שְׁמִפְרֵשׁ רַבְנוּ ז"ל הַמְשַׁנָּה (תְּרוּמוֹת א, ו): סֵתֵם חֲרַשׁ אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְדַבֵּר, הֵינּוּ מִי שְׁאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ בְּהִתְעוֹרְרוֹת הַחֶכֶם, אֵינוֹ יְכוּל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עַיִן שָׁם; וְזֶה תְּלוּי בְּזָה, כְּפִי שְׁמֵרְבִים לְהִתְבוּדָד כֵּן זֹכִים לְשִׁמְעַ בְּכֹל פֶּעַם בְּהִתְעוֹרְרוֹת חֲדָשָׁה "קוֹל הַצְּדִיק" הַמְעוֹרֵר יְשָׁנִים וּמְקִיץ נִרְדָּמִים, וְאִם, חֵס וְשָׁלוֹם, אֵינָם מִתְמַיְדִים בְּהִתְבוּדָדוֹת, אֲזִי אֵינָם יְכוּלִים לְקַבֵּל מֵהַצְּדִיק, וְכֵן לְהִפָּךְ — עַל-יְדֵי שְׁאֵין מְקַבְּלִים מֵהַצְּדִיק, אֵין דְּבוּרִים בְּהִתְבוּדָדוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים יט, ד): "אֵין אִמֵּר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם" — אִם אֵין שׁוֹמְעִין קוֹל הַצְּדִיק הַאֲמַת, אֲזִי אֵין אִמֵּר וְאֵין דְּבָרִים שְׁאֵין לוֹ דְּבוּרִים, וְדו"ק.

אָחִי הַיְקָר! תְּמַדַּת לְבָבִי, חֲזֹק וְנִתְחַזַּק וְנִהְיֶה לְאִישׁ אֶחָד לְהִתְחַיֵּל לְהִתְבוּדָד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם כַּמָּה שְׁעוֹת בְּקַבִּיעוֹת, וְכֵן לְעוֹרֵר אֶת חֲבֵרֵינוּ הַעֲקָר עַל נִקְדָּה קְדוּשָׁה זו, אֲשֶׁר בְּזָה תְּלוּי הַכֹּל, וְאֵל נֹאכָה וְאֵל נִשְׁמָע מִי שְׁאוּמֵר הַהִפָּךְ מִזֶּה כַּנ"ל, "כִּי הוּא דְבָר הַשְּׁוֶה לְכֹל נִפְשׁ", וּבִפְרָט וּבִפְרָטִי פְּרָטִיּוֹת לְבַחֲוֵר הַנ"ל, מְצָנָה גְּדוּלָּה לְעוֹרְרוֹ וּלְעוֹרְרוֹ שְׁתֵּהֵינָה לוֹ כַּמָּה שְׁעוֹת הִתְבוּדָדוֹת וְצַעֲקוֹת וְשׁוֹעוֹת אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְדַּבֵּךְ מֵחֹו, עַיִן לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן (חֵלֶק א, סִימָן כ"א, וְסִימָן לו), שְׁעַל-יְדֵי צַעֲקָה ע' [שְׁבָעִים] קָלִין בְּכֹל יוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹלִידִין אֶת הַמַּחֲזִין, וְהֵיךְ רְאוּי לִי עוֹד לְהֶאָרִיף לָךְ עוֹד, אֲשֶׁר יֵשׁ וַיֵּשׁ, תּוֹדָה לְאֵל, מֵה לְהֶאָרִיף בְּרָאוּת נְכוֹנוֹת מִסְפָּרֵי רַבְנוּ ז"ל, שֶׁהוּא כְּמוֹ שְׁכַתּוּבִי לָךְ, אִף מִחֲמַת טְרֹדוֹתֵי הַרְבִּים עֲכָשׁוּ, כִּי אֲנִי כּוֹתֵב כָּל זֹאת בְּדַרְךְ עַל-פֶּן אֶקְצֵר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה וּמְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ שְׁתִּכְתֵּב לִי...

תְּקַלָּא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ה' תְּשֻׁלָּא.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה לִידִידֵי הַיְקָר, הַחֲפִיץ וּמִשְׁתַּוְּקַת
לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דְרָךְ הָאֵמֶת וְהַתֵּם שֶׁקְּבָלְנוּ מִהַנַּחֲל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת כִּי
ה' עִמָּךְ, אִתְּךָ וְאַצְלָךְ, כִּי מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָל עַלְמִין
וְסוֹבֵב כָּל עַלְמִין וּבִתּוּף כָּל עַלְמִין, וְהַעֲקֵר לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הַדְּבוּר,
כִּי הַדְּבוּר וְהַקּוֹל הֵם הַסֵּלִם לְעֵלוֹת אֶל הַשָּׁמַיִם, 'קוֹל' גִּימְטְרִיָּה
'סוֹלֵם', הֵינּוּ עַל-יְדֵי הַדְּבוּר שֶׁנִּקְרָא מְלָכוּת כַּמּוּבָא בְּתַקּוּנִים (דף
יז.), שְׁבָה מִתְנַהֲרִין כָּל הַסְּפִירוֹת, וְזֶה הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח שֶׁל הַקְּדוּשָׁה,
וְלַהֲפוּף, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי יֵשׁ מְלָכוּת דְּקְדוּשָׁה וְלַהֲפוּף -
מְלָכוּת דְּסִטְרָא אַחְרָא, הֵינּוּ אִם מְקַדְּשִׁין אֶת הַדְּבוּר בְּדְבוּרֵי תוֹרָה
וּתְפִלָּה, הַתְּבוּדוֹת, יִרְאֵת שָׁמַיִם וְדְבוּרֵי אַמוּנָה, אֲזִי נִקְרָא פָּה
קְדוּשָׁה, וּמִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ עַל מְלָכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלַהֲפוּף, חֵס וְשְׁלוֹם,
כְּשֶׁמְטַמֵּא דְבוּרוֹ בְּלִשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, נְבוּל פָּה, כְּפִירוֹת,
וְאִפְלוּ סִתָּם דְּבָרִים בְּטִלִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, עַל-יְדֵי-זֶה מִמְשִׁיף
עַל עֲצָמוֹ רוּחַ הַטְּמֵאָה מִהַסִּטְרָא אַחְרָא, רַחֲמָנָא לְצַלָן, רַחֲמָנָא
לִישְׁזָבֵן, וְעַל-כֵּן הַחֲמִירוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל עַל הַדְּבוּר כָּל-כָּף,
וְאָמְרוּ (רוֹת רַבָּה ו, יד): אֵין אָדָם אוֹמֵר לְשׁוֹן-הָרַע עַד שְׁכוּפֵר
בְּהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא; וְכָל הַמְדַבֵּר נְבוּל פָּה מְעַמִּיקִין לוֹ גִּיהֵנוּם, חֵס
וְשְׁלוֹם, וְכָל הַמְדַבֵּר לִיצְנוּת נוֹפֵל בְּשׁוּחָה עֲמָקָה וְכָל הַמְדַבֵּר אִפְלוּ
דְּבָרִים בְּטִלִים עוֹבֵר בְּעֵשָׂה וְכו' (עֵין יוֹמָא יט): פְּהֵנָה וְכֵהֵנָה, רַחֲמָנָא
לְצַלָן, אִסּוּרִים וְעֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים שְׁפָאִים עַל הָאָדָם, כַּמּוּבָא
בְּאִרְכוּת בְּסִפְרֵי הַחֲסִיד הַחֲפִיץ חַיִּים; אֲשֶׁרִי מִי שִׁיאֲחִז בָּהֶם, כָּמוֹ
שֶׁאָמַר דּוֹד הַפְּלָךְ, עָלֵיו הַשְּׁלוֹם (תְּהֵלִים לד, יג): "מִי הָאִישׁ הַחֲפִיץ
חַיִּים אוֹהֵב יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב, נִצֵּר לְשׁוֹנֵף מְרַע וּשְׁפִתֵיךְ מְדַבֵּר
מְרָמָה, סוּר מְרַע וְעֵשָׂה טוֹב בְּקֶשׁ שְׁלוֹם וְרַדְּפֵהוּ, עֵינֵי ה' אֶל

צדיקים ואזניו אל שועתם" וגו', ופתח בשלש בחינות: א. "חפץ חיים". ב. "אוהב ימים". ג. "לראות טוב". הינו חפץ חיים הבחינה הראשונה, כי מי האיש אשר לא יחפץ בחיים, אף על-פי-רב מי שרחוק מעבודת השם יתברך, אף שחפץ מאד בחיים אמתיים, אף דוחה מיום לחברו, ובכל יום הוא אומר: מחר אתחיל, וזה הפך "אוהב ימים", כי לפי דעתו היום אינו אהוב אצלו, ואינו מסגל רק למחר, נמצא שכל יום שנוא עליו, על-כן באה הבחינה השנייה: "אוהב ימים", שיהיו אהובים אצלו הימים, והבחינה השלישית "לראות טוב" — הינו שלא רק יאהב את הימים, רק יזכה לראות את הטוב הגנוז שבזה היום, כמו שמוכא בזהר הקדוש, שעל כל יום בזה העולם יש פנגדו יום למעלה, ומאיר בו האין סוף ברוך הוא, וזה עקר השלמות — בחינת "עולמך תראה בחיך", ולזכות לזה צריך לשש בחינות שנתחלקות לשלשה חלקים, הינו: א. "נצר לשונך מרע". ב. "ושפתיך מדבר מרמה" — זה חלק ראשון. ג. "סור מרע". ד. "ועשה טוב" — זה חלק שני. ה. "בקש שלום". ו. "ורדפהו" — זה חלק שלישי. הינו לזכות לעבודת השם יתברך ולהכניע את נפשו הבהמית, ושיאיר בו אור נשמתו שמקבלת הארתה מאור האין סוף ברוך הוא, ולחזות בנעם זיו אלקותו יתברך, ושתאיר בו הארת השכינה הקדושה שנתחלקת לשלש בחינות, הינו: לחפץ חיים, לאוהב ימים, ולראות טוב, זה זוכים על-ידי שש בחינות הנ"ל, הינו קדם שיחפץ בחיים, שבאמת, זו גם-כן מדרגה גבוהה פידוע למי שמבין היטב היטב הנהגת העולם ורבוי הצרות וההרפתקאות שעוברות על האדם, עד שאין האדם חפץ בחיים ככל מרבוי היסורים והבלבולים והדחקות שעוברים עליו מפגעי הזמן, וחושב ויושב ומצפה הלואי שמימות חס ושלום, רחמנא לצלן, והתקון לזה הינו שיהיה חפץ בחיים הוא על-ידי שתי בחינות מחלק ראשון: "נצר לשונך מרע, ושפתיך מדבר מרמה", הינו שישמר מאד את לשונו מרע — מפלליות הרע, שזהו לשון-הרע ורכילות, ליצנות, נבול פה ודברים בטלים, שעל-ידי פגם הדבור נפגמת דעתו, רחמנא לצלן, ועובר עליו מה שעובר,

עד שאינו חפץ בחייו, חס ושלום, ופרט השקר למדה מגנה בפני עצמה, שלכאורה הלא היא כלולה בבחינה ראשונה: נצר לשונך מרע - כלליות הרע, אך מזה נראה כי שקר הוא סבה וגרמא גדולה לירידת ונפילת והתרחקות האדם מהשם יתברך, כמוכא בספרים הקדושים: "לא תשא את שם ה'י"ה אלקיך לשוא", הינו אם מדברים שוא, על-ידי-זה לא נושא על עצמו שם ה'י"ה, והבן, וחותמו של הקדוש-ברוך-הוא אמת (שבת נה.), ועל-ידי שקר מפריד את עצמו, חס ושלום, מהשם יתברך שנקרא חי החיים, ועל-ידי-זה נופל בירידה שמתאש מחייו, וחפץ, חס ושלום, במותו, ועל-פן אמרו חכמינו ז"ל הקדושים (ברכות יח:): "רשעים בתייהם נקראים מתים", וכמו שרואים בחוש ומוכא בספרים הקדושים, שמי שאין לו אמונה חייו אינם חיים, ותמיד הוא מלא יסורים ומצפה למותו, רחמנא לצלן, אף על-ידי תקון הדבור בשני סוגים: א. שמירה מפלליות דבורי הרע. ב. שמירה משקר, על-ידי-זה זוכה שיחפץ בחיים "ער וייל לעבן"א, והבחינת השניה: "אוהב ימים", הינו שיהיה חשוב אצלו כל יום, ויאהב את היום, וידע שהעקר הוא היום, כמוכא בספרים הקדושים (עין לקוטי-מוהר"ן, סימן קצה) פרוש הפסוק: "היום אם בקולו תשמעו" (תהלים צה, ז), שאם רוצים לשמע בקול ה'י"ה, העקר לידע את היום, שהיום הזה עוד לא היה לו לעולמים, והיום כבר לא יהיה לו, ומה שיחטף איזה טוב אפלו מעט דמעט יהיה לו לרוח בעלמא דאתי, שאי אפשר לספר ולשער כלל, אף מחמת שהיום שנוא אצלו, וחושב שהיום אינו עולה בימי חייו וביום הזה אי אפשר לעסק באיזה טוב מתורה ותפלה, אף שבאמת הוא חפץ בחיים ורוצה בעבודת השם יתברך, אף דוחה מיום לחברו, והתקון לזה הינו שיהיה אוהב את הימים הוא על-ידי שתי בחינות מהחלק השני סור מרע ועשה טוב, הינו כי באמת דבר ידוע הוא אשר כל איש ישראלי חפץ להתקדש ולהטהר מאד, אף מחמת שרואה מרב גשמיותו שגלכד בה שנתגברה בו הנפש הבהמית, על-ידי-זה אינו עושה אפלו מה שהיה יכול לעשות,

וְאִינוּ מִפְּרִישׁ עֲצָמוּ מִהַעֲבִיּוֹת וְהַגְּשָׁמִיּוֹת, הֵינּוּ מִהַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת, עַל-כֹּל-פָּנִים מִמָּה שְׁיִכּוֹל לִפְרֹשׁ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה בָּא שְׂדוּחָה מִיּוֹם לַחֲבָרוֹ, וְכֹל יוֹם הוּא שְׁנוֹא אֲצִלוֹ, כִּי מִדְּמָה בְּנִפְשׁוֹ שְׁמַחַר יִפְרֹשׁ לְגַמְרֵי מִהַבְּלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וְלִמְחַר יִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשָׁה הַעֲלִיּוֹנָה, עַל-כֵּן הַתְּקוּן הוּא כַּנֶּ"ל ג. סוּר מֵרַע, וְלִכְאוּרָה לְמָה לֹא אָמַר "הֵסֵר רַע", הֵינּוּ לְהִסִּיר אֶת הָרַע לְגַמְרֵי, רַק מֵרַע הֵינּוּ קָצֵת? וְכֵן ד. וְעֵשָׂה טוֹב, לְמָה לֹא אָמַר "וְעֵשָׂה הַטּוֹב" שֶׁיְהִיָּה נִשְׁמַע כָּל הַטּוֹב וְלֹא קָצֵת טוֹב? אַךְ צָרִיף לִידַע מָה שֶׁהִזְהִירוּ אוֹתָנוּ הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, שְׁמַעֲט גַם-כֵּן טוֹב, וְכִמוֹ שְׁמוּבָא (טוֹר שְׁלַחַן עֲרוּף, אֵרַח חַיִּים): טוֹב מְעַט בְּכֹנָה וְכוּ', הֵינּוּ שְׁאֵם הָאָדָם מְסַבֵּב בְּגַשְׁמִיּוֹת, וְנִתְגַּבְּרָה עָלָיו הַנִּפְשׁ הַבְּהֵמִית וְכַח הַמְדָּמָה וְהַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא מְסַבְּבִים אוֹתוֹ עַד שְׁכַמְעַט וְאִין לוֹ תְּקוּהָ, וְכִבֵּר רוּצָה לְהַשְׁלִיף אֶת הַיּוֹם הַזֶּה, הֵינּוּ שְׁשֻׁנוֹא אֲצִלוֹ וּמִדְּמָה שֶׁיִּתְחַיֵּל לְמַחַר, אֲזִי צָרִיף לִידַע שְׁמַעֲט גַם-כֵּן טוֹב, הֵן בְּ"סוּר מֵרַע" - אַף שְׁמַסְבֵּב בְּתַקְוָה הָרַע, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אַף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיף לְסוּר מֵרַע, הֵינּוּ אֲפִלוֹ קָצֵת מִהָרַע גַם-כֵּן יָקָר אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד, מִיט אִיִּין קוֹקֵן וְוִינְצִיגְעֵר אוֹיף אִיִּין אִשָּׁה וְוַעֲט זִיִּין מִיט אִיִּין בְּרִי וְוִינְצִיגְעֵר וְכוּ', גַם-כֵּן כְּדָא, וְכֵן בְּ"וְעֵשָׂה טוֹב" - גַם-כֵּן בְּדֶרֶךְ זֶה אֲבִיסָל אִיז אוֹיף גוּט, וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִתְחַיֵּל לְאַהֵב אֶת הַיָּמִים, כִּי יַחֲטֹף בְּכֹל יוֹם מָה שְׁיִכּוֹל מְעַט אוֹ הַרְבֵּה, כִּי הֲלֹא אֲפִלוֹ שְׁאִינִי יָכוֹל לְלַמֵּד הַרְבֵּה, עַל-כֹּל-פָּנִים מְעַט גַם-כֵּן טוֹב, וְעוֹד מְעַט טוֹב יוֹתֵר וְהֵבֵן, וְהַבְּחִינָה הַשְּׁלִישִׁית "לְרֵאוֹת טוֹב" - הֵינּוּ שְׁיִזְכֶּה לְרֵאוֹת בְּעֵינֵי שְׁכָלוֹ הַטּוֹב הַגָּנוּז שְׁבְּכָל יוֹם, הֵינּוּ אוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּף הוּא הַמְּאִיר לְאֶרֶץ וְלְדָרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים, וּבְטוֹבוֹ מַחְדָּשׁ בְּכֹל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שְׁזֵהוּ הָאוֹר שְׁגָנוּז לְצַדִּיקִים, זֶה זוֹכִים עַל-יַדֵּי שְׁתֵּי הַבְּחִינּוֹת שְׁבַחֲלֵק הַשְּׁלִישִׁי: בְּקֶשׁ שְׁלוֹם וְרִדְפָהוּ, הֵינּוּ שְׁצָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד בְּאֲמוּנָה, לִידַע וְלַהוֹדִיעַ כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹף כָּל עֲלָמִין, כִּי מְלֵא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ וְלִית אֲתֵר דְּפָנוּי מְנִיָּה וְהַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה

(ב) עִם הַסְתַּכְלוֹת אַחַת פְּחוֹת עַל אִשָּׁה, תְּהִיָּה כּוֹנֵה אַחַת פְּחוֹת (בְּגִיָּהנוּם).
 ג) מְעַט גַם-כֵּן טוֹב.

אֲשֶׁר תְּקַלָּא בְּנַחֲל שֶׁנֶּג

פְּרֻטִית, עַל-כֵּן אִף אִם עוֹבְרוֹת עָלָיו אֵילוּ צְרוֹת מְאִיזָה אָדָם, צְרִיף לִידַע שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית מִהַמְשַׁגִּיחַ הָעֲלִיּוֹן הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאִף שֵׁישׁ לוֹ כָּל מִינֵי צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּמַחְלָקֵת מְאָדָם, אֵל יִקְפֹּץ לְהִתְקוּטֵט עִמוּ רַק יִבְקֹשׁ אֶת הַשְּׁלוֹם, וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ וְ"ל הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה ט, ט): שֵׁשׁ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְרָא שְׁלוֹם, הֵינּוּ כִּי בְּכֹל שְׁלוֹם שָׁם נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מֵאַחַר שְׁמוּדָה וְעוֹזֵב וּמְרַחֵם עַל הָאָדָם הַגּוֹרֵם לוֹ צְרוֹת וְיוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמִבְּקֹשׁ רַק הַשְּׁלוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה מְשַׁרְהָ עַל עַצְמוֹ אוֹר, נֵעֵם הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁזָהוּ הָאוֹר הַגָּנוּז לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבָא, וְרוּאָה הַטּוֹב הַגָּנוּז שְׁבָכֵל יוֹם יוֹם, וְזוֹכָה וְחֵי חַיִּים נְצַחִים וּמְדַבֵּק עַצְמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַיְּמִים: "עֵינֵי ה' לְצַדִּיקִים" (תְּהִלִּים לֵד, טז), מֵאַחַר שְׁמִדְבַק עַצְמוֹ בְּהוֹי"ה בְּמַלּוּי ע"ב, עֵינֵי ה', וּבְאֲזַנֵּי ה' הוֹי"ה בְּמַלּוּי ס"ג, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַבְּלָת תְּפִלָּתוֹ וּבִקְשָׁתוֹ שְׁמִתְפַּלֵּל וּמִבְּקֹשׁ; וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֹאִיר עֵינָיו בְּאוֹר תּוֹרָתוֹ, אֲמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

* * *

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׁזַכְּנוּ לְסִיִּים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיף שְׁלִישִׁי, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת הַכְּרִיף הַרְבִּיעִי לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.

אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּא ה' הַצְּלִיחָה נָּא.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

חלק שלישי

ג פתח דבר

ה הקדמה

יא שנג

יאמץ להתחזק מאד בתקף הקטנות ולהתחדש, וידבר מענין חדוש האמונה וקרוב רחוקים להשם יתברך, ולמה זוכים על-ידי-זה, וגם על-ידי-זה עוברת עליו מחלקת, ומענין תפלה והתבודדות על זה פי זו סכנה גדולה, ומאברהם ושרה שגירו גרים, ויעורר לשמר את הדבור, ולהזהר מגאונה, ויגלה שזה תקון קרי — לקרב רחוקים, כמשל מהגביר עם החובות, ויפרש פסוקים של סתימת הבארות על-ידי הפלישתיים.

טו שנר

ידבר ממעלת הרצונות והכסופים, ויחזק להיות בשמחה, ועקר מעלת הבכיה כשהיא בשמחה, ויאריך מאד במעלתה ובגדל רום מדרגתה הנשגבה.

יז שנה

יחזק ויאמץ בעבודת ה', ויתענין במצב ההדפסה, ויבקש ממנו שיתפלל עליו, וידבר ממעלת הפלגת למוד התורה הקדושה על-פי דבור מרבנו ז"ל.

יח שנו

ידבר משמחה, מחפוש הנקודות הטובות שבו, מקדשת הדבור, ומנטירתו מדברים בטלים שהם פגם האמונה, ומעסק התורה, ויזכיר דבור מוהרנ"ת ז"ל על קדשת ישראל שעלו במחשבה וכו'.

כ שנו

יזהיר מאד על התפללות הקבועות שתהיינה בכונה, ומה שנאמר בכתבי

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שנה

הָאֲרִיז"ל על התקונים שנעשים מהן, וידבר מהרמזים שצריכים למצא
מכל פרטי הבריאה, וכשאדם דבוק בו יתברך זוכה לזה.

כא שנה

יחזק על שקידה בתורה ובפרט בגמרא, וידבר ממעלת למוד בעיון
שהוא דיקא לאסוקי שמעתא אליבא דהלכתא, ויזכיר את דברי
ה"ארחות צדיקים" שמזהיר לברח מפלפולי הבל, ויביא ספור
מה"חפץ חיים" מהקפדתו על תלמידיו שלא ישחקו עם שנתם,
ומה שהיה רגיל לספר להם, ויספר על ר' לוי יצחק ז"ל, שגם נוהר
בזה מאד, ויביא עבדה שהיתה לו עמו, ויאריך במעלת ענין הסדר
והצמצום.

כג שנט

יעורר להתחדש מחדש בעבודת השם במחשבה, דבור ומעשה, ויאריך
לדבר מכל אחד מאלו השלשה על-פי מאמרי חכמינו ז"ל ודבורי
רבנו ז"ל, ויחזק על שעורים קבועים בתורה.

כו שס

ידבר ממעלת הנקודות הטובות שזוכין לחטף בכל יום, וממעלת
ההתבודדות ושיחה להשם יתברך, ויאריך מגדלת נוראות הדבור
דקדשה, שרק על-ידי-זה זכו כל הצדיקים ורבנו ז"ל למה שזכו,
וצריך לגלות זאת לאחרים, ושזה תקון גדול וכו' וכו'.

כז שסא

ידבר מענין שאין יודעים מהן עליות וירידות, ושיחת רבנו ז"ל על
מי שנופל לתוך רפש, ויעורר על התבודדות ושקידה בספרי רבנו
ז"ל, וזהירות בקדשת שבעת הנרות ובעקר בקדשת הדבור, ויזהיר
מדברים בטלים ומרדיו שהיא קלפה גדולה.

כח שסב

יעורר מאד לעסק בתורה בשעורים קבועים חק ולא יעבר, ויביא
דבור נפלא על זה מתנא דבי אליהו ומאמר מהזהר, וידבר מענין סוד
"פי הנה המלכים נועדו" מהנו"ן והחי"ת עלמא עלאה ועלמא תתאה,
שצריך לקשרם, ועל-ידי-זה נתגלית מלכותו יתברך, ולכל זה זוכים
על-ידי תורה, ובפרט שלחן ערוך, וידבר ממעלת למוד ואמירת ח"י
פרקים משניות שמכניעה את הרע שבאדם, ויזכיר שיחת רבנו ז"ל

על משניות, תהלים ומצוות.

ל שסג

ידבר מנוראות נפלאות הפלגת מעלת ענין הדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל, ששם פניו, שכלו וחקמתו, ויספר ממה שדבר עם כמה מאנשי שלומנו על ענין זה, ויזכיר אמרת מוהרנ"ת ז"ל על ענין ממון, טרחה ורצון, שהם ראשי תבות מט"ר, המכרחים לענין הדפסה, ויבאר ענין מט"ר, ויעורר לקיים למעשה ולא ההפך — למנע ולעכב, ויאריך בספור על ההדפסה וההפצה אצלו, וכמה זכו להפיץ וכו'.

לג שסד

ידבר מענין התחדשות, ומוהרנ"ת ז"ל לומד מעלתה ממעוט הלבנה שמתחדשת בכל פעם, וידבר מסוד העבור שאין יודעים אותו רק גדולי הצדיקים, ואנו אין לנו רק לסלק שכלנו ולהאמין, וידבר מהתורה ס"א בלקוטי מוהר"ן, ויאריך בענין זה של אמונה בתשובה על-ידי שמקבלין משכל הכולל, וידבר מקלפת צמלק, ושעל-ידי אמונת חכמים נעשה אור הלבנה כאור החמה, וממדת ארץ אפים שהיא על-ידי אמונה, ויזכיר את התורה שאמר מוהרנ"ת ז"ל שני זמים קדם הסתלקותו על המנוחה, שאף שהיו בה מ"ט חלקים היתה אחת, והנמשל בזה — האהבה שבין התלמידים, שאף שהם שונים אלו מאלו צריך שתהיה ביניהם אהבה, ויבאר שזו היתה עבודת יעקב אבינו, ויבהיר ענין אור הנח והזח ומרבי שמעון בר יוחאי שנסתלק בהוד שבהוד, ומתלמידי רבי עקיבא שמתו עקב שנאת חנם, והתקון לזה על-ידי הספירה וכו'.

לז שסה

ידבר מברור המוח על-ידי אמונת חכמים, וממקוה, וממעלת התפלה וההתבודדות.

לח שסו

ידבר מענין אמונת חכמים, ויבאר ענין "הפצה", שאי אפשר לזכות לזה רק על-ידי רבוי תפלה ובכיה לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות.

לט שסז

ידבר מהתורה "חדי רבי שמעון", ומענין אמונת חכמים, שזה היה לדור מקבלי התורה, ויעורר לעבדה ולמעשה.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שנז

מ שסח

יִסְפֹּר מִמָּה שֶׁהָיָה בְּעֵת הַהֲלוּלָא שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וּמָה שֶׁאָמַר הַתּוֹרָה ס"א, שֶׁמִּיד לְאַחַר אֲמִירַת תּוֹרָה זוֹ, נָתַן רַבְּנּוּ ז"ל רְשׁוּת לְהַדְפִּיס סִפְרוֹ וְכוּ', וַיָּבִיא דְבוּר מֵה"פּרָפְרָאוֹת לְחֻכְמָה" עַל הַסְּמִיכָה שֶׁקָּבַל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל עַל-יְדֵי-זֶה, וַיַּחֲזֹר עַל מָה שֶׁדְּבָרוֹ מְאֹמֵנֵת חֻכְמִים, וּמִסּוּד קְדוּשׁ הַחֲדָשׁ שֶׁגַם מוֹרָה עַל עֲנָנֵי זֶה, וַיְדַבֵּר מֵהַלְבָּנָה וּמֵהַתְּחַדְדֵי שׁוֹת שְׁלוֹמְדִים מְמַנֶּה, וַיָּבִיא כַּמָּה צְרוּפִים מֵהָאוֹתִיּוֹת "חֲדָי" רַבִּי שְׁמַעוֹן", שֶׁזֶה אוֹתִיּוֹת יח"ד וְדח"י, וַיִּבְאֵר מָה לוֹמְדִים מִזֶּה וַיִּזְכֵּיר עֲנָנֵי הַהַדְפָּסָה.

מב שסט

יְחִזֵּק לֹא לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ, רַק לְהַתְּדַבֵּק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ מִכָּל מְדַרְגָּה שְׁאוּחֵז בָּהּ, וַיַּעֲזֹר לְהַתְּבוֹנֵן בְּרַמְזִים שֶׁמְרַמֵּז הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְקָרֵב אֶת הָאָדָם שֶׁיִּסְתַּפֵּל עַל הַשֹּׁכֵל שֶׁל כָּל דָּבָר.

מג שע

יִפְלִיא לְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַרְצוֹן דְּקַדְשָׁה לְהַכְנִיסוֹ בְּדְבוּרִים פְּשׁוּטִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וַיִּזְהֵר עַל קְדֻשַׁת שְׁבַעַת הַגְּרוֹת בְּפִרְטִיּוֹת, וַיַּעֲזֹר עַל שְׁלֶחַן צְרוּף, מְקַוָּה, חֲצוֹת וְהַתְּבוּדָדוֹת, שְׁמַחָה וְרַקוּדִים.

מד שעא

יְדַבֵּר דְּבָרֵי חֲזוּק שֶׁיֵּשׁ תְּקוּוָה לְתַקֵּן הַכָּל עַל-יְדֵי הַתְּבוּדָדוֹת, וְשֶׁזֶה הַמַּתְקַת הַדִּינִים וְכוּ'.

מה שעב

יְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַהַתְּחַזְקוֹת, וַיַּגִּילָה שְׁזוּכִים אֵלֶיהָ עַל-יְדֵי שְׁקִידָה בְּלִקּוּטֵי-הַלְכוֹת.

מו שעג

יְדַבֵּר מִצְעָקָה וּתְפִלָּה וּמִהַקְשׁוֹר אֶל הַנְּקֻדָּה הַשְּׂיִכָּת לְלַבּוֹ בְּעֵת הַזֹּאת, הַמוּבָאָת בְּלִקּוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"ד, וַיְדַבֵּר עַל-פִּי זֶה דְבוּרֵי הַתְּחַזְקוֹת, שֶׁבְּכָל רֵגַע מִשְׁתַּנֶּה סֵדֵר הָעוֹלָמוֹת, וְאֶפְשֶׁר לְהַתְּחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם, וַיִּבְאֵר עַל-פִּי זֶה פְּסוּק בְּדְבָרֵי אֱלִיעֶזֶר עֶבֶד אַבְרָהָם, וַיַּעֲזֹר לְשַׁמֵּר עַל הַזְּמַן הַנִּלְמַד מִצְרוּף תַּבַּת 'גַּזִּים' שֶׁהוּא 'זְמַן', וַיְדַבֵּר מִעֲנָנֵי "הַיּוֹם הַזֶּה" וּמִמַּעַלַת מְקַוָּה וְכוּ'.

מח שעד

יְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַרְצוֹן, וְשֶׁכָּל אֶחָד יְכוּל לְבוֹא לְמְדַרְגוֹת גְּבוּהוֹת, אִף

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

צָרִיף הַתְּחִזּוּקוֹת כְּנֶגֶד הַמְּלַחְמָה שִׁיקִים עָלָיו הַבְּעַל-דָּבָר, וַיִּדְבֵּר מִמַּעַלְתַּת הַהִתְבּוּדוֹת, שֶׁהִיא יְחִוּד כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּתוּר — מַלְכוּת, וּמִמַּעַלְתַּת רַבְּנוּ ז"ל שֶׁמִּתְקַף עִצָּם גְּדֵלַת נִשְׁמָתוֹ יָכוֹל לְהוֹרִיד עֲצָמוֹ לְנִשְׁמוֹת הַגְּרוּעוֹת בְּיֹתֵר, וְהַעֲקֵר הַפְּסוּפִין בְּפֶה, שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה יָכוֹל לְצִאת מִהַשְּׂאוּל אֶל תְּכֵלִית הַמְּדֻרָּגָה הָעֲלִיוֹנָה.

שעה נ

יִדְבֵּר מֵעֲנִין תְּשׁוּבָה בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, וּמֵעֲנִין תְּקוּן הַבְּרִית וּמִכְּפֹנֵת אֵלּוּל, שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה נִהְפָּךְ רְצוֹן הָאִשָּׁה אֵלָיו, שְׁכַל זֶה הוּא סוּד הַחֲזוֹרַת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא, יְחִוּד חֲמָה וּלְבָנָה, וַיֵּאָרִיף בְּעֲנִין תְּשׁוּבָה, וַיְגַלֶּה שְׁעַקְרָה עַל-יַדֵּי שְׁמִיעַת הַבְּזִיווּנוֹת וְהַדְּמִימָה עֲלֵיהֶם, וְכָל זֶה תְּלוּי בְּאִמּוּנָה לְהַרְבּוֹת כְּבוֹד הַמְּקוֹם, וַיִּפְרֹשׂ אֶת הַתּוֹרָה ו' בְּלִקְוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', שְׁמִדְבַּרְת מֵעֲנִין זֶה שֶׁל בְּקִי בְּרִצּוֹא וְשׁוֹב, וַיִּבְאֵר דְּבוּר נִפְלֵא מִה"תוֹלְדוֹת" הַקְּדוֹשׁ מִהַמְּדֻרָּגָה שֶׁל "יַעֲקֹב" ו"יִשְׂרָאֵל", וַיֵּאָרִיף מִהַחֲזוּק שְׁצָרִיף כְּנֶגֶד הַבְּעַל-דָּבָר שְׁבָא לְשֹׁבֵר אֶת הָאָדָם, וּמִי שֶׁנִּלְכַּד בְּחֶטָּא פָּגַם הַבְּרִית הָעֵצָה עַל זֶה הִיא — שְׁמַחָה, וַיֵּאָרִיף בְּמַעֲלָתָהּ, וַיִּבְאֵר דְּבָרֵי מוֹהַר"ן ז"ל ור' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל וְרַבְּנוּ ז"ל עַל מַדַּת הַשְּׁמַחָה, וּמֵה שְׁמוּכָא בְּלִקְוֹטֵי-הַלְכוּת עַל זֶה, וַיִּדְבֵּר מִגְּנוּת מַדַּת הַכַּעַס שְׁבָאָה עַל-יַדֵּי פָּגַם חֶטָּא זֶה, וְהַעֲקֵר — תְּפִלָּה וְהַתְּבּוּדוֹת וְכוּ'.

שעו נה

יְחִזֵּק לְהִיּוֹת בְּשְׁמַחָה עַל הַנִּקְדוּת הַטּוֹבוֹת שְׁבוּ, וְצָרִיף לְהוֹסִיף עוֹד, וְהַעֲקֵר לֹא לְעִשׂוֹת הָרַע, וְלִשְׁמֹר עַל קְדֻשַׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, כִּי כָּל נִקְדָּה שֶׁל סוּר מֵרַע הִיא לְעֵתִיד רְנוּחַ עֲצוּם, וַיִּדְבֵּר מִמַּעַלְתַּת שְׁמִירַת הַדְּבוּר שְׁצָרִיף לְהַלְבִּישׁ תְּפִלוֹת בְּכָל מֵה שְׂאוֹמֵר, וּמֵעֲנִין "בְּשִׁבְלִי נִבְרָא הָעוֹלָם", וּמִתְפִּלָּה בְּכַח שְׁמִנְקָה אֶת הַמַּח, וּמִתְקוּן חֲצוֹת.

שעז נז

יְחִזֵּק בְּעֲנִין לְפָרֵשׁ שִׁיחַתוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהַתְּבַיֵּשׁ לְהוֹצִיא אִיזָה דְּבוּר מִפִּיו, כִּי זֶה עֲקֵר תְּקוּן הַבוֹשָׁה, וְעַל-יַדֵּי-זֶה מִמַּתִּיק הַדִּינִים וְאִין שׁוֹפְטִין אוֹתוֹ לְמַעַלָּה, וּמוֹצִיא מֵעֲצָמוֹ הַצְּרוּפִין הָרָעִים.

שעח נח

יְחִזֵּק אַחַד שֶׁנִּשְׁוֹרְפָה דִּירְתוֹ שְׁלֵא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִכָּה בְּיֹתֵר בְּצַדִּיקִים — לְנִסּוֹתָם, וַיַּעֲוֹרוּ לְהִיּוֹת מוֹדָה עַל הָעֵבֶר

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

שנט

וּתְפִלָּה עַל הָעֲתִיד, כִּי אֵין כַּחֲנוּ אֶלָּא בַּפֶּה.

שעט נט

יִחְזַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עַל הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת כְּמוֹ הַתֵּם מִסְּפוּרֵי־מַעֲשִׂיֹת,
שְׂאִין צָרִיךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאֵף אֶחָד, בְּבַחֲיַנֵּת "וּסְפַרְתֶּם לָכֶם" וְ"אֶחָד
הָיָה אֲבָרְהָם", וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין "אֲמוֹנֶתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ" לְמַעֲשֵׂה.

שפ ס

יְדַבֵּר מֵעֲנִין־שְׂצָרִיךְ לְקַשֵּׁר כָּל הָעוֹבֵר עַל הָאָדָם לְמָה שֶׁקָּבַל מִרַבְּנוּ
וְ"ל, וְאֵז לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ.

שפא סא

יְדַבֵּר מִשִּׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ וּמִלְמוּד שְׁלֶחֶן עָרוּף.

שפב סב

יְגַלֶּה אֶת הַזְּכוֹת הַנּוֹרָאָה לְגִלוֹת אֹר רַבְּנוּ וְ"ל כְּעוֹלָם, וַיִּחְזַק לֹא לִפְל
בְּדַעְתּוֹ מִהַדְּבָה שְׂמוֹצִיאִים עֲלֵיהֶם וְכוּ', רַק לְהִתְחַזֵּק בְּהַתְּבוּדוֹת,
וַיְדַבֵּר מִהַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית וּמִנְקֻדַּת הָאֲמוּנָה.

שפג סג

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַרְצוֹן דְּקֻדְשָׁה וּמִגִּנּוֹת הַרְצוֹן דְּסִטְרָא אַחְרָא, וּבִפְרֻט
כְּשִׂמוֹצִיא הַרְצוֹנוֹת בְּדַבּוּר.

שפד סד

יְדַבֵּר מִקְדֻשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, וּמִהַשְּׁלֵמַת הַדַּעַת דְּקֻדְשָׁה, שְׂזָה כָּל עֶסְקוֹ
שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל, וְלִכֵּן מִתְחִילוֹת תּוֹרוֹתָיו בְּלִשׁוֹן "דַּע", וְעַקֵּר בְּנִין הַדַּעַת
הוּא תְּפִלָּה וְכוּ'.

שפה סז

יִחְזַק לְהִתְחַדֵּשׁ, וַיַּעֲזֹר עַל מְקוֹה, עַל אֲרַבְּעַת הַתְּפִלוֹת בְּכוֹנֵה, עַל
שְׂעוּרִים קְבוּעִים, עַל הַהִשְׁתַּוְּקָאוֹת אֵלָיו יְתִבְרַךְ וְלִהְיוֹצִיאָה בַּפֶּה בְּשִׂעַת
הַהִתְבוּדוֹת, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת מִדַּת הַשְּׂמִחָה, וַיִּחְזַק לְאַחֵז בָּהּ.

שפו סו

יְגַלֶּה נוֹרְאוֹת נְפִלְאוֹת מַעֲלַת הַ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת" הַקְּדוּשִׁים, וּמַעֲלַת
הַשׁוֹקֵד בָּהֶם.

שפז סז

תִּכְן הָעֲנִינִים

יְעוֹרֵר לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם וּלְהִתְחַזֵּק לומר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ שְׂמֵתְחִיל מֵעַכְשָׁיו וְכוּ', וַיֵּאָרִיף בְּנוֹרָאוֹת גְּדֹלַת הַפְּלִגָּת מַעְלַת קִדְשַׁת הַדְּבֹר, שֶׁעַל יָדוֹ עוֹכְרִים אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם.

שפח סט

יגלה מעלת האמונה.

שפט ע

יגלה שְׂכַל מִי שְׂרוּצָה לְצֵאת מִן הַסְטֵרָא אַחֲרָא הֵם מִתְעוֹרְרִים כְּנִגְדוֹ, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל מִמֶּנָּה רַק עַל-יְדֵי עֲצוֹת רַבְּנֵי ז"ל, וַיְדַבֵּר מִקְדָּשַׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת וּסְתִימַת הָעֲנִינִים מִחִיזוֹ דְּהֵאִי עַלמָא, וַיַּחֲדוּ יַחֲדִים קְדוּשִׁים, וַיִּחַזַּק מְאֹד לֹא לְהִתְיַאֵשׁ, רַק לְחַטֵּף נִקְדוּת טוֹבוֹת.

שצ עב

יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַתְּחַדְּשׁוֹת, וְשִׁישׁ לְכָל יוֹם כָּאֵן יוֹם אֶרֶף שֵׁם לְמַעְלָה, וַיִּפְרֹשׁ זֹאת עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס"ו, מֵעֲנִין רוּחָא דְלִתְמָא וְרוּחָא דְלַעֲיָלָא, וַיֵּאָרִיף בְּעֲנִין נִשְׁגָּב זֶה, וַיִּגְלֶה מַעְלַת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" וְהֵהוּגָה בּוֹ.

שצא עד

יְדַבֵּר מִמַּעְלַת עֲשִׂית הַמְצוֹת בְּשִׂמְחָה מְדַבְּרֵי הָאָרִיז"ל, וּמֵעֲנִין הַשְׂתִּיקָה שְׂמִיכְרַחַת לְהַשְׁגַּת הַחֻכְמָה, וַיֵּאָרִיף בְּמַעְלַת הַדְּבֹר דְּקִדְשָׁה — דְּבֹרֵי אֲמוּנָה, דְּבֹרֵי תְּפִלָּה, וַיְדַבֵּר מִמַּעְלַת מִדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

שצב עה

יְדַבֵּר מִמַּעְלַת מִדַּת הַשְׂמִיכָה דְּקִדְשָׁה.

שצג עו

יִחַזַּק לְהִתְחַיֵּל בְּעִבּוּדַת ה' בְּכָל יוֹם מִקְדָּשׁ, וַיְדַבֵּר מִמַּעְלַת עֲנִין "יוֹם", שְׂכַל אֶחָד הוּא פְּרָצוּף בְּפָנָי עֲצָמוֹ, וְעַל יוֹם אֶחָד אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת כָּל הָעֲבוּדוֹת, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַנְּחָשִׁים וְהַעֲקָרְבִים שְׂמִכְלָבָלִים מִחֻשְׁבָּתוֹ, וּמֵעֲנִין "וַתֵּרֶן בְּמִמוֹנוֹ", וּמֵעֲשִׂית חֶסֶד, מִלְּמוּד זְכוּת שְׂצָרִיף לְלַמֵּד עַל אִישׁ כְּשֶׁר, מִמַּעְלַת הַשְׂמִיכָה, מִגְּדֹלַת זְמַן חֲצוֹת לַיְלָה, מִנְּקִיּוֹת בְּמִים, מִקְדָּשַׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת וּמֵהִתְמַדָּה בַּתוֹרָה, וַיִּחַזַּק לֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל הַשְּׁנֵי רַק עַל עֲנִינָיו, וַיְדַבֵּר מֵהֵרֵב הַקְּדוּשׁ ר' צְבִי אֲרִיָּה מְאֲלִיק ז"ל מֵה שְׂאָמֵר עָלָיו רַבְּנֵי ז"ל לְפָנָי רַבִּי נֶתָן, וּמֵעֲנִין תְּפִלָּה שְׂצָרִיף בְּזֶה הָעוֹלָם כְּדִי לְבֹא מוֹכֵן לְעוֹלָם הַבָּא שְׁלֵא יִבְלָבְלוּהוּ וְכוּ', מִמִּדַּת הַצְּמִצּוּם דְּקִדְשָׁה, מִתְּפִלָּה שְׂעוּשָׁה "כְּלִי", מִמִּדַּת הַיְסוּד שְׂנִקְרָאת "כָּל", וַיִּפְרֹשׁ עַל-פִּי

זֶה פְּסוּק: "וַיִּתֵּן לָךְ וְכוּ', וּמַעֲנִן שְׁתֵּי מַדְרָגוֹת "רַשׁ" וְ"רֹאשׁ", מַעֲנִן דַּעַת שְׁנֹתְגָלָה עַל-יַדֵּי הַדְּבֹר וּמַמְעֵלַת הַדְּבֹר דְּקִדְשָׁה, וַיַּעֲזֹר לְאַחַז עֲצָמוּ בְּצַדִּיק שֶׁנִּקְרָא "כָּל", וַיִּדְבֵּר מַעֲנִן אֱמוּנַת חֲכָמִים וּמִסוּד עֲנָן "דָּגוּן", וַיִּפְרֹשׁ פְּסוּק בְּפִרְשַׁת בְּמִדְבָּר מַעֲנִן הַמְּנוּרָה וּקְדֻשַׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת שְׁלֵה, וַיִּדְבֵּר מַעֲנִן צְנִיעוּת וְעֲנוּה, וַיִּגְלֶה גְנוּת הַרוּחַ שְׁטוּת שְׁבַעַת הַבְּתוּמָה בְּאֵה הַעֲבָרָה, וַיִּדְבֵּר מֵאוֹר הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁמַאִיר בְּחֶשֶׁךְ, וּמַעֲנִן גְּלוּת שְׁבָאָה עַל-יַדֵּי חֶסֶד אֱמוּנָה, וַיַּעֲזֹר לְקַיֵּם שְׂיַחַת רַבְּנוּ ז"ל (סִימָן כג) מַעֲנִן מְשֻׁנִּיּוֹת, תְּהִלִּים וּמִצְוֹת.

פד שצד

יַחֲזִק לֹא לִפְלֵ בְּדַעַתוֹ כִּי הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מְקוֹם, וַיַּעֲזֹר לְעַבְדוֹת הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ בְּפִשְׁטוּת, בְּחִינַת פְּרָאֶסְטִיק, וּלְהַרְבּוֹת בְּמִצְוֹת וְכוּ', וַיִּדְבֵּר מִשְׁעוּרִים פְּסָדָרָן וּלְפָרֵשׁ שְׂיַחַתוֹ לְפָנֵי הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁמִבְטָלַת כָּל הַדְּינִים, וַיַּחֲזִק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עַל הַנִּקְדוּת הַטּוֹבוֹת וְעַל שְׂיַשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה וְכוּ' וְכוּ'.

פו שצה

יִדְבֵּר מֵאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּמַמְעֵלַת יִשְׂרָאֵל שְׁעוֹבָרִים עַל כָּל הַחֲכָמוֹת, וַיִּאֲרִיף בְּמַעֲלַת מַדַּת הָאֱמוּנָה, וַיִּזְהֵר מִהַחֲקִירוֹת עֲלֶיהָ, וַיַּעֲזֹר עַל שְׁעוּרִים קְבוּעִים בַּתּוֹרָה וּסְגֻלַּת מַעֲלָתָהּ, וְעַל שְׂקִידָה רַבָּה בַּתְּפִלָּה הַקְּבוּעָה וְשִׂאֵנָה קְבוּעָה, וּמֵאֲרַבְּעַת הָעוֹלָמוֹת מְנוֹקְבָא דְּפִרְדֵּשׁקָא, וַיַּעֲזֹר עַל הַתְּבוּדוֹת וּשְׁפִיכַת הַלֵּב לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמַעֲנִן הַצְּדָקָה קִדְּם הַתְּפִלָּה שֶׁסְּגֻלָּתָהּ לְבַטֵּל הַמַּחְשְׁבוֹת הַזְּרוּת, וְקִשּׁוֹר הַתְּפִלָּה לְצַדִּיק הָאֱמֵת שְׁמַעְמִיד עֲצָמוּ בְּבֵית הַבְּלִיעָה שֶׁל הַסְּטָרָא אַחְרָא, וַיַּחֲזִק עַל אַרְיַכַּת אִפִּים, וּבְפִרְט בַּתְּפִלָּה שְׁלֵא יִתְיַאֵשׁ, וַיִּדְבֵּר מַעֲנִן רְמִזִּים, וּשְׂצָרִיף לְעֵשׂוֹת מְכַל דְּבַר תְּפִלָּה וּדְוִי, שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה יוֹצְאִים הַצְּרוּפִים הַרְעִים מַעֲצָמוֹתָיו, וַיִּאֲרִיף בְּמַעֲלַת מַדַּת הַשְּׁמִחָה וּבְפִרְט בְּשַׁעַת עֲשִׂית הַמְּצָנָה, וַיִּכְהִיר שְׁשִׁמְחָה הִיא יְסוּד גְּדוֹל בְּקִיּוֹם הָאָדָם וְכוּ' וְכוּ', וַיִּגְלֶה מַעֲלַת לְמוֹד סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְפִרְט לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת, וַיִּבְיֵא מַה שְּׂאָמַר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל בְּשַׁעַת שְׁנַתָּן סְפָרוֹ לְדָפוּס, וּמִי שֶׁהִתְמִיד בְּסְפָרָיו הַצְּלִיחַ מֵאֵד מֵאֵד.

צא שצו

יִדְבֵּר מִנִּקְדַּת הָאֱמֵת — לְהַשִּׁיב לְכָל הַשְּׂוֹאֵל וּמַעֲנִן אֱמוּנָה, וּשְׂצָרִיף לְבָרַח מִהַחֶשֶׁךְ הַמְּסַבֵּב אֶל הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת בְּקִבְעוּת,

שְׁעַל-יְדִי-זֶה יֵשׁ לוֹ הַכּל, וְאִין צְרִיף שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וַיְגַלֶּה שְׁזוֹ
תְּהִיָּה הָאֵרֶת הַמְּשִׁיחַ שְׁיִכְנִיס דְּבַר זֶה שֶׁל תְּפִלָּה בַּעוּלָם.

שצז צג

וַדְּבַר מִמָּה שְׁדַּבְּרוּ בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ מֵהַתּוֹרוֹת קִסֹּט, קַע, קַעָא, מִמַּעֲלַת
הַשְּׂמֻחָה בְּכַח הַצְּדִיק הָאֵמֶת, וְשְׁעַל-יְדִי-זֶה זֹכִים לְהַשְׁמַר מִפְּגַם
הַבְּרִית, וְצְרִיף לְחֹשֶׁב שְׁכָל הָעוֹבֵר עָלֶיךָ זֶה לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, וַיַּחֲזֹק
לְלַכֵּת עַל-פִּי הַתּוֹרוֹת הָאֵלוֹ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּזְהִיר לֹא לַעֲשׂוֹת לִיצְנֹת
מֵאֵלוֹ שְׁאִינָם מְקַרְבִּים, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַתָּם הַקְּדוֹשׁ מִסְּפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת
וּמִגְנוּת הַחֶכֶם, וְהַלְמוּד שְׁלוֹמְדִים מְזֵה, וַיְבָאֵר שְׁמֵי שְׁאִינוֹ רוֹצֵה כְּלוּם
לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹתוֹ דְּבַר, וַיְדַבֵּר מִעֲנֵן מִפְּרָסָם שֶׁל שְׁקַר שְׁשִׁיף גַּם
בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲוֹרֵר עַל עֲנֵן לְמוֹד זְכוּת, וַיְבִיא שִׁיחַת ר' גְּעַצִּי ז"ל
עַל זֶה, וּמִעֲנֵן הָאֵהָבָה הַמְּכַרְחַת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וַיְדַבֵּר מִעֲנֵן דַּעַת,
מִקְדָּשַׁת שְׁבַת-קֹדֶשׁ, מִבְּנֵי-בֵית-הַמִּקְדָּשׁ, מִבֵּית-הַמִּדְרָשׁ שֶׁל הַצְּדִיק
הָאֵמֶת, וּמֵא' זַעֲרָא שְׁבוּיָקְרָא.

שצח צז

וַדְּבַר מֵאֲמוּנָה וּמִשְׂמֻחָה, וַיְבִיא בְּאוּר שְׁשֻׁמַּע מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ
עַל הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַחֶכֶם וְהַתָּם, שְׁכָל זֶה מְרַמֵּז שְׁצְרִיף לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ
בְּנִקְדוּת הַטּוֹבוֹת שְׁבוּ, וַיְדַבֵּר מִצִּיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוּמָן,
וּמֵהַזְכוּת לְקַחַת תִּינוּק קֹדֶם שְׁבַע שָׁנִים שְׁיִזְכֶּה לְהַשְׁמַר מִן הָעֲבָרָה,
וּמִדְּבַר ר' לױי יִצְחָק שְׁזֵה מוֹעִיל אֶפְלוֹ בְּלִי אֲמִירַת ה"תַּקּוּן הַכְּלָלִי",
וּמִעֲנֵן הַזְכוּת לְהִיּוֹת שֵׁם בְּכָלֵל.

שצט צט

יַחֲזֹק אֶת אֶחָד שְׁיֵשׁ לוֹ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת מִמָּה שְׁיֵשׁ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ
עֲזוּפָנִים וְכו', וְקֹדֶם יַחֲזִקוּ לְחַדֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל פַּעַם, וְעַל הַנִּקְדוּת
הַטּוֹבוֹת שְׁצְרִיף לְמַצֵּא וּלְחַטֵּף, וַיְבָאֵר לוֹ מַעֲלַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ
הַקְּדוֹשִׁים הַנְּמַשְׁלִים לְחוּטֵי חֲשָׁמַל, שְׁאֵף שֶׁהֵם בְּרוּזֵל חֲלוּדָה וְכו' אֲבָל
מִחֲבָרִים לְכַח הַחֲשָׁמַל וּמֵתֵּהֶפְכִים לְמַהוּתוֹ, וַיְדַבֵּר מִנִּקְדַּת הַחֶבֶר, שְׁזֵה
כָּלֵל גְּדוּל בְּמִדַּת הַשְּׁלוֹם — לְחַפֵּץ לְשִׁמְעַ וְלֹא רַק לְהַשְׁמִיעַ אֶף
שְׁמִכּוֹן לְשֵׁם שְׁמִים, מִכָּל מְקוֹם זֶה מֵהַבְּעַל-דְּבַר שְׁמַחֲלֵבֵשׁ בְּמַצּוֹת,
וַיִּזְהִיר לְבָרוּחַ מִשְׁטוֹת הַתְּאֻוָּה לְדַבֵּר בְּרַבִּים, שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ מוֹאֵס בְּזֵה,
רַק אִין לוֹ בְּרִיָּה, וַיִּסְפֹּר לוֹ מִשְׂמַחַתוֹ עַל שְׁשֻׁמַּע אַחַר בְּאוּתוֹ זְמַן,
וַיְגַלֶּה לוֹ עַל הָעֲזוּפָנִים שְׁאִין לוֹ שְׁיִכּוֹת בְּכָלֵל עִם יִשְׂרָאֵל וְכָל שְׁכָן

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שסג

בין אנשי שלומנו, וכל זה מחקי הבחירה, ויחזקו על זה שאחרי שנפל לעמק רע והתקרב לרבי שמבין אותו, לכן אין ראוי להתרחק מאנשיו בגלל אחד משלוחי הסמ"ך-מ"ם ששורה ביניהם, ויגלה לו מהות חסיד ברסלב אמתי באריכות, ויביא שיחת ר' לוי יצחק, למה תהיה התנגדות על חסידות ברסלב, כיון שיש הספמות מצדיקי עולם על ספרו, ויבאר שהעזות שבינינו באה מהחוש, ואין זו דרכנו, וידבר משתי הבחינות המזכרות בלקוטי-מוהר"ן כשנתעורר שכל חדש וכו', ויאמץ לאחז ברבנו ז"ל, וידבר בגנות עזות הפנים וכו'.

ת. קו

ידבר מקדשת הדבור והתרחקות מלשון-הרע, ומהתמדה בספרי ה"חפץ חיים", ויגלה שכל הירידות נמשכות רק מפגם הדבור, ושהדבור הוא בחינת זיוג וכו', ומענין בגדים לבנים, וממעלת אמירת ה"תקוה הכללי" בכל יום, ומהנהגת ר' אברהם בר' נחמן, ויבאר למה רבנו ז"ל לא רצה שאנשי שלומנו יהיו מלמדים, ויגלה גדל מעלת קדשת הדבור באריכות.

תא. קט

ידבר מלמוד האמונה והשגחה פרטית, ומענין פגם הבטית שהוא פגם האמונה, ויאריך לדבר בענין אמונה, ומענין כונת אלול — לשמע בזיונו, וממדת הנצחון, ומענין תשובה, ויפרש על-פי זה קשית המפרשים על הנזם והצמיד שנתן אליעזר עבד אברהם לרבקה, וידבר ממעלת התפלה שלומדים משם, וממעלת מצות צדקה, ויעורר להתחזק באמונה.

תב. קיג

ידבר ממעלת למוד התורה ובפרט גמרא, ומענין "הדף היומי" בהבנת הנלמד וחיזוק עליו, ויעורר ללמוד עם המפרשים והפוסקים, וימצא לענין למוד ה"דף" סמוכין מה"ספורי-מעשיות" מהמעשה מהזבוב והעפכיש, וידבר מענין סדר דרוש הלמוד שהוא שיעור בבקאות, אבל גם עיון צריכים, ויספר מהרב מאיר שפירא ז"ל, למה זכה לרעיון הנפלא הזה של "דף-היומי" על-פי דברי ר' יצחק ברייטער ז"ל, שבעצם זה ענין רבנו ז"ל וכו', ויספר הספור מרבנו ז"ל מה שאמר כשספרו לו על גדול שלמד קי"ט דפים (או פעם) שזה מע"ט, וידבר מרצון רבנו ז"ל על הלמוד שאין היום מספיק לגמרו וכו'.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

- תג** קטז
- ידבר מהזכיות חנם שיש למתקרבים לרבנו ז"ל, וצריך לקיים עצותיו, ובפרט בענין מציאת הנקדות הטובות בעצמו, ושעל-ידי-זה זוכה להתבודד, וידבר משתי הנהגות של חסידות ברסלב: שלחן ערוך והתבודדות, ומענין החדוש בתורה – שהעקר לחדש עצמו, ויבאר באור נפלא בפסוק (במדבר ד, לח): "ופקודי גרשון למשפחותיהם" מענין גר ותושב, ומבחינת אב וכן וכו'.
- תד** קיח
- ידבר מאמונה, מיראה, מתקוה יראה נפולה, מבנין הלב, מענין חנפה, ממשפט עצמי על-ידי תפלה, ומבנין ירושלים.
- תה** קיט
- ידבר משיחה בינו לבין קונו, ומהשליש נקדות שמכניעות את התרפות השורות על הלב, ויחזק להאמין שהתפלה של כל אדם חשובה בשמים.
- תו** קכ
- יעורר את האדם שלא יחשב שהוא מיתר בזה העולם, רק הוא מאד חשוב בעולמות העליונים, ובכל נקדה שמתחזק בה כאן למטה, הוא רץ אלפי מדרגות בעולמות העליונים, ויש להקדוש-ברוך-הוא שעשועים ממנו, ויביא דברי רבנו ז"ל על מעלת עליונות האדם, ודברי הבעל-שם-טוב הקדוש, שזו מצודת הבעל-דבר לתפסו בקטנות, וידבר מענין התחדשות, ויפרש הפסוק: "שתי כתפות חוכרות" (שמות כח, ז).
- תז** קכב
- ידבר מגנות רע-מזל ברוחניות, ומענין "מבין דבר מתוך דבר" המובא ב"ספורי-מעשיות", מעשה יא, ויבאר שזה הפלי המובא שם הוא התקרבות לצדיק שמרמז ומזים וכו', ויזכיר מאמר הזהר על יונה הנביא והספינה, שזה מרמז על הצדיק ונשמות ישראל, והגוף הוא הספינה, והים הוא העולם הזה, וידבר ממעלת הרצון והכסופים דקדשה.
- תח** קכג
- ידבר מההתחזקות שכל אחד צריך ובפרט הגדול מחברו וכו', וידבר משעה התבודדות להתחנן לה' לשבר ההרהורים רעים, ועל-ידי תפלה

יבוא לאמונה, ברכה וכפרת עון.

תט קכד

יבאר שאי אפשר להיות בדבקות תמיד, רק צריך לתן ניקח למחין, וידבר מענין רצוא ושוב, והזהירות מפעס.

תי קכה

ידבר מהתחדשות בכל בקר מחדש, ומענין זכרון יום המיתה, ומענין "רק היום", ויארץ בענין זה, שכל יום יש לו הבלבולים שלו, וצריך לדעת "היום אם בקולו תשמעו", ושידע האדם שזה היום האחרון שלו, ומענין מארי דחושבנא, ומהצדיקים שנקראים "שומרים לבקר", ויחזק להיות בשמחה כי יש לנו רבי כזה, ויעורר על למוד "לקוטי מוהר"ן" שיכריח את התולעים בבקר, ולומר את ה"תקון הכללי" בכל יום, ויגלה שצריך לקשר את עצמו בכל מצוה לצדיק אמת, והכלל — לתת את עצמו לגמרי לרבנו ז"ל שיתקנו, וידבר מנקדת החבר ולא להכריח דיקא שיקבלו נקדתו, ויזהיר להתרחק מפרסום של שקר ששיף גם בדבר רבנו ז"ל.

תיא קל

יעורר לפתח ולהתחיל את היום בהתבודדות, וכל יום שבא יבקש עליו מהקדוש ברוך הוא שילך בסדר, ובפרט בשבת קדש צריך לבקש שיזכה לשמר את הדבור, וידבר ממארי דחושבנא, ומבחינת בית וחויץ, ומענין גן עדן וגינהום עוד בזה העולם, ומענין האמונה והשכל שבכל דבר וכו'.

תיב קלא

יזהיר לא לפל בדעתו, וידבר מהרחמנות של השם יתברך.

תיג קלב

ירחיק מיאוש, ויגלה מעלת הרצון, ומעלת המקרב אחרים ומכניס בהם את הדעת דקדשה שזה תקון הברית, ויחזק באמונה, וירחיק מפעס שזה פגם אמונה, וידבר מפגם העינים ומזכוכים להסתכל בשכל של כל דבר.

תיד קלג

יגלה מה שהתחדש אצלו באותו בקר מיחוד מלכות וזעיר אנפין, יחוד חמה ולבנה שאם אין חוה מיחדת לאדם — מלכות, אז הולך

תכן הענינים

שלא כסדר, ומענין פגם הברית שפלגא נחית ואכיל קרבניה, ואז המלכות נוקמת ממנו, ומענין השם ב"ן, תקון התענית על מי שהגביר הגוף על הנשמה על-ידי אכילה, והחליש בחינת עקב דקדשה, אבל התלמיד-חכם הצדיק אסור לו להתענות, כי אכילתו מיחדת קדשא בריף הוא ושכינתיה וכו', בבחינת לחם הפנים, וידבר מענין "מאכל" שבתוכו יש גם חיות אלקותו, ולכן הוא צרוף הנו"ה — אדנ"י, וידבר מענין פורים, שקדם לו תענית אסתר, והארת פורים שבכל דבר נמצא השם יתברך, וזו היתה עבודת מרדכי וכו', ומקלפת הזמן, וידבר מגנות מדת הפעס ותקונה.

תטו **קלט**

יזהיר להתפלל בבית מדרשו, ולשמר הדבור שם ולהתפלל בכונה, וידבר מענין העזי פנים שחולקים על תפלות האיש הישראלי, וידבר מהש"ש שכליות המזכרות בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ"ה ומענין חדושי דאורייתא.

תטז **קמא**

יחזק להסתפל על הנקדות הטובות שבו, שעל-ידי-זה מכניעים קלפת עמלק שמכניסה ספקות ומיאשת את האדם, וצריך להתחזק בתקנה טובה, והעקר על-ידי תפלה ושיחה אליו יתברך.

תיז **קמב**

יגלה שמי שאוחז בהתחברות הוא מצד הקדשה, ומי שאוחז בפרוד הוא מהצד האחר, רחמנא לצלן, וידבר מאמונה והשגחה פרטית.

תיח **קמג**

ידבר ממדת השמחה בפרטיות ולמה זוכים על ידה.

תיט **קמו**

יגלה מעלת מדת השכחה דקדשה, ולעשות בכל פעם התחלה חדשה, וידבר מענין מניעות והסתרה, ויגלה למה זוכים על-ידי רבוי תפלה ותורה ובפרט התבודדות וכו', וידבר ממעלת מדת האמונה, ויעורר על שקידה בספרי רבנו ז"ל.

תכ **קמח**

ידבר מאורו של רבנו ז"ל שעתיד להתגלות, ובינתים צריך להתעורר מלמודיו הנפלאים, ועקר הלמוד הוא התחזקות, וידבר מהעקרים

תִּכְן הָעֲנִינִים

שסז

הַרְמוּזִים בְּתַבַּת שְׁמַח"ה, וַיִּדְבֵּר מְאֹמֶנָה וּמִמְעַלַּת מִי שְׁזוּכָה לְדַבְרָה
בְּפִי, וּלְהַפֵּךְ — לְהִזְהַר מִלְּדַבֵּר כְּפִירוֹת אֶפְלוּ בְצִחֻק.

תכא קנ

יִדְבֵּר מִמְעַלַּת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה, שְׁמִי שְׁזוּכָה לָהּ אֵינוֹ צָרִיךְ
לְהִתְעַנּוֹת, וְכֵן עַל-יְדֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה זוֹכִים לְמַחִילַת עוֹן, וַיִּגְלֶה שְׁדִיָּקָא
אֵלוֹ הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית, אִם מִתְחִילוֹת לְחֹשֵׁב
מִחֻשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה עוֹשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוּלָּה בְּעוֹלָם לְעוֹרֵר
אֲחֵרִים שֶׁגַּם-כֵּן נִפְגְּמוּ שְׂעֵשׂוּ תְּשׁוּבָה.

תכב קנא

יִדְבֵּר מִנּוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מְעַלַּת הַמוֹצֵיא אֶת כְּסוּפֵי הַטּוֹבִים בְּפִי דִיָּקָא,
וַיֵּאָרֶיךָ לְסַפֵּר בְּרוּם מְדַרְגָּה זו, וַיִּדְבֵּר מְאֹמֶנָה וּמִצְדָּקָה, מִפָּגַם הַבְּרִית
וְתִקְוֵנוּ, מִתְקוּן הַמִּשְׁפָּט, מִעֲנִין אֲבוֹתֵינוּ בְּשַׁעַת קְרִיעַת יַם סוּף, שְׁעָקַר
הַצְּלָתָם הִזָּה עַל-יְדֵי צְעָקָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמִקְשֵׁי הַפְּרָנְסָה וּמִצִּיאַת
הַזּוּיג שֶׁהֵם כְּקְרִיעַת יַם סוּף מִמֶּשׁ (חֶסֶד).

תכג קנה

יִחֲזֹק אֶת מִי שְׁבוֹעֶרֶת בּוֹ אֵשׁ הַיֵּצֵר הָרַע וְנוֹפֵל עַל-יְדֵי-זֶה וּמִתְיַאֵשׁ,
וַיִּגְלֶה לוֹ אֶת עֲנִין הַצְּעָקָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁזוֹ הַעֲצָה שֶׁכָּל הַעֲצוֹת,
וַיֵּאֱמַר אֶת מִי שֶׁנִּפְלַ בְּפָגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, וַיִּדְבֵּר מִעֲנִין שְׁתֵּי
הַבְּקִיאִיּוֹת - "בְּקִי בְּרִצּוֹא" "בְּקִי בְּשׁוֹב", וּמִעֲנִין "פֶּן יִהְרָסוּ", וַיַּעֲוֹרֵר
לְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ לְרַבְּנוּ ז"ל, וַיְפַלֵּיג בְּגִדְל כַּחוֹ לְתַקְנֵנוּ כְּאֲשֶׁר סִפֵּר
בְּעֲצָמוֹ ז"ל, וַיִּזְכִּיר עֲנִין אֱמוּנַת חֲכָמִים מִדְּבַרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

תכד קנז

יִדְבֵּר מִעֲנִין תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה שֶׁאֶפְלוּ מֵעַט גַּם-כֵּן טוֹב, וַיְפַלֵּיג בְּגִדְל
מְעַלְתָּה וְנוֹרְאוֹת רוּם מְדַרְגָּתָה מִדְּבַרֵי מוֹהֲרֵינָא ז"ל, וְשַׁעַל-יָדָה הִיא
עַלִּית הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא הָאֱמוּנָה, וַיִּדְבֵּר מִעֲנִין הַנּוּ"ן שְׁמִשְׁלִים לְתִיקוּן
וְנִעְשָׂה "תִּיקוּן" שֶׁהוּא צְרוּף "קִינּוֹת" לְמִי שֶׁלֹּא זוֹכָה לָזֶה וְכוּ' וְכוּ'.

תכה קנט

יִחֲזֹק לְהֵאָחוּז בְּקִדְשָׁה עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה, וַיִּדְבֵּר מִעַקֵּר עֲבוּדַת הַיְהוּדִי
בְּעוֹלָם — לְהִסְתַּכֵּל בְּשִׁכְלָה שֶׁל כָּל דָּבָר, וְצָרִיךְ שְׁתַּהֲיֶה לוֹ מְמַשְׁלָה עַל
הַמַּלְאָכִים, וְהַעֲצָה אֵיךְ לְהַנְצִיל מִקְּנֻאָתָם, וַיִּדְבֵּר מִעֲנִין לְמִצַּא נְקֻדּוֹת
טוֹבוֹת בּוֹ וּבְחֻבְרוֹ, וַיִּזְרַז לְאָחוּז עֲצָמוֹ בְּשֶׁרֶשׁ קִדְשָׁה כְּלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל

תכּן הענינים

שהוא רבנו ז"ל שיתגלה בעת בא המשיח, שאז תהיה עבודתו של משיח למצא נקודות טובות, ויעורר להיות בשמחה על ההתקרבות לרבנו ז"ל ולציתו.

תכו קסא

יעורר על השקידה ורבויה הלמוד בספרי רבנו ז"ל בכלל, ויארץ במעלת הלמוד ב"לקוטי הלכות" בפרט ולמה זוכים על ידם, ויגלה איך זוכים להסתר בצל סתר כנפיו יתברך.

תכז קסב

יבאר שעקר ההתחזקות לעמד כנגד היצר הרע הוא התורה והמוסר, שהם ספרי רבנו ז"ל, ויעורר לקבע שעורים בתורה, אפלו מעט בכונה, והעקר שלחן ערוך וכו', ויחזק להיות קבוע בהם.

תכח קסה

ידבר מהמעלה של הזוכים להתקרב לרבנו ז"ל, ויעורר לחזקם, ואלו שפבר נתקברו קודמים לחדשים, וידבר מענין למוד זכות על כל אחד, ובפרט שאין יודעים את האמת - מי טוב ומי וכו', וידבר מענין שלום-בית, שגם בו נצרך מאד למוד זכות וכו'.

תכט קסז

יחזק אחד שזרקוהו מהשיכה על דבר התקרבותו לרבנו ז"ל, ויאמצו שלא לפל בדעתו, ויגלה לו מענין המגיעות, ויעוררו לעסק בתפלה והתבודדות, ושלבל לפל בדעתו רק ילמד לקח מאנשי שלומנו האחרים שגם עליהם עבר הרבה.

תל קע

יגלה מעלת ענין הרצונות והכסופים הטובים, ולמה זוכה המוציאם בפיו.

תלא קע

יזכיר את אחד שממעט בשנה, כי ביום הוא מבלבל ואינו יכול לעשות מאומה, ויזהירו מכעס.

תלב קעא

ידבר מענין מלמודות שהזהיר רבנו ז"ל לברח מזה, ובמינו לכאורה אדרבה זה יותר טוב, ויזכיר הטעם שפתוב בחיי-מוהר"ן, ויגלה טעם

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שסט

אחר ששיף גם בימינו למי שאוחז בזה.

תלג קעג

ידבר ממעלת ההתחדשות, ומענין הנסיעה לאומן, ויגלה רצונו לקחת את בנו קדם שבע שנים, וידבר מענין ה"תקון הכללי" ומהשם "אל אלקים", ויגלה מה התקון שכולל ה"תקון הכללי", שהוא לכל דבר ומסגל גם לפרנסה, והנהגת ר' אברהם בר' נחמן בענין "תקון הכללי", וידבר מה שדברו אצל אנשי שלומנו מהתורה ע', מהכח המכריח שמרחיק ממנו יתברך וכו'.

תלד קעו

ידבר מענין קדשת המחשבה שהיא תקון הברית, ומנוראות מעלת קדשת הדבור, ולהפך — פגמו הגדול.

תלה קעז

יגלה שעל-ידי תקף האמונה הקדושה יזכה להפך י"ש לאי"ן, ויראה מכל פרטי הבריאה, איך שהכל שרים שירה לאלקותו יתברך, ויראה מראות נפלאים, ויעורר להתפלל על התפשטות האמונה בעולם, וגם יגלה אמונה בין מידעיו, ויעורר אחרים על תפלה והתבודדות, שכל זה תקון הברית.

תלו קעט

ידבר מכסופין דקדשה, ויספר מענין השתדלותו לנסיעה לאומן לראש השנה, ויספר מה שעבר עליהם בנסיעות אחרות וכו'.

תלז קפא

יגלה מעלת הזוכה לעורר את חברו לעבודת ה'.

תלח קפג

ידבר מיקרת מעלת ההתבודדות, שעל-ידי-זה זוכים לצאת מהגלות ולקבל מהצדיק, וזוכים לאמונה.

תלט קפה

ידבר מהחסד של השם יתברך שמרחם על אלו שמספרים לו כל העובר עליהם, ויעורר על קדשת שבעת הנרות, וידבר מענין מיתת שני בני אהרן, וממדת הצמצום שלא יהיה רבוי אור.

תְּכַן הַעֲנִינִים

שע

תמ קפח

יְדַבֵּר מֵעֵינַי אַמוּנָה, וְלִמָּה זֹכִים עַל יָדָה.

תמא קפט

יִחִזֵּק לֹא לִפְלֵי בְדַעְתּוֹ עַל אֵף הַנְּפִילוֹת, וְיוֹצִיא רְמֵז מִסְּפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, שְׂאֵף שְׂיֹרְדִים מִהַמְּלוּכָה צְרִיכִים לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְיֵאָרִיף בְּדַבְרֵי הַתְּחִיָּנוּת, שְׂאֵף אִם נָפַל וְהִתְרַחֵק, יִתְחִיל מִחֵדָשׁ לְהִתְעוֹרֵר עַל-יָדֵי תַּפְלָה וְתִשׁוּבָה, וְיִגְלֶה מִדְּרוֹגוֹת הַזֵּה בְּעֵטְלֵירֵס שְׁחִיו חַיִּים נִצְחִיִּים, וְלֹא הִיָּתָה לָהֶם שְׂמִיעָה וְדַבּוּר פְּגוּם בְּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ', וְיַעֲזֹר שֶׁהַעֲקָר צָרִיף רַק לְכַרַח מְלֵה־שִׂמְחָה בְּשִׂכָּל עֲצָמֵי, וְלִהְתְּדַבֵּק בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה, וְיֵאָרִיף בְּמַעֲלָתָהּ, וְיִבְאֵר הַמִּדְרָשׁ "קְדוּשִׁים תִּהְיוּ" וְכוּ', שְׂצָרִיף לְדַעַת שְׂמִגְדֵּלְתוֹ יִתְבָּרַף אֵינן יוֹדְעִים כָּלֵל, וְיִמְשִׁיף לְבָאֵר בְּסְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת מֵעֵינַי הַרְחֵקָה מֵאֲבָק אֶפִיקוֹרְסוֹת עַל-פִּי דַבְרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל הַמְרַמְזִים שְׂצָרִיף לְמַצָּא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַף אֶפְלוֹ בְּמִדְרָגוֹת הַנְּמוּכּוֹת בְּיוֹתֵר, וּמֵעֵינַי זְכָרוֹן דְקִדְשָׁה.

תמב קצז

יֵאֲמֹץ מְאֹד לְהִתְחַזֵּק בְּנִקְדוֹת הַטּוֹבוֹת שְׁבוּ, וְלֹא לִפְלֵי לְזַקְנָה דְסֵטְרָא אַחֲרָא, וְלֹא לְהִתְיַאֵשׁ וְכוּ' רַק לְהֵאָרִיף אִפּוֹ, וְיַעֲזֹר עַל הַתְּמִדָּה בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת".

תמג קצט

יַעֲזֹר לְסַלֵּק מִחֻשְׁבָּתוֹ לְגַמְרֵי מִזֶּה הָעוֹלָם, וְלִהְסַתְּפֵל רַק עַל חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַף, וְיַדְבֵּר מֵעֲבוּדַת הַיְהוּדִי לְעֵלוֹת הַמְּלָכוֹת לְשִׂרְשָׁהּ, וְיִגְלֶה שְׂכָל מֵה שְׂאָדָם מְרַבֶּה בְּזֶה הָעוֹלָם בְּתוֹרָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת, יוֹתֵר נִמְשָׁף עָלָיו אוֹר ה', וְיִסְבִּיר הַזְּמֵר "לְכֵה דוּדִי" לְמָה אוֹמְרִים אוֹתוֹ בְּכַנִּיסַת שִׁבְתָּהּ, וְיִסְפֵּר מִי הָיָה מִחֲבֵר הַסֵּפֶר "הַשְּׂתַפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ" וּמַהוֹתוֹ, וְיִסְפֵּר סְפוּר הַתְּקַרְבוֹתוֹ עַל-יָדֵי הַסֵּפֶר "מְשִׁיבַת-נֶפֶשׁ" וּמַה נִּגְרַם עַל-יָדֵי כָּל זֶה וְכוּ'.

תמד רב

יְדַבֵּר מִהֵעֵינַי לְמַצָּא בְּעֲצָמוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת שֶׁהַזְּכִיר רַבְּנֵינוּ ז"ל וְיִבְאֵרָם.

תמה רג

יְדַבֵּר מֵעֵינַי הַתְּחִיָּנוּת בְּכָל פֶּעַם מִחֵדָשׁ, וְיַעֲזֹר לְעֲשׂוֹת "מְחָאָה" כְּכַיִּכּוֹל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַף, וְלוֹמֵר לְפָנָיו שְׂאֵינן חַפְצִים בְּרַע, וְיִגְלֶה מַעֲלַת

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שעא

ענין זה.

תמו רד

ידבר ממדת האמונה הקדושה ומקור הגנוז של השם יתברך, שלכל זה זוכים על-ידי תפלה.

תמוז רה

ידבר מקדשת העינים בכלל שלא להסתפל היכן שאסור, ובפרט לא להסתפל על מדרגת חברו שהוא יותר טוב ממנו, רק למצא הנקודות הטובות שבו ולא לפל בדעתו.

תמח רו

ידבר ממעלת מדת ההתחזקות, ויגלה שכל מה שעובר על כל אדם כף עבר על כל הצדיקים, וידבר מהתורה מ"ח שבלקוטי-מוהר"ן, וממדרגת רבנו ז"ל בהתחזקות.

תמט רח

יגלה איך זוכים להתחזקות להנצל מהבעל-דבר שבווער מאד בתאות נאוף.

תנ רט

יעורר לקשר את כל הרמזים שהשם יתברך מרמז לו מכל מחשבה, דבור ומעשה, כי הפל מתנהג בהשגחה פרטית לרמז לאדם וכו', ויפליא ענין נורא זה, ויגלה איך זוכים לזה.

תנא רי

ידבר מהענין להוציא הרצונות והכסופים הטובים בפה, ומעלת מי שדן ושופט את עצמו.

תנב ריא

יגלה מעלת קבלת הבזיונות באהבה שזה עקר התשובה, ויביא קטע נפלא מ"רש"י" במסכת תענית — ראיה לענין זה.

תנג ריג

יחזק ויאמץ לברח מהשאול תחתית על-ידי תפלה והתבודדות, ויעורר על קדשת הדבור, וידבר ממעלת תקון כל מדה, ומגדלת ספר המדות.

תנד ריד

תכּן הענינים

- יְדַבֵּר מִמַּעַלְת לַמּוֹד בְּקִבְעוֹת סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל.
- תנה** רטו
יְדַבֵּר מֵאַרְבַּעַת הַיְסוּדוֹת הַרְמוּזִים בְּתַבַּת שֶׁמַּח"ה, וַיַּעֲוֹר לְקִמָּם.
- תנו** רטז
יַעֲוֹר מְאֹד לְהִתְחַזֵּק בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית וְלָדוּן אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרֵים
לְכַף זְכוּת, וְלִשְׁתַּק עַל כָּל הָעוֹבֵר, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין דַּעַת שֶׁהִיא אַחַדוֹת
בֵּין חֹסֵד לְגִבּוּרָה, וּמֵעֲנִין הַדַּעַת וְהָאֱמוּנָה שֶׁעַל יָדָן זֹכִים לְמָה שֶׁיְהִי
בְּבֹא הַגּוֹאֵל וְכו'.
- תנז** ריח
יְדַבֵּר מִמַּדַּת הַשְּׁלוֹם וּמִגְנוּת מַדַּת הַכַּעַס.
- תנח** ריח
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת מַדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּמֵאַרְיכוֹת אַפִּים בֵּין אָדָם
לְחֵבְרוֹ, וְגַם בְּתַפְלָה — לְהַאַרִיךְ אִפּוֹ עַד שֶׁמִּקְבֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ מֵהַ
שְׂרוּצָה.
- תנט** רכ
יְגַלֶּה מֵהַ שְׁנַתְּחֵדֵשׁ אֲצֵלוֹ עַל הַתּוֹרָה ס' בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
מֵעֲנִין הַהִתְבּוֹנְנוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּשִׁבְלֵי הַתּוֹרָה, שֶׁלְּבֹא אֵלֶיהָ צָרִיךְ עֲשִׂירוֹת
גְּדוּלָה, וַיִּסְבִּיר מֵהִי הָעֲשִׂירוֹת שֶׁמִּכְרַחַת לָזֶה, שֶׁעַל יָדָהּ מֵאַרְיֵךְ יָמָיו,
וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין יָרָאָה, וּמֵעֲנִין גְּשָׁמִים וְכו'.
- תס** רכב
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת מַדַּת הַצְּמִצּוּם הַפֶּךָ בְּחִינַת "פֶּן יִהְרָסוּ", וּמִפְּרֵשׁ עַל-פִּי
זֶה פְּסוּק "אִם בְּחֻקוֹתֵי תִלְכוּ", וּמִמַּעַלְת הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיק וּשְׂמִיעַת
תּוֹרָתוֹ שֶׁמִּמָּשִׁיף עַל יָדָהּ כַּח הָרְאוֹת שֶׁל הַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עָלֵינוּ,
וּמִמַּדַּת הַבְּטָחוֹן.
- תסא** רכג
יְדַבֵּר מִקּוּוֹנְטָרַס "עֵמֶק הַנַּחַל" שֶׁנִּדְפַס אֶז עַל-יָדֵי אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וּמִשְׁבַּחוֹ עַל זֶה.
- תסב** רכד
יְגַלֶּה מִמַּעַלְת הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדָדוֹת, שֶׁעַל יָדָם נִמְשַׁכַּת תְּשׁוּבַת הָאֱמוּנָה

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שעג

הַקְדוּשָׁה, וַיִּזְהַר לְכַרַח מִכַּעַס שֶׁהוּא הַפֶּךְ הָאֱמוּנָה, וַיַּעֲזֹר לְהַסְתַּכֵּל בְּשֹׂכֵל שֶׁל כָּל דָּבָר, שְׁעוֹשֶׂה עַל-יְדֵי-זֶה יְחֹד בֵּין חֲמָה לְלִבָּה וְנִצּוּל מִדִּינִים, וְזוֹכָה לְגַן-עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן.

תסג רכו
יְבָאָר מַעֲלַת מַדַּת הַשְּׂמִחָה, וְלָמָּה זֹכִים עַל יָדָהּ.

תסד רכז
יִזְכִּיר הָעֲנִין שֶׁל "לֹא הַמְדַרְשׁ הָעֶקֶר" וְכוּ'.

תסה רכז
יְדַבֵּר מִשְׁבִּירַת הַמְדָּמָה שְׁעָקְרוּ עַל-יְדֵי תַפְלָה וּבִקְשָׁה, וּמַעֲנִין שְׂמִיחָה, וּמִשְׂכָּל שְׂמִשְׂתַּמְשִׁים בּוֹ בְקִדְשָׁה, וּמִשְׂכָּל הַנִּקְנָה שֶׁהוּא לְעוֹרֵר אַחֲרֵים, וַיַּעֲזֹר לֹא לְהַתְנַאֲוֹת בְּחִדוּשֵׁי תוֹרָה שְׂמִחָדָשׁ, רַק לְכַוֵּן לְהִיּוֹת בְּנִין וְכָלִי לְהַמְשִׁכַת אֹרֹו יִתְבָּרֵךְ.

תסו רכט
יְדַבֵּר מִעֲנִין הַתַּחְדָּשׁוּת, וַיִּגְלֶה שְׂאִין אָדָם צָרִיף לְאַחֲרֵים, וּמָה שְׂיִהְיֶה נִצְרָף לֹו מִמִּילָא יְבֹא אֵלָיו, וַיַּעֲזֹר לְכַטֵּל עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וְלְהַתְמִיד בְּשַׁעוּרִים.

תסז רל
יֹוֹכִיחַ אַחַד שְׂמִתְחַבֵּר עִם חֲבֵרִים רָעִים בְּתוֹאֲנָה שְׂרוּצָה לְקַרְכָּם, וַיַּעֲזֹרוּ לְשַׁקֵּד בְּתוֹרָה וּבְהַתְבּוּדָדוּת, וַיִּתֵּן לוֹ עֲצָה אֵיף לְחַלֵּק אֶת עֲנִין הַהַתְבּוּדָדוּת לְכַמָּה פְּעָמִים בַּיּוֹם, וְכוּ', וַיַּעֲזֹרוּ לְלַמֵּד מִשְׁנִיּוֹת בְּעֵבֹר תְּקוּן.

תסח רלב
יְדַבֵּר מִעֲנִין סִדְרֵ-דָּרָף-הַלְמוּד שֶׁגִּלָּה רַבְּנוֹ ז"ל בְּ"שִׁיחוֹת-הַר"ן" סִימָן ע"ו.

תסט רלג
יַעֲזֹר עַל הַתַּחְדָּשׁוּת — לַעֲשׂוֹת בְּכָל פֶּעַם הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה וְלְהַכְנִים בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּגְלֶה שְׂמִי שְׂפָגַם בְּבִרִית עֶקֶר תְּקוּנוֹ תַפְלָה, וַיִּזְרוּ לְקִדְשׁ הַדְּבֹר, וַיְדַבֵּר מִשְׂמִחָה וּמִטְהַרַת הַמַּחְשָׁבָה.

תע רלד

תִּכְן הָעֲנִינִים

שַׁעַר

יִגְלֶה מַעֲלַת מִי שְׁזָכָה לְהוֹצִיא רְצוֹנוֹתָיו הַטּוֹבִים בְּפִיו.

תעא רלו

יְדַבֵּר מִגְדֹּל רַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל כָּל בְּרִיָּה, וַיַּעֲזֹר לְהִתְרַחֵק מֵיֵאוֹשׁ,
לְכַרֵּחַ מִנְפִילָה בְּדַעְתּוֹ, וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה בְּמִצִּיאת הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת
שָׁבוּ.

תעב רלז

יְדַבֵּר מִעֲנִין אֹרֵךְ הַגְּנוּזֵי שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיגוֹ כִּי אִם
עַל-יְדֵי רַבּוֹי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וַיֵּאָרֶיךָ בְּמַעֲלַת עֲנָן זֶה שֶׁהוּא הָעֶקֶר
שֶׁבְּכָל הָעֶקְרִים, הָאֶרֶת דַּעַת הַמְּשִׁיחַ וְכוּ'.

תעג רלט

יְדַבֵּר מִמַּדַּת הָאֱמוּנָה וּמֵהַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית, וּמִקְדָּשַׁת שְׂבַעַת הַגְּרוֹת.

תעד רמ

יִזְהִיר לְהִתְרַחֵק מֵיֵאוֹשׁ אִף אִם פָּגַם כְּמוֹ שְׂפָגַם וְכוּ', וַיַּעֲזֹר לְאַחֲזוֹ
עֲצָמוֹ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּגְלֶה שֶׁהִתְרַחַח לְמִי שְׂפָגַם וְכוּ' לְשִׂמְעַ דְּבָרֵי
הַתְּנַגְּדוֹת, וְזֶה עֶקֶר נִסְיוֹנוֹ — לְרֵאוֹת אִם יַעֲמֵד חֶזֶק וְכוּ', וַיַּחֲזֵק עַל
מַדַּת הַשִּׂמְחָה.

תעה רמב

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַשׁוֹמֵר דְּבוּרוֹ בְּקִדְשָׁה, וְלִהְיוֹךְ - הַפּוֹגֵם בְּדְבוּרוֹ, חֵס
וְשְׁלוֹם.

תעו רמג

יְבַאֵר מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְהִיוֹת נִמְנָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וַיַּעֲזֹרוּ לְצִיַּת אֶת
רַבְּנוּ ז"ל וּבִפְרֻט בְּלִמּוּד שְׁלֵחַן עָרוּךְ וְהִתְבּוֹדְדוּת.

תעז רמד

יַעֲזֹר לְהִיוֹת חֶזֶק בְּנִקְדַּת הָאֱמוּנָה.

תעח רמה

יַעֲזֹר מְאֹד עַל קִדְשַׁת הַדְּבוּר, וְלִמָּה זּוֹכִים עַל יְדָה וּמָה מִפְּסִידִים
בְּהַעֲדָרָה, וַיִּגְלֶה שֶׁעֶקֶר קִדְשַׁת הַדְּבוּר הוּא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת.

תעט רמו

יַחֲזֵק לְהִיוֹת בְּשִׂמְחָה, וַיַּעֲזֹר לְכַרֵּחַ מִחֻבְרִים רְעִים, וַיֵּאֱמַץ מְאֹד עַל
הַתְּבּוֹדְדוּת, וַיִּגְלֶה שְׂאֵין עֲנָן שֶׁל — "רַחֹק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ", כִּי אַחֲרַת

תְּכֵן הַעֲנִינִים

שעה

הִיְתָה מִתְבַּטְּלֵת חֵיּוֹתוֹ וְכוּ'.

תפ רמח

יְדַבֵּר מִגְדֻלַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וַיְגַלֶּה שְׂזָה עֵקֶר הַדַּעַת הָאֵמֶת לְהַסְתַּכֵּל
בְּשֹׁכֵל שֶׁבְכָל דָּבָר וְלִזְכּוֹר בְּעֶלְמָא דְאַתִּי, וְלִבְרוּחַ מִבְּחִינַת שְׁנָה, וְשַׁעֲקֵר
הַעֲצָה לְהַכְנִיעַ אֶת הַמְדַמָּה הוּא עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה.

תפא רמט

יְדַבֵּר מִהַמְעֵשָׂה עִם רַבִּי יוֹדֵל מְדַאֲשִׁיב כְּשֶׁנִּכְנַס אֶל רַבְּנוּ ז"ל
בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹנָה, וּמָה שֶׁאָמַר לוֹ אָז, וַיִּסְבִּיר זֹאת עַל דְּרָף אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהֶעֱקֵר לְבָרַח מִלַּחֲפֵשׁ "דְּרָכִים" רַק לְעַבְדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת
וּבְפִשְׁטוּת, וְלֹא לְנִטּוֹת מִדְּבָרֵי הַשְּׁלַחַן עֲרוּף, שֶׁהֵן "הַנְּהִגוֹת רַבְּנוּ
ז"ל", וַיֹּאֲרִיף מְאֹד בְּעֵינָיו זֶה — לַעֲשׂוֹת מִהַשְּׁלַחַן עֲרוּף תְּפִלוֹת שְׁנוּזָה
לְקִיּוֹ, וַיְבִיא הַסֵּבֵר מִוְהַרְנִי ת"ז ל"ל עַל "אֵל תִּצְדַּק הַרְבֵּה וְאֵל תִּרְשַׁע
הַרְבֵּה", וַיְגַלֶּה שֶׁכָּל הַמְצׁוֹת צְרִיכוֹת לְהִבִּיא אֶת הָאָדָם לְאַמוּנָה, שְׂזָה
הִיָּה עֵקֶר כְּוִנַּת הַבְּרִיאָה — שְׁנוּזָה לְהַפְּיֵרוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיְדַבֵּר מִזֶּה שֶׁעַל
כָּל חֲטָא וְעוֹן נִסְתָּר מִמֶּנּוּ אֹרֶךְ הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְפֶרֶט עַל-יְדֵי הַחֲטָא
שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וַיֹּאֲרִיף בְּגִדְלֵי קִלְקוּלוֹ, וַיְגַלֶּה שֶׁיֵּשׁ
תְּשׁוּבָה עַל זֶה כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, וְהֶעֱקֵר לְהַתְמִיד בְּהַתְּבוּדוֹת,
שֶׁעַל יְדֵהּ מִמְּשִׁיכִים אֹרֶךְ שְׂכִינָתוֹ יִתְבָּרַךְ לְמִטָּה וְכוּ', וְעַל-יְדֵי הַצַּדִּיק
זוֹכִים לְקַבֵּל הַנִּקְדָּה שְׂאֵבֵד, וַיַּעֲוֹרֵר עַל שְׂמִירַת הַדְּבוּר, וַיֹּאֲרִיף בְּגִנּוֹת
הַפּוֹגֵם בְּדְבוּרוֹ, וַיְדַבֵּר מִהַמְּרַגְלִים וּמִפְּגָמָם, וַיִּזְהִיר לְבָרַח מִכַּעַס, וַיְדַבֵּר
מִקְדָּשֵׁת הָאֲזִנִּים וּמִקְדָּשֵׁת הָעֵינַיִם וְכוּ', וַיִּפְרֹשׁ פְּסוּקַי בְּוִיקְרָא י"ט "וְכִי
תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ" וְגו', וַיְדַבֵּר מִחֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן וּמַעֲנֵן הַסְּתֵרָה
וְטַבַּע, מֵאוּרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, מַעֲנֵן נִקְדוֹת טוֹבוֹת, מִקְדָּשֵׁת הַמְּשָׁכֵן, מְזֻכּוֹת
הַדָּן אֶת חֲבֵרוֹ לְכַף זְכוּת, מַעֲנֵן הַחַי"ת וְהַנּוֹ"ן שְׂרָמוּזוֹת בְּתַבַּת "וַיִּחַן"
שֶׁבְקַבְּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁהִיָּתָה עַל-יְדֵי אַחַדוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲנֵן צְמֻצוֹם הָאוֹר
(חֲסֵר).

תפב רסג

יְדַבֵּר מִהַצַּעַר שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד בְּכָל יוֹם, וּמִמְדַּת הָאֵמֶת - מִדַּת יַעֲקֹב
אֲבִינוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וּמִכְּוִנַּת תּוֹרָה לְשִׁמָּה — לְהוֹצִיא עֲצוֹת וּדְרָכִים
עַל מְנַת לְשִׁמּוֹר וּלְקִיּוֹם, וּבְפֶרֶט בְּתוֹרַת הַנִּסְתָּר וְהַחֲסִידוֹת, וַיְדַבֵּר
מִהַלְשׁוֹנוֹת הַמוֹכָאוֹת בְּחֻמְיָנוּ ז"ל בְּנִגְלָה - תָּא שְׁמַע' וּבִנְסֵתָר - תָּא
חַזִּי', וַיֹּאֲרִיף בְּדְרוֹשׁ מִהַלְשׁוֹן הַשְּׁלִישִׁית שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל - דַּע', וַיִּפְרֹשׁ

תִּכּוֹן הָעֲנָנִים

שעו

אֵת אֱלוֹהַּ הַשָּׁלֵשׁ לָמָּה הֵן, וַיַּעֲזֹר עַל הַתְּבוּדוֹת.

- תפג** רסז
יְדַבֵּר מִחֲדוּשֵׁי תוֹרָה וּמִהֶשֶׁם 'אֶל אֱלֹקִים' שֶׁב־תִּקּוֹן הַכָּלְלִי".
- תפד** רסח
יִוְדָה לְאֶחָד שְׁנַתְעוֹרֵר מִדְּבוּרָיו, וַיַּעֲזֹרוּ לְכָתֹב לוֹ וּלְדַבֵּר בְּרַבִּים מֵרַבֵּנוּ
וְ"ל.
- תפה** רסט
יְדַבֵּר מִתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וּמֵאֲמוּנָה.
- תפו** רסט
יִגְלֶה שְׁעַל-יָדֵי וְדוּי דְּבָרִים בְּהַתְקַשְׁרוֹת לְצַדִּיק נִכְלָל בְּאֵין סוֹף, וַיַּעֲזֹר
לְהַתְחַזֵּק בְּזֶה.
- תפז** ער
יְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וַיַּעֲזֹר לַעֲשׂוֹת מִתּוֹרוֹת רַבֵּנוּ וְ"ל תְּפִלוֹת, וַיֵּאֲמַץ
לֹא לִפְלִ בְּדַעְתּוֹ.
- תפח** רעא
יְדַבֵּר מִהַגְלוּי הַנִּפְלָא שֶׁל "אֶחָד הָיָה אֲבָרְהָם", וּמִ"וּסְפָרְתָם לָכֶם",
וַיִּגְלֶה שְׁזוֹ גַם הָיְתָה מִדְּרַגַּת הַתָּם הַקְּדוּשׁ.
- תפט** ערב
יִתֵּן עֲצָה עַל בְּלִבּוֹלִים — לְנוּחַ וְלִישׁוֹן, וַיִּגְלֶה שֶׁלְמוּד פְּשׁוּטֵי אוֹרֵי־תֵּא
גַם-כֵּן בְּבַחֲיִנַת שְׁנָה, וַיִּזְכִּיר שִׁיחַת רַבֵּנוּ וְ"ל לְרַבִּי בְּעַר מִטְּשֵׁה־רִיץ.
- תצ** רעג
יַעֲזֹר עַל שְׁקִידָה בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל בְּכָל־וַבְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" בְּפָרֹט,
וַיִּגְלֶה יְקָרַת גְּדֹל מַעְלָתָן וּמַעְלַת הַהוֹגָה בָּהֶן.
- תצא** רעד
יַעֲזֹר עַל הַתְּבוּדוֹת, וַיְחַזֵּק לְהַסְתַּכֵּל עַל הַרְמִזִּים שֶׁהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ מְרַמֵּז
לוֹ.
- תצב** רעד
יְחַזֵּק וַיֵּאֲמַץ עַל קְדוּשַׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, וַיִּגְלֶה מַעְלָתָם.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שעז

תצג ערה

יחזק על למוד ספרי רבנו ז"ל ובפרט "לקוטי-מוהר"ן" ו"לקוטי-תפלות".

תצד רעז

ידבר מענין השגחתו יתברך הפרטי פרטית.

תצה רעז

יעורר על שמירת שבעת הגרות ובפרט שמירת הדבור.

תצו רעז

יחזק על שמירת המחשבה, לדבק מחשבתו בעלמא דאתי, וידבר ממדת הענוה שעל ידה יזכה לתחית המתים.

תצז רעח

יעורר להתמיד בתפלה והתבודדות בכל יום, ויעורר להתועד עם אנשי שלומנו ויגלה יקרת מעלתם.

תצח רעט

ידבר מהתקמדת הלמוד, מקיום השלחן ערוף בתמימות, מלמוד כמה דפים גמרא בכל יום, ומעיון ב"שבחי-הר"ן" וקיום כל מה שכתוב שם.

תצט רפ

יחזק על מדת השמחה ולברח מעצבות ומרה שחורה, ויגלה שבשכיל לפקח דעתו יותר טוב לדבר עם בני-אדם מלקרא עתונים, כי על-ידי-זה יכולה להתגלגל השיחה מעבודת ה', וידבר מקדשת המחשבה.

תק רפא

יעורר להטות אזנו להסתכל על הרמזים שהשם יתברך מרמז לו בכל יום.

תקא רפב

ידבר משני הצמצומים שצריך למעלה ולמטה, ויביא דבור נפלא מ"לקוטי-הלכות" (פקדון, הלכה ד).

תקב רפב

תכן הענינים

יְדַבֵּר מִשְׁמַחָה וּמִשִּׁיחָת רַבִּי אֶפְרַיִם ל' ו"ל עָלֶיהָ.

- תקג** רפג
 יְעוֹרֵר עַל לְמוֹד שְׁלַחַן עָרוֹף שָׂרְפָנוּ ו"ל הַזְהִיר עַל זֶה, וַיְדַבֵּר מִתְּפִלָּה
 וְהַתְּבוּדוֹת.
- תקד** רפד
 יְדַבֵּר מֵאַהֲבַת חֲבָרִים וּמִשְׁלֵשׁ-הַנְּקֻדוֹת שְׁצָרֶיךָ, וּמִמְעַלְת מִי שְׂזוּכָה
 לְהַחֲיוֹת אֶת חֲבָרֹו וּמִהַשְׁקָאֵת אֵילָנוֹת.
- תקה** רפה
 יְדַבֵּר מִמְדַּת הַסְּבָלָנוֹת וְאָרִיכוֹת אִפְסִים הַיְקָרָה מָאֵד, וּמִמְעַלְת הַהִתְקַרְבוֹת
 לְרַבְּנוּ ו"ל, וּמִקְדָּשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.
- תקו** רפו
 יַחֲזִק עַל אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן, וַיְעוֹרֵר עַל שְׁמִירַת הַזְּמַן וּגְנוּת הַמִּפְסִידוֹ,
 וְאַפְלוּ כְּשֶׁמְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם יֵרָאֶה לְדַבֵּר עִמָּהֶם מֵאֲמוּנָה וְכוּ'.
- תקז** רפז
 יְעוֹרֵר אֶת אֶחָד שְׁלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שְׂמֵבָזִים אוֹתוֹ, כִּי זוֹ סִגְלָה נִפְלְאָה,
 וַיְדַבֵּר מִעֲנִין בְּנוֹת אֱלֹוֹל, וַיִּזְכִּיחֻ לְכָל יִתְרַחֵק מִרַבְּנוּ ו"ל, וַיְעוֹרְרוּ
 לְשִׁקֵּד בְּתִפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת.
- תקח** רפט
 יְעוֹרֵר עַל שְׁמִירַת הַזְּמַן, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין "הַיּוֹם", וּמִהָאוֹר הַגְּנוּז שִׁישׁ בְּכָל
 יוֹם, וּמִסְגֵּלַת יְמֵי אֱלֹוֹל הַקְּדוּשִׁים, וּמִכְּפֹנֵת אֱלֹוֹל שֶׁהִיא לְדָם וְלִשְׁתָּק
 עַל כָּל הַעוֹבֵר שָׁזָה עָקֵר הַתְּשׁוּבָה וַיִּקְשְׂרוּ לְעֲנִין "הַיּוֹם".
- תקט** רצא
 יַחֲזִק מָאֵד לְהַסִּיחַ דַּעְתוֹ מִכָּל הַעוֹבֵר עָלָיו, כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ, וַיְדַבֵּר
 מִבְּרוּר הָאֲמוּנָה שְׂזוּכִים אֵלֶיהָ עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיק שֶׁהוּא נִקְדָּת
 הָאֲמֵת, נִקְדָּה כְּלִית שְׂבָכָל הַעוֹלָמוֹת, שְׂמֵמָנוּ מִקְבָּלִים הַתְּעוֹרְרוֹת
 לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וַיְדַבֵּר מִעֲצוֹת הַצַּדִּיק שֶׁהֵן נִשׁוּאִין דְּקָדְשָׁה וְכוּ'.
- תקי** רצג
 יְדַבֵּר מִעֲנִין הַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית, וְעֲצָה לְמִצָּא זְוִיגוֹ, וּמִכְּפֹנֵת אֱלֹוֹל — לְדָם
 וְלִשְׁתָּק וְכוּ', וּמִקְדָּשֵׁת הַדְּבוּר, וְשִׁלָּא לְנִקְם בְּחֲבָרוּ רַק לִידַע שֶׁהַכֵּל

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שעט

בְּהִשָּׁגְחָהּ, וְכֹנֶנֶת אֱלוֹל הִיא הַכְּנָה לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

תקיא **רצד**

יִחְזַק מְאֹד לַיְלָף עִם כְּוִנַּת אֱלוֹל לְבָלִי לְעֲנוּת לְמַחְרָפוֹ דְּבָר, רַק לְקַבֵּל כָּל הַיְסוּרִים בְּשִׁתְיָקָה, וַיִּגְלֶה לְמָה זֹכִים עַל-יְדֵי-זָה, וַיִּזְהֵר מִכַּעַס וּמִקְפִּידוּת, כִּי אֵין דְּבָר שֶׁנַּעֲשֶׂה מְעַצְמוֹ, וַיִּתֵּן עֲצָה לְמִי שֶׁדָּבַר לְשׁוֹן-הָרַע אִיף יִתְקַנּוּ, וַיַּעֲוִרוּ לְהַתְּפַלֵּל עַל אֱלוֹ שֶׁדָּבַר עֲלֵיהֶם שְׁזָה הַתְּקוּן.

תקיב **רצו**

יְדַבֵּר מִעֲנִין אֲמוּנַת הַהִשָּׁגְחָהּ, וַיִּגְלֶה שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הוּא הַמְּקַרֵּב לְמַקְרָבֵינוּ וְלֹא שֶׁיֵּף לֹמַר "מְקַרְבִים שְׁלִי" וְכו'.

תקיג **רצז**

יַעֲוֹרֵר עַל לְמוּד הַזֵּהר הַקְּדוֹשׁ אֶפְלוּ בְּאִמְרָהּ, וְעַל הַתְּמִדָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל שֶׁהֵם עֵקֶר הַתְּגִלוֹת הַחֲכָמָה הַיּוֹם, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה שֶׁהִיא דַעַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ, וַיִּחְזַק לְכַרַח מְכַל הָעוֹבֵר עַל הָאָדָם אֱלוֹי תְּבַרֵךְ.

תקיד **רחצ**

יְדַבֵּר דְּבָרֵי הַתְּחִזְקוֹת נִפְלְאִים בְּעֲנִין הַתְּשׁוּבָה שֶׁל שַׁבָּת וְתְשׁוּבָה שֶׁל יְמֵי הַחֹל, וַיְדַבֵּר מִמִּדַּת הַשְּׂמִיחָה שְׂרָאשִׁית תְּבוּת שֶׁל שַׁבָּת שְׂמִיחַ בְּחִלְקוֹ תְּמִיד, וַיְסַבֵּיר אֶת שְׁתֵּי הַבְּחִינּוֹת שֶׁל תְּשׁוּבָה הַנִּל, וַיְדַבֵּר מִכְּוִנַּת אֱלוֹל, וַיִּגְלֶה שֶׁעַל-יְדֵי הָעֲצָה שֶׁל תְּפִלָּה לְעוֹלָם יִזְכֶּה הָאָדָם לְאַחַז עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַרֵךְ וְלֹא יִפֹּל.

תקטו **רצט**

יְבִיעַ שְׂמִיחָתוֹ הַגְּדוֹלָה מְאֹד שְׂמִתְמִיד מְאֹד בְּש"ס כְּסִדְרָן וְכו', וַיִּגְלֶה לוֹ שֶׁרַק זֶה יִשְׁאָר מִהָאָדָם, וַיִּחְזְקוּ לְהַתְּחִיל בְּכָל פְּעַם מְחֻדָּשׁ, וַיַּעֲוֹרֵר עַל שְׂמִיחַת הַדְּבוּר וְלְכַרַח מִכַּעַס, וַיִּחְזַק עַל שְׂמִיחָה שֶׁהִיא תְּשׁוּבָה שֶׁל שְׂבִיחַת — שְׂמִיחַ בְּחִלְקוֹ תְּמִיד, וְלִהְיֶה מְרַבּוּי אֹר, וַיַּעֲוֹרֵר עַל לְמוּד שְׁלִחַן עָרוּף, וְעַל לְמוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיְדַבֵּר מִמְּעַלְתָּן שֶׁל תְּפִלוֹת מוֹהֲרָנִי ז"ל, וּמִעֲנִין "מַעֲט גַם-בֶּן טוֹב", וְשִׁצְרִיף לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל נְקִדָּה טוֹבָה וּבְכַרַח בְּכָל דְּבוּר שֶׁל תְּפִלָּה, וַיְדַבֵּר מִהַפְּלֵל שֶׁל "סוּר מְרַע" וְכו' וְאוֹדוֹת קְרוּב רְחוּקִים, וַיְסַפֵּר סִפּוּר נִפְלֵא מִה שֶׁעָנָה ר' לְוִי יִצְחָק ז"ל לְאִיזָה אֶפִּיקוֹרֶס שֶׁבָּא לְהַתּוֹכַח אֹתוֹ, וַיִּזְהֵר מִטְּמֵאָה

תִּכְנֵן הָעֲנִינִים

הַדְּבוּרִים שֶׁל רָשָׁע כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל, וַיִּזְכֵּיר מֶה עָשָׂה ר' אֲבָרְהָם בְּר' נַחֲמָן אַחֲרֵי שֶׁדִּבֶּר עִמוֹ אֵיזָה רָשָׁע.

שג תקטז

יַחֲזִק לְדָם וְלִשְׂתֵּק עַל כָּל הַעֹוֹבֵר עָלָיו, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין בְּקִי בְּרָצוֹא וּבְקִי בְּשׁוֹב, וּמִהַתְּשׁוּבָה שֶׁל שַׁבָּת — שְׂמֵחָה, שֶׁהִיא שְׂמֵחַ בְּחִלְקוֹ תְּמִיד, וַיִּגְלֶה מֶה גֹרֵם פָּגַם הַדְּבוּר, וְלִהְפֹּךְ מַעֲלַת הַדְּבוּר דִּקְדוּשָׁה, יִגְלֶה שֶׁעַקֵּר הַקְּדוּשָׁה שׁוֹרָה רַק בְּמָקוֹם הָאֲחֻדוֹת, וַיִּבְאֵר תְּפִלַּת מִנְחָה שֶׁל שַׁבָּת־קִדְשׁ מֶה שֶׁאֹמְרִים "אַתָּה אֶחָד" וְכוּ', וַיִּזְהִיר לֹא לְדַבֵּר עַל שׁוֹם אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁזוֹ סִגְלָה לְהַתְּמָדָה.

שה תקיז

יְדַבֵּר מֵעֲנִין לְמוֹד זְכוּת וּמְצִיאת הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת בְּעֲצָמוֹ עַל־פִּי הַתּוֹרָה "אֲזַמְרָה".

שו תקיח

יַחֲזִק לְמִצַּא הַרְחֻבוֹת בְּתוֹךְ הַצְּרוֹת אֶף שֶׁזֶה קָשָׁה מְאֹד, וַיַּעֲוֹרֵר עַל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה שֶׁהִיא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שֶׁל שַׁבָּת, וְעַל קִדְשַׁת הַדְּבוּר.

שח תקיט

יַעֲוֹרֵר מְאֹד עַל אֲמוּנָה, וַיְדַבֵּר מִמִּדַּת רַבִּי חֲנִינְיָא בֶּן דּוּסָא שֶׁהוּא בְּעַל הַמְּאָמֵר "אֵין אָדָם נוֹקֵף" וְכוּ', וַיִּבְיֵא פְרוּשׁ מוֹהֲרָנִ' ז"ל עַל הַפְּסוּק בִּיחֻזְקָאֵל מֵעֲנִין אֲמוּנָה, וַיִּבְאֵר גְּדֹל מַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְלִמָּה זֹכִים עַל יְדָה, וַיַּחֲזִק שֶׁמֶפֶל מְאוּרַע שֶׁעֹוֵבֵר עַל הָאָדָם צָרִיף שֶׁיִּבְרַח רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

שט תקכ

יִגְלֶה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְנִצֵּל אֶת "הַיּוֹם הַזֶּה" דִּיקָא, וַיִּאֲרִיף בְּזָה עַל־פִּי גְלוּי רַבְּנּוּ ז"ל: "הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ" וַיִּבְאֵרוּ, וַיְדַבֵּר מִהָאוֹר שֶׁישׁ בְּכָל יוֹם, וּמְאוּרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וּמֵעֲנִין עוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלָם הַבָּא.

שיא תקכא

יְדַבֵּר מִמִּדַּת הַשְּׂמֵחָה, מִמִּדַּת הַשְּׂתִיקָה, וּמִמַּעֲלַת הַשׁוֹמֵר וּמִקְדוּשׁ פִּי בְּדְבוּרֵי קִדְשָׁה — לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בְּיִרְאת שָׁמַיִם, וּבִפְרָט לְחֻזְקוֹ שְׂתִמִּיד בַּתְּפִלָּה, וַיִּפְלִיג לְתַאֵר מַעֲלַתָּה הַנּוֹרְאָה שֶׁל הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וּמֶה שֶׁנַּעֲשָׂה מִמֶּנָּה.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שפא

תקכב שיג

יְבָאָר שְׁעַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדָּוֹת זֹכִים לְאֱמוּנָה וְלִהְשִׁגַת אִוְרוֹת
הַמְקִיפִין שְׁזֹכִים לָהֶם עַל-יְדֵי קִדְשַׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, שְׁעַקְרָם הוּא
הַדְּבֹר - הַשֹּׁפֵעַ, וַיְבָאָר עַל-פִּי זֶה מֵאִמֵר חֲכָמֵינוּ ו"ל סִפְּהָ דִּירַת
עֲרָאִי" כִּי תַכְלִית הַיְדִיעָה שְׁלֵא נִדַע, וְהַעֲקָר — הַתְּחַדְּשׁוֹת בְּכָל פְּעֵם.

תקכג שיד

וַיְדַבֵּר מִהַחַיִּיב לְהַסְתַּפֵּל בְּשִׁכְלָ שֶׁל כָּל דְּבָר, וְלִהְתִּיַעַע לְמִצְאָ אֵת
הַרְמְזִים שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מְרַמֵּז בְּכָל עֲנָן וּבְכָל מַחְשְׁבָה, דְּבֹר וּמַעֲשֵׂה,
וַיְדַבֵּר מִמָּה שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ו"ל, שְׁאֵף מְסֻפָּרֵי הַגּוֹיִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם
וְיִתְבָּרֵךְ וְכו', וַיְגַלֵּה שְׁלֵכָל זֶה זֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי תַפְלָה.

תקכד שטז

יְגַלֵּה שְׁעַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל אֶפְשָׁר לְהַכִּין בְּכָל הַתּוֹרָה
וּבְכִתְבֵי הָאֲרִיז"ל, וַיְבַהִיר מַעְלַת קִדְשַׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, שְׁעַל יְדָה זֹכָה
שְׁמַחוֹ וּמַחְשְׁבָתוֹ יְשׁוּטְטוּ בֵּים חֲכָמַת הָאָמֶת וְלִיְחַד יַחֲוּדִים קְדוּשִׁים,
וַיֵּאָרִיף בְּמַעְלַת עֲנָן הַיְחֻדִים, וַיְבָאָר מֵאִמֵר חֲכָמֵינוּ ו"ל שְׁכַעָה קָנִי
הַמְּנוֹרָה מְעַכְבִּין זֶה אֵת זֶה, וַיְדַבֵּר מִהַשְּׁלֵשָׁה כְּתָרִים שֶׁל נוֹקְבָא
דְּפִרְדֻּשְׁקָא, וְשְׁעַל-יְדֵי קִדְשַׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת זֹכִים לְקִדְשַׁת הַבְּרִית,
וְעַקְר הַעֲצָה לְזֶה — תַפְלָה וְהַתְּבוּדָּוֹת, שֶׁהִיא הַסְּלֵם לְעִלוֹת לְמַעְלָה
בְּקִדְשׁ, וְשְׁעַל יְדָה זְכוּ כָּל הַצְּדִיקִים לְמָה שְׁזָכוּ, וְהִיא הָאֵרַת הַמְּשִׁיחַ
וְכו'.

תקכה שיט

יְגַלֵּה שְׁאֵי אֶפְשָׁר לְצִאת מִהַדְּמִיוֹנוֹת שְׁמַעְמִידִין הַסְּטָרָא וְהַקְּלָפוֹת רַק
עַל-יְדֵי שְׁמַחָה, וַיֵּאָרִיף בְּמַעְלָתָהּ, וְשְׁעַל יְדָה זֹכִים לְתַפְלָה, וַיְדַבֵּר
מֵעֲנָן מַחְשְׁבוֹת, וּמַחְשְׁבוֹת זֵרוֹת שְׁבָאוֹת דִּיקָא בְּשַׁעַת הַתַּפְלָה, וַיְדַבֵּר
מִהַשְּׁמַחָה וְהַתְּחַזְּקוֹת שְׁצָרִיף קִדְּם הַתַּפְלָה, וְלְמִצְאָ בְּעֲצָמוֹ נִקְדוֹת
טוֹבוֹת, וַיֵּאָרִיף בְּמַעְלַת הַשְּׁמַחָה בְּשַׁעַת קִיּוֹם הַמְּצוּוֹת, וְתַמִּיד צָרִיף
לְהַסְתַּפֵּל בְּרַמְזִים שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ מְרַמֵּז לוֹ, וְלִהְתַּפְּלָל וּלְבָרֵךְ אֵת כָּלֵל
יִשְׂרָאֵל, וְהַכֵּל בְּשְׁמַחָה, וַיְבָאָר עֲנָן זֶה שֶׁל הַשִּׁפְעוֹת בְּרִכּוֹת לְיִשְׂרָאֵל,
וַיְגַלֵּה אִיף זֹכִים לְפִשְׁט הַעֲקוּמוּמִיּוֹת שְׁבִלְב, וַיְדַבֵּר מֵעֲנָן תַפְלָה
בְּמִסְרוֹת נֶפֶשׁ, וַיֵּאָרִיף בְּמַעְלַת הַהַתְּבוּדָּוֹת, שְׁעַל עֲנָן זֶה מִתְּפִשְׁט
הַבְּעַל-דְּבָר לְאָרְכוֹ וּלְרַחְבוֹ, וְשְׁעַל-יְדֵי שְׁקִידָה בְּהַ יָמִים וְשָׁנִים זֹכִים
לְמָה שְׁזֹכִים, וְהַעֲקָר — עַד שְׁזֹכִים לְקַבֵּל דְּבָר טוֹב צָרִיף לְהַמְתִּין,

תכן הענינים

ויבאר על-פי כל ההקדמות הנ"ל מחלקת רבי אליעזר ורבי יהושע
ב"צאו וראו איזוהי דרך ישרה" וכו', וירחיב הדבור בענין זה של
בטול הנשמיות וקדשת עיניו להסתכל באלקות וממדת "טוב עין",
וידבר מצרופ תבת "אליעזר" וכו' וכו'.

תקכו שכה
ידבר ממצלת מדת השמחה.

תקכז שכז

יעורר על הענין שצריך המקרב לצדיק לאחוז בנקדת החבר שעל
זה אורב הבעל-דבר ביותר, וידבר מענין הנשמה של הצדיק האמת
שבאה לעולם, והיא מסבכת בקלפה, ויארץ מאד לחזק את מי
שעוברות עליו מניעות והתנגדות על התקרבותו לקדשת עצות הצדיק
האמת, כי כל המניעות הן כי אין אנו ראויים לפי קלקולנו להתקרב
לקדשה כזו, ואם מתעקש זוכה להפך הכל לנעימות, וידבר מחרב
התפלה שמועלת ובפרט תפלת בעל הלב נשבר.

תקכח של

ידבר על התחזקות באמונה שנוצרכת מאד בזה העולם, ויעורר לשמור
הזכרון דקדשה מעלמא דאחי, וידבר מענין אחדות בין חסד לגבורה,
ומעבודת יעקב אבינו עליו השלום, שהוא גלה אלקותו יתברך
לבני-אדם הפשוטים, שלא כעבודת אברהם ויצחק שזו היתה עבודת
הצדיקים המפלגים יותר, ולא היתה משגת לאנשים פשוטים, ושזה
עקר השעשועים — שדיקא הרחוקים מתקרבים בבחינת יתרו, ויבאר
פסוק שמדבר ביעקב שמגלה עבודתו בעולם, ויארץ בענין אליהו
הנביא עם עובדי הבעל, והלמוד מהתבודדותו לכל יהודי, ויבאר
מה שבקש אליהו — שלא יאמרו מעשה כשפים הם, ומענין "הפל
לטובה", וידבר ממדרגת רבנו ז"ל שמחזירנו בתשובה, ויעורר על
למוד שלחן ערוך.

תקכט שלה

ידבר על ענין שכל מה שהאדם עולה למדרגה גבוהה ביותר, עליו
הנסיונות רבים ביותר, ושכל רגע נעשים דברים וצורפים אחרים
למעלה, ויגלה שבכל פעם שאדם מתעורר ביותר, אז מתגבר עליו
הדמיון, ויעורר שכל עבודתנו היא להוציא עצמנו מהמדמה, וידבר
מענין לב בשר שמאיר בו הצדיק האמת, ואיך זוכים שהגוף יתהפך

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שפג

לְמִין הַנְּשֵׁמָה, וּכְשֶׁהֲגוּף מוֹשֵׁל אֶז הַלֵּב לֵב אָכֹן, וַיִּדְבֵּר מֵעַנְיֵן שְׁאִין כַּחֲנוּ אֶלָּא בְּפֹה כְּשִׁמִּיר הַזֹּאת שְׁמִשְׁבֵּרַת הָאָכֹן בְּפִיָּה, וַיִּזְכִּיר הַמֶּשֶׁל שְׂרַבְנוּ ז"ל סֵפֶר לְרַבִּי יַעֲקֹב יוֹסֵף, וְהַכֵּלֵל הַיּוֹצֵא — שְׁעָקֵר שְׂבוּר לֵב הָאָכֹן הוּא עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְכוּ' וְכוּ', וַיִּדְבֵּר מִשְׁבַּחֵי רַבְּנוּ ז"ל שֶׁהַתְּחִזֵּק בְּהַתְּבוּדוֹת אֵף שְׁעָבֵר עָלָיו בְּנַעֲרוֹתָו לְקַרְרוּ מִזֵּו הַדְּרָךְ, וְקָל וְחִמֵּר אֶצְלָנוּ, וַיִּזְכִּיר עַנְיֵן שֶׁל "כֵּד חֵם גִּבָּה אֵיתָהּ פִּיךָ", וַיִּדְבֵּר מִמַּעַלֵּת מֵדַת הַשְּׂמִחָה שְׁעַל יָדָהּ זֹכִים לְהַנְצִל מִפְּגָם הַבְּרִית, וַיַּעֲוֹר חֲתָן לְהַתְּאֵמֵץ לְהַתְּחִיל לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ הַהַתְּבוּדוֹת, וַיִּבְאֵר שֶׁתַּפְלָה הִיא לְמַעַלָּה מִתּוֹרָה, כִּי תַחֲזִיר אוֹתוֹ לְמִקוֹמוֹ אֵף שְׁיַעֲבֹר עָלָיו מִה שְׁיַעֲבֹר, וַיֵּאָרִיךְ בְּעַנְיֵן זֶה שֶׁהַדְּבוּר הוּא כְּלִי הַשְּׁפַע.

תקל שדמ

יַעֲוֹרֵר עַל שְׁלֹשׁ יְדִיעוֹת נַחוּצוֹת: א. שְׁאֲסוּר לְדוֹן אֵת חֲבֵרוֹ לְכַף חוֹב, כִּי אִין אָדָם יוֹדֵעַ מְקוֹמוֹ וּמַצְבּוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ. ב. שְׁאִין אָנוּ יוֹדְעִים כָּלֵל רַחֲמָנוּתוֹ וְטוֹבוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִה שְׁעוֹשֶׂה מַעֲוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל. ג. לִידַע, שֶׁהָעָקֵר לֹא לְהַתִּיאֵשׁ מַצְעָקָה וּבִקְשָׁה, וְכֹל מִה שְׂרוּצִים לְזָכוֹת הוּא רַק עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת וְתַפְלוֹת, וְאִם רוּצִים לְעֹזֵר לְמִישֵׁהוּ, הָעָקֵר צָרִיךְ לְעוֹרֵר עַל תַּפְלָה, וַיִּחֲזֵק לְעוֹרֵר בְּחוֹר מְסִים עַל זֶה, וַיִּחֲזֵק לְקַיֵּם עַנְיֵן הַתַּפְלָה כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת מְקָרֵב לְרַבְּנוּ ז"ל אֶלָּא עַל יְדוֹ.

תקלא שמט

יִדְבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מְקַדְּשֵׁת הַדְּבוּר, וַיֵּאָרִיךְ בְּדְרוּשׁ נֶאֱהָ עַל הַפְּסוּק: "מִי הָאִישׁ הֶחֱפֵץ חַיִּים" וְגו', וַיַּגִּילָהּ מִה לּוֹמְדִים מְזֵה כְּמָה עֲצוֹת יִקְרוֹת עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל מֵעַנְיֵן אֲסוּר לְשׁוֹן-הָרַע וְשִׁקָּר, וּמֵעַנְיֵן "הַיּוֹם הַזֶּה", וְהַשְּׂנֵחָה פְּרֻטִית וּמְנִיעָה מִמַּחֲלָקֵת וּמַעַלֵּת הַשְּׁלוֹם וּמֵעַנְיֵן "מַעֲט גַם-כֵּן טוֹב", וּמִהָאוֹר שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שִׁישׁ בְּכֹל יוֹם וְכוּ'.

הַנְּהִיגוֹת יִשְׁרוֹת שְׁהֵם תִּקּוֹן הַבְּרִית,
עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אִוֵּר
הָאוֹרוֹת, רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן
עָלֵינוּ

יִזְהַר מְאֹד לְטַבֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִקְוֵה, וּבְכַרְטִיּוֹת
כְּשֶׁחָטָא בְּפֶגַם הַבְּרִית, יִשְׁתַּדֵּל הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן
לְטַבֵּל בְּמִקְוֵה אֲשֶׁר הוּא הַתִּקּוֹן הָרֵאשׁוֹן, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר רַבְּנֵי ז"ל: "דָּאס עַרְשֻׁטֶע אִיז מִקְוֵה" (הַדְּבָר
הָרֵאשׁוֹן הוּא מִקְוֵה).

יִשְׁתַּדֵּל לֹאמַר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים
שְׁגֵלָה רַבְּנֵי ז"ל, שְׁהֵם תִּקּוֹן גָּמוּר לְפָגַם
הַבְּרִית, וְהֵם: ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז,
צ', ק"ה, קל"ז, ק"נ, וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁזֹּכָה לְאִמְרָם,
אַל יִחַשֵׁב יוֹתֵר מִזֶּה כָּלֵל, כִּי בּוֹדָאֵי נִתְכַפֵּר לוֹ.

יִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל מַחְשַׁבְתּוֹ, וַיִּרְגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ
לְחַשֵׁב רַק מַחְשַׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת וְטְהוֹרוֹת, כִּי
הַמַּחְשָׁבָה גְבוּהָה עַד מְאֹד, וְלִהְפּוֹךְ יִשְׁמַר אֶת עֲצָמוֹ
מִהִרְהוּרִים רָעִים, אֲשֶׁר הֵם אֲבִי-אֲבוֹת הַטְּמָאָה,
וּכְשֶׁמְכַנְּסִים בְּמַחְשַׁבְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִ

הוא אצלו יתברך ממש, כי במקום שהמתשבה
חושבת, שם כל האדם.

יקדש האדם את העינים שלו, כי עקר הנאוף
תלוי בעינים, פי העין רואה והלב חומד
וכלי המעשה גומרים, ועל-כן יקדש את העינים,
וירגיל את עצמו להסתפל בכל דבר בחיות אלקות
שיש בכל דבר, ויוציא לעצמו רמזים איך להתקרב
אליו יתברך מפל דבר, וכן ישמר מאד לא להסתפל
בדברים מאסים, פי אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין
מה.): אין יצר הרע שולט אלא במה שעינו רואת,
ואמרו (פרכות יב.): אחרי עיניכם - זה הרהור עברה,
ועל-כן צריכים לקדש מאד מאד את העינים, פי
הכל תלוי בעינים.

יזהר בעצמו מאד לקדש את האזנים שלו, וירגיל
את עצמו לשמע רק בקול התורה הקדושה
ובקול החכמים והצדיקים האמתיים, ויזהר מאד
מאד לא לישב בין לצים וקלים וריקים, מינים
ואפיקורסים, ולא יניח לדבריהם הטמאים להכנס
באזניו, ואמרו חכמינו הקדושים (פתיבות ה.): אל
ישמיע אדם לאזניו דברים בטלים, מפני שהן נכוות

תחלה לאיברים, ואמרו שם על פסוק: "ויתד תהיה לך על אזניך" (דברים כג), אל תקרי אזניך, אלא על אזניך, שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון, יניח אצבעו באזניו, פי כשאדם שומע בקול הרשעים והקלים יהיה נמשך אחריהם, ולהפוך כשישמע בקול התורה והחכמים והצדיקים האמתיים, ימשיך אחריהם.

יזהר מאד מאד מהמדה המגנה של פעם וקפידות, וכמעט שכל תקון הדעת, תקון הברית, תלוי בזה — שיהיה האדם סבלן ומאריך אפו על כל מה שעובר עליו, פי את הנואף מפירים באף שלו, כך גלה לנו רבנו ז"ל, הינו כפי פעסו ורציחתו שיש לו, כמו-כן יודעים שהוא נואף, רחמנא לצלן, ועל-כן מי שרוצה להגיע לתקון הברית בשלמות, צריך שירגיל את עצמו מאד במדה היקרה של סבלנות, ויסבל כל הבא עליו, ויאריך אפו על כל מה שעובר עליו — הן מעצמו והן מבעל בחירה, וכפי שיזכה להיות סבלן ומאריך אף, כמו-כן יזכה לשלמות הדעת, ויתקן את אשר קלקל בבריתו.

יְקַדֵּשׁ הָאָדָם וַיִּטְהַר מְאֹד אֶת דְּבוּר פִּיו, וַיִּדְבֹר תְּמִיד דְּבוּרֵי תוֹרָה וְדְבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וַיִּשְׁמַר מְאֹד מְאֹד שְׁלֵא יִנְבֵּל אֶת פִּיו בְּדְבָרֵי נְבָלָה וְנֶאֱוָף, כִּי הַדְּבוּר יִכְרִיחוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מֵה שְׁמוּצִיא מִפִּיו, חֵס וְשָׁלוֹם, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא, פָּרָשָׁה כַד, סִימָן ז): "וְהָיָה מִחֲנִיף קְדוֹשׁ וְלֹא יֵרָאֶה בְּךָ עֲרוֹת דְּבָר", אֵל תִּקְרֵי עֲרוֹת דְּבָר אֲלֵא עֲרוֹת דְּבוּר - זֶה נִבּוּל הַפֶּה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה מְסַלְקִין מִמֶּנּוּ אֶת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, וְגוֹרְמִים רָעָה לַעֲצָמוֹ וְלְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְעַל-כֵּן מִי שִׁוְדַע בְּנַפְשׁוֹ שְׁפָגַם בְּבְרִיתוֹ, וּבְפְרָטִיּוֹת בְּהוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָה, יְקַדֵּשׁ מְאֹד אֶת דְּבוּרוֹ וְלֹא יִדְבֹר שׁוֹם דְּבָרִים בְּטִלִּים, וּמְכַל שְׁכַן דְּבוּרִים אֲסוּרִים, כְּגוֹן: לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת, לִיְצָנוֹת, נִבּוּל פֶּה, חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי עֵקֶר תִּקּוּן הַבְּרִית תְּלוּי בְּתִקּוּן הַלְּשׁוֹן.

יַחֲזִיק מְאֹד בְּאֲמוּנָה יִתְרָה, שְׂיִכְנִים אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְתִמִּיד יִצִּיר בְּדַעְתּוֹ אֵיךְ שְׁמָלָא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעְדֵּיּוֹ יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לְפַל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְאֵין בְּלַעְדֵּיּוֹ יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, כִּי בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שָׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהוּא עוֹמֵד בְּאֲמָצֵעַ, וּכְשִׁיחֲשֹׁב

הנהגות ישרות

ה

את זה תמיד, על-ידי-זה יזדכך לגמרי, וימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל.

יהיה תמיד שמח וטוב לב, וישתדל לעשות תמיד רק צדקה וחסד עם כל בר ישראל, וירקד מרב שמחה על נקדת יהדותו שזכה להברא מזרע ישראל, ולא עשני גוי, וימסר את נפשו על נקדת השמחה, כי כל עקר פגם הברית בא לאדם רק מחמת עצבות, כי הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית נקראת יללה, ועל-כן עקר שלמות תקון הברית הוא — שיהיה תמיד שמח בשמחה עצומה, ואף שזה קשה וכבד לו מאד מאד מרב עוונותיו בפגמי הברית שלו, שזה מכניס באדם דכאון ועצבון פנימי, עם כל זאת עקר תקון הברית תלוי אף ורק במדת השמחה וההתדוה, וצריך למסר את נפשו להגיע אל המדה היקרה הזו של שמחה, שזה מכניס באדם רוח טובה ומדת הרחמנות, ולעשות צדקה וחסד עם כל בר ישראל.

הספר הקדוש הזה נדפס לעילוי נשמת
האדמו"ר זצוק"ל רבי אליעזר שלמה בן
מלכה זיע"א

לרפואה שלמה:
לכל חילי עמו ישראל ובפרט
למרדכי בן עליזה

לזיווג הגון:
חן חי בן מרגלית
טוני בת נילי
אילן בן נילי
קרן אור בת עליזה

לחזרה בתשובה:
חן חי בן מרגלית
ישראל חי בן אורלי
פנחס אליהו בן אורלי

לזרע בר קיימא:
שלוה בת אורלי
שלום בן זהבה

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
משפחת פרחן:

יוסף בן טוני
מרגלית בת מרסל
חן חי בן מרגלית

להצלחה בריאות עושר ואושר וכל הישועות
משפחת סלם:

מרדכי בן עליזה
אורלי בת רומיה
נתנאל בן אורלי
עדנה בת אורלי
יוסף חיים בן אורלי

להצלחה בריאות עושר ואושר וכל הישועות

מאירה ברכה בת אורלי
אוראל ציון בן מרגלית
מלכה בת מאירה ברכה
יוסף בן מאירה ברכה

אליעזר שלמה בן מאירה ברכה

להצלחה בכל הענינים, להחזרת כל החובות,
לשפע רב בפרנסה, לעושר ואושר, לבריאות
איתנה, לבית דירה ביבנאל ולכל הישועות

